

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEUBNERIANA

DIODORVS

BIBLIOTHECA HISTORICA

EDITIT

G. TH. FISCHER

VOL. IV

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

DIODORI
BIBLIOTHECA HISTORICA

VOL. IV

POST I. BEKKER ET L. DINDORF
RECOGNOVIT

C. TH. FISCHER

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS TERTIAE (MCMVI)

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMLXXXV

CIP-Kurztitelaufnahme der Deutschen Bibliothek

Diodorus (Siculus):

[Bibliotheca historica]

Diodori Bibliotheca historica / post I. Bekker et
L. Dindorf recogn. C. Th. Fischer. — Ed. stereotyp.

— Stutgardiae : Teubner

(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum
Teubneriana)

Bis Bd. 3: post I. Bekker et L. Dindorf recogn.

Fr. Vogel

NE: Vogel, Friedrich [Hrsg.]; Fischer, Curt Th.

[Hrsg.]

Vol. 4. — Ed. stereotyp. ed. 3. (1906). — 1985.

ISBN 3-519-01274-X

Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Die dadurch begründeten Rechte, besonders des Nachdrucks, der Wiedergabe auf photomechanischem oder ähnlichem Wege, der Speicherung und Auswertung in Datenverarbeitungsanlagen, bleiben, auch bei Verwertung von Teilen des Werkes, dem Verlag vorbehalten. Bei gewerblichen Zwecken dienender Vervielfältigung ist an den Verlag gemäß § 54 UrhG eine Vergütung zu zahlen, deren Höhe mit dem Verlag zu vereinbaren ist.

© B. G. Teubner, Stuttgart 1985

Printed in Germany

Druck: Beltz Offsetdruck, Hemsbach/Bergstraße

Cum Ricardus Bergmann praematura morte abreptus esset, libros Diodori denuo edendi provinciam in se suscepit Fridericus Vogel. Qua opera uti eximie de re litteraria meritis est, ita maxime dolendum, quod ad finem perducere opus inchoatum ei non licuit, aliis curis districto. Quod infectum reliquit, ego absolvam, quamvis ipse distinear cum muneris scholastici negotiis, tum nova potissimum Ptolemaei editione comparanda. Quid vero secutus sim in IV volumine et V, quae nunc eduntur, recensendis, paucis praefabor.

Atque primum quidem ut arti criticae factitandae quasi certa fundamenta iacerentur, necessarium esse duxi descendere ad ipsos codices mss. denuo examinandos. Nec paenitet multum et operae et temporis huic labori impendisse. Namque ut libere dicam, quod sentio, ex omnibus quibus libri XVI—XX continentur codicibus praeter Patmum ne unus quidem diligenter collatus erat, plerique leviter tantum inspecti, ita ut permulta superessent et corrigenda et addenda. Quotquot igitur adhuc innotuerunt libri mss., Vindobonensi excepto omnes ipse iterum tractavi, meliores potioresque totos excussi. Diligenter autem omnibus ponderatis ad veriore[m] codicum aestimationem me pervenisse certa spes est.

Ut vero singula videamus¹⁾, singularis est libri XVI condicio, in quo Patmius desinit. Quod si hunc anti-P

1) Altius quaestionem repetere per hanc scribendi occasionem in animo non est. Quamquam non reformidavi viam asperam et arduam verum eruendi ex eis qui nostris quidem codicibus antiquiores sunt veterum libris. Pauca monuisse satis habeo haec: neque latet in Gemistii Plethonis quos de rebus in Graecia post pugnam ad Mantineam gestis scripsit commentariis ulla genuina Diodori lectio, cuius emendationes tales sunt quales quisque hodie coniectura invenire possit, neque quem Constantinus eclogariis excerptum dedit codicem

quissimum optimumque omnium codicum esse Vogel contendit (II p. XI sqq. III p. V sqq.), plane me habet assentientem. Eis quae docte et sagaciter ille exposuit, pauca sunt, quae adiciam. Primum id non praetermittendum videtur, quod vel in minutis rebus simillimus Patmii est X Venetus S. Marci 376. Qui liber, Bessarionis olim Cardinalis, XIVf. saeculo exaratus continet 355 foliis chart. libros XVI—XX. Conglutinatus autem est ex duabus partibus, non eadem manu scriptis¹⁾, quarum altera librum XVI, altera reliquos complectitur libros. De his infra dicemus; XVI vero qualem Venetus exhibet liber, sicuti supra monui, artissima similitudine coniunctus est cum Patmio; utroque easdem antiquas lectiones et veras servari, utrumque etiam omnibus in mendis congruum esse in unaquaque pagina qui varietatem scripturae oculis perlustraverit cognoscet. Nec tamen ex ipso codice P descriptus est X; habet enim propria quaedam vitia, magnam partem inde orta, quod librarius verba in communi utriusque archetypo corrupta vel omissa correxit vel supplevit, prout res postulare videbatur. Veluti XVI 46, 7 ubi mutilam lectionem (. . . ματα) retinuit P, ex coniectura scripsit *πολλοματα* (*στόματα* rell.); 52, 10 ubi *ἐβασίλευσεν* deperierat, de suo addidit *ἤρξεν*; 89, 1 ubi *τηρι Χερωνελα νληη* in codice suo repperit,

melior erat nostris libris (cf. Dind. ed. 4 III p. VIII); immo quantum ad libros XVI—XX attinet, qui in tota disputatione uni respiciuntur, omnibus in rebus mire conspirabat cum Florentino (plut. LXX n. 12); nullam igitur, quamquam magna ex parte contuli quae in palimps. Vat. Gr. 73 ad servatos Diodori libros pertinent, notabilem repperi lectionem, quae non in reliquis codicibus inveniatur nisi quod XVI 92, 3 *ἔρω* legere mihi visus sum, quo Buecheleri egregia firmatur coniectura. Suidam denique quae praebet Diodorea ex Constantini florilegio delibavisse persuasum habeo (cf. Krumbacher Gesch. d. byz. Litt. 2^a p. 263).

1) Prioris partis paginae habent 29 versus, posterioris 26.

finxit τῆ ἐν X. νίκη; 24, 3 ubi omissis verbis παρακάλει — ἐσομένου lacunam ita explevit, ut scriberet: τοὺς δ' ἄλλους εἴωρα καταπεπληγμένους τὸ περὶ αὐτοὺς δεινόν.

Haud raro autem X meliorem Patmio praebet lectionem, quamquam pleraque ad manifestos eius qui Patmium exaravit librarii¹⁾ lapsus pertinent (cf. e. g. XVI 74, 2 (τὸν ἀδελφὸν P; 89, 2 νίκας P), nonnunquam unus genuinam servavit scripturam, veluti XVI 26, 3 (θανυμαστωθῆναι); 69, 8 (συννεχθέντες); saepius.

Non absimili vero modo variis ex partibus consarcinatus est Parisinus 1664, quo de haec leguntur in catalogo codicum mss. reg. bibl. (II p. 384)²⁾: 'codex chart. (237 fol.) Constantinopoli³⁾ nuper in bibl. reg. illatus, quo continentur Diodori hist. libri XV—XX. ibi multa librarii incuriae et imperitiae vestigia apparent. interdum tamen occurrunt lectiones non contemnendae. . . . subiuncta est brevis annotatio de anno, quo Manuel Comnenus Italiam appulit, unde colligas nostrum hunc codicem aliquot ante synodum Florentinam annis exaratum esse.' Ut omittam XV librum, libri XVI—XX ita conspirant omnibus in rebus cum Veneto 376 (X), ut extra dubitationis aleam positum esse mihi videatur, quin qui Parisinum 1664 scripsit Venetum ante oculos habuerit.

Ex hoc autem Parisino fluxit, ni fallor, Parisinus 1666 (Fontabl.-Reg. 2540)⁴⁾, chart. (146 fol.), saec. XV vel XVI exaratus, quo continentur libri XV—XIX, 'verum imperfecti et ordine inverso et perturbato';

1) Parum diligentiae eum adhibuisse probavit Vogel III p. V a. 2.

2) Cf. Omont inv. somm. des manusc. grecs de la bibl. nat. II p. 117.

3) Fol. 233 haec exstant: βιβλίον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς φαρμακολογίας τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ βοννῷ κειμένης.

4) Cf. cat. codd. mss. reg. bibl. II p. 384; Omont inv. II p. 118; O. cat. alph. des mss. gr. de Fontainebleau p. 56.

nimirum incipit XVIII 67,5 (ἀντὶ τὰς συμφορὰς· τὸ γὰρ ἐν ταῖς εὐτυχίαις μῖσος κ.τ.λ.), desinit autem iterum medio in enuntiato XVI 5, 1 ἡμεῖς δὲ ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν. Quae legi ad verbum omnia consentiunt cum Parisino 1664, praeterquam quod correctiones quaedam alterius manus reperiuntur, quae cum codice Florentino eiusque apographis congruunt. Id certissimum utrumque Parisinum esse abiiciendum.

Patmium vero et Venetum ceteris libris praestare etiam XVI libri permultis evincitur locis, quibus eorum scriptura, ut Bergmanni verbis utar (Vogel II p. XIV), corrupta vel in integrum restituuntur vel facilius sanari possunt nec paucae virorum doctorum coniecturae confirmantur. Paucos apponam:

vulg. lectio	codd. PX
XVI 6, 5 Χαρικλείδην	Ἡρακλείδην (corr. Sims.)
11, 2 πάντες δ' ἀπεδέχοντο	πάντες ἀπεδέχοντο (corr. Reiske)
26, 3 τῶν ἀποπειρωμένων	πάντων
44, 6 ταῖς τῶν συμμάχων (vel μάχων) εὐεξίαις	σωμάτων (corr. Rhod.)
74, 3 ἀγῶνες ἔτεροι θανμαστοὶ συνίσταντο	ἀγῶνες θανμ. συνίσταντο (corr. Steph.)
— 5 βέλη καὶ πελταστὰς	καταπέλτας (corr. Wess.)
82, 3 Ποστόμιον τὸν τύραννον	Τυρρηγόν
85, 7 ποικίλας πράξεις ἡγωνισμένους	παρατάξεις.

Quamquam altera ex parte ambos libros sat multis locis lacunosos, mutilos gravissimisque mendis inquinatos esse quis est qui neget? Cuius rei exemplo sunt XVI 24, 1 et 50, 7, ubi vastae hiant lacunae; 42, 1 et

52, 9: illic βασιλεύς scribunt, cett. recte Βέλειος, hic τὰ σφέτερα, cett. τὰς Φεράς; 85, 4, ubi Demosthenis testimonio (de cor. 136) erroris convincuntur. Id vero admodum mirum, quod quinque locis perversi in eis exhibentur numeri:

	codd. PX	reliqui codd.
XVI 49, 1	ὁ δὲ τῆς δευτέρας μερίδος ἀφηγούμενος	πρώτης (cf. 47, 2; 48, 3)
66, 2	πέντε τριήρεις πλη- ρώσας	τέσσαρας (cf. 68, 5. 6; Plut. Tim. 8)
—	δέκα καὶ μιᾷ ναυσίν	δέκα
68, 10	φονεύσας πλείους τῶν τετρακοσίων	τριακοσίων (cf. Plut. Tim. 12)
70, 3	ἔχων τριακοσίας τριήρεις	τετρακοσίας (cf. 9, 2; Plut.D.14; Nep.D.5)
77, 4	εἶχον . . . ναῦς μακρὰς μὲν ἑβδομήκοντα	διακοσίας (cf. Plut. Tim. 25).

Alia ex commutatis inter se numerorum compendiis originem duxisse, alia consulto esse mutata in aprico est.

Reliquos autem libros in duas classes discernendos esse infra demonstrabo; hic satis sit, ut moneam et paucis firmem exemplis 1) ex duabus his codicum stirpibus propiore affinitate cum Patmio Venetoque connexam esse eam, cuius principem locum obtinet Parisinus 1665 2) omnes ex eodem archetypo manasse libros. Atque primum quidem Parisinum propius abesse a Patmio Venetoque exempla ostendent haec:

	PX Par. (R)	F(lorentinus)
XVI 13, 3	ναῦς μακρὰς οὐ πολ- λὰς ἔχοντες	οὐ om.
14, 5	γέγραφε βύβλους εἴ- κοσι καὶ ἕξ	εἴκοσι πέντε
26, 6	προφητείας	προφητίδος

XVI 29, 1	καὶ Ἀγιοὶ καὶ Φθιώται	καὶ Φθιώται καὶ Ἀγιοί
53, 1	Κόιντος	Κοίνκιος
59, 1	Κοίνκιος	Κόιντος
64, 3	μεγάλην βασιλείαν . . . περιεποιήσατο	μεγίστην
70, 4	κατὰ τὰς νήσους	κατὰ τῆς νήσου
82, 6	περὶ τῶν ἰδιωτῶν συμβολαίων	ιδίων.

Contra perraro fit, ut cum Patmio et Veneto Florentinus consentiat dissentiente Parisino:

	PX F(lorent.)	Par. (R)
XVI 42, 6	Ἀρισία	Γαρισία
69, 6	πολεμίων	πολιτῶν
88, 5	ἀδελφός	υἱός.

Omnium vero librorum archetypum¹⁾ unum fuisse permultae vitiosae lectiones omnibus communes testantur, quarum ex numero has propono:

XVI 8, 2	πολιορκίας . . . ποιησάμενος (προσβολὰς Gob.)
8, 5	Πύδναν (πόλιν Gem. et Wess.)
19, 2	ἐκ τῆς μέθης μεθύοντες (ἀνανήφοντες? Madv.)
22, 1	Φαρναβάζου (Ἀρταβάζου Sims. et Wess.)
31, 6	Πάγας (Παγασὰς Gem. et Wess.)
62, 1	ἀλλὰ πλοῦς ὑπέκειτο μέγας καὶ χαλεπὸς (ἀλλὰ πλοῦς ὑπέκειτο καὶ χαλεπὸς Dind.)
74, 6	μηχανὰς (παρασκευὰς scr.)
76, 1	ἐπὶ τινος ἀγένης ὑψηλοῦ (ἐπὶ τινὸς ἀναστήματος(?) ὑψηλοῦ scr.)
81, 4	διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς (μισθοφορᾶς edd.)
95, 3	ἐπὶ τῇ κατὰ τὰς συμμαχίας ἀνδρεία (μάχας Reiske).

1) Imaginem eius aliquot lineamentis bene descripsit Vogel (II p. XXIX sqq.), cuius exemplis facili opera alia addi possunt.

Vides igitur, ut quaestionis summam comprehendamus, Vogelium (II p. XXVII; III p. V) suo iure dicere fundamentum operis esse debere Patmium (Venetumque), ceteros codices adhibendos esse eis locis, ubi codices P (et X) lacunis aut mendis deformati sint; ubicunque autem cum Patmio (Venetoque) consentiant sive melioris classis libri sive deterioris, eam lectionem ex archetypo esse profectam.

Alia vero condicio est librorum XVII—XX. Etenim cum Patmius in extremo libro XVI desinat, Veneti autem librarius, sicuti infra elucebit, priore apographo deficiente redeat ad exemplar Parisini 1665 simillimum, accuratius tractandi sunt reliqui codices, de quibus anceps adhuc iudicium est, ut manifestum fiat, quantum quisque valeat, quaenam inter eos intercedat ratio, quemnam potissimum ducem sequamur. Singulos igitur primum recenseamus libros mss.!

Agmen ducat Parisinus 1665 (Medic.-Reg. 2538)¹), R qui Wesselingi — per hos quidem libros — regius alter est, T littera notatus apud Dindorfium.²) Qui codex exaratus est saeculo XI (Omontio iudice) vel XII, plana et nitida scriptura insignis. Numerantur eius folia (membr.) 258; pagina versus 30 complectitur. Continet autem libros XVI—XX integros, nisi quod unum intercidit folium in medio fere libro XVII (79, 2 *νέος* || *ὄν* — 81, 2 *αὐτόν* || *προσδεξαμένων*) et quod in fine mutilus est; desinit enim XX 112, 2 in verbis *ἀπογνοῦς τὴν διάβασιν παρῶν* || *ἦλθεν*. Ab his si discesseris, habes librum bonum

1) Cf. cat. codd. mss. bibl. reg. II p. 384; Omont inv. s. II p. 117.

2) Parisinorum codicum sigla Dindorfiana mutanda esse censeo; namque cum minus accurata esset de eis narratio Wesselingi, cui Camusatus et de la Barre copiam eorum fecerant, fieri non poterat, quin omnia inter se confunderentur (cf. Dind. ed. maior I 2 p. IV).

ac probum, quem magnis et multis virtutibus ceteris praestare infra apparebit.

Nunc unum addam. Multos quos in describendo commiserat errores denuo inspecto archetypo qui totum hunc codicem exaravit ipse correxit (cf. XVII 35, 2; XIX 17, 4. 63, 1. 75, 2. 101, 5); quae omiserat, ipse supplevit (cf. e. g. XX 89, 5); aliquotiens etiam scholia marginalia occurrunt eadem manu scripta, quae sedulo exscripsi (cf. e. g. XVII 77, 5. 84, 4 saepius). Dein vero alter supervenit recentioris aetatis librarius, qui multa inter lineas mutavit, multa etiam in margine adscripsit. In variis his lectionibus non raro probae obviam fiunt, quibus nonnunquam virorum doctorum emendationes confirmantur; ex copia testimoniorum nonnulla afferro:

	vulg. lectio	R 2. m.
XVIII 36, 4	ὁ τοὺς ἅπαντας Ἑλληνας καταπολεμήσας	ἀποστάντας (Rhod.)
39, 6	τῶν δ' ἄλλων σατραπειῶν	ἔνω
—	Λυδίαν	Λυδίαν (Wess.)
XIX 7, 2	τὰς ἰδίας εὐπορίας ἐπανορθώσασθαι	ἀπορίας (Steph.)
27, 6	τὸ δεξιὸν κέρασ	λαιόν
49, 2	τοὺς ἱππεῖς κατακόψαι πρὸς διατροφήν	ἵππους
83, 1	ἔταξαν δὲ ἐπὶ τοῦ κέρατος τοῦ τῶν ἱππέων τοὺς κρατίστους	τούτου (Wess.)
XX 18, 1	τῶν ἐργωρίων οὐκ ὄλγα . . . ἀνεκθήσατο	χωρίων (Dind.)
21, 1	ὄρωντες ἀθρόους γεγονότας τοὺς ἀφροστικότητας	ἀθρόους (Kaltw.)

XX 41, 6	<i>Λαμίας τῆς Αιγυπτιακῆς</i>	<i>Λιβυσιτικῆς</i>
58, 5	<i>ἐπὶ τῶν ἀνατεινομένων</i>	<i>ἀνατεῖ κτεινομένων</i>
93, 3	<i>τριημιολκίων (vel . . κείων)</i>	<i>τριημιολιῶν (Palm.)</i>
102, 2	<i>συνεπιβαλομένος τῆς οἰκοδομίας</i>	<i>συνεπιλαβόμενος.</i>

Sunt etiam quae cum bonis alterius classis scripturis congruant, veluti

	RX	R 2. m. F(lorent.)
XVIII 12, 2	<i>ἐπὶ διαδοχὴν τῆς στραπέας</i>	<i>στρατείας</i>
XIX 61, 4	<i>διὰ τὴν ἐπίδα τῆς σωτηρίας</i>	<i>ἐλευθερίας</i>
XX 96, 2	<i>(σκάφη) . . πλήρεσι τοῖς ἰστίοις φαινόμενα</i>	<i>φερόμενα.</i>

Attamen hunc librarium non ex vetusta memoria sua hausisse, sed suo ipsius ingenio fretum critici munere functum esse cum alia, tum haec arguunt inepta eius inventa:

	vulg. lectio	R 2. m.
XX 14, 3	<i>ἔπεψαν . . . τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν χρυσοῦς ναοῦς</i>	<i>χρυσᾶς ναῦς</i>
16, 7	<i>ἡ . . ἐφοδία . . κατενόησε</i>	<i>ἐφορεία</i>
78, 1	<i>δειλωθεῖς (δειλιάσας F) . . παρεχώρησε τοῖς πολεμοῖς τῆς τυραννίδος</i>	<i>δουλωθεῖς.</i>

Quid vero quod XX 91, 1, ubi lacunam hiantem repperit, κινουες supplevit¹⁾ addens: οἶμαι ξύλα τετράπεδα? Ergo cum omnes eius correctiones et bonae et malae merae sint coniecturae, alterius manus auctoritas plane nulla est. Denique autem tertia manus hic illic in posteriore potissimum 'parte in margine quaedam adnotavit (cf. XIX 55, 8. 98, 1; XX 41, 3. 101, 3. 102, 2. 104, 1), quae tamen nullius momenti sunt; itaque si non silentio praetermisi, at certe omnia exscribere nolui.

X Iam redire cogor ad Venetum S. Marci 376. Cuius altera pars inde a libro XVII ex eodem exemplo descripta est, ex quo Parisinus 1665; uterque enim adeo similis est alterius, ut fratres paene gemelli sint habendi. Ne longus sim in re apertissima, qua de non dubitabit qui apparatus criticum evolverit, exempla proferre supersedeo. Prae Parisino autem Venetus admodum neglegenter scriptus est; multa peccavit librarius in nominibus propriis numerisque corrumpendis; multa omisit, multa bis exaravit, multa intrusit de suo. Contra non desunt quibus X meliorem se praestet Parisino loci. Ex quo genere sunt hi:

	R	X
XVII 32, 1	πολλῶν . . . λόγων συν- δραμόντων πρὸς ταύτην τὴν διαβολήν	εὐλόγων
54, 6	εἰ μὲν τῶν προτέρων ὀρέγεται	πρωτείων
111, 1	τούτων τὸ σύνταγμα συντελεσάντων	πρόσταγμα
XVIII 28, 5	προθύμους ἑαυτοῦς . . . παρείχοντο	προθύμως

1) (Cf. XX 23, 1.)

- XIX 10, 1 μέγα μὲν οὐδὲ μνήμης μέγα μὲν οὐδὲν οὐδὲ
 ἄξιον διεπράξαντο μνήμης ἄξιον δι-
 επράξαντο
- XX 43, 1 ὃ καὶ τόδε συνέβαιεν εἶναι om.
 εἶναι καὶ περὶ ἐκεῖνον

Unus verum exhibet XIX 82, 4 διανοεῖτο τούτῳ κρῖνειν (κρῖνειν X; κρῖνειν cett.) τὴν μάχην. Nec tamen dignum habuissem, cuius scripturae varietatem in minore hac editione conscriberem, nisi ex duabus codicum stirpibus compositus ad historiam textus Diodorei explicandam multum valeret. Qui autem ex Veneto pendent, Parisinos 1664 et 1666¹⁾ praetermittendos esse per se patet.

Neque vero etiam Vaticanum Graec. 132²⁾ laudavi V³⁾ et Vindobonensem s. LXXX. Quorum ille, chartaceus, saeculi ut videtur XIV, 318 foliis — paginae sunt 30 versuum — libros XVI—XX continet. Eosdem Vindobonensis, qui Kollario³⁾ teste (p. 491 sqq.) chartaceus est foliorum 248; anno 1442 Florentiae ab Ioanne Scutariota⁴⁾ scriptus, olim Iani Pannonii, dein Ioannis Alexandri Brassicani, tum Ioannis Fabri, denique Caesareae factus est bibliothecae. Hunc codicem ipse non vidi. Ex eo enim prima horum librorum editio, quae Basileae 1539 prodiit Vincentio Obsopoeo curante, lucem ed. Bas

1) (Cf. supra p. Vsq.)

2) Y Dind.; initio quidem in nominibus propriis et numeris plenam variarum lectionum collectionem congerere constitueram; attamen ne inutili mole apparatus crit. exonerarem, incepto destiti.

3) Adami Francisci Kollarii ad Petri Lambecii commentariorum de Aug. Bibl. Caes. Vindob. libros VIII supplementorum liber I. Vindobonae 1740; cf. Dind. I 2 p. VIII.

4) Fol. 248 suscriptum legitur: Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Θετταλοῦ ὁ μόχθος. ἐγράφη ἐν Φλωρεντία διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰωάννου τοῦ Σκουταριώτου: ἀνμβ'. μηνὶ μαίῳ θ'. ἰνδικ. ε'.

aspexit¹⁾; quae editio cum mihi praesto esset, quamquam neglegenter impressa nonnunquam discrepat a codice (cf. Dind. I 2 p. VIII), tamen inutile duxi Vindobonensem denuo examinare. Ut autem omnem quaestionem paucis profigam, nisi omnia me fallunt, Vaticanus ex ipso Parisino 1665 descriptus est nondum truncato — nam leguntur in Vaticano, quae perierunt in Parisino (cf. supra p. IX) — quocum ita conspirat, ut in eis quas excussi partibus, meros librarii lapsus si excipias, ne unam quidem praebeat scripturam, quae non exstet in Parisino. Ex Vaticano autem deducendus est Vindobonensis, qui in ipsis illis librarii mendis mirum in modum cum eo consentit. Quomodocunque autem res habet — nam cum uterque liber non omnis mihi satis notus sit, praestat iudicium cohibere — exploratissimum est artissime omnes inter se cohaerere et prae Parisino et Vaticano et Vindobonensi fidem esse derogandam.

Paucis absolvam tres XVI saeculi codices, quibus unus XVII liber continetur. Sunt vero²⁾ Parisinus 1667 (Baluze-Reg. 2540), pap., 95 fol., Danesii Vaurensis quondam episcopi manu exaratus; Parisinus 1668 (I.-A. de Thou-Colbert 2192), pap., 61 fol.; Parisinus 1669 (Baluze-Reg. 2540, 2), pap., 60 fol. Ex quibus quem Danesius exaravit liber aliquanto melior est reliquis, qui vitiose scripti, hic illie lacerati, varias emendatrices manus passi plane despiciendi sunt, ipse tamen nullius pretii. Descendunt omnes de Veneto 376 (X) nescio qua successionis serie, nisi quod ex Danesii libro fluxisse videtur cui nota 1669 imponitur.

1) *Διοδώρου Σικελιώτου ιστοριῶν βιβλία τινὰ τὰ ἐδρισκόμενα.* Diodori Sic. hist. libri aliquot qui exstant (ll. XVI—XX) opera Vincenti Obsopoei editi Basileae 1539.

2) Cf. cat. codd. mss. reg. bibl. II p. 384; Omont inv. s. II p. 118.

Transeo ad alterius classis codices, inter quos principem locum obtinet Florentinus Laur. plut. LXX n. 12¹), F qui libros XI—XX complectitur. Neque vero quidquam dicturus sum de prioribus libris; cum posterioribus mihi res est. In quibus constituendis Florentinum ceteris codicibus auctoritate praevalere cum Dindorfio ad hunc diem usque viri docti censent.²) Quod inde potissimum factum esse puto, quod non satis constabat de natura et origine innumerabilium fere correctionum, quibus omnis codex scatet. Etenim nulla fere pagina est, in qua non multa et correxerit et adiecerit in ipso verborum contextu et inter lineas et in marginibus emendator paullo recentior, ita ut non discreta primaria manu ab altera, litterarum ductu plane diversa, vacillet necessario iudicium de hoc libro. Atque Vogel (II p. XXI) recte quidem lectiones secunda manu additas saepe conspirare cum prioris classis codicibus animadvertit. Poterat dicere omnem librum adhibito prioris classis exemplari emendatum esse; conferas — ex copia exemplorum graviora quaedam eligo — XVII 15, 3. 20, 2. 21, 1. 47, 2. 53, 1. 57, 1. 58, 5. 59, 2. 69, 8. 75, 6. 78, 1. 81, 2. 85, 6. 87, 3. 93, 4. 94, 4. 99, 4. 111, 1. 117, 4; XVIII 1, 5; 6. 15, 3. 16, 2. 27, 3. 33, 4. 53, 6; 7. 62, 2; XIX 1, 2. 4, 7. 6, 4. 20, 1. 27, 3. 32, 2. 33, 3. 42, 5. 48, 2. 56, 5. 58, 3; 6. 79, 3. 82, 2. 84, 3. 93, 2. 106, 1; XX 2, 1. 13, 1. 35, 3. 36, 2. 41, 2; 5. 44, 4; 5. 52, 4. 53, 1. 68, 2; 4. 71, 3. 73, 2; 3. 75, 1. 79, 2. 84, 3. 88, 3. 89, 1. 91, 2. 96, 2; 4. 98, 8. 106, 2. 107, 2. 113, 5. Maximum vero argumentum est, quod corrector iste, quamquam genuinam

1) Cf. Bandini codd. Gr. bibl. Laur. II p. 672; Vogel II p. XX.

2) Cf. Niese Gesch. d. gr. u. mak. Staaten I p. 464 a. 2; 471 a. 2 saepius; Beloch Gr. Gesch. III 1 p. 199 a. 1 saepius; Kapf Gebr. d. Opt. b. Diod. p. 4 saepius.

scripturam Florentinus praebat, aperte corrupta ex altera codicum stirpe transtulit et aliis locis et his:

	F recte	RXF 2. m.
XVII 33, 7	πολλοὶ τραύμασιν ἐναντίοις περιτυγγά- νοντες	πολλοῖς
38, 7	τυγγανέτω . . . πρόπον- τος ταῖς ἰδίαις ἀρε- ταῖς ἐπαίνου	ἱστορίαις
XVIII 38, 1	εἶχον . . . ἐπιπεῖς τε- τρακοσίους	τετρακισχιλλοὺς (del. tamen ipse)
39, 6	χωρὶς . . . ἡγεμόνος ἐπιφανοῦς	ἡγεμονίας
48, 5	ἡ δὲ . . . τοῦ χιλιάρχου προαγωγῆ	προσαγωγή
XIX 61, 4	διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας	σωτηρίας
XX 20, 3	ἀξιῶν δόδον τε δοῦναι	δύναμιν.

Sunt quoque quae coniectando inventa esse, sane fere semper satis stulte, appareat veluti

	RXF	F 2. m.
XVIII 35, 6	ἐπιστάμενοι καλῶς νεῖν	βαίνειν
39, 6	Λυκίαν (Λυδίαν R 2. m.)	Κιλικίαν
XIX 44, 1	καταθέμενος εἰς σειρὸν	σωρόν
XX 86, 4	κατασβέσαντες	συσκευασάμενοι
113, 5	Ἀρκάδας	Ἀγαῖτας.

In plerisque tamen consensus est manifestus. Quae cum ita sint, possumusne dubitare, quin, ut recte de Florentino iudicetur, omnis cura ponenda sit in discer-

nenda vetustioris librarii manu ab emendatore? Tertiae vero manus additamenta prorsus inania (cf. e. g. XX 41, 3. 59, 2. 63, 2. 74, 3) merito neglegantur.

Ab hoc autem fonte satis iam impuro derivati sunt qui reliqui sunt quattuor codices. Quod, quantum attinet ad Venetum S. Marci cl. VII cod. VIII (prov. S. S. Giovanni e Paolo 32), iam cognovit G. Schneider (cf. Vogel III p. XIXa.). Chartaceus est constatque 414 foliis, 30 versus in singulis paginis exhibentibus, quibus libros XI—XX continet. Subscriptio vero haec: *Καῖσαρ Στρατηγὸς Λακεδαιμόνιος ἐν Φλωρεντία ἐξέγραψε*. Quo in negotio ita versatus est, ut sine ulla ratione et diligentia quae altera manu in Florentino emendata repperit modo respiceret modo non respiceret. Quapropter quid mirum, quod non certa et constanti aliqua affinitate aut cum Parisino 1665 et Veneto 376 — lectiones huic peculiare non paucis locis in margine leguntur, secunda manu additae — aut cum Florentino coniunctus esse videtur, sed diversorum exemplorum collatione contaminatus modo ad hanc modo ad illam codicum stirpem pertinere? Certe nihil huic libro tribuendum (cf. Vogel II p. XXII).

Nec plures sunt Parisini 1660¹⁾ et 1661¹⁾, quorum lectiones Wesselingio suppeditavit de la Barre. Ille (Fontabl.-Reg. 2061), chart., 489 foliis comprehendit libros XI—XX, duorum librariorum manu saec. XVI exaratus.²⁾ De prioris parte iterum consulto taceo; libri XVI—XX autem redeunt ad Florentinum. Ex quo totus pendet Parisinus 1661³⁾, quo continentur Diodori libri J XI—XVII; hic vero mutilus est; ultima codicis verba

1) Cf. cat. codd. mss. reg. bibl. II p. 383; Omont inv. s. II p. 117; cat. des mss. gr. de Fontainebleau p. 56.

2) Altera manus incipit XVIII 13, 6 ἀντὶ || δὲ τοῦ (f. 350).

3) Cf. Vogel II p. XXI.

Diodorus. IV.

XVII 32, 2: πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων εὐλόγων συνδραμόντων πρὸς ταύτην τὴν δι||αβολήν. Ex ipso autem hoc Parisino O descriptus est Claromontanus n. 222 (Meerm. n. 385 Phillipps. n. 1632), nunc Berolinensis Phillipps. n. 229, saec. XVI, fol. 312 libros XI—XVII complectens, qui eisdem quae modo laudavi verbis XVII 32, 2 desinit.

Omnes qui aetatem tulerunt libros mss. percensuimus; ad nostram igitur de eorum rationibus opinionem transiri iam potest. Ac primum si quis quaesiverit, num quaedam inter duas codicum classes intercedat necessitudo et cognatio, supra (p. VIII) me monuisse meminerit omnes ex eodem archetypo ortos esse. Habent enim communes cum magnum libri XVII defectum (XVII 84), qua sedecim capita interierunt, et multas alias lacunas nec non manifesta additamenta, tum passim menda singularia. Ecce pauca:

- XVII 30, 2 πείραν δεδωκότα τῆς ἰδίας ἀρχῆς (ἀρετῆς Rhod.)
 43, 1 ἀλιεῖς ἔχοντες τεχνίτας (χαλκεῖς scr.)
 75, 7 μεγίστην ἔχει τὴν ἐπιφάνειαν (ἀφέλειαν Dind.)
 98, 1 Συρακούσας (Συδράκας Cosp.)
 100, 5 ἔχων πῖλον σύμμετρον (ρόπαλον Hemsterh.)
 106, 6 πολλοῦ . . . πνεύματος φερομένου πρὸς τὴν χέρσον (θεύματος scr.)
 112, 2 παρασκευάσασθαι (παρακελεύσασθαι Dind.)
 XVIII 9, 1 τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς βασιλείας υἱοῦς διαδόχους οὐκ ἐχούσης (ἔχοντος scr.)
 12, 1 ὄντας ὑπὲρ τρισμυρίους (τοὺς μυρίους Wess.)
 15, 3 τοῖς ὄπλοις ἠλαττοῦτο (ὄλοις Wess.)
 15, 6 τὴν . . . διὰ τῶν ὄπλων ἀποχώρησιν ἀπέγνω (δμαλῶν Dind.)
 26, 2 ἀξιόλογον ὑπάρχον τῆς Ἀ. δόξης (ἄξιον Dind.)
 26, 5 παρ' ὄλον τὸ ἔργον θρόνος χρυσοῦς (θριγκὸς Wachsm.)

- XVIII 45, 1 ἦσαν γὰρ οἱ σύμμαχοι πάντες (σύμπαντες scr.)
 54, 4 πολέμους καὶ μεγάλους περισπασμούς ἔχειν
 (πολλοὺς Dind.)
- XIX 4, 3 παρατάξεις ἀνδρῶν καὶ δυνάμεων (ἀδρῶν δ.
 Dind.)
 30, 4 τὴν ὀλίγην τάξιν (ὄλην Wess.)
 43, 3 ἠναγκάσθησαν εἶξαι (ἠναγκάσθη συνεἶξαι
 Wess. et Reiske)
 57, 2 τὰ πρὸς Πτολεμαῖον . . . παρασκευάζεσθαι
 (πόλεμον Dind.)
 85, 4 ἐπὶ τὰς ναυαρχίας διελεῖν (νομαρχίας Wess.)
 101, 1 προσβολαὶ τῆς χώρας (προνομαὶ Reiske)
- XX 22, 4 ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς (Σιρακῶν Mueller et
 Tomaschek)
 23, 1 ἡ δὲ καθ' ἑτέρου μέρους (εἰσβολή) (ἡ δ' ἐκ
 θατέρου μέρους Dind.)
 29, 1 μόγις σωθεῖς (μονωθεῖς Sint.)
 42, 5 ἀποδόσθαι τὰ ὄπλα (ἀποθέσθαι Dind.)
 73, 2 δεῖν ἀπιδεῖν τὴν τῆς Πλειάδος δύσιν (ἀπο-
 μένειν scr.)
 91, 4 τὴν μὲν πρώτην στέγην ὑπάρχειν κλιῶν τεσ-
 σαράκοντα τριῶν (ἀκαινῶν scr.)
 100, 4 παρ' ἐκάστην στοὰν πλευρὰν σταδίαίαν (ord.
 verb. inv. Rhod.).

Attamen qui eum codicem scripsit, qui parens habendus est alterius classis, pessime munere suo functus est. Namque non solum negligentia multa magnaue peccavit, sed, id quod gravius est, novandi et ampliandi studio quodam captus innumeris fere locis ad libidinem ordinem verborum turbavit, singularem numerum posuit pro plurali, pluralem pro singulari, genera verborum variavit et tempora, praetermisit multa, supervacanea et inepta aspersit. Quid? si non id egit, ut ad auctoris verba sedulo semper

se alligaret, sed liberius multa reddere, insolita solitis mutare, corruptelas coniciendo tollere, sententiam solam, ut ita dicam, exprimere religioni sibi non duxit? Fuit autem hac in re non minus audax et temerarius, quam infelix et imperitus textumque Diodoreum incredibilem in modum corrupit et adulteravit. Quod ut perspicias, memoriam Florentini non recensitam comparemus cum Parisini 1665! Ex infinita exemplorum, quae ubique prostant, multitudine praestantiora quaedam colligo. Exordium facio ab eis locis, quibus codicis F scripturas sive indiligentia sive coniectura ortas absurdas esse in pro-
patulo est:

	R	F
XVII 11, 5	διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς . . . ἀνδρείας	ἐπιβολὴν
13, 1	διὰ τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ κηρύγματος	περιφάνειαν
23, 4	πόλις . . . βασιλεία μὲν ἐσχηκῶτα τὰ Καρῶν	βασιλέα . . . τὸν Κάρον
50, 6	ὅποι ποτ' ἂν ἔγη τὸ τοῦ θεοῦ νεῦμα. τὴν πορείαν	προθυμίαν
52, 2	διαπνεῖσθαι τοῖς ἐτησίοις ἀνέμοις	διεγνώσθαι
54, 2	τὴν ἐτέραν τῶν ἑαυ- τοῦ θυγατέρων	ὑστέραν
59, 3	τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτὸν φερομένων βελῶν	ἐρχομένων
105, 6	ἢ τε δύναμις ἢ δύ- μησεν	ἡσθένησεν
118, 3	οὐκ ἀκλεῶς προεμένη τὸ ζῆν	οὐ καλῶς

XVIII 22, 5	τῆς δὲ φλογὸς ἄφνω πρὸς ὕψος αἰρομένης	ἐμφανῶς . . . φερομένης
53, 4	ἀναγκασθῆναι κατα- φυγεῖν	διασωθῆναι καὶ κ.
55, 2	τὸν φανερωῶς ἤδη γε- νόμενον ἀποστάτην	προσγενόμενον
58, 2	διορθώσασθαι τὴν ἐρημίαν τῆς βασιλι- κῆς οἰκίας	δ. τῆς β. οἰκίας τὰς ἀποστασίας
64, 1	προσδόκιμον εἶναι συντόμως ἤξειν	αὐτομάτως
XIX 8, 3	δεινότερα θανάτου . . . πέλισσθαι	πυθέσθαι
12, 4	τὴν δὲ πέραν (χώραν) ἀκέραιον εἶναι	δ' ἑτέραν
14, 5	σατραπείαν δ' εἶχεν ἔτη πλείονα τῆς Περσίδος	τὴν πλείονα
30, 2	τοὺς . . . μήτ' ἐκδιῶξαι δυναμένους μήτ' ἀνα- χωρεῖν, ὅταν . . .	μεταναχωρεῖν δὲ
37, 1	τὴν χειμασίαν ἔχον- τες ἐν πολλοῖς μέρεσι διεξευγμένην	συμμαχίαν
44, 3	ἀνήχθη δ' ἐν τοῖς τραυματίαις αἰχμά- λωτος	ἐαλωκόσι
58, 3	παρὰ τε τὴν Τρίπολιν καὶ Βυβλίαν	Κιλικίαν
70, 4	προσκεκοφότεα πολ- λοῖς τῶν νέων	προσειληφότα πολλοὺς
89, 3	Ἠπειρῶται	ὕπηρέται
XX 16, 6	τῆς πρῶρας . . . εἰς ἐμβολήν ἤδη φερο- μένης	τῆς ἐμβολῆς ἤδη γενο- μένης

XX 21, 3	τὴν ἀπαγγελίαν δι- ελθόντες	διαλαβόντες
24, 4	τῶν εἰσφορῶν ἄπαν- τας ἀφήσειν	μισθοφορῶν
45, 4	ἔτυχε παραπομπῆς	παραφυλακῆς
72, 3	ὧν μὲν ἀνηλεῶς φο- νευομένων	τῶν μὲν ὡς φ.
89, 6	ἐκ τῆς τῶν ὑποτεταγ- μένων ἀσθενείας	ἐπιγενομένων.

At missis his nugis ut singula quaedam discrepanti-
arum genera persequamur, sescentis locis librarius arbitrato
suo inter se commutavit voculas idem significantes;
exempli causa ponantur εὔνοια — φίλια, ὀδοιπορία — πορεία,
ἀνατολή — ἐπιτολή, χρόνος — καιρός, φίλοι — ἐταῖροι, πολ-
λοί — συγνοί, δύναμις — φάλαγξ, ἄγμα — τάγμα, ἀξιοῦν —
λέγειν, βασιλεύειν — δυναστεύειν, ὑπεράγειν — ὑπερέχειν, ἀνα-
πλεῖν — ἀνακάμπτειν, προσέσθαι — βούλεσθαι. Eodem per-
tinet, quod nulla re cogente phrases variavit, veluti ubi
Diodorus scripserat μεταβιβάσομεν τὸν λόγον maluit scribere
τρεψόμεθα πάλιν (XVII 5, 1), ubi ille dederat ἔγνω,
dedit ἐγένετο νοήσας (XX 43, 1), ubi συνέβη γενέσθαι,
συντελέσθαι (XX 54, 1) et quae sunt similia. Adice quod
pro inusitatis ignotisque nota usitataque substituit; en
aliquot exempla exscripta:

	RX	F
XVII 59, 3	μηλοφόροι	μισθοφόροι
90, 7	δεινῶς ὑπὸ τῶν δηγ- μάτων ἀπαλλάττον- τες	πάσχοντες
XIX 55, 5	τὸ πρὸς τοὺς καταφυ- γόντας ἐπ' αὐτὸν ἐκ- τενῆς	εὐμενῆς

XIX 56, 5	ἐκπίπτειν ἐκ τῶν συνάγεσθαι προσόδων	
94, 1 sqq. (semper!)	Ναβα- ταῖοι	νομάδες
XX 61, 8	ἄμα τοῦ δόλωνος ἀρθέντος	ἰστίου
78, 1	δειλωθεῖς	δειλιάσας.

Iam ad eos venimus locos in archetypo iam corruptos, quibus ipse mederi studebat librarius, in cuius coniectaneis sunt quae aliquam certe veritatis speciem prae se ferant. Evolve quaeso mecum hos locos: XVII 11, 1 scripsit ἐτοιμασάμενος [τὰ] πρὸς τὴν πολιορκίαν [καὶ] τὰς δυνάμεις διείλετο τὴν στρατιάν εἰς τρία μέρη. XIX 29, 2 τοὺς τε ἐκ Μηδίας καὶ *Παρουσίας (Παρθυαίας Wess.) ἀφιπποτοξότας erat in archetypo; ille sine dubitatione coniecit Ἀρμενίας. Mera dein eius inventa deprehenduntur XIX 30, 8 (μέχρι τῆς ἐγγυτέρας (*πρότερον R) ὑπαρίας) et 64, 7 (τῶν ἀπὸ τοῦ στόλου; *τῶν ἀπὸ Ῥόδου νεῶν R), quae editores in textum receperunt. Ei porro debetur quod XIX 70, 8 Florentinus praebet προσέπεσθαι (*προσενόουν R προσένεμον recte Wurm); XX 4, 4 ἀλλοτριώτατοι ex eius coniectura natum (deb. ἀλλοτριώτατα <διακείμενοι>); denique quae XX 23, 1 leguntur, ita restituit: εἰσβολή . . . ὑπῆρχε φρουρουμένη· ξυλίνοις δὲ πείσμασι διεστύλωτο· ὑπεράνω δὲ τῶν ὑδάτων e. q. s. Neque vero modo in expellendis archetypi mendis elaboravit, sed etiam propensiosem ad corrigendum se praebuit in multis, quae correctoris manu minime egebant. XIX 37, 3 quae in Parisino tradita sunt, sana esse nemo non videt; ille vero dedit: (Ἀντίγονος) . . . παρήγγειλεν ἐτοιμούς εἶναι πρὸς ἀνάξενον καὶ παρασκευάσασθαι, Ξ δ' ἔχειν ἡμερῶν ἄπυρα σιτία. XIX 50, 5 cum non intellexeret illud οἰόμενον δὲ δεῖν τοῦ Κασάνδρου τὰ καθ' αὐτὴν ἐπιτρέπειν, suspicatus est fuisse οἰομένης

δὲ δεῖν τῷ Κασάνδρῳ τὰ καθ' αὐτὴν ἐπιτρέπειν. XIX 78, 5, ubi bene R τῶν Ὀπουντιῶν τὰ Κασάνδρου φρουρῶντων συνεστήσατο πολιορκίαν, ille scripsit Κασάνδρου φρουρῶν ἐχόντων. XIX 100, 3 ex ἀτυχημάτων, quod intactum relinquere debebat, fecit εὐτυχημάτων, XX 36, 6 δυσγενῶν ex συγγενῶν.

Pauca addam de librarii additamentis. Leviora praetermitto (cf. e. g. XVIII 67, 5. 71, 2. 81, 1; XIX 25, 6. 86, 3); ea numero quae partim vel recentissimos editores fugerunt:

- XIX 5, 3 αὐτὸς δὲ ἑακὴ περιβαλόμενος ἀνοδίχ [τοῦ ἐτέρου μέρους] τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιήσατο
 55, 6 ὁ δ' Ἀντίγονος ἀκούσας [ἀνεσκήρτησε καὶ] περιχαρῆς ἦν
 XX 8, 1 ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀγαθοκλέους γοητείας [καὶ ἀνοίας] παραλογισθέντες
 111, 4 τὴν δὲ θυναστείαν διαδεξάμενος Μιθριδάτης [ὁ υἱὸς αὐτοῦ].

Nihil autem insignius extremo: quae XX 103, 5 produntur in Parisino (μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπ' Ὀρχομένον τῆς Ἀρκαδίας στρατεύσας ἐπέλευσε τῷ τῆς φρουρᾶς ἀφηγουμένῳ Στρομβίχῳ παραδοῦναι τὴν πόλιν), ita depravata leguntur in Florentino: μετὰ δὲ ταῦτα ἐπερχόμενος τῆς Ἀρκαδίας (in marg. Ἀγαίας 2. m.) ἤλευθέρον τὰς πόλεις· στρατεύσας δὲ ἐπὶ τὸ Ἄγιον περιεκάθισε τὸ τεῖχος καὶ λόγους ἐποίησε πρὸς τὸν ἀφηγούμενον τῆς φρουρᾶς Στρόμβιχον, παραδοῦναι τὴν πόλιν ἀξιῶν.

Restat ut luculentissima istius librarii et negligentiae et temeritatis vestigia tribus locis detegi moneam, quibus duplex memoria in Florentino servatur. Sunt vero hae XVIII 73, 3 πρὸς τὴν Βαβυλωνίαν ἠρμῶντος ἐπιθεμένου τοῦ Σελεύκου (κατὰ τὴν Β. ἐπιθεμένου τοῦ Σ. RX); XIX 2, 9 ἐν τινι τόπῳ τεμένει (ἐν τινι τεμένει RX);

XVIII 62, 7 *Εὐμενῆ . . . μηδέποτε δίκαιοπραγῆσαι σφόδρῆ-
γῆσαι τολμήσειν (ιδιοπραγῆσαι RX).*

Haec habui quae contra Florentini codicis principatum disputarem. Si quis vero eum spernendum esse ideo dixerit, calidius dixerit quam verius. Immo in nonnullis, sane non paucis, quae in Parisino mendosa sunt, eius ope carere non possumus. Quod intelletget, qui hosce praestantes eius lectiones perlustraverit:

	R	F
XVII 28, 3	<i>διὰ μέσων τῶν πολε- μίων διεκφυγεῖν</i>	<i>διεκπεσεῖν</i>
55, 5	<i>πρὸς τὴν σφοδρότητα τοῦ ζεύματος ἀντι- μαχόμενος</i>	<i>ἀντιμηχανώμενος</i>
60, 3	<i>τὸ συνεχὲς τῷ Λαρείῳ σύνταγμα</i>	<i>συνεστὸς</i>
69, 4	<i>ἐλεεῖν τὰς ψυχὰς τῶν ἀκληροῦντων</i>	<i>τύχας</i>
101, 2	<i>ἀπῆει ταινιούμενος ὑπὸ τῶν ὁμοφώνων</i>	<i>ὁμοφύλων</i>
105, 4	<i>τὸ δὲ τρίγωνμα . . . κατακεκαυμένον ἔχουσι</i>	<i>χρῶμα</i>
110, 8	<i>ἐποίη . . . πότους συν- εχεῖς, ἐν οἷς καιροῖς τῶν φίλων Ἡφαι- στίων μέθαις χρησά- μενος . . . τὸν βίον ἐξέλιπεν</i>	<i>ἐποίη — πότους συν- εχεῖς τῶν φίλων, ἐν οἷς Ἡ. ἀκαίροις μέθαις χρησ. . . τὸν β. ἐξέλιπεν</i>
112, 5	<i>τοῖς τῶν φιλοσόφων ὑπαχθεῖς λόγοις</i>	<i>ὑγιασθεῖς</i>
XVIII 4, 3	<i>διὰ τῆς ἰδίας δόξης</i>	<i>γνώμης</i>
38, 1	<i>εἶχον . . . ἐπιπεῖς δὲ τετρακισχιλίους</i>	<i>τετρακοσίους</i>

XVIII	55, 4	τὴν . . . τῶν δήμων εἰς τοὺς Ἑλληνας εὐνοίαν	ἡγεμόνων
	70, 5	τὰς τερηπὰς ἐμπρη- σας	στηριγῆς (στήριγγας Scal.)
	71, 6	διὰ . . . τὴν ιδιότητα τῆς τῶν ὄλων χρείας	ἡλων πληγῆς
XIX	11, 4	ἐχορήγει τὰ δίκαια	ἀναγκαῖα
	12, 5	τὰ σκάφη ταῦτα περὶ γῆν ἦν	περιῆν
	21, 2	σπανίζουσα τῶν ἐφε- στίων	ἐπετείων
	30, 1	ἔτερον μὲν οὐδὲν . . . ἔχοντες πρόφραγμα	στερεὸν
	30, 7	τῷ δὲ παρὰ τοῦ ὄρους δοθέντι προτερέματι	καιροῦ
	48, 1	Παμπόλεμον	Τληπόλεμον
	55, 7	εἰ . . . ἀφήσεται	εἰ . . . ἀφήσει, συμ- βήσεται
	60, 4	πλησίον τῶν προειρη- μένων τούτων	τόπων
	68, 7	Πρεπέλαιον	Ἐπόλεμον
	75, 3	ἐφ' οἷς Ἀντίγονος ἀνα- βόησας	δεινοπαθήσας
	82, 4	χίλιοι	δισχίλιοι
	93, 3	παραλαβεῖν τὴν Συρίαν	παραβαλεῖν εἰς Συρίαν
	100, 1	Ἀντίγονον	Ἰερώνυμον
	110, 1	ὡς . . . ἀναξενυγνύει	ἀναξενυγνύειν διέγνωκε
XX	64, 4	ἐπὶ τὴν βάρβαρον στρατοπεδείαν	τῶν βαρβάρων
	93, 2	ταῖς ἐμβολαῖς θραύων	τοῖς ἐμβόλοις
	104, 3	τῆς ἰδίας ἔνεκεν ἀγε- νείας	λαγνείας

- XX 106, 4 *δεδοκέναι . . . πείραν πλεονάκεις*
πλείονα καὶ ὅτι . . .
 111, 3 *τῶν Ἑλλήνων τῶν ἄλλων*
μεταβεβλημένων πό-
λεῶν τινας

Sed finis sit; namque satis mihi multa verba fecisse videor. Ex omnibus vero, quae de librorum XVII—XX codicibus exposuimus, efficitur presse sequenda esse Parisini vestigia, quem nusquam, nisi in apertos errores inciderit ipse, deserere liceat; ad sananda autem vulnera librariorum culpa ei inflicta, quod eius fieri possit, Florentinum esse adhibendum; reliquorum librorum usum prae eis admodum exiguum esse. Quod indicium ex omni parte ratum et absolutum esse spero.

Hic dixerit forsitan quispiam me nondum exhausisse omnia quae praesto essent subsidia critica, silentio praetervectum notas Stephanianas, littera Q signatas a Q Dindorfio (I p. VII), et Cospì versionem, antiquiorem Cospì nostris libris mss. At Stephani illa marginalia partim primo alterove gradu ascendunt ad Venetum 376 (X), partim ex Basileensi editione originem traxerunt, partim recedunt ad Florentinum vel eius asseclas. Itaque ne molestus essem lectoribus, non ascripsi. Nec quidquam fructus ad Diodori textum recensendum redundat ex interpretatione Angeli Cospì, qui libros XVI et XVII 'varietate, remotioribus historiis et rerum magnitudine omnium pulcherrimos' latinitate donavit Venetiis 1517. Quae interpretatio nititur si non ipso Vindobonensi, id quod verisimillimum duco, at certe eiusdem generis et stirpis codice; quae aliena sunt a nostris libris, aut peccata interpretis sunt aut sagacitate eius procreata, qua maculas eluere studebat. Eadem autem versio iterum typis excussa

est Basileae 1531 'Bartholomaeo Cospo Bononiensi interprete' nec non arrepta et ab Hoppero, qui 1548 Basileae 'septendecim' Diodori libros latine edidit (scil. libros I—XVII!), et a Sebastiano Castellione (Bas. 1559), qui libros XVIII—XX adiecit, castigatos ad Stephani editionem, quae eodem anno prodierat.

Sequitur altera huius praefationis pars, qua breviter dicam de sermone Diodoreo. Qui accuratius cognoscendo post Dindorfium operam navaverunt cum alii viri docti, tum Kaelker¹⁾, de la Roche²⁾, Hultsch³⁾, Kallenberg⁴⁾, Kapf.⁵⁾ Horum disputationes, quamvis bonae frugis plenae, tamen singulas tantum quae huc spectant quaestiones attigerunt potius quam exhausserunt. Ac primum quidem mihi in animo erat quae non sine magno labore conguessi ad Diodori genus dicendi illustrandum hac oblata scribendi occasione publici iuris facere. Attamen duplici de causa hoc consilium abieci, quarum altera est, quod, si singula persequerer, verendum erat, ne finem non invenirem (angustis autem haec prolegomena circumscripta sunt terminis), altera, quod Dindorfi de Diodori sermone commentationem novae huic editioni iterum proposuit Vogel (I p. XXVIII), ipse ab omni initio multis in rebus diffusus Dindorfio, cuius servitatem in tertio volumine edendo plane

1) de eloc. Polyb. cum epimetro de hiatu in libris D. S. (diss. Lips. 1880); de pronominum in D. S. libris usu (Progr. Budiss. 1886).

2) Wiener Studien XXI (1889) p. 37 sqq.

3) de elocutione Diodori (diss. Hal. 1893); die erzählenden Zeitformen bei D. (Progr. Pasew. 1902).

4) Textkritik u. Sprachgebrauch D. (Progr. Berol. 1901.02).

5) Gebrauch d. Optativs bei D. S. (diss. Tub. 1903); cf. Green proc. of the American Philol. Assoc. XXXIV 1 p. 40 sqq.

reppulit (III p. XV). Quod optimo iure fecit; nam Dindorf, ut ait Kaelker (pr. Bud. p. 3), iudex Rhadamantho severior ex parte non edidit, quae scripsit Diodorus, sed quae scripturus fuisse putandus est, si non Sículus esset natus saeculo a. Chr. n. primo, sed quinto vel quarto Atheniensis. Quae enim in Diodori consuetudine dicendi a purae graecitatis usu recedunt quaeque seriorem redolent aetatem, corrigendo ille sustulit, non satis caute et considerate. Immo quae mutavit pleraque ne minimam quidem offensionem habere aut ferri saltem posse quisquis hellenisticae quam vocant aetatis scriptores comparaverit primo videbit aspectu¹⁾; qua in re nos mirum quantum accurata papyrorum notitia iuvare vix est cur moneam.²⁾ Neque scriptores papyrosque contulisse sat est; conferendi sunt etiam tituli in lapidibus incisi, qui quidem Diodoreae fere aetatis sint.³⁾ Quo munere pro virili parte expleto, ut perspectam haberem sermonis Diodorei naturam, ubicunque fieri posse videbatur, quae praestantiores codices mss. — Patmius (Venetusque 375) scilicet (l. XVI) et Parisinus 1675 (ll. XVII—XX) — praebent, retinui et sicuti hi libri in multis vacillant, ita Diodoro quoque, qui studio cuidam formas variandi se dedisse videtur, hanc formarum varietatem concessi. Quamquam libere fateor me nonnunquam incertum haesisse, quid reciperem abiceremque — namque lubricae et errori obnoxiae sunt hae quaestiones, in quibus

1) Prae ceteris, quibus singulorum auctorum dicendi usus explanatur, libellis (cf. Thumb Arch. f. Papyrusf. II p. 396sq.; Witkowski Burs. ann. CXX 1 p. 153sq.) singulari usui sunt hi libri: Mullach Gramm. d. griech. Vulgarspr. 1856; Winer-Schmiedel Gramm. des neutestamentl. Sprachidioms 1894sq.; Blass Gramm. des neutestamentl. Griechisch² 1902.

2) Cf. egregium Croenerti opus quod inscribitur 'memoria Graeca Herculensis' 1903.

3) Cf. Meisterhans-(Schwyzer) Gramm. der att. Inschr.³ 1902; Schweizer Gramm. der pergam. Inschr. 1898.

pauca adhuc scimus — et profecto sunt quaedam, quae non recte constituta esse diuturnum harum rerum studium me docuit. Id autem vere mihi videor esse dicturus posteriorem bibliothecae partem inde ab XVII libro multo negligentius scriptam esse quam superiores libros neque hiatum Diodorum perrexisse sedulo vitare. Sed alias, ubi sit animus, de his rebus, quibuscum aliam controversiam, quae adhuc sub iudice est, coniunctam esse censeo.¹⁾ Nunc etiamsi necessarium esse non duco commemorare, commemorem tamen me etiam in orthographicis quae vocantur rebus non eam observavisse rationem, ut certum aliquem scribendi modum mordicus retinerem, sed ubique optimorum librorum auctoritati obsecutum esse²⁾, hac quoque in re plane facientem cum Vogelio (III p. XV sqq.); ne vero apparatus criticus his minutis amplificaretur, per se multo quam vellem copiosior, orthographicam plerumque neglexisse varietatem.

Tertium denique non ita, ut opus erat, me gessisse aegre fero. Non omnes enim diligenter repraesentavi virorum doctorum coniecturas, per magnam librorum multitudinem dispersas. Atque eos quidem libros commentariosque, qui recentioribus temporibus editi Diodori nomen prae se ferunt, omnes qua par erat cura excerpsi;

1) Desiderantur multa in his libris (veluti rerum Sicularum Romanarumque narratio ll. XVII, XVIII) quamvis prooemio commemorata et annuntiata; cf. Krebs lectiones Diod. 1882 p. 1 sqq.; Wachsmuth Einl. in das Studium d. alten Gesch. p. 84; E. Schwartz Pauly-Wiss. V p. 687. 692.

2) Antiquas verborum formas in codice F passim restitutas esse strictim annotem; quaedam in incerto sunt, veluti doleo, quod interdum *ἰδεν*, *ἰδον* ex melioribus codicibus recepi (cf. Winer-Schmiedel p. 45 sq.; Reinhold de graecitate patr. apost. quaest. gr. diss. Hal. XIV p. 11).

multa etiam, quae ad Diodorum vel emendandum vel explicandum pertinent, ex operibus historicis, geographicis archaeologicis contuli. Attamen prioris aevi commentationes perlegi quidem, sed non semper adhibui, ratus priores editores — Dindorfium potissimum dico — antiquiora omnia conquisivisse. Hanc spem me fefellisse sero intellexi. Quamquam vero, quae omisi, pleraque nullius momenti sunt — alia enim hodie emendandi ratio ac fuit Reiskei, Dobraei, Emperii — tamen aliquoties factum est, ut Dindorfio, Hertleinio, Madvigio vindicarem quae aliorum sagacitate praerepta erant, quater ut ipse in Reiskei coniecturas inciderem, bis in Wurmii, cuius versionem plus iusto neglegebam. Ut autem lenius mihi irascantur lectores, hoc detrimentum ita resarciam, ut in appendice quae iterum pervestigatis quotquot mihi innotuerunt studiis Diodoreis¹⁾ praetermissa repperi componam, ita ut primo obtutu omnia pateant, simul correctis gravioribus quibusdam et typographi et meis erroribus.

Atque haec quidem hactenus. Ecquid profecerim, alii videant!

Dresdae

mense Novembri a. h. s.

Curtius Theodorus Fischer.

MDCCCCV

1) Non nactus sum Beieri saturam criticam (Plav. 1874) et Pulii (Πούλιος) ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορίας (Athen. 1878); quae novissime prodierunt, sub uno aspectu posuit Reuss (Burs. ann. CXXVII (1905) p. 133 sqq.).

ADDENDA ET CORRIGENDA.

R = Reiske animadv. ad Gr. auctores I (p. 65 sqq.) Lips. 1757.
 D = Dobree adv. crit. (ed. Wagner Lips. 1875) I p. 125.
 W = Wurm (Hist. Bibl. übersetzt von J. F. Wurm) Stuttg. 1827 sqq.
 E = Emperius opusc. philol. et hist. (ed. Schneidewin Götting. 1847) p. 321.

XVI 4, 1 (IV p. 9, 17) τῆς Ἀμφιπόλεως R. — 4, 5 (10, 16) 'aut παριππεόσας [καὶ] R. — 10, 1 (19, 10) τοῖς ὄροις ante Hertl. iam R., qui 'aut παρῆν'. — 10, 2 (19, 21) μεταγνόντες R. — 11, 3 (21, 16) πᾶσιν PX; πάλιν D. — 11, 4 (21, 22) δημοκρατίας] δυναστείας W. — 12, 2 (22, 15) εἶτα δ' ἐν ὀλίγω διαστήματι τῆς διατειχίσεως μάχης οὔσης W.; ἐν σταδίαθ δὲ διαστήματι τῆς διατειχίσεως μάχης οὔσης E. — 13, 2 (24, 13) τὸ λείπον R. — 16, 3 (27, 24) post ἀποδειχθεῖς add. <ὅπῳ Διονυσίῳ> R. — 19, 2 (32, 1) κραιπαλῶντες R. — 19, 4 (32, 17) del. — 20, 2 (33, 9) προῆγε D. — 21, 4 (35, 20) nil mutandum; cf. Kaelker pr. B. p. 7. — 22, 3 (37, 3) πείθεσθαι W. — 24, 4 (40, 3) κατέκασεν R. — 27, 1 (43, 13) κατὰ τὰ <Φωκέων> πάτρια R. (43, 14) παρὰ τὰ <Δελφοῖς> πάτρια R; ἀκυρα vel ἄθετα W. — 29, 2 (46, 22, 3) πάλιν τιμὴν ἐπήνεγκαν διπλῆν τοῦ ἀδικήματος (vel τιμήματος) R. — 31, 4 (49, 3) δυσεξέτητον R. — 31, 5 (49, 11) διασωζομένης R. — 32, 3 (50, 18) add. X. — 32, 4 (51, 2) συμμάχων] χρημάτων W. — 33, 1 (51, 11) παρεσήμαινε τὸ ἐνόπριον τὸ τοῦς Ἀμφικτύονας ἐκ τοῦ ζημιώματος τῶν Φωκέων ἐπίδοσιν λήψεσθαι. τούτων γὰρ εἰς τὸ ἱερὸν . . . R. — 36, 1 (55, 20) ἔκοψε scribendum. — 39, 8 (60, 26) πολιματίων R. — 44, 1 (66, 24) ἀπειπον R. — 44, 6 (67, 19) γυμνασίαις iam R. — 47, 1 (72, 1) εὐνοίᾳ] συνέσει D. — 47, 4 (72, 15) συνεστρατεύτο] συνεστρατήγει W. (72, 17) παρανομία] an ἀπονοία? R. — 47, 5 (72, 23) ὄλην] καλήν W. (72, 24) τοῦ <αὐτῶν> πλήθους aut τοῖς πλήθεσιν R. — 52, 6 (79, 24) καὶ αὐτὸν W. — 55, 3 (83, 15) μὴ περιῖδη <ἀγάμους> vel <ἐρήμους> μηδὲ παθοῦσας R. — 56, 6 (85, 17) ὑπερβαλεῖν R. — 59, 2 (89, 9) <ὀλιγον> vel <ὄνκ ἀξιόλογον> add. R. — 60, 1 (90, 1) <εἰκοσι> τριῶν Stroth et W. — 62, 4 (94, 4) del. — 63, 2 (94, 14) add. Beloch Gr. G. III 2 p. 111. — 65, 3 (96, 26) περιπατοῦντα etiam Hude Nord. Tidskr. f. fil. 3. R.

XII 3 p. 113. — 65, 5 (97, 5) del. <δειν>; cf. XIX 43, 6. — 74, 3 (109, 18) *πόρων*] *τειχῶν* R. — 75, 3 (111, 7) *ἀνείργων*] *ἀναιρῶν* vel *ἀπέιργων* D. — 76, 1 (111, 20) *φιλονεικίαν* iam R ('aut ὅπερ delendum'). (111, 22) *ἐπί τινος ὑψηλῆς χειρρονήσου* R; *αὐχένος* del. D. — 76, 2 (112, 4) *κατωτέραις* R. — 79, 2 (115, 23) del. *τήν*. — 82, 4 (120, 9) *ἐθανάτωσε* vel *ἔσφαξε* W. (120, 15) *δίζου-μήσας* ante Herw. iam R. — 84, 5 (123, 25) *ὁ δὲ καταβάς*] nil mutandum; cf. Kaelker pr. B. p. 4. — 88, 2 (128, 15) *καὶ* del. R. — 88, 5 (129, 8) add. X. — 90, 1 (130, 14) *τοῦτον*] *τὸ νῦν* vel *τότε* R. (130, 17) *υἶόν* del. W. (130, 18) *τιμῆσαι* W. cf. Sauppe opusc. ed. Trieber p. 375 adn. — 91, 1 (131, 23) *ἔχει τέλος*] *ὁ δ' οἱ πέλας ἐστίν* R. — 92, 3 (134, 3) *κέλευθον*] *διεθρος* W. *ἔρπων*] *σπέργων* R. — 93, 9 (136, 8) *ἐπί*] *ἔτι* W. — 95, 2 (137, 25) del. 'malim κερτήσθαι'. — 95, 3 (138, 5) *θυμομαχίας* W.

XVII 4, 2 (IV p. 148, 6) aliter Sint.¹⁾ — 4, 3 (148, 11) <μῆ> *βραχὺν* R. — 5, 4 (151, 4) *μετὰ τῶν τέκνων* susp. R. — 7, 2 (152, 13) *ἐποίησεν αὐτὸν τήν* R. — 7, 5 (153, 12) *συνεστραμμένον* ante Hertl. iam R. — 10, 6 (158, 21) ante Hertl. R ('aut *καὶ τὰς ἄλλας παρατάξεις*). — 17, 3 (167, 3) cf. Beloch *Bev. der gr.-r. Welt* p. 218 sqq. — 17, 4 (167, 7) *καὶ* del. W. (167, 13) aliter R. — 20, 3 (171, 22) *δεξιάν*] *ἐθώνυμον* R. — 20, 4 (172, 1) scribendum *ῥώμη*; cf. XVIII 71, 4 saepius. — 21, 3 (173, 3) *περὶ αὐτὸν* aut *παρ' αὐτοῦ* R. — 23, 2 (175, 10) <καὶ> *κατὰ* R. — 27, 5 (181, 12) *καταστήσαι καὶ* W. — 30, 2 (184, 18) *μὲν*] *γὰρ* R. *Φιλίππῳ* del. Kraner (acta soc. Gr. II p. 56); at cf. Sint. *ZfA.* 1839 p. 108 — 30, 4 (185, 9) *τὸ συμφέρον* <συνιδεῖν> *ἀφαιρουμένον* R. — 36, 1 (193, 10) *πιστὰ* vel *φίλα* R; *φίλα* W. — 36, 4 (193, 24) *Ἀσίαν*] *γάζαν* W. — 37, 3 (195, 3) *αἰχμαλωτίδων* R. — 38, 6 (197, 8) *ἀβουλίαν* vel *ἐνψυχίαν* W. — 40, 3 (199, 6) *πολιορκήσειν* iam R. — 40, 4 (199, 23) 'aut ὑπὸ μηδεμιᾶς aut τῆς <οὐ> *τυχούσης*' R. — 41, 1 (200, 8) *ἐπιλέξαντες πρὸς τειχομαχίαν* R. — 43, 1 (203, 14) *ἄλις . . . τεχνιτῶν* R; *ἄλλους* vel *πολλοὺς* Stroth.²⁾ — 44, 4 (206, 2) *ὀρητηρίας* def. R. — 45, 2 (206, 15) <ἐπὶ τὸ χῶμα> R. — 49, 3 (212, 26) *ἄεριον*] *ἄκριτον* E. — 50, 3 (214, 13) *δῶρων* aut *ἀναθημάτων* aut *γαζῶν* R, *φόρων* vel *πόρων* E. — 51, 2 (215, 19) *ἀλλὰ* <βούλομαι εἰδέναι> *εἰ μοι* R. — 56, 3 (223, 10) *οὐκ ἀνισταμένον* R; *οὐ κινουμένον* W. — 57, 2 (224, 10) cf. Dittenberger *or. gr. inscr. sel.* I 4 a. 14. — 57, 3 (224, 12) cf. Beloch *Bev.* p. 220. — 59, 3 (227, 10) <ἐπίλεκτοι> vel <ἐπτολμοι> W. *πολλοὶ* post *μηλοφόροι* ponit. (227, 11) *κατὰ τὸ πλῆθος*] *καταπληκτικῶς* W. — 59, 7 (228, 8) *σφραγόνως* W. — 65, 1 (234, 22) cf. Dittenberger *l. l.* I p. 266 a. 26. —

1) Sint. = Sintenis *observ. crit.* in D. S. *Servestae* 1829.

2) Stroth. Kaltw. = Stroth. Kaltwasser (*Bibl. der Gesch. übers.* von F. A. Stroth. u. J. F. S. Kaltwasser). *Frankf.* 1781 sqq. *Diodorus.* IV.

65, 3 (235, 13) ἀριστειῶν Schaefer¹⁾ p. 134 a. 1. (235, 14) μεγάλῃς] μείονος vel ἐλάττονος R; ἐλάττονος W. — 68, 2 (239, 10) ἀδρόοις iam W. — 68, 5 (240, 8) <τὴν τε Ἑλληνικὴν καὶ> iam W. add.; 'aut Περσικὴν in Ἑλληνικὴν mutandum'. — 70, 1 (242, 24) <μόνην> πολεμίαν W. — 72, 5 (246, 14) εἰς τὸν κῶμον aut ἐκ τοῦ πότου R. — 75, 4 (250, 15) τὴν παρὰ τοῖς ἄλλοις R. — 75, 7 (251, 1) μεγίστην] ὁμοίαν vel ἐμφερῆ R. — 76, 4 (251, 22) ἐπιπεσῶν ante Dind. iam W. — 77, 4 (253, 23) del. Ἀσιανῶν. — 78, 2 (255, 2) <κατα>φρυγᾶς ante Cobetum iam R. — 80, 2 (257, 12) Ἀνγκηστῆς scribe. (257, 14) cf. Beloch Gr. G. III 2 p. 84. — 82, 6 (260, 18) στρατεία W. — 82, 7 (261, 1) <τὴν θρασιν> aut <τοὺς ὀφθαλμοὺς> iam R; 'aut legendum ἐτυφλοῦντο' R. (261, 3) κατελάμβανον (vel ἤρουν) . . . ἐφιστάμενοι R; ἐλάττονον . . . ἐφιστάμενοι ante Madv. iam W. — 83, 1 (261, 10) ὁ τινες R. — 83, 7 (262, 26) καὶ <μόλις> R. — 88, 6 (271, 9) περικυλισθεῖς W. — 89, 2 (271, 19) Ἰνδοῖς] Ἰατροῖς W. — 90, 3 (273, 4) <φρύγειν> ἀδυνατεῖ R. — 90, 5 (273, 16) <ἀντη> ἢ χάρα Sint. — 93, 2 (277, 2) πέραν τοῦ Ἰππᾶντος ποταμοῦ R. — 98, 2 (283, 12) ἐξ ἐφόδου <δὲ λαβεῖν οὐ δυνήθεις> διενοεῖτο R. — 99, 2 (284, 21) ὃ ἂν τις R. — 100, 4 (286, 16) συμφιλοτιμουμένων R. — 103, 5 (291, 18) καιροῖς del.; cf. XX 63, 3. — 104, 2 (293, 4) παρακαθισταμένων W. — 105, 5 (295, 6) <ἐκ τῶν ἀκωνθῶν> vel <ὄστῶν> R. — 105, 7 (295, 22) εἰωθότα μετὰ φορτίων R. — 106, 6 (297, 16) ἐπ' del. W. — 109, 1 (301, 15) ὀπιλιῶν R. W. — 109, 2 (301, 19) ἀπολυομένων W. — 110, 5 (303, 9) προσμείνας ἢ ἡμέρας Stroth.; num. in τέλος latere censet W. — 114, 1 (309, 6) 'aut <ὅπερ πάντας>' R. — 115, 4 (311, 19) ἐν αὐταῖς ὄντας] ἀλοῦντας E. — 116, 3 (312, 24) ἐπιπλήξεως ante Madvigium W. — 117, 5 (314, 19) γενομένων ante Klueberium R. — 118, 1 (315, 8) ἐπὶ τὸν κόαθον R.

XVIII 3, 1 (IV p. 321, 19) Μηθίαν] cf. R. — 3, 3 (322, 12) post βασιλεῦσι recte add. (coll. Dex. et Just.) <Πίθωνι> Bel. Gr. G. III 2 p. 242; cf. XVIII 39, 6. — 3, 5 (323, 8) cf. Dittenb. l. l. I 4 a. 16. — 4, 7 (325, 7) 'vel ἐπιδραττόμενος οὐσίας διαβολῆς' R. — 6, 3 (327, 24) Βαβυλωνίας] Μεσοποταμίας R. — 8, 5 (331, 10) ἐπεσημαίνετο R. — 9, 2 (332, 13) αὐτὸν iam ante Madv. W. — 11, 1 (335, 5) Ἀρμπταῖον eundem esse arbitratum atque Arymbam (XVI 72, 1. XIX 88, 1) Beloch Gr. G. III 2 p. 102. — 14, 4 (340, 1) ἐκ τῶν ὀπιλιῶν R. (340, 3) ἐπίθωσιν iam ante Klueberium W. — 17, 1 (343, 26) πολλοὶ] πάλοι W. — 17, 2 (344, 2) ἀποτακτοῦντων R. — 17, 8 (345, 23) add. W. — 18, 5 (347, 5) cf. Beloch Bev. p. 57 a. 2. — 19, 1 (348, 7) τῶν χρόνων W. — 21, 4 (352, 3) κυριεύσων <Κυρήνης τε καὶ> W. — 21, 8

1) Schaefer melet. crit. spec. I, Dionysii Hal. artem rhet. tractans. Lips. 1806.

(352, 19) στρατηγούντες] κρατήσαντες W. — 23, 1 (354, 22) πόλεων ante Dind. iam W. — 25, 1 (356, 22) ἐν τοῖς <ὄρεσι> χιονοβολουμένοις R. — 25, 5 (357, 22) Ἀσίας] οἰκείας vel Αἰτωλίας W. — 26, 1 (358, 12) Q. Aemilius-Aulium quidam annales habent Liv. VII 37, 3. — 26, 3 (358, 23) ἄυτ <λέκτρον> αὐτ <κρῶσσιον> R. — 31, 3 (365, 23. 24) πρότερος διαναστάς, τοῦ] πρότερον διαναστάτος W. — 35, 1 (370, 11) [τοῦ ποταμοῦ] τοῦ πορθμοῦ vel πόρου W. — 35, 6 (371, 24) scribendum χρόνον. — 36, 4 (372, 18) πρώτοι (vel πρώτων) μὲν τούτων ἡγεμόνες W. — 36, 6 (372, 25) καταβάς recte; cf. Kaelker pr. B. p. 4. — 37, 1 (373, 18) <πρὸ> τῆς Π. τελευτῆς W. — 40, 1 (377, 17) ἐπὶ scrib.; cf. XIX 88, 2 saepius. — 41, 7 (380, 21) ἀπολειπομένοις ante Ungerum iam R. — 42, 4 (381, 19) μόνον W. — 46, 6 (386, 18) ἐκ codd.; ἐκτός (vel ἐκάς) R. — 48, 2 (388, 15) [βασιλικῶν] ἄβριστικῶν W. (388, 16) αἰς ante Dind. W. — 50, 5 (392, 1) πρὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ φίλους μεθιστάναι R. — 51, 1 (392, 5) ἀσφαλίσασθαι R. (392, 7) ἄυτ προλαμβάνειν αὐτ διαλαμβάνειν R. — 51, 7 (393, 16) <τριήρεις> καὶ μακρὰς ναῦς R. — 52, 8 (395, 12) σὺν πολιορκηταῖς W. — 54, 2 (397, 9) προδιαλεγόμενος W. — 54, 4 (397, 23) corr. ante Dind. W. — 56, 3 (399, 21) δὲ] τε R. — 56, 6 (400, 9) αὐτοῖς W. — 58, 1 (402, 14) <ὄντων> τρισχιλίαν R. — 59, 6 (404, 28) ante Hertl. W. — 64, 2 (411, 6) οὐκ ὀλίγους W. — 65, 3 (412, 23) post ἀμφοτέρω add. <παρῆν> R. — 66, 4 (414, 14) θάνατον R. — 71, 3 (414, 11) ἐξορόημασι W. — 71, 4 (414, 19) παρᾶξι] ταραχῆ W. (414, 22) ἑὸμῃ scrib. — 72, 7 (423, 1. 2) ὡς πάντως καθ' ἑαυτοῦ ἐσομένον τοῦ Νικάνωρος W.

XIX 3, 2 (V p. 9, 21) ἐπίσημος iam W. ante Madv. — 5, 6 (14, 4) ἀφηγημένον ante Dind. W. — 7, 3 (16, 20) ante Dind. W. — 11, 8 (22, 26) Ἰόλλου] cf. Beloch Gr. G. III 2 p. 82 a. — 14, 6 (27, 24) Ἐξανδρόβαζος W. — 15, 3 (29, 6) ἴστατο scrib. — 27, 2 (47, 2) πέντε W; 'ad quinquagenos (octo?)' Dind. (Did.). — 29, 2 (49, 9) δ' ἐπὶ ταύτης] δὲ πρὸ ταύτης W. — 44, 4 (72, 12) ἐν αἰς vel ἐνθα Dind. — 48, 2 (76, 24) [καὶ] ante Dind. del. Schaefer p 119 a. — 50, 8 (81, 8) ἀπαιτούσα] ἐπαινούσα W. — 55, 8 (89, 10) corr. ante Dind. W. — 57, 4 (92, 2) add. Dittenb. l. l. add. II p. 538. — 58, 5 (93, 5) ἰκανῶς] ταχέως W. — 68, 5 (110, 4) de Lorymis cog. W. — 69, 1 (110, 25) scribendum τρισὶ πλείους τῶν τεσσαράκοντα; cf. XX 73, 2. — 70, 8 (113, 4. 5) πρόσχημα προσένεμον W. — 71, 1 (113, 7) προεκπλεύσας iam W. — 71, 4 (113, 18) πολιτευόμενος] πολυτελῶς ζῶν W. — 72, 2 (114, 23) πεντακοσίους iam Kaltw. — 74, 1 (119, 4) ταπεινώσειν ante Dind. W. — 76, 2 (122, 12) Κίνναν] τινὰ W. — 79, 4 (127, 14) Πυγμαλίωνα eundem esse ac Pumiathona (Head H.N. p. 622) vel Pymatum (FHG. II 472) recte docuit Beloch Gr. G. III 2 p. 36. — 83, 1 (132, 7) μετέταξαν ante Madv. W. — 88, 5 (139, 12) τῶν <περὶ Λυκίσκον> ἀνδρῶν W. — 96, 4

(150, 24) *τετρακοσίω* W. — 97, 2 (151, 9) *ἀπειληλαμένην* vel *ἀπηγμένην* W. — 97, 5 (152, 4) *αίχμαλωτίσας* W. (152, 5) *ἐαθόμενος* W. — 98, 1 (152, 17) *κατὰ μέσον τῆς Σαμαρείας καὶ Ἰδουμαίας* W. (153, 2) *πλέθρου*] *δυοῖν πλέθρων* II 48, 7 (W). — 100, 5 (156, 9) *πρὸς τὰ ἔλη* W. — 101, 3 (157, 15) *τὴν τε Φοσγελανῶν* <*ἀκρόπολιν καὶ τὴν Σωρανῶν*> *πόλιν* Nissen It. Ldk. II p. 673 a. 7. — 103, 4 (160, 21) *τὴν μὲν ἐτέραν ναὸν κατέδυσεν* W. — 105, 5 (163, 12) f. *Πέλτοιον* s. *Πίτων* Pais storia di Roma I p. 403 a. 1. — 107, 3 (165, 19) *δεδομένης* etiam Schaefer p. 5. — 109, 4 (168, 21) add. Beloch Gr. G. III 2 p. 195 a. 1.

XX 8, 7 (V p. 184, 15) add. Beloch Gr. G. III 1 p. 197 a. 2. — 11, 1 (188, 2) add. Beloch Gr. G. III 2 p. 206sq. — 12, 6 (190, 15) *ἀνάκλημα* vel *σύνθημα* E. — 19, 4 (200, 14) *Λεωνίδας* inscr. (cf. Bel. III 1 p. 147 a.); *Κλεωνίδας* Plut. Dem. 14. (200, 16. 17) <*πρὸς*> [*τὰς ὑπὸ*] *Κάσανδρον καὶ Λυσίμαχον* [*πύλεις*] Beloch Gr. G. III 1 p. 147 a. — 20, 1 (201, 3) 'annos XIV excesserat' Just. XV 2, 3. — 21, 1 (201, 20) cf. Beloch Gr. G. III 1 p. 142. (202, 4) *ἁθώσους* etiam W. — 26, 3 (210, 9) *Τάλιον*] *Τίανον* (sc. Apul.) A. Schaefer Philol. XXII p. 29. — 26, 4 (210, 18) de Caracenis cog. Pais st. di R. I p. 404 a. 3. — 28, 1 (211, 26) *κατήγεν* W. — 29, 1 (213, 8) add. Beloch Gr. G. III 2 p. 113. — 35, 3 (223, 6) *Ὀμβρικῶν* iam Nieb. III p. 330 a. 488. — 35, 5 (223, 17) f. Clusium Pais st. d. R. I p. 407 a. 3. — 41, 5 (233, 5) *εἰς τὸν μύθον* (del. *προειρημένον*) Kältw. et W. — 47, 1 (242, 14) cf. Beloch Gr. G. III 1 p. 159. — 52, 3 (251, 3) *εὐάννου*] *δεξιῶν* W. — 58, 5 (260, 15) *ἀναντίως κτενομένων* W. — 73, 1 (279, 5) add. Dittenb. l. l. I 7 a. 8. — 75, 5 (282, 16) *ἠκολοθηρότων* def. Sint. — 80, 3 (288, 8) *πάντα τρόπον* ante Hertl. Sint. — 85, 2 (294, 11) *προσπλέων* ante Dind. Kaltw. — 90, 4 (302, 12) *Βοβάνον* Nissen It. Ldk. II p. 793 a. 5. — 91, 1 (303, 7) *ἐπι—ἀποτυγχάνων*] *ἐπεὶ ἀπετύγγανεν* Dind. ed. m. V p. XIV. — 98, 7 (314, 18) <*ἄρχοντες*> W. — 103, 7 (322, 17) *ὑπεραγουσῶν*] *ὑπεραγασθεισῶν* W. — 105, 1 (324, 10) add. Pais st. d. R. p. 420 a. 1.

NOTARUM EXPLICATIO.

P = Patmius cod. saec. X vel XI.
X = Venetus S. Marci n. 376 saec. XIV vel XV.

R = Parisinus 1665 saec. XI vel XII.
V = Vaticanus Gr. n. 132 saec. XV.
X v. s.

F = Florentinus Laur. plut. LXX n. 12 saec. XIV vel XV.
M = Venetus S. Marci VII 8 saec. XV.
J = Paris. 1661 saec. XVI.
O = Claromontanus 222. saec. XVI.

Bekk. = Bekkeri
Dind. = Dindorfi
Rhod. = Rhodomanni
Steph. = Stephani
Vog. = Vogeli
Wess. = Wesselingi

} editio.

Bezzel: coni. Diodoreae. Erl. 1888.
Cobet: coll. crit. Lugd. Bat. 1878.
Hertl. I. II, 1. 2. III. IV: Hertlein, Beiträge zur Kritik d. D.
progr. Werth. 1864. 65. 66. 71. 73.
Herw.: Herwerden, spic Vat. Lugd. Bat. 1860.
Hultsch diss. Hal.: de elocutione Diodori. diss. Hal. 1893.
— pr. Pas.: Die erzählenden Zeitformen bei D. progr.
Pasew. 1902.
Kaelker: de eloc. Polyb. cum epimetro de hiatus in libris D. S.
diss. Lips. 1880.
— pr. Bud.: de pronominum in D. S. libris usu. progr.
Budiss. 1886.
Kallenb. I. II: Kallenberg, Textkritik u. Sprachgebr. D. progr.
Berol. 1901. 02.
Madv.: Madvig adv. crit. I. Hauniae 1871.
Reiske: animadv. ad Gr. auctores I. Lips. 1757.

ARGUMENTA LIBRORUM.¹⁾

LIB. XVI.

Cap.

1. In prooemio Diodorus ea laudat opera historica, quae res gestas ab initio usque ad finem plena et continua narratione proponant. Proinde annuntiat se in enarranda Philippi historia eandem methodum secuturum. Vitae huius regis praecipua capita, deinceps uberius explicanda, parva velut tabula indicantur.

Ol. 105, 1 : 360 a. Chr.

2. Philippi pueritia Thebis culta, ubi obses tenebatur. Post patris Amyntae fratrumque natu maiorum obitum Philippus custodia elapsus regnum hostibus pressum multisque aemulis appetitum suscipere conatur.
3. Animos Macedonum trepidos resque afflictas Philippus erigit et firmat cum oratione tum disciplinae militaris emendatione. Ut Atheniensium studia eluderet, Amphipolin imperio exemit. Paeonum legatos muneribus conciliavit; Pausaniam regni aemulum a proposito depulit; Mantiam et Argaeum proelio vicit. Tum Crenides per Thasios colonias auctae.

Notitia de Theopompo Chio.

Ol. 105, 2 : 359 a. Chr.

4. Pace cum Atheniensibus facta Philippus Paeones bello subigit. Iam Illyrios etiam adortus recuperatis cunctis Macedoniae urbibus cum rege Bardyli pacem facit.

Ol. 105, 3 : 358 a. Chr.

5. In Sicilia Dionysius iunior regnum a patre acceptum desidia et inertia disperdit.

1) Epitomen Bipontinam (cf. Vogel I p. LXXV) aliquot locis correxi, usus saepius Eyringi breviario.

Cap.

6. Dion, Hipparini filius, Dionysii superioris secundae uxoris frater, ob multiplices virtutes tyranno invisus et neci destinatus in Peloponnesum aufugit et Corinthi naves militesque comparat, ad liberandam patriam in Siciliam transmissos.
7. Res coevae commemorantur.
Tauromenium condita.
In Euboea seditio orta et a duabus factionibus Thebani et Athenienses advocati.
Oritur bellum sociale, ab Atheniensibus in socios rebelles gestum.
8. Philippus devictis Illyriis Amphipolitanos subigit, mox Pydnam etiam et Potidaeam. Crenidas e nomine suo Philippos appellat ibique aurifodinas excolit, unde ingentes opes ad ipsum redeunt.

Ol. 105, 4: 357 a. Chr.

9. Bellum Dionis in Dionysium Siciliae tyrannum. E Zacyntho ad Minoam urbem advectum Dionem recipit Paralus, Carthaginiensium praefectus, eius amicus. Ultro ad eum deficiunt Siciliae populi; his se iungunt Graeci ex Italia.
10. Dionysius quamvis aciem contra instruxisset, tamen Dion, cui populus favebat, urbem Syracusas occupat.
11. Syracusani omnes Dionem cum summa congratulatione recipiunt. His auditis Dionysius, tum circa Cauloniam Italiae commoratus, Syracusas redit legatosque de componendis rebus mittit accipitque.
12. Intra tempus induciarum contra fidem cum Dionysius Syracusanos adortus esset, ventum est ad proelium atrocissimum, in quo Dionis virtus eminebat, qua hostem cum magna clade in fugam egit.
13. Dionysius honore caesis habito et distributis inter milites praemiis studium pro se accendit; tunc misit qui de pace agerent. Dion autem hanc unam proponit, ut principatu abiret. Interea res in mutuis praedationibus substitit.
14. In Graecia Alexander Pheraeus ab uxore et fratribus occisus, qui ipsi tyrannidem affectant. Aleuadae auxiliante Philippo libertatem Thessalis vindicant; quo ipso Philippus Thessalorum amicitiam sibi conciliavit.
Adiecta notitia trium historicorum, Demophili, Callisthenis, Diylli.

Ol. 106, 1 : 356 a. Chr.

15. In Italia novus populus coalescit, Bruttii, e colluvie fugitivorum in Lucania collecti.
16. In Sicilia Philistus, Dionysii imperator, Leontinorum urbe expulsus, mox summus classis praetor creatus cum Heraclide Syracusanorum nauarcho mari conflictatur. Proelio victus Philistus morte voluntaria perit. Hac re perterritus Dionysius Dioni regnum offert.
17. Dionysius relictis in arce mercenariis cum thesauris clam in Italiam aufugit. Inde dissidia inter Dionem et Syracusanos, tumultus simul mercenariorum oriuntur, qui duce Dione Syracusanos proelio fundunt. Itaque Syracusani Dionis veniam implorare coguntur.
18. Dionysius misso Nypsio cum navibus et comite Syracusis relictum praesidium novis auxiliis auget. Syracusani proelio navali victoriam consecuti indulgent conviviis et languescunt.
19. Hac usus opportunitate Nypsius hostem opprimit, urbem capit et largam praedam aufert.
20. Consternati Syracusani Dionem advocant, qui singulari virtute et sollertia hostes ultus rem restituit et apud omnes praecipuam gratiam meruit.
21. In Graecia bellum sociale continuatur. Chareti additi Iphicrates et Timotheus cum nova classe et aequato imperio. Imbrum et Lemnum aliasque insulas populantur socii rebelles. Atheniensium duces dum ad Byzantium obviam fiunt hosti, de committendo proelio dissentiunt. Quo facto Iphicrates et Timotheus proditionis accusati imperio privantur.
22. Chares Artabazo, qui tum a rege Persarum defecerat, inconsulte auxilio venit. Quamobrem regis iram veriti Athenienses extemplo bello sociali abstinent et cum sociis pacem componunt.
In Philippum Macedonem tres reges simul conspirant: Thracum, Paeonum, Illyriorum. Hos subito imparatos opprimit Philippus.

Ol. 106, 2 : 355 a. Chr.

23. In Graecia bellum sacrum oritur. Cum Lacedaemonii Leuctrico bello Cadmeam occupassent et Phocenses agrum Cirrhaeum operi rustico destinassent, utrisque

Cap.

- Amphictyones multam grandem imposuerunt. Sed Philomelus Phocensis populares suos oratione permovit, ut huic sententiae parere recusarent.
24. Philomelus a Phocensibus imperator creatus Archidamo rege Lacedaemoniorum in partes suas tracto acceptaque ab eo pecunia bellum movet, Delphos vi occupat, Locros finitimos proelio fundit, Amphictyonum decreta delet et abrogat.
25. Boeoti dum infesto exercitu templum recuperare decernunt, Philomelus terras occupatas munit, copias auget, Locros iterum pugna vincit eorumque terras vastat. Tum Pythiam de exitu belli responsa dare cogit.
26. Digressio de oraculi Delphici primis originibus et institutis.
27. Pythia contra morem coacta respondet Philomelo licere quaecunque velit. Alio insuper prodigio laetus Philomelus legationes ad Athenienses, Lacedaemonios, Thebanos mittit, nuntiantes templi patrocinium, non opes quaeri. Hi itaque foedere iunguntur, at Boeoti et Locrenses contra pugnant.

Ol. 106, 3:354 a. Chr.

28. Ut par esset hostibus Philomelus, exactis multis pecuniis cum militum copiam conduxisset idoneam, Locros ad petras Phaedriadas novo proelio vicit. Tum vero Boeoti omnes concilii Amphictyonici socios ad bellum commune contra sacrilegos evocarunt.
29. Utriusque partis in bello Phocico socii recensentur. Adiciuntur causae, quae Lacedaemonios moverunt, ut Phocensibus se adiungerent.
30. Hostium multitudo aucta Phocenses adegit, ut sacro thesauro adhibito ampliore stipendio milites ad se allicerent. Proelio equestri Phocenses superiores. Iidem Thessalos fundunt.
31. Captos Phocenses Boeoti ut sacrilegos capite plectunt; sed Philomelus aequa rependens hostium immanitatem coercescit. Tandem Philomelus ex improvise oppressus et pulsus in locum praeruptum agitur, unde re desperata se praecipitem dedit. Eius locum Onomarchus occupat. Philippus Methonen et Pagasas expugnat. Leucon rex moritur; succedit Spartacus. Romani in Faliscos bellum gerunt. In Sicilia Dione occiso Callippus imperium suscipit.

Cap.

Ol. 106, 4: 353 a. Chr.

32. Boeoti victores copias domum reducerant. Sed Onomarchus Phocenses de novo ad bellum exhortatur et Philomeli cœpta persequitur.
33. Onomarchus e somnio laeta praesagia sumit, quod contraria potius portendebat. Ferocior itaque factus sacra templi dona in arma et pecuniam convertit, donis poenisque socios cogit, Thronium, Amphissas, Orchomenum capit. Chaeroneam obsidens a Thebanis domum repel- litur.
34. In Asia Artabazi bellum in regem Persarum continuatur. Thebani Pammenem cum auxiliis mittunt, feliciter pugnantem.
Bellum Argivorum cum Lacedaemoniis.
Athenienses Sestum expugnant. Cersobleptes a Philippo deficit ad Athenienses. Philippus Methonen vi capit, teli autem iactu alterum oculum amittit.
35. Philippus Thessalis contra Lycophronem et Onomarchum auxilio venit. Onomarchus aliquot proeliis victor ultimo proelio fusus capitur et cruci affigitur.
36. Phayllus Onomarchi successor omni vi bellum instaurat. Moritur tum Mausolus rex Cariae, cui Artemisia suc- cedit.
Item moritur Clearchus Heracleae tyrannus, in cuius locum substituitur Timotheus filius.
Tusci agrum Romanum populantur.
In Sicilia Hipparinus pulso Callippo regnum Syra- cusarum occupat.

Ol. 107, 1: 352 a. Chr.

37. Phayllus auctus copiis et sociorum auxiliis Boeotiam in- vadit, sed tribus proeliis funditur.
38. Philippus impeditus ab Atheniensibus cum in Phocenses tenderet, in patrium regnum rediit. Phayllus Locros Epicnemidios invadit; Boeoti Phocensium terras popu- lantur. Morbo tandem correptus Phayllus moritur. Ei succedit Phalaecus, adiuncto curatore Mnasea. Mnaseas proelio occisus; Phalaecus ad Chaeroneam victus.
39. Discordiae et bella in Peloponneso inter Lacedaemonios et Megalopolitanos.
Phalaecus Boeotiam, Boeoti Phocidem vastant.

Cap.

Ol. 107, 2: 351 a. Chr.

40. Thebani ad bellum gerendum pecunias ab Artaxerxe accipiunt. Inter Boeotos et Phocenses leves pugnae.
Renovatur bellum Persarum in Aegyptios ob Phoenices defectionem. Apparatus belli.
41. Defectionis Phoenicum causae et prima initia. Multum vexati a satrapis regiis societatem ineunt cum rege Aegyptiorum, bellicos apparatus faciunt, Persas eorumque res infestant.
42. Belesys, Syriae satrapa, et Mazaesus, Ciliciae praefectus, primi bellum in Phoenices movent. Hos Tennes, Sidonis rex, vicit et terra expulit. Interea Cypri reges, Persarum imperio subiecti, simul defecerant et bellum paraverant. In hos Idrieus, Cariae dynasta, classem mittit ducibus Phocione Atheniensi et Euagora.
43. Artaxerxes Babylone profectus in Phoenicen tendit. Quo perterritus Tennes per Thessalionem prodendae Sidonis et Aegypti consilia offert et approbat.
44. Graecorum civitates copiis Artaxerxem adiuvant, praesertim Thebani, Argivi etc. Interea rex Sidoni castra admovet. Apparatus Sidoniorum ad defendendam urbem describitur.
45. Sidon Tennis proditione expugnata. In victos immanis regis crudelitas. Omnes una cum urbe incendio consumpti.
Artemisia Cariae regina moritur; succedit Idrieus.
Romani cum Praenestinis et Samnitibus inducias et foedus faciunt.
In Sicilia Leptines et Callippus Rhegium in libertatem vindicant.

Ol. 107, 3: 350 a. Chr.

46. Cyprus a Phocione et Euagora domita. Euagorae fortuna varia. Artaxerxes recuperata Phoenice pergat in Aegyptum. Cum ingenti clade superat Barathra. Pugna atrocissima apud Pelusium.
47. Acies Persarum et Aegyptiorum in proelio ad Pelusium.
48. Nectanebus, Aegyptiorum rex, belli imperitus spretis melioribus ducibus imperio fungitur. Nicostratum Persae insciis Aegyptiis, ducibus tamen Aegyptiis, per fossam transmittunt. Pugna superantur Aegyptii: quo facto Nectanebus Memphin se recipit.

Cap.

49. Pelusii oppugnatio describitur. Obsessi audita regis fuga Pelusium Persis dedunt. Mentor Bubastum aliasque urbes capit divulgata fama eos salvos futuros, qui ultro se dedant.
50. Certant Aegyptii proditione tradere urbes. Inter Bagoam et Mentorem aemulatio ac deinceps summa concordia.
51. Nectanebus de hostium successibus certior factus spe regni abiecta in Aethiopiam aufugit. Ita Artaxerxes tota Aegypto potitus relicto Pherendate eius provinciae praeside Babylonem redit.

Ol. 107, 4: 349 a. Chr.

52. Mentorem ob merita in bello Aegyptiaco rex maximis beneficiis ornat. Is reliquos etiam, qui a rege defecerant, vel reconciliat vel vi et arte subigit.
Philippi res in Thracia et Thessalia gestae; expugnatae Chalcidicae civitates et Pherae Thessaliae.
Moritur Spartacus, rex Ponti; regnum suscipit Parysades.

Ol. 108, 1: 348 a. Chr.

53. Philippus pergit urbes ad Hellespontum in ditionem redigere. Olynthum aliquoties oppugnatam per proditionem capit. Inde opibus auctus plura loca auro quam armis occupat.
54. Athenienses iniquo animo Philippi res gestas intuentes eius coeptis omni modo adversantur, ad hoc instigati a Demosthene.
55. Philippus sollempnibus ludis, festis, conviviiis, munificentia omnium animos sibi conciliat. Humanitatis exemplum erga Satyrum.

Ol. 108, 2: 347 a. Chr.

56. Boetorum et Phocensium mutua certamina. Interea Phalaecus sacrilegii reus imperium amittit. Succedunt Dinocrates, Callias, Sophanes. Ulterior quaestio de sacrilegis. Vasorum et signorum sacrilegio ablatorum catalogus.
57. Sacrilegii Phocici participes Athenienses, ob id iam olim a Dionysio litteris incusati, nec minus Lacedaemonii.
58. Boeoti a Phocensibus admodum pressi Philippum in auxilium advocant. Phocenses apud Abas pulsi; dum ad templum fugiunt, una cum templo incendio absumuntur.

Cap.

Ol. 108, 3 : 346 a. Chr.

59. Phocenses nova auxilia a Lacedaemoniis accipiunt, Boeoti a Philippo, qui in Locridem movet. Phalaecus denuo imperator factus diffidens viribus Philippo sponte se dedit et impetrata venia in Peloponnesum discedit. De pace consilia.
60. Pacis conditiones. Bellum sacrum finitum.
61. Phocensium duces sacrilegi singuli ut supplicio divino vindicati: Philomelus, Onomarchus, Phayllus, Phalaecus, qui diuturno errore iactatus in Italiam navigat.
62. Phalaeci eiusque sociorum in Peloponnesum reditus. Inde stipendio conducti in Cretam transvehuntur et urbem Lyctum occupant. Lyctiis auxilio veniunt Lacedaemonii duce Archidamo.
63. Archidamus in Italiam vectus Tarentinis opem laturus proelio perit. Phalaecus Lycto eiectus dum Cydoniam obsidet, fulminis ictu exstinguitur. Militum eius haud dissimilis sors.
64. Civitates, feminae etiam, impietatis in templum Delphicum commissae participes, poenas luunt; Philippus contra sacrorum defensor Graeciae universae imperator evadit.
65. In Sicilia Syracusani ad compescendos tumultus a Corinthiis Timoleonem imperatorem impetrant. Virtutis et aequitatis studiosus Timoleon fratrem tyrannidis appetentem obtruncaverat. Res Siciliae Timoleon egregie defendit et restituit.

Ol. 108, 4 : 345 a. Chr.

66. Timoleonis navium apparatus, iter in Siciliam faustis ominibus laetum, igne coelesti collustratum. Poenis obvii Timoleon feliciter elapsus.
67. Poenorum machinationes, socii tum alii tum Hicetas Syracusanorum princeps, copiae et in Siciliae urbes expeditiones.
68. De Syracusis concertant Dionysius et Hicetas. Timoleon iterum Poenis elapsus Tauromenium fugit, unde in Hicetam et Syracusas ex improvise impetum facit.

Ol. 109, 1 : 344 a. Chr.

69. Primum foedus inter Romanos et Carthaginienses ictum. In Caria Idrieo succedit Ada.

Cap.

In Sicilia Syracusae divisae inter Dionysium, Hicetam, Timoleonem et Poenos. Sed Timoleon novis sociis et copiis auctus Syracusis aliisque urbibus potitur.

In Macedonia Philippus Illyrios domat et Thessalos, quorum urbes a tyrannis liberat, sibi conciliat.

Ol. 109, 2: 343 a. Chr.

70. Dionysius abdicato imperio privatus Corinthum migrat. Quo facto Timoleon Syracusanis statum democraticum reddit novasque leges scribit. Anni magistratus sunt Iovis Olympii amphipoli, a quibus anni numerantur.

71. Philippus Cersoblepte devicto Thraciam regno Macedonum facit tributariam.

Adiecta notitia Theopompi Chii, rerum Sicularum historici.

Ol. 109, 3: 342 a. Chr.

72. Mortuo Arymba, rege Molossorum, in regno succedit Alexander, Olympiadis frater.

In Sicilia Timoleon Leontinos et Hicetam obsidione premit; Leptinem devictum in Peloponnesum in exsilium mittit.

73. Ad sustinendos belli sumptus Timoleon Carthaginiensium agros depraedatur multasque eorum urbes in societatem recipit. Exinde Carthaginienses novas copias in Siciliam mittunt.

Ol. 109, 4: 341 a. Chr.

74. Phocion Clitarchum, Eretriae tyrannum a Philippo constitutum, bello vincit.

In Caria Ada regno expellitur a Pixodaro fratre.

Philippus Perinthum obsidione et oppugnatione gravissima premit. Obsessis Byzantii auxilia mittunt.

75. Byzantiis Persarum rex opem ferri iubet. Nihilominus Philippus oppugnandae urbi continuo instat.

76. Natura loci et auxilia Byzantium urbem maxime tutantur. Itaque Philippus copiarum partem ad Byzantium simul oppugnandum ablegat.

Adiecta notitia historicorum Ephori et Diylli.

Ol. 110, 1: 340 a. Chr.

77. Athenienses Graecorumque alii ob Byzantium obsessum Philippo bellum inferre decernunt; quod ut declinet, obsidione abstinet.

Cap.

- In Siciliam maxima vis copiarum Carthagine venit. Ob eam causam Timoleon cum Hiceta pacem facit.
78. Timoleon exhortatus suos bellum in hostico gerere parat. In ipso itinere seditionem excitat Thrasius, Phocensium olim miles.
79. Sedata seditione et exclusis improbis in hostem movet Timoleon et forte oblato bono omine recreatus proelium committit hostibus funestum.
80. Iterato proelio horrida tempestas Poenis maxime infesta fuit: quo factum, ut foedam cladem paterentur et effuse fugerent relicta ingenti praeda.
81. Praeda Punica militibus a Timoleonte in praemium permissa. Poeni Lilybaeum se recipiunt. Carthaginienses impetum in ipsam Libyam metuentes legatos de impetranda pace mittunt.

Ol. 110, 2:339 a. Chr.

82. Timoleon Syracusas repetens Thrasium et seditiosos socios urbe expellit; Postumium Tyrrhenum piratam exstinguit. Novi coloni a Corinthiis missi. Pax cum Poenis pacisque conditiones. Hicetam captum Timoleon morte afficit. Ubique residuos tyrannos extirpat, novos colonos e Graecia advocat novasque leges scribit adhibito Cephalo Corinthio.
83. Sicilia florentissima artisque operibus ornatissima describitur.

Ol. 110, 3:338 a. Chr.

84. Conciliata reliquorum Graecorum amicitia Philippus, ut Graeciae imperium consequeretur, Atheniensibus inopinato bellum infert. Athenienses consternati hortante Demosthene Thebas mittunt, qui Boeotorum auxilium implorent.
85. Boeoti pro Atheniensibus pugnant, quamvis Python eos in Philippi partes trahere conaretur. Acies ab utraque parte in Boeotia instruuntur.
86. Pugna ad Chaeroneam committitur. Victores Macedones.
87. Philippum victoria elatum et insolentem Demades oratione castigat.
88. Lysicles Atheniensium imperator ob cladem acceptam capitis damnatus. Lycurgi in eum oratio.
- Pugna eodem die inter Tarentinos et Lucanos commissa, qua Archidamus rex occubuit.

Cap.

Timotheus Heracleae Ponticae tyrannus moritur, cui succedit Dionysius frater.

Ol. 110, 4: 337 a. Chr.

89. Philippus ipsa victoria auctoritate gravior factus facile persuadet Graecis, ut bellum in Persas ob violata olim templa decernerent ipsumque summum Graeciae imperatorem crearent.
90. In Sicilia moritur Timoleon, cuius memoriam Syracusani honoribus singularibus colunt.
Ariobarzani, Phrygiae et Cappadociae regi, succedit Mithridates.
Romae Manlius de Latinis et Campanis triumphat.

Ol. 111, 1: 336 a. Chr.

91. Philippus Graecorum imperator factus praemisso in Asiam Attalo et Parmenione ipse Pythiam de bello consultit. Oraculo quamvis ambiguo laetus inter festa Cleopatrae et Alexandri regis Epirotarum nuptias celebrat. Graeci hospites.
92. Certamina Aegis habita; aureae coronae Philippo regi dono oblatae. Neoptolemi tragoedi carmina. Pompa deorum, quibus Philippus decimus tertius accensetur.
93. Philippus rex Graecorum studiis cum sibi tutissimus videtur, in insidias familiarium incidit. Pausaniae duo aemuli. Unus contra Pleuriam regem Illyriorum pro Philippo pugnans perit. Alter ab Attalo contumeliis affectus, cum ius contra illatam iniuriam non obtineret, in ipsum regem ira est incensus.
94. Ab Hermocrate sophista insuper vana ambitione inflatus Pausanias Philippum regem, cum theatrum intraret, obtuncavit.
95. Philippi regnum et ingenium brevi descriptione propositum.

LIB. XVII.

1. Prooemio annuntiat historicus hinc historiam Alexandri M. operis fundamentum et novae periodi normam esse futuram, ita ut rebus gestis Alexandri aliorum populorum res memorabiles sit annexurus. Ipsa periodus 12 annos complectitur.

Cap.

Ol. 111, 2:335 a. Chr.

2. Alexander ultus caedem patris et procurato eius funere regni negotia suscipit. Humanus in obvium quemque, civium et externorum, praesertim Graecorum, amorem consequitur. Unum Attalum, regno insidiantem, Hecataei opera usus comprehendere et tollere iubet.
3. Athenienses cum Attalo consilia conferunt de vindicanda libertate: ceteri etiam Graeci aliaeque gentes defectionem moliantur. Sed Alexandri prudentia in rebus difficillimis eminent.
4. Alexander Thessalos et Amphictyonum senatum comitate, Athenienses vi et terrore, quamvis adversante Demosthene, Persarum pecuniis conducto, permovit, ut ipsum Graeciae imperatorem crearent et bellum contra Persas decernerent.
5. Attalo in Asia interempto exercitus in fidem rediit.
Belli Persici historia incipit. Regum Persiae historia ab Ocho repetita. Exstincta regia stirpe Dareus rex creatus.
6. Clarus erat Dareus virtutis specimine in bello contra Cadusios edito.
7. Dareus iam olim a Philippo ad bellum provocatus expedit copias in Alexandrum, quem primo contempserat. Ante omnia Memnonem mittit cum agmine ad occupandam Cyzicum. Iter Memnonis supra montem Idam, cuius natura et memorabilia obiter describuntur. Urbs servata, sed ager vastatus. Parmenio Grynium vi capit. Callas in Troade contra Persas pugnat.
8. Alexander in Thracia, Paeonia, Illyride gentes quae defecerant domat: tum Thebas obsidet, imperio eius adversantes.
9. Thebani obstinati oblatas a rege pacis conditiones respuunt et ultima experiuntur.
10. Thebani externo auxilio destituti prodigiisque multis territi.
11. Thebarum urbs oppugnata et defensa acerrime.
12. Advocatis denique iis, quos in subsidiis collocaverat, Alexander Thebas vi capit.
13. Victorum Thebanorum animus invictus pulcherrime depingitur. Caedes atrocissima.
14. Caesorum Thebanorum captorumque numerus. E communi Graecorum consilio urbs funditus excisa, captivi autem in servitum venditi sunt.

L

ARGUMENTUM

Cap.

15. Alexander ab Atheniensibus postulat ut 10 oratores, qui civitatem ab ipso abalienassent, dedant. Demadis prudentia rex reconciliatus.
16. Alexander in Macedoniam redux posthabitis nuptiis de bello in Persas gerendo consilia capit. Sacra et convivia ob instantem profectionem celebrantur.

Ol. 111, 3: 334 a. Chr.

17. Alexander traicit in Asiam et in Troade expositas copias recenset; militum numerus ducumque nomina. Laeta omnia apud templum Minervae.
18. Sacris Minervae factis sumptisque e templo armis Alexander omnia rata habet. Persae non audito Memnone, qui bellum in Macedoniam transferre suaserat, proelium inituri in Phrygiam movent ad Granicum fluvium.
19. Alexander ex adverso Persarum ponit castra. Acies ab utraque parte instruitur. Pugna commissa ad Granicum.
20. Alexandri cum Spithrobata certamen singulare.
21. Interfectis multis nobilissimis Persis Alexander evadit. Proelio victi Persae fugam capessunt. Ultra movens Alexander in Lydiam Sardes capit.
22. Cum Persae Miletum confugissent, Alexander urbem gravissima oppugnatione ad deditionem cogit.
23. Classe deleta suis omnem fugae spem adimit Alexander. Persae Halicarnassum se recipiunt; Memnon uxorem et liberos pignoris loco ad Dareum mittit.
24. Alexander Graecorum in Asia amicitia fretus Halicarnassum oppugnat.
25. Atrocissimae inter obsidentes obsessosque Halicarnassenses pugnae.
26. Macedones facta ex urbe excursionem aliquoties pulsati.
27. Macedones veteran subeuntes pugnam una cum fuis hostibus in Halicarnassum urbem irruunt. Quo facto Memnon relicta urbe cum suis in insulam Con traicit; Alexander urbe omnique ad mare Asia potitur.
28. In Lycia Marmarenses obstinato animo Alexandro se dedere recusant incensaque urbe per media hostium castra aufugiunt.

Ol. 111, 4: 333 a. Chr.

29. Dareus Memnoni summam belli committit, qui Chio Lesbique urbibus potitus Graecorum multos in amicitiam

- Cap. allicit et bellum in Europam avertere instituit. Sed Memnon morbo correptus moritur.
30. Occiso etiam Charidemo Atheniensi, principe viro, qui meliora, sed regi ingrata consuluerat, Dareus ipse belli gerendi curam suscipit.
31. Novus exercitus Persarum Babylonem convenire iubetur. Equitum peditumque numerus. Dareus Babylone profectus exercitum in Ciliciam ducit uxore et liberis comitibus. Interea Alexander morbo gravissimo laborabat, quo tandem Philippus Acarnan eum liberavit.
32. In Alexandrum Lyncesten suspicio orta. His defunctus Alexander Parmenionem iubet Cilicias portas occupare. Incolae magis in Persas propensi; sed Issos, Ciliciae urbe, Alexander potitur.
33. Cum Dareum in propinquo esse accepisset Alexander, proelio decertare parat. Acies instructa et pugna inita describitur.
34. Ducum in proelio ad Issum singularis virtus. Circa reges atrocissima pugna. Consternatis Darei equis Persarum acies turbatur et in fugam effunditur.
35. Praeda in castris Darei relicta, praesertim gaza regia. Captivarum mulierum summa miseria.
36. Inter alias Darei mater, uxor, liberi calamitate eminebant. Caesarum in acie ad Issum numerus.
37. Dareus, quem Alexander persecutus erat, fuga in tutum pervenit. Sisygambrin, matrem Darei, anxiam et trepidantem Alexander consolatur benignoque alloquio recreat.
38. Singularis Alexandri humanitas in Darei matrem, uxorem, liberos pluribus descripta et celebrata.
39. Dareus Babylonem se receperat; unde per litteras aequissimas pacis condiciones Alexandro obtulit. His repudiatis duplo maiorem exercitum conscribendum curavit.

Ol. 112, 1 : 332 a. Chr.

40. Alexander factis caesorum funeribus recreatisque militibus bellum Aegyptiis inferre parat. Dum per Phoenicem iter facit, Tyrii conatibus eius obstant. Inde Tyri oppugnationem Alexander aggreditur, antiqua Tyro primum diruta.
41. Aggere exstructo dum Alexander Tyro urbi appropinquat, Tyrii territi liberos, uxores, senes Carthaginem transportandos curant. Augent terrorem varii generis prodigia.

Cap.

42. Mox navibus, tormentis, telis Tyrii infestant hostem: in super tempestas aggeris partem aufert; nihilominus Alexander opus urget.
43. Mirae varietatis machinae describuntur, quibus Tyrii hostium tela excipiunt.
44. Clipei aenei arena fervida repleti et a Tyriis in hostes missi. Machinae igniferae.
45. Macedones fessi laboribus de solvenda obsidione consilia agitant; sed rex obnilitur.
46. Novo impetu terra marique simul facto Alexander ipse in Tyri moenia ascendit; alia parte aries in muro ruinam facit; itaque urbs post septem menses capitur. Captivorum numerus. Apollini Philalexandro et Herculi sacra facit rex; urbi novum regem Ballonymum praeficit.
47. Memorabilis novi Tyriorum regis fortuna et pristina humilitas.
48. Interea Agis rex Lacedaemoniorum pro Persis in Cretam expeditionem fecerat, Amyntas in Aegyptum, ubi pugna apud Memphin commissa cecidit. Graeci Alexandro, cum Gazam oppugnaret, ob victoriam apud Issum coronam auream mittunt.
- Ol. 112, 2 : 331 a. Chr.
49. Expugnata Gaza Alexander in Aegyptum movet, quae pertaesa crudelitatem Persarum ultro in deditionem venit. Facta cum Cyrenensibus amicitia rex usque ad Iovis Ammonis templum penetrat.
50. Ammoniacae regionis situs, templa, palatia et memorabilia.
51. Templum adit Alexander. Ad propositas quaestiones quae responsa acceperit.
52. Regressus in Aegyptum Alexander novam urbem Alexandriam condere parat. Eius exstruendae idea describitur. Postea Alexandri successores urbem multum auxerunt. His peractis Alexander in Syriam movet.
53. Dareus ut Alexandrum adventare audivit, ad pugnam committendam omnia instruit. Copiarum numerus. Babylone profectus Ninum versus iter facit et prope Arbela castra ponit.
54. Denuo oblatam pacem et promissas condiciones amplissimas ut Alexander accipiat, Parmenio suadet. Sed iis omnibus repudiatis rex infesto exercitu Dareo obviam venit. Coniux Darei moritur.

Cap.

55. Dareus instruit aciem et Mazaeum ad custodiam fluminis ablegat. Alexandri eiusque exercitus per Tigrin transitus perdifficilis.
56. Alexander ob hostium multitudinem sollicitus somno recreatur.
57. Macedonum acies instructa describitur.
58. Proelium ad Arbela committitur. Currus falcati primum in Macedones impetum faciunt. Sed facto clipeorum strepitu equi consternati quadrigas plurimas falcatas retro in suos vertunt. Reliquae tamen stragem ediderunt foedam.
59. Equestris ad Arbela pugna. Cedunt Macedones. Cadusii et Scythae in ipsa Macedonum castra penetrant, praedam agunt, captivas abducunt. Sisygambris, Darei matris, eximia constantia.
60. Alexander novo impetu in Dareum ipsum invectus aurigam profligat. Inde vulgato rumore Dareum cecidisse Persae in fugam convertuntur.
61. Dareus nube pulveris tectus salvus evasit. Persarum fugientium ingens clades secuta. Caesorum numerus.

Ol. 112, 3 : 330 a. Chr.

62. Graecae civitates crescentem victoris Alexandri potentiam suspectam habent. Itaque Antipatro in Thracia bello contra Memnonem occupato Lacedaemonii opportunitate usi pro libertate bellum movent. Regem Agidem imperatorem creant.
63. Re audita Antipater composito in Thracia bello in Peloponnesum advolat proelioque hostes fundit. Agidis mors memorabilis.
64. Dareus fuga in satrapias superiores et quidem Ecbatana se recepit, ut novas copias ibi tutius colligeret. Alexander Arbelis praeda capta ingenti Babylonem ducit, ubi provincias recens occupatas ordinat.
65. Alexander Babylonem profectus in ipso itinere novas ex Europa copias recipit. Inde in Sittacinam regionem progressus in re militari nonnulla melius instituit; deinde in Susianam movet Susasque ultro in deditio-nem accipit.
66. Gaza regia Susis inventa describitur. Darei mensa Alexandri pedibus subdita eunucho lacrimas movet.

Cap.

67. Susis relicta Darei matre cum liberis Alexander Pasitigrin transit et superatis per angustam viam rupibus cunctis per Uxianam regionem urbibus potitur.
68. Alexander Persiam versus progressus usque ad Susiades petras dum angustias ab Ariobarzane obsessas perrumpere conatur, cum ingenti clade repellitur. E captivis unum alia via secutus angustias superat et Ariobarzanem opprimit.
69. Alexander Persepolin contendens litteras a Tiridate accipit, qui urbem tradere pollicetur. Graeci captivi foede mutilati ad 800 regi obviam facti eius misericordiam movent.
70. Persepolis vi capta et vastata, viri trucidati, opes ingentes direptae, feminae in servitutem redactae.
71. Arx regia Persepolis exempta a praeda. Magna auri argentique vis hic custodita in belli usus in alia loca transvecta. Arcis ipsius descriptio.
72. Victoriam Alexander festis et comissionibus celebrat, inter quas vino inebriatus et Thaidis exhortatione impulsus arcem regiam incendio delet.
73. Alexander urbes Persiae subigit et castra in Dareum movet, qui Bactra confugerat. Sed Bessus, regionis satrapa, Dareum ante Alexandri adventum dolo captum obruncat. Lacedaemonii per Antipatrum victi missa legatione regis clementiam implorant.

Ol. 112, 4 : 329 a. Chr.

74. Bessus in Bactrianam elapsus populo libertatis vindicandae auctor est et rex creatur. Alexander suos, qui Dareo occiso reditum in patriam parabant, oratione donisque ad novam expeditionem concitat.
75. Alexander ulterius progressus castra ad urbem Hecatompylum collocat. Iter in Hyrcaniam describitur. Maris Caspii et Hyrcaniae memorabilia.
76. In Hyrcania duces Persarum multi Alexandrum sectantur: Graeci, qui in Darei exercitu militaverant, socii fiunt. His auctus Mardorum regionem vi occupat et devastat. Bucephalas equus ibi furto ablati, sed restitutus.
77. Thalestris reginae ad Alexandrum aditus rogantis, ut maximus regum cum maxima mulierum liberos procrearet. Tum primum rex Asiaticorum more luxuria et voluptate diffuere coepit.

Cap.

78. Bellum a Satibarzane et Besso in Macedones motum Alexander celerrime opprimit. Provincia subacta Alexander ex Hyrcania bellum in Dranginen transfert.
79. Hoc tempore summum Alexandro periculum imminere facta a Dimno aliisque in eius vitam conspiratione. Regi insidias aperit Cebalinus. Dimnus habita quaestione mortem sibi ipse conscivit.
80. Coniurationis in Alexandrum conscii inque his Parmenio supplicio afficiuntur.
81. Alexander castra in Arimaspos movet, postea Euergetas dictos. His et Gedrosiis Tiridatem praeficit. Simul Erigyium et Stasanorem contra Satibarzanem mittit. Ipse Arachosiam subigit.

Ol 113, 1 : 328 a. Chr.

82. Alexander ulterius in Paropanisadas progreditur. Regionis Paropanisadarum descriptio. Totam occupat rex.
83. Montis Caucasi s. Paropansi memorabilia et prope eum exstructae urbes. Hinc Alexander in Bactrianam digreditur ad opprimendum Bessum. Satibarzanem Erigyus certamine singulari victum occidit. Bessum captum Alexander Darei fratri supplicio afficiendum tradidit.

(Ol. 113, 2 : 327 a. Chr.)

- 84.¹⁾ Regina quaedam Alexandro munera mittit. Mercenarium militem, postquam e foedere urbe (Massaca) exierat, Alexander contra datam fidem persecutus ingenti caede prostravit.
85. Expugnatis pluribus Indiae urbibus Alexander rupem inaccessam Aornum oppugnare ausus est. Duce sene quodam indigena montis fastigium assecutus barbaros qui eo confugerant depulit et petram occupavit.
86. Ulterius progressus Alexander obvium habuit Aphricem cum exercitu, mox a suis occisum: deinde Indo flumine trajecto Mophin, Taxilis filium, qui se regnumque Alexandro in fidem tradidit.

1) Hic vasta lacuna, qua sedecim indicis capita perierunt. Postrema fuisse videtur narratio de Nysia urbe benigne habita, Cleophide regina adamata, Massacorum urbe expugnata, ubi ea ipsa acciderunt, quae deinceps sequuntur.

Cap.

Ol. 113, 2 (3) : 327 (6) a. Chr.

87. Hinc Alexander in Porum movit, quocum Embisarus (Abisares) copias iunxerat. Instructa elephantorum acies urbis speciem praebuit.
88. Proelium cum Indis commissum describitur. Elephantorum commoda et incommoda. Poro vulneribus confecto Indi in fugam aguntur.
89. Caesarum Indorum numerus. Factis Soli sacris Alexander classem in futuros usus comparat duasque ibi urbes condit. Poro ob virtutem regnum restituit.
90. Obiter commemorantur regionis Indicae singularia: simiarum varietas et venatio, arborum novae species, serpentum varia genera.
91. Novae Alexandri expeditiones: in Pori e fratre nepotem, in Adrestas, in Cathaeos, in Sopithae regnum.
92. Canes mirae magnitudinis a Sopithe dono missi.
93. Phegei regnum Alexander in fidem recipit et ad Hypanin fl. usque pervenit. Inde Praesiorum et Gandaridarum gentes subigere parat.
94. Sed tum alia impedimenta tum militum taedium Alexandrum ab ulteriore expeditione suscipienda deterruerunt.
95. Facto itineris termino Alexander aras exstruit et castra triplo maiora, expeditionis monumentum. His peractis retro movet ad Acesinem fl., ubi naves fabricatas et nova e Graecia auxilia invenit. Urbes ad flumen conditas Nicaeam et Bucephalam appellari iubet.
96. Alexander ad confluentem Acesinae et Hydaspis progressus divertit ad Sibos. Agalassenses proelio vincit.
97. Ad confluentem Hydaspis et Indi delatus Alexander in maximum naufragii periculum incurrit.
98. Transitus Alexandri per Sydracas et Mallos, tunc maxime bello interno occupatos. Alexander temerario ausu primus in aliquam eorum urbem irrumpit et in ipsa moenia ascendens iaculis petitur.
99. Alexandrum saltu delapsum in urbem et graviter vulneratum sui subvenientes ex hostium manu aegre eripiunt. Peucestes regis servator. Ingens in urbe caedes. Coloniae Graecorum in Bactriana et Sogdiana rebelles.
100. Ob servatum Alexandrum regem sacra et epulae celebrantur. Inter epulas Corragi et Dioxippi certamen singulare. Victor Dioxippus.

Cap.

101. Dioxippus ob victoriam invidia oppressus sua se manu occidit, scripta ante ad Alexandrum epistola.
102. Alexander navigationem continuat et obvios populos vel in fidem recipit vel vi subigit Sambestas, Sodras et Massanos, Musicani regnum, Porticani ditionem, Sambi regnum Brachmanumque oppida.
103. Postrema Brachmanum urbs Harmatelia memorabilis facta telis veneno serpentum tinctis. Misera sors militum iis vulneratorum describitur. Regi per somnum oblata herba, qua Ptolemaeum multosque alios sanavit.
104. Cum ad Oceanum usque perventum esset, Alexander retro vehitur ad Patala oppidum, alteram Spartam. Classem Alexander oram legere iubet usque ad Euphratis ostia; ipse pedestri itinere multos peragrat populos Abritas et Gedrosios, Oritas, ubi Alexandriam urbem exstruxit.
105. Oritarum singulares funerum ritus. Gedrosiorum fera et agrestis vita. Carmania deserta, ubi et summa inopia et Oritarum incursio aegre sustinenda erat.
106. Superatis incommodis locis in regione laetiore copias recreat Alexander, duces improbos castigat, mercenarios malae fidei dimittit. Salmunte urbe maritima incidit in eos, qui cum classe missi erant, renuntiantes quae vidissent.
107. Classis Alexandri repetit Oceanum. Alexander ad Susianos fines progreditur. Caranus, philosophus Indus, vitae pertaesus in rogo moritur. Alexandri nuptiae cum Statira Susis celebratae.
108. Alexander recipit 30000 iuvenum Persarum ad artem bellicam exercitatorum. Harpali, qui provinciae et thesauris Babyloniae praeerat, peculatus, vita voluptuosa, fuga atque mors.
Demosthenes eius largitione corruptus.
109. Copia redeundi in patriam exsulibus ab Alexandro data, militiae vacatio aetate provectoribus; in seditiosos severissime animadversum.

Ol. 113, 3 (4) : 326 (5) a. Chr.

110. Imminutae Alexandri copiae multis augmentis explentur. Susis profectus rex iter persequitur per Caras, Sittacinam, Sambana, Celonas, Bagistanen et vicinam regionem; denique Ecbatana Mediae attingit, ubi diutius

Cap.

- subsistit. Hic Hephaestio moritur, cuius corpus Babylonem defertur.
111. In Graecia tumultus orti a dimissis in Persia mercenariis, ad Taenarum Laconiae congregatis duce Leosthene. Alexander ipse bello in Cossaeos occupatus, qui eius imperium respuebant.

Ol. 113, 4 : 325 a. Chr.¹⁾

112. Subactis Cossaeis Alexander Babylonem se recipit, contemptis Chaldaeorum vaticiniis.

Ol. 114, 1 : 324 a. Chr.

113. Babylonem convenerunt undique legati, quos Alexander in classes divisos ex ordine in colloquium admittit.
114. Auditis legatis Alexander Hephaestionis funus quanto apparatu poterat celebrare instituit; amoris in eum alia argumenta; simul nova mortis prodigia produntur.
115. Funeris Hephaestionis apparatus describitur.
116. Alexander otioso et magnifico vitae generi vacat. Sed crebra prodigia instantis mortis metum iniciunt.
117. Epulae a Medio apparatus et Hercules scyphus Alexandro fatales erant. Morbo gravissimo correptus Alexander moritur. Moribundi sermones et instituta.
118. Multi suspicati Alexandrum per Antipatri filium veneno esse exstinctum. Sisygambri, Darei mater, ob luctum inedia moritur.

LIB. XVIII.

1. Prooemium. Veterum doctrinam animos sub exitum ex hac vita futura praevidere Alexandri M. exemplo illustrat et verba regis moribundi ad eventum quem habuerunt applicat. Certamina maxima amicorum sunt secuta, quorum historiam hic liber continet. Spatium temporis est 7 annorum.

1) Interpolator omisso archontis nomine consules repetit ex ep. 110, 1, ut eum qui in hiato (cf. ep. 84) intercidit annum suppleret.

Cap.

Ol. 114, 2 : 323 a. Chr.

2. Prima de imperio Alexandri administrando dissidia dirimit phalanx pedestris Arrhidaeo, Philippi filio, rege creato, Perdicca autem regni procuratore constituto.
3. Provinciae singulis ducibus assignatae recensentur.
4. Cratero mandata regisque defuncti decreta alia in commentariis perscripta in deliberationem veniunt. Proposita regis e commentariis singulatim referuntur. Placuit omnia antiquari. Milites seditiosi 30 et Meleager in supplicium rapti. In Graecos, qui in superiore Asia defecerant, Pitho missus.
5. Provinciarum regni Macedonici descriptio geographica: Asiae provinciae septentrionales.
6. Provinciae Asiae australes.
7. Graeci rebelles invito Pithone caesi.
8. In Europa Athenienses in Antipatrum bellum Lamiacum movent. Causa erat edictum de reditu exsulum, iussu regis in conventu Olympico promulgatum. Aetoli et Athenienses eo graviter offensi.
9. Athenienses audita Alexandri morte adiuti Harpali pecunia duce Leosthene bello communi libertatem Graeciae contra Macedones tueri parant.
10. Apparatus Atheniensium ad bellum contra Antipatrum et legatio ad civitates Graecorum missa.
11. Recensus sociorum belli contra Antipatrum gesti. Boeoti Macedonum partibus se adiungunt.
12. Antipater, Alexandri in Europa imperator, coactis copiis obnititur; sed proelio victus Lamiam Thessaliae confugere cogitur.
13. Leosthenes Antipatrum inclusum obsidione tenet; sed facta eruptione commissoque proelio Macedones vincunt et Leosthenes ipse cadit. Tum Demosthenes exsilio poenam subiit. In Leosthenis locum successit Antiphilus.
14. Ptolemaeus, Aegypti satrapa, cum Antipatro foedus contra Perdiccam iungit.
Lysimachus in Thracia Seutham regem bello impugnat. Inter haec Leonnatus ex Asia in Europam traiciens auxiliis adiuvat Antipatrum.
15. Graeci soluta Lamiae obsidione Leonnato infesti obviam eunt. Proelio equestri Leonnatus fusus et occisus. Victos colligit Antipater et in tutum se recipit. Sed maris

- imperium obtinet classis Macedonica, duce Clito duplici proelio victrix.
16. Perdiccas bello subigit Ariarathen, Cappadociae principem. Cappadociae satrapia Eumeni Cardiano tradita. Antipater per Craterum e Cilicia venientem novis copiis auctus.
 17. Graeci nimis securi facti in Thessalia proelio victi pacem petunt. Singulae civitates singularem pacem consequuntur, exceptis Aetolis et Atheniensibus.
 18. Athenienses vi coacti Demadem de pace impetranda mittunt. Antipater in fidem recepit Atheniensium civitatem eamque in meliorem formam transmavit, relicto praefecto cum praesidio. Ita finito bello Lamiaco Antipater et Craterus redeunt. Samii in libertatem mox vindicati.
 19. Sensim contrahitur bellum Cyrenaicum, cuius causas altius repetit historicus. Remotior causa erat Thibro, qui Harpalo interfecto eius copiis potitus in Cyrenaeorum agrum traiecit et hos sibi obnoxios reddidit.
 20. Mnasicles, ex Thibronis ducibus unus, cum defecisset ad Cyrenaeos, Thibro multiplici clade affectus est.
 21. Bello varia fortuna continuato diutius tandem Ptolemaeus advocatus Thibronem bello vincit et Cyrenaeos duce Ophella in potestatem suam redigit.
 22. Pisidiae duas urbes, Larandensium et Isaurensium, ob seditionem Perdiccas infesto agmine oppugnat et eversas militibus relinquit diripiendas.
 23. Perdiccas duplici matrimonio simul Antipatri amicitiam simul regni adipiscendi spem confirmare studet. Antigonus insidiarum gnarus, ne a Perdicca opprimeretur, in Europam aufugit et cum Antipatro se coniungit.
 24. Antipater et Craterus tum maxime in Aetolos moverant, e bello Lamiaco residuos, vi subigendos.
 25. Aetolos paene victos tenere, cum Antigoni adventu interrumperentur. Edocti de Perdiccae dolis cum Aetolis pacem componunt et de societate cum Ptolemaeo contra Perdiccam iungenda consilia ineunt. Perdiccas ipse constituerat Ptolemaeo bellum inferre.
- Ol. 114, 3 : 322 a. Chr.
26. 27. Funus Alexandri, Arrhidai cura Babylone in Aegyptum deducendum. Loculus et currus cum ornamentis describitur.

Cap.

28. Pompa comitum in funere Alexandri. Ptolemaeus cum exercitu obviam venit. Funus Alexandriae repositum cum exsequiarum magnifico apparatu.
29. Perdiccae in Aegyptum expeditio. Eumenes cum Alceta et Neoptolemo ad Hellespontum Antipatro et Cratero oppositi. Sed Neoptolemus ad Antipatrum deficit. Antipater contra Perdiccam, Craterus cum Neoptolemo adversus Eumenem movet.
30. Proelium in Cappadocia committunt Craterus et Eumenes. Craterus in dextro cornu decertans occumbit eiusque agmen funditur.
31. In sinistro Crateri cornu obtruncatur Neoptolemus.
32. Eumenes victor occisis duobus ducibus victos in fidem recipit, qui tamen ad Antipatrum aufugiunt.
33. Perdiccae transitus in Aegyptum. Apud Pelusium castra metatus multos e suis amittit, qui ad Ptolemaeum deficiunt. Inde ad castellum Camelorum progreditur Perdiccas.
34. Castellum Camelorum oppugnatio a Perdicca suscepta acerrima quidem, eadem tamen elusa. Castra transfert Perdiccas per medium amnem in insulam Nili.
35. Transeundi per Nilum summa difficultas, qua Perdiccae agmen in summum vitae discrimen deductum est.
36. Milites abalienati a Perdicca magno numero ad Ptolemaeum transeunt; equites autem facta conspiratione Perdiccam occidunt. Summum imperium cum regum tutela Pithoni et Arrhidaeo permissum.
37. Post Perdiccae mortem demum affertur nuntius de Eumenis victoria. Hunc cum sociis Macedones capitis damnant. Attalus, qui Perdiccae classi praeerat, Tyrum petit.
38. Aetoli absente Antipatro in Thessaliam incursionem fecerunt. Thessali coacti, ut adversus Antipatrum militarent. Sed Aetoliam vicissim invasere Acarnanes. Dum redeunt Aetoli ad tuendam patriam, Polyperchon recuperat Thessaliam.
39. Arrhidaeus et Pitho cum regibus in Syriam progressi tutela se abdicant. In eorum locum successit Antipater. Is facta nova provinciarum divisione, Antigono autem exercitus regii imperatore creato cum regibus in Macedoniam rediit.

Cap.

40. Antigonus cum exercitu in Cappadociam ablegatur ad Eumenem bello opprimendum. Conserto proelio Eumenes propter Apollonidis prodicionem foedam accipit cladem.
41. Antigonus Eumenem, qui Noram confugerat, relicto praesidio clausum tenet. Simul nova consilia in ipsum Antipatrum capit.
42. Eumenis singularis constantia.
43. Ptolemaeus profligato Perdicca tutior ultra Aegyptum Syriam et Phoenicem in ditionem suam redigit.

Ol. 115, 2 : 319 a. Chr.¹⁾

44. Post Eumenem victum Antigonus Alcetam et Attalum agredi constituit. Primo contra Alcetam in Pisidiam movit. Venit ad pugnam equestrem, qua Alcetas accepta magna clade aegre defunctus ad peditum agmen aufugit.
45. Inito novo proelio Attalus capitur; Alcetas autem Termessum confugit, ubi Pisidiae eum tuentur.
46. Diu recusantes Pisidae quod Antigonus postulasset, tandem Alcetam, sibi mortem consciscentem, cum caperetur, mortuum Antigono tradunt.
47. Iuventus Termessensium ea re exacerbata in urbe tumultus et in Antigonum excursiones facit. Antigonus in Phrygiam concedit, ubi nuntiatur Antipatrum vita functum esse.
48. Res extremae Antipatri: Demadem Atheniensium ad ipsum legatum ob cognitatas insidias supplicio affecit; Polyperchontem summum ducem regumque tutorem, filium autem Casandrum chiliarchum constituit.
49. Casander principatum appetens patris constitutionem reprobatur et cum Ptolemaeo aliisque arma consociare parat. Polyperchon vero imperium ac tutelam adit et Olympiadem ex Epiro revocat.
50. Antigoni ad Eumenem legatio et inita consilia, ut summum in Asia imperium arriperet.
51. Arrhidaeus, Phrygiae satrapa, ut sibi contra Antigonum prospiceret, Cyzicum vi occupare conatur; sed Cyzicenum dolis circumventus infecta re redire cogitur.

1) Ante hunc annum biennii res gestae desunt.

Cap.

52. Antigonus Cyzicenos in suas partes trahere studens simili modo eluditur; mox in Arrhidaeum copias mittit; ipse Ephesum per proditionem capit pecuniamque regiam e Cilicia in Macedoniam transvehendam intercipit.
53. Ad Eumenis res persequendas historicus redit. Mirabile hominis ingenium et mirabilis fortuna describitur, qua ex obsidione diuturna liberatus est.
54. In Europam transit historicus. Casander, consiliis per speciem venationis diu dissimulatis, tandem clam Macedonia relicta in Asiam transmittit et belli in Polyperchontem gerendi societatem cum Antigono iungit.
55. Polyperchontis deliberatio de bello in Casandrum gerendo. Ante omnia constituit Graecas civitates reddita libertate sibi conciliare.
56. Litterae regiae per Polyperchontem ad Graecorum civitates datae.
57. Alia Polyperchontis instituta et edicta. In partes regias Eumenes quoque singularibus litteris vocatur.

Ol. 115, 3 : 318 a. Chr.

58. Pecuniae et copiae Eumeni promissae. Olympiadis ad eundem litterae. His acceptis Eumenes regiae stirpi fidem addixit.
59. Eumenes e Cappadocia in Ciliciam profectus ubique singulari studio excipitur. Ingens fortunae conversio in eo conspicua.
60. Instabili fortuna cautior factus Eumenes nova fortuna modeste uti coepit, ministerium non principatum affectans. Alexandri manes in regio solio adorare et consulere suadet.
61. Consilia publica ducum Eumenis ad solium Alexandri regis velut praesentis habita. Dimissi quoque amici fidelissimi ad militem novis stipendiis conducendum.
62. Ptolemaei et Antigoni invidia in Eumenem exarsit. Uterque argyraspides ad defectionem sollicitabat aliisque insidiis Eumenem, nullo tamen successu, petebat.
63. Argyraspides aliosque Macedones, Antigoni litteris paene abalienatos, Eumenes sermone reconciliat et confirmat. Inde in Phoenicem contendit remque nauticam reparat.

Cap.

64. Nicanor, a Casandro Munychiae praefectus, dolo occupat Piraeum et Casandri partes tuetur.
 65. Nicanor Olympiadis litteris Munychiam et Piraeum Atheniensibus reddere iussus rem procrastinat. Interim Polyperchon utrumque portum per Phocionis proditorem in suos usus occupat. Athenienses in Phocionem aliosque gravissime animadvertunt.
 66. Phocion et exsules alii ad Macedones confugiunt; sed a Polyperchonte Atheniensibus traduntur. Turbulentum de Phocione iudicium.
 67. Phocion sonesque reliqui ad supplicium rapti.
 68. Casander classe advectus Piraeo potitur. Qua re motus Polyperchon exercitum in Graeciam ducit; in Attica relinquit Alexandrum filium, ipse in Peloponnesum transit ad subigendos Megalopolitanos.
 69. Casander Salaminios obsidere coepit, repulsus tamen interventu Polyperchontis. Polyperchon Peloponnesum reliquam cum ad obsequium adegisset, Megalopolin obsidendam statuit.
 70. Cuncta Megalopolitanorum civitas ad muniendam urbem conversa. Urbs oppugnata acerrime, defensa fortissime.
 71. Elephantorum immissorum vi et impetu Damidis singulari sollertia retuso irrita facta Megalopolis urbis obsidio.
 72. Polyperchon Clitum cum classe in Hellespontum mittit, qui prohibeat, ne copiae ex Asia in Europam transvehantur. Eodem Nicanor cum classe a Casandro missus. Committitur proelium, quo Clitus vincit. Sed mox succurrit Antigonus, qui Clito ingentem cladem infert.
 73. Antigonus animo viribusque auctus imperium maris et Asiae affectat. Ideo Eumenem insequendo urget, qui multo labore in Persiam se recipit.
 74. Polyperchon ob acceptam apud Megalopolin cladem evilescit. Graecae civitates in Casandri partes transeunt, praesertim Athenienses. Pacis cum Casandro initae conditiones.
 75. Nicanor ab expeditione in Piraeum reversus a Casandro e medio tollitur. Casander in Macedoniam movet multique ad ipsum deficiunt, Polyperchontis socordiam indignati.
-

Quintum huius editionis volumen, quod iam prela Teubneriana exercet, ampla continebit prolegomena, quae post editos demum reliquos libros componenda sunt.

NOTARUM EXPLICATIO.

P = Patmius cod. saec. X vel XI.
X = Venetus S. Marci n. 376 saec. XIV vel XV.

R = Parisinus 1665 saec. XII.
V = Vaticanus Gr. n. 132 saec. XV vel XVI.
X v. s.

F = Florentinus Laur. plut. LXX n. 12 saec. XIV vel XV.
M = Venetus S. Marci VII 8 saec. XV.

Bekk. = Bekkeri
Dind. = Dindorfi
Rhod. = Rhodomanni
Steph. = Stephani
Vog. = Vogeli
Wess. = Wesselingi

} editio.

Bezzel: coni. Diodoreae. Erl. 1888.

Cobet: coll. crit. Lugd. Bat. 1878.

Hertl. I. II, 1. 2. III. IV: Hertlein, Beiträge zur Kritik d. D. progr.
Werth. 1864. 65. 66. 71. 73.

Herw.: Herwerden, spic. Vat. Lugd. Bat. 1860.

Hultsch diss. Hal.: de elocutione Diodori. diss. Hal. 1893.

— pr. Pas.: Die erzählenden Zeitformen bei D. progr.
Pasew. 1902.

Kaelker: de eloc. Polyb. cum epimetro de hiatu in libris D. S.
diss. Lips. 1880.

— pr. Bud.: de pronominum in D. S. libris usu. progr.
Budiss. 1886.

Kallenb. I. II: Kallenberg, Textkritik u. Sprachgebr. D. progr.
Berol. 1901. 02.

Madv.: Madvig adv. crit. I. Hauniae 1871.

Reiske: animadv. ad Gr. auctores I. Lips. 1757.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
ἱστορικῶν βίβλων.

- α'. Ὡς Φίλιππος ὁ Ἀμόντου παρέλαβε τὴν τῶν Μακεδόνων
βασίλειαν.
β'. Ὡς Ἀργαῖον ἀντιποιούμενον τῆς βασιλείας ἐνίκησεν.
γ'. Ὡς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας καταπολεμήσας ἐκτήσατο τὴν
5 προγονικὴν ἀρχήν.
δ'. Περὶ τῆς ἀνανδρίας τοῦ νεωτέρου Διονυσίου καὶ τῆς Δίωτος
φυγῆς.
ε'. Κτίσις Ταυρομενίου κατὰ τὴν Σικελίαν.
ς'. Τὰ πραχθέντα κατὰ τὴν Εὐβοίαν καὶ κατὰ τὸν συμμαχικὸν
10 πόλεμον.
ζ'. Πολιορκία Ἀμφιπόλεως ὑπὸ Φιλίππου καὶ ἄλωσις.
η'. Ὡς Φίλιππος τοὺς Πυθναίους ἐξανδραποδισάμενος τὰ χρύσεια
μέταλλα κατεσκεύασεν.
θ'. Ὡς Δίωτος ἐλευθερώσας τοὺς Συρακουσίους Διονύσιον κατ-
15 επολέμησεν.
ι'. Ὡς ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πατρίδος πάλιν ἀνεκτήσατο τὰς Συρα-
κούσας.
ια'. Κατάλυσις συμμαχικοῦ πολέμου.
ιβ'. Συνδρομὴ τριῶν βασιλέων ἐπὶ Φιλίππου.
20 ιγ'. Ὡς Φιλόμηλος ὁ Φωκεὺς τοὺς Δελφοὺς καὶ τὸ μαντεῖον κατα-
λαβόμενος τὸν ἱερὸν πόλεμον ἐξέκαυσεν.
ιδ'. Περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς εὐρέσεως τοῦ μαντείου.

Hoc argumentum om. PR. τὰδ' ἔνεστιν ἐν τῇ 15 τῶν Διο-
δώρου ἱστορικῶν βίβλων X; τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ πινάκι τῆς ἐξ-
καιδεκάτου βίβλου τῶν Διοδώρου F. 4 καταπολεμησάμενος F.
9 καὶ τὸν F. 11 Ἀμφιπόλεως om. F. 14 ὡς Δίωτος—17 Συρα-
κούσας ponuntur in codd. post 7 φυγῆς; transposuit cum Cospo
Dind.

- ιε'. Φιλομήλου τοῦ Φωκέως ἦττα καὶ θάνατος.
- ισ'. Ὀνομάρχου παράληψις τῆς ἀρχῆς καὶ παρασκευὴ πρὸς πόλεμον.
- ιβ'. Ὡς Βοιωτοὶ Ἀρταβάξω βοηθήσαντες ἐνίκησαν τοὺς βασιλέως σατραπάς. 5
- ιγ'. Ὡς Ἀθηναῖοι Χερρονήσου κρατήσαντες κατεκληροόχησαν αὐτήν.
- ιδ'. Ὡς Φίλιππος Μεθώνην ἐλὼν κατέσκαψεν.
- ιε'. Ὡς Φίλιππος Φωκεῖς νικήσας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Θετταλίας.
- ις'. Ὡς Ὀνόμαρχος ὁ Φωκεὺς Φίλιππον δυοὶ μάχαις νικήσας εἰς 10 τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ἤγαγεν.
- ιζ'. Ὡς Ὀνόμαρχος Βοιωτοὺς νικήσας Κορώνειαν εἴλεν.
- ιη'. Ὡς Ὀνόμαρχος ἐν Θετταλίᾳ παραταξάμενος πρὸς Φίλιππον καὶ Θετταλοὺς ἠττήθη.
- ιδ'. Ὡς αὐτὸς μὲν ἐκρεμάσθη, οἱ δ' ἄλλοι κατεποντίσθησαν ὡς 15 ἱερόσυλοι.
- κε'. Ὡς Φάυλλος διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν πολλὰ τῶν ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἀναθημάτων κατέκοψεν.
- κε'. Ὡς τὰς μισθοφορίας ἀναβιβάσας ἤθροισε μισθοφόρων πλῆθος.
- κς'. Ὡς τεταπεινωμένα τὰ τῶν Φωκέων πράγματα διωρθώσατο. 20
- κη'. Ὡς χρήμασι διαφθείρων τὰς πόλεις καὶ τοὺς προεστηκότας αὐταῖς πολλοὺς προσελάβετο συμμάχους.
- κθ'. Ὡς οἱ τῶν Φεραιῶν τύραννοι παραδόντες Φίλιππῳ τὰς Φερὰς Φωκέων ἐγένοντο σύμμαχοι.
- λ'. Μάχη Φωκέων πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Ὀρχομενὸν καὶ ἦττα 25 Φωκέων.
- λα'. Ἄλλαι μάχαι τοῖς αὐτοῖς παρὰ τὸν Κηφισὸν καὶ Κορώνειαν καὶ νίκη Βοιωτῶν.
- לב'. Ὡς Φάυλλος στρατεύσας εἰς τὴν Λοκρίδα πολλὰς πόλεις ἐχειρώσατο. 30
- λγ'. Ὡς Φάυλλος νόσῳ περιπεσὼν φθινάδι τὸν βίον ἐπιπόνως κατέστρεψεν.
- λδ'. Ὡς Φάλακκος διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν καὶ ἀγεννώς διοικῶν τὸν πόλεμον ἐξέπεσεν.
- λε'. Ὡς οἱ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐστασίασαν. 35

- λς'. Ὡς Ἀρταξέρξης ὁ ἐπικληθεὶς Ὀχος ἀνεκτίσατο Αἴγυπτον
καὶ Φοινίκην καὶ Κύπρον.
- λζ'. Ὡς Φίλιππος τὰς Χαλκιδικὰς πόλεις προσαγαγόμενος τὴν
ἐπισημοτάτην πόλιν κατέσκαψεν.
- 5 λη'. Ζήτησις τῶν ἀναλωθέντων ἱερῶν χρημάτων καὶ κόλασις τῶν
νοσφισαμένων.
- λθ'. Ὡς οἱ καταφυγόντες εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος Φωκεῖς
ὄντες πεντακόσιοι παραδόξως ἅπαντες ὑπὸ πυρὸς διεφθάρ-
ρησαν.
- 10 μ'. Ὡς ὁ Φωκικὸς πόλεμος κατελύθη.
- μα'. Ὡς οἱ μετασχόντες τῆς Ἱεροσουλίας τοῖς Φωκεῦσιν ἅπαντες
ὑπὸ θείας τιμῆς ἐνεργείας ἐκολάσθησαν.
- μβ'. Τιμολέοντος κατάπλους εἰς Σικελίαν καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ
μέχρι τῆς τελευτῆς.
- 15 μγ'. Περίνθου καὶ Βυζαντίου πολιορκία ὑπὸ Φιλίππου.
- μδ'. Φιλίππου παράταξις πρὸς Ἀθηναίους ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ
ἦττα Ἀθηναίων.
- με'. Ὡς οἱ Ἕλληρες αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἐῴοντο Φίλιππον.
- μς'. Ὡς Φίλιππος μέλλων διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν ἀνηρέθη.
-

ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΒΙΒΛΟΣ ΕΚΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

81

- 1 Ἐν πάσαις μὲν ταῖς ἱστορικαῖς πραγματείαις καθήκει τοὺς συγγραφεῖς περιλαμβάνειν ἐν ταῖς βίβλοις ἢ πόλεων ἢ βασιλέων πράξεις αὐτοτελεῖς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους· οὕτως γὰρ μάλιστα διαλαμβάνομεν τὴν ἱστορίαν εὐμνημόνευτον καὶ σαφῆ γενέσθαι τοῖς 5
2 ἀναγινώσκουσιν. αἱ μὲν γὰρ ἡμιτελεῖς πράξεις οὐκ ἔχουσαι συνεχῆς ταῖς ἀρχαῖς τὸ πέρασ μεσολαβοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν τῶν φιλικαναγνωστούτων, αἱ δὲ τὸ τῆς διηγήσεως συνεχῆς περιλαμβάνουσαι μέχρι τῆς τελευτῆς ἀπηρτισμένην τὴν τῶν πράξεων ἔχουσιν ἀπαγγελίαν. 10
ὅταν δ' ἡ φύσις αὐτῆ τῶνπραχθέντων συνεργῇ τοῖς συγγραφεῦσι, τότε ἤδη παντελῶς οὐκ ἀποστατέον ταύτης τῆς προαιρέσεως. διόπερ καὶ ἡμεῖς παρόντες ἐπὶ τὰς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου πράξεις πειρασόμεθα τούτω τῷ βασιλεῖ τὰπραχθέντα περιλαβεῖν ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ. 15
οὗτος γὰρ εἴκοσι μὲν καὶ τέτταρα ἔτη τῶν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν, ἐλαχίσταις δὲ ἀφορμαῖς χρησάμενος μεγίστην τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστειῶν

Δ. Σ. ἱστοριῶν 10 RF. Δ. Σ. βίβλος P. 1 μὲν om. R; in X suppl. 1. m. 2 βύβλοις P. 4 τοῦ om. PX. οὕτω F. μάλιστα] μάλιστα ἂν Hertl. III p. 26 et Madv. I p. 502. 5 γενέσθαι] γενέσθαι ἂν aut γενήσεσθαι Steph. 6 ἀναγινώσκουσιν R. 10 ἀπηρτισμένην F. 11 συνεργεῖ P. 15 ἐν om. PX. 16 ἔπαινοι φιλίππου in marg. cod. R adn. 2. m.

κατεσκευάσε τὴν ἰδίαν βασιλείαν καὶ παραλαβὼν τὴν
 Μακεδονίαν δουλεύουσιν Ἰλλυριοῖς πολλῶν καὶ μεγάλων
 ἔθνῶν καὶ πόλεων κυρίαν ἐποίησε. διὰ δὲ τὴν 4
 ἰδίαν ἀρετὴν τῆς μὲν Ἑλλάδος ἀπάσης παρέλαβε τὴν
 5 ἡγεμονίαν ἐκουσίως τῶν πόλεων ὑποταττομένων, τοὺς
 δὲ τὸ ἐν Ἀελοφοῖς ἱερὸν συλήσαντας καταπολεμήσας καὶ
 τῷ μαντείῳ βοηθήσας μετέσχε τοῦ συνεδρίου τῶν
 Ἀμφικτυόνων καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν
 ἔπαθλον ἔλαβε τὰς ψήφους τῶν κρατηθέντων Φωκίων.
 10 Ἰλλυριοὺς δὲ καὶ Παίονας καὶ Θράκας καὶ Σκύθας καὶ 5
 πάντα τὰ πλησιόχωρα τούτοις ἔθνη καταπολεμήσας
 τὴν Περσῶν βασιλείαν ἐπεβάλετο καταλῦσαι καὶ δυ-
 νάμεις μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβιβάσας τὰς Ἑλληνίδας
 πόλεις ἡλευθέρου, μεσολαβηθεὶς δ' ὑπὸ τῆς πεπω-
 15 μένης τηλικαύτας καὶ τοιαύτας δυνάμεις ἀπέλιπεν ὥστε
 τὸν υἱὸν Ἀλέξανδρον μὴ προσδεηθῆναι συμμάχων εἰς
 32 τὴν κατάλυσιν τῆς Περσῶν ἡγεμονίας. καὶ ταῦτ' 6
 ἔπραξεν οὐ διὰ τύχην, ἀλλὰ διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν.
 γέγονε γὰρ ὁ βασιλεὺς οὗτος ἀγχινοῖα στρατηγικῆ καὶ
 20 ἀνδρεία καὶ λαμπρότητι ψυχῆς διαφέρων. ἵνα δὲ μὴ
 διὰ τοῦ προοιμίου προλαμβάνωμεν αὐτοῦ τὰς πράξεις,
 ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας πορευσόμεθα, βραχέα τοῖς
 χρόνοις προσαναδραμόντες.
 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιμήδους ὀλυμπιάς 2
 25 μὲν ἦρχθη πέμπτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα

3 πόλων P. 10 Θράκας PX. 12 κατάλυσιν PX (cf. XIV 68, 4). 19. 20 ἀγχινοικαὶ (P ἀγχινοῖα καὶ X) στρατηγικῆ ἀνδρεία (καὶ X) λαμπρότητι διαφέρων PX. ἀνδρεία F semper. 21 προλαμβάνωμεν P. 22 πορευσόμεθα F. 24 Καλλιμήδους] Καλλιμέδους PX; cf. Dion. Hal. Din. 9; schol. Aesch. II 31; verum archontis nomen Καλλίδημος (cf. CJA II 698 (I, 27)). πρῶτον ἔτος τῆς Φιλίππου βασιλείας ὀλ. ρε in marg. cod. R add. 2. m.

στάδιον Πῶρος Κυρηναῖος, Ῥωμαῖοι δὲ κατέστησαν
 ὑπάτους Γναῖον Γενύκιον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον. ἐπὶ
 δὲ τούτων Φίλιππος ὁ Ἀμύντου υἱός, Ἀλεξάνδρου δὲ
 τοῦ Πέρσας καταπολεμήσαντος πατήρ παρελάβε τὴν
 2 τῶν Μακεδόνων βασιλείαν διὰ τοιαύτας αἰτίας. Ἀμύν- 5
 του καταπολεμηθέντος ὑπὸ Ἰλλυριῶν καὶ φόρους τοῖς
 κρατήσασι τελεῖν ἀναγκασθέντος οἱ μὲν Ἰλλυριοὶ λα-
 βόντες εἰς ὁμηρίαν Φίλιππον τὸν νεώτατον τῶν υἱῶν
 παρέθεντο τοῖς Θηβαίοις. οὗτοι δὲ τῷ Ἐπαμεινώνδου
 πατρὶ παρέθεντο τὸν νεανίσκον καὶ προσέταξαν ἕμα 10
 τηρεῖν ἐπιμελῶς τὴν παρακαταθήκην καὶ προστατεῖν
 3 τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας. τοῦ δ' Ἐπαμεινώνδου Πυ-
 θαγόριον ἔχοντος φιλόσοφον ἐπιστάτην συντροφόμενος
 ὁ Φίλιππος μετέσχεν ἐπὶ πλείον τῶν Πυθαγορίων
 λόγων. ἀμφοτέρων δὲ τῶν μαθητῶν προσενεγκαμένων 15
 φύσει τε καὶ φιλοπονοῦν ὑπῆρξαν ἐκότεροι διαφέ-
 ροντες ἀρετῇ· ὧν Ἐπαμεινώνδας μὲν μεγάλους ἀγῶνας
 καὶ κινδύνους ὑπομείνας τῇ πατρίδι παραδόξως τὴν
 ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος περιέθηκεν, ὁ δὲ Φίλιππος
 ταῖς αὐταῖς ἀφορμαῖς χρησάμενος οὐκ ἀπελείφθη τῆς 20
 4 Ἐπαμεινώνδου δόξης. μετὰ γὰρ τὴν Ἀμύντου τελευ-
 τὴν Ἀλέξανδρος ὁ πρεσβύτατος τῶν υἱῶν διεδέξατο
 τὴν ἀρχήν. τοῦτον δὲ Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρεῖτης δολο-
 φωνήσας παρέλαβε τὴν βασιλείαν καὶ τοῦτον ὁμοίως
 Περδίκατος ἐπανελόμενος ἐβασίλευσεν. τούτου δὲ παρα- 25

1 Πῶρος] cf. Eus.; Πρῶρος Paus. X 2, 3. 2 Γναῖον PX
 Γάιον Q. Γενούκιον O. Αἰμίλιον PXFMO; cf. Liv. VII 3; f. c.
 6 Ἰλλυριῶν P semper in seqq. 8 ὁμηρίαν F semper. 9 Ἐπαμι-
 νώνδου R (corr. 2. m.) VM semper. 10 ὁμηρία φίλιππου R (2. m.)
 in marg.; quas adnotationes ad finem libri XVI pertinentes non
 iam laudabo. 11 ἐπιμελῶς ἕμα τηρεῖν P. 12 Πυθαγόριον PXR
 (corr. 2. m.) V semper. 23 Ἀλωρεῖτης PX. δολοφωνήσας P.

τάξει μεγάλη λειφθέντος ὑπὸ Ἰλλυριῶν καὶ πεσόντος ἐπὶ τῆς χρείας Φίλιππος ὁ ἀδελφὸς διαδράς ἐκ τῆς ὀμηρίας παρέλαβε τὴν βασιλείαν κακῶς διακειμένην. ἀνήρηντο μὲν γὰρ ἐν τῇ παρατάξει Μα-
⁵ κεδόνων πλείους τῶν τετρακισχιλίων, οἱ δὲ λοιποὶ κατα-
⁸³ πεπληγμένοι τὰς τῶν Ἰλλυριῶν δυνάμεις περίφοβοι καθειστήκεισαν καὶ πρὸς τὸ διαπολεμεῖν ἀθύμως εἶχον. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Παίονες μὲν πλησίον τῆς ⁶ Μακεδονίας οἰκοῦντες ἐπόρθουν τὴν χώραν καταφρο-
¹⁰ νοῦντες τῶν Μακεδόνων, Ἰλλυριοὶ δὲ μεγάλας δυνάμεις ἤθροισον καὶ στρατεύειν εἰς τὴν Μακεδονίαν παρεσκευάζοντο, Πυρσανίας δὲ τις τῆς βασιλικῆς συγγενείας κοινωνῶν ἐπεβάλλετο διὰ τοῦ Θρακῶν βασιλέως ἐπὶ τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν κατιέναι. ὁμοίως δὲ καὶ
¹⁵ Ἀθηναῖοι πρὸς Φίλιππον ἀλλοτριῶς ἔχοντες κατήγον ἐπὶ τὴν βασιλείαν Ἀργαῖον καὶ στρατηγὸν ἀπεστάλκεισαν Μαντίαν ἔχοντα τρισχιλίους μὲν ὀπλίτας, ναυτικὴν δὲ δύναμιν ἀξιόλογον. οἱ δὲ Μακεδόνες διὰ τε ³
²⁰ τὴν ἐν τῇ μάχῃ συμφορὰν καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων ἐν ἀπορίᾳ τῇ μεγίστῃ καθειστήκεισαν. ἀλλ' ὅμως τηλικούτων φόβων καὶ κινδύνων ἐφεστώτων ὁ Φίλιππος οὐ κατεπλάγη τὸ μέγεθος τῶν προσδοκωμένων δεινῶν, ἀλλὰ τοὺς Μακεδόνας ἐν συνεχέσιν ἐκκλησίαις συνέχων καὶ τῇ τοῦ λόγου δεινότητι προτροπεύμενος ἐπὶ τὴν ἀνδρείαν εὐθαρσεῖς ἐποίησε, τὰς δὲ στρατιωτικὰς τάξεις ἐπὶ τὸ κρεῖττον διορθώσα-
 μενος καὶ τοὺς ἄνδρας τοῖς πολεμικοῖς ὄπλοις δεόντως

1 λειφθέντος XF (corr. 2. m. ex λειφθ.) M. 5 τῶν om. F.
 7 καθειστήκεισαν X; . . . κεισαν Dind. semper. 8 Παίονες V.
 11 ἤθροισον δυνάμεις RF. 13 ἐπεβάλλετο F (cf. Hultzsach pr. Pasew. 1902 p. 12). 20 καθιστήκεισαν PX. 22 ἐνεστώτων X. ὁ om. PX.

κοσμήσας, συνεχεῖς ἔξοπλασίας καὶ γυμνασίας ἐναγω-
 2 νίους ἐποιεῖτο. ἐπενόησε δὲ καὶ τὴν τῆς φάλαγγος
 πυκνότητα καὶ κατασκευὴν, μιμησάμενος τὸν ἐν Τροίᾳ
 τῶν ἡρώων συνασπισμόν, καὶ πρῶτος συνεστήσατο
 3 τὴν Μακεδονικὴν φάλαγγα. ἐν δὲ ταῖς ὀμίλλαις προσ- 5
 ηγῆς ἦν καὶ διὰ τε τῶν δωρεῶν καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν
 εἰς τὴν μεγίστην εὐνοίαν τὰ πλήθη προήγετο, πρὸς
 τε τὸ πλῆθος τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων εὐστόχως
 ἀντεμνηχανᾶτο. θεωρῶν γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τοῦ
 τὴν Ἀμφίπολιν ἀνακτῆσασθαι τὴν πᾶσαν φιλοτιμίαν 10
 εἰσφερομένους, καὶ διὰ τοῦτο κατὰγοντας τὸν Ἀργαῖον
 ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἐκουσίως ἐξεχώρησε τῆς πόλεως,
 4 ἀφείλς αὐτὴν αὐτόνομον. πρὸς δὲ Παύονα διαπρεσβε-
 σάμενος καὶ τοὺς μὲν δωρεαῖς διαφθείρας, τοὺς δ'
 ἐπαγγελίαις φιλανθρώποις πείσας κατὰ τὸ παρὸν εἰ- 15
 ρήνην ἄγειν πρὸς αὐτοὺς συνέθετο. ὁμοίως δὲ καὶ
 τὸν Πανσάνειον ἀπέστησε τῆς καθόδου, τὸν κατὰγειν 84
 5 μέλλοντα βασιλέα δωρεαῖς πείσας. Μαντίης δ' ὁ τῶν
 Ἀθηναίων στρατηγὸς καταπλεύσας εἰς Μεθώνην αὐτὸς
 μὲν ἐνταῦθα κατέμεινε, τὸν Ἀργαῖον δὲ μετὰ τῶν 20
 μισθοφόρων ἐπὶ τὰς Αἰγὰς ἀπέστειλεν. οὗτος δὲ προσ-
 ελθὼν τῇ πόλει παρεκάλει τοὺς ἐν ταῖς Αἰγαῖς προσ-
 δεξασθαι τὴν καθόδον καὶ γενέσθαι τῆς αὐτοῦ βασι-
 6 λείας ἀρχηγούς. οὐδενὸς δ' αὐτῷ προσέχοντος ὁ μὲν 25
 ἀνέκαμπτειν εἰς τὴν Μεθώνην, ὁ δὲ Φίλιππος ἐπι-
 φανείς μετὰ στρατιωτῶν καὶ συνάψας μάχην πολλοὺς
 μὲν ἀνείλε τῶν μισθοφόρων, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς τινα

1 ἔξοπλασίας R et ι suprascr. F (cf. XV 79, 4; XIX 3, 2)
 ἔξοπησίας P ἔξιπασίας X. μὲν καὶ P (deleto utroque verbo X).
 8 τε] δὲ Dind. 10 ἀνακτῆσασθαι P. 16 αὐτοὺς libri omnes;
 αὐτόν Reiske. 23 αὐτοῦ libri; αὐτοῦ Dind. 24 οὗτος μὲν R.F.

λόφον καταφυγόντας ὑποσπόνδους ἀφήκεν, λαβὼν παρ' αὐτῶν ἐκδότους τοὺς φυγάδας.

Φίλιππος μὲν οὖν ταύτην πρώτην μάχην νικήσας εὐθαρσεστέρους ἐποίησε τοὺς Μακεδόνας πρὸς τοὺς ἑφεξῆς ἀγῶνας. ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Θάσιοι 7 μὲν ᾤκισαν τὰς ὀνομαζομένας Κρηνίδας, ἃς ὕστερον ὁ βασιλεὺς ἀφ' ἑαυτοῦ ὀνομάσας Φιλίππους ἐπλήρωσεν οἰκητόρων. τῶν δὲ συγγραφέων Θεόπομπος ὁ Χίος τὴν 8 ἀρχὴν τῶν περὶ Φιλίππου ἱστοριῶν ἐντεῦθεν ποιησά- 10 μενος γέγραφε βύβλους ὀκτώ πρὸς ταῖς πεντήκοντα, ἐξ ὧν πέντε διαφωνοῦσιν.

Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθηνησιν Εὐχαρίστου Ῥωμαῖοι 4 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Σερούλιον καὶ Κόιντον Γενούκιον. ἐπὶ δὲ τούτων ὁ Φίλιππος πρέσβεις 15 ἐπέμψας εἰς Ἀθήνας ἔπεισε τὸν δῆμον εἰρήνην πρὸς αὐτὸν συνθέσθαι διὰ τὸ μηδὲν ἔτι προσποιεῖσθαι τὴν Ἀμφίπολιν. ἀπολυθεὶς δὲ τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πο- 2 λέμου καὶ πυνθανόμενος τὸν βασιλέα τῶν Παιόνων Ἄγιν τετελευτημέναι ὑπέλαβε καιρὸν ἔχειν ἐπιθέσθαι 20 τοῖς Παίοσιν. στρατεύσας οὖν εἰς τὴν Παιονίαν καὶ παρατάξει τοὺς βαρβάρους νικήσας ἠνάγκασε τὸ ἔθνος πειθαρχεῖν τοῖς Μακεδόσιν. ὑπολειπομένων δὲ πο- 3 λεμῶν τῶν Ἰλλυριῶν ἐφιλοτιμεῖτο καὶ τούτους καταπολεμῆσαι. εὐθὺς οὖν συναγαγὼν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς 25 στρατιώτας οἰκείοις λόγοις προτρεψάμενος εἰς τὸν πόλεμον ἐστράτευσεν εἰς τὴν τῶν Ἰλλυριῶν χώραν, πεξοὺς μὲν ἔχων οὐκ ἐλάττους μυρίων, ἵππεις δὲ ἑξακο-

6 οἴκησαν PX. Κρηνίδας PX. Κρηνίδας RV; cf. XVI 8, 6; Strab. VII 34; Steph. Byz. s. v. 11 cf. Phot. c. 176 p. 390.
13 Σερούλιον O. Κόιντον libri omnes Λεύκιον Q; cf. Liv. VII, 4; f. c.
19 Ἄγιν PRF. 22 ὑπολιπομένων F. 26 εἰς τῶν Ἰ. τὴν χώραν F.

4 σίλους. Βάρδουλις δ' ὁ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλεὺς πυνθό-
 μενος τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων τὸ μὲν πρῶτον
 πρέσβεις ἀπέστειλεν περὶ διαλύσεως, ἐφ' ὅτῳ κυρίους
 ἀμφοτέρους εἶναι τῶν τότε κυριευομένων πόλεων· τοῦ
 δὲ Φιλίππου φήσαντος ἐπιθυμῆν μὲν τῆς εἰρήνης, μὴ 5
 μέντοι γε ταύτην συγχωρήσειν, ἐὰν μὴ τῶν Μακε-
 δουικῶν πόλεων ἀπασῶν ἐκχωρήσωσιν Ἰλλυριοί, οἱ
 μὲν πρέσβεις ἐπανήλθον ἄπρακτοι, ὁ δὲ Βάρδουλις
 πιστεύων ταῖς τε προγεγενημέναις νίκαις καὶ ταῖς τῶν
 Ἰλλυριῶν ἀνδραγαθίαις ἀπήντα τοῖς πολεμοῖς μετὰ 10
 τῆς δυνάμεως· εἶχεν δὲ πεζοὺς μὲν μυρίους ἐπιλέκτους, 85
 5 ἵππεῖς δὲ εἰς πεντακοσίους. ὥς δ' ἤγγιζον ἀλλήλοις
 τὰ στρατεύματα καὶ μετὰ βοῆς πολλῆς συνέροαξαν εἰς
 τὴν μάχην, ὁ μὲν Φίλιππος ἔχων τὸ δεξιὸν κέρασ καὶ
 τοὺς ἀρίστους τῶν Μακεδόνων συναγωνιζομένους τοῖς 15
 μὲν ἵππεῦσι παρήγγειλεν παριππεῦσαι καὶ πλαγίως ἐμ-
 βαλεῖν τοῖς βαρβάροις, αὐτὸς δὲ κατὰ στόμα τοῖς πο-
 6 λεμοῖς ἐπιπεσῶν καρτερὰν συνεστήσατο μάχην. οἱ δ'
 Ἰλλυριοὶ συντάξαντες ἑαυτοὺς εἰς πλινθίον ἐρωμένους
 ὑπεστήσαντο τὸν κίνδυνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ 20
 πολὺν χρόνον ἦν ἰσόροπος ἡ μάχη διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 τῆς παρ' ἀμφοτέροις ἀνδραγαθίας καὶ πολλῶν μὲν
 ἀναιρουμένων, ἔτι δὲ πλειόνων τιτρωσκομένων ὁ κίν-
 δυνος δεῦρο ἀκείισε τὰς ῥοπὰς ἐλάμβανεν, ταλαντευό-
 μενος αἰεὶ ταῖς τῶν ἀγωνιζομένων ἀρεταῖς· μετὰ δὲ 25
 ταῦτα τῶν ἱππέων ἐκ πλαγίου καὶ κατὰ νότου βιαζο-

1 Βαρδύλις PX Βάρδουλις RV (cf. Plut. Pyrrh. 9); Βαρδύλης
 Arr. I 5, 1. 9 τε om. PX. τῶν om. PX. 13 συνέροαξαν X.
 15 τῶν om. RF. 16 περιππεῦσαι Reiske. πλαγίως om. PX.
 ἐμβαλεῖν P. 20 συνεστήσαντο libri; corr. Weas. (cf. XII, 61).
 21 ἰσόροπος P. 22 τοῖς X. 24 τροπὰς PX. 26 νότου X.

μένων, τοῦ δὲ Φιλίππου μετὰ τῶν ἀρίστων ἡρωικῶς ἀγωνισαμένου συνηναγασθῆ τὸ πλῆθος τῶν Ἰλλυριῶν πρὸς φυγὴν ὀρμηθεῖν. γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἐπὶ 7 πολὺν τόπον καὶ πολλῶν κατὰ τὴν φυγὴν ἀναιρεθέντων ὁ μὲν Φίλιππος ἀνακαλεσάμενος τῇ σάλπιγγι τοὺς 5 Μακεδόνας καὶ στήσας τρόπαιον ἔθαψεν τῶν ἰδίων τοὺς τετελευτηκότας, οἱ δ' Ἰλλυριοὶ διαπρεσβευσάμενοι καὶ τῶν Μακεδονικῶν πόλεων πασῶν ἐκχωρήσαντες ἔτυχον τῆς εἰρήνης. ἀνηρέθησαν δὲ τῶν Ἰλλυριῶν ἐν ταύτῃ 10 τῇ μάχῃ πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων.

Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν Μακεδονικὴν καὶ τὴν 5 Ἰλλυριῶν διήλθομεν, μεταβησόμεθα πρὸς τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις. κατὰ γὰρ τὴν Σικελίαν Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος ὁ νεώτερος παρειληφῶς μὲν 15 τὴν δυναστείαν ἐν τοῖς ἀνωτέρω καιροῖς, ἄπρακτος δ' ὢν καὶ πολὺ τοῦ πατρὸς καταδέεστος προσεποιεῖτο διὰ τὴν ἀπραγίαν εἰρηνικὸς εἶναι καὶ πρὸς τὸν τρόπον. διόπερ πρὸς Καρχηδονίους διαδεδεγμένος τὸν 2 πόλεμον πρὸς τε τοὺς εἰρηνην συνέθετο καὶ πρὸς Δευκανοὺς ὁμοίως διαπολεμήσας ἀργῶς ἐπὶ τινα χρόνον καὶ ταῖς τελευταῖαις μάχαις ἐπὶ τοῦ προτερήματος 20 γενόμενος ἀσμένως πρὸς αὐτοὺς κατελύσατο τὸν πόλεμον. κατὰ δὲ τὴν Ἀπουλίαν δύο πόλεις ἔκτισε 3 βουλόμενος ἀσφαλῆ τοῖς πλείουσι τὸν Ἰόνιον πόρον 25 ποιῆσαι· οἱ γὰρ τὴν παραθαλάττιον οἰκοῦντες βάρβαροι ληστρίσι πολλαῖς πλείοντες ἄπλουν τοῖς ἐμπόροις

6 ἔσθηψεν P. τῶν om. PX. 8 πασῶν om. F. 9 ἐν om. F. 12 Ἰλλυριάδα PX. 14 Συρακουσίων X fere semper (nonnunquam etiam P) Συρακουσίων (vel . . . νουσίαν) FM semper. 23 Ἀπολείαν P; om. (spatio v. rel.) X. 24 Ἰόνιον V. 25 παραθαλαττιῶν R (corr. 2. m.) παραθαλαττίαν F. 26 πλείοντις P.

παρεσκευάζον πάσαν τὴν περὶ τὸν Ἀδριακὴν θάλατταν.
 4 μετὰ δὲ ταῦτα δοὺς ἑαυτὸν εἰς βίον εἰρηρικὸν ἐξέλυσε
 μὲν τῶν στρατιωτῶν τὰς ἐν τοῖς πολεμικοῖς γυμνασῖαις,
 μεγίστην δὲ τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπῃν δυναστειῶν παρα- 86
 λαβῶν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς λεγομέ- 5
 νην ἀδάμαντι δεδέσθαι τυραννίδα διὰ τὴν ἰδίαν
 ἀνανδρῖαν παραδόξως ἀπέβαλεν. τὰς δὲ αἰτίας τῆς
 καταλύσεως καὶ τὰς κατὰ μέρος πράξεις ἀναγράφειν
 πειρασόμεθα.
 6 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδότου Ῥωμαῖοι 10
 κατέστησαν ὑπάτους Γάιον Δικίνιον καὶ Γάιον Σουλ-
 πίκιον. ἐπὶ δὲ τούτων Δίων ὁ Ἰππαρίνου, Συρακο-
 σίων ὑπάρχων ἐπιφανέστατος, ἔφυγεν ἐκ τῆς Σικελίας
 καὶ διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς ψυχῆς ἠλευθέρωσε Συ-
 ρακοσίους καὶ τοὺς ἄλλους Σικελιώτας διὰ τοιαύτας 15
 2 τινὰς αἰτίας. ὁ πρῶτος Διονύσιος ἐκ δυεῖν γυ-
 ναικῶν ἦν πεπαιδοποιημένος, ἐκ μὲν τῆς πρώτης Δο-
 κρίδος οὔσης τὸ γένος Διονύσιον τὸν διαδεξάμενον
 τὴν τυραννίδα, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας Ἰππαρίνου θυ-
 γατρὸς οὔσης, εὐδοκιματάτου Συρακοσίων, δύο παῖδας, 20
 3 Ἰππαρίνον καὶ Νυσαῖον. ἐτύγχανε δὲ τῆς δευτέρας
 γυναικὸς ἀδελφὸς ὢν Δίων, ἀνὴρ ἐν φιλοσοφίᾳ με-
 γάλῃν ἔχων προκοπὴν καὶ κατ' ἀνδρείαν καὶ στρα-
 τηρίαν πολὺν προέχων τῶν κατ' αὐτὸν Συρακοσίων.
 4 οὗτος δὲ διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς 25
 ψυχῆς εἰς ὑποψίαν ἦλθε τῷ τυράννῳ, δόξας ἀξιόχρεως

1 πᾶσι F. 3 πολεμικοῖς conl. (cf. XVII 2, 3; XVIII 42, 2);
 πολεμίοις PX πολέμοις cett. 4 δυναστειῶν R. 6 cf. XVI 70, 2.
 10 Κηφισοδότου P Κηφεισοδώρου XF; cf. CIA. II 698 (I 29)
 saepius. 11 Δικίνιον PRVO. 16 δυεῖν PXR. 21 Νυσαῖον]
 Νυσαῖον PX cett. Νυσαῖον; corr. Wess. (cf. Theop. (FHG I 313)
 ap. Athen. X 47; Plut. Tim. 1; Nep. D. 1; Nonn. IX 22). 22 διῶν
 P. μὲν PX. 24 κατ' αὐτὸν PX. 25 αὐτός PX. 26 δόξαν PX.

εἶναι καταλύσαι τὴν τυραννίδα. φοβούμενος οὖν αὐ-
 τὸν ὁ Διονύσιος ἔκρινεν ἐκποδῶν ποιήσασθαι τὸν
 ἄνδρα, συλλαβὼν ἐπὶ θανάτῳ. ὁ δὲ Δίων αἰσθόμενος
 τὸ μὲν πρῶτον ἐκρύφθη παρὰ τισιν τῶν φίλων, μετὰ
 5 δὲ ταῦτα ἔφυγεν ἐκ τῆς Σικελίας εἰς Πελοπόννησον,
 ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἀδελφὸν Μεγακλῆν καὶ Ἡρα-
 κλειδὴν τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν τεταγμένον ὑπὸ τοῦ
 τυράννου. καταπλεύσας δ' εἰς τὴν Κόρινθον τοὺς 5
 μὲν Κορινθίους ἠέλου συνεπιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερώ-
 10 σεως τῶν Συρακοσίων, αὐτὸς δὲ μισθοφόρους συνῆγε
 καὶ πανοπλίας συνήθροισε. ταχὺ δὲ πολλῶν ὑπακούν-
 των πανοπλίας τε παρεσκευάζετο καὶ μισθοφόρους
 συκνοὺς, καὶ φορητοὺς δύο ναῦς μισθωσάμενος τὰ
 τε ὄπλα καὶ τοὺς μισθοφόρους ἐνθήμενος αὐτὸς μὲν
 15 ταύτας τὰς φορτίδας ἔχων ἐξέπλευσεν ἐκ Ζακύνθου
 τῆς πρὸς Κεφαλληνίαν εἰς τὴν Σικελίαν, Ἡρακλειδὴν
 δὲ ἀπέλειπεν τριῆρεις τινὰς καὶ ἑτέρας φορητοὺς
 ἄξοντα κατόπιν εἰς τὰς Συρακούσας.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀνδρόμαχος ὁ Ταν- 7
 20 ρομενίτης, Τιμαίου μὲν τοῦ τὰς ἱστορίας συγγράψαν-
 τος πατήρ ὢν, πλούτῳ δὲ καὶ ψυχῆς λαμπρότητι δια-
 φέρων ἠθροισε τοὺς ἐκ τῆς Νάξου τῆς κατασκαφείσης
 ὑπὸ Διονυσίου περιλειφθέντας. οἰκίσας δὲ τὸν ὑπὲρ

2 ἐκποδῶν codd. 6 Ἡρακλειδὴν] conl. Simsonus et Wess
 ex XVI 16, 2 (cf. Plut. D. 12. 32; Nep. D. 5); libri Χαρκλειδὴν.
 7 τεταγμένων P. 9 ἐλευθερώσεως] conl. (cf. XVI 10, 3); libri
 ἐλευθερίας. 11 πανοπλίαν X. 12 πανοπλίαις R. τε om. PX.
 παρεσκευάζετο P. 16 Κεφαλληνίαν PX. Ἡρακλειδὴν] Ἡρακλειδη
 PX; rell. Χαρκλειδὴν (-δη R). 17 ἀπέλειπεν PX. τριῆρεις
 τινὰς καὶ ἑτέρας φορητοὺς] libri omnes non recte; conicio:
 τριῆρεις εἴκοσι (cf. XVI 16, 2) καὶ τινὰς ἑτέρας φ. (cf. Plut. D. 32).
 18 Συρακούσας PXR fere semper; cf. Lupus Syrak. p. 63 sq.
 19 Τανορομενίτης PX. 21 δὲ om. X. 23 οἰκίσας RF.

τῆς Νάξου λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Ταῦρον καὶ μεί-
 νας κατ' αὐτὸν πλείω χρόνον ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Ταύ- 87
 ρου μονῆς ὠνόμασε Ταυρομένιον. ταχὺ δὲ τῆς πόλεως
 ἐπίδοσιν λαμβανούσης οἱ μὲν οἰκίτορες μεγάλους περι-
 εποιήσαντο πλούτους, ἢ δὲ πόλις ἀξιόλογον ἀξίωμα 5
 περιποιησάμενη τὸ τελευταῖον ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ
 Καίσαρος ἀναστήσαντος τοὺς Ταυρομενίτας ἐκ τῆς πα-
 τρίδος τῶν Ῥωμαίων ἀποικίαν ἐδέξατο.

2 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις οἱ τὴν Εὐβοίαν κατ-
 οικοῦντες ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους καὶ τῶν μὲν 10
 τοὺς Βοιωτοὺς, τῶν δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπικαλεσαμέ-
 νων συνέστη πόλεμος κατὰ τὴν Εὐβοίαν. γενομένων
 δὲ πλειόνων συμπλοκῶν καὶ ἀκροβολισμῶν ὅτε μὲν
 οἱ Θηβαῖοι προετέρουν, ὅτε δ' οἱ Ἀθηναῖοι τὴν
 νίκην ἀπεφέροντο. μεγάλη μὲν οὖν παράταξις οὐδέμια 15
 συνετελέσθη· τῆς δὲ νήσου διὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον
 καταφθαρείσης καὶ πολλῶν ἀνθρώπων παρ' ἀμφοτέ-
 ρων διαφθαρέντων μόλις ταῖς συμφοραῖς νουθετη-
 θέντες εἰς ὁμόνοιαν ἤλθον καὶ τὴν εἰρήνην συνέθεντο
 πρὸς ἀλλήλους. 20

Οἱ μὲν οὖν Βοιωτοὶ τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποι-
 3 ῆσάμενοι τὴν ἠσυχίαν ἤγρον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι Χίων
 καὶ Ῥοδίων καὶ Κῶων, ἔτι δὲ Βυζαντίων ἀποστάντων
 ἐνέπεσον εἰς πόλεμον τὸν ὀνομασθέντα συμμαχικόν,
 ὃς διέμεινεν ἔτη τρία. ἐλόμενοι δὲ στρατηγὸς Χάριτα 25
 καὶ Χαβρίαν ἀπέστειλαν μετὰ δυνάμεως. οὗτοι δὲ

2 κατὰ τὸν πλείω χρόνον PX. 3 Ταυρομένιον R (corr. 2.
 m. in ει) Ταυρομένειον rell.; cf. XIV 59, 2: 87, 5. 4 λαβοῦσης
 PX. 6 τὰ τε PX. 7 Ταυρομενίτας PX. 8 τῶν om. RF.
 cf. Dio 54, 7; IGt. XIV p. 79. 9. 12 Εὐβοίαν P. 14 οἱ ante Ἀθην.
 om. RF. 15 ἀπεφέροντο PX. 19 συνέθετο P. 25 ἔτη τ̄ RV;
 cf. XVI 22, 3. Χάριτα P.

πλεύσαντες ἐπὶ τὴν Χίον κατέλαβον παραγεγονότας
 συμμάχους τοῖς Χίοις παρὰ Βυζαντίων καὶ Ῥοδίων
 καὶ Κρήων, ἔτι δὲ Μανσώλου τοῦ Καρῶν δυνάστου.
 ἐκτάξαντες δὲ τὴν δύναμιν ἐπολιορκούν τὴν πόλιν
 5 κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. ὁ μὲν οὖν Χάρης
 τοῦ πεζοῦ στρατεύματος ἡγούμενος κατὰ γῆν προσήει
 τοῖς τείχεσι καὶ πρὸς τοὺς <ἐκ> τῆς πόλεως ἐκχυθέν-
 τας ἐπ' αὐτὸν διηγωνίζετο· ὁ δὲ Χαβρίας προσπλεύσας
 τῷ λιμένι ναυμαχίαν καρτερὰν συνεστήσατο καὶ τῆς
 10 νεῶς τοῖς ἐμβόλοις ἀναρραγείσης κατεπονείτο. οἱ μὲν 4
 οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων νεῶν εἴξαντες τῷ καιρῷ διεσώθη-
 σαν, ὁ δ' ἀντὶ τῆς ἤττης ἀλλαξάμενος τὸν εὐκλεᾶ
 θάνατον ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς νεῶς καὶ τρωθεὶς
 ἐτελεύτησε.
 15 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Φίλιππος ὁ τῶν 8
 Μακεδόνων βασιλεὺς μεγάλη παρατάξει νευνηκῶς τοὺς
 Ἰλλυριοὺς καὶ πάντας τοὺς μέχρι τῆς Ἀργιτίτιδος κα-
 λουμένης λίμνης κατοικοῦντας ὑπηκόους πεπονημένους
 ἀνέκαμψεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συντεθειμένος ἔνδοξον
 20 εἰρήνην πρὸς τοὺς Ἰλλυριοὺς, περιβόητός τε ὑπάρχων
 παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἐπὶ τοῖς δι' ἀνδρείαν κατορθω-
 μένοις. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν τὴν Ἀμφίπολιν οἰκούντων 2
 ἀλλοτριῶς πρὸς αὐτὸν διατεθέντων καὶ πολλὰς ἀφορ-
 88 μὰς δόντων εἰς πόλεμον ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς ἀξιο-
 25 λόγῳ δυνάμει. προσαγαγὼν δὲ τοῖς τείχεσι μηχανὰς
 καὶ προσβολὰς ἐνεργοὺς καὶ συνεχεῖς ποιησάμενος κατ-

3 τοῦ om. PX. 6 προσείη PX. 7 ἐκ in libris om.;
 suppl. Kallenb. I p. 14. 8 ἐπ' αὐτοὺς F. 16 τοὺς Ἰλλυριοὺς
 om. F. 17 Ἀργιτίτιδος P Ἀργιτι. X; cf. Ptol. III 12, 29.
 19 ἀνεκαψε μὲν P; μὲν add. X. 20 τε om. RF. 21 κατ-
 ορθωμένους X. 26 προσβολὰς recte Cobet p. 246 (cf. XVI 53, 2);
 libri πολιορκίας.

ἔβαλε μὲν τοῖς κριοῖς μέρος τι τοῦ τείχους, παρῆλθον δ' εἰς τὴν πόλιν διὰ τοῦ πτόματος καὶ τῶν ἀντιστάτων πολλοὺς καταβαλὼν ἐκυριεύσε τῆς πόλεως καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίως πρὸς αὐτὸν διακειμένους ἐφυγάδευσε, τοῖς δ' ἄλλοις φιλανθρωπῶς προσ- 5
 3 ηνέχθη. ἡ δὲ πόλις αὕτη κειμένη κατὰ τῆς Θοράκης καὶ τῶν σύνεγγυς τόπων εὐφυῶς πολλὰ συνεβάλετο τῷ Φίλιππῳ πρὸς αὐξήσιν. εὐθὺς γὰρ τὴν μὲν Πύδναν ἐχειρώσατο, πρὸς δὲ Ὀλυνθίους συμμαχίαν ἔθετο καὶ Ποτίδαιαν ὁμολόγησε περιποιήσιν αὐτοῖς, ὑπὲρ ἧς 10
 Ὀλύνθιοι πολλὴν σπουδὴν ἔσχον κυριεῦσαι τῆς πόλεως.
 4 τῶν δ' Ὀλυνθίων βαρεῖαν πόλιν οἰκούντων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ταύτην ἐνοικούντων πολλὴν ἔχουσαν ῥοπήν εἰς τὸν πόλεμον περιμάχητος ἦν ἡ πόλις τοῖς ἡγεμονίας μελίζονος ὀρεγομένοις. διόπερ οἱ τε Ἀθηναῖοι 15
 καὶ ὁ Φίλιππος διεφιλοτιμοῦντο πρὸς ἀλλήλους περὶ 5
 5 τῆς τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας. οὐ μὴν ἀλλ' ὁ Φίλιππος Ποτίδαιαν ἐκπολιορκήσας τὴν μὲν τῶν Ἀθηναίων φρουρὰν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ φιλανθρωπῶς αὐτῇ προσενεγκάμενος ἐξάπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας· 20
 σφόδρα γὰρ εὐλαβεῖτο τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων διὰ τὸ βάρος καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως. τὴν δὲ πόλιν ἐξανδραποδισάμενος παρέδωκε τοῖς Ὀλυνθίοις, δωρησά-
 6 μενος ἅμα καὶ τὰς κατὰ τὴν χώραν κτήσεις. μετὰ δὲ ταῦτα παρῆλθὼν ἐπὶ πόλιν Κρηνίδας ταύτην μὲν 25

1 μὲν om. X. 8 εὐθὺς PR. 9 καὶ καὶ (sic) P. 10 Ποτίδαιαν (s a) P Ποτίδ. X (idem v. 28). 11 Ὀλύνθιοι P fere semper. 13 ταύτην del. iussit Hertl. III p. 26 aut scribi οἰκούντων, quod proposuit etiam Bezzelius p. 30. ἔχουσαν] conl. (cf. XIII 66, 5); ἐγόντων libri. 14 τῆς P. 17 ἀλλὰ PX. 20 αὐτὴν PX. 22 πόλιν recte cum Gem. Wess.; libri Πύδναν. post ἐξανδραποδισάμενος in excerptis Gem. Pl. (I 15) additur καὶ κατασκήψας (καὶ ἄψας in schol. ad Dem. Phil. II 20) 25 πόλις P.

ἐπαυξήσας οἰκητόρων πλήθει μετωνόμασε Φιλίππους,
 ἀπ' ἑαυτοῦ προσαγορεύσας, τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν
 χρύσεια μέταλλα παντελῶς ὄντα λιτὰ καὶ ἄδοξα ταῖς
 κατασκευαῖς ἐπὶ τοσοῦτον ἠΰξησεν ὥστε δύνασθαι φέ-
 5 ρειν αὐτῷ πρόσοδον πλείον ἢ ταλάντων χιλίων. ἐκ δὲ 7
 τούτων ταχὺ σωρεύσας πλοῦτον αἰεὶ μᾶλλον διὰ τὴν
 εὐπορίαν τῶν χρημάτων εἰς ὑπεροχὴν μεγάλην ἤγαγε
 τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν· νόμισμα γὰρ χρυσοῦν
 κόψας τὸ προσαγορευθὲν ἀπ' ἐκείνου Φιλίππειον μι-
 10 σθοφόρον τε δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσατο καὶ τῶν
 Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τοῦτου προετρέψατο προδότας
 γενέσθαι τῶν πατρίδων. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων αἰ
 κατὰ μέρος πράξεις ἕκαστα δηλώσουσιν, ἡμεῖς δ' ἐπὶ
 τὰς συνεχεῖς πράξεις μεταβιβάσομεν τὸν λόγον.
 15 Ἐπ' ἄρχοντας γὰρ Ἀθήνησιν Ἀγαθοκλέους Ῥω- 9
 μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάιον
 Πόπλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Δίων ὁ Ἰππαρίνου κατ-
 89 ἐπλευσεν εἰς τὴν Σικελίαν καταλύσων τὴν Διονυσίου
 τυραννίδα, ἐλαχίσταις δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ πάντων χρη-
 20 σάμενος ἀφορμαῖς μεγίστην δυναστείαν τῶν κατὰ τὴν
 Εὐρώπην κατέλυσεν ἀνεπιπίστως. τίς γὰρ ἂν πιστεύ- 2
 σαιεν ὅτι δυοὶ φορητοῖς ναυσὶ καταπλεύσας περιεγέ-
 νετο δυνάστου ναῦς μὲν μακρὰς ἔχουτος τετρακοσίας,
 στρατιώτας δὲ πεζοὺς μὲν εἰς δέκα μυριάδας, ἵππεις
 25 δὲ μυρίους, ὄπλων δὲ καὶ σίτον καὶ χρημάτων τσαύ-

2 πόλιν PX χώραν cett. 3 χρύσεια P χρύσεια X. λιτὰ P.
 5 πλείον Dind. semper. 6 αἰεὶ P. 8 χρυσοῦ PRF. 9 τὸ ast.
 not. Steph. Φιλίππειον RV. 10 ἀξιολόγων P. 11 τούτων RF.
 13 τὰξεις P. 14 μεταβιβάσωμεν R (corr. 2. m.) F. 17 Πόπλιον]
 libri omnes Πεπίλιον Q Cosp.; Ποιτήλιον scr. Rhod. (cf. Liv.
 VII 11; f. c.; Nep. D. 5). 22 δυοῖ] cf. Plut. D. 25; Nep. D. 5.
 24 quingentas Cosp.; cf. XVI 70, 3; Plut. D. 14; Ael. v. h. VI 12.
 πεζοὺς δὲ στρατ. RF. μὲν om. R.

την παρασκευὴν ὅσην εἰκὸς ἔστι κεκτηῖσθαι τὸν μέλλοντα
 χορηγήσειν θαυσιπῶς ταῖς προειρημέναις δυνάμεσι, χω-
 ρὸς δὲ τῶν εἰρημένων πόλιν μὲν ἔχοντα μεγίστην τῶν
 Ἑλληνίδων, λιμένας δὲ καὶ νεώρια καὶ κατασκευασ-
 μένας ἀκροπόλεις ἀνάλωτους, ἔτι δὲ συμμάχων δυνα- 5
 3 τῶν ἔχοντα πλῆθος; αἰτία δ' ὑπῆρχε τῷ Δίῳ τῶν
 προτερορημάτων μάλιστα μὲν ἡ ἰδίᾳ λαμπρότης τῆς ψυ-
 χῆς καὶ ἀνδρεία καὶ ἡ τῶν ἐλευθεροῦσθαι μελλόντων
 εὐνοια, τὸ δὲ τούτων ἀπάντων μείζον ἢ τε ἀνανδρία
 τοῦ τυράννου καὶ τὸ τῶν ἀρχομένων πρὸς αὐτὸν μι- 10
 σος· πάντα γὰρ ταῦτα πρὸς ἓνα καιρὸν συνδραμόντα
 παραδόξως τὰς ἀπιστουμένας πράξεις πρὸς τέλος
 4 ἤγαγεν. ἡμεῖς δ' ἀφόμενοι τούτων τῶν λόγων ἐπι-
 τὴν ἀναγραφὴν τῶν κατὰ μέρος πεπραγμένων τρεψό-
 μεθα. Δίῳ γὰρ ἐκ Ζακύνθου τῆς πρὸς Κεφαλληνίαν 15
 δυοὶ φορτίσι ναυσὶν ἀναχθεῖς κατέπλευσε τῆς Ἀκρα-
 γαντίνης εἰς τὴν ὀνομαζομένην Μίνωαν. αὕτη δὲ τὸ
 μὲν παλαιὸν ὑπὸ Μίνωος ἐκτίσθη τοῦ βασιλέως Κρη-
 τῶν, καθ' ὃν καιρὸν ζητῶν Δαίδαλον ἐπεξενώθη Κω-
 κάλῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Σικανῶν· κατὰ δὲ τοὺς ὑποκει- 20
 μένους καιροὺς ἢ μὲν πόλις αὕτη τοῖς Καρχηδονίοις
 ὑπήκουεν, ὃ δ' ἐπιστάτης αὐτῆς, ὄνομα Πάραλος, φίλος
 5 ὢν Δίῳνος προθύμως ὑπεδέξατ' αὐτόν. ὃ δὲ Δίῳ
 ἐξελόμενος ἐκ τῶν φορηγῶν πανοπλίας πεντακισχιλίας
 τῷ Παράλῳ παρέδωκεν καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀμάξειαι 25
 παρακομίσαι πρὸς τὰς Συρακούσας· αὐτὸς δὲ τοὺς
 μισθοφόρους παραλαβὼν, ὄντας χιλίους, προῆγεν ἐπι

1 εἰκὸς ἦν RF. 9 ἀνδρεία P (corr. 1. m.). 14 τρεψό-
 μεθα F. 15 Κεφαληνία P . . . νίαν X. 17 Μίνωαν P Μινώαν X
 Μίνωαν rell.; cf. IV 79, 1. 5; V 84, 1; Μίνωα Steph. B. s. v.;
 Μινώα Ptol. III 15, 4; Μινώα Strab. X 4, 3. 22 ὑπήκουσεν codd.;
 corr. Dind. ex Gem. Σύναλος Gem. Plut. D. 25. 27 cf. Plut.
 D. 22; Ael. v. h. IV 8; Arist. rh. ad Al. 9.

τὰς Συρακούσας. ἐν παρόδῳ δὲ τοὺς τε Ἀκραγαντίνους
 καὶ Γελῶους καὶ τινὰς τῶν τὴν μεσόγειον οἰκούντων
 Σικανῶν τε καὶ Σικελῶν, ἔτι δὲ Καμαριναίους πείσας
 συνελυθεῖν τοὺς Συρακοσίους προήγειν ἐπὶ τὴν
 5 κατάλυσιν τοῦ τυράννου. πολλῶν δὲ πάντοθεν συρ- 6
 ρέντων μετὰ τῶν ὄπλων ταχὺ πλείους τῶν δισμυρίων
 στρατιωτῶν ἤθροίσθησαν. οὐδὲν δ' ἦντο καὶ πολλοὶ
 τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας Ἑλλήνων καὶ Μεσσηνίων μετ-
 επέμφθησαν καὶ πάντες σὺν πολλῇ προθυμίᾳ κατὰ
 10 σπουδῇ ἦγον. ὡς δ' ἐπὶ τοῖς ὅροις τῆς Συρακοσίας 10
 90 ὁ Δίων ἦν, ἀπήντα πρὸς αὐτὸν πλῆθος ἀνόπλων
 ἀνθρώπων ἔκ τε τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως· ἀπίστως
 γὰρ διακείμενος ὁ Διονύσιος πρὸς τοὺς Συρακοσίους
 πολλῶν τὰ ὄπλα παρήρητο. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν 2
 15 ὁ μὲν τύραννος περὶ τὰς νεοκτίστους πόλεις κατὰ τὸν
 Ἀδρία διέτριβε μετὰ πολλῶν δυνάμεων, οἱ δ' ἐπὶ τῆς
 φυλακῆς τῶν Συρακουσσῶν ἀπολειφθέντες ἡγεμόνες τὸ
 μὲν πρῶτον ἐπειρῶντο μετακαλεῖσθαι τοὺς Συρακο-
 σίους ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως· ἀκατασχέτου δὲ τῆς ὁρμῆς
 20 τῶν ὄχλων οὔσης <τὴν διὰ τῶν λόγων σύνθεσιν>
 ἀπογνόντες τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς τὰ τοῦ δυ-
 νάστου φρονοῦντας ἤθροισαν καὶ τὰς τάξεις πληρώ-

3 post Καμαριναίους libri add. καὶ Μαδυναίους (Μαθη-
 ναίους V); quod cum Gem. Cluv. Dind. aliis (cf. Holm G. S. II
 p. 455) delendum censeo. Idem Cluv. fort. Μοτυναίους scri-
 bendum esse coniecit, Schubringius (Rh. M. n. s. XXVIII 130)
 Κασμεναίους vel Ἰβλαίους. 10 τοῖς ὅροις] recte Hertl. II, 1
 p. 23; libri τοὺς ὅρους. 11 ἀνόπλων Dind. semper. 14 παρήρητο]
 Gem. (Cosp.); libri παρηρέτο. 15 ὁ μὲν τύραννος om. X. κατὰ
 τὰς ν. π. περὶ τ. Ἀ. F. 19 ὑποστάσεως Bas. Wess. (cf. XV 70, 2).
 21 ἐπιγνόντες libri inepte; <τοῦτ' οὖν> ἐπιδόντες Bezzel p. 31;
 ἀπογνόντες recte Dind.; ego quae omissa videntur suppl. ex
 XVII 55, 1; potest etiam scribi <λόγῳ καταπαύειν τὴν στάσιν>
 ἀπογνόντες (cf. XI 67, 7).

3 *σαντες τοῖς ἀφροστηκόσιν ἐπιθέσθαι διέγνωσαν. Δίων*
δὲ τοῖς μὲν ἀνόπλοις τῶν Συρακοσίων διέδωκε τὰς
πεντακισχιλλίας πανοπλίας, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκ τῶν
δυνατῶν τοῖς παρατυχοῦσιν ὄπλοις συνεσκεύασεν. συν-
αγαγὼν δ' ἅπαντας εἰς κοινὴν ἐκκλησίαν ἀπεφαίνετο 5
μὲν ἑαυτὸν ἦκειν ἐπὶ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Σικελιω-
τῶν, παρεκάλει δὲ στρατηγὸς αἰρεῖσθαι τοὺς εὐθέτους
πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς αὐτονομίας καὶ τὴν κα-
τάλυσιν τῆς βίης τυραννίδος. τὸ δὲ πλῆθος ὥσπερ
ἀπὸ μιᾶς φωνῆς ἀνεβόησε στρατηγὸς αἰρεῖσθαι τὸν 10
τε Δίωνα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Μεγακλῆν αὐτοκρά-
 4 *τορας. εὐθύς οὖν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκτάξας τὴν*
δύναμιν προσῆγε τῇ πόλει. οὐδενὸς δ' ἀντιποιουμένου
τῶν ὑπαίθρων ἀδεῶς εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ τεύχους καὶ
διὰ τῆς Ἀχραδινῆς πορευθεὶς εἰς τὴν ἀγορὰν κατ- 15
 5 *ἔστρατοπέδευσεν, οὐδενὸς τολμῶντος ἐπεξιέναι. ὁ δὲ*
σύμπας ἀριθμὸς ἦν τῶν μετὰ Δίωνος στρατιωτῶν οὐκ
ἐλάττους τῶν πεντακισμυρίων. οὗτοι δὲ πάντες ἔστε-
φανωμένοι κατήλθον εἰς τὴν πόλιν προηγουμένου τοῦ
τε Δίωνος καὶ τοῦ Μεγακλέους καὶ μετὰ τούτων τριά- 20
κοντα Συρακοσίων, οἳ μόνοι τῶν κατὰ τὴν Πελοπόν-
νησον φυγάδων Συρακοσίοις μετασχεῖν τῶν κινδύνων
 11 *ἤθελαν. τῆς δὲ πόλεως πάσης μετημφιασμένης ἀντὶ*
τῆς δουλείας τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ σκυθρωπὸν τῆς
τυραννίδος εἰς πανηγυρικὴν ἰλαρότητα τῆς τύχης ἀγού- 25
σης πᾶσα οἰκία θυσιῶν καὶ χαρᾶς ἔγεμε, τῶν ἰδιωτῶν
ἐπὶ ταῖς ἰδίαις ἐστῖαις θυμίωντων καὶ περὶ μὲν τῶν
παρόντων ἀγαθῶν εὐχαριστούντων τοῖς θεοῖς, περὶ δὲ

18 πεντακισχιλλίων Plut. D. 27 cf. Holm G. S. II p. 453. 20 πέντε
 καὶ εἴκοσι Plut. D. 22. 21 οἷον PX. 22 Συρακοσίων Reiske.
 τὸν κίνδυνον P. 23 μετημφιασμένης R.F. 24 σκυθρωπὸν P.

τῶν μελλόντων εὐχὰς ἀγαθὰς ποιουμένων. ἐγένετο δὲ
καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ ταῖς ἀνεπιπύτοις εὐημερίαις
ὀλολυγμὸς πολλὸς καὶ καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν συνδρο-
μαί. οὐδείς δ' ἦν ἐλεύθερος, οὐ δοῦλος, οὐ ξένος, 2
5 ὅς οὐκ ἔσπευδεν ἰδεῖν τὸν Δίωνα καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ
ἀνδρὸς πάντες ἀπεδέχοντο μειζόνως ἢ κατ' ἄνθρωπον.
καὶ τοῦτ' εὐλόγως ἔπασχον διὰ τὸ μέγεθος καὶ πα-
ράδοξον τῆς μεταβολῆς· πεντηκονταετοῦς γὰρ δουλείας
πεπειραμένοι καὶ τῆς ἐλευθερίας διὰ τὸν χρόνον ἐπι-
10 λελησμένοι δι' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν ἀπελύθησαν τῆς
συμφορᾶς.

91 Διονύσιος δὲ κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς αὐτὸς 3
μὲν ἔτυχε διατρέβων περὶ Καυλωνίαν τῆς Ἰταλίας,
Φίλιστον δὲ τὸν στρατηγὸν περὶ τὸν Ἀδρίαν ὄντα
15 μετεπέμψατο μετὰ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως καὶ προσ-
έταξε πλεῖν εἰς τὰς Συρακούσας. ἀμφοτέρων δ' εἰς
τὸν αὐτὸν τόπον ἐλθεῖν σπευδόντων ὁ μὲν Διονύσιος
ἦκεν εἰς τὰς Συρακούσας ἡμέραις ὕστερον ἑπτὰ τῆς
Δίωνος καθόδου. εὐθὺς οὖν καταστρατηγήσαι βουλό- 4
20 μενος τοὺς Συρακοσίους περὶ διαλύσεως ἐπροσβέβυετο
καὶ πολλὰς ἐμφάσεις ἐδίδου παραδώσειν τὴν τυραννίδα
τῷ δήμῳ καὶ τῆς δημοκρατίας ἀλλάξεσθαι τιμὰς ἀξιο-
λόγους· ἠξίου τε πρέσβεις ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτόν,
μεθ' ὧν συνεδρεύσας καταλύσῃται τὸν πόλεμον. οἱ 5
25 μὲν οὖν Συρακόσιοι μετεωρισθέντες ταῖς ἐλπίσιν ἐξ-

3 καθ' ἅπασαν PX (om. καὶ); καὶ κατὰ πᾶσαν RF. 4 οὔτε
ξένος P; om. X. 6 τάνδρος RF. post πάντες δ' add. RF.
8 πεντηκ. δουλ.] δι' ἐτῶν ὀκτώ καὶ τετρακόσια Plut. D. 28.
9 διὰ τὸν χρόνον ast. not. Steph. 14 Φίλιππον PX. περὶ
Ἀδρίαν (om. τὸν) F. 16 πλεῖν] πᾶσιν PX; post Συρακούσας
πλεῖν PX. 22 ἀλλάξεσθαι libri. 23 αὐτόν F. 24 κατα-
λύσεται Hertl. II, 1 p. 12.

απέστειλαν πρέσβεις τοὺς ἀξιολογωτάτους τῶν ἀνδρῶν· ὁ δὲ Διονύσιος τοῦτοις μὲν φυλακῆν περιστήσας ἀνεβάλετο τὴν ἔντευξιν, αὐτὸς δ' ὄρῶν τοὺς Συρακοσίους διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς εἰρήνης τά τε περὶ τὰς φυλακὰς ῥαθυμῶς ἔχοντας καὶ τὰ πρὸς μάχην ἀπαρασκεύους ἄφρων τὰς πύλας τῆς κατὰ τὴν Νῆσον ἀκροπόλεως ἀνολεξας ἐξεχύθη συντεταγμένη τῇ δυνάμει.

12 Τῶν δὲ Συρακοσίων κατεσκευακώτων ἀπὸ θαλάττης εἰς θάλατταν διατειχίσματα προσέπεσον οἱ μισθοφόροι τῷ τείχει μετὰ πολλῆς βοῆς καὶ καταπλήξεως καὶ πολλοὺς μὲν τῶν φυλάκων ἀνεῖλον, τοῦ δὲ τείχους ἐντὸς 2 γυνόμενοι πρὸς τοὺς ἐκβοηθοῦντας διηγωνίζοντο. ὁ δὲ Δίων ἀνεπιπύκτως παρεσπουδημένος μετὰ τῶν ἀρίστων στρατιωτῶν ἀπήντα τοῖς πολεμοῖσι καὶ συνάψας μάχην πολλὴν ἐποίησε φόνου. ἐν* σταδία [ὀλίγω] δὲ διαστή- 15 ματι τῆς [διατειχίου ἔσω] μάχης οὕσης συνέδραμε 3 πλῆθος στρατιωτῶν εἰς στενὸν τόπον. διὸ καὶ παρ' ἀμφοτέροις οἱ ταῖς ἀνδραγαθίαις πρωτεύοντες συγκά- ἔβησαν εἰς τὸν κίνδυνον· καὶ τῶν μὲν τοῦ Διονυσίου μισθοφόρων διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐπαγγελιῶν, τῶν δὲ Συρακοσίων διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας εἰς ὑπερβάλλουσαν φιλοτιμίαν ἐκτραπέυτων τὸ μὲν πρῶτον ἰσόροπος ἦν ἡ μάχη, τῆς παρ' ἀμφοτέροις ἀρετῆς οὕσης ἰσομάχου, καὶ πολλοὶ μὲν ἔπιπτον, οὐκ ὀλίγοι

9 διατειχίσας αὐτῶν (διατειχίσ' αὐτῶν) P; διατειχίσματα αὐτῶν X. 15 ἐν σταδία ὀλίγω δὲ διαστήματι τῆς διατειχίου ἔσω μάχης οὕσης codd.; ἐν σταδία δὲ καὶ ὀλίγω διαστ. τ. δ. ἔσω μ. οὕσης Wess.; σταδία et διατειχίου ἔσω deletit Reiske (cf. Schubring Rh. Mus. n. s. XX p. 45); ἐν σταδία γὰρ ὀλίγω τε δ. τ. δ. ἔσω μ. οὕσης Schneider L. Gr. v. διατειχίου; σταδία ser. (del. ὀλίγω et διατ. ἔσω) Dind.; ἐν σταδία δὲ διαστήματι τῆς διατειχίσεως οὕσης Madv. I p. 502; fort. ἐν σταδία δὲ διαστήματι τῆς διατειχίσεως ἔσω μάχης οὕσης. 22 τὸ μὲν πρῶτον om. F. 23 ἰσόροπος P.

δὲ κατετιτρώσκοντο πάσας τὰς πληγὰς ἐναντίας λαμβάνοντες· οἱ μὲν γὰρ πρωτοστάται τὸν ὑπὲρ τῶν ἄλλων θάνατον ὑπέμενον εὐψύχως, οἱ δ' ἐπιτεταγμένοι τοὺς πλιπντας ὑπερασπίζοντες καὶ τοῖς δεινοῖς
 5 ἐγκατεροῦντες τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὑπὲρ τῆς νίκης ἀνεδέχοντο. μετὰ δὲ ταῦτα Δίω μὲν ἀριστεῦσαι 4
 βουλόμενος ἐν τῇ μάχῃ καὶ σπεύδων δι' ἑαυτοῦ περιποιήσασθαι τὴν νίκην εἰς μέσους ἐβιάσατο τοὺς πολεμίους· ἥρωικῶς δ' ἀγωνιζόμενος πολλοὺς μὲν ἐφό-
 10 νευσε, τὴν δ' ὄλην σύνταξιν τῶν μισθοφόρων διακόψας ἐναπελήφθη μόνος τῷ πλήθει· πολλῶν δ' ἐπ' αὐτὸν
 92 ῥιφέντων βελῶν εἰς τε τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος ταῦτα μὲν ἐξέφυγε διὰ τὴν τῶν ὄπλων κατασκευήν, εἰς δὲ τὸν δεξιὸν βραχίονα τρωθεὶς συγκατηνέχθη τῷ
 15 βάρει τῆς πληγῆς καὶ τοῖς πολεμοῖς παρ' ὀλίγον ὑποχείριος ἐγένετο. οἱ δὲ Συρακόσιοι δεισαντες ὑπὲρ 5
 τῆς κατὰ τὸν στρατηγὸν σωτηρίας ἐπέραξαν τοῖς μισθοφόροις βαρεῖα τῇ συντάξει καὶ τὸν μὲν Δίωνα καταπονούμενον ἐξήρπασαν ἐκ τῶν κινδύνων, τοὺς δὲ
 20 πολεμίους βιασάμενοι φνεῖν ἠνάγκασαν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὸν ἄλλον τόπον τοῦ τεύχους προτεροῦντων τῶν Συρακοσίων οἱ τοῦ τυράννου μισθοφόροι συνεδιώχθησαν ἐντὸς πυλῶν τῶν ἐν τῇ Νήσῳ. ἐπιφανεὶ δὲ μάχῃ νικήσαντες οἱ Συρακόσιοι καὶ τὴν ἐλευθερίαν
 25 βεβαίως κτησάμενοι τρόπαιον ἔστησαν κατὰ τοῦ τυράννου.

1 post λαμβάνοντες iterum add. τιτρώσκοντο P, ἐτιτρ. X. 2 γὰρ] οὖν P^X. 3 εὐψύχως P .. γῶς X. 11 ἐναπελείφθη libri omnes; corr. iam Steph. 16. ἐπ' αὐτῷ F. 12 εἰς τὴν (om. τε) P^X. 16 ὑπὸ χείριος P. 18 βαρεῖα συντάξει RF. 21 κατὰ τὸν ἄλλον τόπον] libri omnes exc. F, qui praebet κ. τῶν ἄλλων τόπων (cf. XVI 70, 4); fort. aut τὸν delendum est aut scribendum κατ' ἄλλον τινὰ τόπον.

13 Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν ἑπταικῶς καὶ τὴν
 δυναστείαν ἀπογινώσκων ἤδη ἐν μὲν ταῖς ἀκροπόλεσιν
 ἀπέλιπε φρουρὰς ἀξιολόγους, αὐτὸς δὲ τοὺς τετελευτη-
 κότητας, ὀκτακοσίους ἕντας, λαβὼν τὴν ἀναίρεσιν αὐ-
 τῶν ἔθαψε λαμπρῶς, χρυσοῖς μὲν στεφάνοις ἐστεφανω- 5
 μένους, πορφυράσι δὲ καλαῖς περιβεβλημένους· ἤλπιζε
 γὰρ διὰ τῆς τούτων σπουδῆς προτρέψεσθαι τοὺς ἄλ-
 λους εἰς τὸ προθύμως κινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς τυραννί-
 δος· τοὺς δ' ἀνδραγαθήσαντας μεγάλας δωρεαῖς ἐτί-
 μησε. πρὸς δὲ τοὺς Συρακοσίους διεπέμπετο περὶ 10
 2 διαλύσεων. ὁ δὲ Λίων περὶ μὲν τῶν πρεσβειῶν αἰεὶ
 τινὰς εὐλόγους προφάσεις ποριζόμενος ἀνεβάλλετο, ἐν
 τοσοῦτῳ δὲ τὸ λοιπὸν τοῦ τείχους κατασκευάσας μεθ'
 ἡσυχίας τότε τὰς πρεσβείας μετεπέμπετο, κατεστρα-
 τηγηκῶς τοὺς πολεμίους ταῖς τῆς εἰρήνης ἐλπίσιν. 15
 γενομένων δὲ λόγων περὶ συλλύσεων ὁ Λίων ἀπεκρίθη
 τοῖς πρέσβεσιν μίαν εἶναι σύλλυσιν, ἐὰν ἀποθήμενος
 τὴν τυραννίδα βούληται τυχεῖν τιμῶν τινῶν. ὁ δὲ
 Διονύσιος ὑπερηφάνου τῆς ἀποκρίσεως γενομένης
 συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλεύετο πῶς χρὴ τοὺς 20
 3 Συρακοσίους ἀμύνασθαι. πάντων δ' εὐπορῶν πλήν
 σίτου καὶ θαλαττοκρατῶν ἐλήστευε τὴν χώραν καὶ
 τὰς τροφὰς ἐκ τῶν προνομῶν κακῶς ποριζόμενος
 ἐξαπέστειλε ναῦς φορτίδας καὶ χρήματα πρὸς τὸν τοῦ
 σίτου καταγορασμόν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ναῦς μακρὰς 25
 πολλὰς ἔχοντες καὶ κατὰ τοὺς εὐκαίρους τόπους ἐπι-
 φαινόμενοι πολλὴν τῆς ὑπὸ τῶν ἐμπόρων κομιζομένης

4 ἀνέρεσιν P. 6 πορφυραῖσι P πορφύραις X. 11 δια-
 λύσεως RF. 12 ἀνεβάλλετο PRF. 13 τοσοῦτο P. 16 συλ-
 λύσεως RF. 18 τινῶν τιμῶν PRF. 26 οὐ πολλὰς PXR.
 καὶ om. R. 27 εὐπόρων P.

ἀγορᾶς παρηροῦντο. καὶ τὰ μὲν περὶ τὰς Συρακούσας ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀλέξανδρος ὁ Φερῶν τῷ-14
 ραννος ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς Θήβης καὶ τῶν ταύ-
 5 τῆς ἀδελφῶν Ανκόφρονος καὶ Τισιφόνου ἐδόλοφονήθη.
 93 οὗτοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὡς τυραννοκτόνοι μεγάλης
 ἐτύγχανον ἀποδοχῆς, ὕστερον δὲ μετανοήσαντες καὶ
 τοὺς μισθοφόρους χρήμασι πείσαντες ἀνέδειξαν ἑαυ-
 τοὺς τυράννους καὶ πολλοὺς μὲν τῶν ἀντιπραττομένων
 10 ἀνεῖλον, κατασκευασάμενοι δὲ τὴν δύναμιν ἀξιόλογον
 βία κατεῖχον τὴν ἀρχήν. οἱ δ' Ἀλευάδαι καλούμενοι 2
 παρὰ τοῖς Θετταλοῖς, δι' εὐγένειαν δὲ ἀξίωμα ἔχοντες
 περιβόητον ἀντεπράττοντο τοῖς τυράννοις. οὐκ ὄντες
 δὲ καθ' ἑαυτοὺς ἀξιόμαχοι προσελάβοντο Φίλιππον
 15 σύμμαχον τὸν Μακεδόνων βασιλέα. οὗτος δὲ παρελθὼν
 εἰς τὴν Θετταλίαν κατεπολέμησε τοὺς τυράννους καὶ
 ταῖς πόλεσιν ἀνακτησάμενος τὴν ἐλευθερίαν μεγάλην
 εὐνοίαν εἰς τοὺς Θετταλοὺς ἐνεδείξατο· διόπερ ἐν ταῖς
 μετὰ ταῦτα πράξεσιν ἀεὶ συναγωνιστὰς ἔσχεν οὐ μόνον
 20 αὐτός, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος.

Τῶν δὲ συγγραφέων Δημόφιλος μὲν ὁ Ἐφόρου 3
 τοῦ ἱστοριογράφου υἱὸς τὸν παραλειφθέντα πόλεμον
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὀνομασθέντα δὲ ἱερὸν, συντεταγμένος
 ἐντεῦθεν ἤρῃται ἀπὸ τῆς καταλήψεως τοῦ ἐν Δελφοῖς
 25 ἱεροῦ καὶ τῆς συλήσεως τοῦ μαντείου ὑπὸ Φιλομήλου
 τοῦ Φωκέως· ἐγένετο δ' ὁ πόλεμος οὗτος ἔτη ἑνδεκα

3 Φέρων P. τύραννος P. 9 ἀντιπραττότων RF. 11 Ἀλευάδαι X. 13 ἀνεπραττοντο (sic) PX ἀντέπραττον RF. 15 δὲ παρελθὼν] recte Hertl. II, 1 p. 23; libri δ' ἐπανελθὼν. 20 ἀλλὰ μετὰ ταῦτα καὶ R. 24 τοῦ om. P. 25 συλλήσεως PX. 26 ἑνδεκα] cf. XVI 23, 1; 59, 1; Pack Herm. XI p. 193; Schaefer Dem. I² p. 496 a 1; Homolle BCH. XXII p. 627 a 1.

ἕως τῆς φθορᾶς τῶν διανεμιμαμένων τὰ ἱερὰ χρήματα.
 4 Καλλισθένης δὲ τὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἱστο-
 ρίαν γέγραφεν ἐν βύβλοις δέκα καὶ κατέστροφεν εἰς
 τὴν κατάληψιν τοῦ ἱεροῦ καὶ παρανομίαν Φιλομήλου
 5 τοῦ Φωκέως· Δύλλος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἤρκειται τῆς ἱστο- 5
 ρίας ἀπὸ τῆς ἱεροσυλήσεως καὶ γέγραφε βύβλους εἰκοσι
 καὶ ἕξ, συμπεριλαβὼν πάσας τὰς ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις
 γενομένας πράξεις περὶ τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Σικελίαν.
 15 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἑλλίνου Ῥωμαῖοι κατέ-
 ἔστησαν ὑπάτους Μάρκον Πόπλιον Δαινάτην καὶ 10
 Γναῖον Μαιμίλιον Ἰμπεριῶσον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἕκτη
 πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον Πῶρος Μα-
 λιεύς. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἰταλίαν ἠθροίσθη
 περὶ τὴν Λευκανίαν πλῆθος ἀνθρώπων πανταχόθεν
 15 μισθῶν, πλειίστων δὲ δούλων δραπέτων. οὗτοι δὲ τὸ
 μὲν πρῶτον ληστρικὸν ἐνεστήσαντο βίον καὶ διὰ τὴν
 ἐν ταῖς ἀγραυλίαις καὶ καταδρομαῖς συνήθειαν ἔσχον
 τριβὴν καὶ μελέτην τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων· διὸ καὶ
 τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσι προτεροῦντες τῶν ἐγγχωρίων εἰς
 20 αὐξήσιν ἀξιολογωτέραν κατέστησαν. καὶ πρῶτον μὲν 20
 Τέρναν πόλιν ἐκπολιορκήσαντες διήρπασαν, ἔπειτα

2 πραγμάτων ἱστορίαν] πραγματίαν P (. . . τείαν X). 3 βύ-
 βλοις PR. 5 Δύλλος (corr. 2. m.) X. 6 ἀπὸ τῆς ἱεροσυλήσεως]
 ἀπὸ τῆς τοῦ ἱεροῦ συλήσεως Cobet p. 246. 7 ἕξ] PXR (cf. XXI
 5); εἰκοσι πέντε (om. καὶ) F; cf. Rühl Jahrb. f. Philol. n. s.
 CXXXVII p. 123 sqq. συμπαραλαβὼν P. 8 τε om. F. 10 Πόπλιον
 PXO (corr. in ov) Πούπλιον cett.; Δαινάτην RV Δαινάτον FM
 Δαινάτον O. 11 Γναῖον RV; Μαιμίλιον PXQ Μαμέλιον cett.;
 Ἰμπεριῶσον PX Ἰμπεριόσον F (sine p. MO) Ἰμπεριώσον R (. . .
 Ἰοςον V); cf. f. c. et Liv. VII 12 ex quo Diodori nomina corr. vv. dd.
 12 Πῶρος Μαλιεύς] cf. XVI 2, 1; Eus. 13 τούτους PX. 19 προ-
 τεροῦντα P. 21 Τέρναν PX Τερῖναν RF; cf. Polyæn. II 10, 1;
 Steph. B. s. v.; Τερῖναν Dind. (cf. Steph. B. s. v. Πέρινα). ἔπειτα
 Ἰκπῶνιον recte conii. Cluverius; ἐπὶ ταρπῶνιον P ἔπειτα ταρπ.
 XQ ἔπειτ' ἀρπ. RVF ἐπεὶ ταρπ. M; cf. Mueller ad Ptol. III 1, 9.

Ἰππώνιον καὶ Θουρίους καὶ πολλὰς ἄλλας χειρωσά-
μενοι κοινὴν πολιτείαν συνέθεντο καὶ προσηγορεύθη-
σαν Βρεττιοὶ διὰ τὸ πλείστους εἶναι δούλους· κατὰ
94 γὰρ τὴν τῶν ἐγχωρίων διάλεκτον οἱ δραπέται βρεττιοὶ
5 προσηγορεύοντο. τὸ μὲν οὖν τῶν Βρεττίων πλῆθος
οὕτω συνέστη κατὰ τὴν Ἰταλίαν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Φίλιστος μὲν ὁ Διονυσίου 16
στρατηγὸς πλεύσας εἰς Ῥήγιον διεκόμισε τοὺς ἰππεῖς
εἰς Συρακούσας, ὄντας πλείους τῶν πεντακοσίων. προσ-
10 θεῖς δὲ τούτοις ἰππεῖς τε ἄλλους πλείονας καὶ πεξοὺς
δισχιλίους ἐστράτευσεν ἐπὶ Λεοντίωνος ἀφεστηκότηας
ἀπὸ Διονυσίου, νυκτὸς δὲ παρεισπεσῶν ἐντὸς τοῦ
τείχους κατελάβετο μέρος τῆς πόλεως. γενομένης δὲ
μάχης ἰσχυρᾶς καὶ τῶν Συρακοσίων βοηθησάντων
15 ἠττηθεῖς ἐξέπεσεν ἐκ τῶν Λεοντίων. Ἡρακλείδης δ' 2
ὁ καταλειμμένος ὑπὸ Λίωνος ναύαρχος τῶν μακρῶν
νεῶν ἐν Πελοποννήσῳ διὰ τινὰς χειμῶνας ἐμποδισθεὶς
ὕστέρησε τῆς καθόδου τῶν περὶ τὸν Λίωνα καὶ τῆς
τῶν Συρακοσίων ἐλευθερώσεως· ἦκε δ' ἄγων ναῦς μὲν
20 μακρᾶς εἴκοσι, χιλίους δὲ στρατιώτας καὶ πεντακοσίους.
ὧν δ' ἀνὴρ ἐπισημότετος καὶ δόξας ἄξιος ὑπάρχειν
ἠρέθη ναύαρχος ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, καὶ μετὰ
Λίωνος τεταγμένος <ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας> διεπολέμει
πρὸς Διονύσιον. μετὰ δὲ ταῦτα Φίλιστος ἀποδειχθεὶς 3
25 στρατηγὸς καὶ καταρτίσας τριήρεις ἐξήκοντα πρὸς
Συρακοσίους ἐναυμάχησεν ἔχοντας ναῦς παραπλησίους
τὸν ἀριθμὸν. γενομένου δ' ἀγῶνος καρτεροῦ καὶ τοῦ

3. 5 Βρεττιοὶ PX; at cf. XII 22, 1. 6 οὕτως PX. 13 κατέλαβε τὸ PX. 16 ὁ om. PXF. καταλειμμένος P. 20 de numeris cf. Plat. D. 32. 21 ἐπίσημος PX. 23 <ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας> addidi e Diodori genere dic. (cf. XI 15, 2, saepius). 24 ἀποδειχθεὶς bis X (corr. 1. m.). 25 καταρτήσας PF. 26 ἐναυσιμάχησεν P.

Φιλίστου τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῆς ἰδίας ἀνδραγαθίας
 προτεροῦντος, ὕστερον δ' ἀποληφθέντος ὑπὸ τῶν πο-
 λεμίων οἱ μὲν Συρακόσιοι πανταχόθεν κυκλώσαντες
 τὰς ναῦς ἐφιλοτιμοῦντο ξωγρίᾳ λαβεῖν τὸν στρατηγόν,
 ὁ δὲ Φίλιστος εὐλαβηθεὶς τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 αἰκίαν ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, πλείστας μὲν καὶ μεγίστας
 5 χρεῖας παρεσχημένος τοῖς τυράννοις, πιστότατος δὲ
 4 τῶν φίλων τοῖς δυνάσταις γερονῶς. οἱ δὲ Συρακόσιοι
 νικήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ τὸ μὲν σῶμα τοῦ Φιλίστου
 διαμερίσαντες καὶ δι' ὅλης τῆς πόλεως ἐλύσαντες
 10 ἄταφον ἐξέριψαν, Διονύσιος δὲ τὸν μὲν πρακτικώτα-
 τον τῶν φίλων ἀποβαλὼν καὶ στρατηγὸν μὲν ἕτερον
 ἀξιόχρεον οὐκ ἔχων, αὐτὸς δ' οὐ δυνάμενος φέρειν
 τὸ τοῦ πολέμου βάρος ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τὸν
 Δίωνα, τὸ μὲν πρῶτον τὴν ἡμίσειαν τῆς ἀρχῆς πα-
 15 ραδιδούς, ὕστερον δὲ βουλόμενος ὅλην ἐργχειρίζειν.
 17 τοῦ δὲ Δίωνος ἀποκριθέντος ὅτι τοῖς Συρακοσίοις
 δίκαιόν ἐστι παραδιδόναι τὴν ἀκρόπολιν ἐπὶ τισιν
 ἐξαιρέτοις χρήμασι καὶ τιμαῖς, ὁ μὲν Διονύσιος ἔτοι-
 μος ἦν παραδιδόναι τὴν ἄκραν τῷ δήμῳ ὥστε τοὺς 20
 μισθοφόρους καὶ τὰ χρήματα λαβόντα εἰς τὴν Ἰταλίαν
 μεταστῆναι, ὁ δὲ Δίων συνεβούλευε τοῖς Συρακοσίοις
 δέχεσθαι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ δῆμος ὑπὸ τῶν ἀκαίρων
 2 δημηγόρων πεισθεὶς ἀντεῖπε, νομίζων κατὰ κράτος
 2 ἐκπολιορκήσειν τὸν τύραννον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν 25
 Διονύσιος τοὺς ἀρίστους τῶν μισθοφόρων ἀπέλιπεν
 φυλάξοντας τὴν ἄκραν, αὐτὸς δ' ἐνθήμενος τὰ χρήματα

2 ἀπὸ R (corr. i. m.). 5 αἰμαλωσίας P. 7 παρεσχημῶς F.
 11 πρακτικώτατον. 17 τοὺς Σ...ους P. 20 τὴν ἄκραν παρα-
 διδόναι RF. 23 malim τινων. 24 δημῳ. P. 25 πολιορκ. F.
 26 ἀπέλειπεν P.

καὶ πᾶσαν τὴν βασιλικὴν κατασκευὴν ἔλαθεν ἐκπλεύσας
 95 καὶ κατήρην εἰς τὴν Ἰταλίαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι πρὸς 3
 ἀλλήλους ἐστασίασαν, τῶν μὲν οἰομένων δεῖν τὴν
 στρατηγίαν καὶ τὴν τῶν ὄλων ἐξουσίαν ἐγχειρῆσαι
 5 Ἡρακλείδῃ διὰ τὸ τοῦτον δοκεῖν μηδέποτε ἂν ἐπι-
 θέσθαι τυραννίδι, τῶν δὲ ἀποφαινομένων τὸν Δίωνα
 δεῖν ἔχειν τὴν τῶν ἀπάντων ἡγεμονίαν. πρὸς δὲ
 τούτοις πολλῶν ὀφειλομένων μισθῶν τοῖς ἐκ Πελοπον-
 νήσου ξένοις τοῖς ἡλευθερωκόσι τὰς Συρακούσας καὶ
 10 χρημάτων σπανιζούσης τῆς πόλεως οἱ μὲν μισθοφόροι
 τῶν χρημάτων ἀποστερούμενοι συνεστράφησαν, ὅντες
 πλείους τῶν τρισχιλλῶν, πάντες δ' ἐπίλεικτοι ταῖς ἀρε-
 ταῖς καὶ διὰ τὴν ἄθλησιν τῶν πολεμικῶν ἔργων δια-
 πεποννημένοι πολὺ τοὺς Συρακοσίους ταῖς ἀρεταῖς
 15 ὑπερεβάλλοντο. ὁ δὲ Δίων ἀξιούμενος ὑπὸ τῶν μισθο- 4
 φόρων συναποστῆναι καὶ παρὰ τῶν Συρακοσίων ὡς
 κοινῶν ἐχθρῶν λαβεῖν τιμωρίαν τὸ μὲν πρῶτον ἀντ-
 εἶπεν, μετὰ δὲ ταῦτα συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς περι-
 στάσεως προσεδέξατο τὴν ἡγεμονίαν τῶν ξένων καὶ
 20 μετ' ἐκέλευεν ταχθεῖς ἀνέξευξεν ἐπὶ τοὺς Λεοντίλους.
 οἱ δὲ Συρακόσιοι συστραφέντες ἐδίωκον τοὺς μισθο- 5
 φόρους καὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν συνάψαντες μάχην
 καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες ἀπεχώρησαν. ὁ δὲ Δίων
 λαμπρᾶ μάχῃ νικήσας οὐδὲν ἐμνησικακήσας τοῖς Συ-
 25 ρακοσίοις· ἀποστειλάντων γὰρ πρὸς αὐτὸν κήρυκα περὶ
 τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως τὴν τε τῶν νεκρῶν ἀναί-

1 κατασκευὴν libri omnes. 8 ὀφιλομ P. 14 τῶν Συρα-
 κοσίων ταῖς ἀρεταῖς ὑπερεβάλλοντο (. . . βάλλοντο RF) libri omnes;
 haud dubie scribendum cum Wess. τοὺς Συρακοσίους (cf. I 66, 3
 saepius), ni mavis τῶν Σ. τὰς ἀρετὰς (cf. Isocr. Paneg. 82).
 16 ὡς κοινῶν ἐχθρῶν ast. not. Steph. 23 οὐ πολλῶν ἀποθα-
 νόντων Plut. D. 39.

ρεσιν ἔδωκε καὶ τοὺς ἀλόντας πολλοὺς ὄντας ἀπέλυσεν ἄνευ λύτρων. πολλοὶ γὰρ ἐν τῇ φυγῇ μέλλοντες φρονεῦσθαι διηγόρευον ἑαυτοὺς εἶναι τῶν τὰ Λίανος φρουρούντων καὶ πάντες διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐξέφυγον τὸν θάνατον.

- 18 Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν στρατηγὸν ἀπέστειλεν εἰς τὰς Συρακούσας Νύψιον τὸν Νεαπολίτην, ἀνδρεία καὶ συνέσει στρατηγικῇ διαφέροντα· συνεξέπεμψε δ' αὐτῷ καὶ φορητὰ πλοῖα σίτου καὶ τῆς ἄλλης ἀγορᾶς γέμοντα. οὗτος μὲν οὖν ἐν Λοκρῶν
 2 ἀναχθεὶς ἐτέλει τὸν εἰς Συρακούσας πλοῦν. οἱ δὲ κατὰ τὴν ἀκρόπολιν μισθοφόροι τοῦ τυράννου, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐπιλιπόντος τοῦ σίτου, καὶ τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαίων δεινῶς πιεζόμενοι μέχρι μέν
 3 τινος ὑπέμενον εὐψύχως τὴν ἔνδειαν, τῆς δὲ φύσεως ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἠττωμένης καὶ τῆς σωτηρίας ἀπογινωσκομένης συνδραμόντες εἰς ἐκκλησίαν νυκτὸς ἐψηφίσαντο παραδοῦναι τὴν ἀκρόπολιν καὶ σφᾶς αὐτοὺς
 4 τοῖς Συρακοσίοις ἅμ' ἡμέρα. ἤδη δὲ τῆς νυκτὸς ληγουσῆς οἱ μὲν μισθοφόροι κήρυκας ἐξέπεμπον πρὸς τοὺς
 5 Συρακοσίους περὶ τῆς διαλύσεως, ὁ δὲ Νύψιος διαφανούσης ἤδη τῆς ἡμέρας κατέπλευσε μετὰ τοῦ στόλου καὶ καθωρμίσθη περὶ τὴν Ἀρέθουσαν. διόπερ τῆς ἐνδείας παραχρῆμα μεταβαλοῦσης εἰς πολλὴν δαψίλειαν τῶν ἐπιτηδίων ὁ μὲν στρατηγὸς Νύψιος ἐκβιβάσας
 6 τοὺς στρατιώτας, κοινὴν ἐκκλησίαν συναγαγὼν καὶ διαλεχθεὶς οἰκέως τοῖς παροῦσι καιροῖς, προθύμους

4 καὶ πάντες bis deinceps scr. P. 7 cf. Plut. D. 41. vera nominis forma Νέμφιος (IGr. XIV 894; Beloch Gr. G. II p. 332 a. 1). 12 καὶ P. 13 ἐπὶ λιπόντος (sic) P. 14 πιεζόμενοι libri omnes. μέχρι τινὸς PX (om. μὲν). 16 ἀπογινωσκ. P ἀπογινωσκ. R. 23 καθωρμίσθη P.

κατεσκεύασε πρὸς τοὺς μέλλοντας κινδύνους. ἡ μὲν
οὖν ἀκρόπολις ἤδη παραδιδόμενη τοῖς Συρακοσίοις
τὸν εἰρημένον τρόπον ἀνεπίστως διεφυλάχθη, οἱ δὲ 4
96 Συρακόσιοι πληρώσαντες ἀπάσας τὰς τριήρεις ἐπέπλευ-
5 σαν τοῖς πολεμίοις ἔτι περὶ τὴν ἐξάλρεσιν τῆς ἀγορᾶς
διατρίβουσιν. ἀπροσδοκίτου δὲ τῆς ἐφόδου γενομένης
καὶ τῶν κατὰ τὴν ἀκρόπολιν μισθοφόρων τεθορυβη-
μένων ἀντιταχθέντων ταῖς πολεμιαῖς τριήρεσιν, ἐγένετο
ναυμαχία, καθ' ἣν οἱ Συρακόσιοι προετέρησαν, καὶ
10 τινὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσαν, τινῶν δ' ἐγκρατεῖς
κατέστησαν, τὰς δὲ λοιπὰς πρὸς τὴν γῆν κατεδίωξαν.
μετεωρισθέντες δ' ἐπὶ τῷ προτερήματι τοῖς μὲν θεοῖς 5
μεγαλοπρεπῶς ἔθυσαν ἐπιπέλια, αὐτοὶ δ' εἰς εὐωχίας
καὶ πότους ἐκτραπέυτες, καταφρονούντες τῶν ἡττημέ-
15 νων ἄφθύμως εἶχον τὰ περὶ τὰς φυλακάς. Νύψιος δ' 19
ὁ τῶν μισθοφόρων στρατηγὸς ἀναλαβεῖν καὶ ἀναμαχέ-
σασθαι βουλόμενος τὴν ἡτταν νυκτὸς ἐκτεταγμένη
τῇ δυνάμει παραδόξως προσέπεσε τῷ κατεσκευασμένῳ
τείχει. εὐρῶν δὲ τοὺς φύλακας διὰ τὴν καταφρόνησιν
20 καὶ μέθην εἰς ὕπνον τετραμμένους προσέθηκε τὰς
παρεσκευασμένας κλίμακας πρὸς τὴν χρεῖαν. διὰ δὲ 2
τούτων οἱ κρᾶτιστοι τῶν μισθοφόρων ἀνέβησαν ἐπὶ
τὸ τεῖχος καὶ τοὺς φύλακας φονεύσαντες ἀνέφξαν τὰς
πύλας. εἰσπεσόντων δὲ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν πόλιν

6 γινομένης P. 7 τεθορυβημένων RF. 8 πολεμικαῖς
PXRFF; corr. Dind. 12 δ' om P. 15 τὰ om. F. Νύψιος P (om.
acc.). δ' om. P. 16 ἀναλαβεῖν καὶ ἀναμαχέσασθαι β.] ita PX;
rell. ἀναλαβεῖν καὶ μαχέσασθαι; ceteroquin Diod. aut ἀναλαβεῖν
dicit (cf. e. g. XIII 87, 2) aut ἀναμαχέσασθαι (cf. XIV 23, 6; XVIII
72, 5; XIX 93, 2). 18 κατασκευασμ. P. supplendum videtur τῷ
<προσφάτως> κατεσκ. τείχει (cf. XVI 13, 2). 21 παρασκευασμ.
P. κλίμακας P. 23 τὰς del. iussit Schubring Rh. M. n. s. XX
p. 46.

οἱ μὲν στρατηγοὶ τῶν Συρακοσίων ἐκ τῆς μέθης ἀνα-
 νήφοντες ἐπειρῶντο βοηθεῖν, ἐμποδιζόμενοι δὲ τὰς
 ὁρμὰς διὰ τὸν οἶνον οἱ μὲν ἀνηρέθησαν, οἱ δ' ἔφυ-
 γον. κατελλημμένης δὲ τῆς πόλεως καὶ τῶν ἐκ τῆς
 ἀκροπόλεως στρατιωτῶν σχεδὸν ἀπάντων εἰσπεσόντων ⁵
 ἐντὸς τοῦ περιτειχίσματος, τῶν δὲ Συρακοσίων διὰ τὸ
 παράδοξον καὶ τὴν ἀτάξίαν ἐκπεπληγμένων πολλὸς
³ ἐγένετο φόβος. τῶν δὲ τοῦ τυράννου στρατιωτῶν
 πλειόνων ἢ μυρίων ὄντων καὶ συντεταγμένων καλῶς
 οὐδεὶς τὸ βῆρος αὐτῶν ὑπομεῖναι δυνατὸς ἦν, ἅτε ¹⁰
 τοῦ θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς, ἔτι δὲ ἀναρχίας τοὺς
⁴ ἐλαττουμένους ἐμποδιζούσης. κρατηθείσης δὲ τῆς ἀγο-
 ρᾶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, εὐθὺς ἐπὶ τὰς οἰκίας οἱ νει-
 κηκότες ἄρησαν· καὶ πολλὰ μὲν χρήματα διεφορεῖτο,
 οὐκ ὀλίγα δὲ σώματα γυναικῶν καὶ παιδῶν, ἔτι δ' ¹⁵
 οἰκετῶν ἐξηνδραποδίζετο. κατὰ δὲ τοὺς στενωποὺς
 καὶ τὰς ἄλλας ὁδοὺς ἀντιπαττομένων Συρακοσίων
 ἐγίνοντο συνεχεῖς συμπλοκαὶ καὶ πολλοὶ μὲν ἀπέθνη-
 σκον, οὐκ ὀλίγοι δὲ τραύμασι περιέπιπτον. τὴν μὲν
 οὖν νύκτα διετέλεσαν ἀλλήλους ἀναιροῦντες ὡς ἔτυχε ²⁰
²⁰ διὰ τὸ σκότος καὶ πᾶς τόπος νεκρῶν ἔγεμεν. ἅμα δ'
 ἡμέρᾳ τὸ μὲν τῆς συμφορᾶς μέγεθος συνεωράθη, οἱ
 δὲ Συρακοῖοι, μίαν ἔχοντες σωτηρίαν τὴν ἀπὸ τοῦ
 Δίωνος βοήθειαν, ἐξαπέστειλαν ἱππεῖς εἰς Λεοντίλους,
 δεόμενοι τοῦ Δίωνος μὴ περιδεῖν τὴν πατρίδα δορι- ²⁵

¹ ἀνανήφοντες] ita recte Madv. I p. 503 (cf. XVI 93, 8);
 libri omnes μεθύοντες. ² τὰς ὁρμὰς] scr. ex D-i genere dic.
 (cf. e. g. V 3, 2); libri ταῖς ὁρμαῖς. ⁴ κατελλημμένης P. ⁶ σορᾶ-
 δοξον X (suprascr. 2. m. ρακοσίων διὰ τὸ πα.). ⁸ ἐγένετο RF.
¹⁰ δυνατὸν PX. ¹² ἐλαττουμένους P. ¹⁴ μὲν om. PX.
¹⁶ ἐξηνδραποδίζετο om. PX. ¹⁷ <τῶν> Συρακ. malim.
²⁵ δοριάλωτον P δορυαλ. F.

ἄλωτον γινομένην καὶ τῶν μὲν ἡμαρτημένων δοῦναι
 συγγνώμην αὐτοῖς, τὰς δὲ παρούσας δυστυχίας ἐλεή-
 σαντα διορθώσασθαι τὴν τῆς πατρίδος συμφορὰν. ὁ 2
 δὲ Δίων λαμπρὸς ὢν τὴν ψυχὴν καὶ διὰ τὴν ἐκ φι-
 5 λοσοφίας παιδείαν ἐξημερωμένος τοὺς λογισμοὺς οὐκ
 97 ἐμνησικακήσῃ τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ τοὺς μισθοφόρους
 πείσας παραχρῆμα ἀνέξευξε καὶ διανύσας ὀξέως τὴν
 εἰς Συρακούσας ὁδὸν ἤκε πρὸς τὰ Ἐξάπυλα. ἐνταῦθα 3
 δὲ διατάξας τοὺς στρατιώτας προσῆγε κατὰ τάχος καὶ
 10 κατέλαβεν ἐκ τῆς πόλεως τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας καὶ
 τοὺς γενηρακότας ὑπὲρ τοὺς μυροῦς· οὗτοι δὲ πάντες
 ἀπαντῶντες μετὰ δακρύων ἰκέτεον ἀμῦναι τοῖς ἰδίοις
 ἀκληροῦμασιν. οἱ δ' ἐκ τῆς ἀκροπόλεως μισθοφόροι
 15 ἀγορὰν οἰκίας διαρπάσαντες ἐνέπηρσαν, ἐπὶ δὲ τὰς
 λοιπὰς ὀρμήσαντες διήρπαζον τὰς ἐν ταύταις κτήσεις.
 καθ' ὃν δὴ καιρὸν Δίων κατὰ πλείους τόπους εἰσπε- 4
 σὼν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς πολεμοῖς περὶ τὰς ἀρπα-
 γὰς ἀσχολουμένοις ἐπιθέμενος πάντας τοὺς περιτυγχά-
 20 νοντας ἔκτεινε κομίζοντας ἐπὶ τῶν ἔμνων παντοδαπὰς
 κατασκευὰς· διὰ δὲ τὸ παράδοξον τῆς παρουσίας καὶ
 τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ταραχὴν τῶν διαφοροῦντων τὰς
 κτήσεις εὐχερῶς ἄπαντες ἐχειροῦντο. τέλος δὲ πλειό-
 25 νων ἢ τετραμισχιλλῶν φονευθέντων, τῶν μὲν ἐν ταῖς
 οἰκίαις, τῶν δ' ἐν ταῖς ὁδοῖς, οἱ λοιποὶ συνέφυγον εἰς
 τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰς πύλας κλείσαντες ἐξέφυγον

2 συγγνώμην P. 3 διορθώσασθαι P. συμφορὰν P. 10 ἐκ
 τῆς πόλεως] ἐκτὸς τῆς πόλεως Dind. μὲν omnes add. libri.
 13 οἱ δ' ἐκ τῆς ἀκροπόλεως μ.] recte Dind.; libri οἱ δὲ τῆς
 ἀκροπόλεως μ. 14 περὶ τῆς ἀγορᾶς F. 17 πλείους PX; rell.
 πολλοὺς (cf. XX 11, 3 et saepius). 20 κομίζων τὰς P. 22 τὴν
 om. PX. 25 τῶν δὲ ταῖς P (δὲ ἐν X). 26 ἐγκλείσαντες F.

6 τὸν κίνδυνον. Δίων δὲ κάλλιστον τῶν προγεγενημέ-
νων ἔργων ὑπ' αὐτοῦ διαπραξάμενος τὰς μὲν καιομένας
οὐκίας διέσωσε κατασβέσας τὴν φλόγα, τὸ δὲ περι-
τείχισμα καλῶς κατασκευασάμενος μιᾷ πράξει τὴν τε
πόλιν ἀχόρωσε καὶ τοὺς πολεμίους ἀποτειχίσας εἴρξε 5
τῆς ἐπὶ τὴν γῆν ἐξόδου. καθαρὰν δὲ τῶν νεκρῶν
ποιήσας τὴν πόλιν καὶ τρόπαιον στήσας ἔθυσσε τοῖς
6 θεοῖς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας. συναχθείσης δ' ἐκκλησίας
ὁ μὲν δῆμος εὐχαριστῶν αὐτῷ στρατηγὸν ἐχειροτόνησεν
ἀντοκράτορα τὸν Δίωνα καὶ τιμὰς ἀπένειμεν ἡρωικάς, 10
ὁ δὲ Δίων ἀκολούθως τοῖς πεπραγμένοις ἐπιεικῶς τοὺς
μὲν ἐχθροὺς ἅπαντας ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων καὶ
τὸ πλῆθος παραμυθισάμενος εἰς κοινὴν ἤγαγεν ὁμό-
νοιαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι πανδήμοις ἐπαλνοῖς καὶ ἀπο-
δοχαῖς μεγάλαις ἐτίμων τὸν εὐεργέτην ὡς μόνον 15
σωτήρα γεγονότα τῆς πατρίδος. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν
Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

21 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Χίων καὶ Ῥοδίων καὶ Κρήν,
ἔτι δὲ Βυζαντίων διαπολεμούντων πρὸς Ἀθηναίους
τὸν συμμαχικὸν πόλεμον ἀμφοτέροι μεγάλας παρα- 20
σκευὰς ἐποιοῦντο, βουλόμενοι ναυμαχίᾳ κρῖναι τὸν
πόλεμον. Ἀθηναῖοι δὲ Χάρητα μὲν μετὰ νεῶν ἐξήκοντα
προαπεσταλκότες ἦσαν ἐν τοῖς ἄνω καιροῖς, τότε δὲ
ἄλλας ἐξήκοντα πληρώσαντες καὶ στρατηγούς ἐπιστή-
σαντες τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν, Ἴφικράτην 25
καὶ Τιμόθεον, ἐξαπέστειλαν κοινῇ μετὰ Χάρητος δια-

2 ἔργον R. καιομένας PF; Dind. semper. 4 τε om. PX.
5 πολέμους P. 9 αὐτῷ X (cf. XVI 11, 1) αὐτόν P; rell. om.
10 ἀπένειμαν RF. 11 fort. προπεπραγμένοις. 16 τὴν
om. RF. 22 μὲν om. RF. μετὰ om. P. 23 ἐπάνω conl.
Bezzel p. 32. 24 καὶ om. F. 25 τοὺς om. PX. 26 Χάριτος P
semper.

πολεμεῖν τοῖς ἀφεστηκόσι τῶν συμμάχων. οἱ δὲ Χίοι ²
καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι μετὰ τῶν συμμάχων ἑκατὸν
ναῦς πληρώσαντες Ἴμβρον μὲν καὶ Δῆμον οὔσας
98 Ἀθηναίων ἐπόρθησαν, ἐπὶ δὲ Σάμον πολλῇ δυνάμει
⁵ στρατεύσαντες τὴν μὲν χώραν ἐδήωσαν, τὴν δὲ πόλιν
ἐπολιορκούν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· πολλὰς δὲ
καὶ ἄλλας νῆσους οὔσας ὑπ' Ἀθηναίους κακοποιή-
σαντες χρήματα ἤθροισαν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας.
οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ πάντες ἀθροισθέντες ³
10 τὸ μὲν πρῶτον ἐπεβάλοντο πολιορκῆσαι τὴν τῶν Βυ-
ζαντίων πόλιν, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Χίων καὶ τῶν
συμμάχων τὴν μὲν πολιορκίαν τῆς Σάμου λύσαντων,
ἐπὶ δὲ τὴν βοήθειαν τοῖς Βυζαντίοις τρεπομένων συν-
ηθροίσθησαν πάντες οἱ στόλοι περὶ τὸν Ἑλλήσπον-
15 τον. μελλούσης δὲ γίνεσθαι τῆς ναυμαχίας μέγας
ἄνεμος ἐπιπεσὼν διεκόλυσεν αὐτῶν τὴν προαίρεσιν.
τοῦ δὲ Χάρητος παρὰ φύσιν βουλομένου ναυμαχεῖν ⁴
καὶ τῶν περὶ τὸν Ἴφικράτην καὶ Τιμόθεον ἐναντιου-
μένων διὰ τὸ μέγεθος τοῦ κλύδωνος ὃ μὲν Χάρης
20 ἐπιμαρτυρόμενος τοὺς στρατιώτας διέβαλε τοὺς συν-
άρχοντας ὡς προδότας καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἔγραψε
περὶ αὐτῶν ὡς ἐγκαταλελειπῶτων ἔκουσίως τὴν ναυμα-
χίαν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες καὶ κρῖσιν τῷ
Ἴφικράτει καὶ Τιμοθέῳ προθέντες ἐξημίωσαν αὐτοὺς
25 πολλοῖς ταλάντοις καὶ τῆς στρατηγίας ἀπέστησαν.

Χάρης δὲ παραλαβὼν παντὸς τοῦ στόλου τὴν ἡγε-22
μονίαν καὶ σπεύδων τῆς δαπάνης ἀπαλλάξει τοὺς

² μετὰ τῶν συμμάχων ante καὶ Βύζ. pos. X, corr. 2. m.
³ οὔσας] οὔσαν codd.; corr. Dind. ¹² λύσαντες PX. ²⁰ τοὺς
στρατιώτας scr. cum Wess. (cf. II 18, 1); codd. τοῖς στρατιώταις.
διέβαλλε RF. ²⁷ τοὺς πολεμίους P, corr. in marg. 1. m.

Ἀθηναίους ἐπεχείρησε πράξει παραβόλῳ Ἀρταβάξου γὰρ ἀποστάντος ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ μέλλοντος ὀλίγοις στρατιώταις πρὸς τοὺς σατράπας διαγωνίζεσθαι μυριάδας ἑπτὰ στρατιωτῶν ἔχοντας, συμμαχήσαντος αὐτῷ Χάρητος πάσῃ τῇ δυνάμει καὶ νικήσαντος τὴν 5 τοῦ βασιλέως δύναμιν, ὁ μὲν Ἀρτάβαξος ἀποδιδούς τῆς εὐεργεσίας χάριτας ἐδώρησατο πλῆθος χρημάτων, ἐξ ὧν δυνατὸν ἦν πᾶσαν τὴν δύναμιν ὁψωνιάζεσθαι, 2 οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὸ μὲν πρῶτον ἀπεδέξαντο τὴν προᾶξιν τοῦ Χάρητος, ὕστερον δὲ τοῦ βασιλέως πρέσβεις 10 ἀποστειλάντος καὶ κατηγοροῦντος τοῦ Χάρητος τὴν ἐναντίαν ἔσχον γνώμην· διεδόθη γὰρ λόγος ὅτι τοῖς πολεμοῖς τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς ἐπηγγείλατο τριακοσίαις ναυσὶ συγκαταπολεμήσειν τοὺς Ἀθηναίους. ταῦτ' οὖν ὁ δῆμος εὐλαβηθεὶς ἔκρινε καταλύσασθαι τὸν 15 πρὸς τοὺς ἀφροσθηκῆτας πόλεμον· εὐρῶν δὲ κἀκείνους ἐπιθυμοῦντας τῆς εἰρήνης ῥαδίως πρὸς αὐτοὺς διελύσατο.

Ὁ μὲν οὖν συμμαχικὸς ὀνομασθεὶς πόλεμος τοι- 3 οὔτου ἔσχε τὸ τέλος, διαμείνας ἔτη τέτταρα. κατὰ δὲ 20 τὴν Μακεδονίαν τρεῖς βασιλεῖς συνέστησαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον, ὃ τε τῶν Θρῆκῶν καὶ Παιόνων καὶ Ἰλλυριῶν. οὗτοι γὰρ ὄντες ὄμοροι τοῖς Μακεδόσι καὶ τὴν αὔξησιν ὑφορῶμενοι τοῦ Φιλίππου καθ' ἑαυτοὺς μὲν οὐκ ἦσαν ἀξιόμαχοι προηττημένοι, κοινῇ δὲ πο- 25

1 Ἀρταβάξου] corr. Sims. et Wess. ex XVI 34, 1; cf. Dem. XXIII 16, 4 Polyæn VII 33, 2; libri omnes Φαρναβάξου. item v. 6. 7 χάριτας P. 9 ἀπεδέξατο P. 15 καταλύσεσθαι PX. 17 διελέλυτο PX. 20 τέτταρα libri omnes; scr. cum Cospo τρία Wess. collato XVI 7, 3; de bello sociali eiusque chronol. cf. Beloch Att. Pol. p. 365sq.; Gr. Gesch. II p. 314sq. 25 μὲν om. X.

39 λεμοῦντες ὑπέλαβον ἑαδίως αὐτοῦ περιέσεσθαι. διόπερ
 ἀθροίζοντων τὰς δυνάμεις ἐπιφανεῖς ἀσυντάκτοις καὶ
 καταπληξάμενος ἠνάγκασε προσθέσθαι τοῖς Μακεδόσιν.
 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιστράτου Ῥωμαῖοι 23
 5 κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάιον Πλώ-
 τιον. ἐπὶ δὲ τούτων ὁ κληθεὶς ἱερὸς πόλεμος συνέστη
 καὶ διέμεινε ἔτη ἑννέα. Φιλόμηλος γὰρ ὁ Φωκεύς,
 ἀνὴρ θράσει καὶ παρανομίᾳ διαφέρων, κατελάβετο μὲν
 τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερόν, ἐξέκαυσε δὲ τὸν ἱερόν πόλεμον
 10 διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Λακεδαιμονίων πρὸς Βοιω-
 τοὺς διαπολεμησάντων τὸν Λευκτρικὸν πόλεμον καὶ
 καταπολεμηθέντων οἱ μὲν Θηβαῖοι διὰ τὴν κατάληψιν
 τῆς Καδμείας δίκας μεγάλας ἐπαγαγόντες τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις ἐν Ἀμφικτύοσι κατεδίκασαν αὐτοὺς πολλοῖς
 15 χρήμασιν, οἱ δὲ Φωκεῖς ἐπεργασάμενοι πολλὴν τῆς 3
 ἱερᾶς χώρας τῆς ὀνομαζομένης Κιρραίας δίκας ὑπέσχον
 ἐν Ἀμφικτύοσι καὶ πολλοῖς ταλάντοις κατεκρίθησαν.
 οὐκ ἐκτινόντων δ' αὐτῶν τὰ ὀφλήματα οἱ μὲν ἱερομνή-
 μουες ἐν Ἀμφικτύοσι κατηγοροῦν τῶν Φωκέων καὶ
 20 τὸ συνέδριον ἤξιλον, ἔαν μὴ τὰ χρήματα τῷ θεῷ
 ἀποδῶσιν οἱ Φωκεῖς, καθιερωῶσαι τὴν χώραν τῶν
 ἀποστερούντων τὸν θεόν· ὁμοίως δ' ἔφασαν δεῖν καὶ
 τοὺς ἄλλους τοὺς καταδικασθέντας ἐκτίνειν τὰ ὀφλή-
 ματα, ἐν οἷς ὑπῆρχον καὶ Λακεδαιμόνιοι· ἔαν δὲ μὴ
 25 ὑπακούωσι, κοινῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μισοπονηρίας
 ἀξιοῦσθαι. τῶν δ' Ἑλλήνων συνεπικυρούντων τὰ δόγ- 4
 ματα τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῆς τῶν Φωκέων χώρας

3 προσθέσθαι PX. 5 cf. Liv. VII 12; f. c. 7 ἑννέα] cf. ad XVI 14, 3; Wess maluisse δέκα (cf. XVI 59, 1). 13 post Καδμείας (sic) add. καὶ PX. 19 κατηγορούντων R. 21 τῶν] τὸν PF. 22 τῷ θεῷ X. 23 ἐκτίνειν P. 24 ὑπῆρχων P. 25 μισοπονηρίας P. 26 συνεπικουρ. F; συντηρούντων FX.

μελλούσης καθιεροῦσθαι ὁ Φιλόμεηλος, μέγιστον ἔχων ἐν τοῖς Φωκεῦσιν ἀξίωμα, διελέχθη τοῖς ὁμοεθνεσί, διδάσκων ὡς ἐκτίσαι μὲν οὐ δύνανται τὰ χρήματα διὰ τὸ μέγεθος τῆς καταδίκης, περιορᾶν δὲ καθιερουμένην τὴν χώραν οὐ μόνον ἄνθρωπον ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ κίνδυνον ἐπιφέρειν* τῇ τῶν ἀπάντων τοῦ βίου ἀνα- 5 τροπῇ. ἐπειρᾶτο δὲ καὶ τὰς κρίσεις τῶν Ἀμφικτυόνων ἀδίκους δεικνύειν κατὰ τὸ δυνατόν· μικρᾶς γὰρ παντελῶς χώρας κατεργασθείσης μεγίστας ζημίας τεθεῖσθαι. συνεβούλευεν οὖν ταύτας ἀκύρους ποιῆσαι 10 καὶ μεγάλας ἀφορμὰς ἔχειν ἀπεφαίνετο τοὺς Φωκεῖς κατὰ τῶν Ἀμφικτυόνων· τὸ γὰρ παλαιὸν τοῦ μαντείου τὴν ἐξουσίαν καὶ προστασίαν ἐσχημέναι τούτους. καὶ μάρτυρα τὸν ἀρχαιότατον καὶ μέγιστον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον παρείχετο λέγοντα 15

αὐτὰρ Φωκείων Σχεδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
οἱ Κυπάρισσον ἔχον Πυθῶνά τε πετρῆεσσιν.

6 διόπερ ἔφη δεῖν ἀμφισβητεῖν περὶ τῆς τοῦ μαντείου προστασίας ὡς οὔσης πατρῶν τοῖς Φωκεῦσιν. ἐπηγγέλλετο δὲ κατορθώσειν τὴν ἐπιβολήν, ἐὰν αὐτὸν 20 αὐτοκράτορα καταστήσωσι στρατηγὸν τῆς ὅλης ἐπι- 24 βολῆς καὶ κύριον. τῶν δὲ Φωκέων διὰ τὸν ἐκ τῆς καταδίκης φόβον ἐλομένων αὐτὸν αὐτοκράτορα στρατηγὸν ὁ Φιλόμεηλος ἐνεργῶς ἐπετέλει τὰς ἐπαγγελίας.

2 διηλ. F. ὁμοεθνοῖς RF. 4 καθιερουμένην XRF καθιερωμ. P. 5 ἀνάνθρωπον R. 6 τῇ τῶν ἀπάντων τοῦ βίου ἀνατροπῇ (om. καὶ) PX, καὶ τῶ τῶν ἀπάντων βίῳ ἀνατροπῇ cett. Verba corrupta ita refingenda videntur ut scribatur τῆς τῶν ἀπάντων <κατὰ> τὸν βίον ἀνατροπῆς. 11 ἀπέφαινε RF. 12 μαντείου P. 16, 17 cf. II, II 517. 8 (schol.) Φωκείων XR (η 2. m.) Φωκίων FMV. Κυπάρισσον X. ἔχων P. 19 τῶν Φωκεῦσι P. ἐπηγγέλλετο F. 22 fort. transponendum καὶ κύριον post στρατηγόν.

πρῶτον μὲν γὰρ παρελθὼν εἰς τὴν Σπάρτην ἐν ἀπορ-
 ρήτοις διελέχθη τῷ βασιλεῖ τῶν Λακεδαιμονίων Ἀρ-
 χιδάμῳ, ὅτι κοινὸς ὁ ἀγὼν ἐστὶν αὐτῷ περὶ τοῦ
 ποιῆσαι τὰς κρήσεις τῶν Ἀμφικτυόνων ἀκύρους· εἶναι
 5 γὰρ καὶ κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων μεγάλας καὶ ἀδίκους
 ἀποφάσεις τῶν Ἀμφικτυόνων. ἐδήλωσεν οὖν αὐτῷ
 διότι τοὺς Δελφοὺς καταλαβέσθαι διέγνωκε καὶ τῆς
 προστασίας ἐὰν ἐγκρατὴς γένηται τὰ δόγματα τῶν
 Ἀμφικτυόνων ἀκυρώσει. ὁ δ' Ἀρχίδαμος ἀποδεξάμενος
 10 τὸν λόγον φανερώς μὲν κατὰ τὸ παρὸν οὐκ ἔφησε
 βοηθήσειν, λάθρα δὲ πάντα συμπράξειν χορηγῶν καὶ
 χρήματα καὶ μισθοφόρους. ὁ δὲ Φιλόμηλος παρὰ μὲν
 τούτου πεντεκαίδεκα τάλαντα λαβῶν, ἰδίᾳ δὲ προσθεὶς
 οὐκ ἐλάττω τούτων μισθοφόρους τε ξένους ἐμισθώ-
 15 σατο καὶ τῶν Φωκίων ἐπέλεξε χιλίους, οὓς ἠνόμασε
 πελταστάς. ἀθροίσας δὲ στρατιωτῶν πλῆθος καὶ κατα- 3
 λαβόμενος τὸ μαντεῖον τοὺς τε Θρακίδας καλουμένους
 τῶν Δελφῶν ἐναντιούμενους ἀνείλε καὶ τὰς οὐσίας
 αὐτῶν ἐδήμευσε· τοὺς δ' ἄλλους ὄρων καταπεπληγ-
 20 μένους παρεκάλει θαρρεῖν ὡς οὐδενὸς ἐσομένου περὶ
 αὐτοὺς δεινοῦ. διαβοηθείσης δὲ τῆς περὶ τὸ ἱερὸν 4
 καταλήψεως Λοκροὶ μὲν οἱ πλησίον οἰκοῦντες παρα-
 χρήμα ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸν Φιλόμηλον. γενομένης δὲ
 περὶ Δελφοὺς μάχης οἱ μὲν Λοκροὶ λειψθέντες καὶ
 25 πολλοὺς ἀποβαλόντες τῶν στρατιωτῶν ἔφυγον εἰς τὴν

2 Ἀρχιδάμῳ PX. 3 περὶ τὸ ποιῆσαι PX. 4 verba ἀκύ-
 ρους—Ἀμφικτυόνων (v. 6) om. PX. 7 διότι P. καὶ κατὰ τῆς
 πρ. P. 9 non malum foret ἀκυρώσαι Wess. 10 μὲν γὰρ PX.
 11 βοηθεῖν PX. 13 λαβῶν τάλαντα RF. 14 ξένους P. aut μ.
 aut ξ. delendum esse censet Hertl. III p. 26. 17 de Thrac. nunc
 cf. BCH. XXIII p. 512sq. 20 verba παρεκάλει—ἐσομένου om. P;
 lacunam ita suppl. X: τοὺς δ' ἄλλους ἐώρα καταπεπληγμένους
 τὸ περὶ αὐτοὺς δεινόν (δεινὸν οὐ P). 24 μὲν om. PX. ληφθ. X.

οίκειαν, ὃ δὲ Φιλόμελος ἐπαρθεὶς τῇ νίκῃ τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων ἀποφάσεις ἔκ τε τῶν στηλῶν ἐξέκοψε καὶ τὰ περὶ τῶν καταδικῶν γράμματα κατέλυσεν, 5 αὐτὸς δὲ δέδωκε λόγον ὡς οὕτε σὺλᾶν τὸ μαντεῖον διέγνωκεν οὐτ' ἄλλην οὐδεμίαν παράνομον πράξιν 5 συντελεῖν βεβούλευται, τῆς δὲ προγονικῆς προστασίας ἀμφισβητῶν καὶ τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων ἀδικίους ἀποφάσεις ἀκυρῶσαι βουλόμενος βοηθεῖν τοῖς πατρίοις νόμοις τῶν Φωκέων.

25 Οἱ δὲ Βοιωτοὶ συνελθόντες εἰς ἐκκλησίαν ἐψηφί- 10 σαντο βοηθεῖν τῷ μαντεῖῳ καὶ παραχρῆμα στρατιώτας ἐξέπεμψαν. τούτων δὲ πραττομένων ὁ Φιλόμελος τει- χὸς τε περιεβάλετο τῷ ἱερῷ καὶ μισθοφόρους ἤθροισε πολλοὺς, ἀναβιβάσας τοὺς μισθοὺς καὶ ποιήσας ἡμι- 15 λλους, καὶ τῶν Φωκέων ἐπιλέγων τοὺς ἀρίστους κατ- ἔγραφε καὶ ταχὺ θύναμιν ἀξιόλογον ἤθροισεν· οὐκ ἐλάττους γὰρ τῶν πενταμισχιλίων στρατιωτῶν ἔχων προεικάθητο τῶν Δελφῶν, φοβερὸς ὢν ἤδη τοῖς πολε- 2 μείν πρὸς αὐτὸν βουλομένοις. μετὰ δὲ ταῦτα στρατεύ- 101 σας εἰς τὴν τῶν Λοκρῶν χώραν καὶ πολλὴν τῆς πο- 20 λεμίας γῆς δηρώσας κατεστρατοπεδεύσατο πλησίον πο- ταμοῦ τινος ῥέοντος παρὰ φρούριον ὄχυρόν. τούτῳ δὲ προσβολὰς ποιησάμενος καὶ μὴ θυνάμενος ἐλεῖν τῆς μὲν πολιορκίας ἀπέστη, πρὸς δὲ τοὺς Λοκροὺς συνάψας μάχην ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν εἴκοσι καὶ 25 τῶν νεκρῶν οὐ θυνηθεὶς κρατῆσαι τὴν ἀναίρεσιν αὐ- τῶν διὰ κήρυκος ἠτήσατο. οἱ δὲ Λοκροὶ τὴν ἀναίρεσιν

2 τε om. PX. ἐξεκόλαψε probabiliter post Wess. conl. Cobet p. 246 (cf. Dem. LVII 64; LIX 98). 3 καταδικῶν PXR. 8 βοηθεῖν conl., libri βοηθεῖ. 13 τε om. X. περιέβαλε X. ἠθροίσε scr.; ἠθροίσε libri. 14 ἀναβιβάσας P. 19 πρὸς αὐτὸν πολεμεῖν RF. 21 γῆν P. 27 ἠτήσαντο (v partim exp.) P.

οὐ συγχωροῦντες ἀπόκρισιν ἔδωκαν ὅτι παρὰ πᾶσι
 τοῖς Ἑλλησι κοινὸς νόμος ἐστὶν ἀτάφους ὄλπιτεσθαι
 τοὺς ἱεροσύλους. ὁ δὲ Φιλόμελος χαλεπῶς φέρων τὸ 3
 συμβεβηκὸς συνῆψε μάχην τοῖς Λοκροῖς καὶ πᾶσαν
 5 εἰσενεγκάμενος φιλοτιμίαν ἀνεῖλέ τινας τῶν πολεμίων
 καὶ τῶν σωμάτων κυριεύσας ἠνάγκασε τοὺς Λοκροὺς
 ἀλλαγὴν ποιήσασθαι τῶν νεκρῶν. κρατῶν δὲ τῶν
 ὑπάλθρων καὶ πολλὴν πορθήσας τῆς Λοκρίδος ἐπαν-
 ῆλθεν εἰς Δελφοὺς ἐμπεπληκῶς ὠφελείας τοὺς στρα-
 10 τιώτας. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τοῦ πολέμου βουλόμενος
 χρῆσασθαι τῷ μαντεῖω τὴν Πυθίαν ἠνάγκασεν ἀνα-
 βᾶσαν ἐπὶ τὸν τρίποδα δοῦναι τὸν χρησμόν.

Ἐπεὶ δὲ τοῦ τρίποδος ἐμνήσθη, οὐκ ἄκαιρον 26
 προσαναλαβεῖν ἡγοῦμαι τὴν παλαιὰν περὶ αὐτοῦ πα-
 15 ραδεδομένην ἱστορίαν. λέγεται γὰρ τὸ παλαιὸν αἴγας
 εὐρεῖν τὸ μαντεῖον· οὐ χάριν αἰεὶ μάλιστα χρηστη-
 ριάζονται μέχρι τοῦ νῦν οἱ Δελφοί. τὸν δὲ τρόπον
 τῆς εὐρέσεως γενέσθαι φασὶ τοιοῦτον. ὄντος χάσματος
 ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, καθ' ὃν ἐστὶ νῦν τοῦ ἱεροῦ τὸ
 20 καλούμενον ἄδυτον, καὶ περὶ τοῦτο νενομένων αἰγῶν
 διὰ τὸ μήπω κατοικεῖσθαι τοὺς Δελφοὺς αἰεὶ τὴν προ-
 σιοῦσαν τῷ χάσματι καὶ προσβλέψασαν αὐτῷ σκιρτᾶν
 θανμαστῶς καὶ προῖεσθαι φωνὴν διάφορον ἢ πρότερον
 εἰώθει φθέγγεσθαι. τὸν δ' ἐπιστατοῦντα ταῖς αἰεὶ 3
 25 θανμάσαι τὸ παράδοξον καὶ προσελθόντα τῷ χάσματι
 καὶ κατιδόντα οἶόνπερ ἦν ταῦτὸ παθεῖν ταῖς αἰεῖν·

1 ἔδωκαν X. 5 πολεμικῶν PX. 6 τῶν om. PX. 9 Δελφοῖς] Λοκροῖς X. 11 Πυθίαν PX. 16 χρηστηριάζονται P. 20 νενομένων] sic eleganter Rhod. et post eum Hude Nord. Tidskr. f. filol. 3. R. IX 1 p. 28; codd. γενομένων. 22 τῷ χάσματι τὴν προσιοῦσαν RF. προβλ. P. 24 εἰώθη P. 26 αἰεῖ· ἐκείναις (sic) P.

ἐκείνας τε γὰρ ὅμοια ποιεῖν τοῖς ἐνθουσιάζουσι καὶ
 τοῦτον προλέγειν τὰ μέλλοντα γίνεσθαι. μετὰ δὲ
 ταῦτα τῆς φήμης παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις διαδοθείσης
 περὶ τοῦ πάθους τῶν προσιόντων τῷ χάσματι πλείους
 ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸν τόπον· διὰ δὲ τὸ παράδοξον πάντων
 ἀποπειρωμένων τοὺς αἰεὶ πλησιάζοντας ἐνθουσιάζειν.
 δι' ἃς αἰτίας θαυμαστωθῆναι τε τὸ μαντεῖον καὶ νο-
 4 μισθῆναι τῆς Γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον. καὶ χρόνον
 μὲν τινα τοὺς βουλομένους μαντεύεσθαι προσιόντας
 τῷ χάσματι ποιεῖσθαι τὰς μαντείας ἀλλήλοις· μετὰ δὲ 10
 ταῦτα πολλῶν καθαλλομένων εἰς τὸ χάσμα διὰ τὸν
 ἐνθουσιασμὸν καὶ πάντων ἀφανιζομένων δόξα τοῖς
 κατοικοῦσι περὶ τὸν τόπον, ἵνα μηδεὶς κινδυνεύη,
 προφήτην τε μίαν πᾶσι καταστήσαι γυναῖκα καὶ διὰ
 ταύτης γίνεσθαι τὴν χρησμολογίαν. ταύτη δὲ κατα- 15
 σκευασθῆναι μηχανήν, ἐφ' ἣν ἀναβαίνουσιν ἀσφαλῶς
 ἐνθουσιάζειν καὶ μαντεύεσθαι τοῖς βουλομένοις. εἶναι
 δὲ τὴν μηχανὴν τρεῖς ἔχουσιν βάσεις, ἀφ' ὧν αὐτὴν
 τρίποδα κληθῆναι· σχεδὸν δὲ παντὸς τοῦ κατασκευάσ-
 ματος ἀπομιμήματα γίνεσθαι τοὺς ἔτι καὶ νῦν κατα- 20
 σκευαζομένους χαλκοῦς τρίποδας. ὃν μὲν οὖν τρόπον
 εὐρέθη τὸ μαντεῖον καὶ δι' ἃς αἰτίας ὁ τρίπους κατ-
 6 εσνευάσθη ἱκανῶς εἰρησθαι νομίζω. θεσπιφθεῖν δὲ τὸ
 ἀρχαῖον λέγεται παρθένους διὰ τε τὸ τῆς φύσεως
 ἀδιάφθορον καὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ὁμογενές· ταύτας 25
 γὰρ εὐθέτεῖν πρὸς τὸ τηρεῖν τὰ ἀπόρρητα τῶν χρησ-
 μφθουμένων. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις χρόνοις φασὶν

2 γίνεσθαι RF. 5 πάντων] τῶν RF. 7 θαυμαστο-
 θῆναι X; rell. θαυμασθῆναι. 8 τῆς om. FX. 14 προφήτην P.
 22 ἠύρεθη P. μαντείων P. 26 χρησμοδομένων P χρησμοδο-
 τουμένων F.

Ἐγκεράτη τὸν Θετταλὸν παραγευόμενον εἰς τὸ χρηστήριον καὶ θεασάμενον τὴν χρησμολογοῦσαν παρθένου ἐρασθῆναι διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ συναρπάσαντα βιάσασθαι· τοὺς δὲ Δελφοὺς διὰ τὸ γερευνημένον πάθος
 5 εἰς τὸ λοιπὸν νομοθετῆσαι μηκέτι παρθένου χρηστηριάξειν, ἀλλὰ γυναῖκα πρεσβυτέραν πεντήκοντα ἐτῶν χρησμολογεῖν· κοσμεῖσθαι δ' αὐτὴν παρθενικῇ σκευῇ, καθάπερ ὑπομνήματι τῆς παλαιᾶς προφητιδος. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ μαντείου μυθολογούμενα
 10 τοιαῦτ' ἐστίν· ἡμεῖς δ' ἐπανάξομεν ἐπὶ τὰς Φιλομήλου πράξεις.

Οὗτος γὰρ κρατῶν τοῦ μαντείου προσέτατε τῇ 27 Πυθίᾳ τὴν μαντείαν ἀπὸ τοῦ τρίποδος ποιεῖσθαι κατὰ τὰ πάτρια. ἀποκριναμένης δ' αὐτῆς ὅτι* ταῦτά ἐστι
 15 τὰ πάτρια διηπειλήσατο καὶ συνηνάγκασε τὴν ἀνάβασιν ποιεῖσθαι ἐπὶ τὸν τρίποδα. ἀποφθεγξαμένης δ' αὐτῆς πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ βιαζομένου ὅτι ἕξεστιν αὐτῷ πράττειν ὃ βούλεται ἀσμένως τὸ ῥηθὲν ἐδέξατο καὶ τὸν προσήκοντα χρησμὸν ἔχειν ἀπεφαίνετο. εὐθὺς
 20 δὲ καὶ τὸν χρησμὸν ἔγγραφον ποιήσας καὶ προθεῖς εἰς τοῦμφανές ἄπασιν ἐποίησε φανερόν ὅτι ὁ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν ἐξουσίαν πράττειν ὃ, τι βούλεται. συναγαγῶν 2
 δ' ἐκκλησίαν καὶ τὴν μαντείαν τοῖς πλήθεσι δηλώσας

1 Ἐγκεράτη PXR; cett. ..την. 8 προφητείας PXR. 10 ἐπανήξομεν Rhod. Φιλομήλου P. 13 Πουθία P Πυθία X. τῆς μαντείας P τὰς μαντείας XQ. 14 ταῦτά P ταῦτα X τοιαῦτα F. locum corr. sanare studebant vv. dd.: Wess. cum Rhod. scribi voluit ὅτι ταῦτα <οὐκ> ἐστὶ τὰ πάτρια vel ταῦτά ἐστι <παρὰ> τὰ πάτρια; idem fere prop. etiam Madv. I p. 503; Klueber Eos I p. 257 ἀποκριναμένης mutavit in ἀπαρησαμένης; equidem manum cohibeo; fort. τὰ πάτρια ex eo qui antecedit versu falso repetitum est. 19 ἀπεφήσατο RF. 21 τὸ συμφανές RF (in utroque codd. corr. 2. m.). αὐτῷ δίδωσιν invertit F.

καὶ παρακαλέσας θαρρῆν ἐτρέπετο πρὸς τὰς τοῦ πολέμου πράξεις. ἐγένετο δ' αὐτῷ καὶ σημεῖον ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος· ἀετὸς γὰρ ὑπερπετώμενος τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ συγκυλισθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὰς¹⁰³ τρεφομένους ἐν τῷ ἱερῷ περιστερὰς ἐθήρευεν, ὧν ἐνίας ⁵ ἀπ' αὐτῶν ἤρπαξε τῶν βωμῶν. τὸ δὲ σημεῖον ἔφασκαν οἱ περὶ ταῦτ' ἀσχολούμενοι σημαίνειν τῷ Φιλομήλῳ καὶ τοῖς Φωκεῦσι κρατήσειν τῶν περὶ Λελφονὸς παρα-
³ μάτων. ἐπαρθεὶς οὖν ἐπὶ τούτοις ἐπέλεξε τῶν φίλων τοὺς εὐθεταιώτατους εἰς τὰς πρεσβείας καὶ τούτων τοὺς ¹⁰ μὲν εἰς τὰς Ἀθήνας, τοὺς δ' εἰς Λακεδαιμόνα, τοὺς δ' εἰς τὰς Θήβας ἐξέπεμψεν· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τὰς ἐπισημοτάτας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἀπέστειλεν, ἀπολογούμενος ὅτι κατελλήπται τοὺς Λελφονὸς οὐ τοῖς ἱεροῖς χρήμασιν ἐπιβουλεύων, ἀλλὰ τῆς ¹⁵ τοῦ ἱεροῦ προστασίας ἀμφισβητῶν· εἶναι γὰρ Φωκεῶν αὐτὴν ἰδίαν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ἀποδεδειγμένην.
⁴ τῶν δὲ χρημάτων τὸν λόγον ἔφη πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν ἀποδώσειν καὶ τὸν τε σταθμὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναθημάτων ἔτοιμος εἶναι παραδοῦναι τοῖς βουλο-
²⁰ μένοις ἐξετάζειν. ἤξιλον δέ, ἔν τις δι' ἔχθραν ἢ φθόνον πολεμῆ Φωκεῦσι, μάλιστα μὲν συμμαχεῖν, εἰ δὲ ⁵ μὴ γε, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. τῶν δὲ πρέσβεων τὸ προσ-
ταχθὲν πράξαντων Ἀθηναῖοι μὲν καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ τινες ἄλλοι συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν συνέθεντο καὶ ²⁵ βοηθήσειν ἐπηγγείλαντο, Βοιωτοὶ δὲ καὶ Λοκροὶ καὶ

³ ὑπερπετώμενος RF. ⁴ ναὸν X νεὸν P νεῶν cett.
⁸ τοῦ . . (πραγμάτων) P. ¹² τὰς ἄλλας ἐπισημοτάτας PX.
¹⁹ καὶ ἀριθμὸν RF. ²⁰ παραδιδόναι RF. ²¹ ἢ φθόνον ἢ πολεμεῖ P ἢ φθόνον ἢ πολεμῶν X. de re cf. XVI 33, 2. ²⁵ συν-
θέντος P συνθέντες X. ²⁶ βοηθεῖν PR. ἐπηγγείλαντο PF (corr. 2. m.).

τινες ἕτεροι τάναντία τούτοις ἐψηφίσαντο καὶ τὸν πόλεμον ὑπὲρ τοῦ θεοῦ πρὸς τοὺς Φωκεῖς ἐπανέ-
 λαυτο. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτόν.

5 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι κατ-28
 ἔστησαν ὑπάτους Γάιον Μάρκιον καὶ Γνάιον Μάλ-
 λιον. ἐπὶ δὲ τούτων Φιλόμηλος μὲν προορώμενος τὸ
 μέγεθος τοῦ πολέμου μισθοφόρων τε πλήθος ἤθροϊζε,
 τῶν τε Φωκέων τοὺς εὐθέτους κατέλεγεν εἰς τὴν στρα-
 10 τεῖαν. τοῦ δὲ πολέμου προσδεομένου χρημάτων τῶν 2
 μὲν ἱερῶν ἀναθημάτων ἀπέλιγετο, τοὺς δὲ Δελφοὺς
 εὐδαιμονίᾳ καὶ πλούτῳ διαφέροντας ἐπράξατο πλήθος
 χρημάτων ἱκανὸν εἰς τοὺς τῶν ξένων μισθοὺς. κατα-
 σκευάσας οὖν ἀξιόλογον δύναμιν προήγαγεν εἰς ὑπαι-
 15 θρον καὶ φανερός ἦν ἐτοίμως ἔχων διαγωνίζεσθαι
 πρὸς τοὺς ἀλλοτριῶς διακειμένους τοῖς Φωκεῦσι. τῶν 3
 δὲ Λοκρῶν στρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν ἐγένετο μάχη
 περὶ τὰς Φαιδριάδας καλουμένας πέτρας, ἣν νικήσας
 ὁ Φιλόμηλος πολλοὺς μὲν ἀνείλε τῶν πολεμίων, οὐκ
 20 ὀλίγους δ' ἐξώργησε, τινὰς δὲ κατὰ τῆς πέτρας συν-
 104 ἠνάγκασεν ἑαυτοὺς κατακρημνίσαι. μετὰ δὲ τὴν μάχην
 ταύτην οἱ μὲν Φωκεῖς ἐπήρθησαν τοῖς φρονήμασι διὰ
 τὴν εὐήμερίαν, οἱ δὲ Λοκροὶ ταπεινωθέντες πρέσβεις
 ἐξέπεμψαν εἰς τὰς Θήβας ἀξιούντες τοὺς Βοιωτοὺς
 25 βοηθεῖν αὐτοῖς τε καὶ τῷ θεῷ. οἱ δὲ Βοιωτοὶ διὰ τε 4
 τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ διὰ τὸ συμφέρειν
 αὐτοῖς τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων κρίσεις βεβαίως εἶναι

6 Μάρκιον PX. Γνάιον RV Γνάτιον PX; Μάλιον FMO; (cf. Liv. VII 16). 7 τοῦτον P. 9 στρατιάν Vog. II p. XXXIV. 11 ἀπήγετο P. 14 δύναμιν ἀξιόλογον F. προσηγ. X. 17 στρατευσαμένων RF. 21 κατακρημνήσαι PX (at cf. XVI 61, 2). 22 μὲν om. R.

πρὸς τε τοὺς Θετταλοὺς ἐπρέσβευσαν καὶ τοὺς ἄλλους
 Ἀμφικτύονας ἀξιούντες κοινῇ πολεμήσαι τοῖς Φωκεῦσι.
 ψηφισαμένων δὲ τῶν Ἀμφικτύονων τὸν πρὸς Φωκεῖς
 πόλεμον πολλῇ ταραχῇ καὶ διάστασις ἦν καθ' ὅλην
 τὴν Ἑλλάδα. οἱ μὲν γὰρ ἔκριναν βοηθεῖν τῷ θεῷ ⁵
 καὶ τοὺς Φωκεῖς ὡς ἱεροσύλους κολάζειν, οἱ δὲ πρὸς
 29 τὴν τῶν Φωκέων βοηθειαν ἀπέκλινον. σχιζομένης δὲ
 τῆς τῶν ἔθνῶν καὶ πόλεων αἰρέσεως τῷ μὲν ἱερῷ
 βοηθεῖν ἔγνωσαν Βοιωτοὶ καὶ Λοκροὶ καὶ Θετταλοὶ
 καὶ Περγραιβοί, πρὸς δὲ τούτοις Δωριεῖς καὶ Δόλοπες, ¹⁰
 ἔτι δὲ Ἀθαμᾶνες καὶ Ἀχαιοὶ Φθιώται καὶ Μάγνητες,
 ἔτι δὲ Αἰνιᾶνες καὶ τινες ἔτεροι, τοῖς δὲ Φωκεῦσι
 συνεμάχουν Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ τινες
 2 ἔτεροι τῶν Πελοποννησίων. προθυμότερα δὲ συν-
 ἐπραττον οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοιαύτας αἰτίας. ἐν τῷ ¹⁵
 Λευκτρικῷ πολέμῳ Θηβαῖοι καταπολεμήσαντες τοὺς
 πολεμίους δίκην ἐπήνεγκαν εἰς Ἀμφικτύονας κατὰ τῶν
 Σπαρτιατῶν, ὅτι Φοιβίδας ὁ Σπαρτιατῆς κατελάβετο
 τὴν Καδμείαν, καὶ διετιμήσαντο τὸ ἀδίκημα ταλάντων
 πεντακοσίων. ²⁰ καταδικασθέντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων
 καὶ τὴν δίκην οὐκ ἐκτινόντων κατὰ τὸν ὀρισμὸν ἐκ
 τῶν νόμων καιρὸν οἱ Θηβαῖοι πάλιν δίκην ἐπήνεγκαν
 3 διπλοῦ τοῦ ἀδικήματος. τῶν δ' Ἀμφικτύονων χίλιοις
 ταλάντοις καταδικασάντων οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ

7 τῶν om PX. ἀπέκλιναν F. 10 Δόλοπος P (. . . περὶ X).
 11 Ἀθαμᾶνες PX Ἀθαμᾶνες FM. καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Φθιώται PXRV
 καὶ Φθ. καὶ Ἀχ. FM; corr. Wess. Μάγνητες P. 12 Αἰνιᾶνες
 PRV. cf. de hoc catal. Bürgel pyl.-delph. Amph. p. 55 sqq.;
 Schaefer Dem. I² p. 498 a. 3. 15 οἱ Λακεδαιμόνιοι Wess.; libri
 οἱ Λακ. καὶ τινες ἔτεροι. 17 πολεμίους] Λακεδαιμονίους Q.
 18 Φοιβίδης P Φοιβῆς X. 19 Καδμείαν PX. διετιμήσαντο] ἐτι-
 μήσαντο Cobet p. 247; sed cf. IV 21, 4. 21 ἐκτινόντων RF.
 22 οἱ δὲ Θηβαῖοι PX.

μέγεθος τοῦ ὀφλήματος ὁμοίως τοῖς Φωκεῦσι τὰς ἀπο-
 φάσεις ἐποιούντο, λέγοντες ἀδίκως ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυό-
 νων καταδεδικάσθαι. διόπερ κοινοῦ ὄντος τοῦ συμ- 4
 φέροντος οἱ Λακεδαιμόνιοι κατ' ἰδίαν μὲν ὤκνου-
 5 ὑπὲρ τῆς καταδίκης ἄρασθαι πόλεμον, διὰ δὲ τοῦ
 προσώπου τῶν Φωκέων εὐσχημονέστερον ἔκρινον ἀκν-
 ρῶσαι τὰς κρίσεις τῶν Ἀμφικτυόνων. διὰ δὴ ταύτας
 τὰς αἰτίας ἐτοιμότατα συνεμάχοντο τοῖς Φωκεῦσι καὶ
 τὴν προστασίαν τοῦ ἱεροῦ συγκρατεσκεύαζον αὐτοῖς.
 10 Φανεροῦ δ' ὄντος ὅτι Βοιωτοὶ μεγάλη δυνάμει 30
 στρατεύουσιν ἐπὶ τοὺς Φωκεῖς ὁ Φιλόμελος ἔκρινε
 μισθοφόρων ἀθροίζειν πλῆθος. προσδεομένου δὲ τοῦ
 πολέμου χρημάτων πλειόνων ἠναγκάζετο τοῖς ἱεροῖς
 ἀναθήμασιν ἐπιβάλλειν τὰς χεῖρας καὶ συλᾶν τὸ μαν-
 15 τειον. ὑποστησαμένου δ' αὐτοῦ τοῖς ξένοις μισθοῦς
 ἡμιόλους ταχὺ πλῆθος ἠθροίσθη μισθοφόρων, πολλῶν
 ὑπακουόντων πρὸς τὴν στρατείαν διὰ τὸ μέγεθος τῶν
 105 μισθῶν. τῶν μὲν οὖν ἐπεικῶν ἀνδρῶν οὐδεὶς ἀπ- 2
 εργάσατο πρὸς τὴν στρατείαν διὰ τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς
 20 εὐσέβειαν, οἱ δὲ πονηρότατοι καὶ θεῶν διὰ τὴν πλεο-
 νεξίαν καταφρονοῦντες προθύμως συνέτρεχον πρὸς τὸν
 Φιλόμελον καὶ ταχὺ δύναμις ἰσχυρὰ συνέστη τῶν
 πρὸς τὴν ἱεροσυλίαν ὀρμωμένων. ὁ μὲν οὖν Φιλόμε- 3
 λος διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐπορίας ταχὺ δύναμιν ἀξιό-
 25 χρεων κατεσκευάσατο. εὐθύς οὖν ἐστράτευσεν εἰς τὴν
 τῶν Λοκρῶν χώραν ἔχων στρατιώτας ἰππεῖς τε καὶ
 πεζοὺς πλείους τῶν μυρίων. ἀντιπαχθέντων δὲ τῶν

4 κατιδία F. 5 τὸν πόλεμον F. 10 ὅτι καὶ Βοιωτοὶ RF.
 11 στρατεύουσιν R. 13 ἠναγκάζοντο P. 14 ἐπιβαλεῖν RF.
 de re cf. XVI 56, 5. 17 εἰς F. στρατιάν P. 18 ἀνδρῶν οὐδεὶς
 inv. RF. 22—24 δύναμις—ταχὺ om. R. 23 ὀρμωμ. P.

Δοκροῶν καὶ τῶν Βοιωτῶν βοηθησάντων τοῖς Δοκροῖς
 ἵππομαχία συνέστη, καθ' ἣν προετέρησαν οἱ Φωκεῖς.
 4 μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Θετταλοὶ μετὰ τῶν πλησιοχώρων
 συμμάχων ἀθροισθέντες εἰς ἑξακισχιλλοὺς ἦκον εἰς τὴν
 Δοκρίδα καὶ συνάψαντες μάχην τοῖς Φωκεῦσι περὶ 5
 λόφου Ἀργόλαιον ὀνομαζόμενον ἠττήθησαν. ἐπιφανέν-
 των δὲ Βοιωτῶν μυρίοις καὶ τρισχιλλοῖς στρατιώταις
 καὶ τῶν ἐκ Πελοποννήσου Ἀχαιῶν χιλλοῖς καὶ πεντα-
 κοσίοις βοηθησάντων τοῖς Φωκεῦσιν ἀντεστρατοπέδευ-
 σαν αἱ δυνάμεις, ἀμφοτέρων ἀθροισθέντων εἰς ἕνα 10
 31 τόπον. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Βοιωτοὶ κατὰ τὰς προ-
 νομᾶς ζωργήσαντες οὐκ ὀλίγους τῶν μισθοφόρων,
 προαγαγόντες πρὸ τῆς πόλεως ἐκήρυξαν ὅτι τούσδε
 τοὺς ἄνδρας οἱ Ἀμφικτύονες στρατευσαμένους μετὰ
 τῶν ἱεροσύλων θανάτῳ κολάζουσιν· εὐθύς δὲ καὶ τῶν 15
 ἔργων τοῖς λόγοις ἀκολουθοῦντων ἅπαντας κατηκόντι-
 2 σαν. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ παρὰ τοῖς Φωκεῦσι μισθοφό-
 ροι παροξυνθέντες ἤξιον τὸν Φιλόμηλον τῆς ὁμοίας
 τιμωρίας ἀξιῶσαι τοὺς πολεμίους, μεγάλην δὲ φιλονει-
 κίαν εἰσενεγκάμενοι καὶ πολλοὺς τῶν κατὰ τὴν χώραν 20
 πλανωμένων παρὰ τοῖς πολεμίους ζωργήσαντες ἀνήγα-
 γον, οὓς ἅπαντας ὁ Φιλόμηλος κατηκόντισε. διὰ δὲ
 ταύτης τῆς κολάσεως τοὺς ἐναντίους ἐποίησαν μεθέσθαι
 3 τῆς ὑπερηφάνου καὶ δεινῆς τιμωρίας. μετὰ δὲ ταῦτα
 τῶν δυνάμεων εἰς ἄλλην χώραν ἐμβαλουσῶν καὶ τὴν 25
 ὀδοιπορίαν ποιουμένων διὰ τόπων καταδένδρων καὶ
 τραχέων ἄφνω συνέμιξαν ἀλλήλοις οἱ προηροῦμενοι
 τῆς στρατιᾶς. γενομένης δὲ συμπλοκῆς, εἶτα μάχης

2 προέστησαν PX. 6 Ἀργόλαιον PXV Ἀργόλαιον Q; ign.
 15 εὐθύ P. 16 ἅπαν P. 21 οἱ παρὰ τοῖς πολ. PX. 23 ἐποί-
 ησεν X. μεταθέσθαι codd.; corr. Cobet p. 247. 28 στρατείας P.

ἰσχυρᾶς οἱ Βοιωτοὶ τῷ πλήθει πολὺ προέχοντες ἐνίκη-
 σαν τοὺς Φωκεῖς. τῆς δὲ φυγῆς γινομένης διὰ τόπου 4
 κρημνώδους καὶ δυσεξίτου πολλοὶ τῶν τε Φωκέων καὶ
 μισθοφόρων κατεκόπησαν· ὁ δὲ Φιλόμηλος ἐκθύμως
 5 ἀγωνισάμενος καὶ πολλοῖς τραύμασι περιπεσὼν εἰς τινα
 κρημνώδη τόπον συνεκλείσθη· οὐκ ἔχων δὲ διέξοδον
 καὶ φοβούμενος τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αἰκίαν ἑαυτὸν
 κατεκρήμυσε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον δοὺς τῷ δαι-
 μονίῳ δίκας κατέστρεψε τὸν βλον. ὁ δὲ συνάρχων 5
 10 αὐτῷ στρατηγὸς Ὀνόμαρχος διαδεξάμενος τὴν ἡγεμο-
 νίαν καὶ μετὰ τῆς ἀνασωζομένης δυνάμεως ἀναχωρή-
 106 σας ἀνελάμβανε τοὺς ἐκ τῆς φυγῆς ἐπανιόντας. 6

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Φίλιππος ὁ τῶν Μα-
 κεδόνων βασιλεὺς Μεθώνην μὲν ἐκπολιορκήσας καὶ
 15 διαρπάσας κατέσκαψε, Παρασᾶς δὲ χειρωσάμενος ἠνάγκ-
 ασεν ὑποταγῆναι. κατὰ δὲ τὸν Πόντον Δεύκων ὁ
 τοῦ Βοσπόρου βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη τεσσα-
 ράκοντα, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Σπάρτακος ὁ
 νιὸς ἐβασίλευσεν ἔτη πέντε. Ῥωμαίοις δὲ πρὸς Φα- 7
 20 λίσκουσιν συνέστη πόλεμος καὶ μέγα μὲν οὐδὲν οὐδ'
 ἄξιον μνήμης ἐπετελέσθη, καταδρομαὶ δὲ καὶ πορθήσεις
 τῆς χώρας τῶν Φαλίσκων ἐγίνοντο. κατὰ δὲ τὴν
 Σικελίαν Δίωνος τοῦ στρατηγοῦ σφαγέντος ὑπὸ Ζα-
 κυνθίων τινῶν μισθοφόρων τὴν ἡγεμονίαν διεδέξατο
 25 Κάλλιππος ὁ τούτους πρὸς τὸν φόνον παρασκευάσας
 καὶ ἦρξε μῆνας τρισκαίδεκα.

2 γενομ. RF. 3 τε om. RF. 6 δὲ om. F. 8 κατεκρήμυθησεν P.
 15 Παρασᾶς Gem.; libri Πάγας (Παγᾶς F); cf. Grote Gr. Gesch.
 XI p. 365 a. 3; Schaefer Dem. I² p. 509 a. 2 17 τεσσαράκ. P.
 18 Σπαρτάκης X; Σπάρτακος Diod. semper; vera nominis forma
 Σπάρτοκος (cf. Latyschew inscr. ant. orae sept. Ponti Eux. p. XVIII).
 20 οὐδὲν om. X. 24 τινῶν recte Dind.; libri τῶν. 25 Κάλλιπ-
 πος R. Κάλιππος F. 26 τρισκαίδεκα XF.

32 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Πόπλιον καὶ Μάρκον Φάβιον. ἐπὶ δὲ τούτων Βοιωτοὶ νενικηκότες τοὺς Φωκεῖς καὶ νομίσαντες τὸν αἰτιώτατον τῆς Ἱεροσούλλας Φιλόμηλον ὑπὸ θεῶν καὶ ἀνθρώπων κεκολασμένον 5 ἀποτρέψειν τοὺς ἄλλους ἀπὸ τῆς ὁμοίας κακίας ἀνέξευξαν εἰς τὴν οἰκείαν. οἱ δὲ Φωκεῖς ἀπολυθέντες τοῦ πολέμου κατὰ τὸ παρὸν ἐπανήλθον εἰς Δελφούς καὶ συνελθόντες μετὰ τῶν συμμάχων εἰς κοινὴν ἐκκλησίαν ἐβουλεύοντο περὶ τοῦ πολέμου. οἱ μὲν οὖν 10 ἐπεικιστάτοι προὐς τὴν εἰρήνην ἔρρεπον, οἱ δ' ἀσεβεῖς καὶ τόλμη καὶ πλεονεξία διαφέροντες ἐφρόνουν τὰ ἐναντία καὶ περιεβλέποντο ζητοῦντες τὸν συνηγορήσουσα 3 ταῖς σφετέραις παρανομίαις. Ὀνόμαρχος δὲ πεφροτισμένον λόγον διελεθὼν ὑπὲρ τοῦ τηρεῖν τὴν ἐξ ἀρχῆς 15 προαίρεσιν προετρέψατο τὰ πλήθη πρὸς τὸν πόλεμον, οὐχ οὕτω τοῦ κοινῆ συμφέροντος προνοηθεῖς, ὡς τὸ ἴδιον λυσιτελεῖς προκρίνας· πολλαῖς γὰρ καὶ μεγάλας δίκαις ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων ἦν καταδικασμένους ὁμοίως τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ὀφλήματα οὐκ ἐκτετικῶς. 20 διόπερ ὁρῶν αἰρετώτερον αὐτῷ τὸν πόλεμον ὄντα τῆς εἰρήνης ἐυλόγως τοὺς Φωκεῖς καὶ συμμάχους παρῶξυνε 4 τηρεῖν τὴν ὑπόστασιν τοῦ Φιλομήλου. αἰρεθεῖς δὲ στρατηγὸς ἀντοκράτωρ μισθοφόρων τε πλῆθος ἤθροισε καὶ τὰς τῶν τετελευτηκόντων τάξεις ἀναπληρώσας καὶ 25

1 Εὐδήμου] codd. omnes. Θεοδήμου veram scripturam esse ex inscr. constat (CIA II 72); (cf. Boeckh-Fr. St. d. Ath. I³ p. 611 a.).
 2 Μάρκον Φάβιον καὶ Μάρκον Πόπλιον RF. Πόπλιον codd. omnes; Popilio Cosp.; Ποπίλιον vel Ποπίλλιον scr. voluerunt Rhod. Wess. alii (cf. Liv. VII 17). 11 ἔρρεπον PR. 12 τὰναντία Dind. 13 περιέβλεπον Scal. et Voss. 18 διακρίνας P (corr. in marg. 1. m.). 19 ἦν ὑπὸ τ. Α. καταδικασμ. F. 21 αὐτῷ Bekk.

τῷ πλήθει τῶν ξενολογηθέντων ἀξήσας τὴν δύναμιν
 μεγάλας παρασκευὰς ἐποιεῖτο συμμάχων καὶ τῶν ἄλλων
 τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων. ἐπῆρε δ' αὐτὸν πρὸς τὴν 33
 ὑπόστασιν ταύτην ὄνειρος ἔμφρασιν διδοὺς μεγάλης ἀξή-
 5 σεῶς τε καὶ δόξης· κατὰ γὰρ τὸν ὕπνου ἔδοξε τὸν
 κολοττὸν τὸν χαλκοῦν, ὃν ἀνέθηκαν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ
 Ἀπόλλωνος οἱ Ἀμφικτύονες, ἀναπλάττειν εἰς ὕψος ταῖς
 10 ἰδίαις χερσὶ καὶ ποιῆσαι πολὺ μείζονα. ὑπέλαβεν οὖν
 αὐτῷ σημαίνεσθαι παρὰ τῶν θεῶν αὐξῆσιν δόξης
 15 ἔσεσθαι διὰ τῆς αὐτοῦ στρατηγίας· τὸ δ' ἀληθές οὐχ
 οὕτως εἶχε, τοῦναντίον δὲ* παρεσημαίνετο· διὰ τὸ τοὺς
 Ἀμφικτύοντας ἐκ τοῦ ζημιώματος τῶν Φωκέων εἰς τὸ
 ἱερὸν παρανομησάντων καὶ διὰ τοῦτο ζημιωθέντων
 ἐσημαίνετο ἢ ζημίαι τῶν Φωκέων αὐξῆσιν ἀπολήψεσθαι
 20 ταῖς τοῦ Ὀνομάρχου χερσίν· ὅπερ καὶ συνέβη γενέ-
 σθαι. ὁ δ' οὖν Ὀνόμαρχος <στρατηγός> αὐτοκράτωρ 2
 ἡρημένος ἐκ μὲν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου κατεσκευάσεν
 ὄπλων πλήθος, ἐκ δὲ τοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ νό-
 μισμα κόψας ταῖς τε συμμαχούσαις πόλεσι διεδίδου
 25 καὶ μάλιστα τοὺς προεστηκότας ἐδωροδόκει. διέφθειρε
 δὲ καὶ τῶν πολεμίων πολλούς, οὓς μὲν συμμαχεῖν

4 δὸς RF. 10 αὐτοῦ libri; corr. Dind. 12 κέων F, corr. 2. m.
 in marg. 14 λήψεσθαι PX. 11 sqq. totius loci sententia aperta,
 sed verba confusa; Dind. (III praef. p. XIII) totum illud παρ-
 εσημαίνετο—ζημιωθέντων deleri iussit; Rhod. τὸ post διὰ in
 γὰρ vertit; ego assentior Wess et Madv., qui rati aliquid desi-
 derari lacunam eisdem fere verbis suppleverunt, Wess. post
 τῶν Φωκέων (v. 12) addens <τὸν κολοττὸν ἀνατεθειμέναι καὶ
 πάλιν τῶν Φωκέων>, Madv. (p. 503) post ζημιωθέντων <τὸν
 κολοττὸν ἀνατεθειμέναι>; idem secluserit παρεσημαίνετο. rectius
 fort. scripseris τοῦναντίον δὲ διὰ τὸ . . . ζημιωθέντων <τὸν
 κολοττὸν ἀνατεθειμέναι> παρεσημαίνετο. 16 ὁ δ' οὖν Hertl.
 III p. 27; libri ὁ οὖν (cf. XVI 37, 5). post Ὀνόμαρχος addidi
 <στρατηγός> (cf. XVI 32, 4; 52, 2 et saepius).

3 πείθων, οὓς δὲ τὴν ἡσύχλιαν ἔχειν ἀξιῶν. πάντα δὲ
 βραδίως ἐπετέλει διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων φιλαργυρίαν·
 καὶ γὰρ τοὺς Θετταλοὺς μέγιστον ἔχοντας τῶν συμμα-
 χων ἀξίωμα δωροδοκήσας ἔπεισε τὴν ἡσύχλιαν ἔχειν.
 καὶ τῶν μὲν Φωκέων τοὺς ἐναντιομένους συλλαμ- 5
 βάνων ἀνήρει καὶ τὰς οὐσίας ἐδήμευεν, εἰς δὲ τὴν
 πολεμίαν ἐμβαλὼν Θρόνιον μὲν ἐκπολιορκήσας ἐξη-
 δραποδίσσατο, Ἀμφισσεῖς δὲ καταπληξάμενος ἠνάγκασεν
 4 ὑποτάττεσθαι. τὰς δ' ἐν Λωριεῦσι πόλεις πορθήσας
 τὴν χώραν αὐτῶν ἐδήλωσεν. εἰς δὲ τὴν Βοιωτίαν ἐμ- 10
 βαλὼν Ὀρχομενὸν μὲν εἶλεν, ἐπιχειρήσας δὲ πολιορκεῖν
 Χαιρώνειαν καὶ ἠττηθεὶς ὑπὸ Θηβαίων ἐπανήλθεν εἰς
 τὴν οἰκίαν.

34 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀρτάβαζος, ἀπο-
 στάτης ὢν τοῦ βασιλέως, διεπολέμει πρὸς τοὺς ἀπο- 15
 σταλέντας ὑπὸ τοῦ βασιλέως σατράπας εἰς τὸν πόλεμον.
 καὶ τὸ μὲν πρῶτον συμμαχοῦντος αὐτῷ Χάρητος τοῦ
 Ἀθηναίων στρατηγοῦ ἐρωμένως ἀντετάττετο τοῖς σα-
 τράπαις, ἐκείνου δ' ἀπελθόντος μονωθεὶς ἔπεισε τοὺς
 Θηβαίους συμμαχίαν αὐτῷ πέμψαι. οἱ δὲ Παμμένη 20
 στρατηγὸν ἐλόμενοι καὶ δόντες αὐτῷ στρατιώτας πεν-
 2 τακισχιλλοὺς ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν. ὁ δὲ Παμ-
 μένης βοηθήσας Ἀρταβάζω καὶ τοὺς σατράπας μεγάλας
 μάχαις δυεὶ νικήσας περιεποιήσατο μεγάλην δόξαν
 ἐαυτῷ τε καὶ τοῖς Βοιωτοῖς. ἐφάνη γὰρ θαυμαστὸν 25
 εἰ Βοιωτοὶ τῶν μὲν Θετταλῶν ἐγκαταλελειπόμενοι, τοῦ
 δὲ Φωκικοῦ πολέμου μεγάλους ἐπιφέροντος κινδύνους

2 ξαιδίως P. τῆς . . φιλαργυρίας PX. 7 Θηρόνιον PX.
 ἐξηνδραποδήσατο P. 9 ὑποτάσσεσθαι F. 11 Ὀρχόμενον
 P. 12 Χερ. R. 18 ἐρωμένως PX. 19 δ' PX. 20 Παμ-
 μένην X.

διαποντλους δυνάμεις εἰς Ἀσίαν ἐξέπεμπον καὶ προ-
ετέρουν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς κινδύνοις.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις συνέστη πόλεμος ³
Ἀργείοις πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ γενομένης μάχης
⁵ περὶ πόλιν Ὀρνεᾶς ἐνίκων οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τὰς
Ὀρνεᾶς ἐκπολιορκήσαντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Σπάρτην.
Χάρης δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἰσπλεύσας εἰς
Ἐλλήσποντον καὶ Σηστόν πόλιν ἔλων τοὺς μὲν ἡβῶν-
¹⁰⁸τας ἀπέσφαξεν, τοὺς δ' ἄλλους ἐξηνδραποδίσατο. Κερ- ⁴
¹⁰σοβλέπτου δὲ τοῦ Κότυος διὰ τε τὴν πρὸς Φίλιππον
ἀλλοτριότητα καὶ τὴν πρὸς Ἀθηναίους φιλίαν ἐγχειρί-
σαντος τοῖς Ἀθηναίοις τὰς ἐν Χερρονήσῳ πόλεις πλὴν
Καρδίας ἀπέστειλεν ὁ δῆμος κληρούχους εἰς τὰς πό-
λεις. Φίλιππος δ' ὄρων τοὺς Μεθωνάτους ὀρητήριον
¹⁵ παρεχομένους τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις ἑαυτοῦ πο-
λιορκίαν συνεστήσατο. καὶ μέχρι μὲν τίνος οἱ Με- ⁵
θωναῖοι διεκαρτέρουν, ἔπειτα κατισχυόμενοι συνηναγ-
κάσθησαν παραδοῦναι τὴν πόλιν τῷ βασιλεῖ ὥστε
ἀπελθεῖν τοὺς πολίτας ἐκ τῆς Μεθώνης ἔχοντας ἐν
²⁰ ἰμάτιον ἕκαστον. ὁ δὲ Φίλιππος τὴν μὲν πόλιν κατ-
έσκαψε, τὴν δὲ χώραν διένειμε τοῖς Μακεδόσιν. ἐν
δὲ τῇ πολιορκίᾳ ταύτῃ συνέβη τὸν Φίλιππον εἰς
τὸν ὀφθαλμὸν πληγέντα τοξέυματι διαφθαρεῖν τὴν
ὄρασιν.

²⁵ Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Φίλιππος ὑπὸ Θετταλῶν μετα- ³⁵
κληθεὶς ἦκεν εἰς Θετταλίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ

¹ εἰς Ἀσίαν codd. καὶ προετέρουν — κινδύνους om. X.
⁵ Ὀρνεᾶς (s. a.) P Ὀρνείας X Ὀρνείας RVFM. ⁶ Ὀρνείας P XFM.
⁸ Ἐλλήσποντον P. ἡβῶντας P. ⁹ Κερσοβλ. Diodorus semper;
genuinam formam Κερσεβλ. esse inscr. evincunt (cf. Hoeck
Herm. XXVI p. 100 a. 3). ¹¹ ἐγχειρίσματος P. ¹⁶ Μεθωναῖοι P.

τὸ μὲν πρῶτον πρὸς Ἀνκόφρονα τὸν Φερῶν τύραννον
 διεπολέμει βοηθῶν τοῖς Θετταλοῖς· μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ
 Ἀνκόφρονος μεταπεμφαμένου παρὰ τῶν Φωκέων συμ-
 μαχίαν ἀπεστάλη Φάνλλος ὁ ἀδελφὸς Ὀνομάρχου μετὰ
 στρατιωτῶν ἑπτακισχιλίων. ὁ δὲ Φίλιππος τοὺς Φωκεῖς 5
 2 νικήσας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Θετταλίας. Ὀνόμαρχος δ'
 ἀναλαβὼν πᾶσαν τὴν δύναμιν καὶ νομίζων ὅλης τῆς
 Θετταλίας κυριεύσειν ἤκεν ἐν τάχει βοηθήσων τοῖς
 περὶ τὸν Ἀνκόφρονα. τοῦ δὲ Φιλίππου μετὰ τῶν
 Θετταλῶν ἀντιπαραταξαμένου τοῖς Φωκεῦσιν Ὀνόμαρ- 10
 χος ὑπερέχων τοῖς πλήθεσι δυοῖ μάχαις ἐνίκησε καὶ
 πολλοὺς τῶν Μακεδόνων ἀνείλεν. Φίλιππος δ' εἰς τοὺς
 ἐσχάτους κινδύνους περικλεισθεὶς καὶ τῶν στρατιωτῶν
 διὰ τὴν ἀθυμίαν καταλιπόντων αὐτὸν παραθαρσύνας
 3 τὸ πλῆθος μόγις ἐποίησεν αὐτοὺς εὐπειθεῖς. μετὰ δὲ 15
 ταῦτα ὁ Φίλιππος μὲν ἀνεχώρησεν εἰς Μακεδονίαν,
 Ὀνόμαρχος δὲ στρατεύσας εἰς Βοιωτίαν ἐνίκησε μάχη
 τοὺς Βοιωτοὺς καὶ πόλιν εἴλε Κορώνειαν. κατὰ δὲ
 τὴν Θετταλίαν Φίλιππος μὲν ἐκ τῆς Μακεδονίας μετὰ
 τῆς δυνάμεως ἄρτι κατηντηγῶς ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἀνκό- 20
 4 φρονα τὸν Φερῶν τύραννον. οὗτος δ' οὐκ ὦν ἀξιό-
 μαχος μετεπέμψατο συμμαχίαν παρὰ Φωκέων, ἐπαγγελ-
 λόμενος συγκατασκευάσειν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν Θεττα-
 λίαν. διόπερ Ὀνομάρχου* πεζῆ βοηθήσαντος μετὰ
 πεζῶν δισμυρίων καὶ πεντακοσίων ἵππέων ὁ μὲν Φί- 25
 λιππος πείσας τοὺς Θετταλοὺς κοινῆ τὸν πόλεμον 109
 ἄρασθαι συνήγαγε τοὺς πάντας πεζοὺς μὲν ὑπὲρ τοὺς

1 Φέρων P. 4 ἀπεστάλει P. Φάνλος P XV. 10 παρα-
 ταξαμένου X. 14 καταλιπόντων P. παραθαρσύνας Dind.
 16 μὲν om. P. εἰς Μακεδ. libri omnes. 19 τῆς om. F.
 21 Φέρων P Φερῶν F. 23 τὴν om. P X. 24 Ὀνομάρχους P.
 πεζῆ P πεζῆ cett.; del. Reisk.; fort. scribendum ὄξεως (cf. XVI 20, 2).

δισμυρίους, ἰππεῖς δὲ τρισχιλίους. γενομένης δὲ πα- 5
 ρατάξεως ἰσχυρᾶς καὶ τῶν Θετταλῶν ἰππέων τῷ πλή-
 θει καὶ ταῖς ἀρεταῖς διαφερόντων ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος.
 τῶν δὲ περὶ τὸν Ὀνόμαρχον καταφυγόντων εἰς τὴν
 5 θάλατταν καὶ τυχικῶς παραπλέοντος τοῦ Ἀθηναίου
 Χάρητος μετὰ πολλῶν τριήρων πολλὸς ἐγένετο φόνος
 τῶν Φωκέων· οἱ γὰρ φεύγοντες ῥίψαντες τὰς πανο-
 πλίας διενήχοντο πρὸς τὰς τριήρεις, ἐν οἷς ἦν καὶ
 αὐτὸς Ὀνόμαρχος. τέλος δὲ τῶν Φωκέων καὶ μισθο- 6
 10 φόρων ἀνηρέθησαν μὲν ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους, ἐν
 οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ στρατηγός, ἤλωσαν δὲ οὐκ ἐλάτ-
 τους τῶν τρισχιλίων. ὁ δὲ Φίλιππος τὸν μὲν Ὀνό-
 μαρχον ἐκρέμασε, τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἱεροσύλους κατ-
 ἐπόντισεν.
 15 Μετὰ δὲ τὴν Ὀνομάρχου τελευτὴν διεδέξατο τὴν 36
 Φωκέων ἡγεμονίαν ὁ ἀδελφὸς Φάλλος. οὗτος δὲ τὴν
 γεγεννημένην συμφορὰν διορθούμενος μισθοφόρων τε
 πλήθος ἤθροισε, διπλασιάσας τοὺς εἰωθότας μισθοὺς,
 καὶ παρὰ τῶν συμμάχων βοήθειαν μετεπέμψατο· κατ-
 20 ἐσκευάζετο δὲ καὶ ὄπλων πλήθος καὶ νόμισμα κατ-
 ἔκοψε χρυσοῦν τε καὶ ἀργυροῦν.
 Ἐπὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Μανσώλος ὁ Κεραιῶν
 δυνάστης ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη εἴκοσι τέσσαρα, τὴν
 δὲ ἀρχὴν διαδεξαμένη Ἀρτεμισία ἡ ἀδελφὴ καὶ γυνὴ
 25 ἐδυνάστευσεν ἔτη δύο. Κλέαρχος δ' ὁ Ἡρακλείας τύ- 3
 ραννος Διονυσίων ὄντων ἐπὶ θείαν βαδίζων ἀνηρέθη,

5 τυχικῶς PX. 7 φηγόντες PX. 10 ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς
 ὁ στρατηγός Madv. p. 503 transposuit post τρισχιλίων (cf. XVI
 61, 2; aliter Paus. X 2, 5). 13 κατεπόντησε P. 16 Φάλλος X
 semper. 19 μετεπέμπετο RF. κατεσκευάζε F. 20 ἔκοψεν RF.
 22 Μανσώλος P.

ἄρξας ἔτη δεκαδύο· τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος ὁ υἱὸς
 4 Τιμόθεος ἤρξεν ἔτη πεντεκαίδεκα. Τυρρηνοὶ δὲ δια-
 πολεμοῦντες Ῥωμαίοις ἐπόρθησαν πολλὴν τῆς πολεμίας
 χώρας καὶ μέχρι τοῦ Τιβέρεως καταδρομόντες ἐπανήλ-
 5 θον εἰς τὴν οἰκίαν. ἐν δὲ ταῖς Συρακούσσαις στάσεως 5
 γενομένης τοῖς Δίωτος φίλοις πρὸς Κάλλιππον οἱ μὲν
 τοῦ Δίωτος φίλοι ἠττηθέντες ἔφυγον εἰς τοὺς Λεον-
 τίνους· μετὰ δὲ τινα χρόνον Ἰππαρίνου τοῦ Διονυσίου
 καταπλεύσαντος εἰς τὰς Συρακούσας μετὰ δυνάμεως
 ὁ μὲν Κάλλιππος ἠττηθεὶς ἐξέπεσεν τῆς πόλεως, Ἰππα-¹⁰
 10 ρίνος δὲ ἀνακτησάμενος τὴν πατρῴαν δυναστείαν ἤρξεν
 ἔτη δύο.

37 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοδήμου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Γάιον Σολπίκιον καὶ Μάρκον
 Οὐαλέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατόν, ¹⁵
 15 καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Μικρίνας Ταραντίνος. ἐπὶ δὲ
 τούτων Φάυλλος μὲν ὁ Φωκῆων στρατηγὸς μετὰ τὴν
 τοῦ ἀδελφοῦ τελευταίην τε καὶ ἦταν προσανέλαβε τὰ
 τῶν Φωκῆων πράγματα τεταπεινωμένα διὰ τε τὴν
 2 ἦταν καὶ τὴν φθορὰν τῶν στρατιωτῶν. ἔχων γὰρ ²⁰
 20 χρημάτων πλῆθος ἀνέκλειπτον πολλοὺς μὲν μισθοφό-
 ρους ἤθροισεν, οὐκ ὀλίγους δὲ συμμάχους ἔπεισε συν-
 επιλαβέσθαι τοῦ πολέμου. τῇ γὰρ ἀφθονίᾳ τῶν χρη-
 μάτων ἀνέδην χρώμενος οὐ μόνον ιδιώτας πολλοὺς
 ἔσχε προθύμους συναγωνιστάς, ἀλλὰ καὶ πόλεις τὰς ²⁵
 25

1 δεκαδύο PX δώδεκα RV δυοκαίδεκα FM. ὁ om. PX.
 2 Τύρρανοι PX. 6 Κάλλιππος RV semper. 7 ἔφυγον PX.
 Λεωντ. P. 8 Διονυσίου mut. in Δίωτος Palm., Cospum secutus
 (cf. Plut. D. 31). 10 Ἰππαρίνος P. 14 Σουλπ. RF; cf. Liv.
 VII 17. 15 Οὐαλέριον P. 16 Μικρ.] cf. Eus.; Σμικρίνας RF.
 18 τε om. F καὶ om. P. 20 καὶ φθορὰν PX. 21 ἀνέκλιπτον
 PX. 24 ἀνείδην PXR. τοὺς ιδιώτας RF.

ἐπιφανεστάτας ἐπεσπάσατο πρὸς τὴν κοινοπραγίαν.
 Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ἀπέστειλαν αὐτῷ στρατιώτας 3
 χιλίους, Ἀχαιοὶ δὲ δισχιλλίους, Ἀθηναῖοι δὲ πεζοὺς μὲν
 πεντακισχιλλίους, ἵππεις δὲ τετρακοσίους, ὧν ἦν στρα-
 5 τηγὸς Ναυσικλῆς. οἱ δὲ τῶν Φεραίων τύραννοι Ἀνκό-
 φρων καὶ Πειθόλαος μετὰ τὴν Ὀνομάρχου τελευταίην
 ἐρημοὶ συμμάχων ὄντες τὰς μὲν Φεράς παρέδωσαν τῷ
 Φιλίππῳ, αὐτοὶ δ' ὑπόσπονδοι γενόμενοι συνήγαγον
 τοὺς μισθοφόρους ὄντας δισχιλλίους καὶ μετὰ τούτων
 10 φηγόντες πρὸς Φάυλλον συνεμάχουν τοῖς Φωκεῦσιν.
 ἐβοήθησαν δὲ καὶ τῶν ἐλαττόνων πόλεων οὐκ ὀλίγαι 4
 τοῖς Φωκεῦσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν διαδιδομένων χρη-
 μάτων· ὁ γὰρ χρυσὸς τὰς πλεονεξίας τῶν ἀνθρώπων
 ἐκκαλούμενος ἠνάγκασεν αὐτομολεῖν πρὸς τὴν ἐκ τοῦ
 15 κέρδους λυσιτέλειαν. ὁ δ' οὖν Φάυλλος μετὰ τῆς δυ-
 νάμεως ἐστράτευσεν εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ περὶ πόλιν
 Ορχομενὸν ἠττηθεὶς μάχῃ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν
 ἀπέβαλεν. μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλης γενομένης μάχης παρὰ
 τὸν Κηφισὸν ποταμὸν ἐνίκησαν πάλιν Βοιωτοὶ καὶ
 20 ἀνεῖλον τῶν πολεμίων ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους, ἐξώργη-
 σαν δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν τετρακοσίων. ὀλίγαις δ' ὕστερον 6
 ἡμέραις γενομένης μάχης περὶ Κορῶνεια ἐνίκησαν οἱ
 Βοιωτοὶ καὶ πεντήκοντα μὲν ἀνεῖλον τῶν Φωκέων, ἑκατὸν
 δὲ καὶ τριάκοντα ἐξώργησαν. ἡμεῖς δὲ τὰ περὶ Βοιωτοὺς
 25 καὶ Φωκεῖς διεληλυθότες ἐπάνειμεν ἐπὶ τὸν Φίλιππον.

4 τετρακ.] sexcentos Cosp. 6 Πειθόλαος X; cf. XVI 39, 3;
 apud Plut. Pel. 35 audit Πειθόλαος. 7 Φεράς FM. παρέδωσαν
 PX. 14 ἐγκαλ. P. 17 Ἀρχομενον P. 19 Κήφισον P. 20 ἀν-
 εῖλαν P. τετρακοσίους RF; om. cum signo lac. Bas. ἐξώργησαν
 δ' εἰς πεντακοσίους RF; sexcenti ferme capti Cosp.; aliunde de
 numero militum non constat. 23 πεντήκ.] centum et quin-
 quaginta Cosp.

38 Οὗτος γὰρ νικήσας τὸν Ὀνομάρχου ἐπιφανεῖ πα-
 ρατάξει τὴν τ' ἐν Φεραῖς τυραννίδα καθείλε καὶ τῇ
 πόλει τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦς καὶ τᾶλλα τὰ κατὰ
 τὴν Θετταλίαν καταστήσας προήγειν ἐπὶ τὰς Πύλας
 2 πολεμήσων τοῖς Φωκεῦσι. κωλυσάντων δὲ τῶν Ἀθη- 5
 ναίων διελθεῖν τὰς παρόδους ἐπανήλθεν εἰς Μακε-
 δονίαν, ἠύξηκώς ἑαυτοῦ τὴν βασιλείαν ταῖς τε πράξεσι
 καὶ τῇ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ. Φάυλλος δὲ στρατεύ-
 σας εἰς Λοιρῶν τοὺς ὀνομαζομένους Ἐπικνημιδίου¹¹
 τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ἐχειρώσατο πάσας, μίαν δὲ τὴν 10
 ὀνομαζομένην Νάρυκα διὰ προδοσίας νυκτὸς παρα-
 λαβὼν πάλιν ἐξέπεσε καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλεν
 4 οὐκ ἐλάττους τῶν διακοσίων. μετὰ δὲ ταῦτα στρα-
 τοπεδεύοντος αὐτοῦ περὶ τὰς ὀνομαζομένας Ἄβας οἱ
 Βοιωτοὶ νυκτὸς ἐπιθέμενοι τοῖς Φωκεῦσιν ἀνείλον 15
 αὐτῶν οὐκ ὀλίγους· ἐπαρθέντες δὲ τῷ προτεργήματι
 παρήλθον εἰς τὴν τῶν Φωκέων χώραν καὶ πολλὴν
 5 αὐτῆς πορθήσαντες ἤθροισαν λαφύρων πλήθος. ἐπαν-
 ιόντων δ' αὐτῶν καὶ τῇ Ναρυκαίων πόλει πολιορκου-
 μένη βοηθούντων ἐπιφανεῖς ὁ Φάυλλος τούτους μὲν 20
 ἐτρέψατο, τὴν δὲ πόλιν ἐλὼν κατὰ κράτος διήρπασε
 6 καὶ κατέσκαψεν. αὐτὸς δὲ περιπεσὼν νόσῳ φθινάδι
 καὶ πολὺν χρόνον ἀρρωστήσας ἐπιπόνως καὶ τῆς ἀσε-
 βείας οἰκείως κατέστρεψε τὸν βίον, καταλιπὼν τῶν
 Φωκέων στρατηγὸν Φάλαικον τὸν Ὀνομάρχου υἱὸν τοῦ 25
 τὸν ἱερὸν πόλεμον ἐκκαύσαντος, ἀντίπαιδα τὴν ἡλικίαν
 ὄντα· παρακατέστησε δ' αὐτῷ ἐπίτροπον ἄμα καὶ στρα-

4 Πόλις P. 9 ἐπονομαζ. FM (cf. XI 83, 2). 11 Ἄρρυκαν PX
 Ἄρρυκαν RVFM; corr. Gron. (cf. v 19; XIV 82, 8; Strab. IX 4, 2;
 St B.). 15 τοῖς Φωκεῦσιν om. PX. ἀνείλων P. 19 Ἄρρυκαίων
 PXR.V. 20 τοὺς μὲν PX. 27 ἄμα om. RF. στρατηγὸν] ὄντα
 add. RF.

τηγὸν Μνασέαν, ἕνα τῶν ἑαυτοῦ φίλων. μετὰ δὲ ταῦτα 7
οἱ Βοιωτοὶ νυκτὸς ἐπιθέμενοι τοῖς Φωκεῦσι τὸν τε
στρατηγὸν αὐτῶν Μνασέαν ἀπέκτειναν καὶ τῶν στρα-
τιωτῶν εἰς διακοσμούς. μετ' ὀλίγον δ' ἵππομαχίας
5 γενομένης περὶ Χαιρώνειαν ὁ Φάλαικος ἠττηθεὶς ἀπ-
έβαλε τῶν ἱπέων οὐκ ὀλίγους.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις καὶ κατὰ τὴν Πε- 39
λοπόννησον ἐγένοντο ταραχαὶ καὶ κινήσεις διὰ ται-
νάς τινὰς αἰτίας. Λακεδαιμόνιοι πρὸς Μεγαλοπολί-
10 τας διαφερόμενοι τὴν χώραν αὐτῶν κατέδραμον Ἄρχι-
δάμου τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος· οἱ δὲ Μεγαλοπολίται
παροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι καὶ καθ' ἑαυτοὺς
οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι παρὰ τῶν συμμάχων μετεπέμ-
ψαντο βοήθειαν. Ἀργεῖοι μὲν οὖν καὶ Σικυνῶνιοι καὶ 2
15 Μεσσήνιοι πανδημεὶ κατὰ τάχος ἐβοήθησαν, Θηβαῖοι
δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλλούς, ἵππεις δὲ
πεντακοσμούς, στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Κηφισίωνα.
Μεγαλοπολίται μὲν οὖν μετὰ τῶν συμμάχων ἐκστρα- 3
τεύσαντες κατεστρατοπέδευσαν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ
20 Ἄλφειοῦ ποταμοῦ· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τρισχιλλούς
μὲν πεζοὺς παρὰ Φωκέων προσελάβοντο, ἵππεις δὲ
ἐκατὸν καὶ πεντήκοντα παρὰ Λυκόφρονος καὶ Πειθο-
λάου τῶν ἐκπεπωκότων ἐκ τῆς ἐν Φεραῖς τυραννίδος·
συστησάμενοι δὲ δύναμιν ἀξιόμαχον κατεστρατοπέδευ-
25 σαν περὶ Μαντινείαν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ πόλιν Ὀρ- 4
νεὰς τῆς Ἀργείας καταντήσαντες ἔφθασαν αὐτὴν ἐκ-
πολιορκήσαντες πρὸ τῆς τῶν πολεμίων παρουσίας,

1 αὐτοῦ PX. 5 Χερῶν. RVFM. 8 ἐγένοντο ταραχαὶ om. F, suprascr. 2. m. 11 Μεγαλοπολίται P (semper) R. 14 Ἀργεῖοι P. 17 πεντακ.] sexc. Cosp. 21 προσελαμβάνοντο P. 23 Φεραῖς P Φεραῖς FM. 25 Μαντινείαν P. Ὀρνέας PX.

οὐσαν σύμμαχον τῶν Μεγαλοπολιτῶν. ἐπεξεληθόντων
 δὲ τῶν Ἀργείων συνάψαντες μάχην ἐνίκησαν καὶ
 5 πλείους τῶν διακοσίων ἀπέκτειναν. τῶν δὲ Θηβαίων
 ἐπιφανέντων καὶ τῷ μὲν πλήθει διπλασίων ὕψων,
 ταῖς δ' εὐταξίαις λειπομένων συνέστη μάχη καρτερά·⁵
 καὶ τῆς νίκης ἀμφιδόξου γενομένης οἱ μὲν Ἀργεῖοι¹¹²
 καὶ οἱ σύμμαχοι τὴν εἰς τὰς οἰκείας πόλεις ἐπάνοδον
 ἐποίησαντο, Λακεδαιμόνιοι δ' εἰς τὴν Ἀρκαδίαν ἐμβα-
 λόντες καὶ πόλιν Ἐλισσοῦντα κατὰ κράτος ἐλόντες καὶ
 6 διαρκάσαντες ἐπανήλθον εἰς τὴν Σπάρτην. μετὰ δέ¹⁰
 τινα χρόνον οἱ Θηβαῖοι μετὰ τῶν συμμάχων ἐνίκησαν
 τοὺς πολεμίους περὶ Τέλφουσαν καὶ συχνοὺς ἀνελόντες
 ἐξώρρησαν Ἀνάξανδρον τε τὸν ἡγούμενον καὶ τῶν
 ἄλλων πλείους τῶν ἐξήκοντα. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον
 ἄλλαις δυοῖ μάχαις προετέρησαν καὶ τῶν ἐναντίων οὐκ¹⁵
 7 ὀλίγους κατέβαλον. τὸ δὲ τελευταῖον τῶν Λακεδαι-
 μονίων ἀξιολόγῳ μάχῃ νικησάντων, αἱ δυνάμεις ἀμ-
 φότερον εἰς τὰς οἰκείας πόλεις ἐπανήλθον. ἔπειτα
 τῶν Λακεδαιμονίων ποιησαμένων ἀνοχᾶς πρὸς τοὺς
 Μεγαλοπολίτας ἐπανήλθον εἰς τὴν Βοιωτίαν οἱ Θη-²⁰
 8 βαῖοι. Φάλαικος δὲ περὶ τὴν Βοιωτίαν διατρέψων
 Χαιρώνειαν εἶλε καὶ τῶν Θηβαίων ἐπιβοηθησάντων
 ἐξέπεσεν ἐκ τῆς πόλεως. ἔπειθ' οἱ μὲν Βοιωτοὶ πολλῇ
 δυνάμει στρατεύσαντες εἰς τὴν Φωκίδα τὴν πλείστην
 αὐτῆς ἐπόρθησαν καὶ τὰς κατὰ τὴν χώραν κτήσεις²⁵
 ἐδήλωσαν· ἕνθα δὲ καὶ τῶν μικρῶν πολισμάτων ἐλόντες
 καὶ λαφύρων πλήθος ἀθροίσαντες ἐπανήλθον εἰς τὴν
 Βοιωτίαν.

⁵ λιπομ. X. ⁹ Ἐλισσοῦντα PX Ἐλισσοῦντα F; cf. Paus. VIII 3, 3. ¹² Τέλφουσαν R; cf. Steph. B. s. v. ²⁷ καὶ om. F.

Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Θεσσαλοῦ Ῥωμαῖοι κατ- 40
 ἔστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Τίτον Κοϊντίον.
 ἐπὶ δὲ τούτων Θηβαῖοι κάμνοντες τῷ πρὸς Φωκεῖς
 πολέμῳ καὶ χρημάτων ἀπορούμενοι πρέσβεις ἐξέπεμψαν
 5 πρὸς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, παρακαλοῦντες εἰσευ-
 πορῆσαι τῇ πόλει χρήματα· ὁ δ' Ἀρταξέρξης προθύμως 2
 ὑπακούσας ἔδωκεν αὐτοῖς δωρεὰν ἀργυρίου τάλαντα
 τριακόσια. τοῖς δὲ Βοιωτοῖς καὶ τοῖς Φωκεῦσιν ἀκρο-
 βολισμοὶ μὲν καὶ χώρας καταδρομαὶ συνέστησαν, πρέ-
 10 ξεις δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἄξια μνήμης οὐ
 συνετελέσθησαν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐν 3
 μὲν τοῖς ἐπάνω χρόνοις στρατεύσας ἐπ' Ἀἴγυπτον πολ-
 λοῖς πλήθεσι στρατιωτῶν ἀπέτυχε, κατὰ δὲ τοὺς ὑπο-
 15 κειμένους καιροὺς πάλιν ἐπολέμησε τοῖς Αἴγυπτοῖς
 καὶ πρᾶξις ἀξιολόγους κατεργασάμενος διὰ τῆς ἰδίας
 ἐνεργείας τὴν Αἴγυπτον ἀνεκτήσατο καὶ Φοινίκην καὶ
 Κύπρον. ἵνα δὲ σαφῆ τὴν περὶ τούτων ἱστορίαν ποι- 4
 ῆσωμεν, τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου προεκκησόμεθα μικρὸν
 20 ἀναλαμβάνοντες τοὺς οἰκείους χρόνους. τῶν γὰρ Αἴγυπ-
 τίων ἀπὸ Περσῶν ἀποστάτων κατὰ τοὺς ἀνωτέρω
 χρόνους Ἀρταξέρξης ὁ ἐπικληθεὶς Ὠχός αὐτὸς μὲν
 οὐκ ὦν φιλοπόλεμος ἐφ' ἡσυχίας ἔμενεν, ἀποστέλλων
 δὲ δυνάμεις καὶ στρατηγούς πολλακίς ἀπετύγγανε διὰ

1 Θεσσαλὸν PX (cf. Dion. Hal. de Din. 9. 11); verum archon-
 tis nomen Θεέλλος in inscr. saepius occurrit (CIA. II 758;
 1174). 2 Τίτον PR. Κόιντον FMO. cf. Liv. VII 18. 5 fort.
 (del. εἰς-) εὐπορῆσαι (cf. II 31, 7); certe εἰσευπ. trans. alioquin
 non usurpatur; Wess. εἰσπορίσαι conl. 7 ἐπακούσας X.
 δωρεὰν om. RF; nothum videbatur Rhodomanno; sed cf. XX
 94, 5 et saepius. 9 καὶ δρομαὶ P ἐκδρομαὶ X. 10 καὶ τοῦ-
 τον P. 19 προεκκησόμεθα X. 20 τοὺς om. X. 21 καὶ τοὺς P.
 22 Ὠχός P.

- 5 τὴν κακίαν καὶ ἀπειρίαν τῶν ἡγεμόνων. διὸ καὶ κατα-
φρουρηθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἠναγκάζετο κατερεῖν
διὰ τε τὴν ἀρίαν καὶ τὸ τῆς ψυχῆς εἰρηνικόν. κατὰ
δὲ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς τῶν Φοινίκων καὶ τῶν
ἐν Κύπρῳ βασιλέων μιμησαμένων τοὺς Αἰγυπτίους,⁵
καὶ διὰ τὴν καταφρόνησιν ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν ὄρη-
σάντων παροξυνθεὶς ἔκρινε πολεμεῖν τοὺς ἀφεστηκό-
6 τας. τὸ μὲν οὖν στρατηγὸς ἐκπέμπειν ἀπεδοκίμασε,
δι' ἑαυτοῦ δὲ τοὺς ὑπὲρ τῆς βασιλείας ἀγῶνας ποι-
ήσασθαι διέγνω. διόπερ ὄπλων καὶ βελῶν καὶ σίτου καὶ
δυνάμεων μεγάλας παρασκευὰς ποιησάμενος ἠθροῖσε
πεζῶν μὲν τριάκοντα μυριάδας, ἵππέων δὲ τρεῖς, τρι-
ήρεις δὲ τριακοσίας, φορηγῶν δὲ καὶ τὰς ἄλλας τὰς
τὴν ἀγορὰν κομιζούσας πεντακοσίας.
- 41 Ἦρξατο δὲ καὶ πρὸς Φοινίκας πολεμεῖν διὰ τοιαύτας¹⁵
τινὰς αἰτίας. κατὰ τὴν Φοινίκην ἔστι πόλις ἀξιόλογος
ὀνόματι Τρίπολις, οἰκίαν ἔχουσα τῇ φύσει τὴν προσ-
ηγορίαν· τρεῖς γάρ εἰσιν ἐν αὐτῇ πόλεις σταδιαίων
ἀπ' ἀλλήλων ἔχουσαι διάστημα· ἐπικαλεῖται δὲ τούτων
ἢ μὲν Ἀραδίων, ἢ δὲ Σιδωνίων, ἢ δὲ Τυρίων. ἀξίωμα²⁰
δ' ἔχει μέγιστον αὐτῆ τῶν κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεων,
ἐν ᾗ συνέβαινε τοὺς Φοινίκας συνέδριον ἔχειν καὶ
2 βουλευέσθαι περὶ τῶν μεγίστων. τῶν δὲ σατραπῶν
καὶ στρατηγῶν ἐν τῇ Σιδωνίων διατριβόντων καὶ
κατὰ τὰς τῶν πραγμάτων ἐπιταγὰς ὕβριστικῶς καὶ²⁵
ὑπερηφάνως προσφερομένων τοῖς Σιδωνίοις οἱ κακού-
μενοι τὴν ἐπήρειαν χαλεπῶς φέροντες ἔγνωσαν ἀπο-

3 ἀργείαν P. 7 καταπολεμεῖν αὐτ πολεμεῖν πρὸς Scal.
8 τοὺς μὲν οὖν PRF. 15 ἦρξατο δὲ καὶ PXRf. 17 ὄνομα RF.
τὴν φύσιν τῇ προσηγορίᾳ PX. 18 σταδιαίων P. 20 Σιδίων F.
25 πραγμάτων libri omnes; edd. προσταγμάτων.

στῆναι τῶν Περσῶν. πείσαντες δὲ καὶ τοὺς ἄλλους 3
 Φοίνικας τῆς αὐτονομίας ἀντέχεσθαι διεπρεσβεύσαντο
 πρὸς τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Νεκτανεβῶ, πολέμιον
 ὄντα Περσῶν, καὶ πείσαντες παραλαβεῖν αὐτοὺς εἰς
 5 τὴν συμμαχίαν παρεσκευάζοντο τὰ πρὸς τὸν πόλεμον.
 τῆς δὲ Σιδῶνος εὐδαιμονία διαφοροῦσης καὶ τῶν 4
 ἰδιωτῶν διὰ τὰς ἐμπορίας μεγάλους περιπεποιημένων
 πλούτους ταχὺ τριήρεις τε πολλαὶ κατεσκευάσθησαν
 καὶ μισθοφόρων πλήθος ἠθροίσθη, πρὸς δὲ τούτοις
 10 ὄπλα καὶ βέλη καὶ σίτος καὶ τᾶλλα πάντα τὰ πρὸς
 πόλεμον χρήσιμα συντόμως κατεσκευάσθη. κατόρχοντες 5
 δὲ τῆς ἔχθρας τὸν μὲν βασιλικὸν παράδεισον, ἐν ᾧ
 τὰς καταλύσεις οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰώθεισαν
 ποιεῖσθαι, δενδροτομήσαντες διέφθειραν· ἔπειτα τὸν
 15 ἠθροισμένον ὑπὸ τῶν σατραπῶν εἰς τὸν πόλεμον τοῖς
 ἵπποις χόρτον ἐνέπηρσαν, τὸ δὲ τελευταῖον τοὺς τὰς
 ὕβρεις ἐπιτελεσαμένους Πέρσας συλλαβόντες ἐτιμωρή-
 σαντο. τοῦ δὲ πολέμου πρὸς τοὺς Φοίνικας ταύτην 6
 τὴν καταρχὴν λαβόντος ὁ βασιλεὺς τυθόμενος τὰ
 20 τετολμημένα τοῖς ἀποστάταις πᾶσι μὲν τοῖς Φοίνιξιν
 ἠπέλει, μάλιστα δὲ τοῖς Σιδωνίοις. ἐν δὲ τῇ Βαβυ-42
 λῶνι συνηθροικῶς τὰς πεζικὰς καὶ ἵππικὰς δυνάμεις
 εὐθὺς ἀναλαβὼν προῆγεν ἐπὶ τοὺς Φοίνικας· ἐν ὅσῳ
 δ' οὗτος κατὰ τὴν ὁδοιορίαν ἐβάδιζε, Βέλεσος ὁ τῆς
 25 Συρίας σατραπῆς καὶ Μαζαῖος ὁ τῆς Κιλικίας ἄρχων
 συνελθόντες ἐπολέμουν τοὺς Φοίνικας. Τέννης δ' ὁ 3

3 Νεκτανεβῶν PXR V (cf. XV 92, 3); Νεκταναβῶ FM.
 5 παρεσκευάζοντα P . . νται X. 7 ἐμπορίας X. 13 οἱ om. R.
 εἰώθεισαν P. 17 ἐπιτετελεσαμ. P ἐπιτετελεσμ. X. ἐτιμωρίσαντο P.
 18 τοῦ πρὸς τ. Φ. Hertl. III p. 27. 24 οὕτως PX. ὁδοιορίαν
 P. Βέλεσος] Βελεσὸς RV Βελεσίς M; βασιλεὺς P ὁ βασ. X.
 26 Τέννης F.

τῆς Σιδῶνος βασιλεὺς προσελάβετο παρ' Αἰγυπτίων¹¹
στρατιώτας μισθοφόρους Ἕλληνας τετρακισχιλίους, ὃν
ἦν στρατηγὸς Μέντωρ ὁ Ῥόδιος. μετὰ δὲ τούτων καὶ
τῶν πολιτικῶν στρατιωτῶν τοῖς προειρημένοις σατρά-
παις συμβαλὼν ἐνίκησεν καὶ τοὺς πολεμίους ἐξέβαλεν ⁵
ἐκ τῆς Φοινίκης.

³ Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις καὶ κατὰ τὴν Κύ-
προν συνέστη πόλεμος, συμπεπλεγμένως ἔχων τὰς πρά-
⁴ξεις τῷ ὑποκειμένῳ πολέμῳ. ἐν γὰρ τῇ νήσῳ ταύτῃ
πόλεις ἦσαν ἀξιόλογοι μὲν ἐννέα, ὑπὸ δὲ ταύτας ¹⁰
ὑπῆρχε τεταγμένα μικρὰ πόλιστατα τὰ προσκυροῦντα
ταῖς ἐννέα πόλεσιν. ἐκάστη δὲ τούτων εἶχε βασιλέα
τῆς μὲν πόλεως ἄρχοντα, τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν Περσῶν
⁵ ὑποτεταγμένον. οὗτοι πάντες συμφρονήσαντες καὶ
μιμησάμενοι τοὺς Φοίνικας ἀπέστησαν καὶ παρασκευα- ¹⁵
σάμενοι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον αὐτοκράτορας τὰς ἰδίας
⁶ βασιλείας ἐποίησαν. ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ Ἀρταξέρξης
ἔγραψε πρὸς τὸν Ἰδριέα τὸν τῆς Καρίας δυνάστην,
ἄρτι μὲν παρειληφότα τὴν ἀρχήν, φίλον δ' ὄντα καὶ
σύμμαχον Περσῶν ἐκ προγόνων, ἀθροῖσαι δύναιμι ²⁰
περικλήν τε καὶ ναυτικὴν τὴν διαπολεμήσουσαν τοῖς ἐν
⁷ Κύπρῳ βασιλεῦσιν. ὁ δ' ὀξέως παρασκευασάμενος τρι-
ήρεις μὲν τεσσαράκοντα, στρατιώτας δὲ μισθοφόρους
ὀκτακισχιλίους ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Κύπρον, ἐπιστήσας
στρατηγούς Φωκίωνα τὸν Ἀθηναῖον καὶ Εὐαγόρα τὸν ²⁵
ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις βεβασιλευκότα κατὰ τὴν νῆσον.
⁸ οὗτοι μὲν οὖν καταπλεύσαντες εἰς τὴν Κύπρον εὐθὺς

¹¹ ὑπῆρχον RF. ¹⁸ Ἰδριέα Cosp.; Ἀρσιέα P XFM Γαρι-
σέα RV (cf. XVI 45, 7; 69, 2). ²⁰ ἀθροίσαντι P . . σαντα X.
²¹ τὴν om. RF. ²³ σαράκοντα P. ²⁵ Ἀθηναίων P.
²⁶ ἄνω F.

ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν πόλεων Σαλαμίνα τὴν δύναμιν ἤγαγον. βαλόμενοι δὲ χάρακα καὶ τὴν παρεμβολὴν ὀχυρώσαντες ἐπολιόρκουν τοὺς Σαλαμινίους κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. τῆς δὲ νήσου πάσης ἐν
 5 εἰρήνῃ πολὺν χρόνον γενομένης καὶ τῆς χώρας εὐδαι-
 μονούσης οἱ στρατιῶται κρατοῦντες τῶν ὑπαίθρων
 πολλὰς ὠφελείας ἤθροισαν. τῆς δὲ τούτων εὐπορίας 9
 διαβοηθείσης πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς περαίας Συρίας τε
 καὶ Κιλικίας συνέρθεον ἐθέλοντι στρατιῶται πρὸς τὴν
 10 ἐλπίδα τοῦ κέρδους. τέλος δὲ διπλασιασθείσης τῆς
 μετ' Εὐαγόρου καὶ Φωκίωνος δυνάμεως οἱ βασιλεῖς
 οἱ κατὰ τὴν Κύπρον εἰς ἀγωνίαν καὶ μεγίστους φό-
 βους ἐνέπιπτον. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Κύπρον ἐν
 τούτοις ἦν.

15 Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐκ 43
 τῆς Βαβυλωνος τὴν ἀνάξουξιν ποιησάμενος μετὰ τῆς
 δυνάμεως προῆγεν ἐπὶ τὴν Φοινίκην· ὁ δὲ τῆς Σι-
 δῶνος δυνάστης Τέννης πυνθανόμενος τὸ μέγεθος
 τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως καὶ νομίσας τοὺς ἀφ-
 20 εστηκότας οὐκ ἀξιομάχους εἶναι τὴν σωτηρίαν ἰδίᾳ
 115 πορίζειν ἔκρινεν. διόπερ τῶν ἑαυτοῦ θεραπόντων τὸν 2
 πιστότατον Θετταλίωνα λάθρα τῶν Σιδωνίων ἐξέπεμψε
 πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἐπαγγελλόμενος αὐτῷ τὴν μὲν
 Σιδῶνα παραδώσειν, τὴν δ' Αἴγυπτον συνεκπολεμή-
 25 σειν, μεγάλα δ' αὐτῷ συνεργήσειν ἔμπειρον ὄντα τῶν
 κατὰ τὴν Αἴγυπτον τόπων καὶ τὰς κατὰ τὸν Νεῖλον
 ἀποβάσεις ἀκριβῶς εἰδόντα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας τοῦ 3

4 θάλασσαν F. 5 εὐδαιμονίας PX. 9 ἐθέλοντες P ἐθέλον-
 τεῖς X. 15 ταῦθ' PX. 18 Τέννης Μέντωρ πυνθ. PX; δυνάστης
 Μέντωρ πυνθ. (subscr. 2. m. Τέννης, del. Μέντωρ) R δυν. M.
 πυνθ. cett. 19 ἀμφεστηκ. P. 21 πορίζεσθαι req. Dind. 22 ἐκ-
 πέμψαι X. 25 ἐμπειρότατον F. 26 τὴν om. F.

Θετταλίωνος τὰ κατὰ μέρος ἤσθη διαφερόντως καὶ τῶν μὲν κατὰ τὴν ἀπόστασιν ἐγκλημάτων ἀπολύσειν ἔφη τὸν Τέννην, πράξαντος δ' αὐτοῦ τὰ καθωμολογημένα μεγάλας δωρεὰς δώσειν ἐπηγγέλματο. εἰπόντος δὲ τοῦ Θετταλίωνος ὡς καὶ δεξιὰν λαβεῖν ὁ Τέννης⁵ ἤξιωσε, ἐπὶ τούτοις ὁ μὲν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ὡς οὐ πιστευόμενος παρέδωκε τὸν Θετταλίωνα τοῖς ὑπηρέταις⁴ καὶ προσέταξεν ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν· ἐπεὶ δ' ἀπαρόμενος ὁ Θετταλίω ἐπὶ τὴν τιμωρίαν τοσοῦτον εἶπεν ὅτι Σὺ μὲν, ὦ βασιλεῦ, πράξεις ὃ θέλεις, ὁ μέντοι¹⁰ Τέννης δυνάμενος ἅπαντα καταπρᾶξαι διὰ τὸ μὴ δοῦναί σε τὴν πίστιν οὐδὲν μὴ συντελέσει τῶν ἐπηγγελμένων, πάλιν ἀκούσας τούτων μετενόησε καὶ μετακαλεσάμενος τοὺς ὑπηρέτας ἀφείναι προσέταξε καὶ τὴν δεξιὰν ἔδωκε τῷ Θετταλίω· ἔστι δ' ἡ πίστις αὕτη¹⁵ βεβαιοτάτη παρὰ τοῖς Πέρσαις. οὗτος μὲν οὖν παρελθὼν εἰς Σιδῶνα τὰ πεπραγμένα τῷ Τέννη λάθρα τῶν⁴⁴ Σιδωνίων ἀπήγγειλεν, ὃ δὲ βασιλεὺς ἐν μεγάλῳ τιθέμενος τὸ κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου διὰ τὸ πρότερον ἐλάττωμα πρεσβευτὰς ἀπέστειλε πρὸς τὰς μεγίστας²⁰ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων, ἀξιῶν συστρατεῦσαι τοῖς Πέρσαις ἐπ' Αἰγυπτίους. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν φιλίαν ἔφασαν τὴν πρὸς Πέρσας² τηρεῖν, συμμαχίαν δὲ ἀποστέλλειν ἀντεῖπαν. Θηβαῖοι δὲ στρατηγὸν ἐλόμενοι Λακρότην ἐξαπέστειλαν μετὰ²⁵ χιλίων ὀπλιτῶν. Ἀργεῖοι δὲ τρισχιλλοὺς στρατιώτας

3 Μέντωρα PXVFM; idem R, sed corr. 2. m. 5 ὁ Τέννης Μέντωρ PX; ὁ μέντωρ rell., sed in R corr. 2. m. 10 ὁ μέντοι Μέντωρ codd. fere omnes; ὁ μὲν σοι Μέντωρ X. 11 πράξει M (corr. 1. m.). 12 μὲν X. συντελέσειν (sic) P συντελέση X. 17 Μέντορι libri omnes. 24 ἀντεῖπαν codd. omnes. 26 ὀπλιτῶν P.

ἐξέπεμψαν, στρατηγὸν δὲ αὐτοὶ μὲν οὐχ εἴλαντο, τοῦ
 δὲ βασιλέως κατ' ὄνομα τὸν Νικόστρατον στρατηγὸν
 αἰτήσαμένου συνεχώρησαν. ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀγαθὸς 3
 καὶ πράξιαι καὶ βουλευσασθαι, μεμιγμένην ἔχων τῇ
 5 φρονήσει μανίαν· τῇ γὰρ τοῦ σώματος ῥώμῃ διαφέρων
 ἐμιμείτο τὸν Ἡρακλέα κατὰ τὰς στρατείας καὶ λεοντῆν
 ἐφόρει καὶ ῥόπαλον ἐν ταῖς μάχαις. ὁμοίως δὲ τού- 4
 τοις οἱ τὴν παραθαλάττιον τῆς Ἀσίας οἰκοῦντες Ἑλ-
 ληνες ἀπέστειλαν στρατιώτας ἐξακισχιλλούς, ὥστε τοὺς
 10 πάντας Ἑλληνας γενέσθαι συμμάχους μυρίους. πρὸ
 δὲ τῆς τούτων παρουσίας ὁ μὲν βασιλεὺς διεληλυθὼς
 116 τὴν Συρίαν καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Φοινίκην
 ἐστρατοπέδευσεν οὐ μακρὰν τῆς Σιδῶνος. οἱ δὲ Σι- 5
 δῶνιοι κεχρονικότος τοῦ βασιλέως περὶ τὰς παρα-
 15 σκευὰς σίτου τε καὶ ὄπλων καὶ βελῶν πολλὴν ἐπι-
 μέλειαν ἐποιήσαντο. ὁμοίως οὖν τὴν πόλιν τάφροις
 τριπλαῖς μεγάλαις καὶ τειχῶν ὑψηλῶν κατασκευαῖς
 περιειλήφεισαν. εἶχον δὲ καὶ στρατιωτῶν ἱκανὸν πλη- 6
 θος πολιτικῶν ἐν γυμνασίαις καὶ πόνοις ἐνηθληκὸς
 20 καὶ ταῖς τῶν σωμάτων εὐεξίαις καὶ ῥώμας διαφέρων.
 πλούτῳ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις χορηγίαις ἡ πόλις πολὺ
 προεῖχε τῶν κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεων, τὸ δὲ μέγι-
 στον τριήρεις καὶ πεντήρεις εἶχε πλείους τῶν ἑκατόν.
 ὁ δὲ Τέννης κοινωσάμενος τὴν προδοσίαν Μέντορι τῷ 45

1 στρατηγὸν μὲν αὐτοὶ οὐχ εἴλαντο M. εἴλαντο codd.
 2 τὸν om. RF. 4 καὶ πράξιαι βουλόμενος καὶ β. PX. fort.
 μεμιγμένην δ' ἔχων. 6 στρατιῶς PX. λεοντῆν codd. 8 παρα-
 θαλάττιαν RF. 13 οὐ om. F. 14 κατασκ. RF. 15 τε om. X.
 16 malim ἐπεποίητο. 18 πλήθος ἱκανὸν F. 19 ἐν del.
 Kallenb. I p. 14. γυμνασίαις] restitui ex Pol. X 20, 6; codd.
 γυμνασίαις. 20 σωμάτων PX; rell. συμμάχων μάχων V.
 22 μέγιστόν τε τρ. P. 24 Τέννης FM Τέννης Μέντωρ X. Μέν-
 τορι om. X.

στρατηγῶ τῶν ἐξ Αἰγύπτου μισθοφόρων τοῦτον μὲν ἀπέλιπε τηροῦντα μέρος τῆς πόλεως καὶ συνεργοῦντα τοῖς περὶ τὴν προδοσίαν ἐγκειρομένοις, αὐτὸς δὲ μετὰ στρατιωτῶν πεντακοσίων προῆγεν ἐκ τῆς πόλεως, προσποιούμενος ἐπὶ κοινήν τῶν Φοινίκων σύνοδον ἀπαντᾶν· ἦγε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐπιφανεστάτους 5 τῶν πολιτῶν ἑκατὸν ὡς συμβούλους. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν τοῦ βασιλέως, συναρπάσας τοὺς ἑκατὸν παρέδωκε τῷ Ἀρταξέρξει. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος αὐτὸν ὡς φίλον τοὺς μὲν ἑκατὸν ὡς αἰτίους ἕντας τῆς ἀποστά- 10 σεως κατηκόντισε, πεντακοσίων δὲ τῶν πρώτων Σιδωνίων μεθ' ἱκετηριῶν ἀπαντησάντων ἀνεκαλέσατο τὸν Τέννην καὶ ἐπερώτησεν εἰ δύναται τὴν πόλιν αὐτῷ παραδοῦναι· σφόδρα γὰρ ἔσπευδε μὴ δι' ὁμολογίας τὴν Σιδῶνα παραλαβεῖν, ὅπως ἀπαραιτήτοις συμφοραῖς 15 περιβαλὼν τοὺς Σιδωνίους τῇ τούτων τιμωρίᾳ κατα- 3 πλῆξῃται τὰς ἄλλας πόλεις. τοῦ δὲ Τέννου διαβεβαιωσαμένου παραδώσειν τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς, φυλάττων τὴν ὀργὴν ἀπαραίτητον, ἄπαντας τοὺς πεντακοσίους ἔχοντας τὰς ἱκετηρίας κατηκόντισεν. εἶθ' ὁ μὲν Τέν- 20 νης προσελθὼν τοῖς ἐξ Αἰγύπτου μισθοφόροις ἔπεισεν αὐτοὺς ἐντὸς τῶν τειχῶν εἰσαγαγεῖν αὐτόν τε καὶ τὸν 4 βασιλέα. ἡ μὲν οὖν Σιδῶν διὰ τοιαύτης προδοσίας ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς Πέρσiais. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπολαβὼν τὸν Τέννην μηκέτι χρήσιμον ὑπάρχειν ἀνείλεν. 25 οἱ δὲ Σιδῶνιοι πρὸ μὲν τῆς παρουσίας τοῦ βασιλέως ἐνέπρησαν ἀπάσας τὰς ναῦς, ὅπως μηδεὶς δύνηται τῶν

2 ἀπέλειπεν P. 4 sescentis Cosp. ἐκ τῆς πόλεως προῆγεν R.F. 6 δὲ om. F. 7 ἐπειδὴ δὲ R.F. 11 πρὸ τῶν P.X. 13 Τέννην F semper. καὶ ἐπερώτησεν om. X. δύναται R.F. 15 ἀπαραιτήτοις P. 17 διαβεβαιουμ. X. 20 κατηκόντισεν P. 22 τειχέων F.

κατὰ τὴν πόλιν ἐκπλεύσας ἰδίᾳ σωτηρίαν πορίζεσθαι·
 ἐπειδὴ δὲ τὴν πόλιν ἐώρων καὶ τὰ τεῖχη κατελημμένα
 καὶ πολλαῖς μυριάσι στρατιωτῶν περιεχόμενα, συγκλεί-
 17σαντες ἑαυτοὺς καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς τὰς
 5 οἰκίας ἐνέπηρσαν. φασὶ δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ πυρὸς τότε 5
 διαφθαρέντας σὺν τοῖς οἰκετικοῖς σώμασι γεγονέναι
 πλείους τῶν τετρακισμυρίων. τούτου δὲ τοῦ πάθους
 περὶ τοὺς Σιδωνίους γενομένου καὶ τῆς πόλεως ὅλης
 μετὰ τῶν ἐνοικούντων ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφανισθείσης
 10 τὴν πυρκαϊὰν ὁ βασιλεὺς ἀπέδοτο πολλῶν ταλάντων·
 διὰ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐυφημηκόντων εὐρέθη 6
 πολὺς ἄργυρός τε καὶ χρυσὸς ὑπὸ τοῦ πυρὸς κευαυ-
 μένος. τὰ μὲν οὖν κατὰ Σιδῶνα συμβάντα δυστυχή-
 ματα τοιαύτην ἔσχε τὴν καταστροφὴν, αἱ δ' ἄλλαι
 15 πόλεις καταπλαγεῖσαι προσεχώρησαν τοῖς Πέρσαις.

Βραχὺ δὲ πρὸς τούτων τῶν χρόνων Ἀρτεμισία μὲν 7
 ἢ Κάριας δυναστεύουσα μετήλλαξεν ἄρξασα ἔτη δύο,
 τὴν δὲ δυναστείαν Ἰθριεὺς ὁ ἀδελφὸς διεδέξατο καὶ
 ἤρξεν ἔτη ἑπτὰ. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς 8
 20 μὲν Πραινεστίνους ἀνοχάς, πρὸς δὲ Σαννίτας συν-
 θήκας ἐποιήσαντο, Ταρκυνίους δὲ ἄνδρας διακοσμούς
 καὶ ἐξήκοντα δημοσίᾳ ἐθανάτωσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ. κατὰ 9
 δὲ τὴν Σικελίαν Λεπτίνης καὶ Κάλλιππος οἱ Συρα-
 κόσιοι δύνάμιν ἔχοντες ἐπολιόρκησαν Ῥήγιον φρουρού-
 25 μενον ὑπὸ Λιονυσίου τοῦ τυράννου τοῦ νεωτέρου
 καὶ τὴν μὲν φρουρὰν ἐξέβαλον, τοῖς δὲ Ῥηγίνοις τὴν
 αὐτονομίαν ἀπεκατέστησαν.

1 ἰδίᾳ Wess.; codd. ἰδίαν. 4 καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα F.
 11 ἐνοικούντων F. 17 ἄρξας P. 20 Πραινεστίνους F. 21 Ταρ-
 κουνίους PX Ταρηνίους V; cf. Ptol. III 1, 43. 21 358 Liv. VII 19.
 23 τὴν om. F. 24 ἐξεπολιόρκησαν req. Dind. 27 ἀποκα-
 τέστησαν RF.

46 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Γάιον
Σουλπίκιον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Κύπρον Σαλα-
μινίων πολιορκουμένων ὑπ' Εὐαγόρου καὶ Φωκίωνος
αἱ μὲν ἄλλαι πόλεις ἄπασαι τοῖς Πέρσiais ὑπετάγησαν, 5
τῆς δὲ Σαλαμῖνος βασιλεύων Πρωταγόρας μόνος ὑπ-
2 ἐμεινε τὴν πολιορκίαν. ὁ δ' Εὐαγόρας πατρῶϊαν ἀρχὴν
τὴν Σαλαμινίων ἀνεκτάτο καὶ διὰ τοῦ βασιλέως τῶν
Περσῶν τὴν ἀνάδοδον εἰς τὴν βασιλείαν ἐποιεῖτο. μετὰ
δὲ ταῦτα διαβληθέντος αὐτοῦ πρὸς Ἀρταξέρξην καὶ 10
τοῦ βασιλέως βοηθοῦντος τῷ Πρωταγόρῃ ὁ μὲν Εὐα-
γόρας ἀπογνοὺς τὴν ἀνάδοδον καὶ περὶ τῶν ἐγκλη-
μάτων ἀπολογησάμενος ἄλλης ἡγεμονίας ἠξιώθη κατὰ
3 τὴν Ἀσίαν μελίζονος. κακῶς δὲ τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν
διοικήσας ἔφυγε πάλιν εἰς Κύπρον καὶ συλληφθεὶς 15
τιμωρίας ἠξιώθη. ὁ δὲ Πρωταγόρας ἐκουσίως ὑποτα-
γεὶς τοῖς Πέρσiais τὸ λοιπὸν ἀδεῶς ἐβασίλευε τῆς Σα-
λαμῖνος.

4 Ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς μετὰ τὴν ἄλωσην τῆς
Σιδῶνος, παραγενομένων αὐτῷ τῶν συμμάχων ἕκ τε 20
Ἀργούς καὶ Θηβῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνί-
δων πόλεων, ἀθροίσας πᾶσαν τὴν δύναμιν προῆγεν
5 ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. καταντήσας δ' ἐπὶ τὴν μεγάλην
λίμνην, καθ' ἣν ἔστι τὰ καλούμενα Βάραθρα, μέρος 118
τῆς δυνάμεως ἀπέβαλε διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τόπων. 25
περὶ δὲ τῆς κατὰ τὴν λίμνην φύσεως καὶ τοῦ περὶ
αὐτὴν παραδόξου συμπτώματος προειρηκότες ἐν τῇ

2. 3 cf. Liv. VII 19. 6 Πρωταγόρας codd. omnes excepto P qui Πρωταγόρας. Iustum regis nomen Πρωταγόρας (Πρωταγόρας XV 4, 3), quod Wesselingium secuti editores restituerunt. 8 τῶν Σαλαμ. P^X; fort. τὴν τῶν Σ. 21 Ἀργούς P. 27 cf. I 30, 4sq.

πρώτη βύβλω τὸ διλογεῖν περὶ τῶν αὐτῶν παρήσομεν.
 διελθῶν δὲ τὰ Βάραθρα μετὰ τῆς δυνάμεως ὁ βασι- 6
 λεὺς ἦκεν πρὸς τὸ Πηλούσιον· αὕτη δ' ἐστὶ πόλις ἐπὶ
 τοῦ πρώτου στόματος, καθ' ὃν τόπον ὁ Νεῖλος ποιεῖται
 5 τὰς ἐκβολάς. οἱ μὲν οὖν Πέρσαι κατεστρατοπέδευσαν
 ἀπὸ τεσσαράκοντα σταδίων τοῦ Πηλουσίου, οἱ δ' Ἑλ-
 ληνες πρὸς αὐτῷ τῷ πολίσματι. οἱ δ' Αἰγύπτιοι, δε- 7
 δωκότων αὐτοῖς τῶν Περσῶν πολὺν χρόνον εἰς τὴν
 παρασκευήν, πάντα μὲν τὰ στόματα τοῦ Νεῖλου καλῶς
 10 κατεσκευακότες ὑπῆρχον, μάλιστα δὲ τὸ πρὸς τῷ Πη-
 λουσίῳ διὰ τὸ πρῶτον εἶναι τοῦτο καὶ μάλιστα κείμε-
 νον εὐκαίρως. ἐφρουροῦν δὲ τὸ χωρίον στρατιῶται 8
 πεντακισχίλιοι, στρατηγούντος Φιλόφρονος τοῦ στρα-
 τηγοῦ. οἱ δὲ Θηβαῖοι σπεύδοντες ἄριστοι φανῆναι
 15 τῶν συστρατευομένων Ἑλλήνων πρῶτοι καὶ μόνοι διὰ
 στενῆς τινοῦ καὶ βαθείας διώρυγος ἐτόλμησαν δια-
 βῆναι παραβόλως. διαβάντων δ' αὐτῶν <καὶ προσ- 9
 βαλλόντων> τοῖς τεύχεσιν οἱ φρουροῦντες τὸ Πηλού-
 σιον ἐκχυθέντες ἐκ τῆς πόλεως συνῆψαν μάχην πρὸς
 20 τοὺς Θηβαίους· μεγάλου δ' ἀγῶνος γενομένου διὰ τὰς
 παρ' ἀμφοτέροις φιλοτιμίας τότε μὲν ἐν τῷ κινδύνῳ
 διημερεύσαντες ὑπὸ τῆς νυκτὸς διελύθησαν. τῇ δ' 47
 ὑστεραῖα τοῦ βασιλέως εἰς τρία μέρη τὴν Ἑλληνικὴν
 δύναμιν μερίσαντος ἐκάστη μερὶς εἶχε στρατηγὸν Ἑλ-
 25 ληνα καὶ τούτῳ παρακαθισταμένον ἡγεμόνα ἄνδρα

1 βύβλω PR. 2 ὁ βασιλεὺς om. RF. 3 πρὸς τὸ Πελ. PX;
 rell. εἰς. ante πόλις πρώτη add. F. 4 στόματος πρώτου F.
 5 τὰς ἐκβολάς PX; cett. τὴν ἐκβολήν. 6 τεσσαρακ. P. 9 πάντα
 μὲν τὰ ματα (sic) P π. μ. τὰ πολίσματα X. 10 τῷ πρὸς τῷ
 Πηλούσιῳ P. 12 ἐφρουροῦν P. 13 Φιλοφρόνως P. στρατηγοῦ]
 fort. Σπαρτιάτου Hertl. II, 1 p. 24. 17 post αὐτῶν add. τοῖς
 τεύχεσιν PX; omissa supplevi ex Diodori genere dic. (cf. e. g.
 XV 65, 4). 25 παρακαθιστάμενον X.

2 Πέρσην, προκεκριμένον ἐπ' ἀρετῇ τε καὶ εὐνοίᾳ. τὴν
 μὲν οὖν πρώτην τάξιν ἐπέειχον οἱ Βοιωτοὶ στρατηγὸν
 μὲν ἔχοντες Δακρότην τὸν Θηβαῖον, ἡγεμόνα δὲ Πέρ-
 σην Ῥωσάκην· οὗτος δὲ ἀπόγονος μὲν ἦν <ἐνὸς> τῶν
 5 ἐπὶ Περσῶν τῶν τοὺς μάγους καταλυσάντων, σατρά-
 πης δὲ Ἰωνίας καὶ Ἀυδίας· συνείπετο δ' αὐτῷ πολλή
 μὲν ἵππος, οὐκ ὀλίγη δὲ πεζικὴ στρατιὰ τῶν βαρβά-
 3 ρων. δευτέρα δ' ἦν μέρος ἢ τῶν Ἀργείων Νικοστρά-
 του στρατηγοῦντος καὶ μετ' αὐτοῦ Πέρσου συνάρχοντος
 Ἀρισταξάνου· οὗτος δ' ἦν εἰσαγγελεὺς τοῦ βασιλέως 10
 καὶ πιστότατος τῶν φίλων μετὰ Βαγῶαν· προσωρίσθη-
 σαν δ' αὐτῷ στρατιῶται μὲν ἐπίλεκτοι πεντακισχίλιοι,
 4 τριήρεις δὲ ὀγδοήκοντα. τῆς δὲ τρίτης μερίδος ἐστρα-
 τήγει Μέντωρ ὁ τὴν Σιδῶνα παραδούς, ἔχων τοὺς
 προὔπαρχοντας αὐτῷ μισθοφόρους· συνεστρατεύετο δ' 15
 αὐτῷ Βαγῶας, ᾧ μάλιστα βασιλεὺς ἐνεπίστευε, τόλμη
 καὶ παρανομία διαφέρων· εἶχε δ' οὗτος τοὺς τοῦ βασι-
 λέως Ἑλληνας καὶ τῶν βαρβάρων ἱκανὸν πλῆθος καὶ
 5 ναῦς οὐκ ὀλίγας. αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν δύναμιν ἔχων
 ἐφήδρευε τοῖς ὅλοις πράγμασι. τοιαύτης δὲ τῆς δια- 20
 ρέσεως γενομένης παρὰ τοῖς Πέρσαις ὁ μὲν τῶν
 Αἰγυπτίων βασιλεὺς Νεκτανεβῶς οὔτε τὸ πλῆθος τῶν
 πολεμίων οὔτε τὴν ὄλην διάταξιν τῶν Περσῶν κατ-
 6 ἐπλάγη, κάπερ πολὺν λειπόμενος τοῦ πλήθους. εἶχε
 γὰρ Ἑλληνας μὲν μισθοφόρους δισμυρίους, Αἰβυας δὲ 25
 παραπλησίους τούτοις, Αἰγυπτίους δὲ τοὺς μαχίμους
 παρ' αὐτοῖς ὀνομαζομένους ἑξακισμυρίους, πρὸς δὲ 119

1 prudentia (i. e. ἀγγιμοία Dind.) Cosp. 3 Δακρότην PX.
 4 <ἐνὸς> add. Reiske; cf. XIX 40, 3. 7 πεζικὴ om. X 8 τῆ τῶν
 Ἀργ. P. 10 Ἀρισταξάνου PX. 12 ἐπίλεκτοι P. 16 ἐνεπίστευ-
 σε X. 19 οὗτος PX. 20 τῆς add. PX (cf. XVI 48, 3). 22 Νεκτανε-
 βῶς F semper. 25 Αἰβας P. 27 παραντοῦς P παρὰ τούτοις X.

τούτοις πλοίων ποταμίων πρὸς τὰς κατὰ τὸν Νεῖλον
 μάχας καὶ συμπλοκὰς εὐθέτων ἄπιστον πλῆθος. ὠχύ- 7
 ρωτο δ' αὐτῷ καὶ ἡ πρὸς τὴν Ἀραβίαν νεύουσα πλευρὰ
 τοῦ ποταμοῦ, πεπυκνωμένη πολισμάσιν, ἔτι δὲ τελ-
 5 χεσι καὶ τάφροις πᾶσα διειλημμένη. ἔχων δὲ καὶ
 τὰς ἄλλας παρασκευὰς πάσας πρὸς τὸν πόλεμον ἱκανὰς
 διὰ τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν ταχὺ τοῖς ὅλοις ἔπταισεν.
 αἰτία δ' ἐγένετο τῆς ἥττης μάλισθ' ἡ τοῦ στρατηγεῖν 48
 ἀπειρία καὶ τὸ προνευικῆσθαι τοὺς Πέρσας ὑπ' αὐτοῦ
 10 κατὰ τὴν πρὸ ταύτης γεγενημένην στρατείαν. ἔσχηκός 2
 γὰρ τοὺς τότε στρατηγούς ἐπιφανεῖς ἄνδρας καὶ δια-
 φέροντας ἀρετῇ τε καὶ ἀγχινοίᾳ στρατηγικῇ, Διόφαντον
 τὸν Ἀθηναῖον καὶ Λάμιον τὸν Σπαρτιάτην, διὰ τού-
 των ἅπαντα κατώρθωσε· τότε δ' ὑπολαμβάνων ἑαυτὸν
 15 ἱκανὸν εἶναι στρατηγὸν οὐδενὶ τῆς ἡγεμονίας μετεδίδου
 καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν οὐδὲν ἠδύνατο πράττειν τῶν ἐν
 τῷ πολέμῳ χρησίμων. τὰ μὲν οὖν πολισμάτα φρου- 3
 ραῖς ἀξιολόγοις διαλαβὼν παρεφύλαττεν, αὐτὸς δὲ τῶν
 Αἰγυπτίων ἔχων τρισμυρίους, τῶν δ' Ἑλλήνων πεν-
 20 τακισχιλίους, τῶν δὲ Λιβύων τοὺς ἡμίσεις ταῖς εὐ-
 καιροτάταις τῶν εἰσβολῶν ἐφήδρευεν. τοιαύτης δὲ παρ'
 ἀμφοτέροις οὔσης τῆς διατάξεως Νικόστρατος μὲν ὁ
 τῶν Ἀργείων στρατηγὸς ἔχων ἡγεμόνας Αἰγυπτίους,
 ὧν ἦσαν ὄμηροι παῖδες παρὰ τοῖς Πέρσαις καὶ γυναῖ-
 25 κες, παρέπλευσε μετὰ τοῦ στόλου διὰ τινος διώρυγος
 εἰς τόπον κεκρυμμένον, ἐκβιβάσας δὲ τοὺς στρατιώτας
 καὶ παρεμβολὴν ὄχυρωσάμενος κατεστρατοπέδευσεν. οἱ 4
 δὲ τὸν πλησίον τόπον παραφυλάττοντες μισθοφόροι

2 ὠχύρωτο P. 3 Ἀραβίαν F. 4 τειχίσμασι RF. 5 καὶ
 om. PX. 11 τοὺς τότε] τοὺς τότε R τοὺς τε PXF. 14 κατορ-
 θώσας PX.

τῶν Αἰγυπτίων ὡς ἤσθοντο τὴν τῶν πολεμίων παρου-
 σίαν εὐθὺς ἐξεβοήθουν, ὅντες οὐκ ἐλάττους τῶν ἐπ-
 5 τακισχιλίων. ἔχων δ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν Κλείσιος
 ὁ Κῆρος συνέταξε τὴν δύναμιν εἰς μάχην. ἀντιπαχθέν-
 των δὲ τῶν καταπεπλευκότων ἐγένετο καρτερὰ μάχη, 5
 καθ' ἣν οἱ μετὰ τῶν Περσῶν Ἕλληνες ἀγωνισάμενοι
 λαμπρῶς τὸν τε στρατηγὸν Κλείσιον ἐφόνευσαν καὶ
 τῶν ἄλλων στρατιωτῶν κατέκοψαν πλείους τῶν πεν-
 6 τακισχιλίων. Νεκτανεβῶς δ' ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασι-
 λεὺς ἀκούσας τὴν τῶν ἰδίων ἀπώλειαν κατεπλάγη, 10
 νομίσας καὶ τὴν λοιπὴν τῶν Περσῶν δύναμιν ῥαδίως
 7 διαβήσεσθαι τὸν ποταμόν. ὑπολαβὼν δὲ τοὺς πολε-
 μίους μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπ' αὐτὴν ἤξειν τὴν
 Μέμφιν ἔκρινε ταύτης μάλιστα προνοήσεσθαι. οὗτος
 μὲν οὖν μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν στρατιᾶς ἐπανελθὼν εἰς 15
 Μέμφιν τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν παρεσκευάζετο.

49 Ὁ δὲ τῆς πρώτης μερίδος ἀφηγούμενος Λακράτης
 ὁ Θηβαῖος ἐπὶ τὴν τοῦ Πηλουσίου πολιορκίαν ἔρ-
 μησεν· ἀποστρέψας δὲ τῆς διώρυγος τὸ ῥεῦμα πρὸς
 ἔτερα μέρη καὶ τὸν ἀναξήρανθέντα τόπον χώσας μηχα- 20
 νὰς προσήγαγε τῇ πόλει. ἐπὶ πολὺ δὲ μέρος πεσόντων
 τῶν τειχῶν οἱ τὸ Πηλούσιον φρουροῦντες ὀξέως ἀντ-
 φροδομήσαν ἔτερα καὶ πύργους ξυλίνους ἀξιολόγους
 2 ἀνέστησαν. ἐπὶ δὲ τινὰς ἡμέρας συνεχοῦς γινομένης
 τῆς τειχομαχίας τὸ μὲν πρῶτον οἱ κατὰ τὸ Πηλούσιον 25
 Ἕλληνες ἐρωμένως ἡμύνοντο τοὺς πολιορκοῦντας· ὡς 120
 δ' ἐπύθοντο τὴν τοῦ βασιλέως ἀναχώρησιν εἰς Μέμφιν

3. 7 Κλείσιος—Κλείσιον (Κλεισιων P, corr. 1. m.) codd. omnes;
 Κλεισιίας . . . Κλεισιίαν Gem. 5 καταπεπλευσάντων PX. 7 ἐφόνευ-
 σεν P. 9 Νεκτανεβῶν PX. 15 αὐτῶν P. 16 τὴν om. RF.
 17 πρώτης] δευτέρας PX; cf. XVI 47, 2. 23 ἔτερα P. 24 γενομ.
 PX. 25 τῆς om. R. 26 ἡμύνοντο PX.

καταπλαγέντες περι διαλύσεων ἐπρεσβεύοντο. τοῦ δὲ 3
 Λακράτους δόντος αὐτοῖς διὰ τῶν ὄρκων πίστεις ὅτι
 παραδόντων αὐτῶν τὸ Πηλούσιον ἀποκομισθήσονται
 πάντες εἰς τὴν Ἑλλάδα μεθ' ὧν ἂν ἐξενέγκωσι, παρ-
 5 ἔδωκαν τὸ φρούριον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀρταξέρ- 4
 ξης ἀπέστειλε Βαγῶαν μετὰ στρατιωτῶν βαρβάρων
 παραληφόμενον τὸ Πηλούσιον· οἱ δὲ στρατιῶται παρ-
 ιόντες εἰς τὸ χωρίον τῶν ἐξιόντων Ἑλλήνων ἀφ-
 ηροῦντο πολλὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκκομιζομένων. ἀγα- 5
 10 νακτούντων δὲ τῶν ἀδικουμένων καὶ θεοὺς τοὺς
 ἐπόπτας τῶν ὄρκων ἐπιβοωμένων παροξυνθεὶς ὁ Λα-
 κράτης τροπὴν ἐποίησε τῶν βαρβάρων καὶ τινὰς κατα-
 βαλὼν ἐπεκούρησε τοῖς παρασπονδουμένοις. τοῦ δὲ 6
 Βαγῶου φυγόντος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κατηγοροῦν-
 15 τος τοῦ Λακράτους ὁ Ἀρταξέρξης ἔκρινε δίκαια πεπον-
 θῆναι τοὺς περὶ τὸν Βαγῶαν καὶ τῶν Περσῶν τοὺς
 αἰτίους τῆς ἀρπαγῆς ἀπέκτεινεν. τὸ μὲν οὖν Πηλούσιον
 τοῦτον τὸν τρόπον παρεδόθη τοῖς Πέρσiais.

Μέντωρ δὲ ὁ τοῦ τρίτου μέρους ἡγούμενος Βού- 7
 20 βαστον καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις χειρωσάμενος ὑπ-
 ηρέους ἐποίησε τῷ βασιλεῖ δι' ἐνὸς στρατηγήματος.
 πασῶν γὰρ τῶν πόλεων φρουρουμένων ὑπὸ δυεῖν
 ἔθνων, Ἑλλήνων τε καὶ Αἰγυπτίων, ὁ Μέντωρ δι-
 ἔδωκε λόγον εἰς τοὺς στρατιώτας ὅτι βασιλεὺς Ἀρ-
 25 ταξέρξης τοῖς μὲν ἐκουσίως παραδιδούσι τὰς πόλεις
 φιλανθρώπως χρήσασθαι διέγνωκε, τοῖς δὲ βία κρα-
 τηθεῖσι τὴν αὐτὴν ἀπονέμειν τιμωρίαν ἢ ἤπερ τοῖς

1 διαλύσεως F. 2 πίστιν¹⁵ F. 4 παρέδοσαν RF. 6 Βαγῶαν
 P semper. 7 παρόντες εἰς χωρίον PX. 8 ἐξιόντων P. 12 κατα-
 λαβῶν PX. 18 παρεδόθει P. 19 Βουβάστου P; ριαερονίτ
 καὶ R. 20 καὶ πολλὰς πόλεις ἄλλας PF καὶ πολλὰς πόλεις R.
 23 [Ἑλλήνων] Ἑλληνικῶν codd.; corr. Reiske.

Σιδωνίοις επέστησε· καὶ τοῖς φυλάττουσι τὰς πύλας
 παρήγγειλεν ἔαν τοὺς βουλομένους παρ' αὐτῶν αὐτο-
 8 μολεῖν. διόπερ ἀκωλύτως τῶν ἡλωκότων Αἰγυπτίων
 ἀπιόντων ἐκ τῆς παρεμβολῆς ταχέως εἰς ἀπάσας τὰς
 κατὰ τὴν Αἴγυπτον πόλεις ὁ λόγος ὁ προειρημένος ⁵
 διεσπάρη. εὐθὺς οὖν οἱ μισθοφόροι πρὸς τοὺς ἔγχω-
 ρίους πανταχῆ διεφέροντο καὶ στάσεως αἱ πόλεις ἐπλη-
 ροῦντο. ἐκότεροι γὰρ ἰδίᾳ διεφιλοτιμοῦντο παρα-
 διδόναι τὰ φρούρια καὶ τῆς χάριτος ταύτης ἰδίας
 ἀγαθῶν ἐλπίδας ἠλλάττοντο· ὅπερ καὶ περὶ πρώτην ¹⁰
 50 τὴν Βούβαστον συνέβη γενέσθαι. ὥς γὰρ οἱ περὶ τὸν
 Μέντορα καὶ Βαγῶαν πλησίον αὐτῆς κατεστρατοπέδευ-
 σαν, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι λάθρα τῶν Ἑλλήνων ἐξέπεμφάν
 τινα πρὸς τὸν Βαγῶαν, ἐπαγγελλόμενοι παραδώσειν
 τὴν πόλιν ἔαν αὐτοῖς τὴν ἀσφάλειαν συγχωρήσωσιν. ¹⁵
 2 οἱ δ' Ἑλληνας αἰσθόμενοι τὸ γεγονός κατεδίωξαν τὸν
 ἀπεσταλμένον καὶ φόβον ἐπικρεμάσαντες ἤκουσαν τὴν
 ἀλήθειαν· ἐφ' οἷς παροξυνθέντες ἐπέθεντο τοῖς Αἰγυπ-
 τίοις καὶ τινὰς μὲν ἀπέκτειναν, τινὰς δὲ τραυματίας
 ποιήσαντες τοὺς λοιποὺς συνήλασαν εἰς τι μέρος τῆς ²⁰
 3 πόλεως. οἱ δ' ἠττηθέντες δηλώσαντες τῷ Βαγῶα τὸ ¹²¹
 γεγονός ἤξιουν κατὰ τάχος ἐλθόντα παραλαβεῖν τὴν
 πόλιν παρ' αὐτῶν. τῶν δὲ Ἑλλήνων πρὸς τὸν Μέν-
 τορα λάθρα διακηρυκυσσάμενων ὁ Μέντωρ ἐν ἀπορ-
 ρήτοις παρεκάλεσεν αὐτούς, ὅταν Βαγῶας εἰς τὴν ²⁵
 πόλιν εἰσέλθῃ, τὴν ἐπίθεσιν τοῖς βαρβάροις ποιήσα-
 4 σθαι. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Βαγῶου μετὰ τῶν Περσῶν
 εἰσιόντος ἄνευ τῆς τῶν Ἑλλήνων συγκαταθέσεως καὶ

2 παρ' αὐτὸν PXF. 5 ὁ λόγος προειρημ. PX. 7 πανταχῆ P.
 10 ἐλπίδας ἠλλάττοντο Steph.; libri ἐλπίδος ἠλαττοῦντο. 20 εἰς
 μέρος τι RF. 21 τὸν Βαγῶα P. 27 Βαγῶα P.

μέρους τῶν στρατιωτῶν εἰσεληλυθότος οἱ μὲν Ἕλληνας
 ἄφνω τὰς θύρας κλείσαντες ἐπέθεντο τοῖς ἐντὸς τῶν
 τειχῶν ὑπάρχουσι καὶ πάντας ἀνελόντες τὸν Βαγῶαν
 αὐτὸν ἐξώγησαν. ὁ δὲ τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας
 5 ὄρων ἐν τῷ Μέντορι κειμένας ἐδεήθη σῶσαι καὶ εἰς
 τὸ λοιπὸν κατεπηγγέλματο μηδὲν πράξειν ἄνευ τῆς
 ἐκείνου γνώμης. ὁ δὲ Μέντωρ πείσας τοὺς Ἕλληνας
 6 ἀφείναι τὸν Βαγῶαν καὶ δι' ἑαυτοῦ γενέσθαι τὴν παρά-
 δοσιν τὴν μὲν ἐπιγραφὴν τοῦ προτερήματος αὐτὸς
 10 ἀπηνέγκατο, τῷ δὲ Βαγῶα τῆς σωτηρίας αἴτιος γενό-
 μενος συνέθετο πρὸς αὐτὸν κοινοπραγίαν καὶ δοὺς
 ὄρκους καὶ λαβῶν περὶ τούτων διετέλεσε τὴν σύνθεσιν
 φυλάττων μέχρι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς. διὸ καὶ συν-
 7 ἐβη τούτους παρὰ βασιλεῖ συμφρονοῦντας ὕστερον
 15 πλείστον ἰσχύσαι τῶν φίλων καὶ συγγενῶν τῶν παρ'
 Ἀρταξέρξει· ὁ μὲν γὰρ Μέντωρ ἐν τοῖς παραθαλαττίοις
 μέρεσι τῆς Ἀσίας ἡγεμὼν μέγιστος ἀποδειχθεὶς τῷ
 βασιλεῖ μεγάλας παρείχετο χρεῖας ἐκ μὲν τῆς Ἑλλάδος
 μισθοφόρους ἀθροίζων καὶ πέμπων πρὸς Ἀρταξέρξην,
 20 κατὰ δὲ τὰς πράξεις ἀνδρείως καὶ πιστῶς ἅπαντα
 διοικῶν· ὁ δὲ Βαγῶας ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις ἅπαντα
 8 τῷ βασιλεῖ διωκηκῶς τοσοῦτον ἰσχυσε διὰ τὴν πρὸς
 τὸν Μέντορα κοινωνίαν τῶν πράξεων ὥστε τῆς βασι-
 λείας κύριον εἶναι καὶ μηδὲν πράττειν τὸν Ἀρταξέρ-

2 θύρας] πύλας RF; cf. Pol. X 14, 12. ἐπέθεντο P.
 5 ὄρων post κειμένας ponunt RF. 6 μηδὲν R. 8 malim
 ποιῆσθαι. 9 τὴν μὲν οὖν X. ἐπιγραφὴν] corr. Steph.; codd.
 ἀναγραφὴν. 10 τὸ δὲ Βαγῶα P. 14 παρὰ βασιλεῖ uncis cir-
 cumcl. Dind. 16 παραθαλασσίους RF. 20—22 ἅπαντα διωκη-
 κῶς τῷ βασιλεῖ τοσοῦτον ἰσχυσε (omissis verbis διοικῶν—ἅπαν-
 τα) P et X, in quo ab alt. manu suprascr. legitur ὁ Βαγῶας.
 21 διοικῶν] διωκηκῶς RF. 22 διωκηκῶς] διοικῶν RF; corr.
 Steph. 23 τὸν om. RF.

ξην ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης. καὶ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν τοὺς διαδόχους αἰεὶ τῆς βασιλείας οὗτος ἀπεδείκνυτο καὶ πάντα βασιλέως εἶχε πλὴν τῆς προσηγορίας. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν.

51 Τότε δὲ μετὰ τὴν τῆς Βουβάστου παράδοσιν αἰλοῖται πόλεις καταπλαγεῖσαι καθ' ὁμολογίαν παρεδόθησαν τοῖς Πέρσiais. ἐν δὲ τῇ Μέμφει διατρέβων ὁ βασιλεὺς Νεκτανεβὸς καὶ θεωρῶν τὴν τῶν πόλεων <ἐπὶ τὴν προδοσίαν> ὁρμὴν οὐκ ἐτόλμησεν ὑποστῆναι τοὺς ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας κινδύνους. ἀπογνοὺς οὖν τὴν βασιλείαν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων ἀναλαβὼν ἔφυγεν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Ἀρταξέρξης δὲ παραλαβὼν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καὶ τῶν ἀξιολογωτάτων πόλεων τὰ τεύχη περιελὼν τὰ μὲν ἱερὰ συλήσας ἠθροίσεν ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ πλήθος, ἀπήνεγκε δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀρχαίων ἱερῶν ἀναγραφάς, ἃς ὕστερον Βαγῶας πολλῶν χρημάτων ἀπελύτρωσε τοῖς ἱερεῦσι τῶν Αἰγυπτίων. τοὺς δὲ συστρατευσαμένους τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον δωρεαῖς ἀξιολόγοις τιμήσας ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας· τῆς δ' Αἰγύπτου σατράπην καταστήσας Φερηνδάτην ἐπανήλθεν μετὰ τῆς θυνάμεως εἰς Βαβυλῶνα πολλὰ μὲν χρήματα καὶ λάφυρα κομίζων, δόξαν δὲ μεγάλην ἐν τῶν κατορθωμάτων περιπεποιημένος.

52 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γάιον καὶ Πόπλιον

2 ἀπεδείκνυτε Rf. 3 βασιλέως] βασιλείας PΧ. 4 τὰ om. PΧ. 6 τοῦ Βουβ. PΧ. 8 Μέμφει P. 9 πολεμίων R. 10 <ἐπὶ τὴν προδοσίαν> supplevi ex XVI 54, 2. 18 ἀπελύτρωσε F ἀνελύτρωσε (-σαι P) cett. 24 δόξαν τε PRF. 26 Καλλιμάχου P. 27 Μάρκον libri omnes; Marcius Liv. VII 21; f. c.

Οὐαλέριον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης ὄρων μεγάλας
 ἑαυτῷ παρεσχημένον χρείας ἐν τῷ πρὸς Αἰγυπτίους
 πολέμῳ Μέντορα τὸν στρατηγὸν προῆγεν αὐτὸν μά-
 λιστα τῶν φίλων. τιμήσας δ' ἀριστείοις τὸν ἄνδρα 2
 5 ἐδώρησατο αὐτῷ ἀργυρίου μὲν ἑκατὸν τάλαντα, τῆς
 δ' ἄλλης πολυτελοῦς κατασκευῆς τὴν κρατίστην· ἀπ-
 ἔδειξε δὲ σατράπην τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν παραλλας
 καὶ τὸν πρὸς τοὺς ἀφεστηκότας πόλεμον ἐπέτρεψεν,
 αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἀποδείξας. ὁ δὲ Μέντωρ ἔχων 3
 10 οἰκειότητα πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ Μέμνονα τοὺς δια-
 πεπολεμηκότας μὲν πρὸς Πέρσας ἐν τοῖς ἐπάνω χρό-
 νοις, τότε δὲ πεφευγότας ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ διατρίβον-
 τας παρὰ Φιλίππῳ, δεηθεὶς τοῦ βασιλέως ἔπεισεν αὐτὸν
 ἀπολύσαι τοὺς ἄνδρας τῶν ἐγκλημάτων. εὐθύς δὲ καὶ
 15 μετεπέμψατο πρὸς ἑαυτὸν ἀμφοτέρους μεθ' ὅλης τῆς
 συγγενείας· ἦσαν γὰρ Ἀρταβάζῳ γεγονότες ἐκ τῆς 4
 Μέντορος καὶ Μέμνονος ἀδελφῆς υἱοὶ μὲν ἑνδεκα,
 θυγατέρες δὲ δέκα. ψυχαγωγούμενος δ' ἐπὶ τῷ πλή-
 θει τῶν τέκνων ὁ Μέντωρ προῆγε τοὺς παῖδας, παρα-
 20 διδοὺς αὐτοῖς τὰς ἐπιφανεστάτας ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς
 ἡγεμονίας. ἐστρατεύσατο δ' ἐπὶ πρῶτον Ἐρμεῖαν τὸν 5
 Ἀταρνέως τύραννον, ἀφεστηκότα τοῦ βασιλέως καὶ πολ-
 λῶν ὀχυρωμάτων καὶ πόλεων κυριεύοντα. ἐπαγγειλά- 6
 μενος δ' αὐτῷ πείσειν τὸν βασιλέα [καὶ] τῶν ἐγκλη-
 25 μάτων ἀπολύσαι συνῆλθεν εἰς λόγους καὶ παρακρουσά-
 μενος αὐτὸν συνέλαβε. κυριεύσας δὲ τοῦ δακτυλίου

1 Οὐαλλέριον R. 4 ἀριστίοις R. 5 ἐδώρησατο P. 18 θυ-
 γατέρας P (. . ραίς X). 20 στρατιωτικοῖς scripsi (cf. Xen. resp.
 Lac. XII 7); codd. στρατιώταις. 21 δὲ PX. Ἐρμεῖαν P.
 22 Ἀταρνέως PX; cett. Ἀταρνέων (Ἀρτανέων R). 24 tolli καὶ
 (et pro eo scribi αὐτὸν) iussit Rhod.; Steph. ἀπολύσαι mut. in
 ἀπολύσειν.

καὶ γράψας εἰς τὰς πόλεις ὅτι διήλλακται τῷ βασιλεῖ
 διὰ Μέντορος καὶ σφραγισάμενος τὰς ἐπιστολάς τῷ 123
 τοῦ Ἑρμείου δακτυλῷ συνεξέπεμψε τοὺς παραληψο-
 7 μένους τὰ χωρία. οἱ δ' ἐν ταῖς πόλεσι πιστεύσαντες
 τοῖς γεγραμμένοις καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπητῶς προσ- 5
 δεξάμενοι παρέδωκαν πάντες τὰ φρούρια καὶ τὰς
 πόλεις. Μέντωρ μὲν οὖν δι' ἀπάτης ταχὺ παραλαβὼν
 ἀκινδύνως τὰ τῶν ἀποστατῶν πολισμάτα μεγάλης ἀπο-
 δοχῆς ἔτυχε παρὰ τῷ βασιλεῖ, δόξας δύνασθαι στρα-
 8 τηρεῖν πραγματικῶς. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἄλλους 10
 ἡγεμόνας τοὺς ἀλλοτρίως διακειμένους τοῖς Πέρσiais
 τοὺς μὲν βιασάμενος, τοὺς δὲ καταστρατηγήσας ἔπαν-
 τας ταχέως κατεπολέμησεν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν
 ἐν τούτοις ἦν.

9 Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Φίλιππος μὲν ὁ Μακεδό- 15
 νων βασιλεὺς στρατεύσας ἐπὶ τὰς Χαλκιδικὰς πόλεις
 <Στά>γειραν μὲν φρούριον ἐκπολιορκήσας κατέσκαψε,
 τῶν δ' ἄλλων πολισμάτων ἔνια καταπληξάμενος ἠνάγκ-
 ασεν ὑποτάττεσθαι· ἐπὶ δὲ τὰς Φερὰς τῆς Θετταλίας
 παρελθὼν Πειθόλαον δυναστεύοντα τῆς πόλεως ἐξ- 20
 10 ἔβαλεν. ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῷ Πόντῳ
 Σπάρτακος ὁ τοῦ Πόντου βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας
 ἔτη πέντε, τὴν δ' ἡγεμονίαν διαδεξάμενος ὁ ἀδελφὸς
 Παρυσάδης ἐβασίλευσεν ἔτη τριάκοντα ὀκτώ.

8 ἀποστάντων P X. 15 Εὐρώπην P. 17 <Στά>γειραν] Γείραν RV Γείραν F (qui γ super ζ ponit) M Ζειρα P Ζειρά X; de Steph. Byz. Ζειρηρία cog. Wess.; at certe scribendum Στάγειραν (cf. Schaefer Dem. II² p. 154 a. 2) quod iam vidit Beloch (Gr. Gesch. II p. 502 a. 1). 19 τὰς Φερὰς] τὰ σφέτερα P X. 22 Πάρτακος X. 23 πέντε] cf. Latyschew inscr. ant. orae sept. Ponti Eux. p. XXII. III. 24 Παρυσάδης codd. omnes; iusta nominis forma Παυρισάδης (cf. Latyschew p. XXIII a. 5). ἐβασίλευσεν om. P; ἠρξεν X.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληθόντος Ἀθήνησι μὲν 53
 ἤρχε Θεόφιλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοὶ
 Γάιος Σουλπίκιος καὶ Γάιος Κοϊντίος, Ὀλυμπιάς δ'
 ἤχθη ὀγδόη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον
 5 Πολυκλῆς Κυρηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων Φίλιππος μὲν 2
 σπεύδων τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις χειρώσασθαι
 Μηκύβερναν μὲν καὶ Τορῶνην χωρὶς κινδύνων διὰ
 προδοσίας παρέλαβεν, ἐπὶ δὲ τὴν μεγίστην τῶν περὶ
 10 τοὺς τόπους τούτους πόλεον Ὀλυθθον στρατεύσας
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως τὸ μὲν πρῶτον νικήσας τοὺς
 Ὀλυθθίους δυσι μάχαις συνέκλεισεν εἰς πολιορκίαν,
 προσβολὰς δὲ συνεχεῖς ποιούμενος πολλοὺς τῶν στρα-
 15 τιωτῶν ἀπέβαλεν ἐν ταῖς τειχομαχίαις· τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον φθείρας χρήμασι τοὺς προεστηκότας τῶν Ὀλυ-
 15 θίων, Εὐθυκράτην τε καὶ Λασθένην, διὰ τούτων
 124 προδοθεῖσαν τὴν Ὀλυθθον εἶλεν. διαρκάσας δ' αὐτὴν 3
 καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξανδραποδισάμενος ἐλαφυροπό-
 λησε. τοῦτο δὲ πράξας χρημάτων τε πολλῶν εἰς τὸν
 πόλεμον εὐπόρησε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τὰς ἐναντιου-
 20 μένας κατεπλήξατο. τοὺς δὲ ἀνδραγαθήσαντας τῶν
 στρατιωτῶν κατὰ τὴν μάχην ἀξίαις δωρεαῖς τιμήσας
 καὶ χρημάτων πλῆθος διαδοὺς τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν
 ἰσχύουσι πολλοὺς ἔσχε προδότας τῶν πατριδων. καὶ
 αὐτὸς δὲ ἀπεφαίνετο διὰ χρυσοῦ πολὺ μᾶλλον ἢ διὰ
 25 τῶν ὀπλων ἠύξηκέναι τὴν ἰδίαν βασιλείαν.

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὴν αὔξησιν ὑφορώμενοι τοῦ Φι-54
 λίππου τοῖς ἀεὶ πολεμουμένοις ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐβόη-

1 διεληθόντος X. 3 Κοϊντίος FO cf. Liv. VII 22.
 5 Κυρηναῖος P. 6 Ἑλλησπ. X. 7 Μηκύβερναν P Μικύβερναν RF.
 8 καὶ προδοσίας PX. 12 ποιησάμενος F. 19 ἐναντιωμένους PX.
 22 διδοὺς PX. 24 πολὺ Wess.; πολλοῦ R πολλοὺς PXF; πολλῶ
 conl. Rhod. 27 ὑπὸ τοῦ βασιλέως] ὑπ' αὐτοῦ RF.

θουν, πρέσβεις ἀποστέλλοντες ἐπὶ τὰς πόλεις καὶ
 παρακαλοῦντες τηρεῖν τὴν αὐτονομίαν καὶ τοὺς ἐπὶ
 τὴν προδοσίαν ὀρμῶντας τῶν πολιτῶν θανάτῳ κολά-
 ξειν· ἐπηγγέλλοντο δὲ πᾶσι συμμαχήσειν καὶ φανερωῶς
 ἑαυτοὺς πολεμίους ἀποδείξαντες τῷ βασιλεῖ διεπολέ- 5
 2 μουν πρὸς Φίλιππον. μάλιστα δ' αὐτοὺς παρώξυνε
 προστήναι τῆς Ἑλλάδος Δημοσθένους ὁ δὲ ἤτωρ, δεινώ-
 τατος ὢν τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἑλλήνων.
 οὐ μὴν ἢ πόλις γε ἀναστεῖλαι τῆς ἐπὶ τὴν προδοσίαν
 ὀρμῆς ἠδυνήθη τοὺς πολίτας· τοιαύτη γὰρ φορὰ τις 10
 3 προδοτῶν ὑπῆρξε τότε κατὰ τὴν Ἑλλάδα. διὸ καὶ
 φασὶ τὸν Φίλιππον βουλόμενον ἔλεῖν τινα πόλιν ὀχυ-
 ρότητι διαφέρουσαν, εἰπόντος τινὸς αὐτῷ τῶν ἐγχωρίων
 ἀνάλωτον αὐτὴν ἐκ βίας ὑπάρχειν, ἐπερωτήσαι εἰ οὐδ'
 4 ὁ χρυσὸς τὸ τεῖχος ὑπερβῆναι δυνατός ἐστιν. ἦν γὰρ 15
 πείραν εἰληφῶς ὅτι τὰ τοῖς ὄπλοις ἀδύνατα χειρω-
 θῆναι τῷ χρυσῷ ἡδιδόν ἐστι καταπολεμησαί. ἐγκατα-
 σκευάζων οὖν ἐν ταῖς πόλεσι προδότας διὰ τῆς δωρο-
 δοκίας καὶ τοὺς δεχομένους τὸ χρυσίον ξένους καὶ
 φίλους ὀνομάζων ταῖς πονηραῖς ὀμιλίαις διέφθειρε τὰ 20
 ἤθη τῶν ἀνθρώπων.

55 Μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Ὀλύμπου Ὀλύμπια ποιή-
 σας τοῖς θεοῖς ἐπιπέμει μεγαλοπρεπεῖς θυσίας συν-
 ετέλεσεν· πανήγυριν δὲ μεγάλην συστήσάμενος καὶ
 λαμπροὺς ἀγῶνας ποιήσας πολλοὺς τῶν ἐπιδημούντων 25
 2 ξένων ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις παρελάμβανε. παρὰ δὲ τοὺς
 πότους πολλαῖς ὀμιλίαις χρώμενος καὶ πολλοῖς μὲν
 ποτήρια διδοὺς κατὰ τὰς προπόσεις, οὐκ ὀλίγοις δὲ

1 καὶ om. R.F. 3 κολάζοντες X. 8 τὸν P. 10 cf. Dem. XVIII 61.
 γὰρ om. R.F. 13 εἰπόντος αὐτῷ τινος F. 14 ἐπερωτήσαι δὲ X.
 16 εἰληφῶς πείραν R.F. 22 Ὀλύμπου P. 24 ἐτέλεσεν P.X.

δωρεὰς ἀπονέμων, πᾶσι δὲ μεγάλας ἀπαγγελίας εὐ-
 χαρίστως ποιούμενος πολλοὺς ἔσχευ ἐπιθυμητὰς τῆς
 πρὸς αὐτὸν φιλίας. καὶ δή ποτ' ἐν τῷ συμποσίῳ κατα- 3
 νοήσας Σάτυρον τὸν ὑποκριτὴν σκυθρωπὸν ἤρετο διὰ
 5 τί μόνος οὐδὲν ἀξιοῖ μεταλαβεῖν τῆς παρ' αὐτοῦ φι-
 λανθρωπίας· τοῦ δ' εἰπόντος ὅτι βούλεται παρ' αὐτοῦ
 τυχεῖν τινος δωρεᾶς, δεδοικέναι δὲ μήποτε δηλώσας
 125 τὴν προκεχειρισμένην ἔντευξιν ἀποτύχη, ὃ μὲν βασι-
 λεὺς περιχαρῆς γενόμενος διεβεβαιώσατο πᾶν ὃ τι ἂν
 10 αἰτήσῃ χαρίσασθαι· ὃ δ' εἶπεν ὅτι ξένου τινὸς ἑαυτοῦ
 δύο παρθένοι τὴν ἡλικίαν ἔχουσαι γάμου τυγχάνουσιν
 ἐν ταῖς αἰχμαλώτοις οὔσαι· ταύτας οὖν βούλεσθαι
 λαβεῖν οὐχ ἵνα λυσιτέλειάν τινα περιποιήσῃται τυχὼν
 τῆς δωρεᾶς, ἀλλ' ἵνα προικίσας ἀμφοτέρας συνοικίῃ
 15 καὶ μὴ περιίδη μηδὲν παθούσας ἀνάξιον τῆς ἡλικίας.
 μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Φίλιππος ἀσμένως τὴν αἴτησιν προσ- 4
 δεξάμενος παραχοῆμα τὰς παρθένους ἐδώρησατο τῷ
 Σατύρῳ. πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας παντοδαπὰς εὐεργεσίας
 καὶ δωρεὰς διασπείρων ἐκομίζετο τοὺς μισθοὺς πολλα-
 20 πλάσιους τῆς χάριτος· πολλοὶ γὰρ ταῖς τῆς εὐεργεσίας
 ἐλπίσι προκληθέντες ἔφθασαν ἀλλήλους προσνέμοντες
 ἑαυτοὺς τῷ Φιλίππῳ καὶ τὰς πατρίδας ἐγγειρίζοντες.
 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεμιστοκλέους ἐν Ῥώμῃ 56
 τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Γάιος Κορνήλιος καὶ
 25 Μάρκος Ποπίλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Βοιωτοὶ πολλὴν
 τῆς Φωκίδος χώραν πορθήσαντες περὶ τὴν ὀνομαζο-

1 εὐχαρίστως] εὐχρηστως codd.; corr. Meineke Jahrb. f. Philol.
 87 (1863) p. 373 (cf. XVIII 28, 5); εὐχερῶς Herw. sp. V. p. 228.
 4 cf. Dem. XIX 193 sqq. ὄντα post σκυθρωπὸν add. Herw. ibid.
 10 χαρισῆσθαι Herw. ibid.; χαρίσεσθαι Madv. I p. 159 a. 1.
 ὅτι om. R. 12 τοῖς X. βούλεσθε P. 15 παθεῖν F. 24 δι-
 εδέξατο PX. 25 Πόπλιος PXFMO. cf. Liv. VII 23. 26 Φοκίδος P.

μένην ἴσαν πόλιν ἐνίκησαν τοὺς πολεμίους καὶ κατ-
 2 ἔβαλον αὐτῶν περὶ ἑβδομήκοντα. μετὰ δὲ ταῦτα
 Βοιωτοὶ περὶ Κορώνειαν συμπλακέντες τοῖς Φωκεῦσιν
 ἠττήθησαν καὶ συχνοὺς ἀπέβαλον. ἔπειτα τῶν Φωκέων
 κατασχόντων ἱκανὰς τινὰς πόλεις ἐν τῇ Βοιωτίᾳ στρα- 5
 τεύσαντες οἱ Βοιωτοὶ καὶ τὸν σίτον ἐκ τῆς χώρας τῶν
 πολεμίων φθείραντες κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἠττήθησαν.
 3 ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Φάλαικος μὲν ὁ τῶν
 Φωκέων στρατηγὸς, διαβληθεὶς ὅτι πολλὰ τῶν ἱερῶν
 χρημάτων κέκλοφεν, ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἀντὶ δὲ 10
 τούτου στρατηγῶν αἰρεθέντων τριῶν, Δεινοκράτους
 καὶ Καλλίου καὶ Σαφάνου, ἐγένετο ζήτησις τῶν
 ἱερῶν χρημάτων καὶ λόγον τοὺς κειρικιότας οἱ Φωκεῖς
 4 ἀπήτουν· ἦν δὲ πλεῖστα διοικητικῶς Φίλων. οὗτος δ'
 οὐ δυνάμενος ἀποδοῦναι τὸν λόγον κατεδικάσθη καὶ 15
 στρεβλωθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοὺς μετέχοντας τῆς
 κλοπῆς ἐμήνυσεν, αὐτὸς δὲ ταῖς ἐσχάταις αἰκίαις περι-
 πεσῶν οἰκίαν τῆς ἀσεβείας ἔσχε τὴν τοῦ βίου κατα-
 5 στροφήν. οἱ δὲ νοσφισάμενοι τὰ χρήματα τὰ σωζό-
 μενα καὶ περιόντα τῶν ἐκ τῆς κλοπῆς ἀπέδωκαν, 20
 αὐτοὶ δ' ἐθανατώθησαν ὡς ἱερόσυλοι. τῶν δὲ προ-
 γεγενημένων στρατηγῶν ὁ μὲν πρῶτος ἄρχας Φιλό-
 μηλος ἀπέσχετο τῶν ἀναθημάτων, ὁ δὲ δεύτερος,

1 ἴσαν π. R. ἴσαν πόλιν PXF; eadem nominis forma apud
 Strab. IX 2, 3 (cf. CIGr. IX 94); saepius legitur Ἰάμπολις (cf. Ptol.
 III 14, 19; Steph. Byz. s. v.). 2 ἑβδομήκοντα] sexaginta Cosp.
 4 ἀπέβαλεν P. 5 κατασχόντων scripsi (cf. Hultsch progr.
 Pasew. 1902 p. 6); libri κατεχόντων. 6 τῶν σίτων P. 10 χρη-
 μάτων om. X, suppl. 2. m. 13 κειρικιότας PX κειρικιό-
 τας F. 14 <τὰ> πλεῖστα Dind. διοικητικῶς PR. 17 ἐμή-
 νυσαν P. 19 οἱ δὲ νοσφισάμενοι] οἱ μὲν νοσφ. conl. Rhod.
 22 Φιλόμηλος P. 23 ἀπέσχετο τῶν ἀναθημάτων] at cf. XVI
 30, 1.

προσαγορευόμενος μὲν Ὀνομάρχος, ἀδελφὸς δ' ὦν Φι-
 λομήλου, πλείστα τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων κατεδαπά-
 νησε, τρίτος δὲ Φάλλος ὁ ἀδελφὸς Ὀνομάρχου στρα-
 τηγῆσας οὐκ ὀλίγα τῶν ἀναθημάτων κατέκοψεν εἰς
 5 τὰς τῶν ξένων μισθοφορίας. τὰς γὰρ ἀνατεθείσας ὑπὸ 6
 126 Κροίσου τοῦ Ἀυθῶν βασιλέως χρυσᾶς πλίνθους, οὔσας
 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι διταλάντους, κατέκοψεν εἰς νόμισμα,
 φιάλας δὲ χρυσᾶς τριακοσίας καὶ ἐξήκοντα διμναίους
 καὶ λέοντα χρυσοῦν καὶ γυναιῖκα, τριάκοντα ταλάντων
 10 χρυσοῦ σταθμὸν ἀρόντων τῶν πάντων· ὥστε τὸ πᾶν
 κατακοπὴν χρυσοῦ εἰς ἀργυρίου λόγον ἀναγομένων
 τῶν χρημάτων εὐρίσκεσθαι τάλαντα τετρακισχίλια· τῶν
 δ' ἀργυρῶν ἀναθημάτων τῶν τε ὑπὸ Κροίσου καὶ τῶν
 ἄλλων ἀπάντων ἀνατεθέντων τοὺς πάντας στρατηγούς
 15 δεδαπανηκέναι* τάλαντα πλείω τῶν ἑξακισχιλίων,
 προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν χρυσῶν ἀναθημάτων
 ὑπερβάλλειν τὰ μύρια τάλαντα. ἔνιοι δὲ τῶν συγγρα- 7
 φέων φασὶν οὐκ ἐλάττω γενέσθαι τὰ συληθέντα τῶν
 ἐν τοῖς Περσικοῖς θησαυροῖς ὑπ' Ἀλεξάνδρου κατα-
 20 κτηθέντων. ἐπεχείρησαν δ' οἱ περὶ τὸν Φάλαικον
 στρατηγὸν καὶ τὸν ναὸν ὀρύττειν, εἰπόντος τινὸς ὡς
 ἐν αὐτῷ θησαυρὸς εἴη πολὺν ἔχων ἄργυρόν τε καὶ
 χρυσόν· καὶ τὰ περὶ τὴν ἐστίαν καὶ τὸν τρίποδα φι-
 λοτίμως ἀνέσκαπτον. ὁ δὲ μηνύσας τὸν θησαυρὸν

1 ἀδελφός] cf. XVI 61, 2; utroque loco ἀδελφιδοῦς scribi voluit Madv. I p. 504; de re cf. Schaefer Dem. I² p. 492 a. 1.

3 Φάλλος X. ὁ ἀδελφός om. PX. 5 μισθοφορίας RF. 8 δι-
 διμναίους PX. 9 τριάκοντα] trecentis et triginta Cosp.
 15 fort. post δεδαπανηκέναι supplendum <φασί> vel simile
 aliquid; aliter totum enuntiatum inconcinnum videtur. 17 de
 omnibus numeris cf. Boeckh (-Fr.) Staatshaush. d. Ath. I³ p. 10.
 20 περὶ Φάλαικον PX. 23 ἀφιλοτίμως Homolle BCH. XX
 p. 689 a. 1.

μάρτυρα παρείχετο τὸν ἐπιφανέστατον καὶ ἀρχαιότατον
τῶν ποιητῶν Ὅμηρον ἐν οἷς λέγει

οὐδ' ὄσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἔεργει
Φοῖβον Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσση.

8 τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐγχειρούντων σιάπτειν τὰ περὶ 5
τὸν τρίποδα σεισμοὶ μεγάλοι γενόμενοι τοῖς Φωκεῦσι
φόβον ἐπέστησαν, φανερώς δὲ τῶν θεῶν προσημαινόν-
των τὴν κατὰ τῶν ἱεροσύλων κόλασιν ἀπέστησαν τῶν
ἔργων. ὁ δὲ τῆς παρανομίας ταύτης ἡγεμὼν Φίλων
ὁ προειρημένος ταχὺ τῷ δαιμονίῳ τὰς προσημούσας 10
57 δίκας ἐξέτισε. τῆς δὲ τῶν ἱερῶν χρημάτων φθορᾶς
τὴν μὴν ὄλην ἐπιγραφὴν ἔσχον Φωκεῖς, μετέσχον δὲ
τῆς αἰρέσεως Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι συμμαχή-
σαντες τοῖς Φωκεῦσι καὶ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν
ἐκπεμπομένων στρατιωτῶν τοὺς μισθοὺς λαβόντες. 15
2 οὕτω δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ χρόνος οὗτος ἠνεγκεν ἐξ-
αμαρτάνειν εἰς τὸ δαιμόνιον ὥστε μικρὸν ἀνώτερον
τῶν Δελφικῶν καιρῶν Ἰφικράτους διατρέβοντος περὶ
Κόρυκρον μετὰ ναυτικῆς δυνάμεως καὶ Διονυσίου τοῦ
Συρακοσίων δυνάστου πέμψαντος εἰς Ὀλυμπίαν καὶ 20
Δελφὸς ἀγάλματα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος δεδη-
μιουργημένα περιτυχῶν ταῖς νομιζούσαις αὐτὰ ναυσὶν
ὁ Ἰφικράτης καὶ κρατήσας αὐτῶν διεπέμψατο πρὸς
τὸν δῆμον ἐπερωτῶν τί χρὴ πράττειν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι
προσέταξαν αὐτῷ μὴ τὰ τῶν θεῶν ἐξετάζειν, ἀλλὰ 25
3 σκοπεῖν ὅπως τοὺς στρατιώτας διαθρέψῃ. Ἰφικράτης 127
μὲν οὖν ὑπακούσας τῷ δόγματι τῆς πατρίδος ἔλαφν-

3 οὐδ' ὁ σαφήςτορος P οὐδ' ὄσα φήτορος X. 4 πετρηέσση P
cf. Π. IX 404. 405. 13 οἱ συμμαχήσαντες F. 14 τοῖς om. PX.
16 malim τοὺς Ἀθηναίους. 17 ἀνώτερον P. 19 Κόρυκρον F.
26 διαθρέψει Dind. 27 τῷ δόγματι τῆς πατρίδος post κόσμον
ponit F.

ροπάλησε τὸν τῶν θεῶν κόσμον· ὁ δὲ τύραννος ὀργι-
σθεὶς τοῖς Ἀθηναίοις ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν
τοιαύτην. Διονύσιος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ
δήμῳ εὖ μὲν πράττειν οὐκ ἐπιτήδειόν ἐστι γράφειν,
5 ἐπεὶ τοὺς θεοὺς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
ἱεροσυλεῖτε καὶ τὰ ἀγάλματα τὰ εἰς ἀνάθεσιν ὑφ'
ἡμῶν τοῖς θεοῖς ἀπεσταλμένα παρελόμενοι κατεκόψατε
καὶ περὶ τοὺς μεγίστους τῶν θεῶν ἠσεβήκατε, περὶ
τὸν Ἀπόλλωνα τὸν ἐν Δελφοῖς καὶ τὸν Δία τὸν
10 Ὀλύμπιον. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν περὶ τὸ θεῖον τοιαῦτ' 4
ἔπραξαν, καὶ ταῦτα εὐχόμενοι τὸν Ἀπόλλωνα πατρῶον
αὐτῶν εἶναι καὶ πρόγονον· Λακεδαιμόνιοι δὲ τῷ περὶ
Δελφοῦς μαντεῖω χρησάμενοι καὶ τὴν θαυμαζομένην
παρὰ πᾶσι πολιτεῖαν διὰ τούτου κτησάμενοι καὶ περὶ
15 τῶν μεγίστων ἔτι καὶ νῦν τὸν θεὸν ἐπερωτῶντες
ἐτόλμησαν τοῖς τὸ ἱερὸν συλήσασιν κοινωνῆσαι τῆς
παρανομίας.

Κατὰ δὲ τὴν Βοιωτίαν οἱ μὲν Φωκεῖς τρεῖς πό-58
λεις ἔχοντες ὄχρωμέννας, Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν
20 καὶ Κορσίνας, ἐκ τούτων ἐποιοῦντο τὴν ἐπὶ τοὺς Βοιω-
τοὺς στρατείαν. εὐπορούμενοι δὲ μισθοφόρων τὴν τε
χώραν ἐδήουν καὶ κατὰ τὰς ἐπιθέσεις καὶ συμπλοκὰς
περιεγίνοντο τῶν ἐγχωρίων. διόπερ οἱ Βοιωτοὶ θλι- 2
βόμενοι μὲν τῷ πολέμῳ καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν
25 ἀπολωλεκότες, χρημάτων δὲ ἀπορούμενοι πρέσβεις ἐξ-
έπεμψαν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀξιοῦντες βοηθῆσαι. ὁ 3
δὲ βασιλεὺς ἠδέως ὄρων τὴν ταπεινώσιν αὐτῶν καὶ
βουλόμενος τὰ Λευκτρικὰ φρονήματα συστῆλαι τῶν

4 ἐπιτήδιον P. ἔγγράφειν X. 5 καὶ τοὺς θεοὺς κατὰ γῆν F.
17 παροιμίας F. 19 ὄχρωμέννας PX. Ὀρχόμενον PX. 20 Κορ-
σίνας PX (cf. Theop. FHG. I 310); Κορσίνας cett. ἐποίουν P.
21 στρατίαν P.

Βοιωτῶν ὀλίγους ἀπέστειλε στρατιώτας, αὐτὸ μόνον
φυλαττόμενος τὸ δοκεῖν μὴ περιορᾶν τὸ μαντεῖον
4 σεσυλημένον. τῶν δὲ Φωκέων οἰκοδομούντων φρού-
ριον περὶ τὰς ὀνομαζομένας Ἄβας, καθ' ἧς ἔστιν
Ἀπόλλωνος ἅγιον ἱερόν, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς οἱ 5
Βοιωτοί. εὐθὺ δ' αὐτῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ἔγγιστα πό-
λεις φυγόντες διεσπάρησαν, οἱ δ' εἰς τὸν νεῶ τοῦ
Ἀπόλλωνος καταφυγόντες εἰς πεντακοσίους ἀπώλοντο.
5 πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα θεία περὶ τοὺς Φωκεῖς
συνέβη γενέσθαι περὶ τούτους τοὺς χρόνους, μάλιστα 10
δὲ τὸ μέλλον λέγεσθαι. οἱ γὰρ εἰς τὸν νεῶ κατα-
φυγόντες ὑπέλαβον διὰ τῆς τῶν θεῶν ἐπικουρίας
σωθήσεσθαι, τὸν κεντῶν δὲ θεῶν τιμὴν προνοίᾳ τῆς
6 προσηκούσης τοῖς ἱεροσύλοις τιμωρίας ἔτυχον· πολλῆς
γὰρ οὔσης στιβάδος περὶ τὸν νεῶ καὶ πυρὸς ἐν ταῖς 15
σηκναῖς τῶν πεφευγόντων ἀπολελειμμένου συνέβη τῆς
στιβάδος ἐκκαυθείσης τὸσαύτην ἐξαφθῆναι φλόγα
παραδόξως ὥστε τὸν νεῶν καὶ τοὺς καταπεφευγότας
εἰς αὐτὸν Φωκεῖς ζῶντας καταπλεχθῆναι. τοῖς γὰρ
ἱεροσύλοις ἔδοξε τὸ θεῖον μὴ διδόναι τὴν ἐκ τῆς 20
ἱερείας συγχαρουμένην ἀσφάλειαν.

59 Ἐπ' ἔρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κατ-
έστησαν ὑπάτους Μάρκον Αἰμίλιον καὶ Τίτον Κοῖντι-
τιον. ἐπὶ δὲ τούτων ὁ Φωκικὸς πόλεμος, διαμείνας
ἔτη δέκα, κατελύθη τόνδε τὸν τρόπον. Βοιωτῶν καὶ 25

1 ὀλίγους] perpaucos Cosp.; οὐκ ὀλίγους codd. αὐτὸ μόνον
δοκεῖν φυλαττόμενος τὸ μὴ F. μὴ deleri iussit Hertl. II, 1 p. 24.
6 ἔγγιστα om. R. 7 νεῶ PR (cf. Schweizer Gr. d. perg. Inschr.
p. 142 a. 1) νεῶν cett. 11 εἰς] ἐπὶ RF. 15 νεῶ PRF. 16 ἀπο-
λελειμμένος P. 23 Αἰμίλιον PX Αἰμήλιον R (corr. 2. m.). Τίτον
PRF. Κοῖντιον PXR Κόιντον FO; aliter Liv. VII 24; f. c.
25 δέκα] cf. XVI 14, 3; 23, 1.

Φωκέων τεταπεινωμένων διὰ τὸ μῆκος τοῦ πολέμου
 Φωκεῖς μὲν πρέσβεις ἐξαπέστειλαν εἰς Λακεδαιμόνα
 περὶ βοηθείας, Σπαρτιᾶται δὲ χιλίους ὀπλίτας ἐξέπεμ-
 ψαν στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Ἀρχίδαμον τὸν βασιλέα.
 5 Βοιωτῶν δὲ παραπλησίως τούτοις διαπρεσβευσάμενων 2
 πρὸς Φίλιππον περὶ συμμαχίας ὁ Φίλιππος παραλαβὼν
 τοὺς Θετταλοὺς ἤκεν εἰς τὴν Λοκρίδα μετὰ πολλῆς
 δυνάμεως. καταλαβὼν δὲ Φάλαικον πάλιν τῆς στρατη-
 γίας ἠξιωμένον καὶ* τὸ τῶν μισθοφόρων ἔχοντα πλῆ-
 10 θος παρεσκευάζετο παρατάξει κρῖναι τὸν πόλεμον· ὁ
 δὲ Φάλαικος ἐν τῇ Νικαίᾳ διατριβῶν καὶ θεωρῶν
 αὐτὸν οὐκ ἀξιόμαχον ὄντα διεπρεσβεύσατο πρὸς τὸν
 βασιλέα περὶ διαλύσεων. γενομένης δ' ὁμολογίας ὥστε 3
 τὸν Φάλαικον μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἀπελθεῖν ὅποι
 15 βούλοιο, οὗτος μὲν ὑπόσπονδος εἰς τὴν Πελοπόννη-
 129 σον ἀπεχώρησε μετὰ τῶν μισθοφόρων, ὅντων ὀκτα-
 κισχιλίων, οἱ δὲ Φωκεῖς συντριβέντες ταῖς ἐλπίσι
 παρέδωκαν ἑαυτοὺς τῷ Φιλίππῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἄνευ 4
 μάχης ἀνεπίστως καταλύσας τὸν ἱερὸν πόλεμον συν-
 20 ἤθρυνε μετὰ Βοιωτῶν καὶ Θετταλῶν. ἔκρινεν οὖν
 συναγαγεῖν τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον καὶ τούτῳ
 τὴν περὶ τῶν ὄλων διάγνωσιν ἐπιτρέψαι. ἔδοξεν οὖν
 τοῖς συνέδροις μεταδοῦναι τῷ Φιλίππῳ καὶ τοῖς ἀπο-60
 γόνοις αὐτοῦ τῆς Ἀμφικτυονίας καὶ δύο ψήφους ἔχειν,
 25 ἅς πρότερον οἱ καταπολεμηθέντες Φωκεῖς εἶχον· τῶν

1 τεταπεινωμ. P. 4 Ἀρχίδαμον P. 8 πάλαι R. 9 τὸ τῶν]
 asterisco recte sign. Dind.; μισθ. πλῆθος semper dicit Diod.;
 fort. καὶ ἱκανόν. 12 αὐτὸν XR. 14 ὅποι] Schaefer ad Dem. II
 p. 642 ὅπου RF ὁπότε PX. 16 ἀπεχώρησε Hertl. II, 1 p. 24;
 libri ἀνεχώρησε. 19 συνήθρυνσε F. 21 συναγαγεῖν recte
 Hertl. III p. 27 et Madv. I p. 504 (cf. XVII 4, 2); συνκατάγειν P
 συγκ. rell.

δ' ἐν* Φωκεῦσι τριῶν πόλεων περιελείν τὰ τεύχη καὶ
 μηδεμίαν κοινωσίαν εἶναι τοῖς Φωκεῦσι τοῦ ἱεροῦ
 μηδὲ τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου· μὴ ἐξεῖναι δὲ
 αὐτοῖς μήτε ἵππους μήτε ὄπλα κτήσασθαι, μέχρις ἂν
 οὗ τὰ χρήματα ἐκτίσωσι τῷ θεῷ τὰ σεσυλημένα· τοὺς 5
 δὲ πεφευγότας τῶν Φωκέων καὶ τῶν ἄλλων τῶν με-
 εσχηκότων τῆς ἱεροσυλίας ἐναγεῖς εἶναι καὶ ἀργύριους
 2 πάντοθεν· τὰς δὲ πόλεις ἀπάσας τῶν Φωκέων κατα-
 σκάψαι καὶ μετοικίσει εἰς κάμας, ὧν ἐκάστην μὴ πλείον
 ἔχειν οἰκιῶν πεντήκοντα, μηδὲ διεστάναι ἔλαττον στα- 10
 δίου τὰς κάμας ἀπ' ἀλλήλων· ἔχειν δὲ Φωκεῖς τὴν
 χώραν καὶ φέρειν κατ' ἐνιαυτον τῷ θεῷ φόρον τά-
 λαντα ἐξήκοντα, μέχρις ἂν ἐκτίσωσι τὰ ἀπογραφέντα
 χρήματα κατὰ τὴν ἱεροσυλίαν· τιθέναι δὲ καὶ τὸν
 ἀργῶνα τῶν Πυθίων Φίλιππον μετὰ Βοιωτῶν καὶ 15
 Θετταλῶν διὰ τὸ Κορινθίους* μετεσχηκέναι τοῖς Φω-

1 τῶν δ' ἐν Φωκεῦσι τριῶν πόλεων] libri omnes (τῶν ἐπι-
 καιροτάτων add. Gem.); verba haud dubie corrupta (etsi non
 deerant qui defendere studerent); sensus apertus (cf. XVI 56, 2;
 58, 1); quamquam pro certo quid Diodorus scripserit nequit
 constitui; Weiske (de hyperb. I p. 29 a. 68) prop. τῶν δ' ὑπὸ
 Φωκ. τρ. πόλεων; Schaefer Dem. II² p. 287 a. 3 τῶν δ' ἐν Βοιω-
 τοῖς τρ. πόλεων; quae coniecturae mihi non satis probantur.
 Ceterum de toto hoc Amphictyonum decreto praeter Wesse-
 lingium cf. etiam Weiß Zeitschr. f. Altert. 1848 p. 386 sqq.;
 Böhnecke Forsch. a. d. Gebiet d. att. Redner I p. 420 sqq.;
 Flathe phok. Krieg p. 20; Bürgel pyl.-delph. Amph. p. 84. 162.
 4 μηδὲ R. μέχρις X οὗ PΧ. 5 οὗ del. Dind. 9 μετωκῆσαι P
 μετοικῆσαι R (corr. l. m.). 10 σταδίου] 5' σταδίων Weiske l. l.
 I p. 30 adn. 13 μέχρι ἂν P. 16 διὰ τὸ Κορινθίους μετεσχη-
 κέναι] variis modis vv. dd. hunc locum explicare studuerunt
 (cf. Flathe phok. Krieg p. 20 adn. 5), variis temptarunt coniecturis:
 Reiske Κορ. in Λακεδαιμονίους mutari voluit, Vogel (vita Phil.
 p. 287) in Ἀθηναίους; Voemel proposuit ut scriberetur διὰ τὸ
 ἐκ τοῦ Ἀφρικῶν ἔθνος Λακεδαιμονίους vel διὰ τὸ Ἀφρικῶν
 ἔθνος μετεσχ.; Weiske l. l. διὰ τὸ Ἀφρικεῖς καὶ Ἀθηναίους μ.;
 Schaefer Dem. II² p. 285 adn. 1 διὰ τὸ [Ἀφρικῶν Λακεδαιμονίους

κεῦσι τῆς εἰς τὸ θεῖον παρανομίας· τοὺς δὲ Ἀμφι- 3
κτύονας καὶ τὸν Φίλιππον τὰ ὄπλα τῶν Φωκέων καὶ
130 τῶν μισθοφόρων καταπετροκοπήσαι καὶ τὰ λείψανα
αὐτῶν κατακαῦσαι καὶ τοὺς ἵππους ἀποδόσθαι. ἀκο-
5 λούθως δὲ τούτοις διέταξαν οἱ Ἀμφικτύονες τὰ περὶ
τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ μαντείου καὶ τᾶλλα πάντα τὰ πρὸς
εὐσεβείαν καὶ κοινὴν εἰρήνην καὶ δμόνοιαν τοῖς Ἑλλη-
σιν ἀνήκοντα. μετὰ δὲ ταῦτα Φίλιππος μὲν τὰ δεδογ- 4
μένα τοῖς Ἀμφικτύοσι συγκρατήσας καὶ <πρὸς>
10 πάντας φιλοφρονηθεὶς ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, οὐ
μόνον δόξαν εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς στρατηγικῆς περι-
πεποιημένος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν αὔξησιν
αὐτῷ γίνεσθαι μεγάλα προκατεσκευασμένος. ἐπεθύμει 5
γὰρ τῆς Ἑλλάδος ἀποδειχθῆναι στρατηγὸς αὐτοκράτωρ
15 καὶ τὸν πρὸς Πέρσας ἐξενεγκεῖν πόλεμον· ὅπερ καὶ
συνέβη γενέσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰ-
κειοῖς χρόνοις τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφομεν, νῦν δ'
ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας τρεψόμεθα.

Δίκαιον δ' εἶναι νομίζομεν πρῶτον ἀναγράψαι τὴν 61
20 ἐκ θεῶν γενομένην τοῖς εἰς τὸ μαντεῖον παρηνομηκόσι
κόλασιν. ὅπως γὰρ οὐ μόνον τοῖς ἀυθένταις τῆς ἱερο-
συλίας, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς προσεψαμένοις μόνον τῆς
παρανομίας ἀπαραίτητος ἐκ τοῦ δαιμονίου ἐπηκολού-
θησε τιμωρία. ὁ μὲν γὰρ ἀρχιτέκτων τῆς καταλήψεως 2

καὶ] Κορινθίους μ.; mihi quoque post διὰ τὸ Κορινθίους quae-
dam desiderari videntur. 9 <πρὸς> πάντας] libri πάντα;
πάντας Dind.; πρὸς recte suppl. Kallenb. I 15 (cf. XVI 89, 2;
91, 6). 12 πρὸς τὴν μέλλουσαν αὐτῷ αὔξησιν γενέσθαι RF.

13 προκατεσκευασμένως P προκατεσκευασμένος RF. 15 ὅπερ
PX. 17 τὰ om. F. 20 παρενομηκόσι P; παρανομηκόσι Dind.
21 ἀυθέντες P (in X corr.). 23 παρανομίας] ἱεροσυλίας F;
corr. in marg. 1. m.

τοῦ ἱεροῦ Φιλόμηλος κατὰ τινα περίστασιν πολεμικὴν
 ἑαυτὸν κατεκρήμυισεν, ὃ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀνόμαρχος
 διαδεξάμενος τὴν τῶν ἀπονοηθέντων στρατηγίαν μετὰ
 τῶν συμπαραταξαμένων ἐν Θετταλίᾳ Φωκέων καὶ μι-
 3 σθοφόρων κατακοπίεις ἐσταυρώθη. ὃ δὲ τρίτος καὶ 5
 πλείστα τῶν ἀναθημάτων κατακόψας Φάλλος πολυ-
 χροσίῳ νόσῳ νοσήσας οὐδ' ἀπολυθῆναι συντόμως τῆς
 τιμωρίας ἠδυνήθη. ὃ δ' ἐπὶ πᾶσι Φάλαικος τὰ λείψανα
 τῆς ἱεροσυλίας ἀναλαβὼν ἐν πλάναις καὶ μεγάλοις
 φόβοις καὶ κινδύνοις ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐβίωσεν, οὐχ 10
 ἵνα μακαριώτερος γένηται τῶν συνασβεσθέντων, ἀλλ'
 ἵνα πλείω χρόνον στρεβλωθεὶς καὶ πολλοῖς διὰ τὴν
 ἀτυχίαν γενόμενος γνώριμος περιβόητος ἔχη τὴν συμ-
 4 φορίαν. οὗτος γὰρ μετὰ τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 φυγὴν μετὰ τῶν μισθοφόρων τὸ μὲν πρῶτον διέτριβεν 15
 περὶ τὴν Πελοπόννησον, συνέχων τοὺς στρατιώτας ἐκ
 τῶν ἱεροσυληθέντων λειψάνων, μετὰ δὲ ταῦτα ἐν
 Κορίνθῳ μισθωσάμενος πλοῖα φορητὰ μεγάλα καὶ
 τέσσαρας ἔχων ἡμιολίας παρεσκευάζετο πρὸς τὸν εἰς 20
 Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πλοῦν, νομίζων ἐν τούτοις τοῖς
 τόποις ἢ καταλήψεσθαι τινα πόλιν ἢ τεύξεσθαι μισθο-
 φορίας· ἐτύγχανε γὰρ Λευκανοῖς πρὸς Ταραντίνους
 συνεστηκῶς πόλεμος. πρὸς δὲ τοὺς συμπλέοντας ἔφη
 μετάπεμπτos πλεῖν ὑπὸ τῶν ἐξ Ἰταλίας καὶ Σικελίας.
 62 ἐκπλεύσαντος δ' αὐτοῦ καὶ πελαγίου γενομένου στρα- 25
 τιῶναι τινες τῶν ἐν τῷ μεγίστῳ πλοῖῳ κομιζομένων,

2 ἀδελφιδοῦς Madv. I p. 504 (cf. XVI 56, 5). 3 ὑπὸ τῶν
 συμπαρατ. conl. Pack Hermes XI p. 198 (cf. Paus. X 2, 5; at cf.
 XVI 35, 6). 5 ἐστρώθη XF. καὶ <τὰ> πλείστα Hertl. II, 1
 p. 24 (at cf. XVI 56, 5). 14 ἐκ fort. delendum esse censuit
 Wess. (cf. XVI 60, 3). 19 παρεσκευάσατο PX. εἰς τὴν Ἰταλίαν R.
 21 μισθοφορῶς Dind. 25 στρατιῶται δέ τινες PX.

ὥπερ αὐτὸς ὁ Φάλαικος ἐνέπλει, λόγον ἀλλήλοις ἐδίδο-
 131σαν ὑπουοῦντες μηδένα μεταπέμψασθαι σφᾶς· οὔτε
 γὰρ ἡγεμόνας ἐώρων ἀπὸ τῶν ἐπικαλουμένων συμ-
 πλέοντας οὔθ' ὁ πλοῦς ἦν ὀλίγος, ἀλλὰ πολὺς ὑπέκειτο
 5 καὶ χαλεπός. διόπερ ἀπιστοῦντες ἅμα τοῖς λεγομένοις 2
 καὶ φοβούμενοι τὴν διαπόντιον στρατείαν συνίσταντο
 καὶ μάλισθ' οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχοντες τῶν μισθοφόρων.
 τέλος δὲ σπασάμενοι τὰ ξίφη καὶ καταπληξάμενοι τὸν
 τε Φάλαικον καὶ τὸν κυβερνήτην ἠνάγκασαν εἰς τοῦ-
 10 πίσω πάλιν ἀποπλεῖν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἐν τοῖς
 ἄλλοις πλοίοις κομιζομένων ποιησάντων κατέπλευσαν
 εἰς τὴν Πελοπόννησον. ἀθροισθέντες δ' εἰς Μαλαίαν 3
 ἄκραν τῆς Λακωνικῆς ἐκεῖ κατέλαβον ἐκ Κρήτης κατα-
 πεπλευκότας Κνωσσίους πρέσβεις ἐπὶ συναγωγῇ μισθο-
 15 φόρων· ὧν διαλεχθέντων τῷ τε Φαλαίῳ καὶ τοῖς
 ἡγεμόσι καὶ δόντων ἀξιολόγους τοὺς μισθοὺς μετὰ
 τούτων ἅπαντες ἐξέπλευσαν. κατάραντες δὲ τῆς Κρή-
 τας εἰς Κνωσσὸν εὐθύς ἐξ ἐφόδου πόλιν κατέλαβοντο
 τὴν καλουμένην Λύκτον. τοῖς δὲ Λυκίοις ἐκ τῆς 4
 20 πατρίδος ἐκπεπτακόσι παράδοξος καὶ σύντομος ἐφάνη
 βοήθεια. περὶ γὰρ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ταραντίνων
 διαπολεμούντων πρὸς Λευκανοὺς καὶ πρὸς Λακεδαιμο-
 νίους, ὄντας προγόνους ἑαυτῶν, πεμπάντων πρέσβεις
 περὶ βοηθείας οἱ μὲν Σπαρτιᾶται διὰ τὴν συγγένειαν
 25 προθύμως ἔχοντες συμμαχῆσαι ταχέως δύναμιν ἤθροι-
 ζον πεζικὴν τε καὶ ναυτικὴν καὶ ταύτης στρατηγὸν

1 οὔπερ PX. ἐδίδασαν PX. 4 οὔθ' PX; cett. οὔτε. ἀλλὰ πλοῦς ὑπέκειτο μέγας καὶ χαλεπός codd.; corr. Dind. 6 στρατιάν P. 12 Μαλαίαν R. 13 Λακωνικῆς P. 14 τοὺς Κν. πρ. RF. Κνωσσίους PXF. 16 ἀξιολόγους μισθοὺς RF. 18 Κνωσσὸν P; cf. V 78, 2. 19 Λύκτον] de iusto urbis nomine cf. Schaefer Dem. II² p. 362 a. 1. 22 καὶ om. F. 23 προγόνους ὄντας F.

ἀπέδειξαν Ἀρχίδαμον τὸν βασιλέα· μελλόντων δ' ἀπα-
 ρειν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἤξιωσαν οἱ Λύκτιοι πρῶτον
 αὐτοῖς βοηθῆσαι· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πεισθέντες καὶ
 πλεύσαντες εἰς τὴν Κρήτην τοὺς μισθοφόρους ἐνίκη-
 63 σαν, τοῖς δὲ Λυκτίοις ἀνέσωσαν τὴν πατρίδα. μετὰ 5
 δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀρχίδαμος πλεύσας εἰς τὴν Ἰταλίαν
 καὶ συμμαχήσας τοῖς Ταραντίνοις ἐν τινι μάχῃ δι-
 αγωνισάμενος λαμπρῶς ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ κατὰ μὲν τὴν
 στρατηγίαν καὶ τὸν ἄλλον βίον ἐπαινούμενος, κατὰ
 δὲ τὴν πρὸς Φωκεῖς συμμαχίαν μόνην βλασφημού- 10
 μενος, ὡς μάλιστα ἄλιος γεγυῶς τῆς τῶν Δελφῶν
 2 καταλήψεως. Ἀρχίδαμος μὲν οὖν ἐβασίλευσε τῶν Λα-
 κεδαιμονίων ἔτη τρία πρὸς τοῖς εἴκοσι, τὴν δ' ἀρχὴν
 διαδεξάμενος Ἄγρις ὁ υἱὸς ἐβασίλευσε ἔτη δεκαπέντε.
 ἔπειτα οἱ μὲν Ἀρχιδάμου μισθοφόροι μετεσχηκότες τῆς 15
 τοῦ μαντείου συλήσεως ὑπὸ τῶν Λευκανῶν κατηκοντι-
 σθησαν, ὁ δὲ Φάλαικος ἐκπεσὼν ἐν τῆς Λύκτου Κυ-
 3 δωνίαν πολιορκεῖν ἐπεχείρησεν. κατασκεινάσαντος δὲ
 αὐτοῦ μηχανὰς πολιορκητικὰς καὶ προσάγοντος τῆ
 πόλει, κερανῶν πεσόντων αὐταὶ μὲν ὑπὸ τοῦ θείου 20
 πυρὸς κατεφλέχθησαν, τῶν δὲ μισθοφόρων πολλοὶ
 παραβοηθοῦντες ταῖς μηχαναῖς ὑπὸ τοῦ πυρὸς δι-
 4 εφθάρησαν· ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ στρατηγὸς Φάλαικος. ἔνιοι 132
 δὲ φασιν αὐτὸν προσκόψαντά τινι τῶν μισθοφόρων
 ὑπὸ τούτου σφαγῆναι. οἱ δὲ περιλειφθέντες τῶν μι- 25
 σθοφόρων ἀναληφθέντες ὑπὸ Ἑλείων φυγάδων εἰς

4 malim τοὺς <μὲν> μισθοφ. 6 ταῦθ' X. 12 Ἀρχί-
 δαμος P. 13 de numero cf. XVI 88, 4. 14 Ἄγριος PX. δεκα-
 πέντε PX (cf. Schweizer p. 165); novem annos eum regnasse
 legitur XVI 88, 4; XVII 63, 5; cf. Schaefer Dem. II² p. 364 a. 2;
 Unger Philol. XL p. 105. 20 ὅσται P om. X. 26 φυγάδων]
 συμμάχων F.

τὴν Πελοπόννησον ἐκομισθῆσαν καὶ μετὰ τούτων ἐπο-
λέμουν πρὸς Ἡλείους. Ἀρκάδων δὲ συναγωνισαμένων 5
τοῖς Ἡλείοις καὶ μάχῃ νικησάντων τοὺς φηγάδας
πολλοὶ μὲν τῶν μισθοφόρων ἀνηρέθησαν, οἱ δὲ περι-
5 λειφθέντες εἰς τετρακισχιλλοὺς ἐξωγήθησαν. διελο-
μένων δὲ τῶν τε Ἀρκάδων καὶ Ἡλείων τοὺς αἰχμαλώ-
τους οἱ μὲν Ἀρκάδες τοὺς ἑαυτοῖς μερισθέντας ἅπαντας
ἐλαφροπόλησαν, οἱ δ' Ἡλείοι διὰ τὴν εἰς τὸ μαντεῖον
παρανομίαν ἀπέσφραξαν.

10 Οἱ μὲν οὖν τῆς ἱεροσυλλας μετασχόντες τοῦτον 64
τὸν τρόπον ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τιμωρίας ἤξιώθησαν.
αἱ δ' ἐπισημόταται πόλεις κοινωνήσασαι τῆς παρ-
ανομίας ὕστερον ὑπ' Ἀντιπάτρον καταπολεμηθεῖσαι τὴν
ἡγεμονίαν ἄμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέβαλον. αἱ δὲ 2
15 τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἡγεμόνων γυναικες περιθήμεναι
τοὺς χρυσοῦς ἐκ Δελφῶν ὄρμους οἰκείας τῆς ἀσεβείας
τιμωρίας ἔτυχον· ἡ μὲν γὰρ τὸν τῆς Ἑλένης γεγενη-
μένον φορέσασα εἰς ἑταιρικὴν αἰσχύνην ἐνέπεσε καὶ
τὸ κάλλος προέβαλε τοῖς ἐξυβρίζειν προαιρουμένοις,
20 ἡ δὲ τὸν τῆς Ἐριφύλης περιθήμενῆ τῆς οἰκίας ὑπὸ
τοῦ πρεσβυτάτου τῶν υἱῶν ὑπὸ μανίας ἐμπυρισθείσης
μετὰ ταύτης ζῶσα κατεφλέχθη. οἱ μὲν οὖν τοῦ δαι-
μονίου καταφρουεῖν τολμήσαντες τὸν εἰρημένου τρόπον
ὑπὸ τῶν θεῶν τιμωρίας ἤξιώθησαν, ὁ δὲ [τούτῳ] τῷ 3
25 μαντεῖῳ βοηθήσας Φίλιππος ἀπὸ τούτων τῶν χρόνων
ἀεὶ μᾶλλον ἀυξόμενος τὸ τελευταῖον διὰ τὴν εἰς τὸ
θεῖον εὐσέβειαν ἡγεμῶν ἀπεδείχθη τῆς Ἑλλάδος πά-

2 Ἡλείους P fere semper. 4 μὲν om. RF. 13 τῆς ἡγε-
μονίας P. 17 Ἑλένης P. 18 φορήσασα P. 19 προέβαλλε X.
ἐνυβρίζειν RF. προαιρουμένοις] βουλομένοις F. 21 τῶν υἱῶν
om. X. 24 τούτῳ del. Dind.

σης καὶ μερίστην βασιλείαν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην
 περιεποιήσατο. ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως διεληλυθότες τὸν
 ἱερὸν πόλεμον ἐπάνιμεν ἐπὶ τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις.
 65 Κατὰ γὰρ τὴν Σικελίαν Συρακόσιοι στασιάζοντες
 πρὸς ἀλλήλους καὶ τυραννίσι πολλαῖς καὶ ποικίλαις 5
 δουλεύειν ἀναγκαζόμενοι πρέσβεις ἐξέπεμψαν εἰς Κό-
 ρινθον, ἀξιοῦντες αὐτοῖς ἀποστείλαι στρατηγὸν τὸν
 ἐπιμελησόμενον τῆς πόλεως καὶ καταλύσοντα τὴν τῶν
 2 τυραννεῖν ἐπιβαλομένων πλεονεξίαν. οἱ δὲ κρίνοντες
 δίκαιον εἶναι τοῖς ἀπογόνους βοηθεῖν ἐψηφίσαντο 10
 πέμπειν στρατηγὸν Τιμολέοντα Τιμεινέτου, πρωτεύοντα
 τῶν πολιτῶν ἀνδρείᾳ τε καὶ συνέσει στρατηγικῇ καὶ
 καθόλου πάσαις ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένον. ἴδιον δέ
 τι συνέβη περὶ τὸν ἄνδρα συμπεσεῖν, ὃ συνελάβετο
 3 αὐτῷ πρὸς τὴν τῆς στρατηγίας ἀρεσίαν. Τιμοφάνης 15
 γὰρ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ προέχων τῶν Κορινθίων πλούτῳ
 τε καὶ τόλμῃ πάλαι μὲν ἦν φανερὸς τυραννίδος ὀρεγό-
 μενος, τότε δὲ τοὺς ἀπόρους ἀναλαμβάνων καὶ παν-
 οπλίαις κατασκευαζόμενος καὶ τοὺς πονηροτάτους ἔχων
 μεθ' ἑαυτοῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν περιήγει, οὐ προσποιού- 20
 μενος ὅτι τύραννός ἐστι, τὰ δὲ τῆς τυραννίδος ἔργα 133
 4 διαπραττόμενος. ὁ δὲ Τιμολέων ἀλλοτριώτατος ὢν
 μοναρχίας τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρει πείθειν τὸν ἀδελ-
 φὸν ἀποστήναι τῆς ἐπιβολῆς, ὡς δ' οὐχ ὑπήκουεν,
 ἀλλ' αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἐπετείνετο τῇ τόλμῃ, ἀδυνατῶν 25
 αὐτὸν λόγῳ διορθώσασθαι περιπατοῦντα κατὰ τὴν

1 μερίστην] μεγάλην PXR. 7 αὐτοῖς Dind. 8 κατα-
 λύσοντο P. τὴν om. P. 11 Τιμοθήμου Plut. Tim. 3; cf. Clasen
 Tim. p. 13; Holm G. S. II p. 194; 464. 13 καὶ κοσμημένον P.
 15 πρὸς τὴν στρατηγικὴν ἀρεσίαν PX. 18 πανοπλίαις scripsi;
 codd. πανοπλίαις. 20 καὶ τὴν ἀγορὰν PX. 22 ἀλλοτριώτατος PX.
 25 ἀδυνατῶν X. 26 καὶ περιπατῶν PX; περιπατῶν libri omnes;
 corr. Hertl. II, 1 p. 25.

ἀγορὰν ἀπέσφαξεν. Θορύβου δὲ γενομένου καὶ τῶν 5
 πολιτῶν συνδραμόντων διὰ τε τὸ παράδοξον καὶ τὴν
 δεινότητα τῆς πράξεως στάσις ἐγένετο. οἱ μὲν γὰρ
 ἔφρασαν δεῖν ὡς ἐμφύλιον φόνον πεπραχότα τὸν Τιμο-
 5 λέοντα τυγχάνειν τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας, οἱ δὲ
 τοῦναντίον ἀπεφαίνοντο <δεῖν> ἐπαινεῖν τὸν ἄνδρα
 ὡς τυραννοκτόνου. τῆς δὲ γερουσίας συνεδρευούσης 6
 ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ τῆς περὶ τὴν πράξιν ἀμφισβη-
 τήσεως ἐπὶ τὸ συνέδριον ἀναπεμφθείσης οἱ μὲν ἐχθροὶ
 10 τοῦ Τιμολέοντος κατηγοροῦν, οἱ δὲ χαριέστεροι συν-
 ηγοροῦντες συνεβούλευον σώζειν τὸν ἄνδρα. ἀκρίτου 7
 δ' ἔτι τῆς ζητήσεως οὔσης κατέπλευσαν ἐκ τῶν Συρα-
 κουσῶν οἱ πρόεσβεις καὶ τῇ γερουσίᾳ τὰς ἐντολὰς
 δηλώσαντες ἤξλουν τὴν ταχίστην ἀποστείλαι τὸν στρα-
 15 τηγόν. ἔδοξεν οὖν τῷ συνεδρίῳ πέμπειν τὸν Τιμο- 8
 λέοντα καὶ πρὸς τὸ κατορθῶσαι τὴν πράξιν ξένας
 τινὰς καὶ παραδόξους αἰρέσεις αὐτῷ προσέθηκαν· διεβε-
 βαιώσαντο γὰρ, ἂν μὲν καλῶς ἄρξῃ τῶν Συρακοσίων,
 κρῖνειν αὐτὸν τυραννοκτόνον, ἂν δὲ πλεονετικώτε-
 20 ρον, ἀδελφοῦ φονέα. ὁ δὲ Τιμολέων οὐχ οὔτω διὰ 9
 τὸν ἐπικρεμασθέντα φόβον ὑπὸ τῆς γερουσίας ὡς διὰ
 τὴν ἀρετὴν καλῶς καὶ συμφερόντως προσέστη τῶν κατὰ
 τὴν Σικελίαν πραγμάτων· Καρχηδονίους μὲν γὰρ κατ-
 επολέμησε, τὰς δὲ κατεσκαμμένας ὑπὸ τῶν βαρβάρων
 25 Ἑλληνίδας πόλεις ἀπεκατέστησεν <εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς
 κατάστασιν>, πᾶσαν δὲ Σικελίαν ἠλευθέρωσε, καθόλου

3 ἐγένετο RF. 6 suppl. sec. Diod. genus dic. <δεῖν> (cf. XII 55, 8; XVI 84, 5 saepius). 17 προσέθηκαν X. 19 κρινεῖν Dind. πλεονετικῶς PX. 20 οὔτως P. 22 τῶν τῆς Σικελίας πραγμάτων F, corr. in marg. 1. m. 25 ἀπεκατέστησεν P (. σεμ X) ἀποκατέστησεν RF. <εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάστασιν> addidi ex Polyb. XXV 1, 1.

δὲ τὰς Συρακούσας καὶ τὰς <ἄλλας> Ἑλληνίδας πό-
λεις παραλαμβάνων ἐρήμους ἐποίησε πολυανθρωπία
διευγεῖν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰ κατὰ μέρος
μικρὸν ὕστερον ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφωμεν,
νῦν δ' ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας μεταβιβάσομεν τὸν ⁵
λόγον.

66 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐβούλου Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Σερούιον
Σουλπίκιον. ἐπὶ δὲ τούτων Τιμολέων ὁ Κορίνθιος
προκεχειρισμένος ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τὴν ἐν Συ- ¹⁰
ρακούσασιν στρατηγίαν παρεσκευάζετο πρὸς τὸν εἰς
² τὴν Σικελίαν ἔκπλουν. ἑπτακοσίους μὲν οὖν ξένους
ἐμισθώσατο, στρατιωτῶν δὲ τέσσαρας τριήρεις πλη-
ρώσας καὶ ταχυναντούσας τρεῖς ἐξέπλευσεν ἐκ Κορίν-
θου. ἐν παράπλῳ δὲ παρὰ Λευκαδίων καὶ Κορκυ- ¹⁵
ραίων τρεῖς ναῦς προσλαβόμενος ἐπεραιούτο δέκα
³ ναυσὶ τὸν Ἴόνιον καλούμενον πόρον. ἴδιον δέ τι καὶ
παράδοξον συνέβη γενέσθαι τῷ Τιμολέοντι κατὰ τὸν
πλοῦν, τοῦ δαιμονίου συνεπιλαβομένου τῆς ἐπιβολῆς
καὶ προσημαίνοντος τὴν ἔσομένην περὶ αὐτὸν εὐδοξίαν ²⁰
καὶ λαμπρότητα τῶν πράξεων· δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς
προηγείτο λαμπὰς καιομένη κατὰ τὸν οὐρανὸν μέχρι ¹³⁴
οὗ συνέβη τὸν στόλον εἰς τὴν Ἰταλίαν καταπλεῦσαι.
⁴ ὁ δὲ Τιμολέων προακηκῶς ἦν ἐν Κορίνθῳ τῶν τῆς
Ἀθήνητος καὶ Κόρης ἱερείων ὅτι κατὰ τὸν ὕπνου αὐ-

1 <ἄλλας> addendum videtur. 2 παραλαβῶν FR.
4 μικρὸν ὕστερον om. F. 8 Σερούιον (sine acc.) P. Liv. VII 28
eosdem cons. quadriennio post exhibet; cf. VII 26. 13 τέσσα-
ρας] πέντε PX; at cf. XVI 68, 5; 6; Plut. Tim. 8; Aristot. Rhet.
ad Al. 9 (9 naves); de hac numerorum discr. cf. Meltzer G. d. K.
I p. 517. 14 ταχυναντούσας P. 15 Κορκυραίων RF. 16 ἐπαι-
ροῦτο P. δέκα καὶ μᾶ PX. 17 Ἴόνιον R (corr. 2. m.). 22 μέγιστος X.
24 προακηκῶς F. 25 ἱερέων X ἱερέων F. αὐτοῖς X.

ταῖς αἰ θεαὶ προήγγειλαν συμπλεύσεσθαι τοῖς περὶ
 τὸν Τιμολέοντα κατὰ τὸν πλοῦν τὸν εἰς τὴν ἱερὰν
 αὐτῶν νῆσον. διόπερ ὁ Τιμολέων καὶ οἱ συμπλέοντες 5
 περιχαρεῖς ἦσαν, ὡς τῶν θεῶν συνεργουσῶν αὐτοῖς.
 5 τὴν δ' ἀρίστην τῶν νεῶν καθιερώσας ταῖς θεαῖς ὁ
 Τιμολέων ὠνόμασεν αὐτὴν Διμήτρος καὶ Κόρης ἱερὰν.
 καταπλεύσαντος δὲ τοῦ στόλου χωρὶς κινδύνων εἰς
 Μεταπόντιον τῆς Ἰταλίας ἐπικατέπλευσε Καρχηδονία
 τριήρης ἔχουσα πρεσβευτὰς Καρχηδονίους. οὗτοι δ' 6
 10 ἐντυχόντες τῷ Τιμολέοντι διεμαρτύρατο μὴ κατάρχειν
 πολέμον μῆδ' ἐπιβαίνειν τῇ Σικελίᾳ. ὁ δὲ Τιμολέων,
 ἐπικαλουμένων αὐτὸν τῶν Ῥηγίνων καὶ συμμαχήσειν
 ἐπαγγελλομένων, ἐξέπλευσεν εὐθέως ἐκ τοῦ Μεταπον-
 15 τίου σπεύδων φθάσαι τὴν περὶ αὐτὸν φήμην· σφόδρα 7
 γὰρ εὐλαβεῖτο μήποτε Καρχηδόνιοι θαλασσοκρατοῦντες
 καλύσωσιν αὐτὸν εἰς Σικελίαν διαπλευσαι. οὗτος μὲν
 οὖν κατὰ σπουδὴν ἐτέλει τὸν εἰς Ῥήγιον πλοῦν.

Καρχηδόνιοι δὲ βραχὺ πρὸ τούτων τῶν καιρῶν 67
 πυθόμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κατὰ Σικελίαν ἔσομένου
 20 πολέμου ταῖς μὲν κατὰ Σικελίαν συμμαχίσι πόλεσι
 φιλανθρώπως προσεφέροντο καὶ πρὸς τοὺς κατὰ τὴν
 νῆσον τυράννους τὴν διαφορὰν καταλύσαντες φίλλαν
 συνέθεντο, μάλιστα δὲ πρὸς Ἰκέταν τὸν τῶν Συρακο-
 25 σίων δυναστεύοντα διὰ τὸ τοῦτον πλείστον ἰσχύειν,
 αὐτοὶ δὲ πολλὴν δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ περὶκὴν 2
 παρασκευασάμενοι διεβίβασαν εἰς Σικελίαν, Ἄνωνα

1 προσήγγειλαν PX. 2 τὸν alterum om. F. 6 ἐπωνόμασεν
 Plut. Tim. 8. 8 τὸ Μεταπόντιον F. 9 τριήρεις P. 11 τῆς
 Σικελίας Dind. 12 αὐτῶν P αὐτῶ F. 14 περὶ αὐτοῦ Dind.
 24 πλείον codd.; corr. Hertl. II, 1 p. 22. 26 κατασκευασά-
 μενοι RF. Ἄνωνα] Magon audit ap. Plut. Tim. 17; cf. Holm
 Gesch. Sic. II p. 193. 464; Meltzer Gesch. d. Karth. I p. 517.

στρατηγὸν ἐπιστήσαντες. εἶχον δὲ μακρὰς ναῦς ἑκατοῦ
καὶ πεντήκοντα, στρατιώτας δὲ πεζοὺς μὲν πεντα-
κισμυρίους, <ἵππεις δὲ . . . χιλίους>, ἄρματα δὲ τρια-
κόσια, συνωρίδας δὲ ὑπὲρ τὰς δισχιλίας, χωρὶς δὲ
τούτων ὄπλα καὶ βέλη παντοδαπὰ καὶ μηχανὰς πολιορ- 5
κητικὰς παμπληθεῖς καὶ σίτον καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
3 δειῶν πλῆθος ἀνυπέβλητον. ἐπὶ πρώτην δὲ τὴν τῶν
Ἐντελλίνων πόλιν ἐλθόντες τὴν τε χώραν ἐδήσαν
καὶ τοὺς ἐργαζομένους εἰς πολιορκίαν συνέκλεισαν. οἱ δὲ
τὴν πόλιν κατοικοῦντες Καμπανοὶ καταπλαγέντες τὸ 10
μέγεθος τῆς δυνάμεως ἐξέπεμψαν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις
τὰς ἀλλοτρίως διακειμένας πρὸς Καρχηδونیους περὶ
βοηθείας. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδεὶς ὑπήκουσεν, οἱ
δὲ τὴν Γαλερίαν πόλιν οἰκοῦντες ἐξέπεμψαν αὐτοῖς
στρατιώτας ὀπίστας χιλίους. τούτοις δ' ὑπαντήσαντες 15
οἱ Φοίνικες καὶ περιχυθέντες τῷ πλήθει πάντας κατ-
4 ἔκοψαν. οἱ δὲ τὴν Αἴτην κατοικοῦντες Καμπανοὶ
τὸ μὲν πρῶτον παρεσκευάζοντο συμμαχίαν ἐκπέμπειν
εἰς τὴν Ἐντελλίαν διὰ τὴν συγγένειαν, μετὰ δὲ ταῦτα
τὴν τῶν Γαλερίων συμφορὰν ἀκούσαντες ἔκριναν 20
ἡσυχίαν ἄγειν.

68 Τοῦ δὲ Διονυσίου κυριεύοντος τῶν Συρακουσῶν
Ἰκέτας ἔχων περὶ ἑαυτὸν ἀξιόλογον δύναμιν ἐστράτευ-
σεν ἐπὶ τὰς Συρακούσας καὶ τὸ μὲν πρῶτον χάρακα 135
βαλόμενος περὶ τὸ Ὀλυμπιεῖον διεπολέμει τῷ κρη- 25

2 πεντακισμυρίους] πεζῶν μυριάδας ἔξ Plut. Tim. 17. 3 post
πεντακισμ. Madv. I p. 504 recte suppl. <ἵππεις δὲ . . . χιλίους>
(cf. XVI 77, 4). 8 Ἐντελλίνων F. 14 Γαλερίαν PRF Γαλέρειαν
X; praestaret Γαλαρίαν (cf. XIX 104, 1; Wess.). αὐτοὺς P.
16 κατάκοψαν P. 18 πέμπειν X. 19 Ἐντελλαν F. 20 Γα-
λερίων PX. 23 αὐτόν RF. 25 βαλλόμενος P. Ὀλυμπιεῖον PX
Ὀλύμπιον rell. (cf. XVI 83, 2).

τοῦντι τῆς πόλεως τυράννω, χρονιζούσης δὲ τῆς πο- 2
 λιορκίας καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐκλιπόντων ὁ μὲν Ἰκέτας
 ἀνέξευξεν εἰς Λεοντίους (ἐκ ταύτης γὰρ ὠρμάτο τῆς
 πόλεως)· ὁ δὲ Διονύσιος ἐπακολουθήσας αὐτοῖς καὶ
 5 καταλαβὼν τὴν οὐραγίαν συνεστήσατο μάχην. ὁ δ' 3
 Ἰκέτας ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Διονύσιον συνῆψε μάχην
 καὶ πλείους τῶν τρισχιλίων μισθοφόρων ἀνελὼν τοὺς
 λοιποὺς φυγεῖν ἠνάγκασεν. ὄξει δὲ τῷ διωγμῷ χρη-
 σάμενος καὶ συνεισπεσὼν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὴν
 10 πόλιν ἐκράτησε τῶν Συρακουσσῶν πλὴν τῆς Νήσου.
 καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Ἰκέταν καὶ Διονύσιον ἐν τού-
 τοις ἦν.

Τιμολέων δὲ μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν Συρακουσσῶν 4
 τρισὶν ἡμέραις ὕστερον κατέπλευσεν εἰς τὸ Ῥήγιον
 15 καὶ καθωρμίσθη πλησίον τῆς πόλεως. ἐπικαταπλευ- 5
 σάντων δὲ καὶ τῶν Καρχηδονίων εἴκοσι τριήρεσι καὶ
 τῶν Ῥηγίωνων συνερογούντων τῷ Τιμολέοντι καὶ κοινὴν
 ἐκκλησίαν ἐν τῇ πόλει συναγαρόντων καὶ περὶ συλλύ-
 σεως δημηγορούντων οἱ μὲν Καρχηδόνιοι διαλαβόντες
 20 τὸν Τιμόλεοντα πεισθήσεσθαι τὸν εἰς Κόρινθον ἀπό-
 πλον ποιήσασθαι ῥαθύμως εἶχον τὰ κατὰ τὰς φυλα-
 κάς, ὁ δὲ Τιμολέων οὐδεμίαν ἔμφασιν διδοὺς τοῦ
 δρασμοῦ αὐτὸς μὲν πλησίον τοῦ βήματος ἔμεινε,
 λάθρα δὲ παρήγγειλε τὰς ἐννέα ναῦς ἀποπλεῦσαι τὴν
 25 ταχίστην. περισπωμένων δὲ τῶν Καρχηδονίων ταῖς 6
 ψυχαῖς περὶ τοὺς ἐγκαθέτως δημηγοροῦντας μακρῶς

1 τυράννω] καὶ Διονυσίω add. P τῷ Διονυσίω X Διονυσίω R;
 Διονυσίω τῷ τυράννω F. 3 ὠρμάτο P; ὄρητο Dind. 7 πλείους
 τρισχιλίων τῶν μισθοφ. vel πλ. τῶν τρισχ. <τῶν> μισθοφ.
 Hertl. III p. 27. καὶ τοὺς λοιπούς P. 11 Ἰκέταν P saepe.
 15 καθωρμίσθη P. 18 συναρόντων PX. 19 δημηγορούντων]
 κατηγορούντων R.

τῶν Ῥηγίνων ἔλαθεν ὁ Τιμολέων διαδράς ἐπὶ τὴν
 ὑπολελειμμένην ναῦν καὶ ταχέως ἐξέπλευσεν. οἱ δὲ
 Καρχηδόνιοι καταστρατηγηθέντες ἐπεβάλλοντο διώκειν
 7 τοὺς περὶ τὸν Τιμολέοντα. ἐκείνων δὲ προσηληφῶτων
 ἰκανὸν διάστημα καὶ τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης ἔφθασαν 5
 οἱ περὶ τὸν Τιμολέοντα ἀποπλεύσαντες εἰς τὸ Ταυρο-
 8 μένιου. ὁ δὲ τῆς πόλεως ταύτης ἡγούμενος, διὰ παν-
 τὸς πεφρονηκῶς τὰ τῶν Συρακοσίων, Ἀνδρόμαχος,
 φιλοφρόνως ὑπεδέξατο τοὺς διασκομένους καὶ πολλὰ
 9 συνεβάλετο πρὸς τὴν σωτηρίαν αὐτῶν. μετὰ δὲ ταῦτα 10
 ὁ μὲν Ἰκέτας ἀναλαβὼν τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἀρίστους
 πεντακισχιλίους ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς Ἀδρανίτας ἀντι-
 πρῶττοντας αὐτῷ καὶ πλησίον τῆς πόλεως κατεστρα-
 τοπέδευσεν· ὁ δὲ Τιμολέων προσλαβόμενος παρὰ τῶν
 Ταυρομενίων στρατιώτας ἀνέξευξεν ἐκ τοῦ Ταυρο- 15
 μένιου, τοὺς ἅπαντας ἔχων οὐ πλείους τῶν χιλίων.
 10 ἀρχομένης δὲ τῆς νυκτὸς ἀφορμήσας καὶ διανύσας
 ἐπὶ τὸ Ἀδρανὸν δευτεραίῳ ἀνεπιπίστως ἐπέθετο τοῖς
 περὶ τὸν Ἰκέταν δειπνοποιουμένοις· παρεισπεσῶν δ'
 εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ φονεύσας πλείους τῶν τριακο- 20
 σίων, ζωγρήσας δὲ περὶ ἑξακοσίους τῆς παρεμβολῆς
 11 ἐκράτησε. τούτῳ δὲ τῷ στρατηγήματι ἕτερον ἐπεισ-
 ἄγων παραχορῆμα ἐπὶ τὰς Συρακούσας ἀφώρμησε καὶ
 δρομαῖος τὴν ὁδὸν διανύσας ἀπροσδοκῆτως προσέπεσε
 ταῖς Συρακούσαις, καταταχῆσας τοὺς ἀπὸ τῆς τροπῆς²⁵
 φεύγοντας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτόν.

2 ὑπολελειμμένην PX. 3 ἐπεβάλλοντο P. 7 διαπαντος P.
 15 Ταυρομενιῶν Dind. (cf. XVI 7, 1). 16 οὐ πλείους χιλίων F.
 aliter Plut. Tim. 12. 18 τὸ Ἀδρανὸν PXF τὸν Ἀδρανόν R.
 20 εἰς παρεμβολὴν PX. τετρακοσίων PX; at cf. Plut. Tim. 12.
 24 δρομαίως PX.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυκίσκου Ῥωμαῖοι κατ-69
 ἔστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Μάρκον Πο-
 πλίλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑκατοστή καὶ ἐνάτη, καθ'
 ἦν ἐνέκα στάδιον Ἀριστόλοχος Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τού-
 5 των Ῥωμαῖοις μὲν πρὸς Καρχηδονίους πρῶτον συν-
 θῆμαι ἐγένοντο. κατὰ δὲ τὴν Καρίαν Ἰθριεύς ὁ δυνά- 2
 στης τῶν Καρῶν ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη ἑπτὰ, τὴν δὲ
 ἀρχὴν διαδεξαμένη Ἄδα ἢ ἀδελφὴ καὶ γυνὴ ἐδυνά-
 στευσεν ἔτη τέσσαρα. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Τιμολέων 3
 10 μὲν Ἀδρανίτας καὶ Τυνδαρίτας εἰς συμμαχίαν προσ-
 λαβόμενος στρατιώτας οὐκ ὀλίγους παρ' αὐτῶν παρ-
 ἔλαβεν, ἐν δὲ ταῖς Συρακούσαις πολλὴ ταραχὴ
 κατεῖχε τὴν πόλιν Διονυσίου μὲν τὴν Νῆσον ἔχοντος,
 Ἰκέτα δὲ τῆς Ἀγραδινῆς καὶ Νέας πόλεως κυριεύοντος,
 15 Τιμολέοντος δὲ τὰ λοιπὰ τῆς πόλεως παρειληφότος,
 καὶ Καρχηδονίων τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα
 καταπεπλευκότων εἰς τὸν μέγαν λιμένα, πεξοῖς δὲ
 στρατιώταις πεντακισμυρλοῖς κατεστρατοπεδευκότων.*
 διόπερ τῶν περὶ τὸν Τιμολέοντα καταπεπληγμένων
 20 τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων ἄλογός τις καὶ παράδοξος
 ἐγένετο μεταβολή· πρῶτον μὲν γὰρ Μάρκος ὁ τῶν 4
 Καταναίων τύραννος δύνάμιν ἀξιόλογον ἔχων προσ-
 ἔθετο τῷ Τιμολέοντι, ἔπειτα πολλὰ τῶν φρουρῶν
 ὀρεγόμενα τῆς ἐλευθερίας ἀπέκλινε πρὸς αὐτόν, τὸ δὲ

1 Λυκίσκου PX Silyscus Cosp. 2 Οὐαλλέριον R. Πομπί-
 λιον P Πομπίλιον X (cf. Liv. VII 26 ad a. 348 a. Chr.); cett.
 Πόπλιον. 4 Ἀριστόλοχος P. 6 cf. Mommsen Röm. Chron.²
 p. 320 sqq.; Nissen Jahrb. f. Phil. 97 p. 321 sqq.; Wende progr.
 Bonn. 1876. 7 Καρίων PX. 14 Ἰκέτου PX. 15 παρειληφότος
 P; cf. Schubring Rh. Mus. n. s. XX p. 30. 18 desideratur <περὶ
 τὸ Ὀλυμπιεῖον> vel simile aliquid. 21 Μάρκος libri omnes;
 Μάμερκος Casaubonus cum aliis (cf. Nep. Tim. 2; Plut. Tim. 13).
 22 Κατανέων P.

τελευταῖον Κορινθιοὶ δέκα ναῦς πληρώσαντες χρήματά
 τε πορίσαντες ἐξαπέστειλαν εἰς τὰς Συρακούσας. ὧν
 προαχθέντων Τιμολέων μὲν ἐθάρορσεν, οἱ δὲ Καρχη-
 δόνιοι φοβηθέντες ἀπέπλευσαν ἐκ τοῦ λιμένος ἀλόγως
 καὶ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως εἰς τὴν ἰδίαν ἐπικρά- 5
 6 τειαν ἀπηλλάγησαν. μονωθέντος δὲ τοῦ Ἰκέτα Τιμο-
 λέων περιγενομένου τῶν πολεμίων ἐκράτησε τῶν
 Συρακουσσῶν. εὐθύς δὲ καὶ τὴν Μεσσήνην μετατιθε-
 μένην πρὸς Καρχηδονίους ἀνεκτήσατο.
 7 Καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. κατὰ 10
 δὲ τὴν Μακεδονίαν Φίλιππος πατρικὴν ἔχθραν διαδε-
 δεγμένος πρὸς Ἰλλυριοὺς καὶ τὴν διαφορὰν ἀμετάθετον
 ἔχων ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἰλλυρίδα μετὰ πολλῆς δυνά-
 μεως. πορθήσας δὲ τὴν χώραν καὶ πολλὰ τῶν πολι-
 μάτων χειρωσάμενος μετὰ πολλῶν λαφύρων ἐπανήλ- 15
 8 θεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. μετὰ δὲ ταῦτα παρελθὼν
 εἰς τὴν Θετταλίαν καὶ τοὺς τυράννους ἐκ τῶν πόλεων
 ἐμβαλὼν ἰδίους ταῖς εὐνοίαις ἐποιήσατο τοὺς Θεττα-
 λούς· ἤλπιξε γὰρ τούτους ἔχων συμμάχους καὶ τοὺς
 Ἕλληνας φιλίως εἰς εὐνοίαν προτρέψασθαι· ὅπερ καὶ 20
 συνέβη γενέσθαι. εὐθύς γὰρ οἱ πλησιόχωροι τῶν 137
 Ἑλλήνων συννεχθέντες τῇ τῶν Θετταλῶν κρίσει
 συμμαχίαν προθύμως πρὸς αὐτὸν ἐποιήσαντο.
 70 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδότου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Γάιον Πλάτιον καὶ Τίτον Μάλ- 25
 λιον. ἐπὶ δὲ τούτων Τιμολέων καταπληξάμενος Διο-
 νύσιον τὸν τύραννον ἐπεισεν αὐτὸν παραδοῦναι τὴν

3 μὲν om. X. 6 μονωθέντος P. Ἰκέτα PX. 7 πολεμίων] πολιτῶν R. 8 malim cum Dind. μετατιθεμένην. 14 πορθήσας δὲ χώραν PX. 17 ἐκ om. F. 20 προτρέψασθαι Dind. 21 εὐθύ R. 22 συννεχθέντες X συνανεχθ. P συναχθέντες RF. 24 Πυθοδότου R.V. 25 Λάτιον O. Μάλιον FO. cf. Liv. VII 27 ad a. 347 a. Chr.

ἀκρόπολιν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀποθέμενον ἀπελθεῖν εἰς
 Πελοπόννησον ὑπόσπονδον, ἔχοντα τὰ ἴδια χρήματα.
 οὗτος μὲν οὖν δι' ἀνανδρίαν καὶ ταπεινότητα ψυχῆς 2
 τὴν τε περιβόητον τυραννίδα καὶ δεδεμένην, ὡς ἔφα-
 5 σαν, ἀδάμαντι τὸν εἰρημένον τρόπον ἀπέλιπε καὶ κατ-
 εβίωσεν ἀπορούμενος ἐν Κορίνθῳ, τὸν δ' ἴδιον βίον
 καὶ τὴν μεταβολὴν ἔσχε παράδειγμα τοῖς καυχωμένοις
 ἀφρόνως ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις· ὁ γὰρ ἔχων τετρακοσίας 3
 τριῆρεις μετ' ὀλίγον ἐν μικρῷ στρογγύλῳ πλοῖῳ κατ-
 10 ἐπλευσεν εἰς τὴν Κόρινθον, περίβλεπτον ἔχων τὴν
 τῆς μεταβολῆς ὑπερβολήν. Τιμολέων δὲ παραλαβὼν 4
 τὴν νῆσον καὶ φρούρια τὰ τῷ Διονυσίῳ πρότερον
 ὑπακούοντα τὰς μὲν κατὰ τῆς νῆσου ἀκροπόλεις καὶ
 τὰ τυραννεῖα κατέσκαψε, τοῖς δὲ φρουροῖς ἀπέδωκε
 15 τὴν ἑλευθερίαν. εὐθὺς δὲ καὶ νομογραφεῖν ἤρξατο, 5
 τιθεὶς δημοκρατικούς νόμους καὶ τὰ περὶ τῶν ἰδιωτι-
 κῶν συμβολαίων δίκαια καὶ τᾶλλα πάντα ἀκριβῶς
 διέταξε, πλειστην φροντίδα τῆς ἰσότητος ποιούμενος.
 κατέστησε δὲ καὶ τὴν κατ' ἐνιαυτὸν ἐντιμοτάτην ἀρ- 6
 20 χὴν, ἣν ἀμφιπολίαν Διὸς Ὀλυμπίου καλοῦσιν Συρακό-
 σιοι· καὶ ἤρθε πρῶτος ἀμφίπολος Διὸς Ὀλυμπίου
 Καλλιμένης Ἀλικίδα καὶ τὸ λοιπὸν διετέλεσαν οἱ Συ-
 ρακόσιοι τοὺς ἐνιαυτοὺς ἐπιγράφοντες τούτοις τοῖς
 ἄρχουσι μέχρι τῶνδε τῶν ἱστοριῶν γραφομένων καὶ

3 ἀνανδρίαν X. καταπεινότητα P. 4. 5 cf. XVI 5, 4. 7 καυχω-
 μένοις P. 8 τετρακοσίας] τριακοσίας PX; at cf. XVI 9, 2; Plut.
 D. 5; Nep. D. 5. 12 φρούρια τὰ τῷ Δ. πρ. ὁ.] φρούρια τῷ Δ.
 πρ. ὁ. cett. PX φρούρια τὰ Δ. πρ. ὁ. 13 κατὰ τὰς νήσους PXR
 κατὰ τὴν νῆσον Rhod. 14 τυραννία P. 17 πάντ' ἀκριβῶς
 Kälker p. 316. 20 ἀμφίπολιν PX. οἱ Συρακόσιοι καλοῦσι RF.
 22 post Καλλιμένης add. PX καλουμένην Ἀλικίδα; primum voca-
 bulum ex Καλλιμένης falso repetitum videtur; Ἀλικίδα mutan-
 dum esse censeo in Ἀλικίδα (cf. XII 55, 6; XV 46, 2).

τῆς κατὰ τὴν πολιτείαν ἀλλαγῆς· τῶν γὰρ Ῥωμαίων μεταδόντων τοῖς Σικελιώταις τῆς πολιτείας ἢ τῶν ἀμφιπόλων ἀρχῇ ἐταπεινώθη, διαμείνασα ἔτη πλείω τῶν τριακοσίων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

- 71 Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Φίλιππος τὰς ἐπὶ Θράκη πόλεις Ἑλληνίδας εἰς εὐνοίαν προκαλεσόμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ Θράκην. Κερσοβλέπτης γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν Θρακῶν διετέλει τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις ὁμορούσας τῇ Θράκῃ καταστρεφόμενος καὶ τὴν χώραν ⁵ καταφθείρων. βουλόμενος οὖν ἐμφράξει τῶν βαρβάρων τὴν ὁρμὴν ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς σὺν πολλῇ δυνάμει. νικήσας δὲ πλείοσι μάχαις τοὺς Θρακὰς τοῖς μὲν καταπολεμηθεῖσι βαρβάροις προσέταξε δεκάτας τελεῖν τοῖς Μακεδόσιν, αὐτὸς δ' ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις κτίσας ¹⁵ ἀξιολόγους πόλεις ἔπαυσε τοῦ θράσους τοὺς Θρακὰς. ¹³⁸ διόπερ αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἀπολυθεῖσαι τῶν φόβων εἰς τὴν συμμαχίαν τοῦ Φιλίππου προθυμότατα κατέαχθησαν.
- 3 Τῶν δὲ συγγραφέων Θεόπομπος ὁ Χίος ἐν τῇ τῶν ²⁰ Φιλιππικῶν ἱστορίᾳ κατέταξε τρεῖς βύβλους περιεχούσας Σικελικὰς πράξεις· ἀρξάμενος δὲ ἀπὸ τῆς Λιουυσίου τοῦ πρεσβυτέρου τυραννίδος διῆλθε χρόνον ἑτῶν πενήκοντα καὶ κατέστρεψεν εἰς τὴν ἑκπτώσιν Λιουυσίου τοῦ νεωτέρου. εἰσὶ δὲ αἱ βύβλοι τρεῖς, ἀπὸ τῆς μιᾶς ²⁵ τεσσαρακοστῆς ἄχρι τῆς τρίτης καὶ τεσσαρακοστῆς.

2 ἢ μὲν τῶν ἀμφ. ἀρχῇ PXR (corr. 1. m.). 4 κατὰ Σικελίαν RF. 6 ἐπὶ Θράκῃ codd. semper. 7 προκαλεσόμενος recte Dind.; libri προκαλεσόμενος. 8 Κερσοβλ. cf. XVI 34, 4. 9 ἐφ' Ἑλλησπόντου PX. 12 συμπολλῇ (sic) P. 26 τετταρακ. P. 23, 26 de numeris cf. Krug Quellenunters. z. Gesch. d. j. Dionys p. 55; Mueller FHG. I p. LXXII.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιγένους Ῥωμαῖοι 72
κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Γναῖον
Πόπλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρῦμβας ὁ τῶν Μολοτῶν
βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρχας ἔτη δέκα, ἀπολιπὼν υἱὸν
5 τὸν Πύρρον πατέρα Αἰακίδην· τὴν δ' ἀρχὴν διεδέξατο
Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς Ὀλυμπιάδος, συναρρήσαντος
Φιλίππου τοῦ Μακεδόνοσ. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Τιμο- 2
λέων μὲν ἐστράτευσεν ἐπὶ Λεοντίνοσ· εἰς ταύτην γὰρ
τὴν πόλιν Ἰκέτας κατεπεφεύγει μετὰ δυνάμεωσ ἀξιολόγου.
10 τὸ μὲν οὖν πρῶτον προσέβαλε τῇ Νέᾳ καλουμένη πόλει·
μετὰ δὲ ταῦτα πολλῶν στρατιωτῶν ἐν τῇ πόλει συγκεκλεισ-
μένων καὶ θραδίωσ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνομένων ἄπρακτοσ
γενόμενοσ ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. παρελθὼν δὲ πρὸσ 3
πόλιν Ἐγγνον, τυραννομένην ὑπὸ Λεπτίνου, προσβολάσ
15 συνεχεῖσ ἐποιεῖτο βουλόμενοσ τὸν μὲν Λεπτίνην ἐκ-
βαλεῖν ἐκ τῆσ πόλεωσ, τοῖσ δ' Ἐγγνῆνοισ τὴν ἐλευ-
θερίαν ἀποδοῦναι. περὶ ταῦτα δὲ τοῦ Τιμολέοντοσ 4
ἄντοσ Ἰκέτασ πανδημεὶ στρατεύσασ ἐκ τῶν Λεοντίνων
ἐπολιόρκει τὰσ Συρακούσασ, πολλοὺσ δὲ τῶν στρατιω-
20 τῶν ἀποβαλὼν ταχέωσ ἐπανῆλθεν εἰσ τοὺσ Λεοντίνουσ.
ὁ δὲ Τιμολέων καταπληξάμενοσ τὸν Λεπτίνην τοῦτοσ 5
μὲν ὑπόσπουδον ἐξέπεμψεν εἰσ τὴν Πελοπόννησον,
ἐνδεικνύμενοσ τοῖσ Ἑλλήσιν τὰσ τῶν καταπολεμηθέντων
τυράννων ἐκπτώσεισ. οὔσησ δὲ καὶ τῆσ τῶν Ἀπολ-
25 λωνιατῶν πόλεωσ ὑπὸ τὸν Λεπτίνην παραλαβὼν τὴν

2. 3 καὶ Μάρκον Γναῖον Πόπλιον PXQ καὶ Μάρκον Πόπλιον
rell. (Popilium Cosp.). Ποιτήμιον ex f. c. et Livio VII 27 (a. 346)
refinxit Rhod. Ἀρῦμβασ X (cf. Plut. Alex. 2; Paus. I 11, 1,
Harpor. s. v.); at XIX 88, 1. 4 υἱὸν] υἱὸν R. 5 Πύρρον F.
6 Ὀλυμπ. P. 14 Ἐγγνον PX; cf. Mueller ad Ptol. III 4, 7.
16 Ἐγγνόνοισ X Ἐγγνηνοῖσ R. 18 στρατεύσασ (sic) P. 22 εἰσ
Πελοπόννησον RF. 24 Ἀπολλωνιατῶν PX. 25 ὑπὸ Λεπτί-
νην RF.

Ἀπολλωνίαν ταύτη τε καὶ τῆ τῶν Ἑγγυίνων ἀπέδωκε
 73 τὴν αὐτονομίαν. ἀπορούμενος δὲ χρημάτων εἰς τὰς
 τῶν ξένων μισθοδοσίας ἐξαπέστειλε στρατιώτας χιλίους
 μετὰ τῶν ἀξιολογωτάτων ἡγεμόνων εἰς τὴν τῶν Καρ- 5
 κηδονίων ἐπικράτειαν. οὗτοι δὲ πολλὴν χώραν πορ-
 θήσαντες καὶ λαφύρων πλῆθος κομίσαντες παρέδωκαν
 τῷ Τιμολέοντι. ὁ δὲ λαφυροπωλήσας τὴν λείαν καὶ 139
 χρημάτων πλῆθος ἀθροίσας ἔδωκε τοῖς μισθοφόροις
 2 εἰς πλείω χρόνον τοὺς μισθοὺς. ἐκράτησε δὲ καὶ τῆς
 Ἐντέλλης καὶ τοὺς τὰ Καρχηδονίων μάλιστα φρονοῦντας 10
 πεντεκαίδεκα θανατώσας τοῖς ἄλλοις ἀπένειμε τὴν ἑλευ-
 θερίαν. τοῦ δὲ Τιμολέοντος ἀξιομένου τῆ τε δυνάμει
 καὶ τῆ κατὰ τὴν στρατηγίαν δόξῃ αἱ μὲν Ἑλληνίδες
 πόλεις αἱ κατὰ τὴν Σικελίαν ἅπασαι προθύμως ὑπε-
 τάγησαν τῷ Τιμολέοντι διὰ τὸ πάσαις τὰς αὐτονομίας 15
 ἀποδιδόναι, τῶν δὲ Σικελῶν καὶ Σικανῶν καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν ὑπὸ τοὺς Καρχηδόνιους τεταγμένων πολλὰ
 διεπρᾶσοντο πόλεις, σπεύδουσαι παραληφθῆναι πρὸς
 3 τὴν συμμαχίαν. Καρχηδόνιοι δὲ τοὺς κατὰ τὴν Σι-
 κελίαν στρατηγὸς ὄρωντες ἀγεννῶς τὸν πόλεμον διοι- 20
 κοῦντας ἔκριναν ἐτέρους ἀποστέλλειν μετὰ δυνάμει
 μεγάλων. εὐθὺς οὖν τῶν πολιτῶν κατέλεγον τοὺς
 ἀρίστους εἰς τὴν στρατείαν καὶ τῶν Λιβύων τοὺς
 εὐθέτους ἐστρατολόγουν, χωρὶς δὲ τούτων προχειρισά-
 μενοι χρημάτων πλῆθος μισθοφόρους ἐξενολόγουν 25

1 Ἀπολλώνειαν PX. Ἑγγυίνων X Ἑγγυήμων R. 4 ἀξιολογο-
 τάτων P. 7 λείαν P. 10 Ἐντέλλης F. 15 πάσαις PX. 16 τῶν
 τε Σ. P. 17 πολλὰ δὲ διεπρᾶσοντο (. . βεβούοντο X) σπεύδουσαι
 (om. πόλεις) PX. 18 post σπεύδουσαι add. πάλιν RF. πρὸς]
 εἰς X. 19 κατὰ Σικελίαν PX. 21 δυνάμειως μεγάλης RF.
 23 στρατίαν P (cf. Vogel II praef. p. XXXIII). 24 προχειρισά-
 μενοι P.

Ἴβηρας καὶ Κελτοὺς καὶ Λίγυας· ἐναυπηγοῦντο δὲ καὶ ναῦς μακρὰς καὶ φορτηγούς πολλὰς ἤθροιζον καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἀνυπέρβλητον ἐποιοῦντο.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικομάχου Ῥωμαῖοι κατ-74
 5 ἐστήσαν ὑπάτους Γάιον Μάρκιον καὶ Τίτον Μάλλιον
 Τορκουᾶτον. ἐπὶ δὲ τούτων Φωκίων μὲν ὁ Ἀθηναῖος
 κατεπολέμησε Κλείταρχον τὸν Ἐρετριᾶς τύραννον καθε-
 σταμένον ὑπὸ Φιλίππου. κατὰ δὲ τὴν Καρίαν Πιξώ- 2
 δαρος ὁ νεώτερος τῶν ἀδελφῶν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς
 10 δυναστείας Ἄδαν καὶ ἐδυνάστευσεν ἕτη πέντε ἕως ἐπὶ
 τὴν Ἀλεξάνδρου διάβασιν εἰς τὴν Ἀσίαν. Φίλιππος
 δὲ ἀεὶ μᾶλλον ἀυξόμενος ἐπὶ τὴν Πέρινθον ἐστράτευσεν,
 ἐναντιομένην μὲν ἑαυτῷ, πρὸς δὲ Ἀθηναίους ἀποκλι-
 νουσαν. συστησάμενος δὲ πολιορκίαν καὶ μηχανὰς προσ-
 15 ἄγων τῇ πόλει καθ' ἡμέραν ἐκ διαδοχῆς προσέβαλλεν
 τοῖς τείχεσιν. ὀρδοηκονταπήχεις δὲ πύργους κατα- 3
 σκευάσας, ὑπεραίροντας πολὺ τῶν κατὰ τὴν Πέρινθον
 πύργων, ἐξ ὑπεροχῆς κατεπόνει τοὺς πολιορκουμένους·
 ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τῶν κριῶν σαλεύων τὰ τεῖχη καὶ
 20 διὰ τῆς μεταλλείας ὑπορύττων ἐπὶ πολὺ μέρος τὸ τεῖ-
 χος κατέβαλεν. ἀμυνομένων δὲ τῶν Περινθίων εὐρώστως
 καὶ ταχὺ τεῖχος ἕτερον ἀντοικοδομησάντων ἀγῶνες
 θανμαστοὶ καὶ τειχομαχίαι συνίσταντο. μεγάλης δὲ 4
 140 φιλοτιμίας ἐξ ἀμφοτέρων συνισταμένης ὁ μὲν βασιλεὺς

1 Κέλτους P. 5 Μάλιον FO. 6 Τὸντορκουᾶτον PX; cf. XVI 67, 1; Liv. VII 28 ad a. 345 a. Chr. 7 Κλείσταρχον X; cf. Dem. IX 58; 66; XVIII 71; 81; 295. Ἐρετριᾶς R (corr. 2. m. in . . είας). 8 Πιξώδαρος PX Πηξάδωρος R Πηξόδορος F; Πιξώδαρος Arr. I 23, 7; Strab. XIV 2, 17; nummi (cf. Head p. 533) Πιξόδαρος Plut. Al. 10. 9 τὸν ἀδελφόν P. 13 αὐτῷ RF. 15 προσέβαλεν PXF. 16 πύργους δὲ R. 19 σαλεύόντων PX. 20 τοῦ τείχους codd.; correxi ex XVI 49, 1. 21 εὐρώστως P. 22 ἀγῶνες ἕτεροι RF.

πολλοὺς ἔχων καὶ παντοδαποὺς ὄξυβελεῖς διὰ τούτων
 τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων διαγωνιζομένους διεφθειρεν,
 οἱ δὲ Περσῶν πολλοὺς καθ' ἡμέραν ἀποβάλλοντες
 συμμαχίαν καὶ βέλη καὶ καταπέλτας παρὰ τῶν Βυζαν-
 6 τῶν προσελάβοντο. ἐξισωθέντες οὖν πάλιν τοῖς πολε- 5
 μίοις ἀνεθάρρησαν καὶ τετολμηκότως τοὺς ὑπὲρ τῆς
 πατρῴδος κινδύνους ὑπέμενον. οὐ μὴν ὁ βασιλεὺς
 ἔληγε τῆς φιλοτιμίας, ἀλλὰ διελόμενος τὰς δυνάμεις
 εἰς πλείω μέρη συνεχῶς ἐκ διαδοχῆς ἐτειχομάχει καὶ
 καθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. τρισμυρόλους δ' ἔχων στρα- 10
 τιώτας καὶ βελῶν καὶ μηχανῶν πολιορκητικῶν πλήθος,
 ἔτι δὲ τὰς ἄλλας παρασκευὰς ἀνυπερβλήτους κατεπόνει
 τοὺς πολιορκουμένους.

75 Τῆς δὲ πολιορκίας πολυχρονίου γινομένης καὶ τῶν
 κατὰ τὴν πόλιν πολλῶν μὲν ἀναιρουμένων, οὐκ ὀλίγων 15
 δὲ τραυματιζομένων, τῶν δ' ἐπιτηδείων ἐκλειπόντων
 προσδόκιμος ἦν ἡ τῆς πόλεως ἄλωσις. οὐ μὴν ἡ τύχη
 γε περιεΐδε τὴν τῶν κινδυνευόντων σωτηρίαν, ἀλλὰ
 παράδοξον αὐτοῖς κατεσχεύασε βοήθειαν. τῆς γὰρ τοῦ
 βασιλέως ἀξίσεως διαβεβοημένης κατὰ τὴν Ἀσίαν ὁ 20
 βασιλεὺς ὑφορῶμενος τὴν τοῦ Φιλίππου δύναμιν
 ἔγραψε πρὸς τοὺς ἐπὶ θαλάττῃ σατραπίας βοηθεῖν
 2 Περσῶν παντὶ σθένει. διόπερ οἱ σατράπαι συμ-
 φρονήσαντες ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Πέρσιν μισθοφόρων
 πλήθος καὶ χρήματα δαψιλῆ καὶ σίτον ἱκανὸν καὶ 25
 βέλη καὶ τᾶλλα πάντα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου χρείαν.

1 πολλοὺς om. X, suprascr. 2. m. 2 ἐπί] ἀπὸ Hertl. III
 p. 6. ἐπαγωνιζομένους F. 4 κατοπ. P. πελοπονησῶν R.F. 9 εἰς
 πλείω μέρει P. ἐτειχομάχη P καὶ om. R. 10 μεθ' ἡμέραν Dind.
 12 παρασκευὰς scripsi (cf. XVI 73, 3; 78, 5 saepius); codd. μη-
 χανὰς ex dittogr. ortum. 14 γενομένης R.F. 16 ἐκλειπόντων X.
 17 προσδόκιμος X. 26 πάντα <τά> Dind.

ὁμοίως δὲ καὶ Βυζάντιοι τοὺς ἀρίστους τῶν παρ'
 ἑαυτοῖς ἡγεμόνων καὶ στρατιωτῶν ἐξαπέστειλαν. ἐφα-
 μίλλων δὲ τῶν δυνάμεων γενομένων καὶ τοῦ πολέμου
 καινοποιηθέντος πάλιν ἡ πολιορκία φιλοτιμίαν ἐλάμβανεν
 5 ἀνυπέροβλητον. ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος τοῖς κριοῖς τύπτων 3
 τὰ τεῖχη συνεχῶς κατέβαλλε καὶ διὰ τῶν ὀξυβελῶν
 ἀνεργῶν τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἄμα μὲν διὰ τῶν
 πεπτακότων τειχῶν ἀθρόοις τοῖς στρατιώταις εἰσέπιπ-
 τευ, ἄμα δὲ διὰ τῶν κλιμάκων πρὸς τὰ γεγυμνωμένα
 10 τῶν τειχῶν προσέβαινε· διὸ καὶ τῆς μάχης ἐκ χειρὸς
 οὔσης οἱ μὲν ἀπέθνησκον, οἱ δὲ τραύμασι πολλοῖς
 περιέπιπτον. τὰ δὲ τῆς νίκης ἔπαθλα προεκαλεῖτο
 τὰς τῶν ἀγωνιζομένων ἀνδραγαθίας· οἱ μὲν γὰρ Μα- 4
 κεδόνες ἐπλίζοντες εὐδαίμονα πόλιν διαρπάσειν καὶ
 15 ὄψεαις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τιμηθῆσεσθαι διὰ τὴν τοῦ
 λυσιτελοῦς ἐλπίδα τοῖς δεινοῖς ἐνεκαρτέρον, οἱ δὲ
 πολιορκούμενοι τὰ τῆς ἀλώσεως δεινὰ πρὸ ὀφθαλμῶν
 ἔχοντες ὑπέμενον εὐψύχως τὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας
 κίνδυνον. συνεβάλλετο δὲ τοῖς πολιορκουμένοις ἡ 76
 20 φύσις τῆς πόλεως πολλὰ πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν ὄλων
 <φιλο> νεικίαν. ἡ γὰρ Πέριπλος κεῖται μὲν παρὰ
 θάλατταν ἐπὶ τινος* ἀχένης ὑψηλοῦ χερρονήσου στα-
 διαῖον ἐχούσης τὸν ἀχένα, τὰς δ' οἰκίας ἔχει πεπυ-
 141 κνωμένας καὶ τοῖς ὕψει διαφερούσας. αὐταὶ δὲ ταῖς 2
 25 οἰκοδομαῖς αἰεὶ κατὰ τὴν εἰς τὸν λόφον ἀνάβασιν

6 κατέβαλε X. 8 ἀθρόως codd.; corr. Poppo. 19 συνεβάλλετο
 P. 20 πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν ὄλων <φιλο> νεικίαν] πρὸς τὴν ὑπὲρ
 τῶν ὄλων νίκην codd. πρὸς τὴν τῶν ὄλων νίκην Dind.; correxi
 ex XIII 60, 1; XIV 12, 2. 22 ἐπὶ τινος ἀχένης ὑψηλοῦ] ἀχένος
 ortum esse censeo ex seq. ἀχένα et suo loco movisse aliud
 quoddam vocabulum; fort. scriptum erat ἐπὶ τινος ἀναστήματος
 ὑψηλοῦ (cf. II 14, 1; V 40, 5). , στάδιον P. 25 οἰκοδομαῖς R.

ἀλλήλων ὑπερέχουσι καὶ τὸ σχῆμα τῆς ὅλης πόλεως
 θεατροειδὲς ἀποτελοῦσι. διόπερ τῶν τειχῶν συνεχῶς
 καταβαλλομένων οὐδὲν ἤλαττοῦντο· διοικοδομοῦντες
 γὰρ τοὺς στενωποὺς ταῖς αἰεὶ κατωτάταις οἰκίαις ὥσπερ
 3 ὄχυροῖς τισι τείχεσιν ἐχρῶντο. διόπερ ὁ Φίλιππος 5
 μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων τοῦ τείχους κρη-
 τήσας ἰσχυρότερον εὔρισκε τὸ τεῖχος τὸ διὰ τῶν οἰκιῶν
 αὐτομάτως ἡτοιμασμένον. πρὸς δὲ τούτοις ἐκ τοῦ
 Βυζαντίου πάντων τῶν πρὸς τὸν πόλεμον χρησίμων
 ἐτοίμως χορηγουμένων ἐμέρισε τὰς δυνάμεις εἰς δύο 10
 μέρη καὶ τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν στρατιωτῶν ἀπέλιπεν
 ἐπὶ τῆς πολιορκίας, ἐπιστήσας αὐτοῖς τοὺς ἀρίστους
 ἡγεμόνας, τοὺς δ' ἄλλους παραλαβὼν αὐτὸς προσ-
 ἔπεσεν ἄφνω τῷ Βυζαντίῳ καὶ πολιορκίαν ἰσχυρὰν
 4 συνεστήσατο. οἱ δὲ Βυζάντιοι τῶν τε στρατιωτῶν καὶ 15
 τῶν βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων παρὰ τοῖς
 Περινθίοις ὄντων εἰς πολλὴν ἐνέπιπτον ἀμηχανίαν. καὶ
 τὰ μὲν περὶ Περινθίους καὶ Βυζαντίους ἐν τούτοις ἦν.
 5 Τῶν δὲ συγγραφέων Ἐφορος μὲν ὁ Κυμαῖος τὴν
 ἱστορίαν ἐνθάδε κατέστροφεν εἰς τὴν Περίνθου πολι- 20
 ορκίαν· περιέληψε δὲ τῇ γραφῇ πράξεις τὰς τε τῶν
 Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τῶν Ἡρα-
 κλειδῶν καθόδου· χρόνον δὲ περιέλαβε ἑτῶν σχεδὸν
 ἑπτακοσίων καὶ πεντήκοντα καὶ βύβλους γέγραφε
 6 τριάκοντα, προοίμιον ἐκάστη προθέεις. Διυλλος δ' ὁ 25

4 ταῖς κατώταις οἰκίαις P τοὺς ὑποκάτω ταῖς οἰκίαις X.
 7 ἤβρισκε RF. τὸ om. PX. 16 καὶ βελῶν PX. 21 περιειλήφει
 RF. 22 Ἡρακλειδῶν P. 23 ἑτῶν σχεδῶν X σχεδὸν ἑτῶν RF.
 24 Diodorum ex Clem. (Strom. I p. 145) corrigendum et pro
 πεντήκοντα τριάκοντα scribendum esse censet B. ten Brinck
 Philol. VI p. 589 (cf. Clinton Fast. p. VI). βύβλους PR. 25 ἐκά-
 στης PR. δ' om. PX.

Ἀθηναῖος τῆς δευτέρας συντάξεως ἀρχὴν πεποιήται
τῆς Ἐφόρου ἱστορίας τὴν τελευταίην καὶ τὰς ἐξῆς πρά-
ξεις συνείρει τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
μέχρι τῆς Φιλίππου τελευτῆς.

5 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοφράστου Ῥωμαῖοι 77
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Ἀῦλον
Κορνήλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δεκάτη πρὸς ταῖς ἑκατόν,
καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον Ἀντικλῆς Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ 2
τούτων Φιλίππου Βυζάντιον πολιορκούντος Ἀθηναῖοι
10 μὲν ἔκριναν τὸν Φίλιππον λευκέναι τὴν πρὸς αὐτοὺς
συντεθεῖσαν εἰρήνην· εὐθύς δὲ καὶ δύναμιν ναυτικὴν
ἀξιόλογον ἐξέπεμψαν βοηθήσουσαν τοῖς Βυζαντίοις.
ὁμοίως δὲ τούτοις Χίτι καὶ Κῶοι καὶ Ῥόδιοι καὶ τινες
ἕτεροι τῶν Ἑλλήνων συμμαχίαν ἐξέπεμψαν τοῖς Βυζαν-
15 τίοις. διόπερ ὁ Φίλιππος καταπλαγείς τῇ συνδρομῇ 3
τῶν Ἑλλήνων τὴν τε πολιορκίαν τῶν πόλεων ἔλυσε
καὶ πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας τοὺς
ἐναντιουμένους συνέθετο τὴν εἰρήνην.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Καρχηδόνιοι μὲν μεγάλας 4
20 παρασκευὰς εἰς τὸν πόλεμον πεποιημένοι διεβίβασαν
τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Σικελίαν. εἶχον δὲ τοὺς πάντας
σὺν τοῖς προϋπάρχουσιν ἐν τῇ νήσῳ πεζοὺς μὲν πλείους
τῶν ἐπτακισμυρίων, ἵππεῖς δὲ καὶ ἄρματα καὶ συνω-
142 ρίδας οὐκ ἐλάττους τῶν μυρίων, ναῦς δὲ μακρὰς μὲν
25 διακοσίας, φορτηγὰς δὲ τὰς τοὺς ἵππους τε καὶ βέλη

2 Ἐφόρου καὶ ἱστορίας P. 3 καὶ βαρβάρων PX. 6. 7 cf. Liv. VII 28. 8 Ἀντικλῆς (-κλῆς) ὁ Ἀθηναῖος PX; Anicles Eus. 11 εὐθύ P. 12 ἀξιόλογον om. RF. βοηθοῦσαν PRF. 13 Χίτι P. καὶ Κῶοι om. R. 18 ἐναντιουμένους PX. 21 εἶχεν P. τοὺς πάντας PX; rell. σύμπαντας. 22 σὺν τοῖς] αὐτοῖς PX. 23 ἐπτακισμ.] cf. Plut. Tim. 25; aliter Polyæn. V 12, 3. 24 τῶν μυρίων] primo scriptum τῆς μυρίνης P. 25 διακοσίας] ἐβδομήκοντα PX; at cf. Plut. Tim. 25. τε om. RF.

καὶ σίτον καὶ τᾶλλα κομιζούσας πλείους τῶν χιλίων.
 5 Τιμολέων δὲ πυθόμενος τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων
 δυνάμεως οὐ κατεπλάγη τοὺς βαρβάρους, καίπερ εἰς
 ὀλίγους στρατιώτας συνεσταλμένος. ἔχων δὲ πόλεμον
 πρὸς Ἰκέταν διελύσατο πρὸς αὐτὸν καὶ προσλαβόμενος 5
 τοὺς μετὰ τούτου στρατιώτας οὐ μετρίως ἠΰξησε τὴν
 78 ἰδίαν δύναμιν. ἔδοξε δ' αὐτῷ τὸν πρὸς τοὺς Φολυνίαις
 ἀγῶνα συστήσασθαι κατὰ τὴν τῶν Καρχηδονίων ἐπι-
 κράτειαν, ὅπως τὴν μὲν τῶν συμμάχων χώραν ἀσυνῆ
 διαφυλάξῃ, τὴν δ' ὑπὸ τοὺς βαρβάρους οὐσαν κατα- 10
 2 φθείρῃ. εὐθὺς οὖν τοὺς τε μισθοφόρους καὶ Συρακο-
 σίους καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους ἀθροίσας καὶ κοινὴν
 ἐκκλησίαν συναγαγὼν παρώρμησε τοῖς οἰκείοις λόγοις
 τὰ πλήθῃ πρὸς τὸν <ὑπὲρ> τῶν ὄλων ἀγῶνα· πάν-
 των δ' ἀποδεξαμένων τοὺς λόγους καὶ βοώντων ἄγειν 15
 τὴν ταχίστην ἐπὶ τοὺς βαρβάρους προῆγεν ἔχων τοὺς
 3 σύμπαντας οὐ πλείους τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων. ἤδη
 δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἀκραγαντίνην ὄντος παραδόξως
 ἐνέπεσε τῇ στρατιᾷ ταραχὴ καὶ στάσις. τῶν γὰρ
 μισθοφόρων τις ὄνομα Θρασίος, σεσυληκῶς τὸ ἐν 20
 Δελφοῖς ἱερὸν μετὰ τῶν Φωκίων, ἀπονοίξας δὲ καὶ
 θράσει διαφέρων, ἀκόλουθον τοῖς πρότερον τετολημ-
 4 μένοις πράξιν ἐπετελέσατο. τῶν γὰρ ἄλλων σχεδὸν
 ἀπάντων τῶν μετασχόντων τῆς εἰς τὸ μαντεῖον παρα-
 νομίας τετευχότων ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τῆς προσηκούσης 25
 τιμωρίας, καθάπερ μικρῶ πρότερον ἀνεγράψαμεν, μόνος
 οὗτος διαλεληθῶς τὸ θεῖον ἐπεχείρησε τοὺς μισθοφό-

5 Ἰκέταν, corr. 2. m. in Ἀκέταν P. 6 μετ' αὐτοῦ RF.
 10 δ' om. P. 14 τὰ πλήθῃ τοῖς οἰκείοις λόγοις F. <ὑπὲρ>
 recte add. Reiske (cf. XIII 99, 2). 17 μυρίων καὶ δισχιλίων]
 aliter Plut. Tim. 25. 18 παράδοξος X. 24 ἀπάντων μετασχ. P.
 26 μικρὸν PX. cf. XVI 61sqq.

ρους παρορμῶν πρὸς ἀπόστασιν. ἔφη γὰρ τὸν Τιμο- 5
 λέοντα παραφρονοῦντα πρὸς ὁμολογουμένην ἀπώλειαν
 ἄγειν τοὺς στρατιώτας· ἑξαπλασίους γὰρ ὄντας τοὺς
 Καρχηδονίους καὶ πάσαις ταῖς παρασκευαῖς ἀνυπερ-
 5 βλήτους ὑπάρχοντας ἐπαγγέλλεται νικήσειν, ἐναποκνυ-
 βεύων ταῖς τῶν μισθοφόρων ψυχαῖς, οὐδὲ τοὺς ὀφειλο-
 μένους μισθοὺς πολλοῦ χρόνου διὰ τὴν ἀπορίαν
 ἀποδεδωκώς. συνεβούλευεν οὖν ἀνακάμπτειν εἰς τὰς 6
 Συρακούσας καὶ τοὺς μισθοὺς ἀπαιτεῖν, ἐπὶ δὲ στρα-
 10 τείαν ἀπεγνωσμένην μὴ συνακολουθεῖν. τῶν δὲ μισθο- 79
 φόρων ἀσμένως τοὺς λόγους δεχομένων καὶ νεωτερίζειν
 ἐπιχειροῦντων μόγις πολλὰ δεηθεὶς αὐτῶν <ὁ Τιμο-
 λέων> καὶ δωρεὰς ἐπαγγελλόμενος κατέπαυσε τὴν
 ταραχὴν. ὅμως δὲ τῷ Θρασίῳ χιλλῶν συνακολουθησάν-
 15 των τὴν μὲν τούτων κόλασιν εἰς ἕτερον ἀνεβάλετο
 καιρὸν, γράψας δὲ πρὸς τοὺς ἐν Συρακούσασιν φίλους
 προσδέξασθαι αὐτοὺς φιλοφρόνως καὶ τοὺς μισθοὺς
 ἀποδοῦναι τὴν μὲν ταραχὴν πᾶσαν εἰς τέλος κατέσβεσε,
 τῶν δ' ἀπειθησάντων ἀφέλλατο τὴν ἐκ τῆς νίκης εὐ-
 20 δοξίαν. αὐτὸς δὲ τοὺς ἄλλους ταῖς φιλανθρωπίαις 2
 ἐντεύξεισιν εἰς τὴν προὔπαρχουσαν εὐνοίαν ἀποκατα-
 στήσας προῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους οὐ μακρὰν στρα-
 143 τοπεδεύοντας. συναγαγὼν δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς
 στρατιώτας καὶ διὰ τῶν λόγων θάρσος παραστήσας τοῖς
 25 πλήθεσι διήλθε μὲν τὴν τῶν Φοινίκων ἀνανδρίαν,
 ὑπέμνησε δὲ τῆς Γέλωνος εὐημερίας. πάντων δὲ 3

6 οὐ X. 8 ἀποδεδωκώς F. 9 στρατίαν P. 10 ἀπεγνωσμ. P.
 11 τοὺς λόγους ἀσμένως RF. 12 <ὁ Τιμολέων> add. Rhod.
 17 τούτους PX. 19 ἀφέλλατο codd. 22 οὐ om. PX. 23 συν-
 ἄγων P. εἰς ἐκκλησίαν RF. 24 θάρσος Dind. 25 ἀναν-
 δρίαν X. 26 εὐημερίαν P.

καθάπερ τινα μιᾶ φωνῇ βοώντων ἐπιθέσθαι τοῖς βαρ-
 βάροις καὶ κατέρχεσθαι τῆς μάχης, κατὰ τύχην ὑπο-
 ξυγίων σέλινα κομιζόντων εἰς τὰς στιβάδας ὁ Τιμο-
 λέων ἔφη δέχεσθαι τὸν οἰωνὸν τῆς νίκης· τὸν γὰρ
 4 Ἴσθμιακὸν στέφανον ἐκ σελίνου συνίστασθαι. οἱ δὲ 5
 στρατιῶται παραγγελλαντος τοῦ Τιμολέοντος ἐκ τῶν
 σελίνων πλέξαντες στεφάνους καὶ ταῖς κεφαλαῖς περι-
 θέντες προῆγον μετὰ χαρᾶς, ὡς τῶν θεῶν προσημαι-
 νόντων αὐτοῖς τὴν νίκην· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι·
 5 περιεγέροντο γὰρ ἀνεκπλίστως τῶν πολεμίων οὐ μόνον 10
 διὰ τὰς ἰδίας ἀνδραγαθίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τῶν
 θεῶν συνεργίαν. ὁ μὲν γὰρ Τιμολέων ἐκτάξας τὴν
 δύναμιν κατέβαινε ἀπὸ τινῶν λόφων ἐπὶ τὸν* ποταμὸν
 καὶ μυρίων ἤδη διαβεβηκότων ἐξ ἐφόδου τούτοις ἐπέρ-
 6 ράξε, τεταγμένος αὐτὸς ἐπὶ μέσης τῆς φάλαγγος. γενο- 15
 μένης δὲ μάχης καρτερᾶς καὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπερχόν-
 των ταῖς τε ἀρεταῖς καὶ ταῖς εὐχειρίαις πολὺς ἐγένετο
 φόνος τῶν βαρβάρων. ἤδη δὲ φευγόντων τῶν διαβεβη-
 κότων ἢ πᾶσα δύναμις τῶν Καρχηδονίων περαιωθεῖσα
 80 τὸ ρεῖθρον διωρθώσατο τὴν τῶν ἰδίων ἦτταν. και- 20
 νοποιηθείσης δὲ τῆς μάχης καὶ τῶν Φοινίκων τῷ
 πλήθει περιχομένων τοὺς Ἑλληνας ἄφνω πολὺς ἐκ
 τοῦ περιέχοντος ὕμβρος κατεροράγη καὶ χαλάξης εὐ-
 μεγέθους πλήθος, ἀστραπαὶ τε καὶ βρονταὶ μετὰ πνευ-
 μάτων μεγάλων κατέσκηπτον· καὶ τούτων ἀπάντων 25

1 καθάπερ] *καθ' ἑαυτὴν* Heerw. p. 144 a. 1; at cf. XI 92, 4. 5 στέ-
 φανον] *πόλεμον* P, corr. in marg. 1. m. 8 σημαινόντων R.
 13 addendum esse videtur <Κερίμησον> ex Plut. Tim. 25; cf.
 Holm G. S. II p. 471. post *μυρίων* addi iubet *πολεμίων* Holm l. l.
 17 τε om. F. ἐγένετο PX; cf. XVI 19, 2. 20 διορθώσατο P.
 22 περιχομένων] *περιεχομένων* codd.; corr. Wess. 24 μετὰ
 μεγάλων πνευμάτων R.F.

θυελλοφορουμένων τοῖς μὲν Ἑλλησι κατὰ νότου, τοῖς
 δὲ βαρβάροις κατὰ πρόσωπον οἱ μὲν περὶ τὸν Τιμο-
 λέοντα τὸ σύμπτωμα ξαδίως ὑπέμενον, οἱ δὲ Φοίνικες
 τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως φέρειν ἀδυνατοῦντες, ἅμα
 5 δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπικειμένων, πρὸς φυγὴν ἔρμησαν.
 πάντων δ' ἐπὶ τὸν ποταμὸν τρεπομένων, ἀναμιξ ἰππέων 2
 τε καὶ πεζῶν, καὶ τῶν ἄρμάτων ἅμα τούτοις φυρομέ-
 νων οἱ μὲν ὑπ' ἀλλήλων συμπατούμενοι καὶ τοῖς τῶν
 10 συμφορὰν ἔσχον ἀβοήθητον, οἱ δ' ὑπὸ τῶν παρὰ τοῖς
 πολεμίοις ἰππέων εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ῥεῖθρον ἀγελήδον
 συνελανόμενοι καὶ κατὰ νότου τὰς πληγὰς λαμβάνου-
 τες ἀπέθνησκον. πολλοὶ δὲ ἄνευ πολεμίας πληγῆς 3
 διεφθείροντο σωρευομένων τῶν σωμάτων διὰ τε τὸν
 15 φόβον καὶ τὸ πλῆθος καὶ διὰ τὰς ἐν τῷ ῥεῖθρῳ
 δυσχερείας. τὸ δὲ μέγιστον, λάβρων γεγεννημένων τῶν
 ὄμβρων ὁ ποταμὸς βιαιοτέρῳ τῷ ῥεύματι καταφερό-
 μενος πολλοὺς ἐβάπτισε καὶ μετὰ τῶν ὄπλων διανηγο-
 μένους διέφθειρε. τέλος δὲ τῶν Καρχηδονίων οἱ μὲν 4
 20 τὸν ἱερὸν λόχον ἀναπληροῦντες καὶ τὸν μὲν ἀριθμὸν
 144 ὄντες δισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, ταῖς δ' ἀρεταῖς καὶ
 δόξαις, ἔτι δὲ ταῖς οὐσίαις πρωτεύοντες ἅπαντες ἀγω-
 νισάμενοι λαμπρῶς κατεκόπησαν. τῶν δ' ἄλλων τῶν 5
 συστρατευομένων αὐτοῖς ἀπέθανον πλείους τῶν μυρίων,
 25 αἰχμάλωτοι δ' ἐλήφθησαν οὐκ ἐλάττους τῶν μυρίων
 καὶ πεντακισχιλίων. τῶν δὲ ἄρμάτων τὰ μὲν πολλὰ
 συνετριβή κατὰ τὸν ἀγῶνα, διακόσια δ' ἦλω· τὰ δὲ

6 τραπομένων PX. 9 περιπειρώμενοι X. 12 καὶ om. F.
 16 δυσχερείας PX. 20 τὸ μὲν ἄ. P. 21 de hoc numero et
 eis qui infra sequuntur cf. Plut. Tim. 28. 29. 22 ἅπαντες
 om. X; ast. not. Steph. 25 ἐλείφθησαν P.

σκευοφόρα καὶ τὰ ζεύγη καὶ τὰ πλήθη τῶν ἀμαξῶν
 6 ὑποχείρια τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο. τῶν δ' ὄπλων τὰ
 πολλὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ διεφθάρη, ἐπὶ δὲ τὴν
 τοῦ Τιμολέοντος σκηνὴν χίλιοι μὲν θώρακες, ἀσπίδες
 δὲ πλείους τῶν μυρίων ἀπηνέχθησαν. τούτων δ' 5
 ὕστερον τὰ μὲν ἐν τοῖς ἐν Συρακούσσαις ναοῖς ἀνετέθη,
 τὰ δὲ τοῖς συμμάχοις διμερίσθη, τινὰ δ' εἰς Κόρινθον
 Τιμολέων ἀπέστειλε, προστάξας εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος
 81 ἱερὸν ἀναθεῖναι. πολλῶν δὲ καὶ χρημάτων καταληφ-
 θέντων διὰ τὸ τοὺς Καρχηδούλους ἐσχημέναι πλήθος 10
 ἐκπωμάτων ἀργυρῶν τε καὶ χρυσῶν, ἔτι δὲ τὸν ἄλλον
 κόσμον ὑπερβάλλοντα διὰ τὸ μέγεθος τῆς παρ' αὐτοῖς
 εὐπορίας ἔπαντα συνεχώρησε τοῖς στρατιώταις ἔχειν
 2 ἔπαθλα τῆς ἀνδραγαθίας. τῶν δὲ Καρχηδονίων οἱ
 διαφυγόντες τὸν ἐν τῇ μάχῃ κίνδυνον μόγις εἰς τὸ 15
 Αἰλύβαιον διεσώθησαν. τοσαύτη δ' αὐτοὺς κατάπληξις
 καὶ δέος κατέειχεν ὥστε μὴ τολμᾶν εἰς τὰς ναῦς ἐμ-
 βαλνῆναι μὴδ' ἀποπλεῖν εἰς τὴν Αἰβύην, ὡς διὰ τὴν τῶν
 θεῶν ἀλλοτριότητα πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Αἰβυκοῦ
 3 πελάγους καταποθησομένους. οἱ δ' ἐν τῇ Καρχηδόνι 20
 τὸ μέγεθος πυθόμενοι τῆς συμφορᾶς συνετριβήσαν ταῖς
 ψυχαῖς καὶ συντόμως ὑπελάμβανον ἦξειν ἐπ' αὐτοὺς
 τὸν Τιμολέοντα μετὰ τῆς δυνάμεως. εὐθὺς δὲ Γέσκωνα
 τὸν Ἄννωνος πεφυγαδευμένον κατήγαγον καὶ στρα-
 τηρὸν ἀπέδειξαν διὰ τὸ δοκεῖν τόλμη τε καὶ στρατηγία 25

5 ἀνήχθησαν R.F. 9 πολλῶν δὲ καὶ χρ. καταληφθ. διὰ τὸ
 τοὺς Καρχ.] ita scribendum videtur; in codd. καὶ ante τοὺς
 Καρχ. positum, ubi del. Dind. καταλειφθέντων P. 11 ἐκπο-
 μάτων P; de re cf. XIII 88, 3 (Holm G. S. II p. 471). 12 ὑπερ-
 βάλλον P. 13 ἔπαντας P. 18 εἰς Αἰβύην P.X. 21 πυθόμενοι
 τὸ μέγεθος R.F. 23 δὲ om. X. Γέσκωνα P.X. 24 κατήγαγον
 πεφυγαδευμένον F. 25 τε om. R.

διαφέρειν. αὐτοὶ δ' ἔκριναν πολιτικοῖς μὲν σώμασι μὴ ⁴
 διακινδυνεύειν, μισθοφόρους δὲ ἄλλοεθνεῖς ἀθροίζειν
 καὶ μάλιστα Ἑλληνας· ὑπακούσεσθαι δ' αὐτοῖς πρὸς
 τὴν στρατείαν πολλοὺς ὑπελάμβανον διὰ τὸ μέγεθος
⁵ τῆς μισθοφορᾶς καὶ τὴν εὐπορίαν τῆς Καρχηδόνας.
 εἰς δὲ τὴν Σικελίαν τοὺς εὐθέτους πρέσβεις ἐξέπεμψαν,
 προστάξαντες ἐφ' οἷς ἂν ἦ δυνατὸν συνθῆσθαι τὴν
 εἰρήνην.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληθόντος Ἀθήνησι μὲν ἦρχε ⁸²
¹⁰ Λυσιμαχίδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπατοὶ καθεισθήκεισαν Κόιν-
 τος Σερούλλιος καὶ Μάρκος Ρουτίλιος. ἐπὶ δὲ τούτων
 Τιμολέων ἐπανεληθὼν εἰς Συρακούσας πρῶτον μὲν
 τοὺς ἐγκαταλιπόντας <αὐτὸν> μισθοφόρους τοὺς μετὰ
 Θρασίου πάντας ἐκ τῆς πόλεως ὡς προδότας ὄντας
¹⁵ ἐξέβαλεν. οὗτοι δ' εἰς τὴν Ἰταλίαν διαβάντες καὶ ²
 χωρίον τι παραθαλάττιον ἐν τῇ Βρεττία καταλαβό-
¹⁴⁵ μενοι διήρπασαν. οἱ δὲ Βρεττίοι παροξυνθέντες εὐθύς
 μετὰ δυνάμειος πολλῆς ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ
 τὸ χωρίον ἐκπολιορκήσαντες ἅπαντας κατηκόντισαν.
²⁰ οἱ μὲν οὖν καταλιπόντες τὸν Τιμολέοντα μισθοφόροι
 τῆς ἰδίας παρανομίας ἔπαθλον <λαβόντες> τοιαύτης
 συμφορᾶς ἔτυχον· ὁ δὲ Τιμολέων Ποστόμιον τὸν Τυρ- ³
 ρηνὸν δώδεκα ληστρίσι τοὺς πλείοντας ληϊζόμενον καὶ
 καταπλεύσαντα εἰς Συρακούσας ὡς φίλον συλλαβὼν
²⁵ ἐθανάτωσεν. ὑπεδέξατο δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ Κορινθίων

⁴ εἰς τὴν στρ. F. διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς codd.; corr. edd. ¹¹ Μάρκος Ρουτίλιος libri omnes; corr. vv. dd. ex Liv. VII 38. ¹³ <αὐτὸν> add. ¹⁴ ὡς om. P^X. ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν ὡς προδότας ὄντας RF. ¹⁶ Βρεττία ¹⁷ Βρεντίοι X. ¹⁹ κατηκόντισαν P. ²¹ τῆς ἰδίας παρανομίας ἔπαθλον τοιαύτης συμφορᾶς ἔτυχον codd.; ἐπάθλον Wess.; <λαβόντες> add. Kallenb. I p. 15 recte (cf. X 20, 2; XVI 1, 4). ²² Ποστόμιον codd. τὸν τύραννον RF. ²³ ληϊζόμενον codd.

ἐκπεμφθέντας οἰκίτορας φιλοφρόνως, ὄντας τὸν ἀριθ-
 μὸν πεντακισχιλλούς. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Καρχηδο-
 νίων διαπρεσβευσασμένων καὶ πολλὰ δεηθέντων συν-
 εχώρησεν αὐτοῖς τὴν εἰρήνην ὥστε τὰς μὲν Ἑλληνίδας
 πόλεις ἀπάσας ἐλευθέρως εἶναι, τὸν δὲ Λύκον καλού- 5
 μενον ποταμὸν ὄριον εἶναι τῆς ἐκατέρων ἐπικρατείας·
 μὴ ἐξεῖναι δὲ Καρχηδούλους βοηθῆσαι τοῖς τυράννοις
 4 τοῖς πολεμοῦσι πρὸς Συρακοσίους. μετὰ δὲ ταῦτα
 τὸν μὲν Ἰκέταν καταπολεμήσας ἐθανάτωσε, τοὺς δ' ἐν
 Αἴτνῃ Καμπανούς ἐκπολιορκήσας διέφθειρε. καὶ Νι- 10
 κόδημον μὲν τὸν Κεντοριπίνων τύραννον καταπληξά-
 μενος ἐξέβαλεν ἐκ τῆς πόλεως, Ἀπολλωνιάδην δὲ τὸν
 Ἀγυρναίων δυνάστην παύσας τῆς τυραννίδος τοὺς
 ἐλευθερωθέντας Συρακοσίους ἐποίησε. καθόλου δὲ
 πάντας τοὺς κατὰ τὴν νῆσον τυράννους ῥιζοτομήσας 15
 καὶ τὰς πόλεις ἐλευθερώσας εἰς τὴν συμμαχίαν προσ-
 5 ἐδέξατο. κηρύξαντος δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἑλλάδα διότι
 Συρακοῖοι διδῶσι χώραν καὶ οἰκίας τοῖς βουλομένοις
 μετέχειν τῆς ἐν Συρακούσσαις πολιτείας πολλοὶ πρὸς
 τὴν κληρουχίαν Ἕλληνας ἀπήντησαν· τέλος δὲ οἰκίτο- 20
 ρες ἀπεδείχθησαν εἰς μὲν τὴν Συρακοσίαν τὴν* ἀδιαί-
 ρετον τετρακισμύριοι, εἰς δὲ τὴν Ἀγυρναίαν μύριοι
 6 διὰ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος τῆς χώρας. εὐθὺ δὲ καὶ
 τοὺς προὔπαρχοντας νόμους ἐν ταῖς Συρακούσσαις, οὓς

5 Λύκον codd.; editores Cluverium secuti Ἄλυκον; at cf. Plut. Tim. 34. 8 alterum τοῖς om. RF. 9 ἐθανάτωσε recte Reiske (idem Holden ad Plut. Tim. 32 ap. Chinnock Class. review VI 6 p. 260); libri ἔθαψε. 13 Ἀγυρναίων P Ἀγυρρηαίων RF. 15 ῥιζοτομήσας codd.; corr. Herw. p. 144 a. 1 (cf. XXXII 4, 5). 18 οἱ Συρακοῖοι RF; at cf. Kaelker p. 313. οἰκίαν PX. 21 ἀδιαίρετον corruptum (cf. Holm G. S. II p. 469); sed nescio quid D. scripserit. 22. 23 cf. Plut. Tim. 23. 22 Ἀγυρρηαίαν F.

συνέγραψε Διοκλῆς, διώρθωσε. καὶ τοὺς μὲν περὶ τῶν
 ἰδιωτικῶν συμβολαίων ἢ κληρονομιῶν εἴασεν ἀμεταθέ-
 τους, τοὺς δὲ περὶ τῶν δημοσίων νενομοθετημένους
 πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ὡς ποτ' ἐδόκει συμφέρειν
 5 διώρθωσε. ἐπιστάτης δ' ἦν καὶ διορθωτῆς τῆς νο- 7
 μοθεσίας Κέφαλος ὁ Κορίνθιος, ἀνὴρ ἐν παιδείᾳ καὶ
 συνέσει δεδοξασμένος. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος τοὺς
 μὲν Λεοντίους εἰς Συρακούσας μετόπισεν, εἰς δὲ
 τὴν Καμαριναίαν οἰκήτορας προσθεὶς ἐπηύξησε τὴν
 10 πόλιν. καθόλου δὲ πάντα τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν 83
 εἰρηρικῶς καταστήσας ἐποίησε τὰς πόλεις ταχὺ λαβεῖν
 πολλὴν αὐξήσιν πρὸς εὐδαιμονίαν. ἐκ πολλοῦ γὰρ
 χρόνου διὰ τὰς στάσεις καὶ τοὺς ἐμφυλλοὺς πολέμους,
 ἔτι δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐπανισταμένων αἰεὶ τυράννων
 15 αἱ μὲν πόλεις ἔρημοι τῶν οἰκητόρων ἦσαν, αἱ δὲ
 χῶραι διὰ τὴν ἀργίαν ἐξηγρόντο καὶ καρπῶν ἡμέρων
 ἄφοροι καθεισθηκείσαν· τότε δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν
 146 ἐπιπολασάντων οἰκητόρων καὶ διὰ τὴν πολυχρόνιον
 ἐπιγεγενημένην εἰρήνην ἐξημερώθησαν ταῖς ἐργασίαις
 20 καὶ πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς ἐξήνεγκαν καρπούς.
 τούτους δ' οἱ Σικελιώται λυσιτελεῶς πιπράσκοντες τοῖς
 ἐμπόροις ταχὺ προσανέδραμον ταῖς οὐσίαις. τοιγαροῦν 2
 διὰ τὴν ἐκ τούτων εὐπορίαν πολλὰ καὶ μεγάλα κατ-
 εσκευάσθη κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἀναθήματα, ἐν
 25 μὲν ταῖς Συρακούσαις ὁ κατὰ τὴν Νῆσον οἶκος ὁ

2 ἰδιωτῶν PXR ἰδίαν F; corr. Wess. (cf. XVI 70, 5). ἦ] καὶ
 Herw. p. 229; idem post κληρονομιῶν add. νόμους. 4 ὡς τότε R.
 6 ἐν] ἐπί Herl. II 1 p. 20 et Herw. p. 229; at cf. XII 36, 2.
 8 μετόπισεν P κατόπισεν (corr. in -μισεν) F. 9 Καμαριναίων
 PX. 17 ἄφοροι codd.; corr. Steph. 19 malim ἐπιγενομένην.
 ἐξημερωθεῖσα RF om. καί. 20 ἐξήνεγκε RF. 21 τούτοις P.
 25 ὁ om. P.

ἐξηκοντάκλινος ὀνομαζόμενος, τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν
 ἔργων ὑπεραίων τῷ μεγέθει καὶ τῇ κατασκευῇ, ὃν
 κατεσκεύασε μὲν Ἀγαθοκλῆς ὁ δυνάστης, διὰ δὲ τὸ
 βάρος τῶν ἔργων ὑπεραίων τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς
 ἐπισημασίας ἔτυχεν ὑπὸ τοῦ δαιμονίου κεραυνωθεὶς, 5
 οἷ τε παρὰ τὸν μικρὸν λιμένα πύργοι, τὰς μὲν ἐπιγρα-
 φὰς ἔχοντες ἐξ ἑτερογενῶν λίθων, σημαινούσας δὲ
 τὴν τοῦ κατασκευάσαντος αὐτοὺς προσηγορίαν Ἀγαθο-
 κλέους, ὁμοίως δὲ τούτοις μικρὸν ὕστερον ὑπὸ Ἰέρω-
 νος τοῦ βασιλέως τό τε κατὰ τὴν ἀγορὰν Ὀλυμπιεῖον 10
 καὶ ὁ πλησίον τοῦ θεάτρου βωμός, τὸ μὲν μῆκος ὦν
 σταδίου, τὸ δ' ὕψος καὶ πλάτος ἔχων τούτῳ κατὰ λό-
 3 γον. ἐν δὲ ταῖς ἐλάττωσι πόλεσιν, ἐν αἷς ἢ τῶν
 Ἀργυριναίων καταριθμεῖται, μετασχοῦσα τῆς τότε κλη-
 ρονχίας διὰ τὴν προειρημένην ἐκ τῶν καρπῶν εὐ- 15
 πορίαν, θεάτρον μὲν κατεσκεύασε μετὰ τὸ τῶν Συ-
 ρακοσίων κάλλιστον τῶν κατὰ Σικελίαν, θεῶν τε
 ναοὺς καὶ βουλευτήριον καὶ ἀγορὰν, ἔτι δὲ πύργων
 ἀξιολόγους κατασκευὰς καὶ <κατὰ> τάφους πυραμί-
 δων πολλῶν καὶ μεγάλων διαφόρων ταῖς φιλοτεχνίαις. 20
 84 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρώνδου τὴν ὑπατον
 ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάιος Πλάτιος.
 ἐπὶ δὲ τούτων Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τοὺς πλείστους

7 ἔχουσιν F. ἑτερογενῶν P. σημαινούσας scripsi; σημαι-
 νοντες libri; de re cf. Schubring Rh. Mus. n. s. XX p. 31; Lupus
 Syr. p. 204. 10 Ὀλυμπιεῖον PX Ὀλύμπιον rell. (cf. XVI 68, 1).
 12 τοῦτο PX. 13 ἐλάττω PXR. post πόλεσιν πολλά addi iussit
 Madv. I p. 505. 14 Ἀργυριναίων P Ἀγρορηναίων RF. 15 προσ-
 ειρημένην X. 16 μετὰ τῶν PX. 17 ἐν Σικελίᾳ suprascripto
 κατὰ F. 19 ἀξιολόγων RF. <κατὰ> recte add. Madv. I p. 504.
 21 Χαρώνδου codd.; vera nominis forma Χαίρωνδας (cf. CIA II
 757. 758. 766 saepius). 22 διεδέξατο PX. Αἰμίλιος PXF. cf. Liv.
 VIII 1.

τῶν Ἑλλήνων εἰς φίλλαν προηγημένος ἐφιλοτιμεῖτο καὶ
 τοὺς Ἀθηναίους καταπληξάμενος ἀδήριτον ἔχειν τὴν
 ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. διόπερ ἄφνω καταλαβόμενος 2
 Ἐλάτειαν πόλιν καὶ τὰς δυνάμεις εἰς ταύτην ἀθροίσας
 5 διέγνω πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. ἀπαρασκέυων δ'
 οὐτῶν αὐτῶν διὰ τὴν συντεθειμένην εἰρήνην ἤλπιζε
 ῥαδίως περιποιήσεσθαι τὴν νίκην· ὅπερ καὶ συνετε-
 λέσθη. καταληφθείσης γὰρ τῆς Ἐλατείας ἤκον τινες
 νυκτὸς ἀπαγγέλλοντες τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως καὶ
 10 διότι ταχέως ἤξει Φίλιππος μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς
 τὴν Ἀττικὴν. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων διὰ τὸ 3
 παράδοξον τῆς πράξεως καταπλαγέντες τοὺς τε σαλ-
 πικτὰς μετεπέμποντο καὶ σημαίνειν προσέταττον δι'
 ὅλης τῆς νυκτὸς. τῆς δὲ φήμης εἰς πᾶσαν οἰκίαν
 15 διαδοθείσης ἢ μὲν πόλις ὀρθῇ διὰ τὸν φόβον ἦν, ὃ
 147 δὲ δῆμος ἅπας ἅμ' ἡμέρᾳ συνέδραμεν εἰς τὸ θέατρον
 πρὸ τοῦ συγκαλέσαι τοὺς ἄρχοντας ὡς ἦν ἔθος. ὡς 4
 δ' ἦκον οἱ στρατηγοὶ καὶ τὸν μηνύσαντα παρήγον ἀ-
 κείνος εἶπεν, σιωπὴ μὲν καὶ φόβος κατεῖχε τὸ θέατρον
 20 καὶ τῶν εἰσθότων δημηγορεῖν οὐδεὶς ἐτόλμα συμβου-
 λεῦσαι· πλεονάκεις δὲ τοῦ κήρυκος καλέσαντος τοὺς
 ἐροῦντας ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας οὐδεὶς παρήει
 σύμβουλος. ἀπορίας οὖν μεγάλης οὔσης καὶ κατα- 5
 πλήξεως ἀπέβλεπε τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν Δημοσθένην.
 25 ὃ δ' ἀναβάς καὶ τὸν δῆμον παρακαλέσας θαρρεῖν ἀπ-
 εφάνετο δεῖν παραχρῆμα πρέσβεις ἀποστέλλειν εἰς
 τὰς Θήβας καὶ παρακαλεῖν τοὺς Βοιωτοὺς κοινῇ τὸν

1 προηγούμενος PX; προσηγμένος Madv. I p. 505. 2 ἀδη-
 ρειτὸν εἶχε P. 7 περιποιήσεσθαι XRF. συνετέλεσε PX. 12 τε
 om. RF. σαλπικτῆτας P σαλπικτῆτας X. 15 cf. Dem. de cor. 169.
 22 παρίει X. 25 ὃ δὲ καταβάς codd.; corr. Wess. et Hertl.
 II, 1 p. 15.

ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα τίθεσθαι· πρὸς γὰρ τοὺς
 ἄλλους συμμάχους ὁ καιρὸς οὐ συνεχώρει πέμπειν
 πρεσβείας περὶ τῆς συμμαχίας. ἐν ἡμέραις γὰρ δυσὶ
 προσδόκιμος ἦν ὁ βασιλεὺς ἤξειν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ
 τῆς ὀδοιπορίας οὐσης διὰ τῆς Βοιωτίας ἢ παρὰ τῶν
 Βοιωτῶν συμμαχία μόνη κατελείπετο, φανεροῦ γ' ὄντος
 ὅτι Φίλιππος, φίλος ὢν καὶ σύμμαχος Βοιωτοῖς, τού-
 τος ἐν παρόδῳ πειράσεται παραλαβεῖν εἰς τὸν κατ'
 85 Ἀθηναίων πόλεμον. τοῦ δὲ δήμου τὸν λόγον ἀπο-
 δεξαμένου καὶ τοῦ περὶ τῆς πρεσβείας ψηφίσματος
 ὑπὸ Δημοσθένους γραφέντος ὁ μὲν δῆμος ἐξίτηι τὸν
 δυνατώτατον εἰπεῖν· ὁ δὲ Δημοσθένης ὑπήκουσε προ-
 θύμως πρὸς τὴν χρεῖαν. τέλος δ' ὀξέως πρεσβεύσας
 καὶ πείσας* ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ δῆμος
 τῇ τῶν Βοιωτῶν συμμαχίᾳ διπλασιάσας τὴν προῦπάρ-
 15 χουσαν δύναμιν ἀνεθάρρησε ταῖς ἐλπίσιν. εὐθὺ δὲ
 καὶ στρατηγὸς κατέστησε τοὺς περὶ Χάρητα καὶ Αν-
 σικλέα καὶ πανδημὴν μετὰ τῶν ὄπλων ἐξέπεμψε τοὺς
 στρατιώτας εἰς τὴν Βοιωτίαν. τῶν δὲ νέων ἀπάντων
 προθύμως εἰς τὸν ἀγῶνα κατακτώντων οὗτοι μὲν
 κατὰ σπουδὴν ὀδοιπορήσαντες ἤκον εἰς Χαιρώνειαν
 τῆς Βοιωτίας· οἱ δὲ Βοιωτοὶ θαυμάσαντες τὴν ὀξύτητα
 τῆς τῶν Ἀθηναίων παρουσίας καὶ αὐτοὶ σπουδῆς οὐ-
 δὲν ἐλλείποντες ἀπήντησαν μετὰ τῶν ὄπλων καὶ κοινῇ
 στρατοπεδεύσαντες ὑπέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφ-
 23 οδον. Φίλιππος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐξέπεμψε ἐπὶ τὸ
 κοινὸν τῶν Βοιωτῶν πρέσβεις, ὃν ἦν ἐπιφανέστατος

3 δυσὶ] cf. Schaefer Dem. II² p. 549 a. 2. 6 φανεροῦ δ'
 ὄντος codd.; corr. edd. 8 εὐπαρόδῳ P. 14 θείσας P; de-
 sideratur <τοὺς Θεβαίους>. 23 τὴν . . παρουσίαν P. 27 και-
 ρὸν X.

Πύθων. οὗτος γὰρ διαβεβημένος ἐπὶ τῇ τοῦ λόγου
 δεινότητι καὶ συγκριθεὶς παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς κατὰ
 τὴν περὶ τῆς συμμαχίας δημηγορίαν πρὸς Δημοσθένην
 τῶν μὲν ἄλλων ἐπρώτευσεν, τούτου δὲ ἐφάνη κατα-
 5 δεέστερος. καὶ ὁ Δημοσθένης δὲ αὐτὸς ὡς μέγα τι 4
 κατειργασμένος ἐν τοῖς συγγεγραμμένοις ὑπ' αὐτοῦ
 λόγοις σεμνύνεται τῇ πρὸς τὸν φήτορα τοῦτον δημη-
 γορία ἐν οἷς λέγει Τότ' ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνο-
 μένω καὶ πολλῶ ῥέοντι καθ' ἡμῶν οὐχ ὑπεχώρησα.
 10 μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Φίλιππος ἀποτυχῶν τῆς τῶν Βοιωτῶν 5
 148⁵ συμμαχίας οὐδὲν ἤττον ἔκρινε πρὸς ἀμφοτέρους διαγω-
 νίσασθαι· διὸ καὶ προσαναμίνας τοὺς ἀφυστεροῦντας
 τῶν συμμάχων ἤκειν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἔχων πεζοὺς
 μὲν πλεοὺς τῶν τρισμυρίων, ἵππεῖς δὲ οὐκ ἔλαττον
 15 τῶν δισχιλίων. ἀμφοτέρων δὲ πρὸς τὴν μάχην εὐτρε- 6
 πῶν γενομένων τοῖς μὲν φρονήμασι καὶ ταῖς προθυ-
 μίαις, ἔτι δὲ ταῖς ἀνδραγαθίαις ἐφάμιλλοι καθειστήκει-
 σαν, τῷ δὲ πλήθει καὶ τῇ κατὰ τὴν στρατηρίαν ἀρετῇ
 προεῖχεν ὁ βασιλεὺς. πολλὰς γὰρ καὶ ποικίλας παρα- 7
 20 τάξεις ἠγωνισμένος καὶ ἐν ταῖς πλείσταις μάχαις νενι-
 κηκῶς μεγάλην εἶχεν ἐμπειρίαν τῶν κατὰ πόλεμον
 ἔργων. παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ μὲν ἀγαθότατοι
 τῶν στρατηγῶν ἐτετελευτήκεισαν, Ἴφικράτης καὶ Χα-
 βρίας, ἔτι δὲ Τιμόθεος, τῶν δ' ὑπολειμμένων Χάρης
 25 πρωτεύων οὐδὲν διέφερε τῶν τυχόντων ἰδιωτῶν κατὰ
 τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν ἐνέργειαν καὶ βουλῆν. ἅμα δ' 86
 ἡμέρα τῶν δυνάμεων ἐκαττομένων ὁ μὲν βασιλεὺς

5 ὁ om. RF. 6 ὄφαντοῦ P. 8 Dem. de cor. 136. 9 ἡμῶν
 X. οὐ συνεχώρησα PX. 11 δ' ἀγωνίσασθαι P. 14 οὐκ ἐλάττω R
 οὐκ ἐλάττους F; de numero cf. Droysen Hell. I, 1 p. 83 a. 2.
 19 πράξεις RF. 22 ἀγαθότατοι P. 23 τετελευτήκεισαν RF.
 24 ὑπολειμμένων PX. 27 ὁ βασιλεὺς PX.

τὸν υἱὸν Ἀλέξανδρον, ἀντίπαιδα τὴν ἡλικίαν ὄντα,
 διάδηλον δὲ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας ἔχοντα, κατέστησεν ἐπὶ θάτερον τῶν κεράτων, παρακαταστήσας αὐτῷ τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἀξιολογώτατους· αὐτὸς δὲ τοὺς ἐπιλέκτους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ⁵
 τὴν ἡγεμονίαν εἶχε τοῦ ἑτέρου μέρους καὶ τὰς κατὰ μέρος τάξεις οἰκείως τοῖς παροῦσι καιροῖς διεκόσμησεν.
² οἱ δ' Ἀθηναῖοι κατ' ἔθνος τὴν διαίρεσιν τῆς τάξεως ποιησάμενοι τοῖς μὲν Βοιωτοῖς τὸ ἕτερον μέρος παρέδωκαν, αὐτοὶ δὲ τοῦ λοιποῦ τὴν ἡγεμονίαν εἶχον. ¹⁰
 γενομένης δὲ μάχης καρτερᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ πολλῶν πιπτόντων παρ' ἀμφοτέροις μέχρι μὲν τινος ὁ ἀγὼν ἀμφιδοξομένως εἶχε τὰς ἐλπίδας τῆς νίκης.
³ μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Ἀλεξάνδρου φιλοτιμουμένου τῷ πατρὶ τὴν ἰδίαν ἀνδραγαθίαν ἐνδείξασθαι καὶ φιλοτιμίας ὑπερβολὴν οὐκ ἀπολείποντος, ὁμοίως δὲ καὶ πολλῶν αὐτῷ συναγωνιζομένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν πρῶτος τὸ συνεχὲς τῆς τῶν πολεμίων τάξεως ἔρρηξε καὶ πολλοὺς καταβαλὼν κατεπόνει τοὺς καθ' αὐτὸν τεταγμένους. ⁴ τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν παραστατῶν αὐτῷ ποιησάντων τὸ συνεχὲς αἰεὶ τῆς τάξεως παρερρήγνυτο. πολλῶν δὲ σωρευομένων νεκρῶν οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον πρῶτοι βιασάμενοι τοὺς καθ' αὐτοὺς ἐτρέψαντο. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς προκινδυνεύων καὶ τῆς νίκης τὴν ἐπιγραφὴν οὐδ' αὐτῷ παραχωρῶν Ἀλεξάνδρῳ τὸ μὲν πρῶτον ἐξέωσε τῇ βίᾳ τοὺς ἀντιτεταγμένους, ἔπειτα δὲ καὶ φεύγειν συναναγκάσας αἰτίος ²⁵

³ ἐπὶ θάτερον codd.; ἐπὶ θάτερον Reiske. ⁷ πράξεις R.
¹⁰ τὴν om. X. ¹⁶ πολλῶν ἀγωνιζομένων RF. ¹⁹ καθ' ἑαυτὸν F. ²⁰ παραστάντων Dind. ²¹ παρερρήγνυτο P. ²³ καθ' ἑαυτούς F.

149 ἐγένετο τῆς νίκης. τῶν δ' Ἀθηναίων ἔπεσον μὲν ἐν 5
 τῇ μάχῃ πλείους τῶν χιλλῶν, ἤλωσαν δ' οὐκ ἐλάττους
 τῶν δισχιλλῶν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Βοιωτῶν πολλοὶ 6
 μὲν ἀνῆρέθησαν, οὐκ ὀλλοὶ δ' ἐξωργήθησαν. μετὰ
 5 δὲ τὴν μάχην ὁ Φίλιππος τροπαιοῦ στήσας καὶ τοὺς
 νεκροὺς εἰς ταφὴν συγχωρήσας ἐπινίκια τοῖς θεοῖς
 ἔθυσσε καὶ τοὺς ἀνδραγαθήσαντας κατὰ τὴν ἀξίαν
 ἐτίμησεν.

Λέγουσι δὲ τινες ὅτι καὶ παρὰ τὸν πότον πολλὸν 87
 10 ἐμφορησάμενος ἄκρατον καὶ μετὰ τῶν φίλων τὸν ἐπι-
 νίκιον ἄγων κῶμον διὰ μέσων τῶν αἰχμαλώτων ἐβάδι-
 ζεν ὑβρίζων διὰ λόγων τὰς τῶν ἀκληροῦντων δυστυ-
 χίας. Δημάδην δὲ τὸν ῥήτορα κατ' ἐκείνον τὸν και-
 ρὸν ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ὄντα χρήσασθαι παρρησίᾳ
 15 καὶ λόγον ἀποφθέγγεσθαι δυνάμενον ἀναστεῖλαι τὴν
 τοῦ βασιλέως ἀσέλγειαν. φασὶ γὰρ εἰπεῖν αὐτόν, 2
 Βασιλεῦ, τῆς τύχης σοὶ περιθείσης πρόσωπον Ἀγα-
 μέμνονος αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πράττων ἔργα Θεοσίτου;
 τὸν δὲ Φίλιππον τῇ τῆς ἐπιπλήξεως εὐστοχίᾳ κινηθέντα
 20 τοσοῦτο μεταβαλεῖν τὴν ὄλην διάθεσιν ὥστε τοὺς μὲν
 στεφάνους ἀπορρίψαι, τὰ δὲ συνακολουθοῦντα κατὰ
 τὸν κῶμον σύμβολα τῆς ὑβρεως ἀποτρίψασθαι, τὸν δ'
 ἄνδρα τὸν χρησάμενον τῇ παρρησίᾳ θαυμάσαι καὶ τῆς
 αἰχμαλωσίας ἀπολύσαντα πρὸς ἑαυτὸν ἀναλαβεῖν ἐντί-
 25 μως. τέλος δ' ὑπὸ τοῦ Δημάδου καθομιληθέντα ταῖς 3
 Ἀττικαῖς χάρισι πάντας ἀπολύσαι τοὺς αἰχμαλώτους
 ἄνευ λύτρων, καθόλου δ' ἀποθέμενον τὴν ἐκ τῆς νίκης
 ὑπερηφανίαν πρέσβεις ἀποστεῖλαι πρὸς τὸν δῆμον τῶν

2 de numeris cf. Schaefer Dem. II² p. 566 a. 3. 11 μέσον X.
 20 τοσοῦτον R. 23 θαυμάσαι καὶ τῆς αἰχμαλωσίας in marg. P.
 Diodorus. IV. 13

Ἀθηναίων καὶ συνθέσθαι πρὸς αὐτοὺς φιλικὴν τε καὶ
 συμμαχικὴν, εἰς δὲ τὰς Θήβας φρουρὰν ἐγκαταστήσαντα
 συγχωρήσαι τὴν εἰρήνην τοῖς Βοιωτοῖς.

- 88 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἤτταν Λυσικλέους μὲν
 τοῦ στρατηγοῦ θάνατον κατέγνωσαν Λυκούργου τοῦ ⁵
 δήτορος κατηγορήσαντος. οὗτος γὰρ τῶν τότε δητόρων
 μέγιστον ἔχων ἀξίωμα καὶ δώδεκα μὲν ἔτη τὰς προσ-
 ὄδους τῆς πόλεως διοικήσας ἐπαινουμένως, βίον δ'
 ἐξηκὸς ἐπ' ἀρετῇ περιβόητον πικρότατος ἦν [ἐν τοῖς
 2 λόγοις] κατήγορος. γνῶν δ' ἂν τις αὐτοῦ τὴν ἐν τοῖς 10
 λόγοις ἀξίαν καὶ πικρίαν ἐν οἷς τοῦ Λυσικλέους κατη-
 γορῶν λέγει, Ἐστρατήγεις, ὦ Λύσικλες, καὶ χιλίων
 μὲν πολιτῶν τετελευτηκότων, διςχιλίων δ' αἰχμαλώτων
 γεγονότων, τροπαίου δὲ κατὰ τῆς πόλεως ἐστηκότος,
 τῆς δ' Ἑλλάδος ἀπάσης δουλευούσης, καὶ τούτων ἀπάν- 15
 των γεγενημένων σοῦ ἡγουμένου καὶ στρατηγοῦντος
 τολμᾶς ζῆν καὶ τὸ τοῦ ἡλλου φῶς ὄρεῖν καὶ εἰς τὴν
 ἀγορὰν ἐμβάλλειν, ὑπόμνημα γεγονῶς αἰσχύνης καὶ
 ὀνειδίου τῆ πατρίδι.
 3 Ἴδιον δὲ τι συνέβη γενέσθαι κατὰ τοὺς ὑποκει- 20
 μένους χρόνους. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν ἢ περὶ τὴν 15
 Χαιρώνειαν ἐγένετο μάχη, ἑτέρα παρόταξις συνέστη
 κατὰ τὴν Ἰταλίαν τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ καὶ ἕρᾳ διαπολε-
 μούτων μὲν Ταραντίνων πρὸς Λευκανοὺς, συναγαγι-
 ζομένου δὲ τοῖς Ταραντίνοις Ἀρχιδάμου τοῦ Λακεδαι- 25

6 τῶν τε δητόρων PX (X δητόρων om., suprascr. 2. m.).
 7 δώδεκα] verius fuerit πεντεκαίδεκα Wess.; at cf. Cobet p. 247
 et Schaefer Dem. III² p. 300sq. 9 ἐν τοῖς λόγοις del. ut ex
 sequenti versu illata Dind. 10 γοίη P. τὴν ἐν τοῖς λόγοις
 αὐτοῦ ἀξίαν F. Lyc. fr. 77; Sauppe OA. II 269. 12 Λυσικλεῖς
 cum Gem. Dind. 20 Ἴδιον δὲ τι <καὶ> συνέβη Haake de
 Duride Samio p. 44. 21 ἢ om. PX.

μουίων βασιλέως, ὅτε συνέβη καὶ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι
τὸν Ἀρχίδαμον. οὗτος μὲν οὖν ἤρξε τῶν Λακεδαι- 4
μουίων ἔτη εἴκοσι τρία, τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος
ὁ υἱὸς Ἄγρις ἤρξεν ἔτη ἑννέα.

- 5 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Τιμόθεος ὁ τῆς 5
Ἡρακλείας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ τύραννος ἐτελεύτησε
δυναστεύσας ἔτη πεντεκαίδεκα, τὴν δὲ τυραννίδα
διαδεξάμενος ὁ ἀδελφὸς Διονύσιος ἤρξεν ἔτη δυοῖ
πλείω τῶν τριάκοντα.
- 10 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρονίχου Ῥωμαῖοι κατ-89
έστησαν ὑπάτους Τίτου Μάλλιον Τορκουάτον καὶ
Πόπλιον Δέκιον. ἐπὶ δὲ τούτων Φίλιππος ὁ βασιλεὺς
πεφρονηματισμένος τῇ περὶ Χαιρώνειαν νίκη καὶ τὰς
ἐπιφανεστάτας πόλεις καταπεπληγμένος ἐφιλοτιμείτο
15 γενέσθαι πάσης τῆς Ἑλλάδος ἡγεμῶν. διαδοὺς δὲ 2
λόγον ὅτι βούλεται πρὸς Πέρσας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων
πόλεμον ἄρασθαι καὶ λαβεῖν παρ' αὐτῶν δίκας ὑπὲρ
τῆς εἰς τὰ ἱερὰ γενομένης παρανομίας ἰδίους τοὺς
Ἕλληνας ταῖς εὐνοίαις ἐποιήσατο. φιλοφρονούμενος
20 δὲ πρὸς ἅπαντας καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ ταῖς πόλεσιν
ἀπεφαίνετο βούλεσθαι διαλεχθῆναι περὶ τῶν συμφερόν-
των. διόπερ ἐν Κορίνθῳ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου συν- 3
αχθέντος διαλεχθεὶς περὶ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου

3 εἴκοσι τρία codd. (αγ R). 4 Ἄγρις P. ἑννέα] cf. XVII
63, 5; aliter XVI 63, 2, ubi vide; Unger Philol. XL p. 105
scribi iussit ἐπτά; at cf. Niese Gesch. d. gr. u. mak. St. I p. 363.
7 πεντεκαίδεκα] decimo quarto Cosp. 8 ἀδελφός] υἱός R; cf.
Memnon FHG. III p. 530; Nymphis FHG. III p. 15. δυοὶ πλείω
τῶν τριάκοντα] cf. XX 77, 1; Memnon l. l. τριάκοντα. 11 Τίτον
codd. Μάλιον F. Τορκουάτον codd. cf. Liv. VIII 3. 12 Φίλιπ-
πος βασιλεὺς PX. 13 τῇρι Χερωνεία (sic) P τῇ ἐν Χερω-
νεία X. 15 τῆς om. PX. 17 νίκας P. 18 εἰς τὰ om. X.
20 δὲ] τε F.

καὶ μεγάλας ἐλπίδας ὑποθεῖς προετρέψατο τοὺς συν-
 ἔδρους εἰς πόλεμον. τέλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐλομένων
 αὐτὸν στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἑλλάδος μεγάλας
 παρασκευὰς ἐποιεῖτο πρὸς τὴν ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρα-
 τεῖαν. διατάξας δ' ἐκάστη πόλει τὸ πλῆθος τῶν εἰς
 5 συμμαχίαν στρατιωτῶν ἐπανήλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν.
 καὶ τὰ μὲν περὶ Φίλιππον ἐν τούτοις ἦν.

90 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Τιμολέων ὁ Κορίνθιος
 ἅπαντα τοῖς Συρακοσίοις καὶ τοῖς Σικελιώταις κατ-
 ὠρθωτικῶς ἐτελεύτησε, στρατηγῆσας ἔτη ὀκτώ. οἱ δὲ
 10 Συρακοῖσιοι μεγάλως ἀποδεδεγμένοι τὸν ἄνδρα διὰ τε
 τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ μέγεθος τῶν εὐεργεσιῶν μεγα-
 λοπρεπῶς ἔθαψαν αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἐκφορὰν ἀθροισ-
 θέντος τοῦ πλῆθους τόδε τὸ ψήφισμα ἀνηγόρευσεν
 <ὁ Δημήτριος ὃς ἦν μεγαλοφρονότατος τῶν τότε κηρύ-
 15 κων· ἐψήφισται> ὁ δᾶμος τῶν Συρακοσίων Τιμολέον-
 τα Τιμαινέτου υἱὸν τόνδε θάπτειν μὲν ἀπὸ διακοσιῶν
 μῶν, τιμᾶσθαι δὲ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀγώνεσι
 μουσικοῖς καὶ ἵππικοῖς καὶ γυμνικοῖς, ὅτι τοὺς τυράν-
 20 νους καταλύσας καὶ τοὺς βαρβάρους καταπολεμήσας

4 στρατιαν P. 9 ἅπαντας P. Δικελιώταις P. 11 διὰ τε
 τὴν ἀρετὴν om. F. 14 ἀνηγόρευσεν ὁ δᾶμος (P δῆμος rell.)
 τῶν Συρακοσίων Τιμολέοντα (om. X) τιμᾶν ἐτούσιον (ἐτήσιον
 R.F) τοῦτον δὲ θάπτειν μὲν (om. R.F) ἀπὸ διακοσιῶν μῶν (PX
 διακοσιῶν μῶν rell.) τιμᾶσθαι δὲ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον codd.;
 corrupta Diodori verba variis modis ex Plut. Tim. 39 emenda-
 bant vv. dd.: Wess. Τιμαινέτου υἱὸν rest.; Sauppe Nachr. d.
 Gött. Ges. d. Wiss. 1864 p. 203 a. scr. iussit: Τιμολέοντα Τιμαι-
 νέτου τόνδε θάπτει μὲν; Cobet p. 247. 8: ἀνηγόρευσεν <Δημή-
 τριος ὁ μεγαλοφρονότατος τῶν τότε κηρύκων> ὁ δῆμος τ. Σ.
 Τιμολέοντα Τιμαινέτου Κορίνθιον τόνδε θάπτει μὲν ἄ. δ. μ.,
 ἐτίμησε δὲ; Dind. ἀνηγόρευσεν <ὁ κῆρυξ>. ὁ δῆμος τ. Σ.
 Τιμολέοντα Τιμαινέτου υἱὸν τόνδε θάπτει μὲν ἄ. δ. μ., ἐτίμησε
 δὲ c. q. 5. 18 ἀγώνεσι P ἀγώνεσι X ἀγῶσι rell. 19 καγυμνι-
 κοῖς P.

καὶ τὰς μεγίστας τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀνοικίσας
151 αὔτιος ἐγενήθη τὰς ἐλευθερίας τοῖς Σικελιώταις.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀριοβαρξάνης μὲν 2
ἐτελεύτησεν βασιλεύσας ἔτη εἴκοσι καὶ ἕξ, τὴν δὲ βασι-
5 λείαν διαδεξάμενος Μιθριδάτης ἤρξεν ἔτη πέντε πρὸς
τοῖς τριάκοντα. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Λατίνους καὶ Καμπα-
νοὺς παραταξάμενοι περὶ πόλιν Σούεσσαν ἐνίκησαν καὶ
τῶν ἡττηθέντων μέρος τῆς χώρας ἀφείλοντο. ὁ δὲ κατ-
ωρθωκῶς τὴν μάχην Μάλλιος ὁ ὑπάτος ἐθριάμβευσεν.
10 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν 91
κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Πόπλιον καὶ Τιβέριον
Αἰμίλιον Μάμερκον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη πρώτη πρὸς
ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Κλεό-
μαντις Κλειτόριος. ἐπὶ δὲ τούτων Φίλιππος ὁ βασι-
15 λέυς ἡγεμὼν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καθεσταμένος καὶ
τὸν πρὸς Πέρσας πόλεμον ἐνστησάμενος Ἄτταλον μὲν
καὶ Παρμενίωνα προαπέστειλεν εἰς τὴν Ἀσίαν, μέρος
τῆς δυνάμεως δοὺς καὶ προστάξας ἐλευθεροῦν τὰς
Ἑλληνίδας πόλεις, αὐτὸς δὲ σπεύδων μὲν μετὰ τῆς
20 τῶν θεῶν γνώμης ἐπανελέσθαι τὸν πόλεμον ἐπηρώτησε
τὴν Πυθίαν εἰ κρατήσῃ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.
ἢ δ' ἔχρησεν αὐτῷ τόνδε τὸν χρησμόν·

ἔσπεπται μὲν ὁ ταῦρος, ἔχει τέλος, ἔστιν ὁ θύσων.

1 Ἑλληνίδων] ἀναστάτων Cob. ex Plut. Tim. 39. ἀνοικίσας] ἐνοικίσας RF οἰκήσας P οἰκίσας X; corr. Dind. 2 ἐγεννήθη P. τὰς PX; rell. τῆς. 6 cf. XX 111, 4. 7 Σούεσσαν codd.; Σινούεσσαν Sig. ad Liv. VIII 11. 8 ἀφείλαντο RF. 9 Μάλιος PF. 10 Πυθοδώρου] ita codd. omnes; Steph. ex Arr. Anab. I 1 scr. Πυθοδήμου; vera nominis forma Πυθόδηλος (cf. CIA. II 804 B1 43. 808 c 12. 31). μὲν om. F. 11 Πόπλιον] codd.; Ποιτήλιον Rhod.; Ποπλίλιον Wess. ex Liv. VIII 12. 12 Αἰμίλιον PΧV F. 13 Λεομάντις PX. 14 Κλιτόριος RVF; cf. Eus. 15 καθεστάμενος P καθιστάμενος X. 16 ἐνστησάμενος] ἐπιστάμενος PX. 19 μὲν om. RF. 22 χρῆσμον P. 23 cf. Paus. VIII 7, 6.

3 ὁ μὲν οὖν Φίλιππος σκολιῶς ἔχοντας τοῦ χρησμοῦ
 πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον ἐξεδέχετο τὸ λόγιον, ὡς τοῦ
 μαντείου προλέγοντος τὸν Πέρσην ἱεροῦν τρόπον
 τυθήσεσθαι· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως εἶχεν, ἀλλὰ τοῦ-
 ναντίον ἐσήμαινε ἐν πανηγύρει καὶ θεῶν θυσίαις 5
 τὸν Φίλιππον ὥσπερ τὸν ταῦρον ἐστεμμένον σφαγή-
 4 σεσθαι. οὐ μὴν ἀλλὰ δόξας συμμαχεῖν αὐτῷ τοὺς
 θεοὺς περιχαρῆς ἦν, ὡς τῆς Ἀσίας ὑπὸ Μακεδόνας
 ἐσομένης αἰχμαλώτου. εὐθὺς οὖν θυσίας μεγαλοπρε-
 πεις ἐπετέλει τοῖς θεοῖς καὶ τῆς θυγατρὸς Κλεοπάτρας 10
 τῆς ἐξ Ὀλυμπιάδος συνετέλει γάμους καὶ καύτην
 Ἀλεξάνδρῳ συνώκισε τῷ βασιλεῖ τῶν Ἑπειρωτῶν,
 5 ἀδελφῷ δὲ ὄντι γνησίῳ τῆς Ὀλυμπιάδος. ἕμα δὲ ταῖς
 τῶν θεῶν τιμαῖς βουλόμενος ὡς πλείστους τῶν Ἑλλή-
 νων μετασχεῖν τῆς εὐωχίας ἀγῶνάς τε μουσικῶς 15
 μεγαλοπρεπεῖς ἐποίει καὶ λαμπρὰς ἐστιάσεις τῶν φίλων
 6 καὶ ξένων. διόπερ ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος μετεπέμ-
 πετο τοὺς ἰδιοξένους καὶ τοῖς ἑαυτοῦ φίλοις παρήγ-
 γειλε παραλαμβάνειν τῶν ἀπὸ τῆς ξένης γνωρίμων ὡς
 πλείστους. σφόδρα γὰρ ἐφιλοτιμεῖτο φιλοφρονεῖσθαι 20
 πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ διὰ τὰς δεδομένας αὐτῷ τῆς
 ὄλης ἡγεμονίας τιμὰς <ταῖς> προσσηκούσαις ὁμίλλαις
 92 ἀμείβεσθαι. τέλος δὲ πολλῶν πανταχόθεν πρὸς τὴν 152
 πανήγυριν συρρέοντων καὶ τῶν ἀγῶνων καὶ γάμων
 συντελουμένων ἐν Αἰγείαις τῆς Μακεδονίας οὐ μόνον 25
 κατ' ἄνδρα τῶν ἐπιφανῶν ἐστεφάνωσαν αὐτὸν χρυσοῖς

1 χρῆσμοῦ P. 5 ἐσήμεν (sic) P. 6 σφαγήσεσθαι] in con-
 textu σφαγήσεσθαι P, in marg. 1. m. τυθήσεσθαι. 8 ἕμα] καὶ PX.
 Μακεδόνας codd.; Μακεδονίας Dind. 11 γάμοις P. 12 βασιλεῖ
 <μὲν> Dind. 13 δὲ om. PX. 16 καὶ μεγαλοπρεπεῖς XRF. 19 τῆς
 om. X (in P pessime scr.). 22 <ταῖς> addidi ex D. usu dicendi
 (cf. V 73, 3. XVII 81, 2. XVIII 8, 5 saepius). 25 Αἰγείαις RF.

στεφάνοις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀξιολόγων πόλεων αἱ πλείους,
 ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων. ἀναγορευομένου δὲ 2
 τοῦ στεφάνου τούτου διὰ τοῦ κήρυκος τὸ τελευταῖον
 εἶπεν, ἂν τις ἐπιβουλεύσας Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ κατα-
 5 φύγη πρὸς Ἀθηναίους, παραδόσιμον εἶναι τοῦτον. διὰ
 δὲ τῆς αὐτοματιζούσης φήμης ὥσπερ θεία τινὶ προνοίᾳ
 διεσήμαινε τὸ δαιμόνιον τὴν ἐσομένην ἐπιβουλὴν εὐθὺς
 τῷ Φιλίππῳ. ἀκολούθως δὲ τούτοις καὶ ἕτεραί τινες 3
 ὥσπερ ἐνθεάζουσαι ἐγένοντο φωναί, προδηλοῦσαι τὴν
 10 τοῦ βασιλέως καταστροφὴν. ἐν γὰρ τῷ βασιλικῷ πότῳ
 Νεοπτόλεμος ὁ τραγῳδός, πρωτεύων τῇ μεγαλοφωνίᾳ
 καὶ τῇ δόξῃ, προστάξαντος αὐτῷ τοῦ Φιλίππου προ-
 ενέγκασθαι τῶν ἐπιτετευγμένων ποιημάτων καὶ μάλιστα
 τῶν ἀνηκόντων πρὸς τὴν κατὰ τῶν Περσῶν στρατείαν,
 15 ὁ μὲν τεχνίτης κρίνας οἰκτεῖον ὑποληφθῆσεσθαι τὸ
 ποίημα τῆ* διαβάσει τοῦ Φιλίππου καὶ τὴν εὐδαιμο-
 νίαν ἐπιπλήξαι βουλόμενος τοῦ Περσῶν βασιλέως,
 καίπερ οὐσαν μεγάλην καὶ περιβόητον, ὅπως μεταπεσοῖτ'
 ἂν εἰς τοῦναντίον ὑπὸ τῆς τύχης ἤρξατο λέγειν τόδε
 20 τὸ ποίημα·

φρουεῖτε νῦν αἰθέρος ὑψηλότερον
 καὶ μεγάλων πεδίων ἀρούρας,
 φρουεῖθ' ὑπερβαλλόμενοι
 * δόμων δόμους, ἀφροσύνα

5 τοῦτον εἶναι παραδόσιμον F. 12 προστάξας το αὐτοῦς P. προενέγκασθαι RF; deesse pronomen <τι vel τινά> recte, ni fallor, monet Wess. 13 καὶ om. F. 16 διαβάσει] corruptum esse censeo; fort. διαθέσει. τῇ Φιλίππου RV. 18 μεταπέσοιτ' ἂν PX μεταπέσοι ποτὲ R μεταπέση ποτε F; μεταπεσοῖτο scripserat Dind. 25sq. cf. Nauck TGr F. adesp. 127. post v. 22 nonnulla excidisse coni. Mekler. 23 φρουεῖτε codd.; corr. Rhod. ὑπερβαλλόμενοι RF. 24 δόμων δόμους] verba corr.; coni. θεῶν δόμους Schmidt, θεῶν νόμους Methner.

πρόσω βιοτὰν τεκμαιρόμενοι.
 ὁ δ' ἀμφιβάλλει ταχύπους
 κέλευθον ἔρπων σκοτίαν,
 ἄφνω δ' ἄφαντος προσέβα
 μακρὰς ἀφαιρούμενος ἐπίδασ
 θνατῶν πολύμοχθος Ἴδιδας

5

καὶ τὰ τούτων ἐφεξῆς προσσυνεῖρε, πάντα πρὸς τὴν
 4 ὁμοίαν φερόμενα διάνοιαν. ὁ δὲ Φίλιππος ἡσθεὶς ἐπὶ
 τοῖς ἀπηγγελέμενοις ὄλωσ ἦν καὶ τελείως φερόμενος τῇ
 διανοίᾳ πρὸς τὴν τοῦ Περσῶν βασιλείως καταστροφὴν, 10
 ἅμα δὲ καὶ τὸν πυθόχρηστον χρησμὸν ἀνελογίζετο,
 παραπλησίαν ἔχοντα διάνοιαν τοῖς ὑπὸ τοῦ τραγῳδοῦ
 5 φηθεῖσι. τέλος δὲ τοῦ πότου διαλυθέντος καὶ τῶν
 ἀγώνων κατὰ τὴν ὑστεραίαν τὴν ἀρχὴν λαμβανόντων
 τὸ μὲν πλῆθος ἔτι νυκτὸς οὔσης συνέτρεχεν εἰς τὸ 15
 θέατρον, ἅμα δ' ἡμέρᾳ τῆς πομπῆς γινομένης σὺν ταῖς 153
 ἄλλαις ταῖς μεγαλοπρεπέσι κατασκευαῖς εἰδῶλα τῶν
 δώδεκα θεῶν ἐπόμπευε ταῖς τε δημιουργίαις περιττῶς
 εἰργασμένα καὶ τῇ λαμπρότητι τοῦ πλοῦτου θαυμαστῶς
 κεκοσμημένα· σὺν δὲ τούτοις αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου 20
 τρισκαιδέκατον ἐπόμπευε θεοπρεπῆς εἰδῶλον, σὺνθρο-
 νον ἑαυτὸν ἀποδεικνύντος τοῦ βασιλέως τοῖς δώδεκα
 93 θεοῖς. τοῦ δὲ θεάτρον πληρωθέντος αὐτὸς ὁ Φίλιππος
 ἦει λευκὸν ἔχων ἱμάτιον καὶ προστεταχῶς τοὺς δορυ-

1 πρὸς Pal. Vat. βίαι τὰν P. τὸ χρεῶν coni. Bergk. 2 ὁ δ']
 ἰδ' Burges, τὸ δ' Bergk. ἀμφιβαίνει Schmidt. ταχύπους] ταχύ-
 πουν libri; corr. Burges. 3 ἔρπων lego in Pal. Vat.; P ἔ σκο-
 τίαν (αὐ σκοτίαν X) ἔρπων σκοτίαν rell.; ἔρπων recte scripserat
 Buecheler, Bergk ἔρμεν. 6 θνατῶν] θνατῶν codd.; corr.
 Reiske. Ἰδιδας codd., corr. Rhod. 7 προσσυνεῖρε PX σόνειρε R.
 9 ὄλωσ scribendum videtur; libri ὄλος. τέλειος P τελείως Dind.
 16 γενομένης R (in F corr. 1. m.). 21 διαπρεπῆς PX. 24 ἦει
 om. X.

φόρους μακρὰν ἀφροστώτας ἀφ' ἑαυτοῦ συνακολουθεῖν·
 ἐνεδείκνυτο γὰρ πᾶσιν ὅτι τηρούμενος τῇ κοινῇ τῶν
 Ἑλλήνων εὐνοία τῆς τῶν δορυφόρων φυλακῆς οὐκ
 ἔχει χρεῖαν. τηλικαύτης δ' οὔσης περὶ αὐτὸν ὑπεροχῆς 2
 5 καὶ πάντων ἐπαινούντων ἅμα καὶ μακαριζόντων τὸν
 ἄνδρα παράδοξος καὶ παντελῶς ἀνέλπιστος ἐφάνη κατὰ
 τοῦ βασιλέως ἐπιβουλή καὶ θάνατος. ἵνα δὲ σαφῆς ὁ 3
 περὶ τούτων γένηται λόγος, προεκθησόμεθα τὰς αἰτίας
 τῆς ἐπιβουλῆς. Πανσανίας ἦν τὸ μὲν γένος Μακεδῶν
 10 ἐκ τῆς Ὀρεστίδος καλουμένης, τοῦ δὲ βασιλέως σωμα-
 τοφύλαξ καὶ διὰ τὸ κάλλος φίλος γεγονὼς τοῦ Φι-
 λίππου. οὗτος ὄρων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀγαπώμενον 4
 ἕτερον Πανσανίαν ὁμώνυμον ἑαυτῷ ὀνειδιστικοῖς πρὸς
 αὐτὸν ἐχρήσατο λόγοις, φήσας ἀνδρόγυνον εἶναι καὶ
 15 τοὺς τῶν βουλομένων ἔρωτας ἐτοίμως προσδέχεσθαι.
 ὁ δὲ τὴν ἐκ τῆς λοιδορίας ὕβριν οὐκ ἐνέγκας τὸ μὲν 5
 παρὸν κατεσιώπησεν, Ἀττάλῳ δὲ τινι τῶν φίλων ἐπι-
 κοινωσάμενος περὶ τῶν μελλόντων πράττεσθαι ἐκου-
 σίως καὶ παραδόξως ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησεν.
 20 μετ' ὀλίγας γὰρ ἡμέρας τοῦ Φιλίππου πρὸς Πλευρίαν 6
 τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα διαγωνιζομένου πρὸ τοῦ
 βασιλέως στὰς ἀπάσας τὰς φερομένας ἐπ' αὐτὸν πληγὰς
 ἀνεδέξατο τῷ ἰδίῳ σώματι καὶ μετέλλαξεν. διαβοηθεῖ- 7
 σης δὲ τῆς πράξεως ὁ μὲν Ἀττάλος, εἰς ὧν τῶν ἐξ
 25 ἀλλῆς καὶ πολὺ δυναμένων παρὰ τῷ βασιλεῖ, ἐκάλεσεν
 ἐπὶ δεῖπνον τὸν Πανσανίαν καὶ πολὺν ἐμφορήσας
 ἄκρατον παρέδωκεν αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῖς ὀρεωκόμοις

4 εἶχε X. 6 ἄπιστος F. 10 Ὀρεστίδος R. 11 τοῦ om. PX.
 13 ἑαυτῷ libri omnes. 15 τοὺς τῶν] τούτων P. 17 ἀνα-
 κοινωσάμενος RF. 20 πρὸς Πλευράτον Cobet p. 248. 22 στὰς
 om. PXF. ἐπ' αὐτῷ X (in P male scr.). 25 malim δυνάμενος.
 26 τὸν om. PX. 27 ὀρεωκ. F.

8 εἰς ὕβριν καὶ παροινίαν ἑταιρικὴν. ὁ δὲ ἀνανήψας
 ἐκ τῆς μέθης καὶ τῆ τοῦ σώματος ὕβρει περιαλγῆς
 γενόμενος τοῦ Ἀττάλου κατηγορήσεν ἐπὶ τοῦ βασιλέως.
 ὁ δὲ Φίλιππος παρωξύνθη μὲν ἐπὶ τῆ παρανομίᾳ τῆς
 πράξεως, διὰ δὲ τὴν πρὸς Ἀττάλου οἰκειότητα καὶ τὴν 5
 εἰς τὸ παρὸν αὐτοῦ χρεῖαν οὐκ ἐβούλετο μισοπονηρεῖν.
 9 ἦν γὰρ ὁ Ἀττάλος τῆς μὲν ἐπιραμηθείσης γυναικὸς 154
 ὑπὸ τοῦ βασιλέως Κλεοπάτρας ἀδελφιδοῦς, ἐπὶ δὲ τῆς
 προαπεσταλμένης δυνάμεως εἰς τὴν Ἀσίαν στρατηγὸς
 προκεχειρισμένος, ἐν δὲ τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσιν ἀν- 10
 δρεῖος. διόπερ ὁ βασιλεὺς πρᾶναι βουλόμενος τοῦ
 Πανσανίου τὴν ἐπὶ τῷ πάθει γεγενημένην δικαίαν
 ὀργὴν δωρεὰς ἀξιολόγους ἀπένειμεν αὐτῷ καὶ κατὰ
 94 τὴν σωματοφυλακίαν προῆγεν αὐτὸν ἐντίμως. ὁ δὲ
 Πανσανίας ἀμετάθετον φυλάττων τὴν ὀργὴν ἔσπευδε 15
 μὴ μόνου παρὰ τοῦ πράξαντος λαβεῖν τιμωρίαν, ἀλλὰ
 καὶ παρὰ τοῦ μὴ τιμωροῦντος αὐτῷ. συνεπελάβετο
 δὲ ταύτης τῆς προαιρέσεως μάλιστα ὁ σοφιστὴς Ἐρ-
 μοκράτης. τοῦ γὰρ Πανσανίου σχολάζοντος αὐτῷ καὶ
 κατὰ τὴν διατριβὴν πυθόμενου πῶς ἔν τις γένοιτο 20
 ἐπιφανέστατος, ὁ σοφιστὴς ἀπεκρίθη εἰ τὸν τὰ μέγιστα
 πράξαντα ἀνέλοι· τῆ γὰρ περὶ τούτου μνήμη συμπερι-
 ληφθήσεσθαι καὶ τὸν τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ ποιησά-
 2 μενον. ἀνευέγκας δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν ὀργὴν τὸν λόγον
 καὶ διὰ τὸν θυμὸν οὐδεμίαν τῆς γνώμης ὑπέρθεσιν 25
 ποιησάμενος ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑποκειμένοις ἀγῶσι τὴν
 3 ἐπιβουλήν συνεστήσατο τοιῷδέ τιμι τρόπῳ. ἱππους

8 ἀδελφιδοῦς] ἀδελφὸς XVII 2, 3; utrumque perversum; cf. Schaefer Dem. III² p. 65 a. 1. 10 πολεμίοις PX. 11 τοῦ om. PX. 17 μὴ om. X. 18 μάλιστα ante ταύτης τῆς π. ponit F. 21 ὁ om. R. 26 ἐπιεικέμενοις F.

παραστησάμενος ταῖς πύλαις παρήλθε πρὸς τὰς εἰς τὸ
 θέατρον εἰσόδους ἔχων κεκρυμμένην Κελτικὴν μάχαι-
 ραν. τοῦ δὲ Φιλίππου τοὺς παρακολουθοῦντας φίλους
 κελεύσαντος προεισελθεῖν εἰς τὸ θέατρον καὶ τῶν
 5 δορυφόρων διεστῶτων, ὄρων τὸν βασιλέα μεμονωμένον
 προσέδραμε καὶ διὰ τῶν πλευρῶν διανταίαν ἐνέγκας
 πληγὴν τὸν μὲν βασιλέα νεκρὸν ἐξέτεινευ, αὐτὸς δ'
 ἐπὶ τὰς πύλας καὶ τοὺς ἡτοιμασμένους πρὸς τὴν φυ-
 γὴν ἔθεεν ἵππους. εὐθὺς δὲ τῶν σωματοφυλάκων οἱ 4
 10 μὲν πρὸς τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ὄρησαν, οἱ δ' ἐπὶ
 τὸν τοῦ σφαγέως διωγμὸν ἐξεχύθησαν, ἐν οἷς ὑπῆρ-
 χον καὶ Λεόννατος καὶ Περδίκκας καὶ Ἄτταλος. ὁ δὲ
 Πανσανίας προλαβὼν τῆς διώξεως ἔφθασεν ἂν ἐπὶ
 τὸν ἵππον ἀναπηδήσας, εἰ μὴ τῆς ὑποδέσεως περὶ
 15 ἄμπελόν τινα περιπλακείσης ἔπεσεν. διόπερ οἱ περὶ
 τὸν Περδίκκην καταλαβόντες αὐτὸν ἐκ τῆς γῆς ἀν-
 ιστάμενον καὶ συγκεντρήσαντες ἀνείλον.

Φίλιππος μὲν οὖν μέγιστος γενόμενος τῶν καθ' 95
 ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης βασιλέων καὶ διὰ τὸ μέγεθος
 20 τῆς ἀρχῆς ἑαυτὸν τοῖς δώδεκα θεοῖς σύνθρονον κατα-
 ριθμήσας τοιαύτης ἔτυχε τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς,
 ἄρξας ἔτη τέσσαρα πρὸς τοῖς εἴκοσι. δοκεῖ δ' οὗτος 2
 ὁ βασιλεὺς ἐλαχίστας μὲν εἰς τὴν μοναρχίαν ἀφορμὰς
 παρειληφέναι, μεγίστην δὲ τῶν παρ' Ἑλλησι μοναρχ-
 25 γῶν κατακτήσασθαι, ἠύξημέναι δὲ τὴν ἡγεμονίαν οὐχ

3 παρακελεύσαντος F. 4 προσελθεῖν F. καὶ om. F.
 9 ἔθεεν PX ἐνέθεεν rell.; ἔθει Dind. 11 ἐπεχύθησαν PX.
 12 καὶ A.] καὶ om. RF Λεόννατος F. Περδίκκας F. 13 ἂν om. RF.
 14 ἀναπηδήσαι RF. 15 τινα om. X. ἔπεσε X. διόπερ οἱ] οἱ
 δὲ RF. 20 σύνθρονον ἑαυτὸν (bis) καταριθμήσας F. 23 εἰς
 μοναρχίαν RF. 25 malim κατακεκτῆσθαι. ἠύξημέναι] ἠύξη-
 μένην PX.

οὕτω διὰ τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις ἀνδραγαθίας ὡς διὰ τῆς
 3 ἐν τοῖς λόγοις δμιλλίας καὶ φιλοφροσύνης. φασὶ δὲ
 καὶ αὐτὸν τὸν Φίλιππον σεμνύνεσθαι μᾶλλον ἐπὶ τῇ
 στρατηγικῇ συνέσει καὶ τοῖς διὰ τῆς δμιλλίας ἐπιτεύγ-158
 4 μασιν ἢ περὶ ἐπὶ τῇ κατὰ τὰς μάχας ἀνδρείᾳ· τῶν μὲν 5
 γὰρ κατὰ τοὺς ἀγῶνας κατορθωμάτων μετέχειν ἅπαντας
 τοὺς στρατευομένους, τῶν δὲ διὰ τῆς δμιλλίας γινομέ-
 5 γραφῆν. ἡμεῖς δ' ἐπειδὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν Φιλίππου
 τελευτήν, ταύτην μὲν τὴν βίβλον αὐτοῦ περιγράφομεν 10
 κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν, τῆς δ' ἐχομένης ἀρχῆν
 τὴν Ἀλεξάνδρου παράληψιν τῆς βασιλείας ποιησάμενοι
 πειρασόμεθα περιλαβεῖν ἀπάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις ἐν
 μιᾷ βίβλῳ.

1 διὰ τῆς . . . ἀνδραγαθίας] διὰ τὴν . . . ἀνδραγαθίαν F (corr.
 2. m. supra versum). 2 ἐν λόγοις PX. 5 μάχας] συμμαχίας
 codd.; corr. Reiske. 11 τὴν ἀρχὴν PX; art. del. Herbl. II, 1 p. 25;
 τῆς δ' ἐχομένης ἀρχῆς rell.

Διοδώρου Σικελιώτου ἱστοριῶν 15 RF.

Τῶν Διοδώρου βύβλων
τῆς ἑπτακαιδεκάτης εἰς δύο διηρημένης
ἢ πρώτη περιέχει τάδε.

- α'. Ὡς Ἀλέξανδρος διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν κατέστησε τὰ
κατὰ τὴν ἀρχὴν.
β'. Ὡς τὰ νεωτερίζοντα τῶν ἔθνῶν ἀνεκτέσαστο.
γ'. Ὡς Θήβας κατασκάψας καὶ φόβον ἐπιστήσας τοῖς Ἑλλησι
στρατηγὸς αὐτοκράτωρ τῆς Ἑλλάδος ἠρέθη.
5 δ'. Ὡς διαβὰς εἰς τὴν Ἀσίαν τοὺς σατραπίας ἐνίκησε περὶ τὸν
ἐν Φρυγίᾳ Γρανικὸν ποταμὸν.
ε'. Ὡς Μίλητον καὶ Ἀλικαρνασσὸν ἐξεπολιόρησεν.
ς'. Μάχη Λαρείου πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν Ἴσῳ τῆς Κιλικίας καὶ
10 νίκη Ἀλεξάνδρου.
ζ'. Τύρον πολιορκία καὶ Αἰγύπτου παράληψις καὶ πάροδος εἰς
Ἄμμωνα τοῦ βασιλέως.
η'. Παράταξις ἐν Ἀρβήλοις Ἀλεξάνδρου πρὸς Λαρείου καὶ νίκη
Ἀλεξάνδρου.
15 θ'. Μάχη Ἀντιπάτρου πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ νίκη Ἀντιπάτρου.

Ἡ δευτέρα περιέχει τάδε.

- α'. Ἀρβήλων ἄλωσις ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ κατάληψις πολλῶν
χωρημάτων.

Inscr. πέμπτης καὶ δεκάτης X. ἢ μὲν πρώτη F. recentiores
codd.: τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ (ἐν τῷ πίνακι τῆς ἑπ-
τακαιδεκάτης Par. 1661) τῶν Δ. βύβλων εἰς δύο βίβλους διηρη-
μένην ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ἢ τῷ πρώτῳ τμήματι; apud Cosprum,
cuius index multo est auctior, nulla est huius libri in duas
partes distinctio. 3 ἐκτέσαστο F, corr. 2. m. 5 καὶ στρατηγός F.
6 περὶ τοῦ ἐν Φρ. Γρανικοῦ ποταμοῦ F. 7 Γράνικον scribi voluit
Dind. 11 καὶ παράδοσις ἄμβων εἰς τοῦ βασιλέως F. 16 ἐν τῇ
δευτέρῃ βίβλῳ ἢ τῷ δευτέρῳ τμήματι rec. libri.

- β'. *Ἀνάληψις τῆς δυνάμεως ἐν Βαβυλῶνι καὶ δωρεὰι τοῖς ἀν-157*
δραγαθήσασι.
- γ'. *Παρουσία τῶν ἀποσταλέντων μισθοφόρων καὶ συμμάχων.*
- δ'. *Διάταξις καὶ κατασκευή τῆς δυνάμεως.*
- ε'. *Ὡς Ἀλέξανδρος παρέλαβε Σοῦσαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θησαυρούς. 5*
- ς'. *Ὡς τῶν παρόδων ἐγκρατῆς ἐγένετο καὶ τῶν ὀνομαζομένων*
<Σουσιάδων> Πυλῶν ἐκράτησεν.
- ζ'. *Ὡς τοὺς ἀκρωτηριασθέντας Ἑλλήνων εὐεργέτησε καὶ τὴν*
Περσέπολιν παραλαβὼν διήρπασεν.
- η'. *Ὡς κωμάσας ἐνέπηρσε τὰ βασίλεια. 10*
- θ'. *Δαρείου θάνατος ὑπὸ Βήσσου.*
- ι'. *Ἀλεξάνδρου στρατεία εἰς τὴν Ἰρμανίαν καὶ τῶν ἐν αὐτῇ*
φρομένων παραδόξων ἀπαγγελία.
- ια'. *Ὡς Ἀλέξανδρος ἐπὶ Μάρδους στρατεύσας κατεπολέμησε τὸ*
ἔθνος. 15
- ιβ'. *Ὡς Θάληστρις ἡ τῶν Ἀμαζονίδων βασιλεύουσα συνέμειξεν*
Ἀλεξάνδρῳ.
- ιγ'. *Ὡς ὁ βασιλεὺς ἀνίκητον ἑαυτὸν εἶναι νομίσας ἐξήλωσε τὴν*
τῶν Περσῶν τρυφήν.
- ιδ'. *Στρατεία Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς ἀπεστηκότας Ἀρείους καὶ 20*
ἔλωσις τῆς Πέτραις.
- ιε'. *Ἐπιβουλή τοῦ βασιλέως καὶ κόλασις τῶν ἐπιθεμένων, ὧν οἱ*
ἐπιφανέστατοι Παρμενίων καὶ Φιλῶτας.
- ισ'. *Στρατεία Ἀλεξάνδρου εἰς τοὺς Παροπανισάδας καὶ τὰ*
πραχθέντα κατ' αὐτήν. 25
- ις'. *Ἡ γενομένη ἐν Ἀρείοις μονομαχία καὶ παράληψις τοῦ*
ἔθνους.
- ιη'. *Βήσσου τοῦ ἀνελόντος Δαρείου θάνατος.*
- ιδ'. *Ὡς Ἀλέξανδρος διὰ τῆς ἀνύδρου πορευθεὶς πολλοὺς ἀπέβαλε*
τῶν στρατιωτῶν. 30
- κ'. *Ὡς τοὺς Βραγχίδας τὸ παλαιὸν ὑπὸ Περσῶν μετοικισθέντας*
εἰς τὰ ἔσχατα τῆς βασιλείας ὡς προδότας τῶν Ἑλλήνων
ἀνεῖλεν Ἀλέξανδρος.

7 Σουσιάδων addo cum Wess. ex XVII 68, 1. 13 ἐπαγγ-
γελία F. 14 Μαρδὸς R. 18 αὐτὸν F. 20 Ἀρείους R.
24 Παροπανισάδας F; cf. Niese Gesch. d. gr. u. m. St. I p. 112
a. 3. 26 Ἀρείοις R. 33 ὁ Ἀλέξανδρος F.

- κα'. Ὡς ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Σογδιανῶν καὶ Σκύθας ἐστράτευσεν.
 κβ'. Ὡς οἱ πρωτεύοντες Σογδιανῶν ἀπαγόμενοι πρὸς τὸν θάνατον παραδόξως ἐσώθησαν.
 κγ'. Ὡς Ἀλέξανδρος ἀποστάντας τοὺς Σογδιανούς κατεπολέμησε καὶ κατέσφαξεν αὐτῶν πλείους τῶν δώδεκα μυριάδων.
 5 κδ'. Ὡς Βακτριανούς ἐκόλασε καὶ Σογδιανούς τὸ δεύτερον ἐχειρώσατο καὶ πόλεις ἔκτισεν εὐκαίρως πρὸς τὰς τῶν ἀφισταμένων κολάσεις.
 κε'. Ἀπόστασις τρίτη Σογδιανῶν καὶ ἄλωσις τῶν εἰς τὴν Πέτραν καταφυγόντων.
 10 κς'. Περὶ τοῦ ἐν Βασίστοις κυνηγίου καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἐν αὐτῷ θηρίων.
 κζ'. Περὶ τῆς εἰς τὸν Διόνυσον ἀμαρτίας καὶ τῆς παρὰ τὸν πότον ἀναιρέσεως Κλείτου.
 15 κη'. Περὶ τῆς Καλλισθένους τελευτῆς.
 κθ'. Στρατεία τοῦ βασιλέως εἰς τοὺς καλουμένους Νάυτακας καὶ φθορὰ τῆς δυνάμεως ὑπὸ πολλῆς χιόνος.
 158 λ'. Ὡς Ἀλέξανδρος ἐρασθεὶς Ῥωξάνης τῆς Ὁξυάρτου ἔγημεν αὐτήν καὶ τῶν φίλων πολλοὺς ἔπεισε γῆμαι τὰς τῶν ἐπισήμων βαρβάρων θυγατέρας.
 20 λα'. Παρασκευὴ τῆς ἐπὶ Ἰνδοῦς στρατείας.
 λβ'. Ἐμβολή εἰς τὴν Ἰνδικὴν καὶ ἀναιρέσεις ἄρδην τοῦ πρώτου ἔθνους πρὸς κατάπληξιν τῶν ἄλλων.
 λγ'. Ὡς τὴν Νυσίαν ὀνομαζομένην πόλιν ἐδεργέτησε διὰ τὴν ἀπὸ Διονύσου συγγένειαν.
 25 λδ'. Ὡς Μάσσακα πόλιν ὄχνησεν ἐκπορθήσας τοὺς μισθοφόρους ἅπαντας λαμπρῶς ἀγωνισαμένους κατέκοψεν.
 λε'. Ὡς τὴν Ἄορον καλουμένην Πέτραν, ἀνάλωτον ἀεὶ γεγεννημένην, ἐξεπολιόρμησεν.
 30 λς'. Ὡς Ταξίλην μὲν τὸν βασιλέα τῶν Ἰνδῶν προσηγάγετο, Πῶρον

3 ἐρρύσθησαν F. 4 Ὀγδιανούς F, corr. 2. m. 6 Ὀγδ. F.
 11 Bazaïra apud Curt. VIII 1, 10. 14 Κλίτου R. 16 Νάυτακας] cf. Curt. VIII 2, 14; Droysen Hell. I³ p. 75 a. 4. 18 Ῥωξάνης R.
 21 ἐπὶ Ἰνδοῦς] R^X; ἐπὶ Νάυτακας F, in quo m. sec. suprascr. τοὺς Ἰνδοῦς. 26 Μάσσακα] cf. Arr. IV 26, 1; Strab. XVII 698; Curt. VIII 10, 22; ep. Mett. p. 102. 3. ἐκπορθήσας] ἐκπολιόρμησας F. 28 Ἄορον F. Πέτραν] πόλιν F. αἰεὶ R.

- δὲ μεγάλη παρατάξει νικήσας καὶ τοῦ σώματος κρατήσας,
ἀπέδωκε τὴν βασιλείαν αὐτῷ δι' ἀνδραγαθίαν.
- λξ'. Ἀπαγγελία τῶν κατὰ τὴν χώραν παραδόξων ὕψων τε καὶ
τῶν φουμένων καρπῶν.
- λη'. Ὡς τὰ πλησιόχωρα τῶν ἔθνων τὰ μὲν προσηγάγετο, τὰ δὲ 5
κατεπολέμησεν.
- λθ'. Ὡς τὴν ὑπὸ Σωπείδην τεταγμένην ἐχειρώσατο.
- μ'. Περὶ τῆς εὐνομίας τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ πόλεων.
- μα'. Περὶ τῆς ἀρετῆς τῶν δωρηθέντων Ἀλεξάνδρῳ κυνῶν.
- μβ'. Περὶ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως. 10
- μγ'. Ὡς τοῦ Ἀλεξάνδρου βουλομένου διαβῆναι τὸν Γάγγην πο-
ταμὸν καὶ στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Γανδαρίδας ὀνομαζομένους
οἱ Μακεδόνες οὐχ ὑπήκουσαν.
- μδ'. Ὡς ὄρια θέμενος τῆς στρατείας ὁ βασιλεὺς ἐπήλθε τὰ λοιπὰ
τῶν Ἰνδῶν. 15
- με'. Ὡς διὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ κατέπλευσεν ἐπὶ τὸν κατὰ με-
σημβρίαν Ὠκεανόν, καὶ τοξευθεὶς ἐκινδύνευσεν.
- μς'. Περὶ τῆς γενομένης μονομαχίας ἐκ προκλήσεως.
- μξ'. Περὶ τῶν καταπολεμηθέντων Ἰνδῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν
τοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ. 20
- μη'. Περὶ τῶν παραδόξων καὶ νομίμων παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις καὶ
τῶν θηριώδη βίον ἔχοντων.
- μθ'. Ὡς οἱ τὸν Ὠκεανὸν πλεύσαντες συνέμιξαν Ἀλεξάνδρῳ παρὰ
θάλατταν ἐστρατοπεδευκότε καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν ἀπήγ-
γειλαν. 25
- ν'. Ὡς πάλιν ἐκπλεύσαντες πολλὴν τῆς παραθαλαττίας χώρας
παρέπλευσαν.
- να'. Ὡς τῶν Περσῶν τρισμυρίους νεανίσκους ἐπιλέξας καὶ παι-
δεύσας τὰ πολεμικὰ τῶν ἔργων ἀντίταγμα κατεσκεύασε τῇ
Μακεδονικῇ φάλαγγι. 30

2 αὐτῷ om. R. δι' ἀνδρείας F, in marg. 2. m. ἀνδραγα-
θίας. 7 Σωπειμην RXF. 10 fort. cum Dind. ex XVII 93, 2
supplendum <Φηγέως>. Ἰνδοῦ F, corr. 2. m. 12 Γανδαρίδας]
cf. ad XVII 91, 1. 15 τῶν Ἰνδῶν om. R. καὶ τοξευθεὶς ἐκιν-
δύνευσε add. libri, quod recte proximo capiti attribuit Cosp.
16 ἐπὶ μεσημβρίας R. 18 προκλήσεων F, corr. 1. m. 21 παρα-
δόξων] ita Cosp., libri παραδόσεων.

- νβ'. Ὡς Ἄρπαλος διὰ τὴν τρυφήν καὶ τὰς ὑπερβολὰς τῶν δαπανημάτων διαβληθεὶς ἔφυγεν ἐκ Βαβυλῶνος καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἰκέτης ἐγένετο.
- νγ'. Ὡς διαδράς ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀνηρέθη καὶ τῶν χρημάτων ἐπτακόσια μὲν τάλαντα παρέθηκε τοῖς Ἀθηναίοις, τετρακισχίλια δὲ καὶ μισθοφόρους ὀκτακισχιλίους περὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἀπέλιπεν.
- 159 νδ'. Ὡς Ἀλέξανδρος τοὺς γεγηρακότας τῶν Μακεδόνων χροολυτήσας καὶ καταναλώσας μύρια τάλαντα ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας.
- 10 νε'. Ὡς στασιαζόντων τῶν Μακεδόνων ἐκόλασε τοὺς αἰτίους.
- νς'. Ὡς Πενθέτης ἤγαγε πρὸς Ἀλέξανδρον ἐκ τῶν Περσῶν ἐπιλέξας τοξότας καὶ σφενδονήτας μυρίους.
- νζ'. Ὡς τὰς τάξεις ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἀναμίξας τοῖς Μακεδόσι Πέρσας.
- 15 νη'. Ὡς τοῖς ἐπιτόνοις παισὶ μυρίοις οὔσι τὰς δαπάνας καὶ παιδείας μισθοὺς ἄπασιν ἐχορήγει.
- νθ'. Ὡς Λεωσθένης ἤρξατο κινεῖν τὸν πρὸς Μακεδόνας πόλεμον.
- ξ'. Ὡς Ἀλέξανδρος ἐπὶ Κοσσαίους ἐστράτευσεν.
- ξά'. Ὡς πορευομένου τοῦ βασιλέως εἰς Βαβυλῶνα προείπον οἱ
- 20 Χαλδαῖοι τῷ Ἀλεξάνδρῳ τελευτήσειν αὐτόν, ἐὰν εἰς τὴν Βαβυλῶνα εἰσέλθῃ.
- ξβ'. Ὡς ὁ βασιλεὺς ἐν ἀρχῇ μὲν κατεπλάγη καὶ παρήλλαξε τὴν Βαβυλῶνα, ὕστερον δ' ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν φιλοσόφων πεισθεὶς κατήντησεν εἰς τὴν πόλιν.
- 25 ξγ'. Περὶ τοῦ πλήθους τῶν παραγενομένων πρεσβειῶν.
- ξδ'. Περὶ τῆς Ἡφαιστίανος ταφῆς καὶ τοῦ πλήθους τῶν εἰς αὐτὴν δαπανηθέντων χρημάτων.
- ξε'. Περὶ τῶν σημείων τῶν γεγενημένων Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

6 ὀκτακισχ.] ἑξακισχιλίους XVII 108, 6. 12 μυρίους] milia viginti Cosp.; cf. Arr. VII 23, 1. 16 μισθοὺς om. R. ἐχορήγησεν F. 17 Μακεδόνας. 20 τῷ Ἀλεξάνδρῳ om. R. εἰς τὴν Βαβυλωνίαν R. 25 πρέσβειων F. 28 γενομένων F. 29 αὐτοῦ om. RF.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΒΙΒΛΟΣ ΕΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

160

1 Ἡ μὲν πρὸ ταύτης βύβλος, οὕσα τῆς ὅλης συν-
τάξεως ἑξκαιδεκάτη, τὴν ἀρχὴν ἔσχευ ἀπὸ τῆς Φι-
λίππου τοῦ Ἀμύντου βασιλείας· περιελήφθησαν δ'
ἐν αὐτῇ πράξεις αἱ μὲν τοῦ Φιλίππου πᾶσαι μέχρι
τῆς τελευτῆς, αἱ δὲ τῶν ἄλλων βασιλείων τε καὶ 5
ἔθνῶν καὶ πόλεων ὅσαι γεγόνασιν κατὰ τοὺς τῆς βασι-
λείας ταύτης χρόνους, ὅντας ἐτῶν εἴκοσι καὶ τεσσαράρων.
2 ἐν ταύτῃ δὲ τὰς συνεχεῖς πράξεις ἀναγράφοντες ἀρξό-
μεθα μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας, περιλαβόντες
δὲ τὰ τούτῳ τῷ βασιλεῖ προχθέντα μέχρι τῆς τελευτῆς 10
συναναγράφομεν καὶ τὰ ἅμα τούτοις συντελεσθέντα
ἐν τοῖς γνωριζομένοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης· οὕτω
γὰρ μάλιστα ὑπολαμβάνομεν τὰς πράξεις εὐμνημονεύ-
τους ἔσεσθαι, κεφαλαιωδῶς τεθείσας καὶ συνεχεῖς ἐχού-
3 σας ταῖς ἀρχαῖς τὸ τέλος. ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ μεγάλας
πράξεις οὗτος ὁ βασιλεὺς κατειργάσατο καὶ διὰ τὴν
ιδίαν σύνεσιν τε καὶ ἀνδρείαν ὑπερεβάλετο τῷ μεγέθει
τῶν ἔργων πάντας τοὺς ἐξ αἰῶνος τῇ μνήμῃ παρὰ-
4 δεδομένους βασιλεῖς· ἐν ἔτεσι γὰρ δώδεκα καταστρεψά-
μενος τῆς μὲν Εὐρώπης οὐκ ὀλίγα, τὴν δὲ Ἀσίαν 20

2 ἑξκαιδεκάτη RX (cf. XI 26, 7). 11 συναναγράφομεν RX
ἀναγράφομεν F; corr. edd. 13 τὰς τε πράξεις F. 15 δὲ] γὰρ F.
18 post τῇ μνήμῃ add. τῶν ἔργων RX.

σχεδὸν ἅπασαν εἰκότως περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν
καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤρωσι καὶ ἡμιθέοις ἰσάζουσιν. ἀλλὰ
γὰρ οὐκ ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐν τῷ προοιμίῳ προλαμβάνειν
τι τῶν κατωρθωμένων τούτῳ τῷ βασιλεῖ· αὐταὶ γὰρ
5 αἱ κατὰ μέρος πράξεις ἱκανῶς μνηύσουσι τὸ μέγεθος
τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἀλέξανδρος οὖν γεγυῶς κατὰ 5
πατέρα μὲν ἀφ' Ἡρακλέους, κατὰ δὲ μητέρα τῶν
161 Αἰακιδῶν οἰκείαν ἔσχε τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς
τῶν προγόνων εὐδοξίας. ἡμεῖς δὲ τοὺς ἀρμόττοντας
10 τῇ γραφῇ χρόνους παραθέτες ἐπὶ τὰς οἰκείας τῆς
ὑποκειμένης ἱστορίας πράξεις τρεψόμεθα.

Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐδαινέτου Ῥωμαῖοι 2
κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Φούριον καὶ Γάιον Μά-
νιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλέξανδρος διαδεξάμενος τὴν
15 βασιλείαν πρῶτον μὲν τοὺς φονεῖς τοῦ πατρὸς τῆς
ἀρμοξοσύνης τιμωρίας ἤξιωσε, μετὰ δὲ ταῦτα τῆς ταφῆς
τοῦ γονέως τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ποιησάμενος
κατέστησε τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν πολὺ κάλλιον ἢ πάντες
προσεδόκησαν. νέος γὰρ ὢν παντελῶς καὶ διὰ τὴν 2
20 ἡλικίαν ὑπὸ τινῶν καταφρονούμενος πρῶτον μὲν τὰ
πλήθη οἰκείοις λόγοις παρεστήσατο πρὸς εὐνοίαν· ἔφη
γὰρ ὄνομα μόνον διηλλάχθαι βασιλέως, τὰς δὲ πράξεις
χειρισθῆσθαι μηδὲν καταδεέστερον τῆς ἐπὶ τοῦ πα-
τρὸς γενομένης οἰκονομίας· ἔπειτα ταῖς πρεσβείαις
25 χρηματίσας φιλανθρώπως παρεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας

2 καὶ . . . ἰσάζουσιν om. F, suppl. in marg. 2. m. 5 μνηύ-
σουσι F, corr. 2. m. 6 αὐτοῦ] αὐτῶν F. 10 παρελθόντες X.
13 Φούριον RXFM; Φρούριον rec. libri. καὶ om. F, add. 2. m.
Μάνιον] Μάνιον RX Μάλιον FM; corr. Rhod. ex Liv. VIII 13.
17 τὴν μὲν ἐνδεχ.] RX. 18 post τὴν ἀρχὴν in F iterum legitur
ποιησάμενος. 21 fort. <τοῖς> add.; cf. XVII 33, 1. 23 ἐπὶ]
ὑπὸ F. 24 γεγεννημένης F. 25 παρεκαλεῖτο F.

3 τηρεῖν τὴν πρὸς αὐτὸν πατροπαράδοτον εὐνοίαν. τῶν
 δὲ στρατιωτῶν πυκνὰς ποιησάμενος ἔξοπλισίας μελέτας
 τε καὶ γυμνασίας πολεμικὰς εὐπειθῆ κατασκεύασε τὴν
 δύναμιν. ἔχων δὲ τῆς βασιλείας ἔφεδρον Ἄτταλον
 τὸν ἀδελφὸν Κλεοπάτρας τῆς ἐπιγαμηθείσης ὑπὸ Φι- 5
 λλίππου τοῦτον ἔκρινεν ἐκ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι· καὶ
 γὰρ ἐτύγγανε παιδίον ἐκ τῆς Κλεοπάτρας γερονδὸς τῷ
 Φιλίππῳ τῆς τελευτῆς τοῦ βασιλέως ὀλίγαις πρότερον
 4 ἡμέραις. ὁ δ' Ἄτταλος προαπεσταλμένος ἦν εἰς τὴν
 Ἀσίαν στρατηγὸς τῶν δυνάμεων μετὰ Παρμενίωνος, 10
 εὐεργετικὸς δ' ὢν καὶ ταῖς ὀμίλαις ἐκθεραπεύων τοὺς
 στρατιώτας μεγάλης ἐτύγγανεν ἀποδοχῆς ἐν τῷ στρα-
 τοπέδῳ. εὐλόγως οὖν τοῦτον εὐλαβεῖτο μήποτε τῆς
 ἀρχῆς ἀντιποιήσῃται, συνεργοὺς λαβὼν τῶν Ἑλλήνων
 5 τοὺς ἐναντιουμένους ἑαυτῷ. διόπερ τῶν φίλων προ- 15
 χειρισάμενος Ἐκαταῖον ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν Ἀσίαν
 μετὰ τῶν ἱκανῶν στρατιωτῶν, δοὺς ἐντολὰς μάλιστα
 μὲν ἀγαγεῖν ζῶντα τὸν Ἄτταλον, ἐὰν δὲ τοῦτο μὴ
 δύνηται καταργάσασθαι, δολοφονῆσαι τὸν ἄνδρα τὴν
 6 ταχίστην. οὗτος μὲν οὖν διαβὰς εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ 20
 συμμίξας τοῖς περὶ τὸν Παρμενίωνα καὶ Ἄτταλον
 ἐπετήρει τὸν καιρὸν τῆς προκεχειρισμένης πράξεως.
 3 Ἀλέξανδρος δὲ πυθόμενος πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων μετ-
 εώρους εἶναι πρὸς καινοτομίαν εἰς πολλὴν ἀγωνίαν
 2 ἐνέπιπτεν. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ Δημοσθένους δημαγω- 25
 γοῦντος κατὰ τῶν Μακεδόνων τὴν τε Φιλίππου
 τελευτὴν ἀσμένως ἤκουσαν καὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν

1 πρὸς αὐτὸν τὴν Dind. 2 ἔξοπλισίας F. 5 ἀδελφιδῶν
 restitui iussit Wess. ex XVI 93, 9, ubi vide; μητρᾷδελφον
 Rhod. coniecerat. 15 αὐτῷ RX. 18 τοῦτον F. 23 ὁ δ'
 Ἀλέξανδρος F. 26 τῶν om. F.

Ἑλλήνων οὐκ ἐξεχώρουν τοῖς Μακεδόσι, διαπρεσβευσάμενοι δὲ πρὸς Ἄτταλον ἐν ἀπορρήτοις συνετίθεντο κοινοπραγίαν καὶ πολλὰς τῶν πόλεων προετρέποντο τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι. Αἰτωλοὶ δὲ κατάγειν τοὺς 3
 5 ἐξ Ἀκαρνανίας φυγάδας ἐψηφίσαντο διὰ Φιλίππου πείραν εἰληφότητας τῆς φυγῆς. Ἀμβρακιῶται δὲ πεισθέντες Ἀριστάρχῳ τὴν μὲν ὑπὸ Φιλίππου κατασταθεῖσαν φρουρὰν ἐξέβαλον, τὴν δὲ πόλιν ἐπόλησαν
 162 δημοκρατεῖσθαι· ὁμοίως δὲ τούτοις Θηβαῖοι τὴν μὲν
 10 ἐν τῇ Καδμείᾳ φρουρὰν ἐκβαλεῖν ἐψηφίσαντο, τῷ δ' Ἀλεξάνδρῳ μὴ συγχωρεῖν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν. Ἀρκάδες δὲ οὔτε Φιλίππῳ συνεχώρησαν τὴν ἡγεμονίαν μόνον τῶν Ἑλλήνων οὔτ' Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον· τῶν δ' ἄλλων Πελοποννησίων Ἀργεῖοι καὶ 5
 15 Ἡλείοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ τινες ἕτεροι πρὸς τὴν αὐτονομίαν ὤρμησαν. τῶν δὲ ὑπεροικούντων τὴν Μακεδονίαν ἔθνῶν οὐκ ὀλίγα πρὸς ἀπόστασιν ἔρμα καὶ πολλὴ ταραχὴ κατεῖχε τοὺς τῆδε κατοικοῦντας βαρβάρους. ἀλλ' ὁμοῦς τηλικούτων πραγμάτων καὶ 6
 20 τοσούτων φόβων κατεχόντων τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρος νέος ὦν παντελῶς ἔπαντα τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν δυσχερῆ παραδόξως καὶ συντόμως κατεστήσατο· οὓς μὲν γὰρ πειθοῖ διὰ τῆς ὁμιλίας προσηγάργετο, οὓς δὲ φόβῳ διορθώσατο, τινὰς δὲ βίᾳ χειρωσάμενος

1 διαπρεσβευσόμενοι F. 2 ἐν ἀπορρήτῳ F. 3 κοινοπραγίας F. 12.15 Ἀρκάδες—Λακεδαιμόνιοι] quod de Arcadibus traditur, apud rell. scriptores tribuitur Lacedaemoniis; itaque gentium nomina inter se commutanda esse censent Böhnecke Forsch. a. d. Geb. d. att. R. I p. 614 a. 2 et Schaefer Dem. III² p. 92 a. 1. 13 προσέσχον] cf. Hultzsck Progr. Pasew. 1902 p. 8. 14 post Ἀργεῖοι add. μὲν F. 17 ὤρμησε F. 19 μετὰ τηλικούτων F. 20 κατέχων F. 21 ἔπαντά τε τὰ RX. 24 διορθώσατο F. τινὲς X. χειρωσάμενοι καὶ ὁ X.

4 ὑπηκόους ἐποιήσατο. πρώτους δὲ Θετταλοὺς ὑπομνήσας
 τῆς ἀρχαίας ἀφ' Ἡρακλέους συγγενείας καὶ λόγοις
 φιλανθρωπῶν, ἔτι δὲ μεγάλαις ἐπαγγελίαις μετεωρίσας
 ἔπεισε τὴν πατροπαράδοτον ἡγεμονίαν [τῆς Ἑλλάδος]
 2 αὐτῷ συγχωρήσαι κοινῶ τῆς Θετταλίας δόγματι. μετὰ 5
 δὲ τούτους τὰ συνορίζοντα τῶν ἔθνῶν εἰς τὴν ὁμοίαν
 εὐνοίαν προσαναγκάζοντας παρήλθεν εἰς Πύλας καὶ τὸ
 τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον συναγαγὼν ἔπεισεν
 ἑαυτῷ κοινῶ δόγματι δοθῆναι τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγε-
 3 μονίαν. τοῖς δ' Ἀμβρακιάταις διαπρεσβενομένοις [καὶ] 10
 φιλανθρωπῶς ὁμιλήσας ἔπεισεν αὐτοὺς βραχεῖ προ-
 ειληφέναι τὴν μέλλουσαν ὑπ' αὐτοῦ δίδοσθαι μετὰ
 4 προθυμίας αὐτονομίαν. πρὸς δὲ τὴν κατάπληξιν τῶν
 ἀπειθουσῶν ἤγε τὴν δύναμιν τῶν Μακεδόνων κεκοσ-
 μημένην καταπληκτικῶς. ὄξελαις δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις 15
 χρησάμενος ἤκεν εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ πλησίον τῆς
 Καδμείας καταστρατοπεδεύσας ἐπέστησε πολὺν φόβον
 5 τῇ πόλει τῶν Θηβαίων. καθ' ὃν δὴ χρόνον Ἀθηναῖοι
 πυθόμενοι τὴν εἰς Βοιωτίαν πάροδον τοῦ βασιλέως
 τῆς προὔπαρχούσης καταφρονήσεως ἀπέστησαν· ἡ γὰρ 20
 ὄξύτης τοῦ νεανίσκου καὶ ἡ διὰ τῶν πράξεων ἐνέργεια
 6 τοὺς ἄλλοτριοφρονοῦντας μεγάλως ἐξέπληττεν. διόπερ
 Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἀπὸ τῆς χώρας ἐψηφίσαντο κατα-
 κομίζειν, τῶν δὲ τειχῶν τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν

1 ἐπηκόους F. Θεσσαλοὺς XF. 4 τῆς Ἑλλάδος uncis cir-
 cumclusit Rühl N. Jahrb. f. Phil. 137 (1888) p. 114. 5 μετὰ δὲ
 (om. X) τούτους τοὺς συνορίζοντας τῶν ἔθνῶν RXF; corr. Dind.
 (cf. XVII 76, 1; 96, 3 saepius). 9 ἑαυτῷ om. R.X. 10 δια-
 πρεσβενομένος (-σάμενος Dind.) καὶ libri, quod certe corruptum
 (cf. Schaefer Dem. III² p. 95 a. 1). 11 βραχεῖ codd. omnes.
 17 καταστρατοπεδευσάμενος X. ἐπέστησε τὸν φόβον libri; correxi
 ex XVII 14, 4. 24 ἐπιμέλειαν τὴν ἐνδεχομένην F.

ποιείσθαι. πρὸς δὲ τὸν Ἀλέξανδρον πρέσβεις ἐξ-
 απέστειλαν, ἀξιοῦντες συγγνώμην ἔχειν, εἰ τὴν ἡγε-
 μονίαν μὴ ταχέως συγχωροῦσιν. ἐν δὲ τοῖς πρέσβεσι 7
 καὶ Δημοσθένης ἐκπεμφθεὶς οὐ συνῆλθε μετὰ τῶν
 5 ἄλλων πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἀλλ' ἐκ τοῦ Κιθαιρωῶνος
 ἀνέκαμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας, εἴτε διὰ τὰ πεπολιτευμένα
 κατὰ Μακεδόνων φοβηθεὶς, εἴτε βουλόμενος τῷ βασι-
 λεί τῶν Περσῶν ἄμεμπτον αὐτὸν διαφυλάττειν. πολλὰ 8
 163 γὰρ χροῖματά φασι αὐτὸν εἰληφέναι παρὰ Περσῶν,
 10 ἵνα πολιτεύηται κατὰ Μακεδόνων· περὶ ᾧ καὶ τὸν
 Αἰσχίνην φασὶν ὀνειδίζοντα τῷ Δημοσθένει κατὰ τινα
 λόγον τὴν δωροδοκίαν εἰπεῖν, Νῦν μέντοι τὴν δαπάνην
 ἐπικέκλυκεν αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν χρυσίον. ἔσται δὲ
 οὐδὲ τοῦθ' ἱκανόν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε πλοῦτος τρόπου
 15 πονηροῦ περιεγένετο. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τοῖς πρέσβεσι 9
 τῶν Ἀθηναίων φιλανθρώπους ἀποκρίσεις δοὺς ἀπέλυσε
 τοῦ πολλοῦ φόβου τὸν δῆμον. τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου
 παραγγελλαντος εἰς Κόρινθον ἀπαντᾶν τὰς τε πρεσ-
 βείας καὶ τοὺς συνέδρους, ἐπειδὴ συνῆλθον οἱ συν-
 20 εδρεύειν εἰωθότες, διαλεχθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ λόγοις
 ἐπεικέσι χρησάμενος ἔπεισε τοὺς Ἕλληνας ψηφίσασθαι
 στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὸν Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ συστρατεύειν ἐπὶ τοὺς Πέρσας ὑπὲρ ᾧν
 εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήμαρτον. τυχῶν δὲ ταύτης τῆς
 25 τιμῆς ὁ βασιλεὺς ἐπανῆλθε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς
 Μακεδονίαν.

1 ἔπεμπον πρεσβείαν F. 5 Κιθαιρωῶνος F. 6 ἀνέκαμ-
 πτεν F. 8 αὐτὸν XF. 9 αὐτὸν om. F. 12 cf. Aesch.
 Ctes. 173. 13 ἔσται δὲ τούτῳ οὐδ' οὔτω τὸ ἱκανόν F.
 16 διδοῦς F. 20 fort. addendum αὐτοῖς. 25 μετὰ δυ-
 νάμεως X.

5 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα διήλθομεν, μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πράξεις. μετὰ γὰρ τὴν Φιλίππου τελευτὴν Ἄτταλος τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχειρεῖ νεωτερίζειν καὶ πρὸς Ἀθηναίους συνελθῆτο κοινοπραγίαν κατ' Ἀλεξάνδρου, 5 ὕστερον δὲ μετανοήσας τὴν μὲν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ παρὰ Δημοσθένους ἐπιστολὴν τηρήσας ἀπέστειλε πρὸς Ἀλεξάνδρον καὶ λόγοις φιλανθρώποις ἐπειρᾶτο τὰς 2 καθ' αὐτοῦ διαβολὰς ἀποτρέψασθαι· τοῦ δ' Ἐκαταίου κατὰ τὰς τοῦ βασιλέως ἐντολὰς δολοφονήσαντος τὸν 10 Ἄτταλον ἢ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν τῶν Μακεδόνων δύναμις ἐπαύσατο τοῦ μετεωρίζεσθαι πρὸς ἀπόστασιν, τοῦ μὲν Ἄτταλου πεφονευμένου, τοῦ δὲ Παρμενίωνος 3 οὐκείωτατα διακειμένου πρὸς Ἀλεξάνδρον. περὶ δὲ τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας μέλλοντας ἡμᾶς ἀναγράφειν 15 ἀναγκαῖόν ἐστι βραχὺ τοῖς χρόνοις προαναλαβεῖν τὴν ἱστορίαν. Φιλίππου γὰρ ἔτι βασιλεύοντος ἤρχε τῶν Περσῶν Ὠχὸς καὶ προσεφέρετο τοῖς ὑποτεταγμένοις ὡμῶς καὶ βιαιῶς. μισουμένου δὲ αὐτοῦ διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν τρόπων Βαγῶας ὁ χιλιάρχος, εὐνοῦχος 20 μὲν ὢν τὴν ἔξιν, πονηρὸς δὲ καὶ πολεμικὸς τὴν φύσιν, ἀνεῖλε φαρμάκῳ τὸν Ὠχὸν διὰ τινος ἰατροῦ, τὸν δὲ νεώτατον τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως Ἀρσῆν εἰσήγαγεν 4 εἰς τὴν βασιλείαν. ἀνεῖλε δὲ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ βασιλέως, ὅντας νέους παντελῶς, ὅπως μονωθεῖς ὁ 25 νεανίσκος μᾶλλον ὑπήκοος αὐτῷ γένηται. τοῦ δὲ

2 μεταβιβάσομεν τὸν λόγον] τρεψόμεθα πάλιν F. 9 καθ' αὐτοῦ F. ἀποτρέψασθαι F. 14 τὸν Ἀλεξάνδρον F. 21 πολεμικός] malim φονικός (cf. XI 53, 2; 67, 5; XIX 71, 2). 23 Ἀρσῆν F; Ἀρσῆν Dind.; at cf. Strab. XV 3, 24; Synk. 392; Ὀάρσης legitur ap. Plut. de Alex. fort. II 3. 25 νέους ὄντας F. de re cf. Niese G. d. gr. u. m. St. I p. 49 a. 1.

μειρακίου ταῖς γενομέναις παρανομίαις προσκόπτοντος
 καὶ φανεροῦ καθεστῶτος ὅτι τιμωρήσεται τὸν αὐθέν-
 την τῶν ἀνομημάτων φθάσας αὐτοῦ τὰς ἐπιβουλὰς ὁ
 Βαγῶας ἀνεῖλε τὸν Ἀρσῆν μετὰ τῶν τέκνων τρίτου
⁵ ἔτος ἤδη βασιλεύοντα. ἐρήμον δ' ὄντος τοῦ βασιλέως 5
¹⁶⁴ οἴκου καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ κατὰ γένος διαδεξομένου
 τὴν ἀρχήν, προχειρισάμενος ἕνα τῶν φίλων Δαρεῖον
 ὄνομα τούτῳ συγκατεσκεύασε τὴν βασιλείαν. οὗτος
 δ' ἦν υἱὸς μὲν Ἀρσάνου τοῦ Ὀσάνου, ὃς ἦν ἀδελφὸς
¹⁰ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλεύσαντος. ἴδιον δέ τι 6
 συνέβη περὶ τὸν Βαγῶαν γενέσθαι καὶ μνήμης ἄξιον·
 χρώμενος γὰρ τῇ συνήθει μαιφουίᾳ τὸν Δαρεῖον
 ἐπεβάλετο διὰ φαρμακείας ἀνελεῖν· μηνυθείσης δὲ τῆς
 ἐπιβουλῆς ὁ βασιλεὺς ὡς ἐπὶ τινι φιλανθρωπίᾳ προσ-
¹⁵ καλεσάμενος τὸν Βαγῶαν καὶ δοὺς τὸ ποτήριον ἠνάγκ-
 ασε πιεῖν τὸ φάρμακον. ἠξιώθη δὲ τῆς βασιλείας ὁ 6
 Δαρεῖος δοκῶν πολὺν προέχειν ἀνδρείᾳ Περσῶν· Ἀρτα-
 ξέρξου γὰρ ποτε τοῦ βασιλέως πολεμοῦντος πρὸς
 Καδουσίους καὶ τινος τῶν Καδουσίων ἐπ' ἀλκῇ καὶ
²⁰ ἀνδρείᾳ διαβεβοημένου προκαλεσαμένου τὸν βουλό-
 μενον Περσῶν μονομαχήσαι ἄλλος μὲν οὐδεὶς ἐτόλ-
 μησεν ὑπακοῦσαι, μόνος δὲ Δαρεῖος ὑποστὰς τὸν
 κίνδυνον τὸν προκαλεσάμενον ἀπέκτεινεν καὶ ὑπὸ μὲν
 τοῦ βασιλέως μεγάλας ἐτιμήθη δωρεαῖς, παρὰ δὲ τοῖς
²⁵ Πέρσαις τὸ πρωτεῖον τῆς ἀνδρείας ἀπηνέγκατο. διὰ 2
 ταύτην δὴ τὴν ἀνδραγαθίαν ἄξιος τῆς βασιλείας
 νομισθεὶς παρέλαβε τὴν ἀρχὴν περὶ τούτους τοὺς

1 γενομέναις F. 3 ἐπιβουλὰς F. 6 διαδεξαμένου X.
 9 μὲν om. F. ὁ Ἀρσάνου RX; fort. Ὀαρσάνου. τοῦ Ὀσάνου
 om. RX; cf. Plut. Art. 1. 5. 22. 10 τοῦ Ἀρταξέρξου F. βασι-
 λεύοντος F. 14 φιλανθρωπίᾳ F. 20 προκαλεσαμένου F.
 22 ἐπακοῦσαι F. 23 ἀπὸ F. 26 τῆς om. F.

χρόνους, ἐν οἷς Φιλίππου τελευτήσαντος διεδέξατο τὴν
 3 βασιλείαν Ἀλέξανδρος. τοιοῦτον δ' ἄνδρα τῆς τύχης
 παραδόσης ἀντίπαλον τῇ κατ' Ἀλέξανδρον ἀρετῇ
 συνέβη πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας συστήναι περὶ
 τοῦ πρωτείου. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων αἰ κατὰ μέρος ⁵
 πράξεις ἕκαστα δηλώσουσιν· ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὸ συνεχὲς
 τῆς ἱστορίας τρεψόμεθα.

7 Δαρεῖος γὰρ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν πρὸ μὲν
 τῆς Φιλίππου τελευτῆς ἐφιλοτιμεῖτο τὸν μέλλοντα
 πόλεμον εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀποστρέψαι· ἐκείνου δὲ ¹⁰
 τελευτήσαντος ἀπελύθη τῆς ἀγωνίας, καταφρονήσας
 2 τῆς Ἀλεξάνδρου νεότητος. ἐπεὶ δ' ἡ <διὰ> τῶν
 πράξεων ἐνέργεια καὶ ὀξύτης ἐποίησε μὲν τὴν τῶν
 Ἑλλήνων ἡγεμονίαν πᾶσαν ἀναλαβεῖν καὶ τὴν ἀρε-
 τὴν τοῦ νεανίσκου γενέσθαι περιβόητον, τότε δὴ νου- ¹⁵
 θετηθεὶς τοῖς ἔργοις ὁ Δαρεῖος ἐπιμέλειαν μεγάλην
 ἐποιεῖτο τῶν δυνάμεων, τριήρεις τε πολλὰς κατα-
 σκευαζόμενος καὶ [πολλὰς] δυνάμεις ἀξιολόγους συν-
 ιστάμενος, ἡγεμόνας τε τοὺς ἀρίστους προκρίνων, ἐν
 οἷς ὑπῆρχε καὶ Μέμνων ὁ Ῥόδιος, διαφέρων ἀνδρείᾳ ²⁰
 3 καὶ συνέσει στρατηγικῇ. τούτῳ δὲ δοὺς ὁ βασιλεὺς
 μισθοφόρους πεντακισχιλίους προσέταξε παρελθεῖν ἐπὶ
 πόλιν Κύζικον καὶ πειρᾶσθαι ταύτην χειρώσασθαι.
 οὗτος μὲν οὖν μετὰ τοσούτων στρατιωτῶν προῆγε διὰ
 4 τῆς Ἰδῆς. τὸ δ' ὄρος τοῦτο μυθολογοῦσὶ τινες τυχεῖν ²⁵
 ταύτης τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς Μελισσέως Ἰδῆς.

1 διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρος om. F, suppl. in marg.
 2. m. 12 <διὰ> suppl. Kallenb. I p. 15 ex usu Diodori (cf.
 XVII 4, 5). 13 post μὲν fort. addendum αὐτόν. 15 δὴ om.
 R^X. 16 ἐπιμέλειαν μὲν μεγάλην R. 18 [πολλὰς] del. Dind.
 22 πεντακισχιλίους] Freinsh. (in ind. Curt. s. v. Memnon) πεν-
 τακισμυρίους.

μέγιστον δ' ὑπάρχον τῶν κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον ἔχει
κατὰ τὸ μέσον ἄντρον θεοπροπέες, ἐν ᾧ φασι κριθῆναι
τὰς θεὰς ὑπ' Ἀλεξάνδρου. γενέσθαι δ' ἐν τούτῳ λέ-
γεται καὶ τοὺς Ἰδαίους Δαιτύλους, οὓς σίδηρον
5 ἐργάσασθαι πρώτους, μαθόντας τὴν ἐργασίαν παρὰ
τῆς τῶν θεῶν μητρος. ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον
συμβαίνει γίνεσθαι περὶ τοῦτο τὸ ὕψος. κατὰ γὰρ 5
τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς διὰ
τὴν νηνεμίαν τοῦ περιέχοντος ἀέρος ὑπερπετῆ γίνε-
10 σθαι τὴν ἄκραν τῆς τῶν ἀνέμων πνοῆς, ὁρᾶσθαι δὲ
τὸν ἥλιον ἔτι νυκτὸς οὐσῆς ἀνατέλλοντα, τὰς ἀκτῖνας
οὐκ ἐν κυκλωτερῇ σχήματι *τετραμμένον, ἀλλὰ τὴν
φλόγα κατὰ πολλοὺς τόπους ἔχοντα διεσπαρμένην,
ᾧστε δοκεῖν πυρὰ πλείω θιγγάνειν τοῦ τῆς γῆς ὄρι-
15 ζουτος. μετ' ὀλίγον δὲ συνάγεται ταῦτα πρὸς ἓν 7
μέγεθος, ἕως ἂν γένηται τριπλεθρον διάστημα· καὶ
τότ' ἤδη τῆς ἡμέρας ἐπιλαβούσης τὸ φαινόμενον τοῦ
ἡλίου μέγεθος πληρωθὲν τὴν τῆς ἡμέρας διάθεσιν
κατασκευάζει. ὁ δ' οὖν Μέμνων διελθὼν τὴν ὄρεινὴν 8
20 ἄφνω τῇ πόλει τῶν Κυζικηνῶν προσέειπεν καὶ παρ'
ὀλίγον αὐτῆς ἐκυρίευσεν· ἀποπεσῶν δὲ τῆς ἐπιβολῆς
τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθησε καὶ πολλῶν λαφύρων
ἐκυρίευσεν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Παρμενίων 9

1 μέγιστον δ' ὑπάρχον τῶν κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον] ἢ δὲ
μέγιστον τῶν ὑπερχόντων τὸν Ἑλλήσποντον F, in cuius marg.
2. m. corr. μέγιστον δὲ ὑπάρχον τῶν κατὰ τὴν Ἰδην. 3 cf.
V 64, 3sq. 6 ἴδιον F. 7 γενέσθαι F, corr. in marg. 2. m.
in γίνεσθαι. de sequentibus cf. Mela II 18. 12 *τετρα-
μμένον] ita RX, μένοντα F; συνεστραμμένον vel συνέχοντα con.
Hertl. II, 2 p. 3, πέμποντα Dind.; fort. τετορνευμένον (cf. Plat.
Tim. 7 (33 B)). 20 τὴν πόλιν τῶν K. ἐθείασατο καὶ προσπεσῶν
αὐτῇ παρ' ὀλίγον X. 21 ἀποτυχῶν X.

Γρόνιον μὲν πόλιν ἔλῶν κατὰ κράτος ἐξηνδραποδίσατο, Πιτάνην δὲ πολιορκούντος αὐτοῦ Μέμνων ἐπιφανεῖς καὶ καταπληξάμενος τοὺς Μακεδόνας ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. μετὰ δὲ ταῦτα Κάλλας *μὲν ἔχων Μακεδόνας καὶ μισθοφόρους στρατιώτας ἐν τῇ Τροάδι 5 συνῆψε μάχην πρὸς τοὺς Πέρσας, ὄντας πολλαπλασίους, καὶ λειψθεὶς ἀπεχώρησεν εἰς τὸ Ῥόιτιον. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

8 Ἀλέξανδρος δὲ τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα ταραχὰς καταπαύσας ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Θράκην καὶ πολλὰ μὲν ἔθνη Θράκια ταραττόμενα καταπληξάμενος ὑποταγῆναι κατηνάγκασεν, ἐπῆλθεν δὲ καὶ τὴν Παιονίαν 166 καὶ τὴν Ἰλλυρίδα καὶ τὰς ὁμόρους ταύταις χώρας καὶ πολλοὺς τῶν κατοικούντων βαρβάρων ἀφεστηκότας χειρωσάμενος ὑπηκόους πάντας τοὺς πλησιοχώρους 15 2 βαρβάρους ἐποίησατο. περὶ ταῦτα δ' ὄντος αὐτοῦ παρῆσαν τινες ἀπαγγέλλοντες πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων νεωτερίζειν καὶ πολλὰς τῆς Ἑλλάδος πόλεις πρὸς ἀπόστασιν ὠρμημέναι, μάλιστα δὲ Θηβαίους. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς παροξυνθεὶς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν 20 Μακεδονίαν, σπεύδων τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα παύσαι 3 ταραχὰς. Θηβαίων δὲ τὴν ἐν τῇ Καδμείᾳ φρουρὰν ἐκβάλλειν φιλοτιμουμένων καὶ πολιορκούντων τὴν ἄκρην ἤκεν ὁ βασιλεὺς ἄφνω πρὸς τὴν πόλιν καὶ κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν Θηβῶν μετὰ πάσης 25 4 τῆς δυνάμεως. οἱ δὲ Θηβαῖοι πρὸ μὲν τῆς τοῦ βασι-

1 Γρόνιον FM (cf. Strab. XIII 3, 5). ἐξηνδραποδίσας F.
 4 Κάλλας Arr. I 14, 3; alii. *μὲν] numerum latere recte censet Madv. I p. 505. 7 Ῥόιτιον FM (cf. Strab. XIII 1, 34; St. B. s. v.).
 11 ἐκπληξάμενος F. 14 τῶν <τῆδε> κ. XVII 105, 5. 20 τὴν om. F. 23 ἐκβαλεῖν F. 26 τῆς om. F. πρὸς X.

λέως παρουσίας τὴν Καδμείαν τάφροις βαθείαις καὶ
σταυρώμασι πυκνοῖς περιέλαβον ὥστε μήτε βοήθειαν
αὐτοῖς δύνασθαι μήτ' ἀγορὰν εἰσπέμψαι, πρὸς δὲ Ἄρ- 5
κάδας καὶ Ἀργεῖους, ἔτι δὲ Ἥλειους πρὸςβέβησαντες
ἤξιλον βοηθεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους περὶ
5 συμμαχίας ἐπρέσβευον καὶ παρὰ Δημοσθένους ὄπλων
πλήθος ἐν δωραῖς λαβόντες τοὺς ἀνόπλους καθώπλι-
ζον. τῶν δ' ἐπὶ τὴν βοήθειαν παρακεκλημένων οἱ 6
μὲν ἐν Πελοποννήσῳ στρατιώτας ἐξέπεμψαν ἐπὶ τὸν
10 Ἴσθμὸν καὶ διατρέβοντες ἐκαράδσκουν, προσδοκίμου
τοῦ βασιλέως ὄντος. Ἀθηναῖοι δ' ἐψηφίσαντο μὲν
βοηθεῖν τοῖς Θηβαίοις, πεισθέντες ὑπὸ Δημοσθένους,
οὐ μόντοι γε τὴν δύναμιν ἐξέπεμψαν, καραδοκοῦντες
τὴν ῥοπήν τοῦ πολέμου. ὁ δὲ τῆς ἐν τῇ Καδμείᾳ 7
15 φρουρᾶς ἡγούμενος Φιλώτας ὄρων τοὺς Θηβαίους με-
γάλας παρασκευὰς ποιουμένους πρὸς τὴν πολιορκίαν
καὶ τὰ τέλῃ φιλοτιμότερον κατεσκευάσεν καὶ βελῶν
παντοδαπῶν πλήθος ἡτοιμάζετο. ἐπεὶ δ' ὁ βασιλεὺς 9
ἀνεκλίστως ἐκ τῆς Θράκης ἦκε μετὰ πάσης τῆς δυνά-
20 μως, αἱ μὲν συμμαχίαι τοῖς Θηβαίοις δισταζομένην
εἶχον τὴν παρουσίαν, ἡ δὲ τῶν πολεμίων δύναμις
ὁμολογουμένην καὶ φανεράν ἐποιεῖτο τὴν ὑπεροχήν.
τότε δὲ συνεδρεύσαντες οἱ ἡγεμόνες προεβουλευσάντο
περὶ τοῦ πολέμου καὶ πᾶσιν ἔδοξεν ὑπὲρ τῆς αὐτονο-
25 μίας διαγωνίζεσθαι. τοῦ δὲ πλήθους ἐπικυρώσαντος
τὴν γνώμην ἅπαντες μετὰ πολλῆς προθυμίας εἶχον

2 περιέλαβον] περιέβαλον codd. omnes; corr. Wess. ὥστε . . .
δύνασθαι] ὅπως . . . δύνηται F. 3 αὐτοῖς] fort. αὐτόν. 4 Ἥλειους
F. 6 ἐπρέσβευσαν F. 8 ὄντων δὲ F. 9 ἐπέμψαν εἰς F.
14 Καδμεία F. 17 καὶ om. R. φιλοτιμότερον R (corr. 2. m.) X.
18 ἡτοιμάσατο F. 19 ἦκεν ἐκ τῆς Θράκης F. 26 εἶχον
ἐτοιμῶς] invertit F.

2 *έτοίμως διακινδυνεύειν. ό δέ βασιλεύς τό μόν πρώτον*
ήσυχλον ήγε, διδούς μετανοίας χρόνον εις τό βου-
λεύσασθαι και νομίζων μή τολμήσειν μίαν πόλιν πρός
 3 *τηλικαύτην δύναμιν παρατάξασθαι. είχε γάρ ό 'Αλέ-*
ξανδρος κατά τοϋτον τόν καιρόν πεζούς μόν πλείους 5
των τρισμυρίων, ίππείς δ' ούκ έλάττους τρισχιλλίων,
πάντας δ' ένηθλημότας τοίς πολεμικοίς κινδύνοις
και συνεστρατευμένους Φιλίππω και σχεδόν έν πάσαις
ταίς μάχαις άηττήτους γεγονότας· έν δή ταίς άρεταίς 167
και προθυμίαις πεποισθώς 'Αλέξανδρος έπεβάλετο κατα- 10
 4 *λύσαι την των Περσών ήγεμονίαν. ει μόν ούν οι*
Θηβαίοι τοίς καιροίς είξαντες διεπρεσβεύοντο πρός
τούς Μακεδόνας ύπερ ειρήνης και συνθέσεως, ήδέως
άν ό βασιλεύς προσεδέξατο τάς έντεύξεις και πάντα
άν αξιούμενος συνεχώρησεν· έπεθύμει γάρ τάς κατά 15
την 'Ελλάδα ταραχάς άποτριψάμενος άπερίσπαστον
έχειν τόν πρός τούς Πέρσας πόλεμον· νύν δέ δόξας
ύπό των Θηβαίων καταφρονείσθαι διέγνω την πόλιν
άροδην άνελείν και τῷ φόβῳ τούτῳ τάς όρμάς των
 5 *άφίστασθαι τολμώντων άποτρέψαι. διόπερ την δύνα-* 20
μιν έτοίμην κατασνεύσας πρός τόν κινδυνον έκήρυξε
τόν βουλόμενον Θηβαίων άπιέναι πρός αυτόν και
μετέχειν τής κοινής τοίς 'Ελλησιν ειρήνης. οι δέ Θη-
βαίοι διαφιλοτιμηθέντες άντεκήρυξαν άπό τινος ύψη-
λοϋ πύργου τόν βουλόμενον μετά τοϋ μεγάλου βασι- 25
λέως και Θηβαίων έλευθεροϋν τούς 'Ελληνας και

1 τó μόν πρώτον] τότε μόν R τότε μόν πρώτον X. 2 ήγε] είχε F. χρόνους F. 3 τολμήσει F. 4 γάρ] δέ F. 6 των τρισχ. F. de numeris cf. Schaefer Dem. III² p. 120 a. 1. 11 των om. F. 13 περι ειρήνης F. 15 fort. τ' αξιούμενα. 16 άποστρεψάμενος F. 20 άποστρέψαι F. 22 Θηβαίων (corr. ex ..ων) F.

καταλύειν τὸν τῆς Ἑλλάδος τύραννον παριέναι πρὸς
αὐτούς. ὄθεν Ἀλέξανδρος περιαλγῆς γενόμενος εἰς 6
ὑπερβάλλουσαν ὄργην προήλθεν καὶ πάσῃ τιμωρίᾳ τοὺς
Θηβαίους μετελθεῖν ἔκρινεν. οὗτος μὲν οὖν ἀπο-
5 θηρωθεὶς τὴν ψυχὴν μηχανάς τε πολιορκητικὰς συν-
εστήσατο καὶ τᾶλλα πρὸς τὸν κίνδυνον παρεσκευάζετο,
οἱ δ' Ἕλληνες πυνθανόμενοι τὸ μέγεθος τῶν περὶ 10
τοὺς Θηβαίους κινδύνων ἐδυσφόρουν ἐπὶ ταῖς προσ-
δοκωμέναις περὶ αὐτῶν συμφοραῖς, οὐ μὴν βοηθεῖν
10 γ' ἐτόλμων τῇ πόλει διὰ τὸ προπετῶς καὶ ἀβούλως εἰς
ὁμολογουμένην ἀπώλειαν ἑαυτὴν δεδωκέναι. οἱ δὲ 2
Θηβαῖοι ταῖς μὲν εὐτολμαῖς προθύμως ἀνεδέχοντο
τοὺς κινδύνους, φήμαις δὲ τισὶ μάντεων καὶ θεῶν
σημείοις ἠποροῦντο. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν τῷ τῆς Δι-
15 μητρος ἱεροῦ λεπτὸν ἀράχνης ὕφασμά τι διαπεπετασ-
μένον ὤφθη, τὸ μὲν μέγεθος ἔχον ἱματίου, κύκλῳ δὲ
περιφαίνον ἴσιν τῇ κατ' οὐρανὸν ἰοικυῖαν. περὶ οὗ 3
τὸ μὲν ἐν Δελφοῖς χρηστήριον ἔδωκεν αὐτοῖς τόνδε
τὸν χρησμόν·
20 σημεῖον τόδε πᾶσι θεοὶ φαίνουσι βροτοῖσι,
Βοιωτοῖς δὲ μάλιστα καὶ οἱ περιναιετάουσι.
τὸ δὲ πάτριον τῶν Θηβαίων μαυτεῖον τοῦτον ἐξήνεγκε
τὸν χρησμόν·
ἴστος ὑφαινόμενος ἄλλῳ κακόν, ἄλλῳ ἄμεινον.
25 τοῦτο μὲν οὖν τὸ σημεῖον ἐγένετο τρισὶ μῆσιν ἀνωτέρω 4
τῆς Ἀλεξάνδρου παρουσίας ἐπὶ τὰς Θήβας, ὑπ' αὐτὴν

1 παριέναι] codd. παρῆναι; corr. Hultsch diss. Hal p. 37.
6 πρὸς τὸν κίνδυνον] fort. ortum ex seq. κινδύνων et scriben-
dum πρὸς τὴν πολιορκίαν; cf. XVII 11, 1. 10 γ' om. F.
11 ἑαυτὴν om. F, suppl. 2. m. in marg. 16 ἱμάτιον X. δὲ
om. Dind. 26 ἐπ' αὐτὴν F.

δὲ τὴν ἔφοδον τοῦ βασιλέως οἱ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀνδριάντες ἐφάνησαν ἰδρωτάς ἀφιέντες καὶ μεστοὶ σταλαγμῶν μεγάλων. χωρὶς δὲ τούτων ἦκόν τινες τοῖς ἄρχουσιν ἀπαγγέλλοντες τὴν ἐν Ὀρχηστῷ λίμνην μυκηματι παραπλήσιον φωνὴν ἀφιέναι, τῇ δὲ Λέρκῃ κατὰ⁵ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος αἱματοειδῆ φρικτὴν ἐπιτρέ-
 5 χειν. ἕτεροι δὲ ἦκον ἐκ Λελφῶν μηνύοντες ὅτι ὁ ἀπὸ Φωκέων ναός, ὃν ἰδρῶσαντο Θεβαῖοι, ἡματωμένην ἔχων τὴν ὀροφὴν ὀρεῖται. οἱ δὲ περὶ τὴν τῶν σημεῖων διάκρισιν ἀσχολούμενοι σημαίνειν ἔφασαν τὸ μὲν¹⁰ ὕφασμα θεῶν ἀπὸ τῆς πόλεως χωρισμόν, τὸ δὲ τῆς ἰριδος χροῶμα πραγμάτων ποικίλων χεῖμῶνα, τὸν δὲ τῶν ἀνδριάντων ἰδρωτὰ ὑπερβάλλουσαν κακοπάθειαν, τὸ δ' ἐν πλειοσι τόποις φαινόμενον αἷμα φόνου πολλὴν
 6 κατὰ τὴν πόλιν ἐσόμενον. συνεβούλευον οὖν τῶν¹⁵ θεῶν φανερώς σημαινόντων τὴν ἐσομένην τῇ πόλει συμφορὰν μὴ συγκραταβαίνειν εἰς τὸ διὰ μάχης κρῖναι τὸν πόλεμον, ἑτέραν δὲ διάλυσιν ζητεῖν διὰ λόγων ἀσφαλεστέραν. οὐ μὴν οἱ Θεβαῖοί γε ταῖς ψυχαῖς ἐμαλακύνοντο, τοῦναντίον δὲ τοῖς θυμοῖς προαχθέντες²⁰ ἀνεμίμησκον ἀλλήλους τὴν ἐν Λεύκτροις εὐήμεριαν καὶ τῶν ἄλλων παρατάξεων ἐν αἷς θυμαστῶς ταῖς ἰδίαις ἀνδραγαθταῖς ἀνεπίστους νίκας περιποιήσαντο. οἱ μὲν οὖν Θεβαῖοι τοῖς παραστήμασιν ἀνδρειότερον μᾶλλον ἢ φρονιμώτερον χρησάμενοι προέπεσον εἰς²⁵
 11 πάνδημον τῆς πατρίδος ὕλεθρον· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν

3 μεγάλων μεστοὶ σταλάγμων X. 4 Ὀρχηστῷ F. 5 Λέρκῃ M. 7 ὅτι] ὡς Kaelker p. 313. ὁ ἀπὸ Φωκέων ναός] cf. Plut. de Pyth. orac. 15. 9 περὶ] ἐπὶ codd.; corr. Reiske. 21 τῆς . . εὐημερίας Hertl. II, 2 p. 3.

τρισὶ ταῖς πάσαις ἡμέραις ἐτοιμασάμενος τὰ πρὸς τὴν
 πολιορκίαν τὰς δυνάμεις διείλετο εἰς τρία μέρη καὶ
 τὸ μὲν τοῖς χαρακώμασι τοῖς πρὸ τῆς πόλεως κατ-
 εσκευασμένοις προσβάλλειν ἔταξε, τὸ δὲ τοῖς Θηβαίοις
 5 ἀντιτάττεσθαι, τὸ δὲ τρίτον ἐφειδρεύειν τῷ ποιοῦντι
 μέρει τῆς δυνάμεως καὶ διαδέχεσθαι τὴν μάχην. οἱ 2
 δὲ Θηβαῖοι τοὺς μὲν ἵππεῖς ἐντὸς τοῦ χαρακώματος
 ἔταξαν, τοὺς δ' ἐλευθερωθέντας οἰκέτας καὶ τοὺς
 φνυγάδας καὶ τοὺς μετοίκους τοῖς πρὸς τὰ τεῖχη βιαζο-
 10 μένοις ἀντέταξαν, αὐτοὶ δὲ τοῖς μετὰ τοῦ βασιλέως
 Μακεδόσι πολλαπλασίοις οὔσι συνάπτειν μάχην πρὸ
 τῆς πόλεως ἠτοιμάζοντο. τέκνα δὲ καὶ γυναῖκες συν- 3
 ἔτρεχον εἰς τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς θεοὺς ἰκέτευον σῶσαι
 τὴν πόλιν ἐκ τῶν κινδύνων. ὡς δ' ἤγγισαν οἱ Μακε-
 15 δόνες καὶ τοῖς τεταγμένοις μέρεσιν ἕκαστοι προσέπεσον,
 αἱ μὲν σάλπιγγες ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν, αἱ δὲ παρ'
 ἀμφοτέροις δυνάμεις ὑφ' ἓνα καιρὸν συνηλάλαξαν καὶ
 τὰ κοῦφα τῶν βελῶν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔβαλον.
 ταχὺ δὲ τούτων ἐξαναλωθέντων καὶ πάντων εἰς τὴν 4
 20 ἀπὸ τοῦ ξίφους μάχην συμπεσόντων μέγας ἀγῶν συν-
 ἴστατο. οἱ μὲν γὰρ Μακεδόνες διὰ τὸ πλῆθος τῶν
 ἀνδρῶν καὶ τὸ βάρος τῆς φάλαγγος δυσυπόστατον
 εἶχον τὴν βίαν, οἱ δὲ Θηβαῖοι ταῖς τῶν σωμάτων
 ῥώμας ὑπερέχοντες καὶ τοῖς ἐν τοῖς γυμνασίοις συν-
 25 ἐχέσιν ἀθλήμασιν, ἔτι δὲ τῷ παραστήματι τῆς ψυχῆς

1 ἐτοιμασάμενος τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν καὶ τὰς δυνάμεις
 διείλετο τὴν στρατιάν RX, ἐτοιμασάμενος πρὸς τὴν πολιορκίαν
 τὰς δυνάμεις διείλετο τὴν στρατιάν F; corr. Dind. 6 τῆς δυνά-
 μεως καὶ διαδέχεσθαι om. F, suppl. 2 m. in marg. 11 -πλασίοις
 οὔσι συνάπτειν μάχην om. F, suppl. 2 m. in marg. 12 post
 γυναῖκες fort. addendum <καὶ γονεῖς>: cf. XVII 13, 6; XVIII
 22, 4; 24, 2. 18 ἔβαλλον R.

5 πλεονεκτοῦντες ἐνεκαρτέρον τῶν δεινοῖς. διὸ καὶ
 παρ' ἀμφοτέροις πολλοὶ μὲν κατετιτρώσκοντο, οὐκ
 ὀλίγοι δ' ἐπιπτον ἐναντίας λαμβάνοντες πληγὰς. δημοῦ
 δ' ἦν κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἀγῶσι συμπλοκὰς μυχμὸς καὶ
 βοή καὶ παρακλευσμός, παρὰ μὲν τοῖς Μακεδόσι μὴ 5
 καταισχύναι τὰς προγεγενημένας ἀνδραγαθίας, παρὰ
 δὲ τοῖς Θηβαίοις μὴ περιδεῖν τέκνα καὶ <γυναῖκας καὶ>
 γονεῖς ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύοντας καὶ τὴν
 πατρίδα πανοίκιον ὑπὸ τοῦς Μακεδόνων θυμοῦς ὑπο-169
 πεσοῦσαν, μνησθῆναι δὲ τῆς ἐν Λεύκτροις καὶ ἐν 10
 Μαντινείᾳ μάχης καὶ τῶν παρὰ πᾶσι περιβοιήτων ἀν-
 δραγαθημάτων. ἐπὶ πολλὸν μὲν οὖν χρόνον ἰσόρροπος
 ἦν ἡ μάχη διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τῶν ἀγωνιζομένων
 12 ἀνδρείας. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος ὄρων τούς
 μὲν Θηβαίους ἐτοίμως ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιζο- 15
 μένους, τοὺς δὲ Μακεδόνας κάμνοντας τῇ μάχῃ προσ-
 ἔταξε τοὺς ἐπὶ τῆς ἐφεδρίας τεταγμένους διαδέξασθαι
 τὸν ἀγῶνα. οἱ μὲν οὖν Μακεδόνες ἄφνω προσπεσόντες
 τοῖς Θηβαίοις κατακόποις βαρεῖς ἐπέκειντο τοῖς πολε-
 2 μίοις καὶ πολλοὺς ἀνήρουν. οὐ μὴν οἱ Θηβαῖοι τῆς 20
 νίκης ἐξεχώρουν, τοῦναντίον δὲ τῇ φιλοτιμίᾳ προ-
 αχθέντες πάντων τῶν δεινῶν κατεφρόνουσαν. ἐπὶ
 τοσοῦτο δὲ ταῖς ἀνδραγαθίαις προέβησαν ὥστε βοᾶν
 ὅτι Μακεδόνες ὁμολογοῦσιν ἦττους εἶναι Θηβαίων, καὶ
 τῶν ἄλλων πάντων εἰωθότων ἐν ταῖς διαδοχαῖς τῶν 25
 πολεμίων δεδιέναι τοὺς ἀκραίους τῶν ἐφεδρευόντων
 οἳτοι μόνοι τότε θρασύτεροι πρὸς τοὺς κινδύνους

6 καταισχύειν F. 7 <γυναῖκας καὶ> recte suppl. Rader-
 macher Rh. Mus. n. s. XL p. 137. 9 τοῦ θυμοῦ F. 10 τοῖς F.
 καὶ <τῆς> ἐν Μαντ. Herl. III p. 27. 13 ὑπερβολὴν] ἐπι-
 βολὴν F. 17 ἐφεδρίας R (corr. 2. m.) X. 23 τοσοῦτο] τόδε F,
 corr. 2. m.

ὑπῆρξαν, ὅθ' οἱ πολέμιοι διαδοχὴν ἐξέπεμψαν τοῖς
 καταπονουμένοις ὑπὸ τῆς κακοπαθείας. ἀνυπερβλήτου 3
 δὲ τῆς φιλοτιμίας γυνομένης ὁ βασιλεὺς κατανοήσας
 τινὰ πυλῖδα καταλελειμμένην ὑπὸ τῶν φυλάκων ἐξ-
 5 ἀπέστειλε Περδίκαν μετὰ στρατιωτῶν ἱκανῶν κατα-
 λαβέσθαι ταύτην καὶ παρεισπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν.
 τούτου δὲ ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος οἱ μὲν 4
 Μακεδόνες διὰ τῆς πυλίδος παρεισέπεσον εἰς τὴν
 πόλιν, οἱ δὲ Θηβαῖοι καταπεπονηκότες μὲν τὴν πρώτην
 10 φάλαγγα τῶν Μακεδόνων, ἀντιταχθέντες δ' εὐρώστως
 τῇ δευτέρᾳ εὐέλπιδες ἦσαν περὶ τῆς νίκης· ὡς δὲ
 κατενόησαν μέρος τῆς πόλεως κατειλημμένον, εὐθὺς
 ἀνεχώρησαν ἐντὸς τῶν τειχῶν. ἅμα δὲ τούτοις πρατ- 5
 τομένοις οἱ μὲν τῶν Θηβαίων ἱππεῖς ὁμοίως τοῖς
 15 πεζοῖς συνέτρεχον εἰς τὴν πόλιν καὶ πολλοὺς μὲν τῶν
 ἰδίων συμπατοῦντες διέφθειρον, αὐτοὶ δὲ τεταραγ-
 μένως εἰσέπτεον εἰς τὴν πόλιν, ἐν δὲ ταῖς διεξόδοις
 καὶ τάφροις τοῖς οἰκείοις ὄπλοις περιπίπτοντες ἐτελεύ-
 τωσαν. οἱ δὲ τὴν Καδμείαν φρουροῦντες ἐκχυθέντες
 20 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἀπήνταν τοῖς Θηβαίοις καὶ τετα-
 ραγμένοις ἐπιπεσόντες πολὺν ἐπόλουν φόνον.

Τῆς δὲ πόλεως τοῦτον τὸν τρόπον καταλαμβα- 13
 νομένης πολλαὶ καὶ ποικίλαι περιστάσεις ἐντὸς τῶν
 τειχῶν ἐγίνοντο. οἱ μὲν γὰρ Μακεδόνες διὰ τὴν
 25 ὑπερηφανίαν τοῦ κηρύγματος πικρότερον ἢ πολεμικώ-
 τερον προσεφέροντο τοῖς Θηβαίοις καὶ μετὰ πολλῆς
 ἀπειλῆς ἐπιφερόμενοι τοῖς ἠτυχηκόσιν ἀφειδῶς ἀν-
 ήρουν πάντας τοὺς περιτυγχάνοντας. οἱ δὲ Θηβαῖοι 2

1 ἀντήρξαν F, sed suprascr. 1. m. ὅπ-. οἱ δ' οἱ X. ἐν τοῖς
 καταπονουμένοις F. 5 Περδίκαν F. 16 τεταραγμένοι F.
 19 Καδμείαν F. 25 ὑπερηφανίαν] περιφάνειαν F.

τὸ φιλελεύθερον τῆς ψυχῆς διαφυλάττοντες τοσοῦτον ἀπείχον τοῦ φιλοζωεῖν ὥστ' ἐν ταῖς ἀπαντήσεσι συμπλέεσθαι καὶ τὰς παρὰ τῶν πολεμίων ἐπισπᾶσθαι πληγὰς· ἐαλωκυίας γὰρ τῆς πόλεως οὐδείς Θηβαίων ἐωράθη δεηθεὶς τῶν Μακεδόνων φείσασθαι τοῦ ζῆν 5 οὐδὲ προσέπιπτον τοῖς τῶν κρατούντων γούνασιν ἀγεν- 3 νῶς. ἀλλ' οὔτε τὸ τῆς ἀρετῆς πάθος ἤλειπτο παρὰ 170 τοῖς πολεμοῖς οὔτε τὸ τῆς ἡμέρας μήκος ἤρκει πρὸς τὴν ἀμύνητα τῆς τιμωρίας, πᾶσα δὲ ἡ πόλις ἐξεφορεῖτο παιδίων ὁμοῦ καὶ παρθένων ἐλκομένων καὶ τὸ τῆς 10 τεκούσης οἰκτρὸν ἐπιβοωμένων ὄνομα· καθόλου δὲ τῶν οἴκων σὺν βλαῖς ταῖς συγγενεῖαις ἀρπαζομένων πάν- 4 δημοσ ὑπῆρχε τῆς πόλεως ἀνδραποδισμός. τῶν δὲ ὑπολελειμμένων Θηβαίων οἱ μὲν κατατετραμένοι τὰ σώματα καὶ λιποψυχοῦντες συνεπλέκοντο τοῖς πολε- 15 μοῖς, συναποθνήσκοντες τῇ τῶν ἐχθρῶν ἀπωλείᾳ, οἱ δὲ κλάσματι δόρατος ἐρειδόμενοι συνήντων τοῖς ἐπιφερομένοις καὶ διαγωνιζόμενοι τὸν ὕστατον ἀγῶνα 5 προετίμων τὴν ἐλευθερίαν τῆς σωτηρίας. πολλοῦ δὲ φόβου γενομένου καὶ τῆς πόλεως κατὰ πάντα τόπον 20 νεκρῶν πληρουμένης οὐκ ἦν ὅστις ἰδὼν οὐκ ἂν ἠλέησε τὰς τύχας τῶν ἀκληρούντων. καὶ γὰρ τῶν Ἑλλήνων Θεσπιεῖς καὶ Πλαταιεῖς, ἔτι δ' Ὀρχομένιοι καὶ τινες ἄλλοι τῶν ἀλλοτρίως διακειμένων πρὸς τοὺς Θηβαίους συστρατευόμενοι τῷ βασιλεῖ συν<εισ>έπεσον εἰς τὴν 25 πόλιν καὶ τὴν ἰδίαν ἐχθραν ἐν τοῖς τῶν ἠτυχηότων 6 ἀκκληρήμασιν ἐναπεδέκνυντο. διὸ καὶ πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τὴν πόλιν ὄραν ἦν γινόμενα· Ἑλληνες

4 ἐαλωκυίας R. 9 ἢ om. F. 10 παίδων F. 11 malim οἰκτρῶς. καθόλου] codd. καθόλων; corr. Rhod. 20 malim γινόμενον; cf. XVII 33, 6. 25 συν<εισ>έπεσον] libri συνέπεσον, corr. Hertl. II, 2 p. 3.

γὰρ ὕφ' Ἑλλήνων ἀνηλεῶς ἀνηροῦντο καὶ συγγενεῖς
 ὑπὸ τῶν κατὰ γένος προσηκόντων ἐφουεύοντο, μηδεμίαν
 ἐντροπήν τῆς ὁμοφώνου διαλέκτου παρεχομένης. τέλος
 δὲ τῆς νυκτὸς ἐπικαταλαβούσης αἱ μὲν οἰκίαι διηρ-
 5 πάγησαν, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκες καὶ οἱ γεγηρακότες
 εἰς τὰ ἱερὰ καταπεφευγότες μετὰ τῆς ἐσχάτης ὕβρεως
 ἀπήγοντο. τῶν δὲ Θηβαίων ἀνηρέθησαν μὲν ὑπὲρ 14
 τοὺς ἑξακισχιλίους, αἰχμάλωτα δὲ σώματα συνήχθη
 πλείω τῶν τρισμυρίων, χρημάτων δὲ ἄπιστον πλῆθος
 10 διεφορήθη.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν τελευτήσαντας τῶν Μα-
 κεδόνων ἔθαψε, πλείους ὅντας τῶν πεντακοσίων, τοὺς
 δὲ συνέδρους τῶν Ἑλλήνων συναγαγὼν ἐπέτρεψε τῷ
 κοινῷ συνεδρίῳ πῶς χρηστέον τῇ πόλει τῶν Θηβαίων.
 15 προτεθείσης οὖν βουλῆς τῶν ἀλλοτρίως διακειμένων 2
 τοῖς Θηβαίοις τινὲς ἐπεχείρουν συμβουλευεῖν ἀπαι-
 τήτοις τιμωρίαις δεῖν περιβαλεῖν αὐτούς, ἀπεδείκνυον
 δ' αὐτοὺς τὰ τῶν βαρβάρων πεφρονημότης κατὰ τῶν
 Ἑλλήνων· καὶ γὰρ ἐπὶ Φέρξου συμμαχοῦντας τοῖς
 20 Πέρσiais ἐστρατευκέναι κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ μόνους
 τῶν Ἑλλήνων ὡς εὐεργέτας τιμᾶσθαι παρὰ τοῖς βασι-
 λεῦσι τῶν Περσῶν καὶ πρὸ τῶν βασιλέων τοῖς πρεσ-
 βεύουσι τῶν Θηβαίων τίθεσθαι θρόνους. πολλὰ δὲ 3
 καὶ ἄλλα τοιαῦτα διελθόντες παρῴξυναν τὰς τῶν συν-
 25 ἑδρῶν ψυχὰς κατὰ τῶν Θηβαίων καὶ πέρας ἐψηφίσαντο
 τὴν μὲν πόλιν κατασκάψαι, τοὺς δ' αἰχμαλώτους ἀπο-
 δόσθαι, τοὺς δὲ φυγάδας τῶν Θηβαίων ἀγωγίμους
 ὑπάρχειν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος καὶ μηδένα τῶν

7 ἀπηγάγοντο X. 8 de numeris cf. Droysen Hell. I² 1
 p. 141 a. 1. 17 δεῖ F. 18 κατὰ τῶν Ἑλλήνων] οὐ τῶν Ἑλλή-
 νων F. 21 ὡς om. F.

4 Ἑλλήνων ὑποδέχεσθαι Θηβαίων. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκο-
 λούθως τῇ τοῦ συνεδρίου γνώμῃ τὴν μὲν πόλιν κατα-
 σκάψας πολὺν ἐπέστησε φόβον τοῖς ἀφισταμένοις τῶν 171
 Ἑλλήνων, τοὺς δ' ἀλχημαλώτους λαφυροπωλήσας ἤθροισεν
 ἀργυρίου τάλαντα τετρακόσια καὶ τεσσαράκοντα. 5
 15 Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξαπέστειλε τοὺς
 ἐξαιτήσοντας τῶν ῥητόρων δέκα τοὺς κατ' αὐτοῦ
 πεπολιτευμένους, ὧν ὑπῆρχον ἐπιφανέστατοι Δημο-
 σθένης καὶ Λυκούργος. συναχθείσης οὖν ἐκκλησίας
 καὶ τῶν πρεσβευτῶν εἰσαχθέντων εἰς τὸ πλῆθος ὁ 10
 μὲν δῆμος ἀκούσας τῶν λόγων εἰς πολλὴν ἀγωνίαν
 καὶ ἀπορίαν ἐνέπεσεν. ἅμα μὲν γὰρ ἔσπευδε τὸ τῆς
 πόλεως ἀξίωμα τηρεῖν, ἅμα δὲ διὰ τὴν Θηβαίων ἀπά-
 λειαν ἐκπεπληγμένος τὸ δεινὸν περίφοβος καθειστήκει,
 2 νουθετούμενος τοῖς τῶν πλησιοχώρων ἀτυχήμασι. πολ-
 λῶν δὲ λόγων γινομένων κατὰ τὴν ἐκκλησίαν Φωκίων
 μὲν ὁ χρηστός, ἀντιπολιτευόμενος τοῖς περὶ τὸν Δημο-
 σθένην, ἔφη δεῖν τοὺς ἐξαιτουμένους μιμήσασθαι τὰς
 Ἀσώκους καὶ τὰς Ἰακινθίδας καὶ τὸν θάνατον ἐκου-
 σίως ὑπομεῖναι ἕνεκα τοῦ μηδὲν ἀνήκεστον παθεῖν 20
 τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀναυδίαν καὶ δειλίαν ἀνείδιξε
 τῶν μὴ βουλομένων ὑπὲρ τῆς πόλεως τελευτᾶν· ὁ δὲ
 δῆμος τοῦτον μὲν τοῖς θορόβοις ἐξέβαλε, προσάντως
 3 ἀκούων τοὺς λόγους, Δημοσθένους δὲ λόγον πεφρον-
 τισμένον διελθόντος ὁ δῆμος εἰς συμπάθειαν τῶν 25
 ἀνδρῶν προαχθεὶς φανερός ἦν σώζειν βουλόμενος
 τοὺς ἄνδρας. ἐπὶ τελευτῆς δὲ Δημάδης, πεπεισμένος

5 de numeris cf. Clit. ap. Athen. IV 30 (p. 148d); Schaefer
 Dem. III² p. 130 a. 1. 7 δέκα] cf. Plut. Dem. 23. 17 ἀν-
 τιπολιτεύετο μὲν—ἔφη γὰρ F. 19 Ἀσώκους codd.; corr. Wess.
 23 πρὸς αὐτῶν F, corr. 1. m.

ὑπὸ τῶν περὶ Δημοσθένην, ὡς φασί, πέντε ταλάντοις ἀργυρίου, συνεβούλευε μὲν σώζειν τοὺς κινδυνεύοντας, παρανέγνω δὲ ψήφισμα γεγραμμένον φιλοτέχνως· περι-
 5 εἶχε γὰρ παρατήσιν τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐπαγγελίαν τοῦ
 κολάζειν κατὰ τοὺς νόμους, ἂν ὧσιν ἕξιαι τιμωρίας.
 ὁ μὲν οὖν δῆμος ἀποδεξάμενος τὴν ἐπίνοιαν τοῦ Δημά- 4
 δου τό τε ψήφισμα ἐκύρωσε καὶ τὸν Δημάδην μεθ'
 ἐτέρων ἀπέστειλε πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα, δοὺς
 ἐντολὴν καὶ περὶ τῶν Θηβαίων φυγάδων ἀξιῶσαι τὸν
 10 Ἀλέξανδρον συγχωρῆσαι τῷ δήμῳ τοὺς πεφευγότας
 Θηβαίους ὑποδέχεσθαι. ὁ δὲ Δημάδης πρεσβεύσας 5
 καὶ τῇ τοῦ λόγου δεινότητι πάντα κατεργασάμενος
 ἔπεισε τὸν Ἀλέξανδρον ἀπολύσαι τοὺς ἄνδρας τῶν
 ἐγκλημάτων καὶ τἄλλα πάντα συγχωρῆσαι τοῖς Ἀθη-
 15 ναίοις.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπανελθὼν μετὰ 16
 τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Μακεδονίαν συνήγαγε τοὺς
 ἡγεμόνας τῶν στρατιωτῶν καὶ τοὺς ἀξιολογωτάτους
 τῶν φίλων καὶ προέθηκε βουλὴν περὶ τῆς εἰς τὴν
 20 Ἀσίαν διαβάσεως, πότε χρὴ στρατεύειν καὶ τίνι τρόπῳ
 χειριστέον τὸν πόλεμον. τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀντίπατρον 2
 καὶ Παρμενίωνα συμβουλευόντων πρότερον παιδοποι-
 ῆσασθαι καὶ τότε τοῖς τηλικούτοις ἐγγχειρεῖν ἔργοις,
 δραστικῶς ὦν καὶ πρὸς πᾶσαν πράξεως ἀναβολὴν ἀλ-
 25 λοτρίως διακείμενος ἀντεῖπε τούτοις· αἰσχρὸν γὰρ
 172 ὑπάρχειν ἀπεφαίνετο τὸν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἡγεμόνα
 καθεσταμένον τοῦ πολέμου καὶ πατρικᾶς ἀνικίτους

3 παραγαγῶν F, corr. supra versum 2. m. 4 ἐπαγγελίαν F.
 8 πρὸς βασιλέα F. 12 πάντα om. F, suprascr. 2. m. 14 τῶν
 ἄλλων πάντων F. 16 ὁ βασιλεὺς μὲν X. 17 εἰς τὴν om. X.
 27 καθιστάμενον F.

δυνάμεις παρειληφότα καθῆσθαι γάμους ἐπιτελοῦντα
 3 καὶ τέκνων γενέσεις ἀναμένοντα. διδάξας οὖν αὐτοὺς
 περὶ τοῦ συμφέροντος καὶ παρορμησίας διὰ τῶν λόγων
 πρὸς τοὺς ἀγῶνας θυσίας μεγαλοπρεπεῖς τοῖς θεοῖς
 συνετέλεσεν ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας καὶ σκηρικῶν 5
 ἀγῶνας Διὶ καὶ Μούσαις, οὓς Ἀρχέλαος ὁ προβασι-
 4 λεύσας πρῶτος κατέδειξε. τὴν δὲ πανήγυριν ἐφ'
 ἡμέρας ἑννέα συνετέλεσεν, ἐκάστη τῶν Μουσῶν ἐπώ-
 νυμον ἡμέραν ἀναδείξας. σκηρὴν δὲ κατασκευασάμενος
 ἑκατοντάκλινον τοὺς τε φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ἔτι 10
 δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων πρέσβεις παρέλαβεν ἐπὶ τὴν
 εὐωχίαν. λαμπραῖς δὲ παρασκευαῖς χρησάμενος καὶ
 πολλοὺς μὲν ἐστιάσας, πάσῃ δὲ τῇ δυνάμει διαδοὺς
 ἱερεῖα καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν ἀνήκοντα προσ-
 ανέλαβε τὸ στρατόπεδον. 15

17 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κτησικλέους Ῥωμαῖοι
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Σουλπίκιον καὶ Λεύ-
 κιον Παπίριον. Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
 πορευθεὶς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον διεβίβασε τὴν δύ-
 2 ναμιν ἐν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν. αὐτὸς δὲ 20
 μακροαῖς ναυσὶν ἐξήκοντα καταπλεύσας πρὸς τὴν Τρω-
 ἀδα χώραν πρῶτος τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τῆς νεῆς
 ἠκόντισε μὲν τὸ δόρυ, πῆξας δ' εἰς τὴν γῆν καὶ αὐτὸς
 ἀπὸ τῆς νεῆς ἀφαλλόμενος παρὰ τῶν θεῶν ἀπεφαλυετο
 3 τὴν Ἀσίαν δέχεσθαι δορυκτετον. καὶ τοὺς μὲν τάφους 25
 τῶν ἡρώων Ἀχιλλέως τε καὶ Αἴαντος καὶ τῶν ἄλλων
 ἐναγρίσμασι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς εὐδοξίαν ἀνήκου-

14 τὰ ἄλλα F. 16. 17 cf. Liv. VIII 15. 18 Παπήριον FO.
 21 ἐξήκοντα <καὶ ἑκατὸν> scribi voluit Beloch Gr. Gesch. II
 p. 625 a. 4 (cf. Arr. I 18, 4). 24 νῆος F. 25 δορυκτετον XF.
 27 ἡκουσιν R.

σιν ἐτίμησεν, αὐτὸς δὲ τὸν ἐξετασμὸν τῆς ἀκολου-
 θούσης δυνάμεως ἀκριβῶς ἐποίησατο. εὐρέθησαν δὲ
 πεξοὶ Μακεδόνες μὲν μύριοι καὶ δισχίλιοι, σύμμαχοι
 δὲ ἑπτακισχίλιοι, μισθοφόροι δὲ πεντακισχίλιοι, καὶ
 5 τούτων ἀπάντων Παρμενίων εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.
 Ὀδρῦσαι δὲ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Ἰλλυριοὶ συνηκολού- 4
 θουν ἑπτακισχίλιοι, τοξοτῶν δὲ καὶ τῶν Ἀργιάνων
 καλουμένων χίλιοι, ὥστε τοὺς ἅπαντας εἶναι πεξοὺς
 τρισμυρίους <καὶ δισχιλίους>. ἵππεις δ' ὑπήρχον
 10 Μακεδόνες μὲν χίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι, Φιλώτου τοῦ
 Παρμενίωνος ἡγουμένου, Θετταλοὶ δὲ χίλιοι καὶ ὀκτα-
 κόσιοι, ὧν ἡγεῖτο Κάλλας ὁ Ἀρπάλου, τῶν δ' ἄλλων
 Ἑλλήνων οἱ πάντες ἑξακόσιοι, ὧν ἡγεῖτο Ἐρίγνιος,
 Θρᾷκες δὲ πρόδρομοι καὶ Παίονες ἑννακόσιοι, Κάσαν-
 15 δρον ἔχοντες ἡγεμόνα, ὥστε <τοὺς> σύμπαντας ὑπάρ-
 173 χειν ἵππεις τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους. οἱ μὲν
 οὖν μετ' Ἀλεξάνδρου διαβάντες εἰς τὴν Ἀσίαν τοσοῦ- 5
 τοι τὸ πλῆθος ἦσαν. οἱ δ' ἐπὶ τῆς Εὐρώπης ἀπο- 5
 λελειμμένοι στρατιῶται, ὧν Ἀντίπατρος εἶχε τὴν ἡγε-

3 μὲν om. F. de catalogo cf. Droysen Herm. XII p. 226 sqq.; Alex. Heerw. p. 8sqq.; Hell. I² 1 p. 171 a. 3. δισχίλιοι codd. omnes. 4 μισθοφόροι δὲ πεντακισχίλιοι om. F, suppl. 2. m. in marg. 7 ἑπτακισχίλιοι codd. omnes; edd. πεντακισχ. 9 <καὶ δισχιλίους> addendum videtur ex Iust. XI 6, 2. 10. 11 ὀκτακόσιοι libri omnes (nisi quod in Reg. 2 margine Wess. teste adscribitur φ', ex mera coniectura, ut iam Droys. censuit). 12 Κάλλας ὁ Ἀρπάλου — ἡγεῖτο om. X. 13 Ἐρίγνιος] Εὐρύγνιος RXF; corr. Blancardus ad Arr. I p. 30 (Wess.); cf. XVII 57, 3 saepius. 14 ἑννακόσιοι RX. Κάσανδρον libri semper. 15 <τοὺς> add. sec. Diodori genus dic. (cf. e. q. XVII 19, 4). 16 τετρακισχ. καὶ πεντακ.] re vera efficiuntur πεντακισχ. καὶ ἑκατόν (cf. Arr. I 11, 3; attamen cum Iustinus quoque equitum quattuor milia quingentos numeret, error Diodori statuendus esse videtur varias inter se miscentis relationes (cf. Plut. Alex. 15).

μουλιαν, πεξοὶ μὲν ὑπῆρχον μύριοι καὶ δισχιλλιοί, ἱππεῖς δὲ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι.

- 6 Τοῦ δὲ βασιλέως ἀναξυξάντος ἐκ τῆς Τροάδος καὶ καταντήσαντος πρὸς τὸ τέμενος τῆς Ἀθηναῶς ὁ μὲν θύτης Ἀλέξανδρος κατανοήσας πρὸ τοῦ νεῶ κει- 5
 μένην εἰκόνα χαμαὶ τοῦ Φρυγίας ποτὲ σατραπεύσαν-
 τος Ἀριοβαρζάνου καὶ τιῶν οἰωνῶν αἰσίων ἄλλων ἐπιγενομένων προσήλθε τῷ βασιλεῖ καὶ νικήσειν αὐ-
 τὸν ἱππομαχίᾳ μεγάλη διεβεβαιοῦτο καὶ μάλιστα, ἂν 7
 τύχη περὶ τὴν Φρυγίαν ἀγωνισάμενος. προσετίθει δὲ 10
 καὶ διότι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἀποκτενεῖ μαχόμενος ἐν
 παρατάξει στρατηγὸν ἐπιφανῆ τῶν πολεμίων· ταῦτα
 γὰρ αὐτῷ προσημαίνειν τοὺς θεοὺς καὶ μάλιστα τὴν
 Ἀθηναῶν, ἣν καὶ συνεργήσειν <ἐν> τοῖς εὐήμερημασιν.
- 18 ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ μάντεως πρόρ- 15
 ρησιν τῇ μὲν Ἀθηναῶν λαμπρὰν ἐπετέλεσε θυσίαν καὶ
 τὸ μὲν ἴδιον ὄπλον ἀνέθηκε τῇ θεῷ, τῶν δ' ἐν τῷ
 νεῷ κειμένων ὄπλων τὸ κράτιστον ἀναλαβὼν καὶ
 τοῦτῳ καθοπλισθεὶς ἐχρήσατο κατὰ τὴν πρώτην μάχην,
 ἣν διὰ τῆς ἰδίας ἀνδραγαθίας κρήνας περιβόητον ἔσχε 20
 τὴν νίκην. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἡμέραις ὀλίγαις
 2 ἐπράχθη. οἱ δὲ τῶν Περσῶν σατράπαι καὶ στρατηγοὶ
 τοῦ μὲν κωλύσαι τῶν Μακεδόνων τὴν διάβασιν ὑστέρη-
 σαν, ἀθροισθέντες δ' ἐβουλεύοντο πῶς χρῆ διαπολε-

1 ἱππεῖς δὲ μύριοι καὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι codd. (ad duo milia Cosp.); corr. Rhod. 4 ὁ μὲν θύτης Ἀλέξανδρος] libri omnes; ὁ μὲν θύτης Ἀλεξάνδρου Rhod.; Freinsh. in ind. Curt. ex Arr. et Plut. restituit Ἀρίσταυδρος; Cobet p. 248 ὁ μὲν θύτης mutari iussit in ὁ μάντις; fort. ὁ μὲν θύτης <καὶ μάντις> cf. App. Hisp. 85. 5 κατακειμένην F. 8 ἐπιγενομένων XF. 10 τύχοι F. 11 ὅτι XF. ἀποκτείνει codd.; corr. edd. 14 <ἐν> recte suppl. Kallenb. I p. 15. 16 τὴν θυσίαν F.

μείν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον. Μένων μὲν οὖν ὁ Ῥόδιος,
 διαβεβοημένος ἐπὶ συνέσει στρατηγικῇ, συνεβούλευε
 κατὰ στόμα μὲν μὴ διακινδυνεύειν, τὴν δὲ χώραν
 φθείρειν καὶ τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαίων εἴργειν τοὺς
 5 Μακεδόνας τῆς εἰς τοῦμπροσθεν πορείας, διαβιβάζειν
 δὲ καὶ δυνάμεις εἰς τὴν Μακεδονίαν ναυτικὰς τε καὶ
 πεζικὰς καὶ τὸν ὅλον πόλεμον εἰς τὴν Εὐρώπην μετ-
 αγαγεῖν. ὁ δ' ἀνὴρ οὗτος ἄριστα μὲν συνεβούλευεν,³
 ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐγενήθη φανερόν, οὐ μὴν
 10 ἐπεισε τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας, ὡς ἀνάξια συμβουλεύων
 τῆς Περσῶν μεγαλοψυχίας. διόπερ ἐπικρατούσης τῆς⁴
 τοῦ διαγωνίζεσθαι γνώμης οὗτοι μὲν τὰς πανταχόθεν
 δυνάμεις μεταπεμπόμενοι καὶ πολλαπλάσιοι γενόμενοι
 τῶν Μακεδόνων προῆγον ἐπὶ Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλη-
 15 σπόντου. κατεστρατοπέδευσαν δὲ παρὰ τὸν Γρανικὸν
 ποταμόν, προβαλλόμενοι τὸ ξεῖθρον τοῦ προειρημένου
 174 ποταμοῦ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πυθόμενος τὴν συνδρομὴν¹⁹
 τῶν βαρβαρικῶν δυνάμεων προῆγε καὶ σύντομον τὴν
 πορείαν ποιησάμενος ἀντεστρατοπέδευσε τοῖς πολε-
 20 μίοις, ὥστε ἀνὰ μέσον εἶν τῶν παρεμβολῶν τὸν
 Γρανικόν. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι τὴν ὑπώρειαν κατ-²
 εἰλημμένοι τὴν ἡσυχίαν ἤγον, κεκριότες τοῖς πολε-
 μίοις ἐπιθέσθαι κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ· καὶ
 διεσπασμένης τῆς τῶν Μακεδόνων φάλαγγος ἑαδίως
 25 προτερήσειν ὑπελάμβανον ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἀλέξαν-³
 δρος τεθαρρηκῶς ἅμ' ἡμέρα περαιώσας τὴν δύναμιν
 ἔφθασε τοὺς πολεμίους ἐκτάξας τὴν δύναμιν ἡρμοσ-

1 μὲν om. F. 2 συνεβούλευσε μὲν R. 11 ἐπικρατούσι F,
 corr. 1. m. 13 γινόμενοι codd.; corr. Dind. 14 ἐφ' Ἑλλήσποντον
 libri; corr. Wess. (cf. XVIII 3, 1; 5, 4; 39, 6; 51, 1). 18 σύν-
 τομον codd.; σύντονον Wess. 24 διεσπασμένης R. 26 περε-
 ώσας F. 27 ἡρμοσμένην πρὸς ἀγῶνα F.

μένωσ πρὸσ τὸν ἀγῶνα. οἱ δὲ βάρβαροι πρὸσ ὄλην
 τὴν τάξι τῶν Μακεδόνων ἔστησαν τὸ πλήθος τῶν
 ἰππέων καὶ διὰ τούτων προκρίνειν τὴν μάχην διεγνώ-
 4 κμισαν. τὸ μὲν οὖν εὐώνυμον μέρος εἶχε Μέμνων ὁ
 Ῥόδιος καὶ Ἀρσαμένης ὁ σατράπης ἔχοντες τοὺς ἰδίουσ 5
 ἰππεῖσ, μετὰ δὲ τούτους Ἀρσίτης ἐτέτακτο τοὺσ ἐκ
 Παφλαγονίας ἔχων ἰππεῖσ, ἔπειτα Σπιθροβάτης ὁ
 Ἰωνίας σατράπης Ὑρμανῶν ἰππέων ἡγούμενος· τὸ δὲ
 δεξιὸν κέρας ἐπέειχον χίλιοι μὲν Μῆδοι, δισχίλιοι δὲ
 οἱ μετὰ Ῥεομίθρουσ ἰππεῖσ καὶ Βακτριανοὶ τούτοισ 10
 ἴσοι· τὸν δὲ μέσον τόπον ἐπέειχον οἱ τῶν ἄλλων ἔθνῶν
 ἰππεῖσ, πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐπίλεκτοι δὲ
 ταῖσ ἀρεταῖσ. οἱ δὲ πάντεσ ἰππεῖσ ὑπῆρχον πλείουσ
 5 τῶν μυριάδων. οἱ δὲ πεζοὶ τῶν Περσῶν ἦσαν μὲν οὐκ
 ἐλάττους τῶν δέκα μυριάδων, ὅπισθεν δ' ἐπιτεταγμένοι 15
 τὴν ἡσυχίαν ἤγον, ὡσ τῶν ἰππέων ἰκανῶν ὄντων
 6 καταπονῆσαι τοὺσ Μακεδόνασ. τῶν δ' ἰππέων παρ'
 ἀμφοτέροισ προθύμωσ εἰσ τὸν κίνδυνον συμπεσόντων
 τὸ μὲν εὐώνυμον μέρος ἐπέχοντεσ οἱ τῶν Θεταλῶν
 ἰππεῖσ Παρμενίωνοσ ἡγούμενοσ τεθαρρηκότωσ ἐδέχοντο 20
 τὴν ἐπιφορὰν τῶν καθ' αὐτοὺσ τεταγμένων, Ἀλέξαν-
 δροσ δὲ τοὺσ ἀρίστουσ τῶν ἰππέων κατὰ τὸ δεξιὸν
 κέρας ἔχων μεθ' αὐτοῦ πρῶτοσ ἐφίππευσε τοῖσ Πέρ-
 σαισ καὶ συμπλακεῖσ τοῖσ πολεμίοισ πολὺν ἐποιεῖτο

3 προκρίνειν] προκρινεῖν libri; corr. Reiske. 5 Ἀρσαμένησ
 Arr. I 12, 8. 6 Ἀρσίτης F. 7 Σπιθροβάτης Arr. I 12, 8; Plut.
 Alex. 16. 10 μετὰ Ἀρρεομίθρουσ R^X μετὰ Ἐρρεομ. F; corr.
 Freinsh. in Curtii ind. (cf. XVII 34, 5; Ῥεομ. XV 92, 1; Arr.
 I 12, 8). 15 δώδεκα F; de numeris cf. Droysen H. I² 1 p. 185 a. 1.
 δὲ om. X; ὅπισθεν δ' ἐστῶτεσ τεταγμένοι F. 16 ἤγον] εἶχον
 F suprascripto ἢ 17 καταπονῆσειν F. 18 ἐμπεσόντων F.
 21 καθ' αὐτοὺσ F. 23 ἔχων κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας F. μεθ'
 αὐτοῦ F. ἐφίππευσεσ ἐν F. 24 ἐποιεῖτο R^X (cf. XV 65, 2)
 ἐποίησ F.

φόνον. τῶν δὲ βαρβάρων εὐρώστως ἀγωνιζομένων 20
 καὶ τοὺς ἑαυτῶν θυμὸς ταῖς τῶν Μακεδόνων ἀρεταῖς
 ἀντιπαττόντων ἢ τύχη συνήγαγεν εἰς ἓνα τόπον τοὺς
 ἀρίστους εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς νίκης κολίβιν. ὁ γὰρ τῆς
 5 Ἰωνίας σατραπῆς Σπιθροβάτης, γένει μὲν ὄν Πέρσης,
 Δαρείου δὲ τοῦ βασιλέως γαμβρός, ἀνδρεία δὲ διαφέ-
 ρων, μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἰππέων ἐπέρραξε τοῖς
 Μακεδόσιν, ἔχων δὲ συναγωνιστὰς τεταγμένους τεσσα-
 ράκοντα συγγενεῖς ἀρεταῖς διαφόρους ἐνέκειτο τοῖς
 10 ἀνθεστηκόσι καὶ θρασέως ἀγωνιζόμενος οὓς μὲν ἀνῆρει
 τῶν ἀνδισταμένων, οὓς δὲ κατετραυμάτιζε. δυσυπο-
 175 σιάτου δὲ τῆς περὶ αὐτὸν οὔσης βίας ὁ Ἀλέξανδρος 3
 ἐπιστρέψας τὸν ἵππον ἐπὶ τὸν σατραπὴν ἐρίππευσε
 τῷ βαρβάρῳ. ὁ δὲ Πέρσης νομίσας παρὰ τῶν θεῶν
 15 αὐτῷ δεδόσθαι τὸν τῆς μονομαχίας καιρὸν, εἰ συμβή-
 σεται διὰ τῆς ἰδίας ἀνδραγαθίας ἐλευθερωθῆναι τῶν
 μεγίστων φόβων τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν περιβόητον Ἀλε-
 ξάνδρου τόλμαν ταῖς ἰδίαις χερσὶ καταλυθῆναι καὶ
 τὴν τῶν Περσῶν δόξαν μὴ καταισχυνθῆναι φθάνει
 20 βαλὼν τὸ σαννίον ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω μετὰ
 σφοδρᾶς εἰσπεσῶν ῥύμης καὶ βιαίως τὸ δόρον ὠσάμενος
 διαρρήξας τε τὴν τε ἀσπίδα Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν δεξιὰν
 ἐπωμίδα διήλασε διὰ τοῦ θώρακος. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ 4
 μὲν βέλος τῷ βραχίονι παρελκόμενον ἀπέρριψε, τῷ δ'

1 εὐρώστως om. F. 5 Σπιθροβάτης F. 6 ἀνδρεία δια-
 φέρων καὶ F. 7 ἰππέων F, corr. 2. m. 8 τεσσαράκοντα
 τεταγμένους F. 10 ἀγωνιζόμενους X. 14 τὸν βάρβαρον F.
 17 Ἀλεξάνδρου—καὶ τὴν om. F; suppletur in margine ab 2. m.,
 quae totum adscribit locum defectum eis quae in sequentibus
 omittuntur ab RX. 18 καὶ τὴν—καταισχυνθῆναι om. RX.
 20 καὶ οὕτω—22 Ἀλεξάνδρου om. RX. 24 παρελκόμενον] codd.
 περιελκόμενον; corr. Cobet p. 248 (cf. Plut. Cam. 2).

ἵππῳ προσβαλὼν τὰ κέντρα καὶ τῇ ἔνυμῃ τῆς φορᾶς
 συνεργῶ χρησάμενος εἰς μέσον τοῦ σατραπίου τὸ
 5 στῆθος ἐνήρυσσε τὸ ξυστόν. οὗ συνετελεσθέντος αἱ
 μὲν πλησίον τάξεις παρ' ἀμφοτέρους διὰ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀνδρείας ἀνεβόησαν, τῆς δ' ἐπιδορατίδος ⁵
 περὶ τὸν θώρακα συντριβείσης καὶ τοῦ θραύσματος
 ἀποπηθήσαντος ὁ μὲν Πέρσης σπασάμενος τὸ ξίφος
 ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐπεφέρετο, ὁ δὲ βασιλεὺς διαλα-
 βὼν τὸ ξυστόν ἐφθασεν ἐνερεῖσαι τῷ προσώπῳ καὶ
 6 διήλασε τὴν πληγὴν. καθ' ὃν δὴ χρόνον ὁ ἀδελφὸς
 τοῦ πεσόντος Ῥωσάκης προσιππεύσας κατήνεγκε τῷ
 ξίφει κατὰ τῆς κεφαλῆς Ἀλεξάνδρου οὕτως ἐπικινδύνον
 πληγὴν ὥστε τὸ μὲν κράνος διαπτύξαι, τοῦ δὲ χρωτὸς
 7 βραχέως ἐπιψαῦσαι. κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ἐπι-
 φέροντος ἄλλην πληγὴν τοῦ Ῥωσάκου Κλείτος ὁ μέλας ¹⁵
 ἐπικαλούμενος προσελάσας τὸν ἵππον ἀπέκοψε τὴν
 21 χεῖρα τοῦ βαρβάρου. περὶ δ' ἀμφοτέρων τῶν πεσόν-
 των οἱ συγγενεῖς ἀθρόοι συστραφέντες τὸ μὲν πρῶτον
 ἠκόντιζον ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ἔπειτα δὲ καὶ συστάδην
 μαχόμενοι πάντα κινδύνον ὑπέμενον ὑπὲρ τοῦ φο-
 2 νεῦσαι τὸν βασιλέα. ὁ δὲ κάπερ πολλοῖς καὶ μεγάλοις
 κινδύνοις συνεχόμενος ὁμοῦ οὐκ ἐνικᾶτο τοῖς πλήθεσι
 τῶν πολεμίων, ἀλλὰ δύο μὲν ἔχων εἰς τὸν θώρακα
 πληγὰς, μίαν δὲ εἰς τὸ κράνος, τρεῖς δ' εἰς τὸ κἀθαι-
 25 ρεθὲν ὄπλον ἐκ τοῦ νεῶ τῆς Ἀθηναῖς ὁμοῦ οὐκ

1 ἔνυμῃ codd.; corr. Reiske. τὰς φορᾶς X. 3 ἐνήρυσσε τὸν
 ξυστόν F. 4 ὑποβολὴν X. 5 θραύσματος F, corr. 2. m.; cf.
 Kallenb. I p. 15. 9 τὸν ξ. F. 11 Ῥωσάκης F; Ῥοισάκης
 Arr. I 15, 7 et Plut. Alex. 16; at cf. XVI 47, 2. 12 Ἀλεξάνδρου
 om. R. X. 13 διαπτύξαι] διαρρηξῆαι Madv. I p. 505. 16 τὰς
 χεῖρας F, corr. 1. m. 20 πάντα] παρὰ τὸν F, corr. in marg.
 2. m. 25 νεῶ X.

ἐνεδίδου, ἀλλὰ τῷ παραστήματι τῆς ψυχῆς ἐπαιρό-
 μενος παντὸς δεινοῦ κατεξάνιστατο. μετὰ δὲ ταῦτα 3
 καὶ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν ἡγεμόνων παρ' αὐτὸν ἐν
 τοῖς Πέρσαις ἔπεσον πλείους, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι
 5 Ἀτιξύης καὶ Φαρνάκης ὁ τῆς Δαρείου γυναικὸς
 176 ἀδελφός, ἔτι δὲ Μιθροβουζάνης ὁ Καππαδοκῶν ἡγού-
 μενος. διὸ καὶ πολλῶν ἡγεμόνων ἀναιρεθέντων καὶ 4
 τῶν Περσικῶν τάξεων ἀπασῶν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων
 ἡττωμένων πρῶτον μὲν οἱ κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον
 10 τεταγμένοι φυγεῖν ἠναγκάσθησαν, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ
 τῶν ἄλλων τραπέυτων ὁ μὲν βασιλεὺς ὁμολογούμενον
 τῆς ἀνδραγαθίας τὸ πρωτεῖον ἀπηνέγκατο καὶ τῆς
 ὅλης νίκης ἔδοξε μάλιστ' αἴτιος γεγυμέναι, μετὰ δὲ
 τοῦτον οἱ τῶν Θετταλῶν ἱππεῖς ἄριστα ταῖς εἴλαις
 15 χρώμενοι καὶ διαφόρως ἀγωνισάμενοι μεγάλην ἐπ'
 ἀνδρεία δόξαν ἔσχον. μετὰ δὲ τὴν τῶν ἱππέων τρο- 5
 πὴν οἱ πεζοὶ συμβαλόντες ἀλλήλοις ὀλίγον χρόνον
 ἠγωνίσαντο οἱ γὰρ βάρβαροὶ διὰ τὴν τῶν ἱππέων
 τροπὴν καταπλαγέυτες καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐνδόντες πρὸς
 20 φυγὴν ᾤρησαν. ἀνηρέθησαν δὲ τῶν Περσῶν οἱ 6
 πάντες πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἱππεῖς δὲ οὐκ
 ἐλάττους δισχιλίω, ἐξωργήθησαν δ' ὑπὲρ τοὺς δισμυ-
 ρίους. μετὰ δὲ τὴν μάχην ὁ βασιλεὺς τοὺς τετελευτη-
 κότας ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, σπεύδων διὰ ταύτης τῆς

1 ἀλλὰ om. F, qui τῷ δὲ παραστήματι. 3 καὶ om. RX.
 παρ' αὐτῶν τοῖς ὧν ἐν Πέρσαις F, corr. 2 m. 5 Ἀτιξύης RX
 Ἀτιξύης F; cf. XVII 34, 5 ubi libri Ἀτιξύης, quem eundem
 esse ac nostrum Arrianus testis est II 11, 8 (Curt. III 11, 10).
 6 Μιθροβαρζάνης F; cf. Arr. I 16, 3. 11 ὁμολογούμενος F.
 12 πρωτεῖον] πρώτιστον codd.; corr. Steph. 13 μάλιστ' αἴτιος R.
 14 εἴλαις R semper; rell. saepe ἔλαις. 15 διαφερόντως Kallenb. I
 p. 6. 18 ἱππέων] ἰδίω F. 20 οἱ πάντες] ἅπαντες F. 21 de
 numeris cf. Droysen Hell. I² 1 p. 193.

τιμῆς τοὺς στρατιώτας προθυμοτέρους κατασκευάσαι
πρὸς τοὺς ἐν ταῖς μάχαις κινδύνους.

7 Ἀὐτὸς δ' ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν προῆγε διὰ τῆς
Αὐδίας, καὶ τὴν μὲν τῶν Σαρδιανῶν πόλιν καὶ τὰς
ἀκροπόλεις, ἔτι δὲ τοὺς ἐν αὐταῖς θησαυροὺς παρ- 5
έλαβε Μιθρίνους τοῦ σατραπίου παραδόντος ἐκουσίως.
22 εἰς δὲ τὴν Μιλήτου συμπεφευγόντων τῶν διασωθέντων
ἐκ τῆς μάχης Περσῶν μετὰ Μέμνονος τοῦ στρατηγοῦ
ὁ μὲν βασιλεὺς πλησίον τῆς πόλεως στρατοπεδεύσας
καθ' ἡμέραν συνεχεῖς προσβολὰς τοῖς τείχεσιν ἐκ 10
2 διαδοχῆς ἐποιεῖτο, οἱ δὲ πολιορκούμενοι τὸ μὲν πρῶ-
τον ῥαδίως ἀπὸ τῶν τειχῶν ἠμύνοντο, πολλῶν μὲν
στρατιωτῶν ἠθροισμένων εἰς τὴν πόλιν, βελῶν δὲ καὶ
τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὴν πολιορκίαν χρησίμων δαψιλῆ
3 χορηγίαν ἔχοντες· ἐπεὶ δὲ ὁ βασιλεὺς φιλοτιμότερον 15
ταῖς τε μηχαναῖς ἐσάλευε τὰ τεῖχη καὶ τὴν πολιορκίαν
ἐνεργεστάτην ἐποιεῖτο κατὰ γῆν ἕμα καὶ κατὰ θάλατ-
ταν οἱ τε Μακεδόνες διὰ τῶν πιπτόντων τειχῶν
εἰσεβιάζοντο, τηνιαῦτα κατισχύομενοι πρὸς φυγὴν
4 ἐτρέποντο. εὐθὺ δ' οἱ Μιλήσιοι μεθ' ἱκετηριῶν τῷ 20
βασιλεῖ προσπίπτοντες παρέδωκαν σφᾶς αὐτοὺς καὶ
τὴν πόλιν. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ μὲν ὑπὸ τῶν Μακε-
δόνων ἀνῆρέθησαν, οἱ δὲ τῆς πόλεως ἐκπίπτοντες
5 ἔφυγον, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἤλωσαν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 25
τοῖς μὲν Μιλησίοις φιλανθρώπως προσηνέχθη, τοὺς
δ' ἄλλους ἔπαντας ἐξηνδραποδίσατο. τῆς δὲ ναυτικῆς

1 κατασκευάσασθαι F. 3 προήγετο F. 4 τὰς μὲν τ. Σ.
πόλεις F, corr. 2. m., quae in marg. supplevit καὶ τὰς ἀκρο-
πόλεις. 6 Μιθρίνους X Μιθρίνους R Μιθρήνους F; cf. XVII
64, 6; Arr. I 17, 3; III 16, 5. 8 ἐκ] διὰ F. 15 ἐχόντων F.
20 εὐθύ RX εὐθύς δ' οἱ om. F, suppl. 2. m. post Μιλήσιοι
add. δὲ F. 24 malim ἔφυγον (aliter Hultzsch diss. Hal. p. 20).
26 πάντας F.

δυνάμειος ούσης ἀχρήστου καὶ θαπάνας μεγάλας ἐχού-
 σης κατέλυσε τὸ ναυτικὸν πλὴν ὀλίγων νεῶν, αἷς
 ἐχρήτο πρὸς τὴν παρακομιδὴν τῶν πολιορκητικῶν
 ὀργάνων, ἐν αἷς ἦσαν αἱ παρ' Ἀθηναίων νῆες συμμα-
 5 χίδες εἴκοσιν. ἔνιοι δὲ λέγουσι τὸν Ἀλέξανδρον στρα- 23
 177 τηρικῶς ἐπινοῆσαι τὴν τοῦ στόλου κατάλυσιν· προσ-
 δοκίμου γὰρ ὄντος τοῦ Λαρείου καὶ μελλούσης μεγάλης
 παρατάξεως συντελεῖσθαι νομίσει τοὺς Μακεδόνας
 ἐκθυμότερον ἀγωνιεῖσθαι παραιρεθείσης τῆς κατὰ τὴν
 10 φυγὴν ἐλπίδος. τὸ δ' αὐτὸ πράξει κατὰ τὴν ἐπὶ 2
 Γρανικῷ μάχην· κατὰ νότου γὰρ λαβεῖν τὸν ποταμόν,
 ὅπως μηδεὶς ἐπιβάληται φεύγειν προδήλου τῆς ἀπω-
 λείας ούσης τῶν διωκομένων ἐν τῷ τοῦ ποταμοῦ
 ῥεῖθρῳ. καὶ γὰρ κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους Ἀγα-
 15 θοκλέα τὸν Συρακοσίων βασιλέα μιμησάμενον τὴν
 Ἀλεξάνδρου στρατηγίαν ἀνέλπιστον καὶ μεγάλην νίκην
 περιποιήσασθαι· διαβάντα γὰρ αὐτὸν εἰς Λιβύην μετ' 3
 ὀλίγης δυνάμειος καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσαντα παρελέσθαι
 μὲν τῶν στρατιωτῶν τὰς ἐκ τοῦ φεύγειν ἐλπίδας,
 20 συναναγκάσαι δὲ γενναίως ἀγωνίσασθαι καὶ διὰ τοῦτο
 Καρχηδονίων ἀντιταχθέντων πολλαῖς μυριάσι νικῆσαι.
 Μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Μιλήτου τὸ πλῆθος τῶν 4
 Περσῶν καὶ τῶν μισθοφόρων, ἔτι δ' οἱ πρακτικώτατοι
 τῶν ἡγεμόνων συνέδραμον εἰς τὴν Ἀλικαρνασσόν.
 25 αὕτη δὲ ἡ πόλις μεγίστη τῶν κατὰ τὴν Κάρην ἦν,
 βασίλεια μὲν ἐσχηκυῖα τὰ Κάρων, ἀκροπόλεσι δὲ
 καλῶς κεκοσμημένη. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Μέμ- 5

4 αἵτινες ἦσαν παρὰ τῶν Ἀ. νῆες F. 8 νομίσει F. 11 νό-
 τον F. 14 fort. scribendum καὶ γὰρ <καὶ> κατὰ τ. ὁ. γ.
 Ἀγαθοκλήν F. 17 sqq. cf. XX 7. 24 Ἀλικαρνασσόν R.X.
 26 βασιλέα μὲν ἐσχηκυῖα τὸν Κάρην F.

νων μὲν τὴν τε γυναικὰ καὶ τὰ τέκνα πρὸς Δαρκεῖον
 ἔπεμψε καὶ τούτῳ παραδόμενος ἅμα μὲν ὑπέλαβε τῆς
 ἀσφαλείας αὐτῶν καλῶς πεπρονοῆσθαι, ἅμα δὲ τὸν
 βασιλέα καλοὺς δμήρους ἔχοντα προθυμότερον ἐμπι-
 στεύσειν αὐτῷ τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν· ὅπερ καὶ 5
 6 συνέβη γενέσθαι. εὐθύς γὰρ ὁ Δαρκεῖος ἔπεμψεν ἐπι-
 στολὰς πρὸς τοὺς κατὰ θάλατταν οἰκοῦντας, προστάτ-
 των ἕκαστας ὑπακούειν τῷ Μέμνονι. διόπερ οὗτος
 παραλαβὼν τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν παρεσκευάζετο
 πάντα τὰ χρήσιμα πρὸς πολιορκίαν ἐν τῇ πόλει τῶν 10
 24 Ἀλικαρνασσεῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τὰ μὲν
 πολιορκητικὰ τῶν ὀργάνων καὶ σίτον κατὰ θάλατταν
 ἐκόμισεν ἐπὶ τὴν Ἀλικαρνασσόν, αὐτὸς δὲ μετὰ πάσης
 τῆς δυνάμεως προῆγεν ἐπὶ Καρίας καὶ τὰς ἐν τῇ
 παρόδῳ πόλεις προσήγετο ταῖς φιλανθρωπίαις· μάλιστα 15
 δ' εὐεργέτει τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, ποιῶν αὐτὰς αὐτο-
 νόμους καὶ ἀφορολογήτους, προσεπιλέγων ὅτι τῆς τῶν
 Ἑλλήνων ἐλευθερώσεως ἕνεκα τὸν πρὸς Πέρσας πόλε-
 2 μον ἐπαυήρηται. ὅντι δ' αὐτῷ κατὰ τὴν ὀδοιπορίαν
 ἀπήντησέν τι γύναιον, ὄνομα μὲν Ἄδα, γένει δὲ προσ- 20
 ἦκουσα τῇ Καρῶν ἀρχῇ. ἐντυχούσης δ' αὐτῆς περὶ
 τῆς προγονικῆς δυναστείας καὶ δεηθείσης βοηθῆσαι
 ταύτην μὲν ἐκέλευσε παραλαβεῖν τὴν τῆς Καρίας
 ἀρχήν, τοὺς δὲ Κάρας ἰδίους ἐποίησατο ταῖς εὐνοίαις 25
 3 διὰ τὴν τῆς γυναικὸς ταύτης εὐεργεσίαν· εὐθύς γὰρ
 αἱ πόλεις ἅπασαι πρεσβείας ἀποστέλλουσαι χροσοῖς
 στεφάνοις ἐτίμησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα συμπράτ- 178

2 ἀπέπεμψε F. 3 προνοεῖσθαι F. 5 αὐτόν F, corr. 1. m.
 6 ὁ Δαρκεῖος om. F. 7 κατὰ] παρὰ F. 16 εὐεργέτει Herl.
 III p. 28. 17 τῶν om. R.X. 23 τούτῳ F. 24 ἰδίους om. F,
 suprascr. 2. m. 25 τὴν om. F, suprascr. 2. m. 26 ἀποστει-
 λασαι F. 27 συμπράξειν Herl. III p. 28.

τειν ἐπηγγείλαντο. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πλησίον τῆς πό-
 λεως στρατοπεδεύσας συνεστήσατο πολιορκίαν ἐνεργὸν
 καὶ καταπληκτικὴν. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τοῖς τεύχεσι 4
 προσβολὰς συνεχεῖς ἐκ διαδοχῆς ἐποιεῖτο καὶ διημέ-
 5 ρευεν ἐν τοῖς κινδύνοις· μετὰ δὲ ταῦτα παντοδαπὰς
 μηχανὰς ἐπιστήσας καὶ τὰς πρὸ τῆς πόλεως τάφρους
 χαστρῶσι χελώναις ἀναπληρώσας διὰ τῶν κριῶν ἐσάλευε
 τοὺς πύργους καὶ τὰ μεταξὺ μεσοπύργια. καταβαλὼν
 δὲ μέρος τι τοῦ τεύχους τὸ λοιπὸν ἤδη διὰ τῆς ἐκ
 10 χειρὸς μάχης ἐβιάζετο διὰ τοῦ πτώματος εἰς τὴν πόλιν
 εἰσπεσεῖν. Μένων δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς προσ- 5
 βάλλοντας τοῖς τεύχεσι Μακεδόνας ῥαδίως ἡμύνητο,
 πολλῶν ὄντων ἐν τῇ πόλει στρατιωτῶν· κατὰ δὲ τὰς
 τῶν ὀργάνων προσβολὰς μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν
 15 ἐκχεόμενος ἐκ τῆς πόλεως νυκτὸς πῦρ ἐνέβαλλε ταῖς
 μηχαναῖς. μεγάλων δ' ἀγώνων πρὸ τῆς πόλεως συν- 6
 ισταμένων οἱ μὲν Μακεδόνες ταῖς ἀρεταῖς πολὺ προ-
 εἶχον, οἱ δὲ Πέρσαι τῷ πλήθει καὶ ταῖς παρασκευαῖς
 ἐπλεονέκτου· συνήρουν γὰρ αὐτοῖς οἱ ἀπὸ τῶν
 20 τευχῶν συναγωνιζόμενοι καὶ τοῖς ὄξυβελέσι κατα-
 πέλλταις οὓς μὲν ἀπέκτεινον τῶν πολεμίων, οὓς δὲ
 κατετίρωσκον. ὁμοῦ δὲ αἱ τε σάλπιγγες ἐσήμαινον 25
 παρ' ἀμφοτέροις τὸ πολεμικὸν καὶ βοή πανταχόθεν
 ἐγίνετο, συνεπισημαινομένων τῶν στρατιωτῶν ταῖς
 25 παρ' ἑκατέρων ἀνδραγαθίαις. οἱ μὲν γὰρ τὴν ἐν ταῖς 2
 μηχαναῖς αἰρουμένην εἰς ὕψος φλόγα κατέπανον, οἱ δ'
 εἰς χεῖρας συμπλεκόμενοι πολὺν ἐπόλουν φόνον, ἄλλοι

7 χαστρῶσι] τρισὶ libri; correxi (cf. II 27, 1). 11 εἰσελθεῖν
 suprascr. πεσεῖν F. προσβαλόντας R^X. 13 κατὰ δὲ τὰς] πρὸς
 τὰς F, δὲ suprascr. 2. m. 14 μετὰ] καὶ μετὰ F. 15 ἐν-
 έβαλε F. 21 ἀπέκτενον F. 22 ὁμοῦ F. 24 ἐγένετο F. τὰς ...
 ἀνδραγαθίας F. 26 αἰρουμένην F.

δ' ἐντὸς τῶν πιπτόντων τειχῶν ἀνταποδομοῦν ἕτερα
 τείχη πολὺ τῶν προὔπαρχόντων βαρύτερα ταῖς κατα-
 3 σκευαῖς. τῶν δ' ἡγεμόνων τῶν περὶ τὸν Μέμνονα
 προκινδυνεύοντων καὶ μεγάλας δωρεὰς διδόντων τοῖς
 ἀνδραγαθοῦσιν ἀνυπέβλητος φιλοτιμία παρ' ἀμφοτέ- 5
 4 ροῖς ἐρίνετο περὶ τῆς νίκης. διὸ καὶ παρῆν ὄρεον
 τοὺς μὲν τραύμασιν ἐναντίοις περιπίπτοντας καὶ κατὰ
 τὰς λιποψυχίας ἀποφερομένους ἐκ τῆς μάχης, τοὺς
 δὲ περιβαλόντας τὰ πίπτουτα σώματα καὶ περὶ τῆς
 τούτων ἀναιρέσεως μεγάλους ἀγῶνας συνισταμένους, 10
 ἄλλους δὲ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντας
 ἦδη καὶ διὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων παρακλήσεως
 πάλιν θαρροῦντας καὶ νεαροὺς ταῖς ψυχαῖς γινομένους.
 5 τέλος δὲ πρὸς αὐταῖς ταῖς πύλαις ἔπεσον τινες τῶν
 Μακεδόνων καὶ σὺν αὐτοῖς Νεοπτόλεμος ἡγεμῶν, ἀνὴρ 15
 ἐπιφανής. μετὰ δὲ ταῦτα δύο μὲν πύργων εἰς ἔδαφος
 κατήρημένων καὶ δυεῖν μεσοπυργίων ἐρριμμένων τῶν
 μὲν Περδίκου στρατιωτῶν τινες μεθυσθέντες προ-
 πετῶς νυκτὸς προσέβαλλον τοῖς τῆς ἀκροπόλεως τείχε-
 σιν· οἱ δὲ περὶ τὸν Μέμνονα συννοήσαντες τὴν 20
 ἀπειρίαν τῶν προσβαλλόντων καὶ ἐπεξεληθόντες καὶ τῷ
 πλήθει πολὺ προέχοντες ἐτρέψαντο τοὺς Μακεδόνας
 6 καὶ πολλοὺς ἀνήρουν. γνωσθέντος δὲ τοῦ συμβεβη-
 κότες ἐξεβοήθουν πολλοὶ τῶν Μακεδόνων καὶ μεγάλης
 μάχης γενομένης καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐπι- 25
 179

1 πεπτακότων F. 2 παρασκευαῖς codd.; κατασκευαῖς Dind.
 4 διαδόντων F. 11 τῆς ὑπερβολῆς F, corr. 2. m. 17 δυεῖν
 R^X. ἐρριμμένων F; cf. XVIII 24, 2. τῶν μερῶν μὲν τοῦ II. X.
 18 Περδίκου F. 21 ἀπειρίαν] an παροινίαν? τῶν προσβ.]
 αὐτῶν π. F. καὶ τῷ πλήθει — Μακεδόνας καὶ om. F; καὶ τῷ
 πλήθει πολὺ προέχοντες suppl. 2. m. in marg. 25 τῶν περὶ
 τῶν A. X.

φανέντων οἱ μὲν Πέρσαι βιασθέντες συνεκλείσθησαν εἰς τὴν πόλιν, ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς πεσόντας πρὸ τοῦ τείχους Μακεδόνας διακηρυκευσάμενος ἤτησεν ὑποσπόνδους. Ἐφιάλτης μὲν οὖν καὶ Θρασύβουλος οἱ Ἀθηναῖοι ⁵ συμμαχοῦντες τοῖς Πέρσαις συνεβούλευον μὴ διδόναι τοὺς νεκροὺς πρὸς ταφήν, ὁ δὲ Μέμνων συνεχώρησε.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἐφιάλτης βουλευομένων τῶν ἡγε- ²⁶ μόνων συνεβούλευε μὴ περιμένειν ἕως ἂν ἀλούσης τῆς πόλεως αἰχμάλωτοι καταστῶσιν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ¹⁰ ἡγεμόνας προκινδυνεύοντας τῶν μισθοφόρων ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις. ὁ δὲ Μέμνων ὄρων τὸν Ἐφιάλτην ² πρὸς ἀρετὴν ὀρμώμενον καὶ μεγάλας ἔχων ἐλπίδας ἐν αὐτῷ διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν τοῦ σώματος φάμην συνεχώρησεν αὐτῷ πράττειν ὃ βούλοιο. ὁ δὲ δισχι- ³ ¹⁵ λους τῶν μισθοφόρων ἐπιλέκτους ἀναλαβὼν καὶ τοῖς ἡμίσεσι διαδοὺς δᾶδας ἡμένας, τοὺς δ' ἄλλους ἀντιτάξας τοῖς πολεμίοις ἄφνω τὰς πύλας πάσας ἀνεπέτασεν. ἅμα δ' ἡμέρᾳ μετὰ τούτων ἐκχυθεῖς τοῖς μὲν μηχανήμασιν ἐνήκε πῦρ καὶ παραχρῆμα πολλὴν συνέβη ²⁰ γενέσθαι φλόγα, τῶν δ' ἄλλων ἐν βαθείᾳ φάλαγγι ⁴ πεπνυκνωμένων αὐτὸς προηγεῖτο καὶ τοῖς ἐκβοηθοῦσι Μακεδόσιν ἐπέροαξεν. ὁ δὲ βασιλεὺς κατανοήσας τὸ γινόμενον τοὺς μὲν προμάχους τῶν Μακεδόνων πρώτους ἔταξε, ἐφέδρους δ' ἔστησε τοὺς ἐπιλέκτους· ἐπὶ ²⁵ δὲ τούτοις τρίτους ἐπέταξεν ἑτέροους τοὺς ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπεράγοντας. αὐτὸς δὲ πρὸ πάντων τούτων

³ ἤτησεν ἐν F, del. ἐν 2. m. ¹⁰ <μετά> τῶν μισθοφ. scribi iusserunt Rhod. et Wess. (cf. XI 31, 2). ¹⁶ δ' F; om. R.X. ἀντιτάξασθαι F. ¹⁷ πάσας om. F. ¹⁹ συνέβη πολλήν F. ²⁴ τοὺς δ' ἐφέδρους ἔστησε R.X πρὸς τοὺς ἐφέδρους δὲ ἔστησε F; τούτοις δ' ἐ. Reiske; corr. Dind. ²⁶ ὑπερέχον-τας F.

ἡγούμενος ὑπέστη τοὺς πολεμίους, δόξαντας διὰ τὸ
 βάρος ἀκαταγωνίστους εἶναι. ἐξέπεμψε δὲ καὶ τοὺς
 κατασβέσουσας τὴν φλόγα καὶ βοηθήσουσας ταῖς μηχαν-
 5 ναῖς. ἅμα δὲ παρ' ἀμφοτέροις τῆς τε βοῆς ἐξαισίου
 γινομένης καὶ τῶν σαλπύγγων σημαινουσῶν τὸ πολε- 5
 μικὸν μέγας ἄγων συνέστη διὰ τὰς ἀρετὰς τῶν ἀγωνι-
 ζομένων καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλοτιμίας. τὸ μὲν
 6 οὖν πῦρ ἐκάλυσαν οἱ Μακεδόνες ἐπινημηθῆναι, κατὰ
 δὲ τὴν μάχην ἐπλεονέκτουσαν οἱ περὶ τὸν Ἐφιάλτην
 οὗτος γὰρ πολλὸν προέχων τῶν ἄλλων τῆ τοῦ σώματος 10
 ῥόμη πολλοὺς ἀνῆρει τῶν εἰς χεῖρας ἐρχομένων. οἱ
 τ' ἐφεστῶτες ἐπὶ τῷ προσφάτως ἀντικατασκευασθέντι
 τελεῖ πολλοὺς ἀνῆρουν πυκνοῖς τοῖς βέλεσι χρώμενοι·
 7 ἑκατὸν γὰρ πηχῶν τὸ ὕψος πύργος ξύλινος κατεσκευ-
 αστο, πλήρης καταπελετῶν ὀξυβελῶν. πολλῶν δὲ Μα- 15
 κεδόνων πιπτόντων καὶ τῶν ἄλλων ἀναχωρούντων
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν, τοῦ τε Μέμνονος πολλα-
 πλαστοῖς στρατιώταις ἐπιβοηθοῦντος καὶ αὐτὸς ὁ βασι-
 27 λεύς εἰς πολλὴν ἀμηχανίαν ἐνέπιπτεν. ἔνθα δὴ τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως κατισχυόντων παραδόξως ὁ κίνδυνος 20
 παλινοτροποῦν τὴν *μάχην ἔσχεν. οἱ γὰρ πρῶτον
 τῶν Μακεδόνων, διὰ μὲν τὴν ἡλικίαν ἀπολελυμένοι
 τῶν κινδύνων, συνεστρατευμένοι δὲ Φιλίππῳ καὶ πολ- 180
 2 λὰς μάχης κατωρθωκότες, ὑπὸ τῶν καιρῶν εἰς ἄλλην
 προεκλήθησαν, φρονήματι δὲ καὶ ταῖς κατὰ πόλεμον 25

1 τοῖς πολεμίους F, corr. 2. m. δόξαντας ... ἀκαταγωνίστους,
 σι super αντας et .. οἰς super .. οἰς posito F (1. m.). 5 σημει-
 νουσῶν, αι suprascr. F. 6 διὰ τε τὰς ἀρετὰς F. 15 τῶν
 Μακεδόνων F. 21 μάχην] codd. omnes; ῥοπήν coni. Madv. I
 p. 505 recte, ut videtur (cf. e. q. XVI 4, 6); fort. post κατισχυόν-
 των addendum est <τῆ μάχῃ> (cf. XVII 45, 7), quod omissum
 et alieno loco insertum haud scio an suo loco moverit τὴν ῥοπήν.
 24 κατωρθωκότες X.

ἐμπειρίαις πολὺ προέχοντες τοῖς μὲν φνυγομαχοῦσι
 νεωτέροις πικρῶς ἀνείδισαν τὴν ἀνανδρίαν, αὐτοὶ δὲ
 συναθροισθέντες καὶ συνασπίσαντες ὑπέστησαν τοὺς
 δοκοῦντας ἤδη νευικημένοι. τέλος δὲ τὸν τε Ἐφιάλτην 3
 5 καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀνελόντες τοὺς λοιποὺς ἠνάγκασαν
 εἰς τὴν πόλιν συμφνεῖν. οἱ δὲ Μακεδόνες τῆς νυκτὸς 4
 ἐπιλαβούσης τοῖς φεύγουσι συνεισέπεσον ἐντὸς τῶν
 τειχῶν· τοῦ δὲ βασιλέως κελεύσαντος σημῆναι τὸ
 ἀνακλητικὸν ἀνεχώρησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. οἱ δὲ 5
 10 περὶ τὸν Μέμνονα στρατηγοὶ καὶ σατράπαι συνελθόν-
 τες ἔγνωσαν τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν, εἰς δὲ τὴν ἀκρό-
 πολιν τοὺς ἀρίστους τῶν στρατιωτῶν καταστήσαντες
 μετὰ τῆς ἀρμοζύσης χορηγίας τὸν λοιπὸν ὄχλον καὶ
 τὰ χρήματα ἀπεκόμισαν εἰς τὴν Κῶν. ὁ δ' Ἀλέξαν- 6
 15 δρος ἅμ' ἡμέρᾳ γνοὺς τὸ γεγενημένον τὴν μὲν πόλιν
 κατέσκαψε, τῇ δ' ἀκροπόλει περιέθηκε τείχος καὶ
 τάφρον ἀξιόλογον· αὐτὸς δὲ μέρος τῆς δυνάμεως μετὰ
 στρατηγῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὴν μεσόγειον, προστάξας τὰ
 συνεχῆ τῶν ἐθνῶν χειροῦσθαι.
 20 Οὗτοι μὲν οὖν ἐνεργῶς πολεμήσαντες, πᾶσαν τὴν
 χώραν μέχρι τῆς μεγάλης Φουγίας καταστρεψάμενοι,
 διέθρεψαν τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς πολεμίας· ὁ δ' 7
 Ἀλέξανδρος τὴν παραθαλαττίαν πᾶσαν μέχρι Κιλικίας
 χειρωσάμενος πολλὰς πόλεις κατεκτήσατο καὶ φρούρια
 25 καρτερὰ φιλοτιμότερον πολιορκήσας τῇ βίᾳ κατεπόνη-
 σεν, ἐν οἷς ἐνὸς παραδόξως ἐκράτησε, περὶ οὗ διὰ
 τὴν ιδιότητα τῆς περιπετείας οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν.
 τῆς γὰρ Ἀνκίας περὶ τὰς ἐσχατίας πέτρων μεγάλην 28
 ὀχυρότητι διαφέρουσιν ὧν οἱ Μαρμαρεῖς ὀνομαζό-

11 μὲν om. X. 13 καὶ τὸν λοιπὸν FX. 14 Κῶ F.
 16 προσέθηκε F. 20 οὖν om. F. 26 διὰ] δέ X. 28 Κιλικίας Cosp.

μενοι, οἵτινες παριόντος Ἀλεξάνδρου τὸ χωρίον ἐπέ-
 θεντο τοῖς κατὰ τὴν οὐραγίαν Μακεδόσι καὶ συγχοῦς
 ἀνελόντες πολλὰ τῶν σωμάτων καὶ τῶν ὑποζυγίων
 2 ἀφήρασαν. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς παροξυνθεὶς
 συνεστήσατο πολιορκίαν καὶ πᾶσαν εἰσεφέρειτο σπουδὴν 5
 βίᾳ κρατῆσαι τοῦ χωρίου. οἱ δὲ Μαρμαρεῖς ἀνδρείᾳ
 διαφέροντες καὶ τῇ τῶν τόπων ἐρυμνότητι πιστεύοντες
 ὑπέμενον εὐφρόστως τὴν πολιορκίαν. ἐπὶ μὲν οὖν
 ἡμέρας δύο συνεχεῖς ἐγίνοντο προσβολαὶ καὶ φανεροὺς
 ἦν ὁ βασιλεὺς οὐκ ἀποστησόμενος ἕως ἂν ἔλη τὴν 10
 3 πέτρην. οἱ δὲ πρεσβύτεροι τῶν Μαρμαρέων τὸ μὲν
 πρῶτον συνεβούλευον τοῖς νέοις παυσάμενοις τῆς βίας
 ἐφ' οἷς ἦν δυνατὸν συλλυθῆναι πρὸς τὸν βασιλέα· οὐ
 πειθομένων δ' αὐτῶν, ἀλλὰ πάντων φιλοτιμουμένων
 συναποθιναεῖν τῇ τῆς πατρίδος ἐλευθερίᾳ παρεκάλεισαν 15
 αὐτοὺς τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας καὶ τοὺς γεγηρακότας
 ἀνελεῖν, αὐτοὺς δὲ τοὺς δυναμένους διὰ τῆς ἀλκῆς
 σάξασθαι νυκτὸς διὰ μέσων τῶν πολεμίων διεκπεσεῖν
 4 καὶ καταφυγεῖν εἰς τὴν πλησίον ὄρεινῴην. συγκραταθε-
 μένων δὲ τῶν νέων καὶ προσταξάντων κατ' οἰκίαν 20
 ἐκάστους μετὰ τῆς συγγενείας ἀπολαύσαντας τῶν προσ-
 ηεστάτων βρωτῶν τε καὶ ποτῶν ὑπομεῖναι τὸ δεινὸν
 ἔδοξε τοῖς νέοις, οὔσιν ὡς ἑξακοσίους, τοῦ μὲν φονεύειν
 τοὺς προσήκοντας ἀποσχέσθαι, τὰς δ' οἰκίας ἐμπρῆσαι
 καὶ διὰ τῶν πυλῶν ἐκχυθέντας εἰς τὴν ὄρεινῴην ἀπο- 25
 5 χωρήσαι. οὗτοι μὲν οὖν τὰ δεδογμένα συντελέσαντες
 ταῖς ἰδίαις ἐστίαις ἐκάστους ἐπόλησαν ἐνταφῆναι, αὐτοὶ

16 τέκνα μὲν — ἀνελεῖν om. F, suppl. in marg. 2. m.
 17 ἔλλης F, corr. 2. m. 18 μέσον F. διεκπεσεῖν] διεκφυγεῖν
 RX. 20 κατ' οἰκίαν ἐκάστους invertit F. 22 βρωτῶν X.
 23 φονεύειν μὲν F, τοῦ add. 2. m. 24 τὰς δ' οἰκίας] τοὺς
 δ' οἴκους πάντας F.

δὲ διὰ μέσων τῶν περιεστρατοπεδευκότων ἔτι νυκτὸς οὔσης διεκπεσόντες ἔφυγον εἰς τὴν πλησίον ὄρεινῴν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοκράτους ἐν Ῥώμῃ 29
 5 τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξατο Καίτων Οὐαλλέριος καὶ
 Λεύκιος Παπίριος. ἐπὶ δὲ τούτων Δαρείος χρημάτων
 πλήθος ἐξέπεμψε τῷ Μέμμωνι καὶ τοῦ πολέμου παντὸς
 ἀπέδειξε στρατηγόν. ὁ δὲ μισθοφόρων πλήθος ἀθροί- 2
 σας καὶ τριακοσίας ναῦς πληρώσας ἐνεργῶς διφύκει τὰ
 10 κατὰ τὸν πόλεμον. Χίου μὲν οὖν προσηγάγετο· πλεύ-
 σας δ' ἐπὶ Λέσβον Ἄντισσαν μὲν καὶ Μήθυμναν καὶ
 Πύρραν καὶ Ἐρεσσὸν ῥαδίως ἐχειρώσατο, τὴν δὲ Μι-
 τυλήνην μεγάλην οὔσαν καὶ παρασκευαίς μεγάλαις καὶ
 15 πλήθει τῶν ἀμυνομένων ἀνδρῶν κεχορηγημένην πολ-
 λὰς ἡμέρας πολιορκήσας καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν
 ἀποβαλὼν μόγις εἶλε κατὰ κράτος. εὐθὺ δὲ τῆς περὶ 3
 τὸν στρατηγὸν ἐνεργείας διαβοηθείσης αἱ πλείους τῶν
 Κυκλάδων νήσων διεπρεσβεύοντο. προσπεσούσης δὲ
 φήμης εἰς τὴν Ἑλλάδα διότι Μέμμων μετὰ τοῦ στόλου
 20 μέλλει πλεῖν ἐπ' Εὐβοίας αἱ μὲν κατὰ τὴν νῆσον
 ταύτην πόλεις περίφοβοι καθειστήκεισαν, οἱ δὲ τὰ
 τῶν Περσῶν αἰρούμενοι τῶν Ἑλλήνων, ἐν οἷς ὑπῆρχον
 καὶ Σπαρτιᾶται, μετέωροι ταῖς ἐλπίσιν ἐγίνοντο πρὸς

1 μέσου F. 4 δ' om. X. 5 διεδέξατο R.X.F. Οὐαλλέριος F; Caeso Duillius ap. Liv. VIII 16; unde Diodoro Δουίλιος reddi iussit Rhod. 6 Παπίριος F. 9 ἐνώρα, suprascr. ab. 2. m. . . ἐργῶς F. 10 Χίου F. 11 Ἄντισσαν F. Μήθυμναν R, mut. η in ι 2. m.; Μήθυμναν X; cf. CIGr. XII 2, 499; 509; Head p. 486. 12 Ἐρεσσὸν R.X. Ἐρεσσον F; cf. Strab. XIII 2, 4; Ptol. V 2, 19; Ἐρεσσός CIGr. XII 2, 533; Head p. 486. post Μιτυλήνην (Mutil. Dind.; at cf. V 81, 7; XII 27, 4 saepius) in libris additur καὶ Λέσβον; om. Cosp. 18 fort. addendum <πρὸς αὐτόν>. 23 libri ἐγίνοντο; corr. Dind.

4 καινοτομίαν. ὁ δὲ Μέμνων χρήμασι διαφθειρόων πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἔπεισε κοινοῦν τῶν Περσικῶν ἐλπίδων. οὐ μὴν ἢ τύχη <γ'> εἴασεν ἐπὶ πλείον προελθεῖν τὴν ἀνδρὸς ἀρετὴν· ὁ γὰρ Μέμνων περι-
 πεσῶν ἀρρωστία καὶ πάθει παραβόλῳ συσχεθεὶς μετ- 5
 ἤλλαξε καὶ τῇ τούτου τελευτῇ συνετριβή καὶ τὰ τοῦ
 30 Δαρείου πράγματα. προσεδόκησε μὲν γὰρ ὁ βασιλεὺς μεταθήσεσθαι <αὐτὸν> τὸν πάντα πόλεμον ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην· ὡς δ' ἤκουσε τὴν Μέμνωνος τελευτὴν, συνήγαγε τῶν φίλων συνέδριον καὶ προ- 10
 ἔθηκε βουλήν πότερον δεῖ στρατηγούς καὶ στρατιὰν καταπέμπειν ἐπὶ θάλατταν ἢ τὸν βασιλέα μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως καταβάντα διαγωνίζεσθαι τοῖς Μακε- 2
 2 δόσι. ἔνιοι μὲν οὖν ἔφασαν δεῖν αὐτὸν τὸν βασιλέα παρατάττεσθαι καὶ τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν ἀπεφαι- 15
 νοντο προθυμότερον ἀγωνεῖσθαι· Χαρίδημος δ' Ἀθηναῖος, ἀνὴρ θαυμαζόμενος ἐπ' ἀνδρεία καὶ δεινότητι στρατηγίας, συνεστράτευτο μὲν Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ 182
 καὶ πάντων τῶν ἐπιτευγμάτων ἀρχηγὸς καὶ σύμβουλος γεγρονῶς ἦν, συνεβούλευεν δὲ τῷ Δαρείῳ μὴ προπετῶς 20
 ἀποκυβεῦσαι περὶ τῆς βασιλείας, ἀλλ' αὐτὸν μὲν τὸ βᾶρος καὶ τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν συνέχειν, ἐπὶ δὲ τὸν πόλεμον ἀποστέλλειν στρατηγὸν πείραν δεδωκότα τῆς 3
 3 ἰδίας ἀρετῆς. δύναμιν δ' ἰκανὴν εἶναι δέκα μυριάδων, ἧς τὸ τρίτον Ἑλλήνας ποιῆσαι μισθοφόρους, καὶ δι' 25

3 <γ'> recte add. Kallenb. I p. 16 (cf. XVII 101, 1).
 4 τοῦ ἀνδρός F. 8 <αὐτὸν> addidi; μεταθήσεσθαι scribi voluit Madv. I p. 505. 10 τὸ τῶν φίλων συνέδριον F. 12 ἐπὶ θαλάττης F. 13 τῆς om. RX. 14 τὸν om. F. 15 ἀπέφαινον F. 16 X. A. δὲ ἀνὴρ X. 18 στρατηγίας F. συνεστρατεύσατο codd.; corr. Bekk. 19 ἐπιτηδευμάτων libri; correxi (cf. I 1). 20 ἦν γεγρονῶς F. συνεβούλευεν τε τῷ Δ. RX συνεβούλευε δὲ Δαρείῳ F. 24 ἀρετῆς] ἀρχῆς codd.; corr. Rhod. εἶναι om. F. τῶν δέκα F.

ἐμφάσεως αὐτὸς ἀνεδέχετο κατορθώσκειν τὴν ἐπιβολὴν
 αὐτήν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ὁ βασιλεὺς συγκατετίθετο 4
 τοῖς λεγομένοις, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν φίλων γενναιότερον
 ἀντειπόντων καὶ τὸν Χαρίδημον εἰς ὑπόψιν ἀγόντων
 5 ὅτι τῆς στρατηγίας ὀρέγεται τυχεῖν, ὅπως τοῖς Μακε-
 δόσι προδῶ τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν, ὁ μὲν Χαρίδημος
 παροργισθεὶς καὶ προχειρότερον ὄνειδίσας τὴν Περσῶν
 ἀνανδρίαν ἐποίησεν ἐπὶ πλείον προσκόψαι τὸν βασιλέα
 τοῖς λόγοις, τοῦ θυμοῦ δὲ τὸ συμφέρον ἀφαιρουμένου
 10 ὁ μὲν Λαρκεῖος ἐπιλαβόμενος τῆς τοῦ Χαριδήμου ζώνης
 κατὰ τὸν τῶν Περσῶν νόμον παρέδωκε τοῖς ὑπηρέταις
 καὶ προσέταξεν ἀποκτεῖναι, ὁ δὲ Χαρίδημος ἀπαρό- 5
 μενος ἐπὶ τὸν θάνατον ἀνεβόησεν μεταμελήσειν ταῦτα
 ταχὺ τῷ βασιλεῖ καὶ τῆς ἀδίκου τιμωρίας αὐτοῦ σύν-
 15 τομον ἔξειν τὴν κόλασιν, ἐπιδόντα τὴν κατάλυσιν τῆς
 βασιλείας. Χαρίδημος μὲν οὖν μεγάλων ἐλπίδων ἐκ-
 πεσὼν διὰ παρησίαν ἄκαιρον τοιαύτην ἔσχε τὴν τοῦ
 βίου καταστροφὴν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνέντος τοῦ θυμοῦ 6
 τὴν ψυχὴν εὐθύς μετενόησε καὶ κατεμέμψατο ἑαυτὸν
 20 ὡς τὰ μέγιστα ἡμαρτηκότα. ἀλλ' οὐ γὰρ ἦν δυνατὸν
 τὸ γεγὸνός διὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ἀγένητον κατα-
 σκευάσαι. διόπερ ὄνειροπολούμενος ταῖς Μακεδόνων 7
 ἀρεταῖς καὶ τὴν ἐνέργειαν τὴν Ἀλεξάνδρου πρὸ ὀφθαλ-
 μῶν λαμβάνων ἐξήγει στρατηγὸν ἀξιόχρεον τὸν διαδεξό-
 25 μενον τὴν τοῦ Μέμνονος ἡγεμονίαν· οὐ δυνάμενος δ'
 εὐρεῖν αὐτὸς ἡναγκάζετο καταβαίνειν εἰς τὸν ὑπερ

1 κατορθῶσαι F. ἐπιβολὴν F. 8 ἀνανδρίαν F. πλείω
 RF; πλείον Dind. 9 συμφέρον] an τὸ σῶφρον vel σωφρονικόν?
 ἀναιρουμένου, φ super v posito F. 11 τὸν om. F, supraser. 2. m.
 13 τὸν om. F. 14 καὶ τῆς αὐτοῦ τιμωρίας ἀδίκου F. 17 τὴν
 om. F. 19 ἑαυτοῦ . . . ἡμαρτηκότος F. 22 ὄνειροπολούμενος
 suspectum; an ὄνειροφοβούμενος?

31 τῆς βασιλείας κίνδυνον. εὐθύς οὖν μετεπέμπετο τὰς πανταχόθεν δυνάμεις καὶ προσέταξεν ἅπαντῶν εἰς Βαβυλῶνα καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν συγγενῶν ἐπελέγετο τοὺς εὐθέτους, ὧν τοῖς μὲν τὰς ἀρμοζούσας ἡγεμονίας κατεμέριξε, τοὺς δὲ μεθ' αὐτοῦ κινδυνεύειν προσ- 5
2 ἐτάπτεν. ὥς δ' ὁ τῆς στρατείας ἀφωρισμένος χρόνος προσεγένετο, κατήντησαν ἅπαντες εἰς τὴν Βαβυλῶνα. ὁ δ' ἀριθμὸς ἦν τῶν στρατιωτῶν πεζοὶ μὲν πλείους τῶν τετταράκοντα μυριάδων, ἵππεις δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν δέκα μυριάδων. 10

Δαρεῖος μὲν οὖν μετὰ τῶσάντης δυνάμεως ἀναξεύξας ἐκ Βαβυλῶνος προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν τε γυναικᾶ καὶ τὰ τέκνα, υἷον καὶ 3 δύο θυγατέρας, καὶ τὴν μητέρα. Ἀλέξανδρος δὲ πρὸ 133 μὲν τῆς Μέμνονος τελευτῆς πυνθανόμενος Χίον καὶ 15 τὰς ἐν Δέσβῳ πόλεις κεχειρωσθαι, τὴν δὲ Μιτυλήνην κατὰ κράτος ἠλωκυῖαν, πρὸς δὲ τούτοις τὸν Μέμνονα τριακοσίαις τριήρεσι καὶ πεξῆ δυνάμει μέλλοντα στρατεύειν ἐπὶ Μακεδονίαν, τῶν δ' Ἑλλήνων τοὺς πλείους 4 ἐτοίμους εἶναι πρὸς ἀπόστασιν οὐ μετρίως ἠγωνία, ὥς 20 δ' ἠκόν τινας ἀπαγγέλλοντες τὴν Μέμνονος τελευτήν, ἀπελύθη τῆς πολλῆς ἀγωνίας. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς ἀρρωστίαν βαρυτέραν ἐμπεσὼν καὶ χαλεπῶ πάθει συν- 5 εχόμενος συνεκάλεσε τοὺς ἰατρούς. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἕκαστος δυσχερῶς εἶχε πρὸς τὴν θεραπείαν, Φίλιππος 25 δ' Ἀναρῶν τὸ γένος παραβόλοις καὶ συντόμοις θεραπείαις χρώμενος ἐπηγγέλλατο διὰ φαρμακείας λύσειν

5 προσέταξεν X. 6 στρατιᾶς F. 9 cf. Curt. III 2, 4; Iust. XI 9; Niese G. d. gr. u. m. St. I p. 73 a. 5. 13 μετ' αὐτοῦ F. τὰ τέκνα om. F. 20 ἐτοίμους γε πρὸς F. 21 τοῦ Μέμνονος F. 24 οὖν om. F. 26 θεραπείαις R^X ἰατρείαις F.

τὴν νόσον. ἀσμένως δὲ τοῦ βασιλέως ὑπακούσαντος 6
 διὰ τὸ λέγεσθαι Δαρεῖον μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ Βα-
 βυλῶνος ὠρηκέναι ὁ μὲν ἰατρὸς δοὺς φάρμακον
 πιεῖν καὶ συνεργὸν λαβὼν τὴν φύσιν τοῦ κάμνοντος
 5 καὶ τὴν τύχην εὐθὺς ἀπήλλαξε τῆς νόσου τὸν Ἀλέ-
 ξανδρον. οὗτος μὲν οὖν παραδόξως ἐκφυγὼν τὸν
 κίνδυνον καὶ τὸν ἰατρὸν τιμήσας μεγαλοπρεπῶς κατ-
 ἔταξεν αὐτὸν εἰς τοὺς εὐνουστάτους τῶν φίλων.

Ἡ δὲ μήτηρ τοῦ βασιλέως ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀλέ- 32
 10 ξανδρον τὰ τε ἄλλα τῶν χρησίμων καὶ διότι φυλά-
 ξασθαι προσήκει τὸν Λυγκηστὴν Ἀλέξανδρον. οὗτος
 δ' ὢν ἀνδρείᾳ διάφορος καὶ φρονήματος πλήρης καὶ
 συμπαρακολουθῶν τῷ βασιλεῖ μετὰ τῶν ἄλλων φίλων
 ἐπιστεύετο. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων εὐλόγων συνδρα- 2
 15 μόντων πρὸς ταύτην τὴν διαβολὴν συλληφθεὶς καὶ
 δεθεὶς εἰς φυλακὴν παρεδόθη, ὡς τευξόμενος δικα-
 στηρίου.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πυθόμενος τὸν Δαρεῖον ὀλλῶν
 ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν Παρμενίωνα μὲν μετὰ τῆς δυνά-
 20 μεως ἀπέστειλεν προκαταληψόμενον τὰς παρόδους καὶ
 τὰς ὀνομαζομένας <Κιλικίας> Πύλας· οὗτος δ' ἐπι-
 βαλὼν τοῖς τόποις καὶ τοὺς προκατειληφότας τὰς
 δυσχωρίας βαρβάρους βιασάμενος κύριος ἐγένετο τῶν
 παρόδων. Δαρεῖος δὲ βουλόμενος εὐξάνου ποιῆσαι 3
 25 τὴν δύναμιν τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τὸν περιττὸν ὄχλον
 εἰς Δαμασκὸν τῆς Συρίας ἀπέθιτο, τὸν δ' Ἀλέξανδρον
 πυθόμενος τὰς δυσχωρίας προκατειληφέναι καὶ νομίσας

4 τοῦ πιεῖν F. 6 οὕτως F. 11 Λυγκηστὴν Wess. (ita R XVII 80, 2); codd. Λυγκιστήν. 12 ἀνδρείᾳ τε διαφόρων F. 14 εὐλόγων] λόγων R. 21 <Κιλικίας> addendum esse censeo; cf. XIV 20, 1; Arr. II 4, 2; 4. οὗτος] αὐτὸς F. 27 κατειληφέναι RX.

αὐτὸν μὴ τολμᾶν ἐν τῷ πεδίῳ διαγωνίζεσθαι προήγειν
 4 ἐπ' αὐτὸν σύντομον τὴν ὁδοιορίαν ποιούμενος. οἱ
 δ' ἐγγύριοι τῆς μὲν τῶν Μακεδόνων ὀλιγότητος κατα-
 φρονήσαντες, τὸ δὲ πλῆθος τῆς τῶν Περσῶν στρατιᾶς
 καταπεπληγμένοι καταλιπόντες τὸν Ἀλέξανδρον προσ- 5
 ἔθεντο τῷ Δαρείῳ καὶ τὰς τε τροφὰς καὶ τὴν ἄλλην
 παρασκευὴν μετὰ πολλῆς προθυμίας ἐχορήγουν τοῖς 184
 Πέρσiais καὶ διὰ τῆς ἰδίας κρίσεως προσήμαινον τοῖς
 βαρβάροις τὴν νίκην. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τὴν μὲν Ἴσδον
 33 πόλιν ἀξιόλογον καταπληξάμενος ἐχειρώσατο· τῶν δὲ 10
 κατασκόπων ἀπαγγειλάντων αὐτῷ τριάκοντα σταδίους
 ἀπέχειν τὸν Δαρεῖον καὶ συντεταγμένη τῇ δυνάμει
 προσιέναι καταπληκτικῶς, ὑπολαβὼν παρὰ τῶν θεῶν
 αὐτῷ δεδόμεναι τὸν καιρὸν ὥστε μίᾳ παρατάξει νική-
 σαντα καταλύσαι τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν τοὺς μὲν 15
 στρατιώτας τοῖς οἰκείοις λόγοις παρεκάλεσεν ἐπὶ τὸν
 περὶ τῶν ὄλων ἀγῶνα, τὰ δὲ τάγματα τῶν στρατιωτῶν
 καὶ τὰς τῶν ἰππέων εἴλας οἰκείως τοῖς ὑποκειμένοις
 τόποις διατάξας τοὺς μὲν ἰππεῖς ἔστησε πρὸ πάσης
 τῆς στρατιᾶς, τὴν δὲ τῶν πεζῶν φάλαγγα κατόπιν 20
 2 ἐφ' ἐδρεύειν προσέταξεν. αὐτὸς δὲ προηγούμενος τοῦ
 δεξιοῦ μέρους ἀπήντα τοῖς πολεμίοις, ἔχων μεθ'
 ἑαυτοῦ τοὺς κρατίστους τῶν ἰππέων· τὸ δ' εὐώνυμον
 μέρος ἐπέειχον οἱ τῶν Θετταλῶν ἰππεῖς, πολὺ τῶν
 ἄλλων διαφέροντες ταῖς τε ἀνδραγαθίαις καὶ ταῖς 25
 3 ἐμπειρίαις. ὡς δ' αἱ δυνάμεις ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο,
 τοῖς μὲν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐπέρριψαν οἱ βάρβαροι

2 σύντομον codd.; σύντονον Wess. ὁδοιορίαν] πορείαν F.
 18 τὰς . . . εἴλας om. F, suppl. 2. m. οἰκείως] ἐν οἰκείοις F.
 19 ἐπέστησε codd.; corr. Bekk. 20 στρατιᾶς F. τῶν πεζῶν
 δὲ τὴν φ. X. 26 ἐγίνοντο codd.

τοσοῦτον πλήθος βελῶν ὥστε διὰ τὴν πυκνότητα
 τῶν βαλλομένων ἀλλήλοις συγκρούοντων ἀσθενεστέρας
 γίνεσθαι τὰς πληγὰς. τῶν δὲ σαλπικτῶν παρ' ἀμφοτέ- 4
 ροῖς τὸ πολεμικὸν σημαινόντων οἱ Μακεδόνες πρῶτοι
 5 συναλαλάξαντες βοὴν ἐξάλσιον ἐποίησαν, μετὰ δὲ ταῦτα
 τῶν βαρβάρων ἀντιφθεγξαμένω συνήγησε μὲν ἡ σύν-
 εγγυς ὄρεινὴ πᾶσα, τὸ δὲ μέγεθος τῆς βοῆς ὑπερῆρε
 τὴν προγεγενημένην κραυγὴν ὡς ἂν πεντήκοντα
 μυριάδων μιᾶ φωνῇ συνηχουσῶν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 5
 20 πάντη τὴν ὄψιν βάλλων καὶ σπεύδων κατιδεῖν τὸν
 Δαρεῖον ἅμα τῷ κατανοῆσαι παραχρῆμα μετὰ τῶν
 περὶ αὐτὸν ἰππέων ἐπ' αὐτὸν ἐφέρετο τὸν βασιλέα,
 σπεύδων οὐχ οὕτω καταπροτεροῆσαι τῶν Περσῶν ὡς
 τὸ δι' αὐτοῦ περιποιήσασθαι τὴν νίκην. ἅμα δὲ τούτῳ 6
 15 καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἰππέων συμπεσόντων ἀλλήλοις
 καὶ πολλοῦ φόνου γινομένου ἢ μὲν μάχῃ διὰ τὰς τῶν
 ἀγωνιζομένων ἀρετὰς ἀμφίδοξον εἶχε τὴν τῶν ὄλων
 κρίσιν· ἔταλαντεύετο γὰρ δεῦρο κἀκεῖσε, τῆς τροπῆς
 ἐναλλάξ γινομένης. οὔτε γὰρ ἀκοντίσας οὔτε πατάξας 7
 20 οὐδὲις ἄπρακτου ἔσχε τὴν πληγὴν ὡς ἂν διὰ τὸ
 πλήθος ἐτοίμου τοῦ σκοποῦ κειμένου. διὸ καὶ πολλοὶ
 τραύμασιν ἐναντίοις περιτυγχάνοντες ἔπιπτον καὶ
 μέχρ' ἰσχυρῆς ἀναπνοῆς θυμομαχοῦντες τὸ ζῆν
 πρότερον ἢ τὴν ἀρετὴν ἐξέλειπον. οἱ δὲ ἐκάστης 34
 25 τάξεως ἠγεμόνες τῶν ὑποτεταγμένων προαγωνιζόμενοι

3 γένεσθαι R. σαλπικτῶν F; τῶν δὲ σαλπικτῶν κρουομένων
 καὶ παρ' ἀμφ. X. 8 πεντηκ. μυρ.] *quadringentorum millium*
 Cosp. 10 παντὶ F. 13 προτεροῆσαι F, corr. 2. m.; <τὸ>
 καταπερ. Hertl. III p. 28. τῶν Περσῶν libri; τὸν Πέρσην Reiske.
 16 γενομένου F, corr. 2. m. 18 τροπῆς] ῥοπῆς Madv. I p. 505.
 21 πολλοὶ F, mut. 2. m. in πολλοῖς, quod cett. praebent. 22 post
 ἔπιπτον add. οἱ δὲ (ortum ex v. 24) F. 24 ἐξέλιπον X. ἐκάσ-
 τος τῆς τάξεως F.

διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς τοὺς πολλοὺς ἀνδραγαθεῖν προ-
 ετρέψαντο. διὸ καὶ παρῆν ὄρα πολλὰς μὲν διαθέσεις
 τραυμάτων γινομένας, ποικίλους δὲ καὶ μεγάλους
 2 ἀγῶνας συνισταμένους ὑπὲρ τῆς νίκης. Ὁξάθρης δ'
 ὁ Πέρσης, ἀδελφὸς μὲν ὦν Δαρείου, κατὰ δὲ τὴν ἀν-⁵
 3 δρῆαν ἐπαινούμενος, ὡς εἶδεν τὸν Ἀλέξανδρον ἀκα-
 4 τασχέτως ἰέμενον ἐπὶ τὸν Δαρεῖον, ἐφιλοτιμήθη τῆς
 5 αὐτῆς τύχης κοινωνῆσαι τὰδελφῶ. ἀναλαβὼν οὖν
 τοὺς ἀρίστους τῶν ἰππέων τῶν μεθ' ἑαυτοῦ τεταγ-
 μένων μετὰ τούτων ἐπέροξε τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξαν-¹⁰
 6 δρον καὶ νομίσας τὸ φιλάδελφον τῆς ψυχῆς οἴσειν
 αὐτῷ περιβόητον παρὰ Πέρσαις δόξαν προεμάχετο τοῦ
 Δαρείου τεθριππου καὶ μετ' ἐμπειρίας εὐτόλμως τοῖς
 4 πολεμίοις συμπλεκόμενος πολλοὺς ἀπέκτεινε. τῶν δὲ
 5 περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὑπερβαλλομένων ταῖς ἀνδραγα-
 6 θείαις περὶ μὲν τὸ τοῦ Δαρείου τεθριππου ταχὺ
 νεκρῶν ἐσωρεύθη πλήθος· πάντες γὰρ ἐφιέμενοι τοῦ
 βασιλέως ψαῦσαι πρὸς ἀλλήλους ἐκθυμότατα διηγωνί-
 5 ζοντο καὶ τοῦ ζῆν οὐδεμίαν ἐποιούντο φειδώ. ἔπεσον
 δ' ἐν τῷ κινδύνῳ τούτῳ πολλοὶ τῶν παρὰ Πέρσαις²⁰
 ἐπιφανῶν ἡγεμόνων, ἐν οἷς ὑπήρχεν Ἀτιζύης καὶ
 Ῥεομίθρης καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου σατραπῆς Τασιάκης.
 ὁμοίως δὲ πολλῶν καὶ παρὰ τοῖς Μακεδόσι πεσόντων
 συνέβη καὶ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον τραθῆναι τὸν
 6 μῆρόν, περιχυθέντων αὐτῷ τῶν πολεμίων. οἱ δὲ τὸν²⁵

1 προετρέποντο F. 6 ἴδε R saepius; cf. Winer-Schm. p. 4559.
 ἀκατασχέτως τὸν Δ. F. 8 τῶ ἀδελφῶ XF. 12 τῶ . . τεθριππου F,
 corr. 1. m. 14 δὲ om. F. 16 τὸ . . τεθριππου] τὸ (v add.
 ab alt. m.) R, τὸν X. 18 ἐκθυμωτ. F, corr. 1. m. 21 ὑπήρχεν
 RX (cf. XVII 36, 2); cett. ὑπήρχον. Ἀτιζύης] codd. Ἀντιζύης;
 corr. Wess.; cf. XVII 21, 3. 22 Ῥεομίθρης F. Τασιάκης RX
 (cf. Curt. III 11, 10, qui IV 1, 28 Sataces); Στασιάκης F; Σαβάκης
 Arr. II 11, 8 recte; cf. Iustī Iran. Namenb. p. 323; 268.

τοῦ Δαρείου τεθρίππου ζυγὸν ἐπέχοντες ἵπποι, τραυματιζόμενοι πυκνῶς καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν περὶ αὐτοὺς σωρευομένων νεκρῶν πτυρόμενοι, τὰ μὲν χαλινὰ διεσείλοντο, παρ' ὀλίγου δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Δαρεῖον
 5 εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήνεγκαν. διὸ καὶ κινδυνεύων ἐσχάτως ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἤρπασε τοὺς ἑυτήρας, συναναγκασόμενος λῦσαι τὴν σεμνότητα τῆς προστασίας καὶ τὸν παρὰ Πέρσαις τοῖς βασιλεῦσι κείμενον νόμον ὑπερβῆναι. προσήχθη δὲ καὶ τέθριππον ἕτερον ὑπὸ 7
 10 τῶν ὑπηρετῶν τῷ Δαρείῳ καὶ κατὰ τὴν εἰς τοῦτο μετὰβασιν ταραχῆς γενομένης ὁ μὲν Δαρεῖος ἐπιεικμένων τῶν πολεμίων εἰς ἐκπληξιν καὶ δέος ἐνέπιπτεν, οἱ δὲ Πέρσαι τὸν βασιλέα κατανοήσαντες ταραττόμενοι εἰς φυγὴν ὄρμησαν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἐχομένων
 15 ἵππέων ποιησάντων ταχὺ πάντες ἐτράπησαν. τῆς δὲ 8 φυγῆς οὔσης ἐν τόποις στενοῖς καὶ τραχέσι συμπιπτοντες ἀλλήλους συνεπάτον καὶ πολλοὶ χωρὶς πολεμίας πληγῆς ἀπέθνησκον. ἔκειντο γὰρ ὁμοῦ σωρευθέντες οἱ μὲν ἄνευ τῶν ὄπλων, οἱ δὲ τηροῦντες τὰς
 20 πανοπλίας· τινὲς δὲ γεγυμνωμένα τὰ ἕλφη διαφυλάξαντες τοὺς περὶ ταῦτα ἀναπειρομένους ἀνήρουν· οἱ δὲ πλεῖστοι εἰς τὰ πεδία διεκπεσόντες διὰ τούτων ἀπὸ κράτους ἐλαύνοντες τοὺς ἵππους εἰς τὰς συμμαχίδας πόλεις κατέφευγον. ἢ δὲ τῶν Μακεδόνων φάλαγξ καὶ 9
 25 τὸ τῶν Περσῶν πεζὸν στράτευμα βραχὺν χρόνον ἐν τῇ μάχῃ διέμεινεν· προηττημένων γὰρ τῶν ἵππέων οἷονεῖ τις προαγῶν ἐγγόνει τῆς ὄλης νίκης. πάντων δὲ τῶν βαρβάρων ταχὺ τραπέντων καὶ τοσοῦτων

17 κατεπάτον (suprascr. alt. m. συν-) F. 20 καὶ διαφυλάξαντες F. 22 ἀπὸ κράτους] ἀνὰ κράτος Cobet p. 248; (at cf. XVII 37, 2 saepius). 24 κατέφυγον F.

μυριάδων ἐν στενοῖς τόποις τὴν φυγὴν ποιουμένων
ταχὺ πᾶς ὁ συνεχῆς τόπος νεκρῶν ἐπληρώθη.

35 Νυκτὸς δ' ἐπιλαβούσης οἱ μὲν Πέρσαι ἡραδίως 186
δισπάρησαν εἰς πολλοὺς τόπους, οἱ δὲ Μακεδόνες
παυσάμενοι τοῦ διωγμοῦ πρὸς ἑρπαγὴν ἔωρησαν καὶ 5
μάλιστα περὶ τὰς βασιλικὰς σκηναὶς διὰ τὸ πλῆθος
2 τῆς πολυτελείας ἠσχολοῦντο. διόπερ πολλοὶ μὲν ἄργυ-
ρος, οὐκ ὀλίγοι δὲ χρυσός, παμπληθεῖς δὲ καὶ πολυ-
τελεῖς ἐσθῆτες ἐκ τῆς βασιλικῆς γάζης διεφοροῦντο.
ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τοῦ βασιλέως φίλων καὶ συγγενῶν 10
καὶ τῶν ἄλλων ἠγεμόνων οὐκ ὀλίγοι διηρπάγη πλου-
3 τος. οὐ μόνον γὰρ αἱ τῆς βασιλικῆς οἰκίας, ἀλλὰ καὶ
αἱ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων γυναῖκες ἐφ' ἀρμάτων
ὀχούμεναι καταχρῶσθαι συνηκολούθουν κατὰ τι πάτριον
4 ἔθος τῶν Περσῶν· ἐκάστη δὲ τούτων διὰ τὴν ὑπερ- 15
βολὴν τοῦ πλούτου καὶ τῆς τρυφῆς περιήγετο πλῆθος
πολυδαπάνου κατασκευῆς καὶ γυναικείου κόσμου.
πάθος δ' ἦν δεινότατον περὶ τὰς αἰχμαλωτιζόμενας
5 γυναῖκας. αἱ γὰρ πρότερον διὰ τρυφὴν ἐπ' ἀπήναις
πολυτελεῖσι μόγις κατακομιζόμεναι καὶ γυμνὸν μέρος 20
τοῦ σώματος οὐδὲν φαίνουσαι, τότε μονοχίτωνες καὶ
τὰς ἐσθῆτας περιρρήττουσαι μετ' ὀδυρμῶν ἐκ τῶν
σκηνῶν ἐξεπήδων, ἐπιβιάμεναι θεοὺς καὶ προσπίπτου-
6 σαι τοῖς τῶν κρατούντων γόνασι. περιαιρούμεναι δὲ
ταῖς χερσὶ τρεμούσαις τὸν τοῦ σώματος κόσμον καὶ 25
τὰς κόμας ἀνειμέναι διὰ τόπων τραχέων ἔθειον καὶ
πρὸς ἀλλήλας συντρέχουσαι βοηθοὺς ἐπεκαλοῦντο τὰς

1 ἐν στενῶ τόποι F, corr. 2. m. 9 γάζης] σκηνης R (sed corr. in marg. 1. m.) X. 12 ἀλλὰ καὶ τῶν R X. 14 συνηκολούθων F. fort. κατὰ τὸ πάτριον ἔθος; cf. XVIII 67, 6. 20 fort. παρακομιζόμεναι (cf. II 17, 2). 22 περιρρήττουσαι R; cf. Winer-Schm. p. 56. 26 ἀνειμέναι R X.

παρ' ἐτέρων ἐπικουρίας δεομένηας. ἦγον δ' αὐτάς οἱ 7
 μὲν ἀπὸ τῆς κόμης ἐπισπώμενοι τὰς ἡτυχηκυίας, οἱ δὲ
 τὰς ἐσθῆτας περιρηγνύντες καὶ γυμνοῖς τοῖς σώμασιν
 ἐπιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ ταῖς στάθμαις τῶν δορά-
 5 τῶν τύπτουτες καὶ τὰ τιμώτατα καὶ περιβόητα τῶν
 βαρβάρων ταῖς τῆς τύχης δωραῖς ὑβρίζοντες. οἱ δ' 36
 ἐπεικέστατοι τῶν Μακεδόνων τὴν μεταβολὴν τῆς
 τύχης ὀρῶντες συμπαθεῖς ἐγίνοντο καὶ τὰς τῶν ἀκλη-
 ρούντων συμφορὰς ἠλέουν, αἷς τὰ μὲν προσήκουτα
 10 καὶ *μεγάλα μακρὰν ἀπήρητο, τὰ δ' ἄλλόφυλα καὶ
 πολέμια παρῆν σύνεγγυς . . . καὶ πρὸς ἀτυχῆ καὶ ἐπονεί-
 διστον αἰχμαλωσίαν παρώρητο. μάλιστα δὲ τοὺς 2
 παρόντας εἰς δάκρυα καὶ συμπάθειαν ἤγαγεν ἡ Δα-
 ρεῖου μήτηρ καὶ γυνὴ καὶ δύο θυγατέρες ἐπίγαμοι καὶ
 15 υἱὸς παῖς τὴν ἡλικίαν. ἐπὶ γὰρ τούτων ἡ μεταβολὴ 3
 τῆς τύχης καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀνεπιπτότων ἀκληρημά-
 των ἐν ὕψει κείμενον φύλογως τοὺς ὀρῶντας ἐπολεῖ
 συμπάσχειν τοῖς ἡτυχηκόσι. περὶ μὲν γὰρ Δαρεῖου 4
 πότερον ζῆ καὶ περὶ στίβου ἦ καὶ μετὰ τῆς τῶν ἄλλων
 20 φθορᾶς ἀπόλωλεν οὐκ ἐγίνωσκον, ἐώρων δὲ τὴν
 187 σκηνὴν διαρπάζοντας ἐνόπλους πολεμίους ἄνδρας,
 ἀγνοοῦντας μὲν τὰς ἡλωκυίας, πολλὰ δὲ διὰ τὴν
 ἄγνοιαν ἀπρεπῆ πράττοντας, καὶ τὸ σύνολον ὄλην τὴν
 Ἀσίαν αἰχμάλωτον μεθ' αὐτῶν γεγενημένην καὶ ταῖς
 25 μὲν τῶν σατραπῶν γυναιξὶ προσπιπτούσαις καὶ δεο-
 μέναις βοηθεῖν οὐχ οἶον συνεπιλαβέσθαι τινὸς ἰσχυροῦ,

1 αὐτάς om. RX. 3 περιρηγνύντες codd. 4 στάθμαις] αἰχμαῖς Madv. I p. 506. 8 ἐγένοντο F. 10 μεγάλα depravatum; μειλίγια Wess.; φίλια Bezzel p. 32. 11 ante καὶ . . . παρώρητο lacuna esse videtur (interpr.: sors denique ad infelicissimam captivitatem devenisset). 19 πρότερον X, corr. 1. m. 20 ἀπόλωλεν F, corr. 1. m. 21 ἐν ὄπλοις F. 26 ὄσον F.

ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ταύτας ἤξιλον συνεπικουρηῆσαι τοῖς
 5 ἑαυτῶν ἀκληρήμασιν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως παῖδες κατα-
 λαβόμενοι τὴν τοῦ Δαρείου σκηνὴν τέκνου λουτρὰ
 καὶ δεῖπνα παρεσκευάζοντο καὶ λαμπάδων πολλὴν
 πυρὰν ἄψαντες προσεδέχοντο τὸν Ἀλέξανδρον, ὅπως 5
 ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ γενόμενος καὶ καταλαβὼν ἐτολίμην
 πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Δαρείου οἰωνίσθηται τὴν
 6 ὄλην τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν. κατὰ δὲ τὴν μάχην ἐτε-
 λεύτησαν τῶν βαρβάρων πεζοὶ μὲν πλείους τῶν δέκα
 μυριάδων, ἵππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους τῶν μυριάδων, τῶν 10
 δὲ Μακεδόνων πεζοὶ μὲν εἰς τριακοσίους, ἵππεῖς δὲ
 περὶ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ἡ μὲν οὖν ἐν Ἰσσοῦ τῆς
 Κιλικίας μάχῃ τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

37 Τῶν δὲ βασιλέων Δαρεῖος μὲν κατὰ κράτος ἡττη-
 μένος εἰς φυγὴν ὄρμησεν καὶ μεταλαμβάνων ἄλλον 15
 ἐξ ἄλλων τῶν ἀρίστων ἵππων κατὰ κράτος ἤλαυνε,
 διαφυγεῖν σπεύδων τὰς Ἀλεξάνδρου χεῖρας καὶ τῶν
 2 ἄνω σατραπειῶν ἄψασθαι προαιρούμενος· Ἀλέξαν-
 δρος δὲ μετὰ τῆς ἐταιρικῆς ἵππου καὶ τῶν ἄλλων
 ἀρίστων ἵππέων ἐποιεῖτο τὸν διωγμὸν, σπεύδων 20
 ἐγκρατῆς γενέσθαι τοῦ Δαρείου. διανύσας δὲ σταδίους
 διακοσίους ἀνέκαμψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν περὶ μέσας
 νόκτας, τοῖς δὲ λουτροῖς θεραπεύσας τὸν ἐκ τῆς
 κακοπαθείας κόπον ἐτρέπετο πρὸς ἄνεσιν καὶ δεῖπνο-
 3 ποίαν. πρὸς δὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα τοῦ 25
 Δαρείου προσελθὼν τις ἀπήγγειλεν ὅτι πάρεστιν Ἀλέ-

7 ἄψασαν τὴν τοῦ Δ. παρασκευὴν F. 9 πλείω—ἐλάττω F,
 corr. 2. m. δέκα] ita F (cf. Curt. III 11, 27); δάδεκα R^X; cf.
 Droysen H. I² 1 p. 267 a. 1. 15 καὶ ἄλλων ἐξ ἄλλων μεταλαμ-
 βάνων τῶν ἁ. ἵππων F. 16 κατὰ κράτος] ἀπὸ κράτους Dind.
 15 ἄλλων F. ἄλλον ἐξ ἄλλων μεταλ. X. 19 <τῶν> ἀρίστων
 Dind. 22 κατὰ μέσας v. F. 23 διὰ τῆς κακοπ. F. 25 τὴν
 μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα X.

ξανδρος ἀπὸ τοῦ διαγωμοῦ, τὸν Δαρειὸν ἐσκυλευκώς.
 ἔνθα δὴ κραυγῆς μεγάλης καὶ κλαυθμοῦ περὶ τὰς
 γυναῖκας γενομένου καὶ τοῦ πλήθους τῶν αἰχμαλώτων
 διὰ τὴν ἀπαγγελίαν συμπευθοῦντος καὶ πολλὸν ὄδυρ-
 5 μὸν προϊεμένου, πυθόμενος ὁ βασιλεὺς τὸ περὶ τὰς
 γυναῖκας πάθος ἐξέπεμψεν ἕνα τῶν φίλων Λεοννάτου
 καταπαύσοντα τὴν ταραχὴν καὶ παραμυθησόμενον τὰς
 περὶ τὴν Σισύγγαμβριν καὶ δηλώσοντα διότι Δαρεῖος
 μὲν ξῆ, ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐπιμέλειαν αὐτῶν ποιήσεται
 10 τὴν προσήκουσαν καὶ διότι πρῶ βούλεται προσ-
 αγορεύσαι τε αὐτάς καὶ διὰ τῶν ἔργων ἀποδείξασθαι
 τὴν ἰδίαν φιλανθρωπίαν. αἱ μὲν οὖν αἰχμαλωτίδες 4
 προσπεσούσης αὐταῖς παραδόξου καὶ παντελῶς ἀπ-
 188 ηλπισμένης εὐτυχίας τὸν τε Ἀλέξανδρον ὡς θεὸν προσ-
 15 εδέξαντο καὶ τῶν ὄδυρμῶν ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ βασι- 5
 λεὺς ἄμ' ἡμέρᾳ λαβὼν ἕνα τῶν φίλων τὸν μάλιστα
 τιμώμενον Ἐφαιστίωνα παρήλθε πρὸς τὰς γυναῖκας.
 ἐχόντων δ' ἀμφοτέρων ἐσθῆτας μὲν ὁμοίας, τῷ μεγέθει
 δὲ καὶ κάλλει προέχοντος τοῦ Ἐφαιστίωνος ἢ Σισύγ-
 20 γαμβρις τοῦτον ὑπολαβοῦσα εἶναι τὸν βασιλέα προσ-
 εκύνησεν· διανεύοντων δ' αὐτῇ τῶν παρεστώτων καὶ
 τῇ χειρὶ δεικνύντων τὸν Ἀλέξανδρον ἢ μὲν Σισύγ-
 γαμβρις αἰδεσθεῖσα τὴν ἄγνοιαν πάλιν ἐξ ἀρχῆς προσ-
 εκύνει τὸν Ἀλέξανδρον, ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπολαβὼν εἶπεν 6
 25 Μηδὲν φροντίσης, ὦ μήτερ· καὶ γὰρ καὶ οὗτος Ἀλέ-
 ξανδρός ἐστιν. οὐ μὴν ἀλλὰ τὴν πρεσβύτιν μητέρα
 προσαγορεύσας διὰ τῆς φιλανθρωποτάτης προσηγορίας

4 ἀγγελίαν F. 6 Λεοννάτου RX; alioquin semper Λεοννά-
 τος; aliter XVI 94, 4. 8 Σισύγγαμβριν codd. semper; alioquin
 Σισύγγαμβρις; cf. Justi J. N. p. 304. 9 τι F. 10 τι F. 11 τε
 om. F. 20 ὑπολαβοῦς εἶναι Kaelker p. 316. 25 φροντίσης
 F, corr. 1. m. καὶ γὰρ om. RX. 26 πρεσβύτην F.

προεσήμαινε τοῖς προητυχηκόσι τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι
 φιλανθρωπίαν. διαβεβαιωσάμενος δ' αὐτὴν ὑπάρξειν
 δευτέραν μητέρα τοῖς ἔργοις εὐθύς ἐκύρωσε τὴν διὰ
 38 τῶν λόγων ἐπαγγέλλαν. περιέθηκε γὰρ αὐτῇ κόσμον
 τε βασιλικὸν καὶ τὸ προγεγονὸς ἀξίωμα ταῖς προσ- 5
 ηκούσαις τιμαῖς ἀποκατέστησε· τὴν μὲν γὰρ θεραπεύειαν
 αὐτῇ πᾶσαν τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ Λαρείου παρέδωκεν,
 ἰδίαν δ' ἄλλην οὐκ ἐλάττωα τῆς προὑπαρχούσης προσ-
 εδωρήσατο καὶ τῆς μὲν τῶν παρθένων ἐκδόσεως βέλ-
 τιον τῆς Λαρείου κρίσεως ἐπηγγέλματο προνοήσεσθαι, 10
 τὸν παῖδα δὲ θρέψειν ὡς υἷον ἴδιον καὶ βασιλικῆς
 2 τιμῆς ἀξιόσειν. προσκαλεσάμενος δ' αὐτὸν καὶ φιλή-
 σας, ὡς ἴδεν ἀδεῶς βλέψαντα καὶ μηδὲν ὄλωσ κατα-
 πλαγέντα, πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἡφαιστίωνα εἶπεν ὅτι
 ὁ παῖς ὢν ἕξ ἐτῶν καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν 15
 προφαίνων πολλῶ βελτίων ἐστὶ τοῦ πατρὸς. περὶ δὲ
 τῆς Λαρείου γυναικὸς καὶ τῆς περὶ αὐτὴν σεμνότητος
 πρόνοιαν ἔξειν ἔφησεν ὅπως μηδὲν ἀνάξιον πάθῃ τῆς
 3 προγεννημένης εὐδαιμονίας. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς
 ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν διαλεχθεὶς ἐποίησε τὰς γυναι- 20
 κας διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀνεπίστου χαρᾶς εἰς ἀκατά-
 σχετα προπεσεῖν δάκρυα. ἐπὶ δὲ πᾶσι τοῖς προειρη-
 μένοις δοὺς τὴν δεξιὰν οὐ μόνον ὑπὸ τῶν εὐ παθόν-
 των ἐπαύων ἐτύγγανεν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς
 συστρατευομένοις περιβόητον ἔσχε τὴν ὑπερβολὴν τῆς 25
 4 ἐπιεικείας. καθόλου δ' ἔγωγε νομίζω πολλῶν καὶ

3 μητέρα F. τοῖς λόγοις F. 5 προγεγονός F, corr. 1. m.
 6 ἀπεκατέστησε F. 7 παρέδωκεν] ἀπέδωκεν? Bekk. 10 προ-
 νοήσεσθαι codd. omnes; προνοήσεσθαι edd. 11 τὸν δὲ παῖδα
 τρέψειν F. 13 ἴδεν R.X εἶδεν F. ἀτενῶς F. 16 ἔσται F. 21 ἀκατά-
 σχετον . . δάκρυον X. 22 προσπεσεῖν R.X. 26 Καθόλου δὲ
 γέγονεν ἔργον τοῦτο μέγα καὶ περιβόητον· ἐγὼ δὲ νομίζω X.

καλῶν ἔργων ὑπ' Ἀλεξάνδρου συντετελεσμένων μηδὲν
 τούτων μείζον ὑπάρχειν μηδὲ μᾶλλον ἄξιον ἀναγραφῆς
 καὶ μνήμης ἱστορικῆς εἶναι. αἱ μὲν γὰρ τῶν πόλεων
 πολιορκίαι καὶ παρατάξεις καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὸν
 5 πόλεμον προτερόματα τὰ πλείονα διὰ τύχην ἢ δι'
 ἀρετὴν ἐπιτυγχάνεται, ὁ δ' ἐν ταῖς ἐξουσίαις εἰς τοὺς
 189 ἐπταικότες ἔλεος μεριζόμενος διὰ μόνης τῆς φρονήσεως
 γίνεται. οἱ πλείστοι γὰρ διὰ τὴν *εὐτυχίαν ἐπαίρονται 6
 μὲν ταῖς εὐπραξίαις, ὑπερήφανοι δ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις
 10 γινόμενοι τῆς ἀνθρωπίνης καὶ κοινῆς ἀσθενείας ἐπι-
 λανθάνονται· διὸ καὶ τοὺς πλείστους ὁρᾶν ἔστι τὴν
 εὐτυχίαν ὥσπερ τι βαρὺ φορτίον φέρειν ἀδυνατοῦντας.
 Ἀλέξανδρος μὲν οὖν, καίπερ πολλαῖς γενεαῖς προ- 7
 γεγυῶς τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου, τυγχανέτω καὶ παρὰ τῶν
 15 μεταγενεστέρων δικαίου καὶ πρέποντος ταῖς ἰδίαις
 ἀρεταῖς ἐπαίνοιο.

Δαρεῖος δὲ διανύσας εἰς Βαβυλῶνα καὶ τοὺς ἀπὸ 39
 τῆς ἐν Ἴσση μάχης διασωζομένους ἀναλαβὼν οὐκ ἔπεσε
 τῷ φρονήματι, καίπερ μεγάλη περιπεπτωκῶς συμφορᾷ,
 20 ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἔγραψεν ἀνθρωπίνως
 φέρειν τὴν εὐτυχίαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀλλά-
 ξασθαι χρημάτων πλήθος λαβόντα· προσετίθει δὲ καὶ
 τῆς Ἀσίας τὴν ἐντὸς Ἄλλου χώραν καὶ πόλεις συγχω-
 ρήσειν, ἐὰν βουληθῆ γενέσθαι φίλος. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 2
 25 συναγαγὼν τοὺς φίλους καὶ τὴν μὲν ἀληθινὴν ἐπι-

4 τᾶλλα F. κατὰ πόλεμον F. 6 fort. addendum ἐν ταῖς
 <κατὰ τὴν εὐτυχίαν> ἐξουσίαις (cf. XVIII 59, 5). 8 *εὐτυχίαν]
 quid D. scripserit pro certo statui nequit; εὐθήθειαν coni. Dindl.,
 ἀσθενείαν Bezzel p. 33. 10 γινόμενοι RX. 11 διὸ καὶ οὖν F.
 12 τι om. RX. 16 ἀρεταῖς] ἱστορίαις RX (marg. F). 18 ἀνα-
 σωζομένους F. 21 ἀλάξασθαι RX. 23 Ἄλλου R. συγχωρήσειν]
 συνεχώρησεν libri; corr. Reiske. 25 ἀληθινὴν F, corr. 1. m.

στολήν ἀποκρουσάμενος, ἑτέρων δὲ γράψας ζέπουσαν
 πρὸς τὸ ἑαυτῷ συμφέρον προσήνεγκε τοῖς συνέδροις
 3 καὶ τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἐξαπέστειλεν. διόπερ ὁ
 Δαρειὸς ἀπογνοὺς τὴν διὰ τῶν ἐπιστολῶν σύνθεσιν
 παρασκευὰς μεγάλας ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πόλεμον καὶ 5
 τοὺς μὲν κατὰ τὴν τροπὴν ἀποβεβληκότητας τὰς παν-
 οπλίας καθόπιζεν, ἄλλους δ' ἐπιλεγόμενος εἰς στρα-
 τιωτικὰς τάξεις κατέγραφε· τὰς δ' ἐκ τῶν ἕνω σατρα-
 πειῶν δυνάμεις, ἃς ἀπολελοιπῶς ἦν διὰ τὴν ὀξύτητα
 4 τῆς στρατείας, μετεπέμπετο. καὶ τέλος τοσαύτην εἰσ- 10
 ηνέγκατο σπουδὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς δυνάμεως
 ὥστε διπλασίαν γενέσθαι τῆς ἐν Ἴσῳ παραταξαμένης·
 ὀγδοήκοντα μὲν γὰρ μυριάδες πεζῶν, εἴκοσι δ' ἰππέων
 ἠθροίσθησαν καὶ χωρὶς ἄρμάτων δρεπανηφόρων πλήθος.
 ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 15
 40 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικηράτου Ῥωμαῖοι κατ-
 ἔστησαν ὑπάτους Μάρκον Ἀτίλιον καὶ Μάρκον Οὐά-
 λέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δευτέρα πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ
 δέκα, καθ' ἣν ἐνίκη Γρύλος Χαλκιδεύς. ἐπὶ δὲ τού-
 των Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἴσῳ νίκην τοὺς μὲν 20
 τελευτήσαντας ἔθαψεν, ἐν οἷς καὶ τῶν πολεμίων τοὺς
 ἐν ταῖς ἀνδραγαθίαις θαναμασθέντας· μετὰ δὲ ταῦτα
 τοῖς θεοῖς μεγαλοπρεπεῖς θυσίας συντελέσας καὶ τοὺς
 ἐν τῇ μάχῃ κατ' ἀρετὴν διαφόρους γενομένους τιμήσας
 ταῖς ἀξίαις ἐκάστους δωρεαῖς ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἀνέλαβε 25
 2 τὴν δύναμιν. ἔπειτα προάγων ἐπ' Αἰγύπτου καὶ κατ-

7 καθόπιζεν X. 10 εἰσενέγκατο F. 16 δ' om. X. Νικηράτου]
 verum eius nomen Νικήτην esse et scriptorum locis probatur et
 sat multis inscriptionibus. 17. 18 cf. Liv. VIII 16. 19 Γρύλος RX
 (cf. Paus. I 3, 4) Πρύλος F (in cuius marg. adscr. 2. m. Γρύλος).
 Χαλκηδεύς R, corr. 1. m.; Eurylas Bus. 22 ἐν] ἐπὶ Hertl. II, 1
 p. 20.

αὐτήσας εἰς τὴν Φοινίκην τὰς μὲν ἄλλας πόλεις παρ-
 ἔλαβεν, ἐτόλμως τῶν ἐγγωρίων προσδεξαμένων αὐτόν·
 190 οἱ δὲ Τύριοι βουλομένου τοῦ βασιλέως τῷ Ἡρακλεῖ
 τῷ Τυρίῳ θῦσαι προπετέστερον διεκώλυσαν αὐτόν τῆς
 5 εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου. τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου χαλεπῶς 3
 ἐνέγκαντος καὶ διαπειλησαμένου πολεμήσειν τὴν πόλιν
 οἱ Τύριοι τεθαρορηκότως ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν,
 ἅμα μὲν Δαρείῳ χαριζόμενοι καὶ τὴν πρὸς αὐτόν
 εὐνοίαν βεβαίαν τηροῦντες καὶ νομίζοντες μεγάλας
 10 δωρεὰς ἀντὶ ταύτης τῆς χάριτος ἀντιλήψεσθαι παρὰ
 τοῦ βασιλέως, ἐπισπώμενοι μὲν τὸν Ἀλέξανδρον εἰς
 πολυχρόνιον καὶ ἐπικίνδυνον πολιορκίαν, διδόντες δ'
 ἄνεσιν τῷ Δαρείῳ πρὸς τὰς παρασκευάς, ἅμα δὲ καὶ
 πιστεύοντες τῇ τε ὀχυρότητι τῆς νήσου καὶ ταῖς ἐν
 15 αὐτῇ παρασκευαῖς, ἔτι δὲ τοῖς ἀπογόνους αὐτῶν Καρ-
 χηδουλοῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς ὄρων κατὰ θάλατταν μὲν 4
 δυσπολιόρκητον οὖσαν τὴν πόλιν διὰ τε τὴν παρα-
 σκευὴν τῶν κατὰ τὸ τεῖχος ἔργων καὶ τὴν ὑπάρχουσαν
 ἐν αὐτῇ δύναμιν ναυτικὴν, κατὰ δὲ γῆν σχεδὸν ἀπραγ-
 20 μάτευτον οὖσαν διὰ τὸ τέτταρσι σταδίοις διεύρω-
 σθαι τῆς ἡπείρου ὕμῳς ἔκρινε συμφέρειν πάντα κίνδυ-
 νον καὶ πόνον ὑπομένειν ὑπὲρ τοῦ μὴ καταφρονηθῆναι
 τὴν τῶν Μακεδόνων δύναμιν ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς τυχού-
 5 σης πόλεως. εὐθὺς οὖν καθαιρῶν τὴν παλαιὰν λεγο-
 25 μένην Τύρον καὶ πολλῶν μυριάδων κομιζουσῶν τοὺς
 λίθους χῶμα κατεσκεύαξε δίπλεθρον τῷ πλάτει. παν-
 δημεὶ δὲ προσλαβόμενος τοὺς κατοικοῦντας τὰς πλη-

4 προπετέστερον X. 6 ἐνεγκόντος F. malim πολιορκήσειν
 non nescius idem legi IV 66, 1; XIX 68, 2. 15 αὐτῶν F.
 17 κατασκευὴν F, corr. 2. m. 18 κατὰ τὸ τεῖχος] περι τ. τ. F.
 24 καθαιρῶν F.

σίον πόλεις ταχὺ διὰ τὰς πολυχειρίας ἠνύετο τὰ τῶν ἔργων.

- 41 Οἱ δὲ Τύριοι τὸ μὲν πρῶτον προσπλέοντες τῷ
 χάματι κατεγέλων τοῦ βασιλέως, εἰ τοῦ Ποσειδῶνος
 ἑαυτὸν δοκεῖ περιέσεσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα παραδόξως 5
 τοῦ χάματος ἀξιομένου τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας καὶ
 τοὺς γεγηρακότας εἰς Καρχηδόνα διακομίζειν ἐψηφί-
 σαντο, τοὺς δ' ἀμύζοντας ταῖς ἡλικίαις ἐπέλεξαν
 πρὸς τὴν τειχομαχίαν καὶ ναυμαχίαν ἐτοίμως παρε-
 2 σκεύαζον, ἔχοντες τριήρεις ὀγδοήκοντα. τέλος δὲ τῶν 10
 τέκνων καὶ γυναικῶν μέρος μὲν ἔφθασαν ὑπεκθήμενοι
 πρὸς τοὺς Καρχηδούλους, καταταχόμενοι δ' ὑπὸ τῆς
 πολυχειρίας καὶ ταῖς ναυσὶν οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι συν-
 ηγαγασθήσαν ὑπομείναι πανδημει τὴν πολιορκίαν.
 3 ἔχοντες δὲ πολλὴν δαψίλειαν καταπελτῶν καὶ τῶν 15
 ἄλλων μηχανῶν τῶν πρὸς πολιορκίαν χρησίμων ἐτέρας
 πολλαπλασίους κατασκεύασαν ῥαδίως διὰ τῶν ἐν τῇ
 Τύρῳ μηχανοποιῶν καὶ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν παντοδα-
 4 πῶν ὄντων. διὰ δὲ τούτων [τῶν] ὀργάνων παντοδα-
 πῶν καὶ ξένων ταῖς ἐπινοίαις κατασκευαζόμενων ἔπας 20
 μὲν ὁ περίβολος τῆς πόλεως ἐπληρώθη τῶν μηχανῶν,
 μάλιστα δὲ κατὰ τὸν τόπον τοῦτον ἐν ᾧ τὸ χάμα
 5 συνήγγιξε τῷ τείχει. ὥς δ' εἰς τὴν ἄφραστον τοῦ βέλου
 διέτεινε τὸ κατασκευαζόμενον, ὑπὸ τῶν Μακεδόνων
 ἔργον, καὶ παρὰ τῶν θεῶν τινα προσημαίνετο τοῖς 25

1 διὰ τὰς πολυχειρίας] libri διὰ τῆς π.; correxi sec. Diodori genus dicendi (cf. Kallenb. I p. 6 sq.). 9 κατασκεύαζον R^X (<πρὸς τὴν> v. n. Wess.). 10 τέλος δὲ τῶν τέκνων F, suprascr. ab 2. m. γυναικῶν καὶ. 19 ὄντων om. R^X. [τῶν] uncis circumcludendum censeo. 20 πᾶς F. 23 εἰς τὴν ἄφραστον τοῦ βέλου] neuter articulus est infra 42, 7, id quod iam Dind. et Madv. I p. 506 animadverterunt. 24 διέτεινετο F.

κινδυνεύουσιν. ἐκ μὲν γὰρ τοῦ πελάγους ὁ κλύδων
 προσεπέλασε τοῖς ἔργοις κήτος ἄπιστον τὸ μέγεθος,
 191 ὃ προσπεσὸν τῷ χώματι κακὸν μὲν οὐδὲν εἰργάσατο,
 τῷ δ' ἑτέρῳ μέρει τοῦ σώματος προσανακεκλιμένον ἐπὶ
 5 πολὺν χρόνον ἔμενε καὶ πολλὴν κατάπληξιν παρείχετο
 τοῖς θεωμένοις τὸ παράδοξον, πάλιν δ' εἰς τὸ πέλαγος 6
 νηξάμενον εἰς δεισιδαιμονίαν ἀμφοτέροισι προηγάγετο·
 ἐκότεροι γὰρ ὡς τοῦ Ποσειδῶνος αὐτοῖς βοηθήσειν
 μέλλοντος διέκρινον τὸ σημεῖον, ῥέποντες ταῖς γνώμαις
 10 πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον. ἐγίνετο δὲ καὶ ἄλλα σημεῖα 7
 παράδοξα, δυνάμενα διατροπὴν καὶ φόβον τοῖς ὄχλοις
 παρασχέσθαι. κατὰ γὰρ τὰς τροφὰς παρὰ τοῖς Μακε-
 δόσι οἱ διακλῶμενοι τῶν ἔργων αἱματοειδῆ τὴν πρόσ-
 οψιν εἶχον. ἑώρακέναι δὲ τις ἔφησεν ὕψιν καθ' ἣν
 15 ὁ Ἀπόλλων ἔλεγε μέλλειν ἑαυτὸν ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν.
 τοῦ δὲ πλῆθους ὑπονοήσαντος ὅτι πεπλακῶς εἴη τὸν 8
 λόγον χαριζόμενος Ἀλεξάνδρῳ καὶ διὰ τοῦτο τῶν νεω-
 τέρων ὀρμησάντων ἐπὶ τὸ λιθοβολῆσαι τὸν ἄνθρωπον
 οὗτος μὲν διὰ τῶν ἀρχόντων <ἐκ>κλαπείς καὶ κατα-
 20 φυγῶν εἰς τὸ τοῦ Ἡρακλέους ἱερὸν διέφυγε τὴν τιμα-
 ρίαν διὰ τὴν ἰκεσίαν, οἱ δὲ Τύριοι δεισιδαιμονήσαντες
 χρυσαῖς·σειραῖς προσέδησαν τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ξόανον
 τῇ βάσει, ἐμποδίζοντες, ὡς ᾔοντο, τοῦ θεοῦ τὸν ἐκ
 τῆς πόλεως χωρισμόν. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Τύριοι 42
 25 τὴν αὐξήσιν τοῦ χώματος εὐλαβηθέντες ἐπλήρωσαν
 πολλὰ τῶν ἐλαττόνων σκαφῶν ὄξυβελῶν τε [καὶ] κατα-
 πελτῶν καὶ τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν ἄνδρῶν καὶ

4 χώματος F. 15 ἐκλείπειν F. 18 ἐπὶ τῷ λ. F. 19 διὰ
 τῶν ἀρχ.] ὑπὸ τ. α. F. <ἐκ>κλαπείς] codd. κλαπείς; corr.
 Hertl. III p. 28 (cf. XII 27, 3; XIX 75, 2). 22 περιέδησαν R.X.
 25 τὴν om. Dind. 26 πολλούς F. [καὶ] del. Dind. recte.

προσπλεύσαντες τοῖς ἐργαζομένοις τὸ χῶμα πολλοὺς
 2 μὲν κατέτρωσαν, οὐκ ὀλίγους δὲ ἀπέκτειναν· εἰς ἀν-
 ὄπλους γὰρ καὶ πυκνοὺς πολλῶν καὶ παντοίων βελῶν
 φερομένων οὐδεὶς ἠμάρτανεν, ἐτοίμων καὶ ἀφυλάκτων
 τῶν σκοπῶν κειμένων. συνέβαινε γὰρ οὐ μόνον κατὰ 5
 πρόσωπον τὰ φερόμενα βέλη προσπίπτειν, ἀλλὰ καὶ
 πρὸς τὰ νῶτα τῶν ἀντιπροσώπων ὄντων ἐν στενῷ
 χώματι διικνεῖσθαι καὶ μηδένα δύνασθαι διαφυλάξασ-
 θαι τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν κατατιτρώσκοντας.
 3 ὁ δ' Ἀλέξανδρος τὸ παράλογον τῆς συμφορᾶς βουλό- 10
 μενος ὀξέως διορθώσασθαι, πληρώσας πάσας τὰς ναῦς
 καὶ καθηγούμενος αὐτὸς ἔπλει κατὰ σπουδὴν ἐπὶ τὸν
 λιμένα τῶν Τυρίων καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν Φοινίκων
 4 ὑπετέμετο. οἱ δὲ βάρβαροι φοβηθέντες μήποτε κν-
 ριεύσας τῶν λιμένων καταλάβηται τὴν πόλιν ἔρημον 15
 οὖσαν στρατιωτῶν, κατὰ πολλὴν σπουδὴν ἀνέπλεον εἰς
 τὴν Τύρον. ἀμφοτέρων δὲ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 φιλοτιμίας ταῖς εἰρεσίαις πυκναῖς χρωμένων καὶ τῶν
 Μακεδόνων ἤδη πλησιαζόντων τοῖς λιμέσιν οἱ Φοίνικες
 παρ' ὀλίγον μὲν ἤλθον τοῦ πάντες ἀπολέσθαι, παρ- 20
 εἰσπεσόντες δ' ὅμως τῇ βίᾳ καὶ τὰς τελευταίας ναῦς
 5 ἀποβαλόντες διεσώθησαν εἰς τὴν πόλιν. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς μεγάλης ἐπιβολῆς ἀποτυχῶν πάλιν προσεκαρτέρει
 τῷ χώματι καὶ τῷ πλήθει τῶν νεῶν παρείχετο τοῖς
 ἐργαζομένοις τὴν ἀσφάλειαν. τῶν δ' ἔργων πλησιαζόν- 25
 των τῇ πόλει καὶ τῆς ἀλώσεως προσδοκωμένης ἀργέσ-
 192 τῆς ἀνεμος μέγας ἐπεγένετο καὶ τοῦ χώματος πολὺ

2 ἀόπλους Dind. 3 καὶ πυκνοὺς] πυκνοὺς RX. 14 ἀπ-
 ετέμενοντο F, corr. 1. m. 16 εἰς τὴν πόλιν R, suprascr. pr. m.
 Τύρον; τὴν om. X. 20 πάντας F, corr. 2. m. 22 post ἀπο-
 βαλόντες F add.: καὶ μεγάλης ἀποβολῆς, quod tamen del. 2. m.
 23 ἐπιβολῆς] ἀποβολῆς F. 26 ἀργέτης X.

μέρος ἔλυμῆνατο. ὁ δ' Ἀλέξανδρος εἰς ἀμηχανίαν 6
 ἐπίπτων διὰ τὴν αὐτόματον τῶν ἔργων φθορὰν μετε-
 μέλετο μὲν ἐπὶ τῇ τῆς πολιορκίας ἐπιβολῇ, ὅμως δὲ τῇ
 φιλοτιμίᾳ προαγόμενος ἐκ τῆς ὀρεινῆς ἐκκόπτων ὑπερ-
 5 μεγέθη δένδρα παρεκόμεζε καὶ σὺν αὐτοῖς τοῖς κλάδοις
 ἐργώσας ἐνέφραξε τὴν βίαν τοῦ κλύδωνος. ταχὺ δ' 7
 ἀποκαταστήσας τὰ πεπονηκότα τοῦ χῶματος καὶ τῇ
 πολυχειρίᾳ προκόψας εἰς βέλους ἄφρασι ἐπέστησε τὰς
 μηχανὰς ἐπ' ἄκρον τὸ χῶμα καὶ τοῖς μὲν πετροβόλοις
 10 κατέβαλλε τὰ τεῖχη, τοῖς δ' ὄξυβελέσι ἀνεῖργε τοὺς
 ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων ἐφραστῶτας· συνηγωνίζοντο δὲ τού-
 τοις οἷ τε τοξόται καὶ σφενδονῆται καὶ πολλοὺς τῶν
 ἐν τῇ πόλει παραβοηθοῦντας κατετίτρωσκον. οἱ δὲ 43
 Τύριοι χαλκεῖς ἔχοντες τεχνίτας καὶ μηχανοποιούς
 15 κατεσκεύασαν φιλότεχνα βοηθήματα. πρὸς μὲν γὰρ τὰ
 καταπελτικὰ βέλη τροχοὺς κατεσκεύασαν διειλημμένους
 πυκνοῖς διαφράγμασι, τούτους δὲ διὰ τινος μηχανῆς
 διενέοντες τὰ μὲν συνέτριβον, τὰ δὲ παρέσυρον τῶν
 βελῶν, πάντων δὲ τὴν ἐκ τῆς βίας φορὰν ἐξέλυον·
 20 τοὺς δ' ἐκ τῶν πετροβόλων φερομένους λίθους δεχό-
 μενοι μαλακαῖς τισι καὶ συνενδιδούσαις κατασκειναῖς
 ἐπράννον τὴν ἐκ τῆς ὀργανικῆς βίας δύναμιν. ὁ δὲ 2
 βασιλεὺς ἅμα τῇ κατὰ τὸ χῶμα προσβολῇ παντὶ τῷ
 στόλῳ περιέπλει τὴν πόλιν καὶ τὰ τεῖχη περιεσκεπέτετο
 25 καὶ φανερὸς ἦν πολιορκήσων τὴν πόλιν κατὰ γῆν ἅμα
 καὶ κατὰ θάλατταν. τῶν δὲ Τυρίων ἀνταναχθῆναι μὲν 3

8 πολυχειρία X. 10 κατέβαλε X. 13 παραβοηθοῦντων F.
 14 χαλκεῖς] codd. ἀλιεῖς; correxi ex V 13, 2; Doehner (p. 14)
 proposuerat οἱ T. ἀλίζοντες (vel συναλίζοντες) τεχνίτας, Madv. I
 p. 506 ἄλις, Bezzel p. 34 ἀλύοντας. 18 διανεύοντες RX.
 19 πάντων] πᾶσαν F. 21 συνδιδούσαις F, corr. 2. m. 25 πολιορ-
 κήσειν F, corr. 2. m.

τῷ στόλῳ μηκέτι τολμώντων, τρισὶ δὲ ναυσὶν ὀρμού-
 των πρὸ τοῦ λιμένος ὁ βασιλεὺς ἐπιπλεύσας αὐταῖς
 καὶ πάσας συντριψας ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν στρατο-
 πεδεῖαν. οἱ δὲ Τύριοι βουλόμενοι διπλασιάσαι τὴν ἀπὸ
 τῶν τειχῶν ἀσφάλειαν, ἀποστήσαντες πέντε πήχεις ἔτε- 5
 ρον τείχος ὑψοῦσθαι δέκα πηχῶν τὸ πλάτος καὶ τὴν
 ἀνὰ μέσον τῶν τειχῶν σύριγγα λίθων καὶ χώματος
 4 ἐπλήρουν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τὰς τριήρεις ζευγνύων
 καὶ μηχανὰς παντοδαπὰς αὐταῖς ἐπιστήσας κατέβαλεν
 ἐπὶ πλέθρον τοῦ τείχους· καὶ διὰ τοῦ πτόματος εἰς- 10
 5 ἐπίπτον εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Τύριοι τοὺς εἰσβιαζο-
 μένους πυκνοῖς βέλεσι βάλλοντες μόγις ἀπεστρέψαντο
 καὶ τὸ πεπτωκὸς μέρος τοῦ τείχους ἀνυψοῦσθαι
 νυκτὸς ἐπιλαβούσης. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ χώματος συν-
 ἀψαντος τῷ τείχει καὶ τῆς πόλεως χερρονήσου γενο- 15
 μένης πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας συνέβαινε γίνε- 193
 6 σθαι κατὰ τὴν τειχομαχίαν. οἱ μὲν γὰρ τὸ δεινὸν
 ἔχοντες ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀλώσεως συμ-
 φορὰν ἀναλογιζόμενοι ταῖς ψυχαῖς οὕτω παρεστήσαν
 πρὸς τὸν κίνδυνον ὥστε τοῦ θανάτου καταφρονήσαι. 20
 7 τῶν γὰρ Μακεδόνων προσαγόντων πύργους ὑψηλοὺς
 ἴσους τοῖς τείχεσι καὶ διὰ τούτων τὰς ἐπιβάθρας ἐπι-
 βαλλόντων καὶ θρασέως ταῖς ἐπάλξεσιν ἐπιβαινόντων
 οἱ μὲν Τύριοι διὰ τὴν ἐπίνοιαν τῶν ὀργανοποιῶν
 8 πολλὰ πρὸς τὴν τειχομαχίαν εἶχον βοηθήματα. χαλ- 25
 κευσάμενοι γὰρ εὐμεγέθεις τριόδοντας παρηγγιστρο-
 μένους τούτοις ἔτυπτον ἐκ χειρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν πύργων

1 ὀρμώντων codd.; corr. edd. 11 τοὺς βιαζομένους RX.
 12 ἀπεστρέψαντο RF (cf. Pol. III 102, 7) ἀπετρέψαντο X; ἀπετρί-
 ψαντο Wess. 16 συνέβη F, corr. 2. m. 19 οὕτως F. 27 ἐπὶ
 τὸν πτόρον F.

καθεστῶτας. ἐμπηγνυμένων δὲ εἰς τὰς ἀσπίδας τούτων
καὶ κάλους ἐχόντων προσδεδεμένους εἶλκον πρὸς ἑαυ-
τοὺς ἐπιλαμβανόμενοι τῶν κάλων. ἀναγκαῖον οὖν ἦν 9
ἢ προῖσθαι τὰ ὄπλα καὶ γυμνουμένους τὰ σώματα
κατατιτρώσκεσθαι πολλῶν φερομένων βελῶν ἢ τηροῦν-
τας τὰ ὄπλα διὰ τὴν αἰσχύνην πίπτειν ἀφ' ὑψηλῶν
πύργων καὶ τελευτᾶν. ἄλλοι δ' ἀλιεντικὰ δίκτυα τοῖς 10
ἐπὶ τῶν ἐπιβαθρῶν διαμαχομένοις ἐπιρριπτοῦντες καὶ
τὰς χεῖρας ἀχρήστους ποιοῦντες κατέσπων καὶ περι-
εκύλιον ἀπὸ τῆς ἐπιβάθρας ἐπὶ τὴν γῆν. ἕτερον δ' 44
ἐπενόησαν εὔρεμα φιλότεχνον κατὰ τῆς τῶν Μακε-
δόνων ἀνδρείας, δι' οὗ τὸν ἀρίστους τῶν πολεμίων
ἀμηγάνους καὶ δειναῖς περιέβαλον τιμωρίαις. κατα-
σκευάσαντες γὰρ ἀσπίδας χαλκᾶς καὶ σιδηρᾶς καὶ
15 ταύτας πληρώσαντες ἄμμον φλογὶ πολλῇ συνεχῶς
ὑπέκαιον καὶ διάπυρον κατεσκεύαζον τὴν ἄμμον. ταύ- 2
την δὲ διὰ τινος μηχανῆς τοῖς θρασύτατα μαχομένοις
ἐπερρίπτον καὶ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιέβαλλον
τοὺς ὑποπεσόντας· διὰ γὰρ τῶν θωράκων καὶ τῶν
20 ὑποδυτῶν παρεισπίπτουσα ἢ ἄμμος καὶ διὰ τὴν ὑπερ-
βολὴν τῆς θερμοσίας λυμαινομένη τὰς σάρκας ἀβοήθη-
τον ἐπολεῖ τὸ ἀτύχημα. διὸ καὶ παραπλησίως τοῖς 3
βασανιζομένοις πᾶσαν δεητικὴν φωνὴν προϊέμενοι τοὺς
μὲν ἐπικουρήσοντας οὐκ εἶχον, αὐτοὶ δὲ διὰ τὴν δει-
25 νότητα τοῦ πάθους εἰς μανιώδεις διαθέσεις ἐμπίπτοντες
ἐτελεύτων, ἐλεινῶ καὶ ἀμηγάνῳ πάθει περιπίπτοντες.
ἅμα δὲ καὶ πῦρ ἐπερρίπτον καὶ σαννία καὶ λίθους 4
ἐπέβαλλον οἱ Φοίνικες καὶ τῷ πλήθει τῶν βελῶν κατ-

3 ἐπιλαβόμενοι X. 6 ὑψηλοῦ πύργου X. 11 ἐπινόησαν.
16 τὸν ἄμμον F, corr. 2. m. 17 θρασυτάτως F. 21 λυμαινο-
μένης F. 23 δεκτικὴν X. 25 διαθέσεις om. F, suppl. 2. m.

επόνουν τὰς ἀρετὰς τῶν ἀνθισταμένων καὶ ταῖς μὲν
 δρεπανηφόροις κεραλαῖς τὰς τῶν κριῶν ὀρμιστηρίας
 ὑποτέμνουτες ἄχρηστον τὴν τῶν ὀργάνων βίαν ἐποιοῦν,
 ταῖς δὲ πυρφόροις μύδρους μεγάλους διαπύρους ἐπ-194
 ἐβαλλον εἰς τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ διὰ τὴν 5
 πυκνότητα τῶν ἀνδρῶν οὐχ ἡμάρτανον τῶν σκοπῶν,
 τοῖς δὲ κόραξι καὶ ταῖς σιδηραῖς χερσὶν ἀνήραζον
 5 τοὺς τοῖς θωρακείοις ἐφεστῶτας. τῇ δὲ πολυχειρίᾳ
 πάσας τὰς μηχανὰς ἐνεργεῖς ποιοῦντες πολλοὺς τῶν
 45 βιαζομένων ἀπέκτενον. ἀνυπερβλήτου δὲ τῆς ἐκπλή- 10
 ξεως οὐσίας καὶ τῆς ἐν τοῖς ἀγῶσι δεινότητος ἀνυποστά-
 του γυνομένης οὐδ' ὥς ἔληγον τῆς τόλμης οἱ Μακεδόνες,
 ἀλλὰ τοὺς ἀεὶ πλεονεχίας ὑπερβαίνοντες οὐκ ἐνουθε-
 2 τοῦντο ταῖς τῶν ἄλλων συμφοραῖς. ὁ δ' Ἀλέξανδρος
 ἐπιστήσας ἐπὶ <τοὺς ἀρμόζοντας τόπους> τοὺς πετρο- 15
 βόλους καταπέλτας καὶ λίθους μεγάλους ἀφίεις ἐσάλευε
 τὰ τεύχη, τοῖς δ' ὀξυβελέσι ἀπὸ τῶν πύργων τῶν
 ξυλίνων ἐκβάλλων βελῶν παντοδαπῶν πλῆθος δεινῶς
 3 κατετίρωσκε τοὺς ἐφεστῶτας τοῖς τεύχεσιν. ἀντι-
 μηχανώμενοι δὲ πρὸς ταῦτα οἱ Τύριοι πρὸ μὲν τῶν 20
 τειχῶν μαρμαρίνους τροχοὺς ἴστανον καὶ διὰ τινῶν
 ὀργάνων τοῦτους διευθύνοντες τὰ φερόμενα βέλη κατα-
 πελτικὰ συνέτριβον καὶ εἰς τὰ πλάγια μέρη παρὰγοντες
 4 ἀπρόακτους ἐποιοῦν τὰς τῶν ἀφιεμένων πληγὰς. πρὸς

2 ὀρμιστηρίας codd., quod in cod. F 1. m. mut. in ὀρμιστη-
 ρίας; corr. Casaub. 8 θωρακείοις F. 9 ἐνεργεῖς] ἀνεργεῖς
 R^X ἀνεργεῖς F; ἐμ' ἐνεργεῖς Dind. 10 βιαζομένων] δια-
 γωνιζομένων F. ἀπέκτενον R^X. 12 γυνομένης F. 15 ἐπὶ R^X;
 om. F, suppl. 2. m.; lacunam supplevi ex Pol. V 4, 6; fort.
 mavis scribere cum Arriano (II 22, 6; 23, 1) ἐπὶ <τὰς ναῦς>;
 ἐπὶ omitti iussit Reiske. 16 ἀφίεις] ἐφ' οἷς F. 18 ἐκβάλλων R
 ἐμβ. F. 19 ἐπὶ τοῖς τεύχεσιν F. ἀντιμηχανώμενοι F, corr.
 2. m.

δὲ τούτοις βύρσας καὶ διπλᾶς διφθέρας πεφυκωμένας
καταράπτοντες εἰς ταύτας ἀπεδέχοντο τὰς ἀπὸ τῶν
πετροβόλων πληγὰς· καὶ μαλακῆς τῆς ἐνδόσεως γινο-
μένης ἐξελύετο τῶν φερομένων πετρῶν ἡ βία. καθόλου 5
δὲ οἱ Τύριοι πάντα τρόπον εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ
κατευποροῦντες τοῖς βοηθήμασι κατεθάρρησαν τῶν
πολεμίων καὶ τὸ τεῖχος καὶ τὰς ἐντὸς τῶν πύργων
στάσεις ἀπολιπόντες ἐπ' αὐτὰς ὠθοῦντο τὰς ἐπιβάθρας
καὶ ταῖς τῶν πολεμίων ἀνδραγαθίαις ἀντέταττον τὰς
10 ἑαυτῶν ἀρετάς. διὸ καὶ συμπλεκόμενοι τοῖς πολεμοῖς 6
καὶ τὴν μάχην ἐκ χειρὸς συνιστάμενοι μέγαν ἀγῶνα
τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος συνίσταντο καὶ τινες πελέκεσι
τῶν ἀπαντώντων τὸ προσπεσὸν μέρος τοῦ σώματος
ἀπέκοπτον· ἐνθα δὴ τῶν παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἡγεμό-
15 νων τις, ὄνομα μὲν Ἀδμητος, διαφέρων δὲ ἀνδρείᾳ
καὶ σώματος ῥώμῃ, τεθαρρηκὼς τὴν βίαν τῶν Τυρίων
ὑπέστη καὶ πληγείς πελέκει μέσῃ τὴν κεφαλὴν παρα-
χρῆμα κατέστρεψε τὸν βίον ἡρωικῶς.

Ὁ δ' Ἀλέξανδρος ὄρων τῇ μάχῃ [τῶν Τυρίων] κατ- 7
ισχυομένους τοὺς Μακεδόνας ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι
τοὺς στρατιώτας νυκτὸς ἤδη γενομένης. καὶ τὸ μὲν
πρῶτον ἔκρινε λύσαι τὴν πολιορκίαν καὶ τὴν στρατείαν
ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ποιῆσθαι· μετανοήσας δὲ πάλιν καὶ
195 νομίσας αἰσχρὸν εἶναι παραχωρῆσαι Τυρίοις τῆς κατὰ
25 τὴν πολιορκίαν δόξης καὶ τῶν φίλων ἕνα μόνον ἁμο-
γνωμονοῦντα λαβῶν Ἀμύνταν τὸν Ἀνδρομένους πάλιν
πρὸς τὴν πολιορκίαν ἐτρέπετο.

1 βύρας XF (corr. 2. m.). 2 καταράπτοντες RX. 3 γενομένης F.
8 ὠθοῦντο codd.; ὠθοῦντο Dind. 9 πολέμων X. 16 τεθαρρη-
κῶς τὸ θράσος καὶ F, corr. in marg. 2. m. 19 [τῶν Τυρίων] ex
v. 16 inepte repetitum. 23 μετανοηθεῖς F, corr. 2. m. 24 αἰσχρὸν
ἔστι F. 25 ἐν τῇ πολιορκίᾳ F. 26 Ἀμύντα F, corr. 2. m.

46 Παρακαλέσας δὲ τοὺς Μακεδόνας ἑαυτοῦ μὴ λει-
 φθῆναι κατ' ἀνδρείαν ἀπάσας τὰς ναῦς πολεμικῶς
 κατασκευάσας προσέβαλλε τοῖς τεύχεσιν ἐκθύμως κατὰ
 γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. κατανοήσας δὲ περὶ τὰ
 νεώρια τὸ τεῖχος ἀσθενέστερον ὑπάρχειν τούτῳ προσ- 5
 ἤγαγε τὰς τριήρεις ἐξευγμέναις καὶ φερούσας τὰς ἀξιο-
 2 λογατάτας μηχανάς. ἐνταῦθα δὲ ἐτόλμησεν ἐπιτελέ-
 σασθαι πράξιν οὐδ' αὐτοῖς τοῖς ὄρωσι πιστευομένην·
 ἐπιβάθραν γὰρ ἀπὸ τοῦ ξυλλίνου πύργου τοῖς τῆς
 πόλεως τεύχεσιν ἐπιβαλὼν διὰ ταύτης μόνος ἐπέβη τῷ 10
 τεύχει, οὔτε τὸν ἀπὸ τῆς τύχης φθόνον εὐλαβηθεὶς
 οὔτε τὴν τῶν Τυρίων δεινότητα καταπλαγείς, ἀλλὰ τὴν
 καταγωνισαμένην τοὺς Πέρσας δύναμιν ἔχων θεωρὸν
 τῆς ἰδίας ἀνδραγαθίας τοῖς μὲν ἄλλοις Μακεδόσιν
 ἀκολουθεῖν προσέταξεν, αὐτὸς δὲ καθηρούμενος τῶν 15
 εἰς χεῖρας βιαζομένων τοὺς μὲν τῷ δόρατι, τοὺς δὲ
 τῇ μαχαίρᾳ τύπτων ἀπέκτεινε, ἐνίους δ' αὐτῇ τῇ
 περιφερείᾳ τῆς ἀσπίδος ἀνατρέπων ἐπισχεῖν τοῦ πολλοῦ
 3 θρόσους ἐποίησε τοὺς πολεμίους. ἅμα δὲ τούτοις πρατ-
 τομένοις καθ' ἕτερον μέρος ὁ κριὸς τύπτων κατέβαλε 20
 πολὺ μέρος τοῦ τεύχους· διὰ δὲ τοῦ πτώματος εἰσπε-
 σόντων τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον
 διὰ τῆς ἐπιβάθρας διαβάντων ἐπὶ τὸ τεῖχος ἢ μὲν
 πόλις κατελήπτο, οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ἀλκὴν τραπέντες
 καὶ παρακαλέσαντες ἀλλήλους ἐνέφραξαν τοὺς στενω- 25
 ποὺς καὶ μαχόμενοι πλὴν ὀλίγων ἕπαντες κατεκόπησαν,
 4 οὐτὲς πλείους τῶν ἑπταμισχιλίων. ὁ δὲ βασιλεὺς τέκνα

3 προσεβάλετο F. 5 ὑπάρχον F. 7 ἐνταῦθα] ἐν ταύταις
 codd.; corr. Dind. ἐτόλμησεν X. 9 ἀπὸ τοῦ ξ. π.] malim
 ἀπὸ τινος ξ. π. 10 ἐπιβάλλων F. 17 μαχαίρᾳ X. 21 πολὺ
 τοῦ τεύχους μέρος F. 24 ἄλλων F, corr. 2. m. 27 de numeris
 cf. Arr. II 24, 4. 5; Curt. IV 4, 17.

μὲν καὶ γυναικάς ἐξηνδραποδίσατο, τοὺς δὲ νέους
πάντας, ὅντας οὐκ ἐλάττους τῶν δισχιλλίων, ἐκρέμασε.
σώματα δ' αἰχμάλωτα τοσαῦτα τὸ πλήθος εὐρέθη ὥστε
τῶν πλείστων εἰς Καρχηδόνα κεκομισμένων τὰ ὑπο-
5 λειφθέντα γενέσθαι πλείω τῶν μυρίων καὶ τρισχιλλίων.

Τύριοι μὲν οὖν γενναιότερον μᾶλλον ἢ φρουριώ- 5
τερον ὑποστάντες τὴν πολιορκίαν τοσαύταις περιέπεσον
συμφοραῖς, πολιορκηθέντες μῆνας ἑπτὰ. ὁ δὲ βασιλεὺς 6
τοῦ μὲν Ἀπόλλωνος τὰς χρυσᾶς σειρᾶς καὶ τὰ δεσμὰ
10 περιελόμενος παρήγγειλεν ὀνομάζειν τὸν θεὸν τοῦτου
Ἀπολλῶ φιλαλέξανδρον, τῷ δὲ Ἡρακλεῖ μεγαλοπρεπεῖς
θυσίας συντελέσας καὶ τοὺς ἀνδραγαθήσαντας τιμήσας,
ἔτι δὲ τοὺς τετελευτηκότας μεγαλοπρεπῶς θάψας τῆς
196 μὲν Τυρίων πόλεως κατέστησε βασιλέα τὸν ὀνομαζό-
15 μενον Βαλλώννυμον, περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος οὐκ ἄξιον
παραλιπεῖν διὰ τὸ τῆς περιπετείας παράδοξον. τοῦ 47
γὰρ προὔπαρχουτος βασιλέως Στράτωνος διὰ τὴν πρὸς
Δαρείου φιλίαν ἐκπεσόντος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὁ Ἀλέξανδρος
ἔδωκεν ἔξουσίαν Ἡφαιστίωνι καταστήσαι βασιλέα τῆς
20 Τύρου τῶν ἰδιοξένων ὃν ἂν προαιρηται. τὸ μὲν οὖν 2
πρῶτον οὗτος εὐδοκήσας τῷ ξένῳ, παρ' ᾧ τὴν ἐπι-
σταθμίαν ἐπεποίητο κεχαρισμένως, τοῦτον ἐπεβάλετο
κύριον ἀναγορεῦσαι τῆς πόλεως· ὁ δὲ πλούτῳ μὲν καὶ
δόξῃ διαφέρων τῶν πολιτῶν, οὐδεμίαν δὲ συγγένειαν

2 ἅπαντας F. 4 κεκομισμένων X. 5 cf. Droysen Hell. I² 1 p. 295 a. 1. 7 τοιαύταις F. 11 Ἀπολλῶ R . . ἢ XF; cf. W.-Schm. p. 95. 15 Βαλλώννυμον RF Βαλώννυμον X; Ἀβδαλώννυμον Wess. ex Curt. IV 1, 19 et Iust. XI 10, 8; at cf. Plut. de fin. XII 4; ap. Plut. (de Alex. fort. II 8) nomen corruptum est in libris; corr. Cobet p. 249; ceterum cf. de Abdalonymo et Stratone Droysen Hell. I² 1 p. 281 a. 1. 20 τῶν ἰδίων ξένων F, corr. 2. m. 21 τῶν ξένων F. παρ' ᾧ τὴν] πρῶτην F, corr. 2. m. 23 μὲν om. F, add. 2. m.

ἔχων πρὸς τοὺς <προ>γεγονότας βασιλεῖς οὐκ ἐδέξατο
 3 τὴν δωρεάν. τοῦ δ' Ἑφραιστῆνος ἐπιτρέψαντος αὐτῷ
 τὴν ἐκλογὴν ποιήσασθαι ἐκ τοῦ γένους τῶν βασιλέων
 ἔφησεν εἶναι τινα τῆς βασιλικῆς οἰκίας ἀπόγονον τὰ
 μὲν ἄλλα σώφρονα καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα, πένητα δὲ καθ' 5
 4 ὑπερβολήν. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Ἑφραιστῆνος τούτῳ
 τὴν δυναστείαν ὁ λαβὼν τὴν ἐπιτροπὴν κατήντησεν
 ἐπὶ τὸν ἄνομασμένον μετὰ βασιλικῆς ἐσθῆτος καὶ κατ-
 ἔλαβεν αὐτὸν ἐν τινὶ κήρῳ μισθοῦ μὲν ἀντλοῦντα,
 5 ῥάκεσι δὲ τοῖς τυχοῦσιν ἐσθῆτι χρώμενον. δηλώσας 10
 δὲ τὴν περιπέτειαν καὶ περιθελὶς τὴν βασιλικὴν στολὴν
 καὶ τὸν ἕλλον τὸν ἀρμόζοντα κόσμον ἀνήγαγεν αὐτὸν
 εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀπέδειξε βασιλέα τῶν Τυρίων.
 6 ἄσμένως δὲ τοῦ πλήθους προσδεξαμένον καὶ τὸ παρὰ-
 δοξον τῆς τύχης θαυμάσαντος οὗτος μὲν φίλος γενό- 15
 μενος Ἀλεξάνδρῳ τὴν βασιλείαν ἔσχε παράδειγμα τοῖς
 ἀγνοοῦσι τὴν τῆς τύχης παράδοξον μεταβολήν· ἡμεῖς
 δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον διήλθομεν, μεταληψό-
 μεθα τὴν διήγησιν.

48 Κατὰ γὰρ τὴν Εὐρώπην Ἄγις μὲν ὁ τῶν Λακεδαι- 20
 μονίων βασιλεὺς τῶν ἐκ τῆς ἐν Ἴσθμῷ μάχης διασωθέν-
 των μισθοφόρων ἀναλαβὼν ὀπτακισχιλλοὺς νεωτέρων
 2 πραγμάτων ἀντείχετο, χαριζόμενος Λαρεῖω. προσλαβὼν
 δὲ παρὰ τούτου καὶ ναῦς καὶ χρημάτων πλῆθος ἐπλευ- 25
 σεν εἰς Κρήτην καὶ τῶν πόλεων τὰς πλείους χειρωσά-
 μενος ἠνάγκασε τὰ Περσῶν αἰρεῖσθαι. Ἀμύντας δ' ὁ
 φυγὼν ἐκ Μακεδονίας καὶ πρὸς Λαρεῖον ἀναβὰς συν-
 ηγωνίσασατο μὲν τοῖς Πέρσαις ἐν τῇ Κιλικίᾳ, διασωθεῖς

1 <προ>γεγονότας scripsi; libri γεγονότας. 4 εἶναι om.
 F, suppl. 2. m. 8 ἄνομασμένον F. 14 δὲ del. R. τὸ πλήθος
 προσδεξάμενος F, corr. 2. m. 26 Ἀ. δὲ φυγὼν R.X.

δ' ἐκ τῆς ἐν Ἴσῶ παρατάξεως μετὰ τετρακισχιλίων
 μισθοφόρων καὶ πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου παρουσίας δια-
 νύσας εἰς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης ἐπέλεξεν ἐκ τοῦ
 παντὸς στόλου τὰς ἀρκούσας ναῦς εἰς τὸν πλοῦν τοῖς
 5 ἰδίους στρατιώταις, τὰς δ' ἄλλας ἐνέπρησε. διαπλεύσας 3
 δ' εἰς τὴν Κύπρον καὶ προσλαβόμενος στρατιώτας καὶ
 197 ναῦς διέπλευσεν εἰς τὸ Πηλούσιον. τῆς δὲ πόλεως
 ἐγκρατῆς γενόμενος ἀπέφαινεν ἑαυτὸν ὑπὸ Δαρείου
 τοῦ βασιλέως ἀπεστάλθαι στρατηγὸν διὰ τὸ τὸν ἡγού-
 10 μενον τῆς Αἰγύπτου σατράπην συναγωνιζόμενον ἐν
 Ἴσῶ τῆς Κιλικίας πεπτωκέναι. ἀναπλεύσας δ' εἰς 4
 Μέμφιν τὸ μὲν πρῶτον πρὸ τῆς πόλεως παραταξάμενος
 τοῖς ἐγγωρίοις ἐνίκησε· μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς ἀρπαγὴν
 τῶν στρατιωτῶν τραπέντων ἐπεξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως
 15 ἐπέθεντο τοῖς ἀτάκτως διαρπάζουσι τὰς ἐπὶ τῆς χώρας
 κτήσεις καὶ τὸν τε Ἀμύνταν ἀπέκτειναν καὶ τοὺς μετ'
 αὐτοῦ πάντας ἄροδην ἀνεῖλον. Ἀμύντας μὲν οὖν με- 5
 γάλαις ἐπιβολαῖς ἐγγειρήσας καὶ παρ' ἐλπίδα σφαλεῖς
 τοιοῦτον ἔσχε τοῦ βίου τὸ τέλος. ὁμοίως δὲ τούτῳ
 20 καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν τινες ἐκ τῆς
 ἐν Ἴσῶ μάχης μετὰ στρατιωτῶν διασωθέντες ἀν-
 εἶχοντο τῶν Περσικῶν ἐλπίδων. οἱ μὲν γὰρ πόλεις 6
 ἐπικαίρους καταλαμβανόμενοι διεφύλαττον ταύτας τῷ
 Δαρείῳ, οἱ δ' ἔθνη προσαγόμενοι καὶ δυνάμεις περὶ
 25 αὐτοὺς κατασκευαζόμενοι τὰς ἀρμοζούσας χρεῖας τοῖς
 ὑποκειμένοις καιροῖς παρείχοντο. οἱ δὲ σύνεδροι τῶν
 Ἑλλήνων ἐψηφίσαντο πέμψαι πρέσβεις πεντεκαίδεκα

1 τρισχιλίων Q; cf. Curt. IV 2, 27 (Arr. II 13, 2). 8 γενό-
 μενος] ἐγένετο F. 11 ἀναπλεύσας] ἀνακάμψας F. 12 παρα-
 ταξάμενος R; παρατάξασθαι ἐνίκησε τοῖς ἐγγωρίοις X. 14 <οἱ>
 ἐν τῆς πόλεως Reiske. 18 παρ' ἐλπίδας F. 19 τὸ om. F.
 23 ταύτας] αὐτάς δὲ F. 25 παρασκευαζόμενοι F.

στέφανου φέροντας χρυσοῦν παρὰ τῆς Ἑλλάδος ἀρί-
στιου Ἀλεξάνδρου καὶ συνησθησομένους τῇ κατὰ Κιλι-
7 κίαν νίκη. Ἀλέξανδρος δὲ στρατεύσας ἐπὶ Γάζαν φρου-
ρουμένην ὑπὸ Περσῶν καὶ δίμηνον προσεδρεύσας εἶλε
κατὰ κράτος τὴν πόλιν.

49 Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους ἐν Ῥώμῃ
κατεστάθησαν ὑπατοὶ Σπούριος Ποστώμιος καὶ Τίτος
Οὔετούριος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τὰ
περὶ τὴν Γάζαν διοικήσας Ἀμύνταν μὲν μετὰ δέκα
νεῶν εἰς Μακεδονίαν ἐξέπεμψε, προστάξας τῶν νεῶν 10
τοὺς εὐθέτους ἐπιλέξαι πρὸς στρατείαν, αὐτὸς δὲ μετὰ
πάσης τῆς δυνάμεως παρήλθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ παρ-
2 ἐλάβε πάσας τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις χωρὶς κινδύνων· οἱ
γὰρ Αἰγύπτιοι τῶν Περσῶν ἠσεβηκότων εἰς τὰ ἱερὰ
καὶ βιαίως ἀρχόντων ἄσμενοι προσεδέξαντο τοὺς Μακε- 15
δόνας. καταστήσας δὲ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον προῆλθεν
εἰς Ἄμμωνος, βουλόμενος χρῆσασθαι τῷ θεῷ. κατὰ
μέσσην δὲ τὴν ὁδὸν ἀπήντησαν αὐτῷ πρέσβεις παρὰ
Κυρηναίων στέφανου νομίζοντες καὶ μεγαλοπρεπῆ
δῶρα, ἐν οἷς ἦγον ἵππους τε πολεμιστὰς τριακοσίους 20
3 καὶ πέντε τέθριππα τὰ κράτιστα. ὁ δὲ τούτους μὲν
ἀποδεξάμενος φίλιν καὶ συμμαχίαν συνέθετο πρὸς
αὐτούς, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν συναποδημούντων προῆγεν
ἐπὶ τὸ ἱερόν· καὶ διανύσας ἐπὶ τὴν ἔρημον καὶ ἄνυδρον, 198
ὕδρευσάμενος διῆει τὴν χώραν ἔχουσαν ἄμμου μέγεθος 25
ἀέριον. ἐν ἡμέραις δὲ τέσσαρσιν ἐξαναλωθέντων τῶν
νομιζομένων ὑδάτων εἰς δεινὴν σπάνιν παρεγένοντο.
4 εἰς ἀθυμίαν οὖν πάντων ἐμπεσόντων ἄφνω πολλὴ

1 ἀρισταίον F. 7 Σπούριος F. cf. Liv. VIII 16. 9 διοικησά-
μενος F. 11 πρὸς τὴν στρατείαν F. 18 ἀπήντησαν F. 20 τε
om. R. 23 συνεπιδημούντων F. 26 ἀναλωθέντων R.

ὕμβρος ἐξ οὐρανοῦ κατερράγη, τὴν ὑπάρχουσαν τῶν
 ὕγρων ἔνδειαν παραδόξως διορθούμενος· διὸ καὶ τὸ
 συμβᾶν ἔδοξεν ἀνεπιπύτως σωθεῖσι θεῶν προνοία
 γεγονέναι. ὕδρευσάμενοι δ' ἔκ τινος κοιλάδος, ἐπὶ 5
 5 τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντες ἀρκοῦσαν τὴν βοήθειαν καὶ
 διελθόντες ἡμέρας τέσσαρας *διεξέπεσαν τὴν ἄνυδρον.
 ἀδήλου δὲ τῆς ὁδοῦ καθεστῶσης διὰ τὸ πλῆθος τῆς
 ἄμμου οἱ καθηγούμενοι τῆς ὁδοῦ προσήγγειλαν τῷ
 βασιλεῖ διότι κῶρακες δεξιὸν κλάζοντες τὴν τρίβον τῆς
 10 ἐπὶ τὸ ἱερόν φερούσης ἀτραποῦ προσημαίνουσιν. οἴω- 6
 νισάμενος δὲ τὸ συμβαῖνον ὁ Ἀλέξανδρος καὶ δια-
 λαβῶν δέχεσθαι τὸν θεὸν ἀσμένως τὴν παρουσίαν
 αὐτοῦ προήγε κατὰ σπουδῆν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 κατήνυσεν ἐπὶ τὴν πικρὰν καλουμένην λίμνην, μετὰ
 15 δὲ ταῦτα πορευθεὶς σταδίου ἑκατὸν παρήλλαξε τὰς
 ἐπικαλουμένας Ἄμμωνος πόλεις· ἐντεῦθεν δ' ὁδοιπορή-
 σας μίαν ἡμέραν συνήγγισε τῷ τεμένει.

Ἡ δὲ περὶ τὸ ἱερόν τοῦτο χώρα περιέχεται ὑπὸ 50
 ἐρήμον καὶ ἀνύδρον τῆς ἀμμώδους, πάσης φιλανθρω-
 20 πίας ἐστερημένης. αὐτὴ δ' ἐπὶ μῆκος καὶ πλάτος ἐπὶ
 σταδίου πεντήκοντα παρήκουσα πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς
 ὕδασι ναματιαίοις διαρρεῖται, δένδρων δὲ παντοδαπῶν
 καὶ μάλιστα καρπύμων πληθύνει· καὶ τὸν μὲν ἀέρα τῆ
 κῶρασει παραπλήσιον ἔχει ταῖς ἑαριναῖς ὥραις, τόποις

1. 2 τὴν—διορθούμενος] καὶ τὴν—διορθώσατο F. 3 σύμ-
 παν F. 6 διεξέπεσαν codd. omnes. ἡμέρας τέσσαρας deleri
 iubet Kallenberg. I p. 16 et transponi τὴν ἄνυδρον διεξέπεσαν;
 ego addiderim ex usu Diodoreo (cf. IV 54, 7; XII 56, 2; XVII
 34, 8) <εἰς τὸ ἱερόν> ita ut legatur καὶ διελθόντες ἡμέρας
 τέσσαρας τὴν ἄνυδρον διεξέπεσαν <εἰς τὸ ἱερόν>. 14 κατ-
 ἤνυσεν F. ἐπὶ τὴν] ἐς F. 16 δὲ om. X. 18 ὑπὸ ἀνύδρου
 καὶ ἐρήμον F. 19 ἀμμώδους] ἄμμον RX. καὶ ante πάσης
 add. F. 20 ἐστερημένη codd.; corr. Cosp. αὐτὴ Cosp.; αὐτὴ
 codd. 21 πεντήκοντα] v' X. 23 πλήθει F. 24 ἔχειν F.

δὲ καυματώδεσι περιεχομένη μόνη παρηλλαγμένην παρ-
 2 ἔχεται τοῖς ἐνδιατρίβουσι τὴν εὐκρασίαν. τὸ μὲν οὖν
 τέμενός φασιν ἰδρῶσασθαι Λακων τὸν Αἰγύπτιον, τὴν
 δὲ ἱερὰν τοῦ θεοῦ χώραν περιοικοῦσι κατὰ μὲν τὴν
 μεσημβρίαν καὶ δύσειν Αἰθίοπες, κατὰ δὲ τὴν ἄρκτον ⁵
 Λιβύων νομαδικὸν ἔθνος καὶ πρὸς τὴν μεσόγειον
 3 ἀνήκον τὸ τῶν Νασαμώνων ὀνομαζομένων ἔθνος. τῶν
 δ' Ἀμμωνίων κωμηθὸν οἰκούντων κατὰ μέσῃν αὐτῶν
 τὴν χώραν ἀκρόπολις ὑπάρχει τριπλοῖς ὠχυρωμένη
 τοῖς τεύχεσι· καὶ ταύτης ὁ μὲν πρῶτος περίβολος ἔχει ¹⁰
 τῶν ἀρχαίων δυναστῶν βασιλεία, ὁ δ' ἕτερος τὴν
 γυναικωνίτιν αὐτῆν καὶ τὰς τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν
 καὶ συγγενῶν οἰκίσεις καὶ φυλακτήρια τῶν σκοπῶν,
 ἔτι δὲ τὸν τοῦ θεοῦ σηκὸν καὶ τὴν ἱερὰν κρήνην, ἀφ'
 ἧς τὰ τῶν θεῶν προσφερόμενα τυγχάνει τῆς ἀγνείας, ὁ ¹⁵
 δὲ τρίτος τὰς τῶν δορυφόρων καταλύσεις καὶ τὰ ¹⁹⁹
 4 φυλακτήρια τῶν τὸν τύραννον δορυφορούντων. καθ-
 ἰδρῦται δὲ τῆς ἀκροπόλεως ἐκτὸς οὐ μακρὰν ἕτερος
 ναὸς Ἀμμωνος πολλοῖς καὶ μεγάλοις δένδροις σύσκιος.
 τούτου δὲ πλησίον ὑπάρχει κρήνη διὰ τὸ συμβεβηκὸς ²⁰
 ὀνομαζομένη Ἑλλίου κρήνη· αὕτη δὲ τὸ ὕδωρ ἔχει συμ-
 μεταβαλλόμενον αἰεὶ ταῖς ἡμερικαῖς ὥραις παραδόξως.
 5 ἅμ' ἡμέρα γὰρ ἐξίησι τὴν πηγὴν χλιαρὸν, προϊούσης
 δὲ τῆς ἡμέρας τῇ προσθέσει τῶν ὠρῶν ἀνάλογον κατα-
 ψύχεται, τοῦ μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ἀκμάζει τῇ ²⁵

4 περιοικοῦσι χώραν F. 5 κατὰ δὲ τὴν ἄρκτον] μεσημ-
 βρίαν τε καὶ δύσειν add. F. 6 Λιβύων X. καὶ] καὶ τὸ F.
 μεσογείαν F. 7 Ἀσαμώνων F. 8 αὐτὴν τὴν χώραν F. 10 τοῖς
 om. F. ταύτης] ταῦτα F. 13 συγγενῶν καὶ γυναικῶν F.
 σκοπῶν] codd. τόπων; τροφῶν Madv. I p. 506; correxi.
 19 δένδροισι F. 22 αἰεὶ F. 23 ἅμ' ἡμέραν γενεσθαι γὰρ παρα-
 δόξως ἔξεισι τὴν πηγὴν χλιαρὸν F.

ψυχρότητι· πάλιν δὲ ἀνάλογον ἀπολήγει πρὸς τὴν
 ἐσπέραν καὶ τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης ἀναθερμαίνεται
 μέχρι μέσων νυκτῶν καὶ τὸ λοιπὸν ἀπολήγει, μέχρι
 ἂν ἅμα τῷ φωτὶ πρὸς τὴν ἕξ ἀρχῆς ἀποκατασταθῇ
 5 τὰξι. τὸ δὲ τοῦ θεοῦ ξόανον ἐκ σμαράγδων καὶ 6
 τινων ἄλλων <πολυτελῶν λίθων> περιέχεται καὶ τὴν
 μαντείαν ἰδιάξουσιν παντελῶς ποιεῖται. ἐπὶ νεῶς γὰρ
 περιφέρεται χρυσῆς ὑπὸ ἱερέων ὀρδοῦντα· οὗτοι δ'
 ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουντες τὸν θεὸν προάγουσιν αὐτο-
 10 μάτως ὅποι ποτ' ἂν ἔγῃ τὸ τοῦ θεοῦ νεῦμα τὴν πορείαν.
 συνακολουθεῖ δὲ πλῆθος παρθένων καὶ γυναικῶν παι- 7
 ἄνας ἄδουσῶν κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν καὶ πατριῶ κα-
 θυμνουσῶν ᾠδῇ τὸν θεόν.

Τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου διὰ τῶν ἱερέων εἰσαχθέντος 51
 15 εἰς τὸν νεῶν καὶ τὸν θεὸν κατανοήσαντος ὁ μὲν προ-
 φητεύων ἀνὴρ πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν προσελθὼν
 αὐτῷ, Χαίρει, εἶπεν, ὦ παῖ· καὶ ταύτην παρὰ τοῦ θεοῦ
 ἔχε τὴν πρόσρησιν. ὁ δ' ὑπολαβὼν, Δέχομαι, φησὶν, 2
 ὦ πάτερ, καὶ τὸ λοιπὸν κεκλήσομαι σός. ἀλλ' <εἰπέ
 20 μοι> εἰ μοι δίδως τὴν ἀπάσης <τῆς> γῆς ἀρχήν. τοῦ
 δὲ ἱερέως προσελθόντος τῷ σηκῷ καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν
 αἰρόντων τὸν θεὸν κινήθέντων τεταγμένοις τισὶ τῆς
 φωνῆς συμβόλοις ὁ μὲν ἀνεῖπεν βεβαίως αὐτῷ διδόναι
 τὸν θεὸν τὴν αἴτησιν, ὁ δ' Ἀλεξάνδρος ὑπολαβὼν,

3 μεσονυκτίου X. μέχρις F. 5 καὶ τινων ἄλλων <πολυτε-
 λῶν λίθων> scripsi (I 33, 3); καὶ τινων ἄλλων codd.; καὶ λίθων
 ἄλλων Blanc.; καὶ <γενῶν> τινων ἄλλων Hertl. Herm. IX
 p. 360 (cf. III p. 29). 10 ὅποι] ὅπον libri; corr. Dind. ἄγοι
 RX. πορείαν] προθυμίαν F. 12 ἄδουσῶν—καθυμνουσῶν]
 ἀδόντων—καθυμνούων codd.; corr. Wess. 17 τοῦ om. R,
 suppl. 1. m. 18 δέχομαι καὶ φησιν F. 19 <εἰπέ μοι> recte
 suppl. Madv. I p. 506. 20 <τῆς> suppl. Dind. ex XVII 93, 4.
 21 καὶ τῶν αἰρόντων ἀνδρῶν F.

Τὸ λοιπὸν, εἶπεν, ὦ δαίμον, ἀπόφηναι μοι τῶν ζητου-
 μένων, εἰ πάντας ἤδη μετελήλυθα τοὺς γενομένους
 3 φρονεῖς τοῦ πατρὸς ἢ τινες διαλελήθασιν. ὁ δὲ προ-
 φήτης ἀνεβόησεν Εὐφήμεϊ· οὐδένα γὰρ ἀνθρώπων
 ὑπάρχειν τὸν δυνασόμενον ἐπιβουλεύσαι τῷ γεννήσαντι 5
 αὐτόν, τοὺς δὲ τοῦ Φιλίππου φρονεῖς ἅπαντας τετευχέναι
 τιμωρίας. τεκμήρια δ' ἔσεσθαι τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ γε-
 νέσεως τὸ μέγεθος τῶν ἐν ταῖς πράξεσι κατορθωμάτων·
 καὶ γὰρ πρότερον ἀήττητον αὐτὸν γεγονέναι καὶ μετὰ
 4 ταῦτ' ἔσεσθαι διὰ παντὸς ἀνίκητον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 10
 ἠσθεῖς ἐπὶ τοῖς κηρησμοφωδημένοις καὶ τὸν θεὸν μεγα-
 λοπρεπέσιν ἀναθήμασι τιμήσας ἐπανήλθεν εἰς τὴν
 Αἴγυπτον.

52 Κρίνας δ' ἐν ταύτῃ πόλιν μεγάλην κτίσαι προσ-
 ἔταξε τοῖς ἐπὶ τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην καταλειπομένοις 15
 ἀνὰ μέσον τῆς τε λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης οἰκίσαι τὴν
 2 πόλιν. διαμετρήσας δὲ τὸν τόπον καὶ ἔνυμοτόμησας
 φιλοτέχνως τὴν πόλιν ἀφ' αὐτοῦ προσηγόρευσεν
 Ἀλεξάνδρειαν, εὐκαιρότατα μὲν κειμένην πλησίον τοῦ
 Φάρου λιμένος, εὐστοχίᾳ δὲ τῆς ἔνυμοτομίας ποιήσας 20
 διαπνεῖσθαι τὴν πόλιν τοῖς ἔτησιν ἀνέμοις καὶ τού-
 των πνεόντων μὲν διὰ τοῦ μεγίστου πελάγους, κατα-
 ψυχόντων δὲ τὸν κατὰ τὴν πόλιν ἀέρα πολλὴν τοῖς
 3 κατοικοῦσιν εὐκρασίαν καὶ ὑγίαν κατεσκεύασεν. καὶ
 τὸν μὲν περιβόλον αὐτῆς ὑπεστήσατο τῷ τε μεγέθει 25
 διαφέροντα καὶ κατὰ τὴν ὀχυρότητα θαυμάσιον· ἀνὰ

3 διελελήθασιν X. 5 τὸν γεννήσαντα F, corr. 2. m. 14 ἐν
 ταύτῃ] ἐνταῦθα F. 15 παραλειπομένοις F, corr. 2. m. 16 λίμ-
 νης] scil. Μαρίας (Arr. III 1, 6) vel Μαρσίας vel Μαρσατίδος
 (Strab. XVII 1, 7); nomen fort. excidit. θαλάττης F semper.
 18 ἀφ' ἑαυτοῦ X. 20 τῇ δ' εὐστοχίᾳ F. 21 διαπνεῖσθαι]
 διεγνώσθαι F. 23 τὸν] τῶν RX. 24 ὀγείαν F.

μέσον γὰρ ὄν μεγάλης λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης δύο
μόνου ἀπὸ τῆς γῆς ἔχει προσόδους στενὰς καὶ παντε-
λῶς εὐφυλάκτους. τὸν δὲ τύπον ἀποτελῶν χλαμύδι
παραπλήσιον ἔχει πλατεῖαν μέσῃν σχεδὸν τὴν πόλιν
5 τέμνουσαν καὶ τῷ τε μεγέθει καὶ κάλλει θαυμαστήν·
ἀπὸ γὰρ πύλης ἐπὶ πύλιν διήκουσα τεσσαράκοντα μὲν
σταδίων ἔχει τὸ μῆκος, πλέθρου δὲ τὸ πλάτος, οἰκιῶν
δὲ καὶ ἱερῶν πολυτελέσι κατασκευαῖς πᾶσα κεκόσμηται.
προσέταξεν δ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ βασιλεία κατασκευάσαι 4
10 θαυμαστὰ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ βάρος τῶν ἔργων. οὐ
μόνον δ' ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν βασι-
201λεύσαντες Αἰγύπτου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου σχεδὸν
ἅπαντες πολυτελέσι κατασκευαῖς ἠύξησαν τὰ βασιλεία.
καθόλου δ' ἡ πόλις τοσαύτην ἐπίδοσιν ἔλαβεν ἐν τοῖς 5
15 ὕστερον χρόνοις ὥστε παρὰ πολλοῖς αὐτὴν πρώτην
ἀριθμεῖσθαι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην· καὶ γὰρ κάλλει
καὶ μεγέθει καὶ προσόδων πλήθει καὶ τῶν πρὸς τρο-
φήν ἀνηκόντων πολὺ διαφέρει τῶν ἄλλων. τὸ δὲ τῶν 6
κατοικούντων [οἰκητόρων] αὐτὴν πλήθος ὑπερβάλλει

1 ὄν . . 3 ἀποτελῶν] οὕσα . . ἀποτελοῦσα Rhod. et Wess.
1 μεγάλης λίμνης R^X τῆς τε λίμνης F. καὶ θαλάσσης R^X.
2 ἀπὸ τῆς γῆς om. R. suppl. 2. m. in marg. ὁδοὺς στενὰς
ἔχει R^X. 5 τῷ μεγέθει F. κάλλει RF, suprascr. in utroque
libro 2. m. πλάτει; πλάτει X. 6 τεσσαράκοντα (τετταρ. F)]
aliter Strab. XVII 1, 8; Jos. b. J. II 16 (346); Steph. B. s. v.
7 πλέθρου δὲ πλάτος F. 6. 7 totum locum ita praebet X:
διήκουσαν· ἔχει μὲν τὸ μῆκος σταδίων μ', πλέθρου δὲ τὸ πλάτος.
7 οἰκιῶν καὶ ἱερῶν F. 9 καὶ om. F. 11 οἱ μετὰ ταῦτα βασιλεύ-
σαντες τῆς Αἰγ. F. 13 αὐτὰ τὰ βασιλεία F. X iterum male deprava-
tus omnem sic exhibet locum: Οἱ μετ' αὐτὸν βασιλεῖς ἅπαντες
πολυτελέσι κατασκευαῖς ἠύξησαν τὰ βασιλεία, ὅσοι σχεδὸν τοῦ καθ'
ἡμᾶς βίου τῆς Αἰγύπτου ἐκράτησαν. 15 αὐτὴν om. F. 17 πλή-
θει τῶν F, καὶ suppl. 2. m. τροφήν R. 18 τὸ δὲ τῶν κατοι-
κούντων οἰκητόρων αὐτὴν πλήθος R^X τὸ δὲ κατοικοῦν πλήθος
F; οἰκητόρων (quod ortum videtur ex οἰκήτορας) delendum
(cf. e. gr. XVII 40, 5).

τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἰκήτορας· καθ' ὃν γὰρ
 ἡμεῖς παρεβάλομεν χρόνον εἰς Ἀγυπτου, ἔφρασαν οἱ
 τὰς ἀναγραφὰς ἔχοντες τῶν κατοικούντων εἶναι τοὺς
 ἐν αὐτῇ διατρέβοντας ἐλευθέρους πλείους τῶν τρι-
 ἀκοντα μυριάδων, ἐκ δὲ τῶν προσόδων τῶν κατ' 5
 Ἀγυπτου λαμβάνειν τὸν βασιλέα πλείω τῶν ἑξακισχι-
 7 λίων ταλάντων. ὁ δ' οὖν βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἐπι-
 στήσας τινὰς τῶν φίλων ἐπὶ τὴν κατασκευὴν τῆς Ἀλε-
 ξανδρείας καὶ διοικήσας ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν Ἀγυπτου
 ἐπανῆλθε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Συρίαν. 10
 53 Δαρείος δὲ πυνθόμενος αὐτοῦ τὴν παρουσίαν συν-
 ηθροίκει μὲν τὰς πανταχόθεν δυνάμεις καὶ πάντα τὰ
 πρὸς τὴν παράταξιν χρήσιμα κατεσκευάστω. τὰ μὲν
 γὰρ ξίφη καὶ τὰ ξυστὰ πολὺ μείζω τῶν προγεγενη-
 μένων ἐποίησε διὰ τὸ δοκεῖν διὰ τούτων πολλὰ τὸν 15
 Ἀλέξανδρον ἐν τῇ περὶ Κιλικίαν μάχῃ πεπλευνεκτη-
 κέναι· κατεσκευάσσε δὲ καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα
 διακόσια πρὸς κατάπληξιν καὶ φόβον τῶν πολεμίων
 2 εὐθέτως ἐπινενοημένα. τούτων γὰρ ἐκάστου παρ'
 ἐκάτερον τῶν σιροφόρων ἵππων ἐξέκειτο προσηλωμένα 20
 τῷ ζυγῷ ξυστρα παραμήκη τρισπίδαμα, τὴν ἐπιστροφὴν 202
 τῆς ἀκμῆς ἔχοντα πρὸς τὴν κατὰ πρόσωπον ἐπιφάνειαν,
 πρὸς δὲ ταῖς κατακλίσεσι τῶν ἀξόνων ἐπ' εὐθείας ἄλλα
 δύο, τὴν μὲν τομὴν ὁμοίαν ἔχοντα πρὸς τὴν κατὰ

1 πόλεσιν om. F, suppl. 2. m. καθ' ὃν γὰρ δὴ καιρὸν F;
 cf. I 44, 1. 5 cf. Wachsmuth J. f. Nat. u. Stat. 3. s. XIX p. 802 sqq.
 7 cf. Boeckh (-Fränkel) St. d. Ath. I^s p. 13. ὁ δ' οὖν Ἀλ.
 βασιλεὺς F. 10 τῆς om. F. 12 πάντα πρὸς F. 13 χρήσιμους
 κατεσκευάσσε F. 16 πεπλευνεκτηκέναι] νενικηκέναι F, corr. 2. m.
 in marg. 19 ἑκάστον F, corr. 1. m. 20 σιροφόρων F. ἵπ-
 πῶν R. ἐξέκειτο] ἐξείχε F, corr. 2. m. 21 ξαίσταια (sic) F,
 corr. 2. m. 23 κατακλίσει libri; κατακλίσει Bosius et Reiske;
 κατάκλεισι Dind. 24 μάλιμ ὁμοίως. πρὸς—ἐπιφάνειαν om.
 F, suppl. in marg. 2. m.

πρόσωπον ἐπιφάνειαν τοῖς προτέροις, τὸ δὲ μήκος
 μείζω καὶ πλατύτερα· συνήροστο δὲ ταῖς τούτων
 ἀρχαῖς δρέπανα. πᾶσαν δὲ τὴν δύναμιν ἔν τε ὄπλοις 3
 ἐπισήμοις καὶ ἡγεμόνων ἀρεταῖς κοσμήσας ἀνέξευξεν
 5 ἐκ τῆς Βαβυλῶνος ἔχων πεζοὺς μὲν περὶ ὀγδοήκοντα
 μυριάδας, ἵππεῖς δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν εἴκοσι μυριάδων.
 κατὰ δὲ τὴν ὁδοιπορίαν δεξιὸν μὲν ἔχων τὸν Τίγριν,
 ἀριστερὸν δὲ τὸν Εὐφράτην προΐει διὰ χώρας εὐδαί-
 μονος καὶ δυναμένης τοῖς κτήνεσι δαψιλῆ χορτάσματα
 10 παρασχέσθαι, τῷ δὲ πλήθει τῶν στρατιωτῶν ἱκανὰς
 τροφὰς χορηγήσαι. ἔσπευδε γὰρ περὶ τὴν Νίλον 4
 ποιήσασθαι τὴν παράταξιν, εὐθιτωτάτων ὄντων τῶν
 περὶ αὐτὴν πεδίων καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν παρεχο-
 μένων τῷ μεγέθει τῶν ἡθροισμένων ὑπ' αὐτοῦ δυ-
 15 νάμεων. καταστρατοπεδεύσας δὲ περὶ κόμην τὴν ὀνο-
 μαζομένην Ἀρβηλα τὰς δυνάμεις ἐνταῦθα καθ' ἡμέραν
 ἐξέταττε καὶ τῇ συνεχεῖ διατάξει καὶ μελέτῃ κατεσκευ-
 ασεν εὐπειθεῖς· σφόδρα γὰρ ἠγωνία μήποτε πολλῶν
 καὶ ἀσυμφώνων ἔθνων ἡθροισμένων ταῖς διαλέκτοις
 20 ταραχὴ τις γένηται κατὰ τὴν παράταξιν.

Περὶ δὲ διαλύσεως καὶ πρότερον μὲν ἐξέπεμψε 54
 πρεσβευτὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐκχωρῶν αὐτῷ τῆς ἐντὸς
 Ἄλλου ποταμοῦ χώρας, καὶ προσεπηγγέλλετο δώσειν

1 τοῖς πρότερον RX. 2 συνήροστο R (corr. 2. m.) X.
 5 τῆς om. F. de numeris cf. Arr. III 8, 6; Plut. Alex. 31; Curt.
 IV 12, 13; Just. XI 12, 5. 8 ἀριστερὸν δὲ τὸν Εὐφράτην del.
 Palm.; at cf. Curt. IV 9, 6. προΐει F. 10 παρέχεται F. τῷ τε
 πλήθει X. 11 ἐπὶ τὴν Νίλον F; Νίλον etiam X. 12 τῶν αὐτῆς
 πεδίων F. 14 ὑπὲρ αὐτοῦ F. 17 ἐξέταττον F. 19 καὶ ταῖς δ.
 ἀσυμφώνων F; quae tradita sunt ita commutari iussit Dind.:
 μήποτε πολλῶν ἡθροισμένων καὶ ταῖς διαλέκτοις ἀσυμφώνων.
 21 καὶ πρότερον] πρῶτον F. ἐπεμψε F. 23 προσεπήγγελε F.

2 ἀργυρίου τάλαντα δισμύρια. ὡς δ' οὐ προσεῖχεν αὐτῷ,
 πάλιν ἐξέπεμψεν ἄλλους πρέσβεις, ἐπαινωῶν μὲν αὐτὸν
 ἐπὶ τῷ καλῶς κεχρησθῆναι τῇ τε μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις
 αἰχμαλώτοις, ἀξιῶν δὲ φίλον γενέσθαι καὶ λαβεῖν τὴν
 ἐν τῷ Εὐφράτου χῶρον καὶ τάλαντ' ἀργυρίου τρισμύρια 5
 καὶ τὴν ἐτέραν τῶν ἑαυτοῦ θυγατέρων γυναῖκα, καθ-
 ὄλου δὲ γενόμενον γαμβρὸν καὶ τάξιον υἱοῦ λαβόντα
 3 καθάπερ κοινωτὸν γενέσθαι τῆς ὄλης βασιλείας. ὁ δ'
 Ἀλέξανδρος εἰς τὸ συνέδριον παραλαβὼν πάντας τοὺς
 φίλους καὶ περὶ τῶν προτιθεμένων αἰρέσεων ἀνα- 10
 κοινωσάμενος ἠξίον τὴν ἰδίαν γνώμην ἕκαστον μετὰ
 4 παρορησίας ἀποφῆμασθαι. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδεὶς
 ἐτόλμα συμβουλεύσαι διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑποκειμένης
 ζητήσεως, Παρμενίων δὲ πρῶτος εἶπεν, Ἐγὼ μὲν ὢν
 Ἀλέξανδρος ἔλαβον ἂν τὰ διδόμενα καὶ τὴν σύνθεσιν 15
 5 ἐποιησάμην. ὁ δ' Ἀλέξανδρος ὑπολαβὼν εἶπεν, Κἀγὼ
 εἰ Παρμενίων ἦν ἔλαβον ἂν. καθόλου δὲ καὶ ἄλλοις
 μεγαλοψύχοις λόγοις χρησάμενος καὶ τοὺς μὲν λόγους
 τῶν Περσῶν ἀποδοκιμάσας, προτιμήσας δὲ τὴν εὐδοξίαν
 τῶν προτεινομένων δωρεῶν τοῖς μὲν πρέσβεσιν ἀπό- 20
 κρισιν ἔδωκεν ὡς οὕθ' ὁ κόσμος δεῖν ἡλίαν ὄντων
 203 τηρῆσαι δύναιτ' ἂν τὴν ἰδίαν διακόσμησίν τε καὶ τάξιν

1 ἀργύριον X. δισχίλια R πεντακισχίλια F; δισμύρια scripsi,
 ex permutatis inter se litteris β et κ errorem natum esse
 ratus. v. infra. 2 αὐτῶν F, corr. 1. m. 3 τε om. R. 5 καὶ
 (ἀργυρίου τάλαντα) τρισμύρια F, supraser. ab 2. m. -χίλια;
 τρισχίλια RX; triginta millia talentum auri Curt. IV 11, 6. 12;
 triginta millia talentum Just. XI 12, 10 (μύρια τ. Arr. II 25, 1;
 Plut. Alex. 29). 6 ἐτέραν] ὁστέραν F. 9 ἅπαντας F. 12 ἀπο-
 φαίνεσθαι F. 14 ἐγὼ] ὡς ἐγὼ F. 16 ἂν ἐποιησάμην F. εἶπεν
 ὑπολαβὼν F. 17 κἀγὼ εἰ Παρμενίων ἦν] εἰ Π. κἀγὼ ἦν X;
 κἀγὼ Παρμενίων ὢν F; cf. Plut. Alex. 29. 18 λόγοις μεγαλο-
 ψύχοις F. καὶ . . . ἀποδοκιμάσας] ἀπεδοκίμασε F. 19 δὲ om. F.
 20 προτεινομένων] προσγενομένων F. 21 οὕθ' F. 22 δύναιται R. X.

οὐδ' ἡ οἰκουμένη δύο βασιλείων ἐχόντων τὴν ἡγεμονίαν ἀταράχως καὶ ἀστασιάστως διαμένειν ἂν δύναίτο. δι- 6
 ὅπερ ἀπαγγέλλειν αὐτοὺς ἐκέλευσε τῷ Δαρείῳ, εἰ μὲν
 τῶν πρωτείων ὀρέγεται, διαμάχεσθαι πρὸς αὐτὸν περὶ
 5 τῆς τῶν ὄλων μοναρχίας· εἰ δὲ δόξης καταφρονῶν
 προκρίνει τὴν λυσιτέλειαν καὶ τὴν ἐκ τῆς φαστῶνης
 τροφῆν, αὐτὸς μὲν Ἀλεξάνδρῳ ποιείτω τὰ προσταττό-
 μενα, ἄλλων δὲ ἄρχων βασιλευέτω, συγχωρουμένης
 αὐτῷ τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου χρηστότητος.
 10 τὸ δὲ συνέδριον διαλύσας καὶ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν 7
 προῆγεν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων στρατοπεδείαν. ἅμα
 δὲ τούτοις πραττομένοις τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς
 ἀποθανούσης ὁ Ἀλέξανδρος ἔθαψεν αὐτὴν μεγαλο-
 πρεπῶς.
 15 Δαρείος δὲ τῶν ἀποκρίσεων ἀκούσας καὶ τὴν διὰ 55
 τῶν λόγων σύνοθεσιν ἀπογνοὺς τὴν μὲν δύναμιν καθ'
 ἡμέραν συνέταττε καὶ πρὸς τὴν ἐν τοῖς κινδύνοις
 εὐηχοῖαν ἐτοίμην κατεσκεύαζε, τῶν δὲ φίλων Μαζαίου
 μὲν μετὰ στρατιωτῶν ἐπιλέκτων ἐξαπέστειλε παρα-
 20 φυλάξοντα τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸν πόρον
 προκαταληψόμενον, ἑτέρους δ' ἐξέπεμψε τὴν χώραν
 πυρπολήσοντας δι' ἧς ἀναγκαῖον ἦν διελθεῖν τοὺς
 πολεμίους· ἐνόμιζε γὰρ τῷ μὲν ρεύματι τοῦ ποταμοῦ
 προβλήματι χρῆσθαι πρὸς τὴν ἔφοδον τῶν Μακε-
 25 δόνων. τούτων δ' ὁ μὲν Μαζαῖος ὄρων ἀδιάβατον 2

3 ἐκέλευσεν αὐτοῦς F. 4 πρωτείων] προτέρων R. 6 προ-
 κρίνειν F. 7 τὰ προσταττόμενα F. 8 βασιλευέτω] βασιλεύς F,
 corr. 1. m. 11 δύναμιν καὶ στρατοπεδείαν X. 17 πρὸς om. F,
 suprascr. 2. m. 19 παραφυλάξαντα F. 21 <τοὺς> τ. χ.
 πυρπολήσοντας (. . . σαντας F) proposuit Rademacher Rhein. Mus.
 XLIX p. 165. 23 μὲν om. F, add. 2. m. τοῦ ποταμοῦ προβλή-
 ματι om. F, suppl. 2. m. in marg. 24 χρῆσθαι R^X χρῆσασθαι
 F; χρῆσεσθαι Dind.

ὕντα τὸν ποταμὸν διὰ τε τὸ βάθος καὶ τὴν σφοδρότητα
 τοῦ ῥεύματος τῆς μὲν τούτου φυλακῆς ἡμέλησε, τοῖς
 δὲ τὴν χώραν πυρπολοῦσι συνεργήσας καὶ πολλὴν γῆν
 διαφθείρας ὑπέλαβεν ἄβατον ἔσεσθαι τοῖς πολεμοῖς
 3 διὰ τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 5
 παραγενόμενος πρὸς τὴν διάβασιν τοῦ Τίγριδος ποτα-
 μοῦ καὶ τὸν πόρον ὑπὸ τινῶν ἐγχωρίων μαθὼν διεβί-
 βασε τὴν δύναμιν οὐ μόνον ἐπιπόνως, ἀλλὰ καὶ παν-
 4 τελῶς ἐπικινδύνως. τοῦ γὰρ πόρου τὸ μὲν βάθος ἦν
 ὑπὲρ τῶν μαστῶν, τοῦ δὲ ῥεύματος ἡ ὀξύτης πολλοὺς 10
 τῶν διαβαινόντων παρέσυρεν καὶ τὴν βάσιν τῶν
 σκελῶν παρηρείτο, τό τε ῥεῦμα τοῖς ὄπλοις ἐμπίπτον
 πολλοὺς τε παρέφερε καὶ τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις περι-
 5 ἐβαλλεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν σφοδρότητα τοῦ
 ῥεύματος ἀντιμηχανώμενος παρήγγειλε πᾶσι τὰς χεῖρας 15
 ἀλλήλοις συμπλέκειν καὶ τὴν ὄλην τῶν σωματίων
 6 πυκνότητα ποιεῖν ζεύγματι παραπλησίαν. παραβόλου
 δὲ γενομένης τῆς διαβάσεως καὶ τῶν Μακεδόνων
 μόγις διασωθέντων τὴν μὲν ἡμέραν ταύτην προσ-
 ανέλαβε τὴν δύναμιν, τῇ δ' ὑστεραία συντεταγμένην 20
 ἔχων τὴν στρατιάν προῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ
 σύνεγγυς γενόμενος τῶν Περσῶν κατεστρατοπέδευσεν.
 56 Ἀναλογιζόμενος δὲ τὸ πλῆθος τῆς τῶν Περσῶν 204
 δυνάμεως καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐπικειμένων κινδύνων,
 ἔτι δὲ τὴν περὶ τῶν ὄλων κρῖσιν ἐν χερσὶν οὐσαν 25
 διηργύπησε τὴν νύκτα συνεχόμενος τῇ περὶ τοῦ

1 τε om. R^X. 3 γῆν] χώραν R^X. 4 ἄβατον] ἀνεπίβατον
 F. 6 Τίγριδος F; cf. Eust. D. P. 97. 7 ὑπὸ] ἀπὸ Dind.
 διεβίβαζε F. 10 τὸν μαστόν F, corr. 2. m. ἡ δὲ τοῦ ῥεύμα-
 τος ὀξύτης F. 15 ἀντιμαχόμενος R^X. 23 ἀναλογισάμενος F.
 24 προκειμένων F. 25 περὶ τῶν ὄλων ἀγώνων XF.

μέλλοντος φροντίδι· ὑπὸ δὲ τὴν ἐωθιυὴν φυλακὴν
 τραπεῖς εἰς ὕπνον οὕτως ἐκοιμήθη βαθέως ὥστε τῆς
 ἡμέρας ἐπιγενομένης μὴ δύνασθαι διεγερθῆναι. τὸ 2
 μὲν οὖν πρῶτον οἱ φίλοι τὸ συμβᾶν ἠδέως ἐώραν,
 5 νομίζοντες τὸν βασιλέα πρὸς τὸν ὑποκείμενον κίνδυνον
 εὐτονώτερον ἔσεσθαι τετευχότα πολλῆς ἀνέσεως· ὡς
 δ' ὁ μὲν χρόνος προέβαινε, ὁ δ' ὕπνος συνεῖχε τὸν
 βασιλέα, Παρμενίων πρεσβύτατος ὢν τῶν φίλων ἀφ'
 ἑαυτοῦ πρόσταγμα διέδωκε τοῖς πλήθεσιν ἐτοιμάζεσθαι
 10 τὰ πρὸς τὴν μάχην. οὐκ ἀνιεμένου δ' αὐτοῦ προσ- 3
 ελθόντες οἱ φίλοι μόγισ διήγειραν τὸν Ἀλέξανδρον.
 θαναμαζόντων δ' ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι πάντων καὶ τὴν
 αἰτίαν ἀκούσαι βουλομένων ἔφησεν ὁ Ἀλέξανδρος
 Δαρεῖον εἰς ἓνα τόπον ἠθροικότα τὰς δυνάμεις ἀπο-
 15 λελυκέναι πάσης ἀγωνίας αὐτόν· μὴ γὰρ ἡμέρα κρι- 4
 θέντα περὶ τῶν ὄλων παύσεσθαι τῶν πόνων καὶ
 πολυχροῦν κινδύνων. οὐ μὴν ἀλλὰ παρακαλέσας
 τοὺς ἠγεμόνας τοῖς οἰκείοις λόγοις καὶ πρὸς τοὺς ἐπι-
 φερομένους κινδύνους εὐθαρσεῖς καταστήσας προῆγε
 20 τὴν δύναμιν συντεταγμένην ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τῆς
 τῶν πεζῶν φάλαγγος τὰς τῶν ἰπέων εἰλας προτάξας.
 ἐπὶ μὲν οὖν τὸ δεξιὸν κέρας ἔταξε τὴν βασιλικὴν 57
 εἰλην, ἧς εἶχε τὴν ἠγεμονίαν Κλεῖτος ὁ μέλας ὀνομαζό-
 μενος, ἐχομένους δὲ ταύτης τοὺς ἄλλους φίλους, ὧν
 25 ἠγεῖτο Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἐξῆς δὲ τὰς ἄλλας

1 ὑπό] ἐπί F. τὴν om. R. 2 τὴν ἡμέραν ἐπιγενομένην F,
 corr. 1. m. 14 ὡς Δαρεῖον F. ἀπολελυκέναι πάσης ἀγωνίας]
 ἀπολῦσαι τῆς ἀγωνίας F. 16 περὶ τῶν ὄλων κριθέντων F.
 παύσεσθαι RX. τῶν πόνων] πόνων RX. 21 εἰλας codd.
 προτάξας post βαρβάρους (20) ponit F. 22 ἔταξε] ἔστησε F,
 corr. 2. m. βασιλικὴν om. R. 23 εἰλην F. Κλεῖτος R, corr.
 2. m.; Κλητος F, corr. 2. m. 24 φίλους] ἐταίρους F (cf. Arr.
 III 11, 8).

ἰππαρχίας ἐπὶ τεταγμέναις ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἡγεμόνα.
 2 ὄπισθεν δὲ τούτων ὑπετάγη τὸ τῶν ἀργυρασπίδων
 πεζῶν τάγμα, διαφέρου τῇ τε τῶν ὀπλων λαμπρότητι
 καὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀρετῇ· καὶ τούτων ἡγεῖτο Νικάνωρ
 ὁ Παρμενίωνος. ἐχομένην δὲ τούτων ἔστησε τὴν Ἑλι- 5
 μιῶτιν καλουμένην στρατηρίαν, ἣς Κοῖνος ἡγεῖτο, ἐξῆς
 δὲ τὴν τῶν Ὀρεστίων καὶ Λυγκηστῶν τάξιν ἔστησε,
 Περδίκκου τὴν στρατηρίαν ἔχοντος. καὶ τὴν μὲν
 ἐχομένην στρατηρίαν Μελέαγρος εἶχε, τὴν δὲ συνεχῆ
 ταύτης Πολυπέρχων, τεταγμένων ὑπ' αὐτὸν τῶν 10
 3 ὀνομαζομένων Στυμφαίων. Φίλιππος δ' ὁ Βαλάκρου
 τὴν συνεχῆ ταύτης στρατηρίαν ἐπλήρου καὶ τῆς μετὰ
 ταύτην Κρατερός ἡγεῖτο. τῶν δὲ προειρημένων ἰππέων
 τὴν συνεχῆ τάξιν ἀπεπλήρουσι οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου
 καὶ Ἀχαΐας συστρατεύσαντες ἰππεῖς καὶ Φθιώται καὶ 15
 Μαλιεῖς, ἔτι δὲ Λοκροὶ καὶ Φωκεῖς, ὧν ἡγεῖτο Ἐρλγνίος
 4 ὁ Μιτυληναῖος. ἐξῆς δ' εἰστήμισαν Θετταλοὶ, Φί- 205
 λιππον μὲν ἔχοντες ἡγεμόνα, ἀνδρεῖα δὲ καὶ τῇ τῶν
 εἰλλῶν ἰππασίᾳ πολὺν προέχοντες τῶν ἄλλων. ἔχο-

2 ὄπισθεν δὲ τούτων ἀσπίδων F, omissa suppl. in marg.
 2. m. 3 πεζῶν om. F. τάγμα] ἔγγμα F (cf. Arr. III 11, 9).
 3 τε om. F. 5 τούτων om. F, suppl. 2. m. Ἑλιμιῶτιν] Ἑλι-
 μιῶτιν X ὄτιν F, corr. 2. m.; cf. Arr. I 7, 5; Strab. IX 5, 11;
 Ptol. III 12, 3. 13; Steph. s. v. 6 στρατηρίαν scripsi; codd.
 στρατιάν. 7 τὴν Ὀρεστίων κ. Λυγκηστῶν F. καὶ Λυγκηστῶν
 om. RX; ast. not. Steph. σύνταξιν F. 10 Πολυπέρχων] haec
 iusta nominis forma (cf. Niese, Gesch. d. gr. u. mak. St. I p. 234
 u. 1), quam RX fere semper praebent; Πολυσπέρχων F.
 11 Στυμφαίων] cf. XX 23, 1; Arr. I 7, 5; saepius apud geogr.
 legitur sane Τυμφαῖοι, sed hand raro occurrit etiam altera illa
 nominis forma (cf. Mueller ad Ptol. III 12, 40). 12 ταύτης
 om. F, suprascr. 2. m. ἐπλήρου] ἐκλήρου Palm. μετ' αὐτὴν RX.
 13 Κρατερός] ita libri semper; item Plut.; Κράτερος Arr.
 14 ἀπεπλήρουσι RX ἐπλήρουσι F. 15 συστρατεύσαντες om. F.
 16 Φωκεῖς καὶ Λοκροὶ F. Ἐρλγνίος RX; at cf. XVII 81, 4; 83, 6.
 19 ταῖς ἰππασίαις F.

μένους δὲ τούτων τοὺς ἐκ Κρήτης τοξότας ἔταξε καὶ
 τοὺς ἐκ τῆς Ἀχαΐας μισθοφόρους. ἐφ' ἑκατέρου δὲ 5
 τοῦ κέρματος ἐπικάμπιον ἐποίησε <τὴν> τάξιν, ὅπως
 μὴ δύνωνται κυκλοῦν οἱ πολέμιοι τῷ πλήθει τῶν
 5 στρατιωτῶν τὴν ὀλιγότητα τῶν Μακεδόνων. πρὸς δὲ 6
 τὰς τῶν δρεπανηφόρων ἀρμάτων ἐπιφορὰς μηχανώ-
 μενος ὁ βασιλεὺς παρήγγειλε τοῖς ἐν τῇ φάλαγγι
 πεζοῖς, ὅταν πλησιάσῃ τὰ τέθριππα, συνασπίσαι καὶ
 ταῖς σαρσίαις τὰς ἀσπίδας τύπτειν, ὅπως διὰ τὸν ψόφον
 10 πτυρόμενα τὴν εἰς τὸν πλῆθος ποιήσῃται φορὰν, τοῖς δὲ
 βιαζομένοις δίδουσι διαστήματα, δι' ὧν ποιήσονται τὴν
 διέξοδον ἀκινδυνον τοῖς Μακεδόσιν. αὐτὸς δὲ τοῦ
 δεξιοῦ μέρους ἡγούμενος καὶ λοξὴν τὴν τάξιν ποιού-
 μενος δι' ἑαυτοῦ τὴν ὄλην κλίσειν τοῦ κινδύνου
 15 ποιεῖσθαι διεγνώκει.

Ὁ δὲ Δαρειὸς κατὰ τὰς τῶν ἔθνων περιοχὰς τὴν 58
 ἑκταξίαν πεποιημένος κατὰ τε τὸν Ἀλέξανδρον τεταγ-
 μένος προῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ὡς δ' ἐπλησίαζον
 ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν σαλπικταὶ παρ' ἀμφοτέ-
 20 ροις ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν, οἱ δ' ἄνδρες μετὰ πολλῆς
 βοῆς ἀλλήλοις ἐπεφέροντο. καὶ πρῶτον τὰ δρεπανηφόρα 2
 τῶν ἀρμάτων ἀπὸ κράτους ἐλανυόμενα πολλὴν ἑκπληξίαν
 καὶ φόβον τοῖς Μακεδόσιν ἐπέστησεν· καὶ γὰρ Μα-
 ξαῖος ὁ τῶν ἰππέων ἡγούμενος πυκναῖς ταῖς εἵλαις
 25 σὺν τοῖς δρεπανηφόροις ἐπήλαννε, καταπληκτικωτέραν
 ποιῶν τὴν ἐπιφορὰν τῶν δρεπανηφόρων. τῆς δὲ 3

3 <τὴν> add. Dind. 6 malim <ἀντι>μηχανώμενος (cf. XVII 55, 5). 8 πλησιάζει F. 9 τύπτειν] κτυπεῖν F. διὰ τῶν ψόφων F. 16 τὴν ἑκταξίαν] τὰς τάξεις F, corr. 2. m. in marg. 17 κατὰ τε] καὶ κατὰ F. 18 ἐπὶ τοῖς πολεμοῖς F, corr. 2. m. 20 πολλῆς om. RX. 21 δρέπανα X δρεπανικά F. 25 σὺν om. F. καταπληκτικώτερον F, corr. 2. m. 26 δρεπανηφ.] τεθρίππων F.

φάλαγγος συνασπιζούσης και κατὰ τὰς τοῦ βασιλέως
 παραγγελίας ταῖς σαρίσαις πάντων τυπτόντων τὰς
 4 ἀσπίδας συνέβαινε ψόφου πολλὸν γίνεσθαι. διόπερ τὰ
 πολλὰ τῶν ἀρμάτων πτυρομένων τῶν ἵππων ἐστρέφετο
 και τὴν ῥύμην ἀκατάσχετον ποιοῦντα πρὸς τοὺς ἰδίους 5
 βιαῶς ἀνέστρεφε. τῶν δ' ἄλλων προσπεσόντων τῇ
 φάλαγγι και τῶν Μακεδόνων ποιοούντων ἀξιόλογα
 <τὰ> διαστήματα διὰ τούτων φερόμενα τὰ μὲν συνηκου-
 τίσθη, τὰ δὲ διεξέπεσεν, ἕνια δὲ τῇ βία τῆς ῥύμης φερό-
 10 μενα και ταῖς τῶν σιδήρων ἀκμαῖς ἐνεργῶς χρησάμενα
 59 10 πολλὰς και ποικίλας διαθέσεις θανάτων ἀπειργάζετο.
 5 τοιαύτη γὰρ ἦν ἡ δξύτης και βία τῶν κεχαλκευμένων
 πρὸς ἀπώλειαν ὄπλων ὥστε πολλῶν μὲν βραχίονας
 σὺν αὐταῖς ταῖς ἀσπίσιν ἀποκόπτεσθαι, οὐκ ὀλίγων
 δὲ τραχήλους παρασύρεσθαι και τὰς κεφαλὰς πίπτειν 15
 ἐπὶ τὴν γῆν βλεπόντων ἔτι τῶν ὀμμάτων και τῆς τοῦ
 προσώπου διαθέσεως διαφυλαττομένης, ἐνίων δὲ τὰς
 206 15 πλευρὰς ἐπικαιρίοις τομαῖς ἀναρῆτεσθαι και θανά-
 59 20 τους ὀξεῖς ἐπιφέρεσθαι. ὡς δ' ἤγγισαν ἀλλήλαις αἱ
 δυνάμεις και διὰ τῶν τόξων και σφενδονῶν, ἔτι δὲ 20
 τῶν ἀκοντιζομένων σαρυνίων τὰ ῥιπτούμενα βέλη παρα-

1 και κατὰ — παραγγελίας] κατὰ — παραγγελίας και F.
 3 γενέσθαι F, corr. 1. m.; γίνεσθαι R^X. τὰ ante πολλὰ om.
 F, suppl. 2. m. 4 ἐστρέφετο] ἐστρέφοντο X ἐπέστρεφε F.
 8 τὰ φερόμενα codd.; transp. διηκουτίσθη F. 10 χρω-
 13 μὲν] ὄμων F. 15 δὲ om. X. παρασύρεσθαι]
 αἴρεσθαι F, corr. in marg. 2. m. 16 τῆς γῆς F, corr. 2. m.
 ἔτι om. F. 18 ἐπικαιρίως ἀρήτοις (sic) τομαῖς X. 18. 19 ἀνα-
 19 ρῆτεσθαι — ἐπιφέρεσθαι] ἀναρῆτεσθαι (ἀναρριπτόντων F) —
 ἐπιφερόντων codd.; corr. Wess.; ἀνέρρηττον — ἐπέφερον Madv. I
 p. 56. 19 ὡς δ' om. F. 20 τόξων και σφενδονῶν] τοξοτῶν
 και σφενδονητῶν F. 21 κατανάλωσαν F. 20. 21 omnis locus
 suspectus. fort. scribendum: και διὰ τῶν τόξων και σφενδονῶν
 τὰ ῥιπτούμενα βέλη παρανήλωτο, ἔτι δὲ τῶν σαρυνίων ἀκοντιζο-
 μένων.

νήλωτο, πρὸς τὴν ἐκ χειρὸς μάχην κατήντησαν. καὶ 2
 πρῶτον τῶν ἰππέων συστησάμενων ἀγῶνα καὶ τῶν
 Μακεδόνων τῷ δεξιῷ κέρατι διαγωνιζομένων ὁ μὲν
 Λαρεῖος τοῦ λαιοῦ κέρατος ἡγούμενος συναγωνιστὰς
 5 εἶχε τοὺς συγγενεῖς ἰππεῖς, ἐπιλέκτους ταῖς ἀρεταῖς
 καὶ ταῖς εὐνοίαις, χιλλους ἐν μιᾷ περιειλημμένους εἴλη.
 οὗτοι δὲ θεατὴν ἔχοντες τῆς ἰδίας ἀνδραγαθίας τὸν 3
 βασιλέα τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτὸν φερομένων βελῶν
 προθύμως ἐξεδέχοντο. συνῆσαν δὲ τούτοις οἱ τε μη-
 10 λοφόροι, <διάφοροι> ταῖς ἀνδραγαθίαις καὶ πολλοὶ
 κατὰ τὸ πλῆθος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρδοι καὶ Κοσσαῖοι,
 ταῖς τε τῶν σωμάτων ὑπεροχαῖς καὶ ταῖς λαμπρότησι
 τῶν ψυχῶν θαυμαζόμενοι. συνηγωνίζοντο δὲ τούτοις 4
 οἱ τε περὶ τὰ βασίλεια διατρίβοντες καὶ τῶν Ἰνδῶν
 15 οἱ κράτιστοι κατ' ἀνδρείαν. οὗτοι μὲν οὖν μετὰ πολλῆς
 βοῆς ἐπιρράξαντες τοῖς πολεμοῖς ἐκθύμως ἡγωνίζοντο
 καὶ τῷ πλῆθει κατεπόνουν τοὺς Μακεδόνας· Μαζαῖος 5
 δὲ τὸ δεξιὸν ἔχων κέρας καὶ μετὰ τῶν ἀρίστων ἰππέων
 διαγωνιζόμενος εὐθύς κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν
 20 ἀνθεστώτων ἀνεῖλεν οὐκ ὀλίγους, δισχιλλους δὲ Κα-
 δουσίλους καὶ χιλλους τῶν Σκυθῶν ἰππεῖς ἐπιλέκτους
 ἐξέπεμψε, προστάξας περιππεῦσαι τὸ κέρας τὸ τῶν
 πολεμίων καὶ προσελάσαντας τῇ παρεμβολῇ τῆς ἀπο-
 σκευῆς κυριεῦσαι. ὧν ὀξέως ποιησάντων τὸ προσ- 6
 25 ταχθῆν καὶ παρεισπεσόντων εἰς τὴν στρατοπεδείαν τῶν

1 πρὸς] πρὸς δὲ F. 2 πρῶτον om. F, suppl. 2. m. 6 χιλ-
 λους om. R, suppl. 1. m.; μυρίους F, corr. 2. m. 8 ἐπ' αὐτὸν
 F, suprascr. αὐτῶν 1. m. φερομένων] ἐρχομένων F. 9 μηλο-
 φόροι] μισθοφόροι F. 10 <διάφοροι> recte suppl. Hertl. II, 2
 p. 4; ὅμοιοι Madv. I p. 506. πολλοὶ om. F. 11 Κοσσαῖοι RX;
 cf. XVII 111, 4; Curt. IV 12, 10. 16 βοῆς om. X. ἐπιρράξαντες
 F. 19 ἀγωνιζόμενος R.

Μακεδόνων τῶν αἰχμαλώτων τινὲς ἀρπάσαντες ὄπλα
 συνήρουν τοῖς Σκύθαις καὶ διήρπαζον τὰς ἀπο-
 σκευάς· βοή δ' ἦν καὶ ταραχή διὰ τὸ παραδόξον καθ'
 7 ὄλην τὴν παρεμβολήν. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τῶν αἰχμα-
 λωτίδων πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀπεχώρουν, ἡ δὲ μήτηρ 5
 τοῦ Δαρείου Σισύγγαμβρις παρακαλουσῶν αὐτὴν τῶν
 αἰχμαλωτίδων οὐ προσέσχευ, ἀλλ' ἐφ' ἡσυχίας ἔμεινε
 φιλοφρόνως, οὔτε τῷ παραδόξῳ τῆς τύχης πιστεύσασα
 οὔτε τὴν πρὸς Ἀλέξανδρον εὐχαριστίαν λυμαιομένη.
 8 τέλος δὲ οἱ Σκύθαι πολλὴν τῆς ἀποσκευῆς διαρπα- 10
 σαντες ἀφίππευσαν πρὸς τοὺς περὶ Μαζαίων καὶ τὴν
 εὐήμερίαν ἀπήγγειλαν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν περὶ Δα-
 ρείου τεταγμένων ἱππέων τινὲς καταπονθήσαντες τῷ
 πλήθει τοὺς ἀνθεστῶτας Μακεδόνας φεύγειν ἠνάγκα-
 60 σαν. δευτέρου δὲ προτερήματος τοῖς Πέρσαις γενο- 15
 μένου ὁ μὲν Ἀλέξανδρος σπεύδων δι' ἑαυτοῦ τὴν
 ἦτταν διορθώσασθαι τῶν ἰδίων μετὰ τῆς βασιλικῆς
 εἵλης καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιφανεστάτων ἱππέων ἐπ'
 2 αὐτὸν ἤλαυνε τὸν Δαρεῖον. ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασι-
 λεὺς δεξιόμενος τὴν ἐπιφορὰν τῶν πολεμίων αὐτὸς μὲν 20
 ἐφ' ἄρματος ἀγωνιζόμενος ἠκόντιζεν εἰς τοὺς ἐπιφερο-
 μένους, πολλῶν δ' αὐτῷ συναγωνιζομένων καὶ τῶν 207
 βασιλέων ἐπ' ἀλλήλους ἰεμένων ὁ μὲν Ἀλέξανδρος
 ἀκοντίσας ἐπὶ τὸν Δαρεῖον τούτου μὲν ἤμαρτεν, τοῦ
 δὲ παρεστῶτος ἠνιόχου τοῦ βασιλέως κατατυχῶν κατ- 25
 3 ἐβαλεν. τῶν δὲ περὶ τὸν Δαρεῖον ἀναβοησάντων οἱ

2 ἦρπαζον F. 3 διὰ τὸ π.] καὶ τὸ π. F. 6 ἡ Σ. F.
 8 φιλοφρόνως] ἐμφρόνως Bekk.; φιλοχωροῦσα Madv. I p. 506;
 φιλοστόργως (καὶ ἐμφρόνως) Bezzel p. 35. παραδόξῳ] παραλόγῳ
 R (suprascr. i. m. δόξῳ) F. 11 τὸν Μαζαίων F. 16 τὴν ἦτταν
 τῶν ἰδίων διορθώσασθαι F. 18 τῶν ἄλλων om. RX. 21 ἀφ'
 ἄρματος Hertl. II, 2 p. 4. εἰς om. F.

πορρώτερον ἀφεστηκότες ὑπέλαβον αὐτὸν τὸν βασιλέα
 πεπτωκέναι· καὶ τούτων τῆς φυγῆς ἀρξαμένων οἱ συν-
 εχεῖς συνείποντο καὶ τὸ συνεστὸς <αἰεὶ> τῷ Δαρείῳ
 σύνταγμα κατ' ὀλίγον παρερρήγνυτο. διὸ καὶ τῆς
 5 ἐτέρας πλευρᾶς παραγυμνωθείσης τῶν συναγωνιζο-
 μένων καὶ αὐτὸς καταπλαγείς πρὸς φυγὴν ἄρμησεν.
 τούτων δὲ οὕτως φευγόντων καὶ τοῦ κοινοροῦ τῶν 4
 ἰππέων πρὸς ὕψος αἰρομένου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλέ-
 ξανδρον ἐκ ποδὸς ἐπομένων διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν
 10 πυκνότητά τοῦ κοινοροῦ συνιδεῖν μὲν οὐκ ἦν τὸν
 Δαρείου ὅποι ποιεῖται τὴν φυγὴν, στεναγμὸς δὲ τῶν
 πιπτόντων ἀνδρῶν καὶ κτύπος τῶν ἵππων, ἔτι δὲ τῶν
 μαστίγων συνεχῆς ψόφος ἐγίνετο. ἅμα δὲ τούτοις 5
 πραττομένοις Μαζαῖος ὁ τοῦ δεξιῦ κέρατος ἡγούμενος,
 15 πλείστους ἔχων καὶ κρατίστους ἰππεῖς, βαρὺς ἐπέκειτο
 τοῖς κατ' αὐτὸν τεταγμένοις· Παρμενίων δὲ μετὰ τῶν
 Θετταλῶν ἰππέων καὶ τῶν ἄλλων τῶν μετ' αὐτοῦ
 κινδυνευόντων ὑπέστη τοὺς πολεμίους. τὸ μὲν οὖν 6
 πρῶτον λαμπρῶς ἀγωνιζόμενος διὰ τὰς ἀρετὰς τῶν
 20 Θετταλῶν προετέρει· τῶν δὲ περὶ τὸν Μαζαῖον τῷ τε
 πλῆθει καὶ βάρει τοῦ συστήματος ἐγκειμένου κατ-
 επονεῖτο τὸ τῶν Μακεδόνων ἰππικόν. πολλοῦ δὲ 7
 φόβου γινομένου καὶ τῆς τῶν βαρβάρων βίας δυσυπο-
 στάτου γινομένης ὁ Παρμενίων ἐξέπεμψε τινας τῶν
 25 περὶ αὐτὸν ἰππέων πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, λέγων κατὰ
 τάχος βοηθῆσαι. ὀξέως δὲ τούτων τὸ παραγγελθὲν
 πραττόντων καὶ τὸν Ἀλέξανδρον πυθομένων πολὺ τῆς
 τάξεως ἀπεσπᾶσθαι κατὰ τὸν διωγμὸν οὗτοι μὲν

3 συνεστὸς] συνεχές RX. 3. 4 αἰεὶ παρερρήγνυτο libri;
 transposui (cf. XVI 86, 4). 11 ὅποι] οὐ F. 12 ἰππων] ἰππέων
 codd.; corr. Rhod. 20 ἐπροτέρει Wess. 21 ἐγκειμένου X.
 25 περὶ αὐτὸν RX. λέγων] ἀξιῶν F. 28 ἐπεσπᾶσθαι F.

8 ἐπανήλθον ἄπρακτοι, ὁ δὲ Παρμενίων ταῖς τῶν Θεττα-
 λῶν εἴλαις χρώμενος ἐμπειρότατα καὶ πολλοὺς κατα-
 βαλὼν μόλις ἐτρέψατο τοὺς βαρβάρους, μάλιστα κατα-
 61 πλαγύντας τῆ κατὰ τὸν Δαρεῖον φυγῆ. ὁ δὲ Δαρεῖος
 τῆ στρατηγίᾳ διαφέρων καὶ συνεργὸν ἔχων τὸ πλῆθος 5
 τοῦ κοριορτοῦ τὴν ἀποχώρησιν οὐχ ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις
 βαρβάροις ἐποιεῖτο, εἰς τοῦναντίον δὲ μέρος ὀρμησας
 καὶ κρυπτομένην ἔχων διὰ τὸν ἐξαιρούμενον κοριορτὸν
 τὴν ἴδιαν ἀποχώρησιν ἀκινδύνως αὐτὸς τε διέφυγεν
 τοὺς τε μεθ' ἑαυτοῦ πάντας εἰς τὰς κατόπιν κειμένας 10
 2 τῶν Μακεδόνων κώμας διέσωσε. τέλος δὲ πάντων
 τῶν βαρβάρων πρὸς φυγὴν ὀρμησάντων καὶ τῶν Μα-
 κεδόνων τοὺς ἐσχάτους ἀεὶ κτεινόντων ταχὺ πᾶς ὁ
 3 πλησίον τοῦ πεδίου τόπος νεκρῶν ἐπληρώθη. διὸ καὶ
 τῶν βαρβάρων ἐν ταύτῃ τῆ μάχῃ κατεκόπησαν οἱ 15
 πάντες ἰσπίεις τε καὶ πεζοὶ πλείους τῶν ἐννέα μυριά-
 δων· τῶν δὲ Μακεδόνων ἀνηρέθησαν μὲν εἰς πεντα-
 κοσίους, τραυματῆαι δ' ἐγένοντο παμπληθεῖς, ἐν οἷς
 καὶ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡγεμόνων Ἡφαιστίων μὲν εἰς
 τὸν βραχίονα ξυστῶ βληθεῖς ἐτρόπη, τῶν σωματο- 20
 φυλάκων ἡγούμενος, τῶν δὲ στρατηγῶν Περδικκας καὶ
 Κοῖνος, ἔτι δὲ Μενίδας καὶ τινες ἕτεροι τῶν ἐπιφανῶν
 ἡγεμόνων. ἡ μὲν οὖν περὶ Ἄρβηλα γενομένη παρά-208
 ταξίς τοιοῦτον ἔσχε τὸ πέρας.

62 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφῶντος ἐν Ῥώμῃ 25
 διεδέξαντο τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν Γάιος Δομέτιος καὶ

3 μόλις F. 9 τε om. F. 18 πανυπληθεῖς X; de numeris
 cf. Arr. III 15, 6; Curt. IV 16, 26; Droysen Hell. I² 1 p. 340 a. 1.

22 Κόντος RX Κόννος F; corr. edd. Μινίδας R Μινίδας X;
 cf. Arr. III 15, 2; Curt. IV 16, 32. 23 Ἄρβηλα F. 26 Γάιος
 Δομέτιος codd. omnes; aliter Liv. VIII 17 ex quo Γνήμιος recipi
 iusserunt Sig. et Rhod.

209 *Ἀύλος Κορνήλιος*. ἐπὶ δὲ τούτων εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς
περὶ Ἄρβηλα μάχης διαδοθείσης πολλαὶ τῶν πόλεων
ὑφορώμεναι τὴν ἀύξειν τῶν Μακεδόνων ἔγνωσαν,
ἕως ἔτι τὰ Περσῶν πράγματα διαμένει, τῆς ἐλευθερίας
⁵ ἀντέχεσθαι· βοηθήσειν γὰρ αὐτοῖς Λαρεῖον καὶ χρη- 2
μάτων τε πλήθος χορηγήσειν πρὸς τὸ δύνασθαι ξεινῆς
μεγάλης δυνάμεις συνίστασθαι καὶ τὸν Ἀλέξανδρον
μὴ δυνήσεσθαι διαιρεῖν τὰς δυνάμεις. εἰ δὲ περι- 3
όφονται τοὺς Πέρσας καταπολεμηθέντας, μονωθήσε-
¹⁰ σθαι τοὺς Ἕλληνας καὶ μηκέτι δυνήσεσθαι φροντίσαι 4
τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας. προεκαλέσατο δὲ πρὸς τὴν
ἀπόστασιν τοὺς Ἕλληνας καὶ ὁ περὶ τὴν Θράκην
νεωτερισμὸς κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς γενό-
μενος· Μέμμων γὰρ ὁ καθεσταμένος στρατηγὸς τῆς 5
¹⁵ Θράκης, ἔχων δυνάμιν καὶ φρονήματος ὦν πλήρης,
ἀνέσεισε μὲν τοὺς βαρβάρους, ἀποστάτης δὲ γενόμενος
Ἀλεξάνδρου καὶ ταχὺ μεγάλης δυνάμεως κυριεύσας
φανερῶς ἀπεκαλύψατο πρὸς τὸν πόλεμον. διόπερ Ἀντί- 6
πατρος πᾶσαν ἀναλαβὼν τὴν δυνάμιν προῆλθε διὰ
²⁰ Μακεδονίας εἰς Θράκην καὶ διεπολέμει πρὸς τὸν
Μέμμωνα. τούτου δὲ περὶ ταῦτ' ὄντος οἱ Λακεδαι-
μόνιοι καιρὸν ἔχειν ὑπολαβόντες τοῦ παρασκευάσασθαι
τὰ πρὸς τὸν πόλεμον παρεκάλουν τοὺς Ἕλληνας συμ-
φρονῆσαι περὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν, 7
²⁵ παρὰ πάντας τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὑπ' Ἀλεξάνδρου
προτιμώμενοι, τὴν ἡσυχίαν ἤγον· Πελοποννησίων δ'
οἱ πλείους καὶ τῶν ἄλλων τινὲς συμφρονήσαντες

2 Ἄρβηλα F. 4 διαμένη RX. 9. 10 μονωθέντες μὴ δύ-
νασθαι φροντίσαι RX. 11 αὐτῶν RX. 16 δὲ om. F. 18 διό
R, suprascr. 2. m. περ. ὁ Ἀντιπ. F. 19 πᾶσαν F. 23 συμ-
φρονῆσαι X. 25 ἄλλους om. F.

ἀπεγράψαντο πρὸς τὸν πόλεμον καὶ κατὰ δύναμιν τῶν
 πόλεων καταγράφοντες τῶν νέων τοὺς ἀρίστους κατ-
 ἔλεξαν στρατιώτας πεζοὺς μὲν οὐκ ἑλάττους τῶν
 8 δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ περὶ δισχιλίους. τὴν δ' ἡγε-
 μονίαν ἔχοντες Λακεδαιμόνιοι πανδημει πρὸς τὸν ὑπὲρ 5
 τῶν ὄλων κίνδυνον ὤρμησαν, Ἄγιδος τοῦ βασιλέως
 63 τὴν πάντων ἔχοντος ἡγεμονίαν. Ἀντίπατρος δὲ πυθό-
 μενος τὴν τῶν Ἑλλήνων συνδρομὴν τὸν μὲν ἐν τῇ
 Θοράκῃ πόλεμον ὡς ποτ' ἦν δυνατὸν κατέλυσεν, εἰς δὲ
 τὴν Πελοπόννησον ἦκε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. 10
 προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμαχούντων Ἑλλή-
 νων στρατιώτας ἤθροισε τοὺς ἅπαντας οὐκ ἑλάττους
 2 τῶν τετρακισμυρίων. γενομένης δὲ παρατάξεως μεγά-
 λης ὁ μὲν Ἄγρις μαχόμενος ἔπεσεν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι
 πολὺν μὲν ἐκθύμως χρόνον ἀγωνιζόμενοι διεκαρτέρουν, 15
 τῶν δὲ συμμάχων βιασθέντων καὶ αὐτοὶ τὴν ἀναχώρη-
 3 σιν εἰς τὴν Σπάρτην ἐποιήσαντο. ἀνηρέθησαν δ' ἐν
 τῇ μάχῃ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων
 πλείους τῶν πεντακισχιλίων καὶ τριακοσίων, τῶν δὲ 20
 4 μετ' Ἀντιπάτρου τρισχιλίοι καὶ πεντακόσιοι. ἴδιον δὲ 20
 τι συνέβη καὶ περὶ τὴν τοῦ Ἄγιδος τελευτήν γενέ-
 σθαι· ἀγωνισάμενος γὰρ λαμπρῶς καὶ πολλοῖς τραύ-
 μασιν ἐναντίοις περιπεσὼν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν εἰς
 τὴν Σπάρτην ἀπεκομίζετο· περικατάληπτος δὲ γενό-
 μενος καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀπογνοὺς τοῖς μὲν ἄλλοις 25
 στρατιώταις προσέταξεν ἀπιέναι τὴν ταχίστην καὶ δια-
 σῶσειν αὐτοὺς εἰς τὴν τῆς πατρίδος γροίαν, αὐτὸς δὲ

1 malim ἀπεκαλύψαντο. 12 πάντας X. 14 Ἄγρις codd.
 20 cf. Curt. VI 1, 16; Droysen Hell. I² 1 p. 398 a. 4. 24 ἀπ-
 εκομίζετο] codd. omnes ἀπεκομίσθη, nisi quod manus recentior
 in marg. codicis R. adscripsit ἀπεκομίζετο. 27 αὐτοὺς X.

καθοπλισθῆεις καὶ εἰς γόνυ διαναστὰς ἡμύνατο τοὺς
πολεμίους καὶ τινὰς καταβαλῶν καὶ συνακοντισθῆεις
κατέστρεψε τὸν βίον, ἄρξας ἔτη ἑννέα. ἡμεῖς δὲ 5
διεληλυθότες τὰ πραχθέντα κατὰ τὴν Εὐρώπην ἐν
5 μέρει τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν συντελεσθέντα διεξιμεν.

Δαρείος μὲν γὰρ ἠττηθῆεις ἐν τῇ περὶ Ἄρβηλα 64
παρατάξει τὴν φυγὴν ἐπὶ τὰς ἄνω σατραπείας ἐποιή-
σατο, σπεύδων τῷ διαστήματι τῶν τόπων λαβεῖν ἀνα-
στροφὴν καὶ χρόνον ἰκανὸν εἰς παρασκευὴν δυνάμεως.
10 τὸ μὲν οὖν πρῶτον εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδείας δια-
νύσας ἐνταῦθα διέτριβεν καὶ τοὺς μὲν ἐκ τῆς φυγῆς
ἀνασωζομένους ἀνεδέχετο, τοὺς δὲ ἀνόπλους καθώπλι-
ξεν. μετεπέμπετο δὲ καὶ στρατιώτας ἐκ τῶν πλησιο- 2
χώρων ἔθνων καὶ πρὸς τοὺς ἐκ Βάκτροις καὶ ταῖς
15 ἄνω σατραπείαις σατράπας καὶ στρατηγούς διεπέμπετο,
παρακαλῶν διαφυλάττειν τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν.
Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τὴν νίκην θάψας τοὺς τετελευτη- 3
κότας ἐπέβαλε τοῖς Ἀρβήλοις καὶ πολλὴν μὲν εὗρεν
ἀφθονίαν τῆς τροφῆς, οὐκ ὀλίγον δὲ κόσμον καὶ
20 γάξαν βαρβαρικὴν, ἀργυρίου δὲ τάλαντα τρισχίλια.
συλλογισάμενος δὲ τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι φθορὰν
τοῦ περιέχοντος ἄερος διὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν
εὐθὺς ἀνέξευξε καὶ κατήντησε μετὰ πάσης τῆς δυνά-
μεως εἰς Βαβυλῶνα. τῶν δ' ἐγχωρίων προθύμως 4
25 ὑποδεξαμένων αὐτὸν καὶ κατὰ τὰς ἐπισταθμίας λαμ-

3 ἑννέα] ἐπτά Unger Philol. XL p. 105; at cf. XVI 88, 4.
5 τελεσθέντα F, corr. 2. m. διεξιμεν F. Hoc loco legitur in
codicibus: τέλος τοῦ α' βιβλίου τῆς ιξ R^X τῆς ἑπτακαιδεκάτης
τῶν Διοδώρου βιβλίων εἰς δύο διηρημένης τὸ τέλος τῆς α' F.
inscriptiones novae non adduntur. 6 μὲν γὰρ om. R (add.
m. 2. in marg.) X. 10 Μηδείας codd. 14 πρὸς om. F,
suprascr. 2. m. 17 τελευτηκότας X. 20 τρισχίλια] quattuor
milia talentum Curt. V 1, 10.

πρῶς ἐστιώντων τοὺς Μακεδόνας ἀνέλαβε τὴν δύναμιν
 ἐκ τῆς προγεγενημένης ταλαιπωρίας. πλείους δὲ τῶν
 τριάκοντα ἡμερῶν ἐνδιέτριψε τῇ πόλει διὰ τε τὴν
 διαφλειαν τῶν ἐπιτηδείων καὶ τὴν φιλοξενίαν τῶν
 5 ἐγγυρῶν. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μὲν ἄκραν παρέδωκε 5
 τηρεῖν Ἀγάθωνι τῷ Πυθναίῳ, συστήσας αὐτῷ Μακε-
 δόνας στρατιώτας ἑπτακοσίους· Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν
 Ἀμφιπολίτην καὶ Μένητα τὸν Πελλαῖον ἀπέδειξε στρα-
 τηροὺς τῆς τε Βαβυλῶνος καὶ τῶν σατραπειῶν μέχρι
 Κιλικίας, δούς δὲ αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα χίλια προσ-¹⁰
 6 ἔταξε ξενολογεῖν στρατιώτας ὡς πλείστους. Μιθρήνη²¹⁰
 δὲ τῷ παραδόντι τὴν ἐν Σάρδεσιν ἄκραν Ἀρμενίαν
 ἔδωκεν. ἐκ δὲ τῶν ληφθέντων χρημάτων τῶν μὲν
 ἱππέων <τῶν Μακεδόνων> ἑκάστῳ ἕξ μιᾶς ἔδωρη-
 σατο, τῶν δὲ συμμάχων πέντε, τῶν δ' ἐκ τῆς φάλαγγος 15
 Μακεδόνων δύο, τοὺς δὲ ξένους διμήνου μισθοφοραῖς
 ἐτίμησε πάντας.

65 Τοῦ δὲ βασιλέως ἀναξεύξαντος ἐκ τῆς Βαβυλῶνος
 καὶ κατὰ τὴν πορείαν ὄντος ἤκον πρὸς αὐτὸν παρὰ
 μὲν Ἀντιπάτρου πεμφθέντες ἱππεῖς μὲν Μακεδόνες 20
 πεντακόσιοι, πεζοὶ δὲ ἑξαμισχίλιοι, ἐκ δὲ Θράκης ἱππεῖς
 μὲν ἑξακόσιοι, Τραλλεῖς δὲ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι,
 ἐκ δὲ Πελοποννήσου πεζοὶ μὲν τετραμισχίλιοι, ἱππεῖς
 δὲ βραχὺ λείποντες τῶν χιλλῶν, ἐκ δὲ τῆς Μακεδονίας

1 ἐστιων F, corr. 2. m. 3 διέτριψε R, corr. 1. m. 6 τῷ
 Πυθναίῳ· στήσας F; θναίῳ (in initio lineolae) X; cf. Curt. V
 1, 43. 9 Βαβυλωνίας F. 11 ξενολογεῖν F. Μιθρήνη
 RX Μιθρήνη F; cf. XVII 21, 7; Arr. III 16, 4. 5; Μιθράνης Dio
 Chrys. LXXIII 2, 251, 17. 14 <τῶν Μακεδόνων> addidi (cf.
 Curt. I. 1.). 16 διμήνου μισθοφοραῖς RX (cf. XVII 48, 7); δι-
 μηνίους μισθ. F (corr. ex διμηνίους μισθοφόρους). 22 Τραλλεῖς
 RX Τραλλεῖς F; corr. Valet.; cf. Steph. Byz.; Hes.; Τράλλιοι
 St. B.; Τράλλιοι Strab. XIV 2, 42. 24 cf. Curt. V 1, 40. 41.

τῶν φίλων τοῦ βασιλέως υἱοὶ πεντήκοντα πρὸς τὴν
σωματοφυλακίαν ὑπὸ τῶν πατέρων ἀπεσταλμένοι. ὁ 2
δὲ βασιλεὺς τούτους παραλαβὼν προῆγε καὶ κατήντη-
σεν ἐκταῖος εἰς τὴν Σιττακινὴν ἐπαρχίαν. τῆς δὲ
5 χώρας ταύτης πολλὴν ἀφθουίαν ἐχούσης τῶν ἐπι-
τηδείων πάντων ἐν ταύτῃ πλείους ἡμέρας ἔμεινεν,
ἅμα μὲν σπεύδων ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ταλαι-
πωρίας ἀναλαβεῖν τὴν δύναμιν, ἅμα δὲ τῆς στρα-
τιωτικῆς τάξεως διανοούμενος ἐπιμεληθῆναι καὶ τὰς
10 ἡγεμονίας ἀναβιβάσαι καὶ τὴν δύναμιν ἰσχυροποιῆσαι
τῷ τε πλήθει καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν ἡγεμόνων. συν- 3
τελέσας δὲ τὰ δεδογμένα καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας
περὶ τῶν ἀριστίων κρῖσιν ποιησάμενος καὶ πολλοὺς
ἀπὸ τῆς *μεγάλῃς ἡγεμονίας ἐπὶ μεγάλας ἐξουσίας
15 ἀναβιβάσας πάντας τοὺς ἡγεμόνας εἰς ἀξίωμα μείζον
καὶ στοργὴν ἰσχυρὰν πρὸς ἑαυτὸν προήγαγεν. ἐπεμε- 4
λήθη δὲ καὶ τῆς ἰδιωτικῆς τῶν στρατιωτῶν διατάξεως
καὶ πολλὰ πρὸς τὴν εὐχρηστίαν ἐπινοησάμενος ἐπὶ τὸ
κρεῖττον διορθώσατο. κατασκευάσας δὲ πᾶσαν τὴν
20 στρατιὰν εὐνοίᾳ τε πρὸς τὸν ἡγούμενον διαφέρουσαν
καὶ πρὸς τὰ παραγγελλόμενα πειθαρχοῦσαν, ἔτι δὲ
ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπερβάλλουσαν ἐπὶ τοὺς ὑπολειπο-
μένους ἀγῶνας ὥρμησεν. εἰς δὲ τὴν Σουσιανὴν κατ- 5
αντήσας ἀκινδύνως παρέλαβε τὰ περιβόητα ἐν Σούσοις

1 υἱοὶ F. 4 Σιττακινὴν RXF; (cf. XVII 110, 4; XVIII 6,4);
alii Σιττακινὴν cf. Strab. XVII 1, 17; Ptol. VI 1, 6; Steph. Byz. s. v.
13 ἀριστῶν RX ἀριστιῶν F; cf. XVII 48, 6. 14. 15 ἡγε-
μονίας — τοὺς om. X; locus depravatus; μεγάλῃς delendum
censeo (ortum ex eo quod sequitur μεγάλας) et scribendum ἀπὸ
τῆς <κατὰ λεπτόν> ἡγεμονίας (cf. XIV 19, 9) vel <δευτέρας>
(cf. XIX 22, 2). 17 τῶν ἰδιωτικῶν . . . διατάξεων F, corr. 2. m.
18 ἐπινοησάμενος ἐπὶ τὸ] ἐποίησε καὶ πρὸς τό X. 19 τὴν
om. F. 20 εὐνοίαν F. 22 ἐπὶ] ὑπέρ F.

βασιλεία, ἐκουσίως Ἀβουλεύτου τοῦ σατράπου παρα-
δόντος αὐτῷ τὴν πόλιν, ὡς μὲν ἔνιοι γεγράφασι,
προστάξαντος Δαρείου τοῖς πεπιστευμένοις ὑπ' αὐτοῦ.
τοῦτο δὲ πράξαι τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, ὅπως δ
μὲν Ἀλέξανδρος εἰς περισπασμοὺς ἀξιολόγους καὶ παρα-⁵
λήψεις ἐπιφανεστάτων πόλεων καὶ θησαυρῶν μεγάλων²¹¹
ἐμπεισῶν ἐν ἀσχολίαις ὑπάρχη, ὁ δὲ Δαρεῖος τῇ φυγῇ
λαμβάνη χρόνον εἰς τὴν τοῦ πολέμου παρασκευήν.

66 Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παραλαβὼν τὴν πόλιν καὶ τοὺς
ἐν τοῖς βασιλείοις θησαυροὺς εὗρεν ἀσήμου χρυσοῦ¹⁰
καὶ ἀργύρου πλείω τῶν τετρακισμυρίων ταλάντων.
2 ταῦτα δὲ ἐκ πολλῶν χρόνων οἱ βασιλεῖς ἄδικτα διετη-
ρησαν, πρὸς τὰ παράλογα τῆς τύχης ἀπολιπόντες
αὐτοῖς καταφυγὰς. χωρὶς δὲ τούτων ὑπήρχεν ἐννα-
κισχίλια τάλαντα χρυσοῦ χαρακτῆρα δαρεϊκὸν ἔχοντα.¹⁵
3 Ἰδίου δὲ τι συνέβη γενέσθαι τῷ βασιλεῖ κατὰ τὴν
παράληψιν τῶν χρημάτων. καθίσαντος γὰρ αὐτοῦ ἐπὶ
τὸν βασιλικὸν θρόνον καὶ τούτου μελζονος ὄντος ἢ
κατὰ τὴν συμμετρίαν τοῦ σώματος, τῶν παιδῶν τις²⁰
ἰδὼν τοὺς πόδας ἀπολείποντας πολὺ τοῦ κατὰ τὸν
θρόνον ὑποβάθρου βαστάσας τὴν Δαρείου τράπεζαν
4 ὑπέθιψε τοῖς ποσὶν αἰωρουμένοις. ἀρμοστῆς δὲ γενο-
μένης ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπεδέξατο τὴν τοῦ πράξαντος
εὐστοχίαν, τῶν δὲ παρεστῶτων τις τῷ θρόνῳ εὐνοῦχος
κινηθεὶς τὴν ψυχὴν τῇ μεταβολῇ τῆς τύχης ἐδάκρυσεν.²⁵

1 Ἀβουλήτου F Plut. Alex. 68; Ἀβουλήτης Arr. III 16, 9;
Curt. V 2, 8; Suid. 6 ἐπιφανεστάτας τῶν πόλεων codd.; corr.
Reiske. 11 cf. Plut. Alex. 36; aliter Arr. III 16, 7; Curt. V 2, 11;
cf. Droysen H. I² 2 p. 293 u. 3. 13 ἀπολείποντες F. 14 αὐ-
τοῖς R^X. ἐννακισχ. codd. 20 ἀπολιπόντας F, corr. 2. m. τὸν
om. F, suppl. 2. m. 22 αἰωρουμένοις R (supraser. 2. m. αἰ) X.
24 παρεστῶτων X.

ὄν ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἤρετο, *Τί κακὸν ἰδὼν γερονδὸς* 5
κλαίεις; ὁ δὲ εὐνοῦχος ἔφησε, *Νῦν μὲν σὸς εἰμι*
δοῦλος, πρότερον δὲ Λαρείου, καὶ φύσει φιλοδέσποτος
ὢν ἤλγηκα ἰδὼν τὸ παρ' ἐκείνῳ μάλιστα τιμώμενον
 5 *νῦν ἄτιμον γερονδὸς σκεῦος.* ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τῆς 6
ἀποκρίσεως λαβῶν ἔννοιαν τῆς ὄλης κατὰ τὴν Περ-
σικὴν βασιλείαν μεταβολῆς ὑπέλαβεν ἑαυτὸν ὑπερ-
ῆφανόν τι πεποιημέναι καὶ τῆς πρὸς τὰς αἰχμαλωτίδας
ἐπιεικειᾶς ἄλλοτριώτατον. διόπερ προσκαλεσάμενος τὸν 7
 10 *θέντα τὴν τράπεζαν ἐπέταξεν ἄραι πάλιν.* ἐνταῦθα
παρεστῶς Φιλώτας, Ἄλλ' οὐχ ὕβρις ἐστίν, εἶπεν, τὸ
μὴ ὑπὸ σοῦ προσταχθέν, ἀλλὰ δαίμονός τινος ἀγαθοῦ
προνοία καὶ βουλήσει. ὁ δὲ βασιλεὺς οἰωνισάμενος τὸ
 15 *ῥηθὲν προσέταξεν ἕαν κειμένην ὑπὸ τῷ θρόνῳ τὴν*
τράπεζαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μὲν Λαρείου μητέρα καὶ τὰς 67
θυγατέρας καὶ τὸν υἱὸν ἀπέλιπεν ἐν Σούσοις καὶ
παρακατέστησε τοὺς διδάξοντας τὴν Ἑλληνικὴν διά-
λεκτον, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεύξας τεταρ-
 20 *ταίος ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἀφίκετο.* ὅς ῥέων ἀπὸ 2
 212 *τῆς Οὐξίαν ὀρεινῆς τὸ μὲν πρῶτον φέρεται διὰ χώρας*
τραχείας καὶ χαράδραις μεγάλαις διειλημμένης ἐπὶ
σταδίους χιλίους, ἔπειτα διαρρεῖ χώραν πεδιάδα,
πρᾶνόμενος αἰεὶ μᾶλλον, καὶ διελθὼν σταδίους ἑξα-
 25 *κοσίους ἐξήλθιν εἰς τὴν κατὰ Πέρσας θάλασσαν.*
διαβὰς δὲ τὸν Τίγριν προῆγεν ἐπὶ τὴν Οὐξίαν χώραν, 3

10 ἐπέταξε πάλιν ἄραι F. 13 τὸ om. F, suppl. 2. m.
 18 παρέστησε X. 20 Τίγριν] haud dubie est Pasitigris (cf.
 XIX 18, 3; 21, 2; 48, 6); cf. Arr. III 17, 1; nec tamen quidquam
 mutandum (cf. Curt. V 3, 1 sqq.). 23 χιλίους] aliter (non rec-
 tius) Curtius l. l. 24 πρᾶνόμενος] suprascr. in cod. R 2. m.
 πρᾶος γενόμενος. ἑπτακοσίους XIX 17, 3; cf. Strab. XV 3, 5.

οὔσαν πάμφορον καὶ δαψιλέσιν ὕδασι διαρροομένην
καὶ πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς ἐκφέρουσαν καρπούς·
διὸ καὶ τῆς ὠρίμου ξηραينوμένης ὀπώρας παντοδαπὰ
πλάσματα χρήσιμα πρὸς ἀπόλαυσιν οἱ τὸν Τίγριν
πλέοντες ἔμποροι κατάρουσιν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν. 5
4 καταλαβὼν δὲ τὰς παρόδους φυλαττομένης ὑπὸ Μα-
δέτου, συγγενοῦς μὲν ἕντος Δαρείου, δύναμιν δὲ
ἔχοντος ἀξιόλογον, κατεσκεύαστο τὴν ὀχυρότητα τῶν
τόπων. ἀπαροδεύτων δ' ἕντων κρημνῶν τῶν ἐγγω-
ρίων τις ἀνήρ, Οὐξίος μὲν τὸ γένος, ἔμπειρος δὲ τῶν 10
τόπων, ἐπηγγελάτο τῷ βασιλεῖ διὰ τινος στενῆς
ἀτραποῦ καὶ παραβόλου ἄξειν τοὺς στρατιώτας, ὥστε
5 ὑπερδέξιλος γενέσθαι τῶν πολεμίων. ὁ δ' Ἀλέξανδρος
προσδεξάμενος τοὺς λόγους τοῦτο μὲν συναπέστειλε
τοὺς ἰκανοὺς στρατιώτας, αὐτὸς δὲ τὴν δίοδον κατα- 15
σκιάσας ἐφ' ὅσον ἦν ἐνδεχόμενον ἐκ διαδοχῆς προσ-
έβαλε τοῖς ἐπὶ τῶν παρόδων ἐφεστηκόσιν. ἐνεργῶς
δὲ τοῦ κινδύνου συνεστῶτος καὶ τῶν βαρβάρων περ-
σπαμένων περὶ τὸν ἀγῶνα παραδόξως οἱ πεμφθέντες
ἐφάνησαν ὑπερδέξιοι τοῖς τὴν πάροδον φυλάττουσι. 20
καταπλαγέντων δὲ τῶν βαρβάρων καὶ πρὸς φωνὴν
ὀρμησάντων ἐγκρατῆς ἐγένετο τῆς διεξόδου καὶ ταχέως
πασῶν τῶν κατὰ τὴν Οὐξιανὴν πόλεων.
68 Ἐντεῦθεν δ' ἀναζεύξας προῆγεν ἐπὶ τὴν Περσίδα
καὶ πεμπταῖος ἦκεν ἐπὶ τὰς Σουσιάδας καλουμένας 25

1 δαψιλοῖς F. 4 π. πλ.] cf. V 13, 2. 6 Μαδέου τοῦ F
Μέτου RX; Madetes Cosp.; Medates audit ap. Curt. V 3, 4,
Μαιδάτης in inscr. (cf. Justi Iran. Namenb. p. 185). 16 ἐφ' ὅν
codd.; ἐφ' ὅν Wess.; ἐφ' ὅσον scripsi (cf. I 93, 2 saepius).
17 ἐπὶ τοῖς F. παρόδων] παραδόξων X. ἐκ διαδοχῆς δὲ ἐνεργῶς
τοῦ κ. σ. libri; quae verba sec. Diodori genus dic. transponenda
censui (cf. XVI 74, 2. 6; XVII 22, 1 saepius). 23 πόλεων] ἐγκρα-
τῆς ἀπῆρξεν add. F. 25 Οὐσιάδας F, corr. 2. m.

πέτρας. τούτας δὲ προκατειληφῶς ἦν ὁ Ἀριοβαρζάνης
μετὰ στρατιωτῶν πεζῶν μὲν δισμυρίων καὶ πεντα-
μισχιλίων, ἱππέων δὲ τριακοσίων. ὁ δὲ βασιλεὺς δόξας 2
τῆ βία κρατήσῃ τῆς πύλης προῆγε διὰ τόπων στενῶν
5 καὶ τραχέων οὐδενὸς παρενοχλοῦντος. οἱ δὲ βάρβαροι
μέχρι μὲν τινος εἶων αὐτὸν διαπορεύεσθαι τὰς παρ-
όδους, ἐπεὶ δὲ εἰς μέσας τὰς δυσχωρίας ἦκον, ἄφνω
τὴν ἐπίθεσιν ἐποιοῦντο καὶ πολλοὺς μὲν ἁμαξιαλοὺς
10 λίθους ἐπεκύλιον, οἱ προσπίπτοντες ἄφνω τοῖς Μακε-
δόσιν ἀθρόοις πολλοὺς διέφθειρον, οὐκ ὀλίγοι δ' ἀπὸ
τῶν κρημνῶν ἀκοντίζοντες εἰς πεπυκνωμένους οὐκ
ἀπετύγγανον τῶν σκοπῶν· ἄλλοι δ' ἐκ χειρὸς τοῖς
λίθοις βάλλοντες τοὺς βιαζομένους τῶν Μακεδόνων
ἀνέστελλον. πολλὰ δ' αὐτοῖς τῆς δυσχωρίας συν-
15 εργούσης ἐπλεονέκτου καὶ συχνοὺς μὲν ἀπέκτενον,
οὐκ ὀλίγους δὲ κατετίρωσκον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τῆ 3
δεινότητι τοῦ πάθους ἀδυνατῶν βοηθεῖν καὶ θεωρῶν
213 μηδένα τῶν πολεμίων μῆτε τεθνηκότα μῆτε ὄλωσ
τετραμένον, τῶν δὲ ἰδίων ἀπολωλότας μὲν πολλοὺς,
20 κατατετραμένους δὲ σχεδὸν ἅπαντας τοὺς προσβάλλον-
τας ἀνεκαλέσατο τῆ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τῆς
μάχης. ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τῶν παρόδων σταδίου 4
τριακοσίου κατεστρατοπέδευσε καὶ παρὰ τῶν ἐγγυρῶν

1 πέτρας] πύλας Freinsh. (cf. Arr. III 18, 4; Polyæn. IV 3, 27; Curt. V 3, 17). 2 cf. Curt. V 3, 17; aliter Arr. I. I. 8 ἁμαξιαλοὺς λίθους τοῖς μεγέθειν F. 10 ἀθρόοι F (om. RX); ἀθρόοις scripsi (cf. XVII 64, 4; Pol. III 74, 6; X 6, 5). ὀλίγους F. ἀπὸ τοῦ κρημοῦ X. 15 ἀπέκτενον R ἀπέκτενον X ἀπέκτεινον F; cf. Blass, Gr. d. n. Gr. p. 43; Winer-Schm. p. 128. 16 τὴν δεινότητα F. 20 προσβαλόντας F. 21 ἀπὸ τῆς μάχης om. F. 22 ἀποχωρήσας F. 23 τριακοσίου RX τετρακοσίου F; rectius τριακοντα Wess. (cf. Curt. V 3, 23; Polyæn. IV 3, 27; Droysen Hell. I² 1 p. 357 a. 1).

ἐπυνθάνετο μή τις ἑτέρα ἐστὶ διεκβολή. πάντων δ' ἀποφαινομένων δίοδον μὲν μηδεμίαν ἄλλην ὑπάρχειν, περίοδον δὲ εἶναι πολλῶν ἡμερῶν αἰσχρὸν εἶναι νομισσας ἀτάφους ἀπολιπεῖν τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν αἵτησιν τῶν νεκρῶν οὖσαν ὄρωσιν ἀσχήμονα καὶ περιέχουσαν ἥττης ὁμολόγησιν προσέταξεν ἀναγαγεῖν ἅπαντας τοὺς αἰχμαλώτους. ἐν δὲ τούτοις ἦκεν ἀναγόμενος ἀνὴρ δὲ γλωττος, εἰδὼς <τὴν μὲν Ἑλληνικὴν καὶ> τὴν Περσικὴν διάλεκτον· οὗτος δὲ ἑαυτὸν ἀπεφάνετο Ἀόκιον μὲν εἶναι τὸ γένος, αἰχμάλωτον δὲ γενόμενον ποιμαίνειν κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὄρεινὴν ἔτη πλείω· δι' ἣν αἰτίαν ἔμπειρον γενέσθαι τῆς χώρας καὶ δύνασθαι τὴν δύναμιν ἀγαγεῖν διὰ τῆς καταδένδρου καὶ κατόπιν ποιῆσαι τῶν τηρούντων τὰς παρόδους. ὁ δὲ βασιλεὺς μεγάλαις δωραῖς τιμήσειν ἐπαγγειλάμενος τὸν ἄνδρα τούτου καθηγουμένου διήλθεν ἐπιπόνως τὴν ὄρεινὴν νυκτὸς πολλὴν μὲν πατήσας χιόνα, πᾶσαν δὲ κρημνώδη χώραν περᾶσας, χαράδραις βαθείαις καὶ πολλαῖς φάραξι διειλημμένην. ἐπιφανεῖς δὲ ταῖς προφυλακαῖς τῶν πολεμίων τοὺς μὲν πρώτους κατέκοψε, τοὺς δ' ἐπὶ τῆς δευτέρας φυλακῆς τεταγμένους ἐξώρησε, τοὺς δὲ τρίτους τρεψάμενος ἐκράτησε τῶν παρόδων καὶ τοὺς πλείστους τῶν περὶ τὸν Ἀριοβαρζάνην ἀπέκτεινε.

69 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Περσέπολιν προόγων κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπιστολὴν ἐκομίσατο παρὰ τοῦ κυ-

5 ὄρωσιν om. F. 6 ἀναγαγεῖν RX. 7 ἀναγόμενος] ἀπαγόμενος RX ἀπαγόμενος F, add. ab. 2. m. supra versum ἀπ.; corr. Dind. 8 <τὴν μὲν Ἑλληνικὴν καὶ> addidi. 9 ἑαυτὸν μὲν ἀπεφ. R. 10 εἶναι] ὄντα F. 13 καταδένδρου] fort. κατακρημνονου (v. infra § 6; cf. XI 8, 4; XIV 20, 1. 101, 3; XIX 19, 2). 15 ἐπαγγειλάμενος F. 19 φάραξιν εἰλημμένην X. 25 προαγαγῶν F.

ριεύοντος τῆς πόλεως Τιριδάτου. ἐν ταύτῃ δ' ἦν γεγραμ-
 μένον <ὅτι> ἐὰν παραγενόμενος φθάσῃ τοὺς ἐπιβαλλο-
 μένους διατηρῆσαι Δαρείῳ τὴν Περσέπολιν, κύριος
 ἔσται ταύτης ὑπ' αὐτοῦ παραδοθείσης. διόπερ ὁ 2
 5 Ἀλέξανδρος κατὰ σπουδὴν ἤγε τὴν δύναμιν καὶ τὸν
 Ἀράξην ποταμὸν ξεύξας διεβίβασε τοὺς στρατιώτας.
 προάγοντος δὲ τοῦ βασιλέως θέαμα παρὰδοξον καὶ
 δεινὸν ὄφθη, μισοπονηρίαν μὲν περιέχον κατὰ τῶν
 πραξάντων, ἔλεον δὲ καὶ συμπάθειαν ἐπιφέρουσαν πρὸς
 10 τοὺς ἀνήκεστα πεπονθότας. ἀπήνητησαν γὰρ αὐτῷ μεθ' 3
 ἱκετηριῶν Ἕλληνες ὑπὸ τῶν πρότερον βασιλέων ἀνά-
 στατοι γεγονότες, ὀκτακόσιοι μὲν σχεδὸν τὸν ἀριθμὸν
 ὄντες, ταῖς δ' ἡλικίαις οἱ πλείστοι μὲν γεγηρακότες,
 ἡκρωτηριασμένοι δὲ πάντες, οἱ μὲν χεῖρας, οἱ δὲ πό-
 15 δας, οἱ δὲ ὦτα καὶ ὄφθαλμοὺς τῶν δ' ἐπιστήμας ἢ τέχνας 4
 εἰδόντων καὶ ἐν παιδείᾳ προκεκοφότων τὰ μὲν ἄλλα
 214 τῶν ἡκρωτηριῶν ἀπεκένκοπτο, αὐτὰ δὲ μόνον τὰ συννε-
 γοῦντα πρὸς τὰς ἐπιστήμας ἀπελέλειπτο· ὥστε πάντας
 ὄρωντας τὰ τῆς ἡλικίας ἀξιώματα καὶ τὰς περιεχούσας
 20 τὰ σώματα συμφορᾶς ἐλεεῖν τὰς τύχας τῶν ἀκλήρουν-
 των, μάλιστα δὲ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον συμπαθεῖν
 γενέσθαι τοῖς ἡτυχηκόσι καὶ μὴ δύνασθαι κατασχεῖν
 τὰ δάκρυα. ἀναβοησάντων δὲ ἅμα ἀπάντων καὶ τὸν 5

1 Τιριδάτου XF; cf. Curt. V 6, 2 sqq.; Justi p. 326.
 2 <ὅτι> addendum esse censeo. ἐπιβαλλομένων] ἐπιβαλο-
 μένους Hultsch pr. P. p. 12; ἐπικαλονόμενος F. 3 κύριος ἔσται R
 κύριος δ' ἔσται X κύριος ἔσεσθαι F; κύριον ἔσεσθαι Dind.
 4 ὑπ' om. F, suppl. 2. m. 8 περιέχον] παρὰδοξον conl. Bekk.; at
 cf. Hertl. II, 2 p. 4. 10 ἀνήκεστα X. 12 ὀκτακόσιοι] cf.
 Just. XI 14, 11; aliter Curt. V 5, 5. 13 μὲν om. RX. 14 ἀπαν-
 τες F. 16 καὶ om. F. 17 ἀπέκοπτον RX ἀπέκοπτεν F; corr.
 Dind. 20 τύχας] ψυχὰς RX. 23 ἅμα om. R, suppl. in marg.
 2. m. πάντων F.

Ἀλέξανδρον ἀξιούντων ἀμύναι ταῖς ἰδίαις συμφοραῖς
 ὁ μὲν βασιλεὺς προσκαλεσάμενος τοὺς προεστηκότας
 καὶ τῆς αὐτοῦ μεγαλοψυχίας ἀξίως τιμήσας ἐπηγγέλατο
 πολλὴν πρόνοιαν ποιήσασθαι τῆς ἐπ' οἶκον ἀνακομιδῆς.
 6 οἱ δὲ συνελθόντες καὶ βουλευσάμενοι προέκριναν τὴν 5
 αὐτόθι μονὴν τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς. ἀνασωθέντας
 μὲν γὰρ αὐτοὺς διασπαρήσεσθαι κατ' ὀλίγους καὶ περι-
 όντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπονείδιστον ἔξειν τὴν ἐκ τῆς
 τύχης ἐπήρειαν· μετ' ἀλλήλων δὲ βιοῦντας, τὴν ὁμοίαν
 συμφορὰν ἔχοντας, παραμύθιον ἔξειν τῆς ἰδίας ἀκληρίας 10
 7 τὴν τῶν ἄλλων τῆς ἀκληρίας ὁμοιότητα. διὸ καὶ πάλιν
 ἐντυχόντες τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν ἰδίαν κρίσιν δηλώσαντες
 ἐδέοντο πρὸς ταύτην τὴν ὑπόστασιν οἰκίαν παρέχεσθαι
 8 βοήθειαν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος συγκαταθέμενος τοῖς δεδογ-
 μένοις τρισηλίαις μὲν ἐκάστῳ δραχμᾶς ἐδώρησατο καὶ 15
 στολᾶς ἀνδρείας πέντε καὶ γυναικείας ἴσας, ζεύγη δὲ
 βοϊκὰ δύο καὶ πρόβατα πεντήκοντα καὶ πυρῶν μεδίμ-
 νους πεντήκοντα· ἐποίησεν δὲ καὶ ἀτελεῖς αὐτοὺς παν-
 τὸς βασιλικοῦ φόρου καὶ τοῖς ἐπιστάταις προσέταξε
 9 φροντίξειν ὅπως μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἀδικῶνται. Ἀλέξανδρος 20
 μὲν οὖν ἀκολούθως τῇ κατ' αὐτὸν ἐπιεικείᾳ τοιαύταις
 εὐεργεταῖς τὰς τῶν ἡτυχηκότων συμφορὰς διωρθώσατο.
 70 Τὴν δὲ Περσέπολιν, μητροπόλιν οὖσαν τῆς Περσῶν
 βασιλείας, ἀπέδειξε τοῖς Μακεδόσι πολεμιωτάτην τῶν
 κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεων καὶ τοῖς στρατιώταις ἔδωκεν 25

2 προσκαλεσάμενος τοὺς προεστηκότας ἐπηγγέλατο πολλὴν
 πρόνοιαν ποιήσασθαι (ποιήσεσθαι F) καὶ τῆς αὐτοῦ μεγαλοψυχίας
 ἀξίως τιμήσας φροντίδα ποιήσασθαι (ποιήσειν RX) τῆς ἐπ' οἶκον
 (cf. XVII 99, 6) ἀνακομιδῆς libri; corr. Dind. 6 ἀνασωθέντες X.
 7 αὐτοὺς om. X. περιόντας conl. Steph. 8 μὲν ἔξειν F.
 14 συνθέμενος F. 15 cf. Curt. V 5, 24. 16 πέντε om. F, suppl.
 2. m. 17 βοϊκὰ RX; Εὐβοϊκὰ F, corr. 2. m. 21 κατ' αὐτόν F.
 24 πολεμιωτάτην] πολεμίων codd.; corr. Reiske.

εἰς διαρπαγὴν χωρὶς τῶν βασιλείων. πλουσιωτάτης δ' 2
 οὔσης τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ τῶν ἰδιωτικῶν οἰκῶν
 πεπληρωμένων ἐκ πολλῶν χρόνων παντοίας εὐδαιμονίας
 οἱ Μακεδόνες ἐπήεσαν τοὺς μὲν ἄνδρας πάντας φονεύ-
 5 οντες, τὰς δὲ κτήσεις διαρπάζοντες, πολλὰς μὲν τοῖς
 πλήθεσιν ὑπαρχούσας, κατασκευῆς δὲ καὶ κόσμου παν-
 τολοῦ γεμούσας. ἔνθα δὲ πολὺς μὲν ἄργυρος διεφο- 3
 ρεῖτο, οὐκ ὀλίγος δὲ χρυσὸς διηρπάζετο, πολλὰ δὲ
 καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτες, αἱ μὲν θαλασσίαις πορφύραις,
 10 αἱ δὲ χρυσοῖς ἐνυφάσμασι πεποικιλμένα, τοῖς κρατοῦσιν
 ἔπαθλα καθίσταντο. τὰ δὲ μεγάλα καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν
 οἰκουμένην περιβόητα βασίλεια πρὸς ὕβριν καὶ παν-
 τελῆ φθορὰν ἀπεδέδεικτο. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐνη- 4
 μερεύσαντες ταῖς ἀρπαγαῖς τὴν ἄπληστον τοῦ πλείονος
 15 ἐπιθυμίαν οὐκ ἐδύνατο πληρῶσαι. τοσαύτη γὰρ ἦν 5
 215 τῆς πλεονεξίας ὑπερβολὴ κατὰ τὰς τούτων ἀρπαγὰς
 ὥστε καὶ πρὸς ἀλλήλους διαμάχεσθαι καὶ πολλοὺς
 ἀναιρεῖν τῶν τὰ πολλὰ τῆς ἀρπαγῆς ἐξιδιοποιου-
 μένων· τινὲς δὲ τὰ πολυτελέστατα τῶν εὐρισκομένων
 20 τοῖς ξίφεσι διακόπτουτες τὰς ἰδίας ἀπεκόμιζον μερίδας,
 ἔνιοι δὲ τὰς τῶν ἐπιβαλλόντων τοῖς ἀμφισβητούμενοις
 χεῖρας ἀπέκοπτον, συνενκφερόμενοι τοῖς θυμοῖς· τὰς δὲ 6
 γυναῖκας σὺν αὐτοῖς τοῖς κόσμοις πρὸς βίαν ἀπῆγον,
 τὴν *αἰχμαλωσίαν δουλαγωγοῦντες. ἡ μὲν οὖν Περ-
 25 σέπολις ὄσφ τῶν ἄλλων πόλεων ὑπερεῖχεν εὐδαιμονίᾳ,
 τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τὰς ἄλλας τοῖς ἀτυχήμασιν.

4 ἐπήσαν Dind. 9 καὶ om. R, suppl. 2. m. in marg.
 13 ἐνημερεύσαντες] ἐνημερήσαντες Rhod. 18 πολλοὺς μὲν
 ἀναιρεῖν F. 19 πολυτελέστερα RX. 21 τοῖς ἀμφισβητούσιν RX.
 23 τοῖς om. F, suppl. 2. m. 24 τὴν αἰχμαλωσίαν δουλαγω-
 γοῦντες RX τὴν αἰχμάλωτον τύχην (cf. XXVII 6, 2) δουλαγω-
 γοῦντες F; <εἰς> τὴν αἰχμ. δουλ. Steph. 26 ὑπερεβάλετο F.

71 Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παρελθὼν εἰς τὴν ἄκραν παρέλαβε τοὺς ἐν αὐτῇ θησαυρούς. οὗτοι δέ, ἀπὸ Κύρου τοῦ πρώτου Περσῶν βασιλεύσαντος μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν ἠθροισμένων τῶν προσόδων, ἔγερμον ἀργυρίου τε καὶ χρυσίου· εὐρέθησαν γὰρ ἐν αὐτοῖς 5 δώδεκα μυριάδες ταλάντων, εἰς ἀργυρίου λόγον 2 <ἀν>αγομένον τοῦ χρυσίου. βουλόμενος δὲ τῶν χρημάτων ἃ μὲν μεθ' ἑαυτοῦ κομίζειν πρὸς τὰς εἰς τὸν πόλεμον χρείας, ἃ δ' εἰς Σοῦσα καταθέσθαι καὶ φυλάττειν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει μετεπέμψατο ἐκ Βαβυλῶνος καὶ Μεσοποταμίας, ἔτι δ' ἐκ Σούσων ἡμιόνων πλῆθος, τῶν μὲν ἀχθοφόρων, τῶν δὲ ζευγιστῶν, πρὸς δὲ τούτοις καμήλους ἀχθοφόρους τρισχιλλίας καὶ διὰ τούτων πάντα ἀπεκόμισεν εἰς τοὺς προκριθέντας τό- 3 πους· σφόδρα γὰρ ἀλλοτρίως ἔχων πρὸς τοὺς ἐγγυ- 15 ροὺς ἠπίσται τε αὐτοῖς καὶ τὴν Περσέπολιν εἰς τέλος ἔσπευδε καταφθεῖραι.

Ὅσα ἀνοίκειον δ' εἶναι νομιζομεν περὶ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει βασιλείων διὰ τὴν πολυτέλειαν τῆς 4 κατασκευῆς βραχέα διελεθεῖν. οὔσης γὰρ ἄκρας ἄξι- 20 λόγου περιελλήφεν αὐτὴν τριπλοῦν τεῖχος, οὗ τὸ μὲν πρῶτον ἀναλήματι πολυδαπάνῃ κατεσκευάσθη καὶ τὸ ὕψος εἶχε πηγῶν ἑκατάδεκα ἐπάλλεσσι κεκοσμημένον,

2 οὗτοι δὲ] τούτων F, corr. 2. m. 3 μέγιστος F. 4 ἔγερμον om. F. 5 ἀργυρίου scripsi; ἀργύρου codd. χρυσίου RX χρυσοῦ F. 7 <ἀν>αγομένον scripsi (cf. XVI 56, 6) ἀγομένου codd.; cf. Curt. V 6, 9; aliter Plut. Alex. 37; cf. Droysen Hell. I² 2 p. 293 a. 3. 10 ἐν ταύτῃ τῇ π.] ἐν αὐτῇ τῇ π. codd.; corr. Dind. 13 τρισχιλλίους F (corr. 2. m.) X; aliter Plut. l. 1. 16 ἠπίσται τε] ἠπιστεῖτο F, corr. 2. m. 19 τὴν om. F. 22 ἀναλήματι R (in ras. η et suprascr. alt. μ) XF (supra versum pos. ω). 23 εἶχε πηγῶν ἑκατάδεκα πύργων ταῖς ἐπάλλεσσι κεκοσμημένων F, supra versum et in marg. add. ab 2. m. πηγῶν; εἶχε πηγῶν ἑκατάδεκα πυργωταῖς ἐπάλλεσσι κ. Dind.

τὸ δὲ δεύτερον τὴν μὲν ἄλλην κατασκευὴν ὁμοίαν 5
 ἔχει τῷ προειρημένῳ, τὸ δ' ὕψος διπλάσιον. ὁ δὲ
 τρίτος περίβολος τῷ σχήματι μὲν ἐστὶ τετράπλευρος,
 τὸ δὲ τούτου τείχος ὕψος ἔχει πηγῶν ἐξήκοντα, λίθῳ
 5 σκληρῷ καὶ πρὸς διαμονὴν αἰώνιον εὖ πεφυκότι κατ-
 εσκευασμένον. ἐκάστη δὲ τῶν πλευρῶν ἔχει πύλας 6
 χαλκᾶς καὶ παρ' αὐτὰς σταυροὺς χαλκοῦς εἰκοσιπήχεις,
 οὓς μὲν πρὸς τὴν ἐκ τῆς θύρας κατάπληξιν, ἃς δὲ πρὸς
 ἀσφάλειαν ἠρμοσμένας. ἐν δὲ τῷ πρὸς ἀνατολὰς μέρει 7
 10 τῆς ἄκρας τέτταρα πλέθρα διεστηκὸς ὕψος ἐστὶν τὸ
 καλούμενον βασιλικόν, ἐν ᾧ τῶν βασιλείων ὑπῆρχον
 οἱ τάφοι. πέτρα γὰρ ἦν κατεξαμμένη καὶ κατὰ μέσον
 οἴκους ἔχουσα πλείονας, ἐν οἷς σηκοὶ τῶν τετελευτηκό-
 216των ὑπῆρχον, πρόσβασιν μὲν οὐδεμίαν ἔχοντες χειρο-
 15 ποιήτων, ὑπὸ ὀργάνων δὲ τινῶν [χειροποιήτων] ἐξαι-
 ρομένων τῶν νεκρῶν δεχόμενοι τὰς ταφάς. κατὰ δὲ 8
 τὴν ἄκραν ταύτην ἦσαν καταλύσεις βασιλικαὶ καὶ
 στρατηγικαὶ πλείους πολυτελεῖς ταῖς κατασκευαῖς καὶ
 θησαυροὶ πρὸς τὴν τῶν χρημάτων παραφυλακὴν εὐ-
 20 θέτως κατεσκευασμένοι.

Ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐπὶ νύκτια τῶν κατορθωμάτων ἐπι- 72
 τελῶν θυσίας τε μεγαλοπρεπεῖς τοῖς θεοῖς συνετέλεσεν
 καὶ τῶν φίλων λαμπρὰς ἐστιάσεις ἐποίησατο. καὶ δὴ
 ποτε τῶν ἐταίρων εὐωχομένων καὶ τοῦ μὲν πότου
 25 προβαίνοντος, τῆς δὲ μέθης προϊούσης κατέσχε λύσσα
 ἐπὶ πολὺ τὰς ψυχὰς τῶν οἰνωμένων. ὅτε δὴ καὶ μία 2
 τῶν παρουσῶν γυναικῶν, ὄνομα μὲν Θαῖς, Ἀττικὴ δὲ

4 τὸ δὲ τοῦ τείχους ὕψος F. 5 αἰώνιον F. κατασκευασ-
 μένον F. 7 εἰκοσιπήχεις F. 9 ἠρμοσμένας ast. not. Steph.
 10 διεστηκός] unde? 15 χειροποιήτων (ex antecedentibus in-
 epte repetitum) delevi. 19 φυλακὴν F. 20 κατασκ. X.
 26 οἰνωμένων F. δὴ] δὲ F.

τὸ γένος, εἶπεν κάλλιστον Ἀλεξάνδρῳ τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν πεπραγμένων ἔσεσθαι, ἐὰν κωμάσας μετ' αὐτῶν
 ἐμπρήσῃ τὰ βασίλεια καὶ τὰ Περσῶν περιβόητα γυναι-
 3 κῶν χεῖρες ἐν βραχεῖ καιροῦ ποιήσωσιν ἄφρατα. τού-
 των δὲ φηθέντων εἰς ἄνδρας νέους καὶ διὰ τὴν μέθην 5
 ἀλόγως μετεωριζομένους, ὡς εἰκός, ἄγειν τις ἀνεβόησε
 καὶ δᾶδας ἔπειν καὶ τὴν εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερὰ
 4 παρανομίαν ἀμύνασθαι παρεκελεύετο. συνεπευφημού-
 των δὲ καὶ ἄλλων καὶ λεγόντων μόνῳ τὴν προᾶξιν
 ταύτην προσήκειν Ἀλεξάνδρῳ καὶ τοῦ βασιλέως συν- 10
 εξαρθέντος τοῖς λόγοις πάντες ἀνεπήδησαν ἐκ τοῦ
 πότου καὶ τὸν ἐπιπίμπου κῶμον ἄγειν Διονύσῳ παρ-
 5 ἡγγειλαν. ταχὺ δὲ πλήθους λαμπάδων ἀθροισθέντος
 καὶ γυναικῶν μουσουργῶν εἰς τὸν πότον παρειλημ-
 μένων μετ' ὥδης καὶ αὐλῶν καὶ συρίγγων προῆγεν ὁ 15
 βασιλεὺς ἐπὶ τὸν κῶμον, καθηγουμένης τῆς πράξεως
 6 Θαῖδος τῆς ἑταίρας. αὕτη δὲ μετὰ τὸν βασιλέα πρώτη
 τὴν δᾶδα καιομένην ἠμόντισεν εἰς τὰ βασίλεια· καὶ
 τῶν ἄλλων ταῦτ' ἀπράξαντων ταχὺ πᾶς ὁ περὶ τὰ
 βασίλεια τόπος κατεφλέχθη διὰ τὸ μέγεθος τῆς φλογός 20
 καὶ τὸ πάντων παραδοξότατον, τὸ Ἐρέξου τοῦ Περσῶν
 βασιλέως γενόμενον ἀσέβημα περὶ τὴν ἀκρόπολιν τῶν
 Ἀθηναίων μίαν γυνὴν πολίτις τῶν ἀδικηθέντων ἐν
 παιδιᾷ πολλοῖς ὕστερον ἔτεσι μετῆλθε τοῖς αὐτοῖς
 25 πάθεσιν.

73 Ἀλέξανδρος δὲ ἀπὸ τούτων γενόμενος τὰς κατὰ
 τὴν Περσίδα πόλεις ἐπήλθεν καὶ τὰς μὲν βίβλ' αἰρωσά-

13 ἀθροισθέντων F. 14 εἰς τὸν πότον om. F, suppl. 2. m.
 in marg. 18 εἰς τὰ βασίλεια ἠμόντισεν X. 19 ταῦτα F.
 21 παραδοξότατον F. 23 ἀδικηθέντων F, supra versum mut.
 ab eadem manu in ἀδικηθεισῶν.

μενος, τὰς δὲ διὰ τὴν ἰδίαν ἐπιείκειαν προσαγό-
 μενος ἀνέξευξεν ἐπὶ τὸν Δαρκεῖον. οὗτος δ' ἐπεβάλετο 2
 μὲν ἀθροίζειν τὰς ἐκ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῶν ἄνω
 σατραπειῶν δυνάμεις, καταταχόμενος δὲ καὶ μετὰ
 5 τρισμυρίων Περσῶν τε καὶ μισθοφόρων Ἑλλήνων τὴν
 φυγὴν εἰς Βάκτρα ποιούμενος ὑπὸ Βῆσσου τοῦ
 Βάκτρων σατράπου κατὰ τὴν ἀναχώρησιν συλληφθεὶς
 ἐδολοφονήθη. ἄρτι δ' αὐτοῦ τετελευτημένος Ἀλέξαν- 3
 217δρος μετὰ τῶν ἰππέων ἐπιδιώκων καὶ τὸν Δαρκεῖον
 10 τετελευτημέτα καταλαβὼν τῆς βασιλικῆς ταφῆς ἤξιωσεν.
 ὡς δ' ἔνιοι γεγράφασιν, ἔμπνου ἔτι καταλαβὼν τοῖς 4
 μὲν ἀτυχήμασιν αὐτοῦ συνήλγησε, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ
 τοῦ Δαρκείου μετελθεῖν τὸν φόνον καὶ καθομολογήσας
 ἐδίωξε τὸν Βῆσσον. ἐκείνου δὲ πολὺ προειληφότος
 15 καὶ συμφυγόντος εἰς τὴν Βακτριανὴν ἐπανήλθεν ἀπο-
 γνούς τὸν τῶν πολεμίων διωγμόν. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Λακεδαιμόνιοι μὲν ἑπτὰ- 5
 κότες μεγάλη παρατάξει διὰ τὴν συμφορὰν ἠναγκάσθη-
 20 σαν διαπρεσβεύεσθαι πρὸς Ἀντίπατρον· ἐκείνου δὲ ἐπὶ
 τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον τὴν ἀπόκρισιν
 ἀποστείλαντος οἱ μὲν σύεδροι συνήχθησαν εἰς Κόριν-
 θον καὶ πολλῶν φηθέντων λόγων πρὸς ἑκάτερον μέρος
 ἔδοξε αὐτοῖς ἀκέραιον τὴν κρῆσιν ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον
 25 ἀναπέμψαι. ὁ μὲν οὖν Ἀντίπατρος ὁμήρους ἔλαβε τοὺς 6
 ἐπιφανεστάτους τῶν Σπαρτιατῶν πεντήμοντα, οἱ δὲ
 Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν,

1 προσαγαγόμενος Dind. 3 ἄνω] codd. ἄλλων; corr.
 Dind. 4 μετὰ τρισμυρίων στρατιωτῶν F, corr. 2. m.; cf.
 Curt. V 8, 3. 10 λαβὼν X. 11 γεράφουσιν X. 14 πολ-
 λοῦ F.

ἀξιοῦντες αὐτοῖς δοῦναι συγγνώμην ἐπὶ τοῖς ἡγνοη-
μένοις.

74 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν
ἦρχε Κηφισοφῶν, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοι
Γάιος Οὐαλλέριος καὶ Μάρκος Κλάδιος. ἐπὶ δὲ τού- 5
των Βῆσσος μὲν μετὰ τὴν Δαρείου τελευταίην μετὰ
Ναβαρ<ξά>νου καὶ Βαρξάεντος καὶ πολλῶν ἄλλων
διαφυγῶν τὰς Ἀλεξάνδρου χεῖρας διήνυσσε μὲν εἰς τὴν
Βακτριανήν, ἀποδεδειγμένος δὲ ταύτης σατραπῆς ὑπὸ
Δαρείου καὶ τοῖς πλήθεσι γεγονῶς γνώριμος διὰ τὴν 10
ἀρχὴν παρεκάλει τὰ πλήθη τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι.
2 ἀπεδείκνυε δὲ τὴν χώραν αὐτοῖς πολλὰ συνεργήσειν
οὔσαν δυσεἰσβολῶν καὶ πλήθος ἱκανὸν ἔχουσαν ἀνδρῶν
εἰς κατάκτησιν τῆς αὐτονομίας. ἐπαγγελλόμενος δὲ
καθηγήσασθαι τοῦ πολέμου καὶ τὸ πλήθος πείσας 15
ἀνέδειξεν ἑαυτὸν βασιλέα. οὗτος μὲν οὖν στρατιώτας
τε κατέγραψε καὶ πλήθος ὀπλῶν κατεσκευάζε καὶ
τἄλλα φιλοτιμῶς πρὸς τὴν κατεπείγουσαν χρεῖαν παρ-
3 εσκευάζετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὄρῶν τοὺς Μακεδόνας
τέλος τῆς στρατείας τὴν Δαρείου τελευταίην τάττουσας 20
καὶ μετεώρους ὄντας πρὸς τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνο-
δον τούτους μὲν ἀθροίσας εἰς ἐκκλησίαν καὶ λόγους
οἰκείοις παρορμησας εὐπειθεῖς πρὸς τὴν ὑπολειπο-
μένην στρατείαν παρεσκευάσεν, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν Ἑλ-
ληνίδων πόλεων συμμαχίσαντας συναγαγὼν καὶ περὶ 25

1 αὐτοῖς codd.; corr. Dind. 5 Οὐαλλέριος F; aliud prae-
nomen ap. Liv. VIII 18. 6 Κῆσσος X. μετὰ om. F. 7 Να-
βάρονου codd.; corr. Rhod. (cf. Arr. III 21, 1; Curt. III 7, 12
saepius). Βαρξάεντος] Βαρξάεντου Dind. (cf. Curt. VI 6, 36);
Arriano l. l. est Βαρξάεντης. 12 τὴν τε χώραν R. 13 δυσ-
εμβολῶν F (at cf. II 2, 4). 15 καθηγήσασθαι F. post πλήθος
add. R^X ἱκανῶς. 17 τε om. F. κατέγραψε codd.; corr. Dind.
24 ὀπό F, corr. 1. m.

τῶν πεπραγμένων ἐπαινέσας ἀπέλυσε μὲν τῆς στρα-
 τείας, ἔδωρήσατο δὲ τῶν μὲν ἰππέων ἐκάστῳ τάλαν-
 τον, τῶν δὲ πεζῶν μνᾶς δέκα, χωρὶς δὲ τούτων τοὺς
 τε ὀφειλομένους μισθοὺς ἀπέλυσε καὶ τοὺς κατὰ τὴν
 5 ἀνακομιδὴν μέχρι τῆς εἰς τὰς πατρίδας καθόδου προσ-
 ἔθηκεν· τῶν δ' ἔλομένων μένειν ἐν τῇ στρατιᾷ τῇ 4
 μετὰ τοῦ βασιλέως ἔδωκεν ἐκάστῳ τρία τάλαντα.
 218 μεγάλας δὲ δωρεαῖς ἐτίμησε τοὺς στρατιώτας ἅμα μὲν
 φύσει μεγαλόψυχος ὢν, ἅμα δὲ τῇ διώξει τοῦ Λαρείου
 10 πολλῶν χρημάτων κεκυριευκῶς· παρὰ μὲν γὰρ τῶν 5
 γαζοφυλακούντων παρέλαβεν ὀκτακισχιλίων τάλαντων
 ἀριθμὸν, χωρὶς δὲ τούτων τὰ νεμηθέντα τοῖς στρα-
 τιώταις σὺν τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐκπώμασιν ὑπῆρχε
 μύρια καὶ τρισχίλια τάλαντα, τὰ δὲ διακλαπέντα καὶ
 15 ἀρπαχθέντα πλεῖον τῶν εἰρημένων ὑπενοεῖτο.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀναξεύξας ἐπὶ τὴν Ἰρκανίαν 75
 τριταῖος κατεστρατοπέδευσε πλησίον πόλεως τῆς ὀνο-
 μαζομένης Ἐκατονταπόλου. εὐδαίμονος δ' αὐτῆς οὔσης
 καὶ πάντων τῶν πρὸς ἀπόλυσιν ἀνηκόντων πολλῆς
 20 ἀφθονίας ὑπαρχούσης ἐνταῦθα τὴν δύναμιν ἀνέλαβεν
 ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. διελθὼν δὲ σταδίους ἑκατὸν καὶ 2
 πεντήκοντα κατεστρατοπέδευσε πλησίον πέτρας μεγά-
 λης· ὑπὸ δὲ τὴν ῥίζαν αὐτῆς ἄντρον ὑπῆρχε θεοπρε-
 πές, ἐξ οὗ μέγας ποταμὸς ἐξέπιπτεν ὁ καλούμενος
 25 Στιβοίτης. οὗτος δὲ λάβρον τῷ ῥεύματι φερόμενος

3 cf. Curt. V 2, 10, 17. 4 ἀπέλυσε (Plat. Crat. 417 B; cf. XVII 106, 3)] ἀπέδωκε Cobet p. 249 non male (cf. Arr. III 19, 5). 6 στρατιᾷ F. 10 γὰρ om. F. 15 εἰρημένων. ὑπενοεῖτο δὲ ὁ Ἀλ. F. 17 τριταῖος] cf. Curt. VI 4, 2 18 Ἐκατονταπόλου codd.; Ἐκατομύλου (c. Cosp.) Dind. (cf. IV 18, 1); at cf. Pol. I 73, 1. 22 cf. Curt. VI 4, 3. 25 Στιβοίτης] Ziobetis Curt. VI 4, 4.

ἐπὶ τρεῖς σταδίους σχίζεται διπλοῦς περὶ τινα πέτραν
 μαστοειδῆ, ἔχουσαν ὑφ' αὐτὴν χάσμα γῆς παμμέγεθες·
 εἰς δὲ τοῦτο καταράττων μετὰ πολλοῦ ψόφου καὶ
 γινόμενος ἀφρώδης διὰ τῆς πρὸς τὴν πέτραν πληγῆς
 φέρεται ὑπὸ γῆν σταδίους τριακοσίους, ἔπειτα πάλιν 5
 3 ἀνοίγει τὰς ἐκβολάς. ὁ δ' Ἀλέξανδρος μετὰ τῆς θυνά-
 μεως ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν Ἰρκανῶν χώραν πάσας
 τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις ἐχειρώσατο μέχρι τῆς Κασπίας
 καλουμένης θαλάττης, ἣν Ἰρκανίαν τινὲς ὀνομάζουσιν.
 ἐν ταύτῃ δέ φασι πολλοὺς μὲν καὶ μεγάλους ὄφεις 10
 γεννᾶσθαι, ἰχθύς δὲ παντοδαποὺς πολλὴν τῆν χροιά τῶν
 4 παρ' ἡμῖν διαλλάττοντας. διεξίαν δὲ τὴν Ἰρκανίαν
 κατήντησε πρὸς τὰς καλουμένας Εὐδαίμονας καὶ πρὸς
 ἀλήθειαν οὕσας κόμας· πολλὴν γὰρ τοῖς καρποῖς ἢ χώρα
 5 τούτων ὑπεράγει τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις. τῶν μὲν γὰρ 15
 ἀμπέλων φασὶν ἐκάστην μετροῦν φέρειν οἴνου, τῶν
 δὲ συκίνων δένδρων ἕνια παρποφορεῖν ἰσχάδων ξηρῶν
 μεδίμνους δέκα. τὸν δ' ἐν τῷ θεισμῷ παραλειφθέντα
 σίτον ἐπὶ τὴν γῆν πεσόντα βλαστάνειν ἄσπορον ὄντα
 6 καὶ πρὸς τὸ τέλος ἄγειν δαψιλῆ καρπὸν. ἔστι δὲ καὶ 20
 δένδρον παρὰ τοῖς ἐγγωρλοῖς παραπλήσιον θροῦ κατὰ
 τὴν ἐπιφάνειαν, ἀπὸ δὲ τῶν φύλλων ἀπολείβον μέλι·
 καὶ τοῦτό τινες συνάγοντες δαψιλῆ τὴν ἀπόλαυσιν
 7 αὐτοῦ ποιοῦνται. ἔστι δὲ καὶ ζῦρον κατὰ τὴν χώραν
 ἐπτερωμένον, ὃ καλεῖται μὲν ἀνθρηδῶν, λειπόμενον δὲ 25

1 περὶ τινα πέτρα μαστοειδεῖ ἐχούσῃ F. 2 ὑφ' αὐτὴν RX.
 4 γινόμενος RX. 5 ὑπὸ σταδίους F; ἐπὶ coni. Wess.; cf.
 Curt. VI 4, 5. 10 μὲν ante μεγάλους posuit X. ὄφεις F.
 11 χροιά F. 15 περάγει F, corr. 2. m. 16 μετροῦν F, corr.
 2. m. 17 συκίνων RX. 18 μεδίμνους δέκα] ἐξήκοντα Strab.
 Π 1, 14; XI 7, 2. παραλειφθέντα F. 22 ἀπολείβον] ἀπέθλιβον
 F, corr. 2. m. supra versum. 25 ἀρθρηδῶν RX; cf. Hes. s. v.
 τενδρηδῶν.

219 μεγέθει μελίττης μεγίστην ἔχει τὴν ὠφέλειαν· ἐπινε-
 μόμενον γὰρ τὴν ὄρεινὴν ἄνθη παντοῖα δρέπεται καὶ
 ταῖς κοιλάσι πέτραις καὶ τοῖς κερωνοβόλοις τῶν δέν-
 δρων ἐνδιατρίβον κηροπλαστεῖ καὶ κατασκευάζει χύμα
 5 διάφορον τῇ γλυκύτητι, τοῦ παρ' ἡμῖν μέλιτος οὐ
 πολὺν λειπόμενον.

Ἀλέξανδρος δὲ τὴν Ἰρκαλίαν καὶ τὰ συνορίζοντα 76
 τῶν ἐθνῶν ταύτῃ τῇ χώρᾳ προσηγάγετο· καὶ πολλοὶ
 τῶν συμπεφευγόντων ἡγεμόνων τῷ Δαρείῳ παρεδωκαν
 10 αὐτούς· οἷς ἐπεικῶς προσενεχθεῖς μεγάλην δόξαν
 ἐπιεικείας ἀπηνέγκατο· εὐθὺς γὰρ οἱ Δαρείῳ συνεστρα- 2
 τευμένοι τῶν Ἑλλήνων ὄντες περὶ χιλίους καὶ πεντα-
 κοσίλους ἀνδρείᾳ τε διαφέροντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς
 Ἀλεξάνδρῳ καὶ συγγνώμῃς ἀξιοθέντες κατετάχθησαν
 15 εἰς τὰς τάξεις ἐπὶ ταῖς αὐταῖς μισθοφοραῖς. ὁ δ' 3
 Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν τὴν παραθαλάσσιον τῆς Ἰρκαλίας
 ἐνέβαλεν εἰς τὴν χώραν τῶν ὀνομαζομένων Μάρδων.
 οὗτοι γὰρ ἀλλῆ διαφέροντες ὑπερφερόνησαν τὴν
 αὐξήσιν τοῦ βασιλέως καὶ οὐδεμιᾶς ἐντεύξεως ἢ τιμῆς
 20 ἤξιωσαν αὐτόν, πρακαταλαβόμενοι δὲ τὰς εἰσβολὰς 4
 στρατιώταις ὀκτακιχιλλοῖς τεταρρηκώτως τὴν τῶν
 Μακεδόνων ἔφοδον ὑπέμενον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπιθέ-
 μενος αὐτοῖς καὶ συνάψας μάχην τοὺς πλείους μὲν

1 ὠφέλειαν] ἐπιφάνειαν (ex v. 22 p. 250 inepte repetitum) codd.;
 ὁμοιότητα Reiske; ὠφέλειαν Dind. probabiliter. 9 συμπεφυγόν-
 των F. 10 αὐτούς X. 11 συστρατευμένοι RX; cf. Arr. III 23, 9;
 Curt. VI 5, 9 15 μισθοφοραῖς F. 16 ἀπελθὼν F. 18 περι-
 ἐφρόνησαν F. 19 τιμῶν F. 22 ἐπιθέμενος] scr. ex coniectura
 (cf. XVI 38, 7; XVII 105, 8; XVIII 13, 5); ἐπιμένον RX ὀπο-
 μένων F; ἐπιβαίνων Rhod., ἐπιβαλὼν Wess.; ἐπιπεσῶν Dind.;
 ἐπιμηνίων (vel ἐπιμένων αὐτοῦ) Kallenb. I p. 16; ἐπιχειρῶν
 Jacoby Wochenschr. f. kl. Phil. 1902. 20. p. 548; possis etiam
 ἐπιγενόμενος.

κατέκοψε, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς τὰς δυσχωρίας κατ-
 5 ἐδίωξε. πυρπολοῦντος δ' αὐτοῦ τὴν χώραν καὶ τῶν
 τοὺς βασιλικούς ἵππους ἀγόντων παίδων βραχὺ τοῦ
 βασιλέως χωρισθέντων ἐπιβαλόντες τινὲς τῶν βαρ-
 βάρων ἀφήρπασαν <Βουκεφάλαν> τὸν ἄριστον τῶν 5
 6 ἵππων. οὗτος δ' ἐδόθη δῶρον μὲν ὑπὸ Ἀημαράτου
 τοῦ Κορινθίου, συνηγώνιστο δὲ τῷ βασιλεῖ πάντας
 τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἀγῶνας. γυμνὸς δ' ἦν ἔτι τὸν
 παλοδαμαστὴν μόνον προσεδέχετο, τυχῶν δὲ τῆς βασι-
 λικῆς σκευῆς οὐδὲ τοῦτον ἔτι προσίετο, μόνῳ δὲ Ἄλε- 10
 ξάνδρῳ παρίστατο καὶ συγκαθίλει τὸ σῶμα πρὸς τὴν
 7 ἀνάβασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ ζῴου
 δυσφορήσας τὴν μὲν χώραν δενδροτομεῖν προσέταξε,
 διὰ δὲ τῶν ὁμοφάνων τοῖς ἐγχωρίοις κηρύττειν ὡς ἂν
 μὴ τὸν ἵππον ἀποδώσι, τὴν τε χώραν εἰς τέλος ὕψου- 15
 ται κατεφθαρμένην τούς τ' ἐνοικοῦντας πανδημεῖ
 8 κατεσφαγμένους. τῶν δ' ἀπειλῶν ὀξέως ἐπιτελουμένων
 καταπλαγέντες οἱ βάρβαροι τὸν ἵππον ἀποκατέστησαν
 καὶ μετ' αὐτοῦ πολυτελέστατα δῶρα προσεκόμισαν, πρὸς
 δὲ τούτοις καὶ πεντήκοντ' ἄνδρας ἀπέστειλαν, δεόμενοι 20
 τυχεῖν συγγνώμης. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν ἀξιο-
 λογωτάτους τῶν ἀνδρῶν ἔλαβεν δμήρους.
 77 Ἐπανελθόντος δ' αὐτοῦ πάλιν εἰς τὴν Ἰρκαλίαν 220
 ἦκεν πρὸς αὐτὸν ἡ βασίλισσα τῶν Ἀμαζόνων, ὄνομα
 μὲν Θάλληστρις, βασιλεύουσα δὲ τῆς μεταξὺ τοῦ Φάσι- 25

5 <Βουκεφάλαν> addendum esse censeo. τὸν om. F.
 6 μὲν om. F. 8 ἔτι om. F, ast. not. Steph. 9 παλοδαμάστην F.
 10 προσίετο F. 11 συγκαθίεις F. 15 εἰ μὴ .. ἀποδώσειν F.
 16 τ'] δ' R. 18 ἀπεκατέστησαν F. 19 καὶ μετ' αὐτοῦ] μετ'
 αὐτοῦ δὲ καὶ F. 20 καὶ om. F. 24 ἦκεν ἡ βασίλισσα πρὸς
 αὐτόν X. 25 Θάλληστρις RX semper Θάλληστρις F (cf. Curt.
 VI 5, 25); Θαληστρία Strab. XI 5, 4.

δος καὶ Θερμώδοντος χώρας. ἦν δὲ τῷ τε κάλλει
καὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ διαφέρουσα καὶ παρὰ τοῖς
ὁμοεθνεῖσι θαυμαζομένη κατ' ἀνδρείαν, καὶ τὸ μὲν
πλήθος τῆς στρατιᾶς ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς Ἰρμανίας
5 ἀπολελοιπυῖα, μετὰ δὲ τριακοσίων Ἀμαζονίδων κεκοσ-
μημένων πολεμικοῖς ὄπλοις παραγενομένη. τοῦ δὲ 2
βασιλέως θαυμάζοντος τό τε παράδοξον τῆς παρουσίας
καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν γυναικῶν καὶ τὴν Θάλληστριν ἐρο-
μένον τίνα χρεῖαν ἔχουσα πάρεστιν, ἀπεφαίνετο παιδο-
10 ποίᾳς ἔνεκεν ἦκειν. ἐκείνον μὲν γὰρ τῶν ἀπάντων 3
ἀνδρῶν διὰ τὰς πράξεις ἄριστον ὑπάρχειν, αὐτὴν δὲ
τῶν γυναικῶν ἀλκῇ τε καὶ ἀνδρεία διαφέρειν· εἰκὸς
οὖν τὸ γεννηθῆν ἐκ θυεῖν γυναικῶν πρωτεύοντων ὑπερ-
ἔξειν ἀρετῇ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. καὶ πέρας ἤσθεῖς
15 ὁ βασιλεὺς καὶ προσδεξάμενος τὴν ἔντευξιν αὐτῆς καὶ
συμπεριενεχθεὶς ἡμέρας τρισκαίδεκα τιμήσας τε ἀξιο-
λόγοις δώροισι ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα δόξας ἤδη κευρατηκέναι τῆς ἐπι- 4
βολῆς καὶ τὴν βασιλείαν ἀδήριτον ἔχειν ἤρξατο ζηλοῦν
20 τὴν Περσικὴν τροφὴν καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν Ἀσια-
νῶν βασιλέων. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τὴν αὐλήν εἶχε
ῥαβδούχους Ἀσιαγενεῖς, ἔπειτα τοὺς ἐπιφανεστάτους
τῶν <Ἀσιανῶν> ἀνδρῶν δορυφορεῖν ἔταξεν, ἐν οἷς
ἦν καὶ ὁ Δαρειοῦ ἀδελφὸς Ὀξάθρης. εἶτα τό τε Περ- 5
25 σικὸν διάδημα περιέθετο καὶ τὸν διάλευκον ἐνεδύσατο

1 τε om. RX. 3 τὸ μίσηρόν πλήθος F, add. 2. m. μὲν.
5 τριακοσίων] τῶν X; cf. Curt. VI 5, 26. 6 παραγεγενημένη F.
10 ἦκειν om. F. μὲν om. F. τῶν] τὸν F. 11 αὐτὴν codd.;
corr. Dind. 13 γεννηθῆν] γενόμενον F. 15 αὐτῆς] αὐτῶν F,
corr. 1. m. 16 τρισκαίδεκα F; cf. Curt. VI 5, 32. τε om. F.
17 οἰκίαν F. 22 ῥαβδούχους εἶχεν F. 23 <Ἀσιανῶν> ad-
didi. 24 τε om. F. 25 ἐνέδυν F.

χιτώνα καὶ τὴν Περσικὴν ζώνην καὶ τᾶλλα πλὴν τῶν
 ἀναξυρίδων καὶ τοῦ κἀνδνος. διέδωκε δὲ καὶ τοῖς
 ἑταίροις περιπορφύρους στολὰς καὶ τοῖς ἵπποις Περ-
 6 σικὰς σκευὰς περιέθηκε. πρὸς δὲ τούτοις τὰς παλ-
 λακίδας ὁμοίως τῷ Δαρείῳ περιήγε<το>, τὸν μὲν 5
 ἀριθμὸν οὔσας οὐκ ἐλάττους πλήθει τῶν κατὰ τὸν ἐνι-
 αυτὸν ἡμερῶν, κάλλει δὲ διαπρεπεῖς ὡς ἂν ἐξ ἀπασῶν
 7 τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν ἐπιλελεγμένας. αὗται
 δὲ ἐκάστης νυκτὸς περιήεσαν τὴν κλινὴν τοῦ βασιλέως,
 ἵνα τὴν ἐκλογὴν αὐτὸς ποιήσῃται τῆς μελλούσης αὐτῷ 10
 συνεῖναι. τούτοις μὲν οὖν τοῖς ἐθισμοῖς Ἀλέξανδρος
 σπανίως ἐχρῆτο, τοῖς δὲ προὔπαρχοσι κατὰ τὸ
 πλεῖστον ἐνδιέτριβε, φοβούμενος τὸ προσκόπτειν τοῖς
 78 Μακεδόσιν. ὅμως δὲ πολλῶν αὐτῷ μεψιμοιρούντων
 τούτους μὲν ταῖς δωρεαῖς ἐθεράπευεν, αὐτὸς δὲ πν- 15
 θόμενος τὸν Ἀρεῖας σατραπὴν Σατιβαρζάνην ἀνηρηκέναι
 μὲν τοὺς καταλειμμένους ὑπ' αὐτοῦ στρατιώτας,
 συμφρονεῖν δὲ Βήσσῳ καὶ κενρικέναι μετ' αὐτοῦ
 διαπολεμεῖν Μακεδόσιν ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτόν. ὁ δὲ 221
 Σατιβαρζάνης τὴν μὲν δύναμιν ἠθροισεν εἰς Χορτά- 20
 κανα, πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν ἐν τούτοις τοῖς τόποις

2 ἀναξυρίδων—κἀνδνος] in marg. cod. R 1. m. adnotavit βασιλικῶν ὑποδημάτων et ἐσθῆτος Περσικῆς. ἀνέδωκε R, corr. 1. m. 3 παραπορφύρους R^X; at cf. Plut. de Alex. fort. I 8. τοὺς ἵππους F. 4 σκευὰς] στολὰς F. παλακίδας F. 5 περι- ἤγετο] περιήγε codd.; corr. Hertl. II, 2 p. 4 et Cobet p. 249. 7 cf. Curt. VI 6, 8. 8 αὗται F. 11 συνεῖναι] συνίεναι codd.; corr. Schaef. Melet. p. 63. 12 ἐχρήσατο F. ὑπάρχοσι R^X. 15 ταῖς δ.] an <μεγά>λαις δ.? cf. XVII 102, 4. 16 τὸν μὲν Δαρείου σατραπὴν R^X τὸν ἐν Δαρείας σ. F, corr. sec. alt. classis lect. 2. m.; corr. Reiske. 17 καταλελεγμένους R^X καταλεγμένους F; corr. Wess. (cf. Arr. III 25, 1). 18 κλινῶν F. μετ' ἐκείνων F. 20 Σατιβαρζάνης F. Χορτάκανα] Ἀρακάνανα iusta nominis forma, quod variis modis depravatam occurrit (cf. Tomaschek ap. P.—W. s. v.).

καὶ φυσικῇ διαφέρουσαν ὀχυρότητι, τοῦ δὲ βασιλέως 2
 ἐγγίσαντος κατεπλάγη τό τε μέγεθος τῆς δυνάμεως
 καὶ τὰς διαβεβοημένας τῶν Μακεδόνων ἀνδραγαθίας.
 διόπερ αὐτὸς μὲν μετὰ δισχιλλῶν ἰππέων ἐξέππευσε
 5 πρὸς Βῆσσου, παρακαλέσων βοηθεῖν κατὰ τάχος, τοῖς
 δ' ἄλλοις παρήγγειλε καταφυγεῖν εἰς ὄρος καλούμενον
 <Βαγῶν>, ἔχον πολλὰς δυσχωρίας καὶ <κατα>φυγὰς
 εὐθέτους τοῖς μὴ τολμῶσι κατὰ στόμα διακινδυνεύειν.
 ἂν πραξάντων τὸ παραγγελθὲν ὁ βασιλεὺς τῇ συνήθει 3
 10 φιλοτιμίᾳ χρησάμενος καὶ τοὺς καταφυγόντας εἰς τινα
 πέτραν ὀχυρὰν καὶ μεγάλην πολιορκήσας ἐνεργῶς ἠνάγκ-
 ασεν ἑαυτοὺς παραδοῦναι. μετὰ δὲ ταῦτα πάσας τὰς 4
 κατὰ τὴν σατραπείαν ταύτην πόλεις ἐν τριάκονθ' ἡμέ-
 ραις κατακτησάμενος προῆγεν ἐκ τῆς Ἰρκανίας καὶ
 15 διανύσας εἰς τὰ βασίλεια τῆς Δραγγινῆς ἐνταῦθα
 διέτριβε καὶ τὴν δύναμιν ἀνελάμβανε.

Κατὰ δὲ τοῦτους τοὺς καιροὺς περιέπεσε πράξει 79
 μοχθηρᾷ καὶ τῆς ἰδίας χρηστότητος ἀλλοτριᾷ. τῶν γὰρ
 φίλων τις τοῦ βασιλέως ὄνομα Δίμνος, μεμψιμοιρήσας
 20 τῷ βασιλεῖ περὶ τινῶν καὶ τῷ θυμῷ προπεσόν, ἐπι-
 βουλὴν συνεστήσατο κατ' αὐτοῦ. ἔχων δ' ἐρώμενον 2
 Νικόμαχον τοῦτον ἔπεισε κοινωῆσαι τῆς ἐπιβουλῆς.

2 ἐγγίσαντος] libri ἐπιστάντος; corr. ex XVII 87, 4. τῆς
 δυνάμεως] τοῦ βασιλέως F, corr. 2. m. 3 βεβοημένας F.
 4 δισχιλλῶν] cf. Curt. VI 6, 22. 5 βοηθήσειν F. 7 <Βαγῶν>
 add. quamvis dubitanter ex Ptol. VI 17. καταφυγὰς] φυγὰς
 codd.; corr. Cobet p. 249. 10 εἰς τινα] εἰς τὴν F. 11 ἐναρ-
 γῶς F (corr. 2. m.) X. 12 αὐτοὺς ἑαυτῶ F, corr. 2. m. προ-
 δοῦναι RX. 15 Δραγγινῆς RXF (corr. 2. m. in Δραγγήνης);
 Δραγγινῆ verior nominis forma (cf. Steph. Byz.); alii Δραγ-
 γινῆ (cf. Strab. XI 10; Ptol. VI 19). 19 Δίμνος] Dymnus ap.
 Curt. VI 7, 2 vocatur, Δίμνος ap. Plut. Alex. 49. μεμψιμ. F.
 21 ἐρώμενον X.

οὗτος δὲ νέος ἦν παντελῶς ἀνεκουνώσατο τὴν προᾶξιν
 τῷ ἀδελφῷ Κεβαλίῳ. ὁ δὲ φοβηθεὶς μὴ φθάσῃ τις
 τῶν συνειδότεων καὶ δηλώσῃ τὴν ἐπιβουλήν τῷ βασι-
 3 λεί, αὐτὸς ἔκρινε μηνῦσαι. παρελθὼν οὖν ἐπὶ τὴν
 αὐλήν καὶ συντυχῶν Φιλώτα καὶ διαλεχθεὶς παρεκε- 5
 λεύετο τὴν ταχίστην ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὴν προᾶξιν.
 ὁ δὲ Φιλώτας εἶτε καὶ διὰ τὸ κοιωνεῖν τῆς ἐπιβουλῆς
 εἶτε καὶ διὰ ῥαθυμίαν τὸν ῥηθέντα λόγον ἀργῶς ἐδέ-
 ξατο καὶ παρελθὼν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πολλῆς
 καὶ παντοδαπῆς κοινολογίας μετασχὼν οὐδὲν τῶν ὑπὸ 10
 4 Κεβαλίῳ ῥηθέντων ἀπήγγειλεν. ἐξελθὼν δὲ πρὸς
 τὸν Κεβαλίῳ εἶπεν ὅτι καιρὸν ἐπιτήδειον οὐκ ἔσχε
 διασαφῆσαι, ἐπηγγέλλετο δὲ τῇ ὑστεραῖα συντεύξεσθαι
 μόνῳ τῷ βασιλεῖ καὶ πάντα δηλώσειν τὰ ῥηθέντα. τὸ
 δὲ αὐτὸ προᾶξαντος τοῦ Φιλώτου καὶ τῇ ὑστεραῖα ὁ 15
 Κεβαλίῳ, εὐλαβηθεὶς μὴ δι' ἑτέρου μηνύσεως γενο-
 μένης αὐτὸς κινδυνεύσῃ, τὸν μὲν Φιλώταν παρέπεμψε,
 τῶν τὲ βασιλικῶν τιμῶν παίδων προσελθὼν καὶ τὰ κατὰ
 μέρος ἀπαγγέλλας ἠξίωσε τὴν ταχίστην ἀπαγγεῖλαι τῷ
 5 βασιλεῖ. ὁ δὲ τὸν μὲν Κεβαλίῳ εἰς τὴν ὀπλοθήκην 20
 εἰσαγαγὼν ἀπέκρυψεν, αὐτὸς δὲ τῷ βασιλεῖ μεταξὺ
 λοουμένῳ προσελθὼν ἀπήγγειλε τὰ ῥηθέντα καὶ διότι
 τὸν Κεβαλίῳ παρ' ἑαυτῷ φυλάττει. ὁ δὲ βασιλεὺς 22
 καταπλαγείς εὐθὺς τὸν τε Λίμνον συνέλαβε καὶ μαθὼν
 ἅπαντα μετεπέμψατο τὸν τε Κεβαλίῳ καὶ τὸν Φιλώ- 25
 6 ταν. ἀνακρινόμενων δ' ἀπάντων καὶ τῆς πράξεως
 ἐξεταζομένης ὁ μὲν Λίμνος ἑαυτὸν κατέσφαξε, τοῦ δὲ

1 νέος] lacuna hic est in cod. R usque ad medium caput 81;
 unum excidit folium. 10 κοινολογίας X. 13 τὴν ὑστεραίαν F.
 14 τὸ δέ] τοῦτο δὲ X. 16 ἑτέρων F. τῆς μηνύσεως F.
 17 κινδυνεύσει X. 22 λουμένῳ Dind.

Φιλώτου ῥαθυμίαν μὲν ἑαυτοῦ προσομολογήσαντος,
 τὴν δ' ἐπιβουλήν ἀπαρνούμενου τὴν κρίσιν ὑπὲρ τού-
 του τοῖς Μακεδόσιν ἐπέτρεψεν. πολλῶν δὲ ῥηθέντων 80
 λόγων οἱ Μακεδόνες κατέγνωσαν τοῦ Φιλώτου καὶ
 5 τῶν <συγ>καταιτιαθέντων θάνατον· ἐν οἷς ὑπῆρχε
 Παρμενίων ὁ πρῶτος εἶναι δοκῶν τῶν Ἀλεξάνδρου
 φίλων, τότε δὲ οὐ παρών, ἀλλὰ δόξας διὰ τοῦ ἰδίου
 υἱοῦ Φιλώτου πεποιῆσθαι τὴν ἐπιβουλήν. ὁ μὲν οὖν 2
 Φιλώτας, βασανισθεὶς πρότερον καὶ ὁμολογήσας τὴν
 10 ἐπιβουλήν, κατὰ τὸ τῶν Μακεδόνων ἔθος μετὰ τῶν
 συγκαταγνωσθέντων ἐθανατώθη. ὁμοίως δὲ τούτῳ
 καὶ ὁ Λυγκιστὴς Ἀλέξανδρος, αἰτίαν ἔχων ἐπιβεβου-
 λευκέναι τῷ βασιλεῖ, τριετὴ μὲν χρόνον ἐν φυλακῇ
 τηρούμενος διετέλεσε, διὰ τὴν πρὸς Ἀντίγονον οἰκει-
 15 ὄτητα τετευχῶς ἀναβολῆς, τότε δ' εἰς τὴν τῶν Μακε-
 δόνων κρίσιν παραχθὲς καὶ κατὰ τὴν ἀπολογία ἀπο-
 ρηθεὶς λόγων ἐθανατώθη. ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐκπέμψας 3
 τινὰς ἐπὶ δρομάδων καμήλων καὶ φθάσας τὴν φήμην
 τῆς περὶ τὸν Φιλώταν τιμωρίας τὸν πατέρα τοῦ Φι-
 20 λώτου Παρμενίωνα ἐδολοφόνησε, τεταγμένον μὲν τῆς
 Μηδείας ἄρχοντα, πεπιστευμένον δὲ τοὺς βασιλικοὺς
 θησαυροὺς ἐν Ἐκβατάνοις, ἔχοντας ταλάντων ὀκτωκαί-
 δεκα μυριάδας. ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐπιλεξάμενος ἐκ τῶν 4
 Μακεδόνων τοὺς ἀλλοτρίας κατ' αὐτοῦ προῖεμένους
 25 φωνὰς καὶ τοὺς ἡγνακτικότητας ἐπὶ τῷ τοῦ Παρμενίω-
 νος θανάτῳ, πρὸς δὲ τούτοις τοὺς ἐν ταῖς ἀποστα-
 λείσας εἰς Μακεδονίαν ἐπιστολαῖς ἀλλότριόν τι γεγρα-

2 τούτων X. 5 <συγ>καταιτιαθέντων coniecti. θανά-
 του F. 6 εἶναι] καὶ F, corr. 2. m. 12 Λυγκιστὴς XF.
 13 τριετὴ ... χρόνῳ F. 12 cf. XVII 32, 1sq. 14 πρὸς Ἀντί-
 γονον] πρὸς Ἀντίπατρον (cuius gener Alexander erat) Freinsh.
 21 Μηδείας XF. 23 μυριάδων F. 26 τοὺς om. F.

φότας τοῖς οἰκείοις περὶ τῶν τῷ βασιλεῖ συμφερόντων εἰς ἓν κατέλεξε σύστημα καὶ προσηγόρευσεν ἀτάκτων τάγμα, ὅπως μὴ διὰ τὰς τούτων ἀκαίρους φωνὰς καὶ παρρησίας τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν Μακεδόνων συν-
διαφθειρηται.

- 81 Ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος καὶ τὰ κατὰ τὴν Δραγγινὴν καταστήσας ἀνέβη μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς πρότερον μὲν Ἀριμασπούς, νῦν δ' Εὐεργέτας ὀνομαζομένους διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Κύρος δὲ τὴν Μήδων ἀρχὴν μεταστήσας εἰς Πέρσας ἓν τινι στρα-
τεία περιληφθεὶς ἐν ἐρήμῳ χώρῳ [καὶ] πάσῃ σπάνει τῶν ἀναγκαίων ἦλθε μὲν ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους, διὰ τὴν ἔνδειαν τῆς τροφῆς ἀναγκαζομένων τῶν στρατιω-
τῶν ἀλλήλους σαρκοφαγεῖν, τῶν δ' Ἀριμασπῶν τρισ-
μυρίας ἀμάξας σίτου γεμούσας παρακομισάντων σωθεῖς¹⁵
παραδόξως ἀτελείαις τε καὶ ἄλλαις δωρεαῖς ἐτίμησε τὸ ἔθνος καὶ τὴν προὔπαρχουσαν προσηγορίαν ἀφελόμενος
2 προσηγόρευσεν Εὐεργέτας. τότε δὲ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν τούτων χώραν στρατεύσας καὶ τῶν ἐγγωρίων φιλοφρόνως αὐτὸν προσδεξαμένων ἐτίμησε τὸ ἔθνος²⁰
ταῖς ἀρμοζούσαις δωρεαῖς. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ὀμόρων τῶν ὀνομαζομένων Κεδρωσίων ποιησάντων καὶ τούτους

6 Δραγγινὴν X Δραγγίνην F. 8 Ἀριμάσπους] cf. Curt. VII 3, 1; Just. XII 5, 9; ep. Mett. p. 97, 17; Steph. Byz.; Ἀριάσπαι Arr. III 27, 4; Strab. I 2, 10; Ptol. VI 19. 10 στρατιᾶ F, corr. 2. m. 11 περιλειφθεὶς F. [καὶ] del. Dind. 12 ἐπὶ codd.; εἰς Hertl. II, 2 p. 5; ἦλθε μὲν καὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὀπέστη F. 15 σωθεῖς παραδ.] εὐθὺς παραδ. F, σωθεῖς suprascr. 2. m. 18 ὁ Ἄλ. F. 19 στρατοπαδεύσας X. 20 αὐτῷ (corr. 2. m.) φιλοφρόνως F. προσδεξαμένων] hic denno incipit R. 22 Κεδρωσίων] ita D. semper (cf. XVII 104, 4sq.; XVIII 3, 3); cf. Curt. IX 10, 5sq.; Just. XIII 4, 22; Steph. Byz. s. v. Κεδρ.; alii Γεδρωσία (Plut. Alex. 66; Strab. XV 2, 3; Ptol. VI 21; Steph. Byz. s. v. Γεδρ.) vel Γαδρωσία (cf. Arr. III 28, 1; VI 23, 4sq.).

ταῖς προπούσαις χάρισιν ἡμίψατο. ἀμφοτέρων δὲ τῶν
 εἰρημένων ἔθνῶν τὴν στρατηγίαν Τιριδάτη παρέδωκεν.
 περὶ ταῦτα δὲ αὐτοῦ διατρίβοντος ἤκον τινες ἀπαγ- 3
 γέλλοντες ὅτι Σατιβαρζάνης ἐκ τῆς Βακτριανῆς μετὰ
 5 δυνάμεως πολλῆς ἰπικῆς παραγευόμενος εἰς τὸ τῶν
 Ἀρίων ἔθνος ἀπέστησε τοὺς ἐγγωρούς ἀπ' Ἀλεξάνδρου.
 ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας τὸ γεγονός ἀπέστειλεν ἐπ' αὐ-
 τὸν μέρος τῆς δυνάμεως, στρατηγὸς ἐπιστήσας Ἐρι-
 γυῖον καὶ Στασάνορα, αὐτὸς δὲ τὴν Ἀραχωσίαν κατα-
 10 στρεψάμενος ὀλίγαις ἡμέραις ὑπήκοον ἐποίησεν.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 82
 μὲν ἦρχεν Εὐθύκριτος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν
 ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Πλάτιος καὶ Λεύκιος Πα-
 πύριος, Ὀλυμπιάς δ' ἦρχθη τρίτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν δέκα,
 15 <καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Κλέτων Μακεδῶν.> ἐπὶ δὲ
 τούτων Ἀλέξανδρος ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς ὀνομαζο-
 μένους Παροπανισάδας. ἡ δὲ τούτων χώρα κεῖται μὲν 2
 ὑπ' αὐτὰς τὰς ἄρκτους, χιονοβολεῖται δὲ πᾶσα καὶ
 τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι δυσεπίβατός ἐστι διὰ τὴν ὑπερ-
 20 βολὴν τοῦ ψύχους. ἡ πλείστη δὲ πεδιάς οὕσα καὶ
 ἄξυλος πολλαῖς κόμαις διέληπται. αὐταὶ δὲ τὰς τῶν 3

2 Τιριδάτη XF (cf. XVII 69, 1). 4 Σατιβαρζάνης F.
 6 Ἀρίων RX semper Ἀρείων F; cf. Strab. XI 10sq.; Steph. Byz.
 s. v.; ceteri Ἀρεία. 8 ἐπιστήσας ἐν αὐτοῖς X. 9 Στασάνορα]
 Κάρανον Arr. III 28, 2; Curt. VII 3, 2. Ἀραχωσίαν R (corr. 2. m.);
 cf. XVIII 3, 3. 10 ἐπήκοον F, corr. 2. m. 11 ἐνιαυσιαίου F.
 13 διεδέξατο X. Πλάτιος libri omnes (Plautius Cosp.); cf. Liv.
 VIII 19. καί] καὶ μετ' αὐτὸν X. Παπύριος F. 15 olym-
 pionicæ nomen ex Eus. chron. suppl. Wess. 17 Παροπανι-
 σάδας] ita codd. semper recte (cf. Niese, Gesch. d. gr. u. mak.
 St. I p. 112 a. 3); cf. Ptol. VI 18; Steph. Byz. Παροπάννισος;
 usitatiores formæ Παροπανισάδαι (cf. Strab. XV 2, 9sq.) vel
 Παρραπανισάδαι (cf. Arr. V 3, 2sq.). 19 ἄλλοεθνεσί Dind.
 Jahrb. f. kl. Phil. 99 (1869) p. 472. 21 διέληπτο F. αὐταὶ]
 αὐτὰς F.

οικιῶν στέγας ἔχουσιν ἐκ πλίνθων *εἰς ὄξυ συνηγ-
 μένων ἐχούσας καμάραν· κατὰ δὲ μέσην τὴν ὀροφήν
 ἀπολειμμένης διαυγείας διὰ ταύτης ὁ καπνὸς ἐκφέρε-
 ται καὶ πανταχόθεν τῆς οἰκοδομίας περιεχούσης οἱ
 4 κατοικοῦντες πολλῆς σκέπης τυγχάνουσιν. οἱ δ' ἐγγώριοι 5
 διὰ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος τὸ πλέον μέρος τοῦ ἐν-
 αυτοῦ ταῖς οἰκίαις ἐνδιατριβουσι, παρεσκευασμένας
 ἔχοντες τὰς ἰδίας τροφάς· τὰς δ' ἀμπέλους καὶ τὰ
 καρποφόρα τῶν δένδρων περιχώσαντες καὶ τὴν τοῦ
 χειμῶνος ὥραν ἐάσαντες πάλιν ἀναστέλλουσι τὴν γῆν 10
 5 κατὰ τὸν τοῦ βλαστοῦ καιρὸν. ἔπασα δ' ἡ τῆς χώρας
 φύσις οὔτε χλωρὰν οὐδ' ἡμερον ἔχει πρόσοψιν, ἀλλὰ
 λευκὴν καὶ ἀνταυγῆ <διὰ> τὴν χιόνα καὶ τὸν ἐν
 αὐτῇ πηγνύμενον κρύσταλλον. διόπερ οὔτ' ὄρνέου
 προσκαθίζοντος οὔτε θηρίου διοδεύοντος ἄξενα καὶ 15
 6 ἀνεπίβατα πάντα τὰ μέρη τῆς χώρας ὑπήρχεν. ἀλλ'
 ὅμως ὁ βασιλεὺς τούτων ἀπάντων ἀντιπραττόντων τῆ
 στρατιᾶ τῆ συνήθει τόλμη καὶ καρτερίᾳ τῶν Μακε-
 7 δόνων περιεγίνετο τῆς τοπικῆς δυσπραπειείας. διὸ δὴ 224
 πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς τάξεως 20
 συνακολουθούτων ἐξαδυνατοῦντες ἀπελείποντο· ἔνιοι
 δὲ διὰ τὴν τῆς χιόνος ἀνταύγειαν καὶ σκληρότητα τῆς

1 στέγας] στας F (in ras.). *εἰς ὄξυ συνηγμένων ἐχούσας (ἐχουσῶν F) καμάραν codd.; εἰς ὄξυ συνηγμένην ἐχούσας καμάραν Hertl. II, 2 p. 5; fort. ἐχούσας (ἐχουσῶν) delendum (rep. ex v. 1) et scribendum εἰς ὄξυ συνηγμένης <τῆς> καμάρας. (cf. II 9, 2; 34, 5; XVII 105, 5); cf. Curt. VII 3, 8sq. 2 τὴν om. F. 4 καὶ πανταχόθεν] πανταχόθεν οὖν F. οἱ <τῆδε> κ. XVII 105, 5. 13 <διὰ> addendum videtur. 15 ἄξενα om. F, suppl. 2. m. 16 πάντα om. F, suppl. 2. m. τῆς γῆς F, suprascr. 2. m. ἐκείνης. 19 περιεγίνετο cf. Hultzsch pr. Pas. p. 12. δυσπραπειείας R (corr. 2. m.) XF. 22 ἀνταυγίαν F. σκληρότητι F, corr. 2. m.; cf. Suid. s. v. ἀνταυγίς κόρας.

ἀναβαλλομένης ἀνακλάσεως ἐφθείροντο <τὴν θρασιν>. σαφές δ' οὐδὲν ἐκ διαστήματος ἦν ἰδεῖν, ἀλλὰ μόνον 8 τῷ καπνῷ δηλουμένων τῶν κωμῶν *ἐλάμβανον οἱ Μακεδόνες οὗ κατοικοῦσιν ἐπιστάμενοι. τούτῳ δὲ τῷ 5 τρόπῳ τῶν κωμῶν ἀλισκομένων, καὶ τῶν στρατιωτῶν τῷ πλήθει τῆς ὠφελείας διορθουμένων τὴν κακοπάθειαν ταχὺ πάντων τῶν ἐγγχωρίων ὁ βασιλεὺς ἐκνείυσεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα παρελθὼν πλησίον τοῦ Κανκάσου 83 10 κατεστρατοπέδευσεν, ὃ τινες Παροπάνισον ὄρος προσγορεύουσι. τὸ δ' ὄρος τοῦτο κατὰ πλάτος διελθὼν ἐν ἡμέραις ἐκαίδεκα πόλιν ἔκτισε κατὰ τὴν εἰσβολὴν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Ἰνδικήν, ἣν ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν. κατὰ δὲ μέσον τὸν Κανκάσον ἔστι πέτρα δέκα 15 σταδίων ἔχουσα τὴν περιμετρον, τεττάρων δὲ σταδίων τὸ ὕψος, ἐν ἧ καὶ τὸ Προμηθέως σπήλαιον ἐδεικνυθ' ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων καὶ ἡ τοῦ μυθολογηθέντος ἀετοῦ κοίτη καὶ τὰ τῶν δεσμῶν σημεῖα. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 2 καὶ ἄλλας πόλεις ἔκτισεν, ἡμέρας ὀδὸν ἀπέχουσας τῆς 20 Ἀλεξανδρείας. κατώκισε δ' εἰς ταύτας τῶν μὲν βαρβάρων ἑπτακισχιλλούς, τῶν δ' ἐκτὸς τάξεως συνακολουθούτων τρισχιλλούς καὶ τῶν μισθοφόρων τοὺς βουλο-

1 ἐφθείροντο] <τὴν θρασιν> addidi ex XVI 34, 5; ἐτυφλοῦντο Madv. I p. 506. 3 *ἐλάμβανον οἱ Μακ. οὗ κατοικοῦσιν ἐπιστάμενοι] sensus apertus (cf. Curt. VII 3, 15); ἐπιστάμενοι Wess.; ἐλάνθανον οἱ Μακ. τοῖς κατοικοῦσιν ἐπιστάμενοι Madv. I p. 506. 12 ἐκαίδεκα] ἔξκ. F; aliter Curt. VII 3, 22; Strab. XV 2, 10. 13 Ἰνδικήν] Μηδικήν codd.; corr. Reiske; cf. ep. Mett. p. 97, 17 (Niese l. l. p. 113 a. 3). 14 ἔστι om. F. καὶ δέκα F. 14. 15 cf. Curt. VII 3, 22; aliter Strab. XV 1, 8. 19 ἄλλας πόλεις ἀπέχουσας] ἄλλην πόλιν ἀπέχουσαν F; at cf. Droysen Hell. I² 2 p. 37 a. 1. 20 αὐτάς] ταύτας F. 21 ἐκτὸς τάξεων RX (contra D. consuetudinem); cf. XVII 82, 7. 21. 22 cf. Curt. VII 3, 23.

- 3 μένους. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν προῆγεν εἰς τὴν Βακτριανήν, ἀκούων τὸν Βῆσσον διάδημά τε ἀνεληφέναι καὶ δυνάμεις ἀθροίζειν. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀλέξανδρον ἐν τούτοις ἦν.
- 4 Οἱ δ' εἰς τὴν Ἀρίαν ἀπεσταλμένοι στρατηγοὶ 5 καταλαβόντες τοὺς ἀφεστηκότας δυνάμεις ἀξιολόγους ἠθροικότας καὶ στρατηγὸν ἔχοντας Σατιβαρζάνην, ἄνδρα στρατηγικὸν καὶ ἀνδρεία διαφέροντα, κατεστρατοπέδουσαν πλησίον τῶν πολεμίων. γινομένων δὲ πολλὰς ἀκροβολισμῶν μέχρι μὲν τινος μάχαι κατ' ὀλίγους 5 ἐγίνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης καὶ τῶν βαρβάρων ἰσόμαχον ποιοῦντων τὸν κίνδυνον ὁ τῶν ἀποστατῶν στρατηγὸς Σατιβαρζάνης, ἀφελὼν ταῖς χερσὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν κράνος καὶ δέξας αὐτὸν ὃς ἦν, προεκαλέσατο τὸν βουλόμενον τῶν στρατηγῶν 15 6 μονομαχῆσαι. ὑπακούσαντος δὲ τοῦ Ἐριγνιοῦ καὶ γενομένης μάχης ἠρωικῆς συνέβη νικῆσαι τὸν Ἐριγνιόν. οἱ δὲ βάρβαροι διὰ τὸν τοῦ στρατηγοῦ θάνατον καταπλαγέντες καὶ λαβόντες τὴν ἀσφάλειαν παρέδωκαν ἑαυτοὺς τῷ βασιλεῖ. 20
- 7 Βῆσσος δ' ἑαυτὸν ἀναδεδειγὼς βασιλέα τοῖς θεοῖς ἔθυσε καὶ τοὺς φίλους παραλαβὼν εἰς τὴν εὐωχίαν κατὰ τὸν πότον διηνέχθη πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, 225 ὄνομα Βαγωδάραν. τῆς δὲ φιλοτιμίας ἐπὶ πλεόν προελθούσης ὁ μὲν Βῆσσος παροξυνθεὶς ἐπεβάλετο τὸν 25 Βαγωδάραν ἀνελεῖν καὶ ὑπὸ τῶν φίλων πεισθεὶς μετ-

2 Βακτρίαν οὗ ἦν ἀκούων F. 5 Ἀρίαν R Ἀρίαν F (Ἀρείαν 2. m.). 7 Σατιβαρζάνην F. 8 στρατηγία καὶ F. 10 κατ' ὀλίγον X. 16 Ἐριγνίου F. 17 Ἐριγνιον F. 24 Βαγωδάραν] Βαγωδάραν ἄν (sic) F; Cobares Curt. VII 4, 88sq. πλείον F. 25 Βῆσσος X semper. παροξυνθεὶς] παρορμηθεὶς F. 26 Βαγωδάραν F.

ευόησεν. ὁ δὲ τὸν κίνδυνον ἐκφυγῶν νυκτὸς ἔφυγε 8
 πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον. τῇ δὲ τούτου σωτηρίᾳ καὶ ταῖς
 δοθησομέναις ὑπ' Ἀλεξάνδρου δωρεαῖς προκληθέντες
 οἱ μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων συνεφρόνησαν καὶ συλλα-
 5 βόντες τὸν Βῆσσον ἀπήγαγον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον.
 ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους μὲν ἐτίμησεν ἀξιολόγοις δωρεαῖς, 9
 τὸν δὲ Βῆσσον παρέδωκε τῷ ἀδελφῷ τοῦ Δαρείου καὶ
 τοῖς ἄλλοις συγγενέσιν εἰς τιμωρίαν. οἱ δὲ πᾶσαν
 ὕβριν καὶ αἰκίαν προσενεγκάμενοι καὶ τὸ σῶμα κατὰ
 10 λεπτὸν συγκόψαντες τὰ μέλη διεσφενδόνησαν.

* * *

Ἐπὶ δὲ τούτοις γενομένων τῶν ὄρκων ἡ μὲν βασι- 84
 λισσα τὴν μεγαλοφυλίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου θαυμάσασα
 δῶρά τε κρᾶτιστα ἐξέπεμψε καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον
 15 ποιήσκειν ἐπηγγέλματο. * οἱ δὲ μισθοφόροι παραχρηῖμα
 κατὰ τὰς ὁμολογίας ἐκ τῆς πόλεως ἀπελθόντες καὶ
 σταδίους ὀγδοήκοντα προελθόντες ἀνεπικωλύτως κατ-
 εστρατοπέδευσαν, οὐδεμίαν ἔννοιαν λαμβάνοντες τοῦ
 μέλλοντος. ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἀμετάθετον ἔχων τὴν 2
 20 πρὸς τοὺς μισθοφόρους ἀλλοτριότητα διεσκευασμένην
 ἔχων τὴν δύναμιν ἐπηκολούθησε τοῖς βαρβάροις καὶ
 προσπεσῶν αὐτοῖς ἄφνω πολλὴν ἐποίησε φόνον. οἱ δὲ
 μισθοφόροι τὸ μὲν πρῶτον ἐβόων παρὰ τοὺς ὄρκους
 αὐτοὺς πολεμεῖσθαι καὶ τοὺς ἀσεβονμένους ὑπ' αὐτοῦ

2 τὸν om. R. 3 δώροις F. 11 hic vasta lacuna, qua sedecim indicis capita perierunt; lacunae signa posuerunt R et F, in quo tria folia vacua relinquuntur; non animadvertit Cospus qui pergit: „regina autem Bessi“. intelligitur Cleophris regina de qua Curtius VIII 10, 22sq. et Justinus XII 7, 9sq. (cf. Arr. IV 27, 4). 14 κρᾶτιστ' ἐξέπεμψε Kaelker p. 316. 15 hic lacuna minor; de eis quae sequuntur cf. Arr. IV 27, 3. 4. 18 λαβόντες ἢ λαμβάνοντες X. 24 αὐτοὺς codd.; corr. edd.

θεοὺς ἐπεκαλοῦντο· ὁ δ' Ἀλέξανδρος μεγάλη τῆ φωνῇ
 πρὸς αὐτοὺς ἀνεβόησεν ὅτι συνεχώρησεν αὐτοῖς ἐκ τῆς
 πόλεως ἀπελθεῖν, οὐ φίλους εἶναι διὰ παντὸς Μακε-
 3 δόνων. οἱ δὲ μισθοφόροι τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων
 οὐ καταπλαγέντες συνεφράξαντο καὶ τὴν ὄλην τάξιν 5
 ποιήσαντες κυκλωτέῃ τὰ τε τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας
 εἰς μέσον ἀπέλαβον, ὥστε πανταχόθεν τοῖς προσμαχο-
 μένοις ἀσφαλῶς ἀντιτάττεσθαι. ἀπονοηθέντων δ' αὐ-
 τῶν καὶ διὰ τὴν τόλμαν καὶ διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀγῶσιν
 ἀρετὴν ἰσχυρὰν μάχην συστησαμένων καὶ τῶν Μακε- 10
 δόνων φιλοτιμουμένων μὴ λειφθῆναι τῆς τῶν βαρ-
 βάρων ἀνδραγαθίας μεγάλην κατάπληξιν εἶχεν ὁ κιν-
 4 δυνος. ἐκ χειρὸς γὰρ τῆς μάχης οὔσης καὶ συμπλεκο-
 μένων τῶν ἀγωνιζομένων ἀλλήλοις πολλὰ καὶ παντοῖα
 διαθέσεις θανάτων καὶ τραυμάτων ἐγίνοντο· οἱ γὰρ 15
 Μακεδόνες ταῖς σαρίσαις ἀναρρήσσοντες τὰς τῶν βαρ- 226
 βάρων πέλτας τὰς ἀκμὰς τοῦ σιδήρου τοῖς πνεύμοσιν
 ἐνήρειδον, οἱ δὲ μισθοφόροι τὰς λόγχας ἀκοντίζοντες
 εἰς ἀθρόους τοὺς πολεμίους οὐχ ἡμάρτανον, σύνεγγυς
 5 κειμένον τοῦ σκοποῦ. διὸ καὶ πολλῶν μὲν τραυματι- 20
 ζομένων, οὐκ ὀλίγων δὲ τελευτώντων αἱ γυναῖκες τὰ
 τῶν πεσόντων ὄπλα λαμβάνουσαι συνηγωνίζοντο τοῖς
 ἀνδράσιν· ἢ γὰρ δξύτης τοῦ κινδύνου καὶ τὸ τῆς
 ἐνεργείας δεινὸν ἠνάγκαζεν αὐτὰς παρὰ φύσιν τρέπε-
 σθαι πρὸς ἀλκὴν. διὸ καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν καθοπλι- 25
 σθεῖσαι συνησπίζον τοῖς ἰδίοις ἀνδράσι, τινὲς δὲ ἕνευ
 ὄπλων ἐμπίπτουσαι τῶν ἀσπίδων ἐπελαμβάνοντο καὶ

1 τῆ om. F. 6 τε om. F. 7 τοῖς μαχομένοις RX. 14 τῶν
 συναγωνιζομένων ἐν ἀλλήλοις F. 15 θανάτων καὶ τραυμάτων
 om. F, suppl. 2. m. in marg. ἐγίνοντο RX. 16 σαρίσαις] in
 marg. 1. m. μακροῖς δόρασιν RX. ἀναρρήσσοντες omnes; ἀναρ-
 ρήττοντες Dind. 17 πνεύμασιν F, corr. 2. m.

πολλά τοὺς πολεμίους ἐνεπόδιζον. τέλος δὲ πάντες 6
μετὰ τῶν γυναικῶν ἀγωνισάμενοι καὶ κατακοπέντες
ὑπὸ τοῦ πλήθους τὸν ἔνδοξον θάνατον τῆς ἀγεννοῦς
φιλοζωίας ἠλλάξαντο. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸν τε ἀχρεῖον
5 καὶ ἄνοπλον ὄχλον καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ὑπολειφθεῖ-
σας ἀπάγων τοὺς ἵππους συνεπέστησεν.

Πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας πόλεις ἐκπολιορκήσας καὶ 85
τοὺς ἀντιταττομένους ἀνελὼν προῆγεν ἐπὶ τὴν πέτραν
τὴν Ἰσορῶν καλουμένην· εἰς γὰρ ταύτην οἱ περι-
10 λειφθέντες τῶν ἐγχωρίων διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
ὀχυρότητος καταπεφύγεισαν. λέγεται γὰρ τὸ παλαιὸν 2
Ἡρακλέα ταύτην τὴν πέτραν ἐπιβαλλόμενον πολιορκεῖν
ἀποστῆναι διὰ τινὰς ἐπιγενομένους σεισμοὺς μεγάλους
καὶ διοσημείας. ὁ δ' Ἀλέξανδρος πυθόμενος περὶ τού-
15 των ἔτι μᾶλλον παρωξύνθη πολιορκῆσαι τὸ ὄχυρωμα
καὶ διαμιλληθῆναι τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. ἡ δὲ πέτρα 3
τὸν μὲν περίβολον εἶχε σταδίων ἑκατόν, τὸ δ' ὕψος
ἑκκαίδεκα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν ὀμαλὴν καὶ πάντη περι-
φερῆ· καὶ τὸ μὲν πρὸς μεσημβρίαν μέρος αὐτῆς προσ-
20 ἐκλύξεν ὁ Ἰνδὸς ποταμός, μέγιστος ὢν τῶν κατὰ τὴν
Ἰνδικήν, τὰ δ' ἄλλα μέρη περιείχετο φάραγξι βαθείαις
καὶ κρημνοῖς ἀπροσίτοις. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου κατα- 4
σκεψαμένου τὴν δυσχωρίαν καὶ τὴν ἐκ βίας ἄλωσιν

1—3 τέλος δὲ πάντες ὑπὸ τοῦ πλήθους κατακοπέντες μετὰ
γυναικῶν ἀγωνισάμενοι τὸν ἔνδοξον θάνατον X. 6 an τοὺς
<ικανούς> ἵπποις? cf. XIX 97, 1. 9 καλουμένην Ἰσορῶν F;
Ἰσορῶν R^X; cf. Arr. IV 28, 1 sqq.; Strab. XV 1, 8; Aornis Curt.
VIII 11, 2; Avernum ep. Mett. p. 103, 31. 11 καταπεφύγεισαν
R^X καταπεφύγεσαν F; cf. Vogel I p. XXXVII; Winer-Schm.
p. 99. τὸν παλαιὸν codd.; corr. Steph. 12 ἐπιβαλλόμενον F.
13 μεγάλους σεισμούς F. 14 διοσημείας codd. 17 ἑκατόν]
διακοσίων Arr. IV 28, 3; circuitus XVII stadiorum ep. Mett.
p. 103, 31; cf. Droysen Hell. I² 2 p. 116 a. 1; Anspach de Alex.
M. exp. Ind. 1901 I p. 30 a. 84. 18 ἑκκαίδεκα] ἑνδεκα Arr. l. 1.

ἀπογόνουτος ἦκέν τις πρὸς αὐτὸν πρεσβύτης μετὰ δυεῖν
 5 υἱῶν. οὗτος δ' ὢν πένης παντελῶς καὶ πολὺν χρόνον
 ἐντεθραμμένος τοῖς τόποις κατὰ μὲν ἕν τινα σπη-
 λαῖω τρεῖς στιβάδας ἔχοντι κατὰ τὴν πέτραν ἐντετμη-
 μένας, ἐν αἷς ὁ γέρον μετὰ τῶν υἱῶν ἐναυλιζόμενος 5
 ἐμπειρίαν περιεπεποίητο τῶν τόπων. οὗτος οὖν προσ-
 ελθὼν τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ περὶ ἑαυτὸν δηλώσας ἐπηγ-
 γειλατο καθηγήσεσθαι διὰ τῆς δυσχωρίας καὶ ποιήσειν
 αὐτὸν ὑπερδέξιον γενέσθαι τῶν κατειλημμένων τὴν
 6 πέτραν βαρβάρων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπαγγελιάμενος 10
 μεγάλας δωρεὰς δώσειν καὶ τῷ πρεσβύτῃ χρησάμενος
 ὁδηγῶ πρῶτον μὲν τὴν πάροδον τὴν εἰς τὴν πέτραν
 φέρουσαν κατελάβετο καὶ μηδεμιᾶς οὔσης ἄλλης ἐξόδου
 συνέκλεισε τοὺς βαρβάρους εἰς ἀβοήθητον πολιορκίαν·
 ἔπειτα τῇ πολυχειρίᾳ χάσας τὴν φάραγγα κατὰ τὴν 15
 227 ῥίξαν τῆς πέτρας, προσελθὼν ἐνεργῆ πολιορκίαν συνεστή-
 σατο, συνεχῶς ἐφ' ἡμέρας ἑπτὰ καὶ τὰς ἴσας νύκτας
 7 ἐκ διαδοχῆς τὰς προσβολὰς ποιούμενος. τὸ μὲν οὖν
 πρῶτον οἱ βάρβαροι διὰ τὰς τῶν τόπων ὑπεροχὰς
 προετέρουσαν καὶ πολλοὺς ἀνήρουν τῶν προπετῶς βια- 20
 ζομένων· τοῦ δὲ χάματος συντελεσθέντος καὶ τῶν ὀξυ-
 βελῶν καταπελτῶν καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων ἐπισταθέν-
 των, πρὸς δὲ τούτοις τοῦ βασιλέως φανεροῦ καθεστῶτος
 ὡς οὐκ ἀποστήσεται τῆς πολιορκίας οἱ μὲν Ἴνδοι
 κατεπλάγησαν, ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐμφρόνως προἰδόμενος 25

2 οὗτος δ' ἦν F. 3 μὲν] δ' F. 4 τρεῖς στιβάδας] τρεῖς F
 in ras. ab 2. m.; scriptum erat haud dubie προσστιβάδας;
 cf. Suid. s. v. προσστιβάδες. 6 περιεποιεῖτο R.X. 7 αὐτὸν F.
 13 κατέλαβε F. διεξόδου F. 15 κατὰ τὴν ῥίξαν] καὶ τὴν
 ῥίξαν R.X. (καὶ τὴν δυσχωρίαν F, adscr. 2. m. in marg. ῥίξαν);
 correxi (cf. II 13, 8). 17 ἐπι R. ἐπτά] cf. Curt. VIII 11, 9.
 21 συντελεσθέντος om. F, suppl. 2. m. in marg. 25 προειδό-
 μενος R.X.

τὸ μέλλον ἐξέλιπεν τὴν ἐν τῇ παρόδῳ κατειλημμένην
φυλακὴν, διδοὺς ἕξοδον τοῖς βουλομένοις ἐκ τῆς πέτρας
ἀναχωρεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι φοβηθέντες τὰς τε τῶν
Μακεδόνων ἀρετὰς καὶ τὴν τοῦ βασιλέως φιλοτιμίαν
5 νυκτὸς ἐξέλιπον τὴν πέτραν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τοῖς 86
κενοῖς τοῦ πολέμου καταστρατηγήσας τοὺς Ἴνδους
χωρὶς κινδύνου ἐκυρλευσε τῆς πέτρας. καὶ τῷ μὲν
ὀδηγήσαντι τὰς ὁμολογημένας δωρεὰς ἀπέδωκεν, αὐτὸς
δὲ ἀνέξευξε μετὰ τῆς δυνάμεως. καθ' ὃν καιρὸν 2
10 Ἀφρῖκης τις Ἴνδός, ἔχων μὲν στρατιώτας δισμυροὺς,
ἐλέφαντας δὲ πεντεκαίδεκα, διέτριβε περὶ τὸν τόπον.
τοῦτον δὲ τινες ἀνελόντες καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
πρὸς Ἀλέξανδρον ἐνέγκαντες διὰ ταύτης τῆς εὐεργεσίας
περιποιήσαντο τὰς ἰδίας σωτηρίας. ὁ δὲ βασιλεὺς 3
15 τούτους τε προσηγάργετο καὶ τῶν ἐλεφάντων πλανω-
μένων κατὰ τὴν χώραν ἐκυρλευσεν.

Αὐτὸς δὲ παρελθὼν ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν καὶ
καταλαβὼν τὰς τε τριακοντόρους κατεσκευασμένας καὶ
τὸν πόρον ἐξευγμένον τριάκοντα μὲν ἡμέρας ἀνέλαβε
20 τὴν δύναμιν καὶ τοῖς θεοῖς μεγαλοπρεπεῖς συντελέσας
θυσίας διεβίβασε τὴν στρατιάν καὶ περιέπεσε παρα-
δόξῳ περιπετεῖα. Ταξίλου γὰρ τοῦ βασιλέως προτε- 4
τελευτηκότος υἱὸς αὐτοῦ Μῶφρις διαδεξάμενος τὴν
ἀρχὴν διεπέμψατο μὲν καὶ πρότερον πρὸς Ἀλέξανδρον

1 κατειλημμένην] καταλειμμένην libri; corr. Dind. 3 τε
om. F. 6 κενοῖς R, suprascr. a recentissima manu ai.
8 ὁμολογημένας F. 9 τῆς om. F, suprascr. 2. m. 10 Ἀφρῖκης]
Aphices Cosp.; Erices vel Eryx Curt. VIII 12, 1 (Arr. IV 30, 5
nomen non addit); fort. Αἰρῖκης scribendum esse censet Anspach
I p. 32 a. 92. ἔχων μὲν στρατ.] codd.; ἔχων στρατ. μὲν Bekk.
δισμ.] cf. Curt. I. l. 11 ἑπτακαίδεκα F; tredecim Cosp.
18 καταλαβὼν τε τὰς F. 23 rectius Omphis ap. Curt. VIII 12, 6
(cf. Anspach p. 36 a. 106); Mothis ep. Mett. p. 104, 6.

ἐν τῇ Σογδιανῇ διατρίβοντα, ἐπαγγελλόμενος αὐτῷ
 συστρατεύειν ἐπὶ τοὺς ἀντικαττομένους τῶν Ἰνδῶν
 καὶ τότε πρέσβεις ἀποστείλας ἔφησεν αὐτῷ παραδιδόναι
 5 τὴν βασιλείαν. ἀπέχοντος δὲ τεσσαράκοντα σταδίου
 τοῦ βασιλέως ἐκτάξας τὴν δύναμιν ὡς εἰς πόλεμον 5
 καὶ τοὺς ἐλέφαντας κοσμήσας ἀπήντα μετὰ τῶν φίλων.
 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὄρων προσιούσαν μεγάλην δύναμιν
 ἐκτεταγμένην πολεμικῶς καὶ δόξας τὸν Ἰνδὸν ἐπιβούλως
 πεποιῆσθαι τὰς ἐπαγγελίας, ὅπως ἀπαρασκευάστοις τοῖς
 Μακεδόσιν ἐπέθῃται, τοῖς μὲν σαλπικιταῖς παρεκελεύσα- 10
 το σημαίνειν τὸ πολεμικόν, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐκτάξας
 6 ἀπήντα τοῖς Ἰνδοῖς. ὁ δὲ Μῶφισ ὄρων τὴν ταραχὴν
 τῶν Μακεδόνων καὶ τὸ γερονδὸς συλλογιζόμενος τὴν
 μὲν δύναμιν κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ μετὰ ὀλίγων προῖπ-228
 πεύσας καὶ τὴν ἄγνοιαν τῶν Μακεδόνων διορθωσάμενος 15
 παρέδωκεν ἑαυτὸν τε καὶ τὴν δύναμιν τῷ βασιλεῖ.
 7 ἡσθεῖς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν τε βασιλείαν ἀπέδωκεν
 αὐτῷ καὶ τὸ λοιπὸν διετέλει τούτῳ φίλῳ καὶ συμμάχῳ
 χρώμενος καὶ μετωνόμασεν αὐτὸν Ταξίλην. ταῦτα μὲν
 οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 20

87 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήγησι Χρέμητος Ῥωμαῖοι κα-
 ἔστησαν ὑπάτους Πόπλιον Κορνήλιον καὶ Ἀύλον
 Ποστούμιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλέξανδρος ἐν τῇ Ταξί-
 λου χώρᾳ προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευσεν
 ἐπὶ Πῶρον τὸν τῶν πλησιοχώρων Ἰνδῶν βασιλέα. 25

2 συστρατεύειν RX στρατεύσειν F (suprascr. ab 2. m. συ).
 4 ἀπέχοντος] ἀποσχόντος codd.; corr. Hultsch pr. Fas. p. 5.
 9 πεποιῆσθαι ἢ ἄλ F. ἀπαρασκευάστοις] ἀπαρασκευάσως codd.; corr.
 Steph. 10 τοῖς σαλπικιταῖς F, addito ab 2. m. μὲν. 17 παρ-
 ἔδωκεν X. 22, 23 καὶ Ἀύλον Ποστούμιον om. F, suppl. 2. m.
 in fine folii; aliter Liv. VIII 22 unius anni fasti exciderunt in
 hiatu (cf. XVII 84).

οὗτος δ' εἶχε πεζοὺς μὲν πλείους τῶν πεντακισμυρίων, 2
 ἵππεις δὲ περὶ τρισχιλλίους, ἄρματα δὲ πλείω τῶν
 χιλίων, ἐλέφαντας δὲ ἑκατὸν καὶ τριάκοντα. ἐπεποιήτο
 δὲ καὶ ἕτερον τῶν πλησιοχώρων βασιλέα σύμμαχον,
 5 ὃς ὠνομάζετο *Ἐμβλίσαρος, εἶχε δὲ δύναμιν οὐ πολὺ
 λειπομένην τῆς τοῦ Πῶρου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας 3
 τοῦτου τὸν βασιλέα τετρακοσίους ἀπέχειν σταδίους
 ἔκρινε πρὸ τῆς τοῦτου παρουσίας ἐπιβαλεῖν τῷ Πῶρῳ.
 ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ τοῖς Ἰνδοῖς ὁ Πῶρος πυθόμενος 4
 10 πλησίον εἶναι τοὺς πολεμίους εὐθὺς ἐξέταξε τὴν δύνα-
 μιν καὶ τοὺς μὲν ἵππεις ἐπὶ τὰ κέρατα διεμέρισεν,
 τοὺς δ' ἐλέφαντας καταπληκτικῶς κεκοσμημένους κατὰ
 μέτωπον ἐν ἴσοις διαστήμασιν ἔστησεν· ἀνὰ μέσον δὲ
 τῶν θηρίων τοὺς λοιποὺς ὀπλίτας ἔταξεν, οἷς συντεταγ-
 15 μένον ἦν παραβοηθεῖν τοῖς θηρίοις καὶ διακωλύειν ἐκ
 τῶν πλαγίων εἰσακοντίζειν. ἢ μὲν οὖν ὄλη σύνταξις 5
 αὐτῶν ὑπήρχε πόλει παραπλήσιος τὴν πρόσοψιν· ἢ
 μὲν γὰρ τῶν ἐλεφάντων στάσις τοῖς πύργοις, οἱ δὲ
 ἀνὰ μέσον τούτων στρατιῶται τοῖς μεσοπυργίοις ὠμό-
 20 ωντο· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατανοήσας τὴν τῶν πολεμίων
 τάξιν πρὸς ταύτην τὴν διακόσμησιν οἰκείως ἐξέταξε
 τὴν δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης τὸ μὲν πρῶτον τοῖς 88
 ἵππεῦσιν ἔπαντα σχεδὸν τὰ ἄρματα τῶν Ἰνδῶν διεφ-
 θάρη· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐλεφάντων ταῖς τε τῶν σω-
 25 μάτων ὑπεροχαῖς καὶ ταῖς ἀλκαῖς δεόντως χρωμένων

1 sqq. aliter Arr. V 15, 4; Plut. Alex. 62; Curt. VIII 13, 6;
 ep. Mett. p. 104, 38; cf. Anspach II p. 15. 5 *Ἐμβλίσαρον] ὃς
 ὠνομάζετο <μὲν> Ἀβισάρης D. scripsisse censeo (cf. XVII 90, 4);
 Ἀβισάρης Arr. IV 27, 7; V 20, 5; Strab. XV 1, 28; Curt. VIII 14, 1;
 Abissares ep. Mett. p. 105, 3; cf. Niese l. l. p. 135 a. 1. 9 ἐγγί-
 σαντος] ἐπιστάντος F, corr. 2. m. in marg. 10 ἐξήταξε F.
 14 λοιπούς] mirum; lacunosa videtur esse descriptio (cf. Arr.
 V 15, 7). 24 τῶν (ἐλεφ) om. F, suppl. 2. m. τε om. F.

οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων συμπατούμενοι μετὰ τῶν
ὄπλων θραυνομένων τῶν ὄστων ἀπώλλυντο, οἱ δὲ ταῖς
προνομαῖς περιλαμβανόμενοι καὶ πρὸς ὕψος ἕξαρθέντες
πάλιν πρὸς τὴν γῆν ἐράττοντο καὶ δεινοῖς θανάτοις
περιέπιπτον, πολλοὶ δὲ τοῖς ὀδοῦσι συγκεντούμενοι ⁵
καὶ δι' ὄλων τῶν σωμάτων τιρωσκόμενοι παραχορήμα
² τοῦ ζῆν ἐστερίσκοντο. τῶν δὲ Μακεδόνων εὐρώστως
ὑπομενόντων τὸ δεινὸν καὶ τοὺς ἀνὰ μέσον τῶν θη-
ρίων ταῖς σαρίσαις ἀναιρούντων ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη.
³ μετὰ δὲ ταῦτα τῶν θηρίων συνακουτιζομένων καὶ διὰ ¹⁰
τὸ πλῆθος τῶν τραυμάτων περιοδύων γινομένων οἱ
μὲν περιβεβηκότες αὐτοῖς Ἴνδοι κρατεῖν τῆς ὀρμῆς
τῶν ζώων οὐκ ἔσχυον· ἐκνεύοντα γὰρ εἰς τοὺς ἰδίους ²²⁹
ταῖς ὀρμαῖς ἀκατασχέτως ἐφέρετο καὶ τοὺς φίλους
⁴ συνεπάτει· ταραχῆς δὲ πολλῆς γινομένης ὁ Πῶρος ¹⁵
συνιδῶν τὸ γινόμενον καὶ τεταγμένος ἐπὶ τοῦ κρατί-
στου τῶν ἐλεφάντων ἠθροισε περὶ αὐτὸν τεσσαράκοντα
τῶν θηρίων τὰ μήπω τεταραγμένα καὶ τῷ βάρει τῶν
ἐλεφάντων ἐπιβαλὼν τοῖς πολεμοῖς πολὺν ἐποίησε φόνον,
ἅτε καὶ τῇ δῶμῃ τοῦ σώματος πολὺ προέχων τῶν συ- ³⁰
στρατευομένων· τὸ γὰρ μήκος ἦν πηχῶν πέντε, τὸ δ'
εὖρος ὑπῆρχεν ὁ θώραξ αὐτοῦ διπλάσιος τῶν ἄλλων
⁵ τῶν εὐρωστῶν διαφερόντων. διόπερ τὰ βαλλόμενα
σαννία τοιαύτην εἶχε δύναμιν ὥστε μὴ πολὺν λείπεσθαι
τῶν καταπελτικῶν βελῶν. τῶν δ' ἀντιτεταγμένων Μα- ³⁵

³ προνομαῖς codd. (cf. Pol. V 84, 3). ⁴ ἐράττοντο codd.
θανάτοις om. F, suppl. 2. m. ⁸ καὶ τοὺς ἀνὰ μέσον τῶν
θηρίων] καὶ τινὰ τῶν θηρίων F, corr. 2. m. in marg. ¹¹ περι-
οδύων libri omnes. ¹² περιβεβηκότες F. ¹³ οὐκ ἀντίσχυον F.
¹⁴ ἐφέροντο F. ¹⁵ συνεπάτου F. γινομένης F. ¹⁶ γιγνό-
μενον R^X. ¹⁷ αὐτόν X ἐαυτόν F. ²¹ cf. Arr. V 19, 1.
²⁵ ἀντιτεταγμένων F.

κεδόνων καταπεπληγμένων τὴν ἀνδραγαθίαν τοῦ Πῶρου
 ὁ Ἀλέξανδρος μεταπεμφάμενος τοὺς τοξότας καὶ τὰ
 ψιλικά τῶν ταγματῶν προσέταξεν ἅπαντας βάλλειν ἐπὶ
 τὸν Πῶρον. ταχὺ δὲ τῶν στρατιωτῶν προξάντων τὸ 6
 5 παραγγελθὲν καὶ βελῶν ἅμα πολλῶν ἐνεχθέντων ἐπὶ
 τὸν Ἰνδὸν καὶ πάντων ἐπιτυγχανόντων διὰ τὸ μέγεθος
 τοῦ σκοποῦ ὁ μὲν Πῶρος ἥρωικῶς ἀγωνισάμενος καὶ
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν τραυμάτων γενόμενος ἔξαιμος ἐλι-
 ποψύχησεν καὶ περικλασθεὶς περὶ τὸ θηρίον πρὸς τὴν
 10 γῆν κατηνέχθη. διαδοθείσης δὲ φήμης ὅτι τετελεύτηκεν 7
 ὁ βασιλεὺς, τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν Ἰνδῶν πρὸς φυγὴν
 ὤρμησεν. ἐν δὲ τῇ φυγῇ πολλοῦ φόβου γενομένου ὁ μὲν 89
 Ἀλέξανδρος ἐπιφανεῖ μάχῃ νικήσας ἀνεκαλέσατο τῇ σάλ-
 πιγγι τοὺς στρατιώτας. ἔπεσον δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ἰνδῶν
 15 πλείους τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων, ἐν οἷς ὑπήρχον καὶ
 δύο υἱοὶ τοῦ Πῶρου καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἐπιφανέστα-
 τοὶ τῶν ἡγεμόνων. ζῶντες δὲ ἄνδρες ἐάλωσαν ὑπὲρ τοὺς 2
 ἑννακισχιλίους, ἐλέφαντες δὲ ὀγδοήκοντα. αὐτὸς δὲ ὁ
 Πῶρος ἔμπρους ὦν παρεδόθη τοῖς Ἰνδοῖς πρὸς τὴν
 20 θεραπείαν. τῶν δὲ Μακεδόνων ἔπεσον μὲν ἰππεῖς 3
 διακόσιοι καὶ ὀγδοήκοντα, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν ἑπτα-
 κοσίων. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν τετελευτηκότας ἔθαψε,
 τοὺς δὲ ἀνδραγαθήσαντας κατὰ τὴν ἀξίαν ἐτίμησεν,
 αὐτὸς δὲ Ἑλλῶ ἔθυσεν ὡς δεδωκότι τὰ πρὸς ἀνατολήν

5 ἅμα om. F, suppl. 2. m. ἐνεχθέντων τῶν F. 7 σκοποῦ
 ab 2. m. F. 8 ἐλειποψύχησεν F. 9 περικλασθεὶς F, corr. 2. m.
 καὶ περικλ.] περικλ. γὰρ X. θηρίον] θωράκιον R, corr. 1. m.
 12 γενομένου φόβου F. 15 idem numerus in ep. Mett. p. 106, 6;
 aliter Arr. V 18, 2. 18 ἑννακισχ. codd. ὀγδ.] idem ep. Mett.
 p. 106, 6. 20 ἰππεῖς μὲν Bekk. (at cf. XVII 86, 2). 21 idem
 ep. Mett. p. 106, 7; aliter Arr. V 18, 3; cf. Anspach II p. 21 a. 179.
 24 θύσας R, corr. 1. m.; θύσας δεδωκότι F, corr. 2. m. in marg.
 τὰ πρὸς ἀνατολήν καταστρ. F, μέρη suprascr. 2. m.

4 μέρη καταστρέψασθαι. τῆς δὲ πλησίον ὄρεινῆς ἐχούσης
πολλήν μὲν ἐλάτην εὐτροφον, οὐκ ὀλίγην δὲ κέδρον
καὶ πεύκην, ἔτι δὲ τῆς ἄλλης ὕλης ναυπηγησίμου πλῆ-
5 θος ἄφθονον κατεσκεύασε ναῦς ἱκανάς· διανοεῖτο γὰρ
ἐπὶ τὸ τέρας τῆς Ἰνδικῆς παραγευόμενος καὶ πάντας 5
τοὺς ἐγγυρλοὺς καταστρεψάμενος διὰ τοῦ ποταμοῦ
6 καταπλεῖν εἰς τὸν Ὠκεανόν. ἔκτισε δὲ δύο πόλεις,
τὴν μὲν πέραν τοῦ ποταμοῦ καθ' ὃν τόπον αὐτὸς διέβη,
τὴν δὲ ἄλλην ἐν ᾧ τόπῳ τὸν Πῶρον ἐνίκησεν. ταχὺ
δὲ τῶν ἔργων κατασκευασθέντων διὰ τὴν πολυχειρίαν 10
τὸν μὲν Πῶρον θεραπευθέντα βασιλέα κατέστησε διὰ
τὴν ἀρετὴν ἣς πρότερον ἦρχε χώρας, τὴν δὲ δύναμιν
ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας ἀνέλαβε, πολλῆς ἀφθονίας οὔσης
τῶν ἐπιτηδείων.

90 Ἴδιον δέ τι κατὰ τὴν ὄρεινὴν τὴν πλησίον ὑπέρχε.¹⁵
χωρὶς γὰρ τῆς πρὸς ναυπηγίαν ὕλης εἶχεν ἡ χώρα πολ-²⁸⁰
λοὺς καὶ παρηλλαγμένους τοῖς μεγέθεσιν ὄφεις, ὄντας
ἐκκαιδεκαπήχεις, πιθήκων τε γένη πολλὰ καὶ τοῖς
μεγέθεσι διαλλάττοντα, ὧν τὴν τέχνην τῆς θήρας
2 αὐτὸ τὸ ζῷον ὑφηγεῖτο. μιμητικὸν γὰρ ὑπάρχον πάσης 20
πράξεως βίᾳ μὲν οὐ ῥαδίως χειροῦται διὰ τε τὴν
ἰσχὺν τῶν σωμαίων καὶ διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἀγχίνουαν·
τῶν δὲ κυνηγῶν οἱ μὲν μέλιτι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλεί-
φονται, οἱ δὲ βλεπόντων τῶν θηρίων ὑποδοῦνται,
τινὲς δὲ ταῖς κεφαλαῖς κάτοπτρα περιτιθέουσιν, καὶ τοῖς 25

1 δὲ om. F, suppl. 2. m. 6 καταστραψάμενος X. διὰ τῶν ποταμῶν R (corr. 1. m.) F. 9 τόπῳ om. F, suppl. 2. m.; cf. XVII 95, 5. 15 καὶ κατὰ RX. τὴν ὄρεινὴν πλησίον F. 18 ἔξκ. F; cf. Strab. XV 1, 45; Ael. XVII 2. 18 πολλῶν] πολλά codd.; corr. Wess. 19 διαλλαττόντων RX. 21 ῥαδίως om. F, suppl. 2. m. τε om. RX. 24 ὀποδ οὔνται (sic) F. 25 τινὲς δὲ κάτοπτρα ταῖς κ. π. X. 23 μέλιτι] error scriptoris subesse videtur; cf. Ael. v. h. XVII 25 (Wess.).

μὲν ὑποδήμασι παραθέντες δεσμούς ἀπολείπουσι, ἀντὶ
 δὲ τοῦ μέλιτος ἰξὸν ὑποβάλλουσι, τοῖς δὲ κατόπτροις
 ἐπίσπαστρα καθάπτουσι. διόπερ ὅταν βούλωνται τὰ 3
 ζῶα τὰς πράξεις τῶν ὀραθέντων ἐπιτελεῖν, ἀδυνατεῖ,
 5 τῶν μὲν βλεφάρων κεκολλημένων, τῶν δὲ ποδῶν δεδε-
 μένων, τῶν δὲ σωμαίων κατεχομένων· ὅθεν εὐχείρωτα
 πρὸς τὴν θήραν γίνεται.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸν ὑστερηκότα τῆς τοῦ Πύρου 4
 συμμαχίας βασιλέα ὄνομα *Σασσιβισάρον καταπληξάμενος
 10 ἠνάγκασε ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, αὐτὸς δὲ μετὰ
 τῆς δυνάμεως περάσας τὸν ποταμὸν προῆγε διὰ χώρας
 ἀρετῆ διαφερούσης· δένδρων γὰρ εἶχε γένη διαλλάτ- 5
 τουτα καὶ τὸ μὲν ὕψος ἔχοντα πηγῶν ἑβδομήκοντα, τὸ
 δὲ πάχος μόγισ ὑπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν περιλαμβανό-
 15 μενα, τριῶν δὲ πλέθρων σκιὰν ποιοῦντα. εἶχε δὲ καὶ
 ἡ χώρα ὄφρα πλῆθος, μικρῶν μὲν τοῖς μεγέθεσι,
 ταῖς δὲ ποιμιλίαις ἐξηλλαγμένων· οἱ μὲν γὰρ χαλκοει- 6
 δεῖς ῥάβδους ἐπέφαινον, οἱ δὲ τὴν λόφην δασεῖαν
 εἶχον τριχώδη, διὰ δὲ τῶν δηγμάτων ὄξεις θανάτους
 20 ἀπειργάζοντο. τὸν δὲ πληγέντα πόνοι δεινοὶ συνεῖχον
 καὶ ῥύσις ἰδρωτός αἱματοειδοῦς κατεῖχε. διόπερ οἱ 7
 Μακεδόνες δεινῶς ὑπὸ τῶν δηγμάτων ἀπαλλάττοντες
 τὰς κλίνας ἀπὸ τῶν δένδρων ἐξήρτων καὶ τὸ πλεῖστον
 τῆς νυκτὸς διηγρύπνου. μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ τῶν

5 κεκολλημένων F. 6 ὅθεν εὐχείρωτα— γίνεται om. RX.
 9 *Σασσιβισάρον R, in marg. Ἐμβίσαρον 2. m. (cf. XVII 87, 2);
 Σαβαρσάνην F, in marg. 2. m. Σασσιβισάρον; ὀνόματι Ἀβισάρον
 scribendum esse puto (cf. XVII 87, 2). 11 τὸν ποταμὸν] cf.
 Curt. IX 1, 8. 14 τεσσάρων] πέντε Strab. XV 1, 21. 15 ποιοῦν-
 των RX. 18 ἐπέφαινον ἐξομοιοῦσθαι F. 19 δὲ] τε RX.
 21 καὶ ῥύσις—διόπερ om. F qui pergīt oī δὲ Μακ.; om. suppl.
 in marg. 2. m. 22 ὑπὸ τῶν δηγμάτων om. RX. ἀπαλλάττοντες]
 πάσχοντες F. 23 ὑπὲρ τῶν δ. F.

ἐγγωρίων μαθόντες τὴν ἀντιφάρμακον εἴξαν ἀπελεύθησαν τῶν δεινῶν.

- 91 Προϊόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ τῆς δυνάμεως ἤκόν τινες ἀπαγγέλλοντες ὅτι Πῶρος ὁ βασιλεύς, ἀνεψιὸς ὢν τοῦ²³¹ καταπεπολεμημένου Πῶρον, τὴν βασιλείαν ἀπολιπὼν⁵ πέφηνεν εἰς τὸ τῶν Γανδαριδῶν ἔθνος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παροξυνθεὶς Ἡφαιστίωνα μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὴν τούτου χώραν μετὰ δυνάμεως καὶ προσέταξε τὴν βασιλείαν παραδοῦναι τῷ μεθ' αὐτοῦ Πῶρῳ· αὐτὸς δ' εἰς τὸ τῶν Ἀδρεστῶν καλουμένων ἔθνος στρατεύσας¹⁰ καὶ τῶν πόλεων ἃς μὲν βίβη χειρωσάμενος, ἃς δὲ πειθοῖ προσαγαγόμενος εἰς τὴν τῶν Καθαίων χώραν³ παρεγένετο. παρὰ δὲ τούτοις νόμιμον ἦν τὰς γυναῖκας τοῖς ἀνδράσι συγκατακαίεσθαι· τοῦτο δ' ἐκνρώθη τὸ δόγμα παρὰ τοῖς βαρβάροις διὰ μίαν γυναῖκα φαρ-¹⁵μάκοις ἀνελοῦσαν τὸν ἄνδρα. ὁ δ' οὖν βασιλεὺς τὴν μερίστην καὶ ὀχυρωτάτην πόλιν μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐμπολιορκήσας ἐνέπηρσεν. ἄλλην δ' ἀξιόλογον πολιορκούντος αὐτοῦ καὶ μεθ' ἱετηριῶν δεηθέντων τῶν Ἰνδῶν ἀπέλυσε τῶν κινδύνων αὐτούς.²⁰

Μετὰ δὲ ταῦτ' ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς ὑπὸ Σωπείδην τεταγμένας πόλεις, εὐνομουμένας καθ' ὑπερβολήν.

4 ἀνεψιός] cf. Strab. XV 1, 30; καλοῦσι δὲ Γανδαρίδα τὴν ὑπὸ τούτῳ χώραν. 6 Γανδαριδῶν] ita libri semper (cf. II 37, 3) recte; cf. Plut. Alex. 62; Strab. XVI 26; cf. Niese l. l. p. 128 a. 4; Anspach II p. 26 a. 199 (contra Lassenium J. A. II p. 163 a. 3 et Droysenium Hell. I² 2 p. 148 a. 1); Gangaridae Curt. IX 2, 3; Just. XII 8, 9; ep. Mett. p. 107, 12. 10 Ἀδρεστῶν] Ἀδρεστῶν F Ἀνδρεστῶν RX; Adrestae Just. XII 8, 9; Ἀδραϊσταί Arr. V 22, 3 (cf. Tomaschek ap. P.-W. s. v.). καλουμένων] καλούμενον codd.; corr. Steph. 12 Καθαίων] Καθαρῶν codd.; corr. Wess.; cf. Arr. V 22, 1; Strab. XV 1, 30; Polyaen. IV 3, 30; Just. XII 8, 9; cf. Ansp. II p. 30 a. 219. 14 κατακαίεσθαι F, corr. 2. m. cf. XIX 33. 16 ὁ δὲ βασιλεὺς F. 21 Σωπείδην] cf. Arr. VI 2, 2;

τά τε γὰρ ἄλλα πρὸς δόξαν πολιτεύονται καὶ τὸ κάλ-
 λος παρ' αὐτοῖς τιμιώτατον νενόμισται. διόπερ ἐκ 5
 νηπίου παρ' αὐτοῖς τὰ βρέφη διακρίνεται καὶ τὰ μὲν
 ἄρτια καὶ τὴν φύσιν ἔχοντα πρὸς εὐπρέπειαν καὶ ἰσχὺν
 5 εὐθέτου τρέφεται, τὰ δὲ καταδεῆ τοῖς σώμασιν ἀνάξια
 τροφῆς ἡγούμενοι διαφθείρουσιν. ἀκολούθως δὲ τού- 6
 τοις καὶ τοὺς γάμους ποιοῦνται προικὸς μὲν καὶ τῆς
 ἄλλης πολυτελείας ἀφροντιστοῦντες, κάλλους δὲ καὶ
 τῆς τοῦ σώματος ὑπεροχῆς μόνον φροντίζοντες. διόπερ 7
 10 οἱ πλείστοι τῶν ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι κατοικούντων
 διαφέρουσι τῶν ἄλλων ἀξιωμασιν. παρὰ δὲ πάντας ὁ
 βασιλεὺς Σωπείδης περιβλεπτός ὢν ἐπὶ τῷ κάλλει καὶ
 τῷ μῆκει τοὺς τέτταρας πῆγεις ὑπεράγων προῆλθε μὲν
 ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἐχούσης τὰ βασίλεια, παραδοὺς δ'
 15 αὐτὸν καὶ τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρῳ πάλιν ταύτην
 ἀπέλαβε διὰ τὴν τοῦ κρατοῦντος ἐπιείκειαν. ὁ δὲ 8
 Σωπείδης μετὰ πολλῆς προθυμίας τὴν μὲν δύναμιν
 ἅπασαν ἐπὶ τινος ἡμέρας λαμπρῶς εἰστίασε, τῷ δ' 92
 Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ μεγάλα δῶρα παραστήσας κύνας
 20 ἔδωκεν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τοῖς μεγέθεσι καὶ ταῖς
 232 ἀλκαῖς καὶ τοῖς ἄλλοις προτεροῦμασι θανμαζομένους,
 οὓς ἔφασαν ταῖς τίγρεσιν ἐπιμεμῖχθαι. βουλόμενος δὲ 2
 τὸν Ἀλεξάνδρον διὰ τῶν ἔργων λαβεῖν πείραν τῆς
 τῶν κνυῶν ἀρετῆς εἰσήγαγεν εἷς τι περίφραγμα λέοντα
 25 τέλειον καὶ τῶν δοθέντων κνυῶν δύο τοὺς εὐτελεστά-

Strab. XV 1, 30; Sophites Curt. IX 1, 24 sqq.; Just. XII 8, 10;
 Sophes ep. Mett. p. 106, 28; cf. Niese l. l. p. 136 a. 4. 5 καταδεῆ
 Dind. 6 ἀκολούθως—ποιοῦνται om. F, suppl. 2. m. in marg.
 11 malim τῶν ἄλλοεθνῶν (cf. II 37, 3). 13 προῆγε F. προ-
 ῆλθε ἐκ τῆς πόλεως μὲν X. 15 αὐτόν X. 18 ἐστίασε F.
 19 κύνας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἔδωκεν F. 22 ταῖς] τῆς F,
 corr. 2. m.

τους προέβαλε τῷ λέοντι· τούτων δὲ κατισχυομένων
 3 ὑπὸ τοῦ θηρίου δύο ἑτέρους <εἰς> ἀφῆκεν. τῶν δὲ
 τεττάρων περιγυνομένων τοῦ λέοντος πεμφθεῖς τις ὑπ'
 αὐτοῦ μετὰ μαχαίρας ἀφήρει τὸ δεξιὸν σκέλος ἑνὸς
 τῶν κυνῶν. τοῦ δὲ βασιλέως ἀναβοήσαντος καὶ τῶν 5
 σωματοφυλάκων προσδραμόντων καὶ τῆς τοῦ Ἴνδοῦ
 χειρὸς ἐπιλαβομένων ὁ μὲν Σωπελθης τρεῖς ἀντὶ τού-
 του δώσειν ἐπηγγέλματο, ὁ δὲ κυνηγὸς ἐπιλαβόμενος
 τοῦ σκέλους ἔτεμνεν ἡσυχῇ κατ' ὀλίγον. ὁ δὲ κύων
 οὔτε κλαγγὴν οὔτε μυγμὸν προέμενος, ἀλλὰ τοὺς 10
 ὀδόντας ἔμπερικῶς ἔμενεν ἕως ὅτου γενόμενος ἔξαι-
 μος ἐναπέθανε τῷ θηρίῳ.

93 Ἄμα δὲ τούτοις πρακτομένοις ἦκεν Ἡφαιστίων
 μετὰ τῆς συναπεσταλμένης δυνάμεως πολλὴν τῆς
 Ἰνδικῆς καταπεπολεμηκώς. τοῦτον μὲν οὖν διὰ τὰς 15
 ἀνδραγαθίας ἐπήνεσεν· αὐτὸς δὲ εἰς τὴν Φηγέως
 δυναστείαν ἐμβαλὼν καὶ τῶν ἐγγωρίων ἀσμένως τὴν
 τῶν Μακεδόνων παρουσίαν προσδέξαμένων καὶ τοῦ
 Φηγέως μετὰ δώρων πολλῶν ἀπαντήσαντος τὴν τε
 βασιλείαν ἔχειν συνεχώρησε καὶ ξενισθεὶς μετὰ τῆς 20
 δυνάμεως ἐπὶ δύο ἡμέρας λαμπρῶς ἐπὶ τὸν Ἰφρασίην
 ποταμὸν προῆγεν, οὗ τὸ μὲν πλάτος ἦν σταδίων ἑπτὰ,
 τὸ δὲ βάθος ἕξ ὀργυίων, τὸ δὲ ρεῦμα σφοδρὸν καὶ

1 προσέβαλε F. 2 <εἰς> ἀφῆκεν scripsi (cf. Strab. XV 1, 42); ἀφῆκεν R^X ἀφῆκεν F. 3 περιγυνομένων F (cf. Hultzscher pr. Pas. p. 12). 7 τέσσαρας Strab. XV 1, 31; Ael. h. a. VIII 1. τούτων F. 8 ἐπιβαλόμενος F, corr. 2. m. 11 ἔμπερικῶς. αἴξιμος X. 12 ἐναπέθανε Hertl. II, 2 p. 5. 14 μετὰ τῶν συναπεσταλμένων δυνάμεων F, corr. 2. m. 15 τοῦτον μὲν οὖν] καὶ τοῦτον μὲν F. 16 Φηγέως] cf. Curt. IX 1, 36; 3, 2; ep. Mett. p. 107, 7. 19 τὴν βασιλείαν ἔχειν τε συνεχώρησε X. 20 τῆς om. F, suppl. 2. m. 21 δύο] cf. Curt. IX 2, 1. Ἰφρασίην R^X Ἰφρασίην F; aliter (Ἰφρασίην) II 37, 4; at cf. Arr. V 24, 8; Curt. IX 1, 35; ep. Mett. p. 107, 8. 22 οὗτος δὲ πλάτος μὲν ἦν F. ἑπτὰ] sex ep. Mett. p. 107, 9.

δυσδιάβατον. ἀκούσας δὲ τοῦ Φηγέως περὶ τῆς πέραν 2
 τοῦ [Ἰνδοῦ] ποταμοῦ χώρας ὅτι δώδεκα μὲν ἡμερῶν
 ἔχει δίοδον ἔρημον, μετὰ δὲ ταύτην εἶναι ποταμὸν
 τὸν ὀνομαζόμενον Γάγγην, τὸ μὲν πλάτος τριάκοντα
 5 καὶ δυεῖν σταδίων, τὸ δὲ βάθος μέγιστον τῶν κατὰ
 τὴν Ἰνδικήν, πέραν δὲ τούτου κατοικεῖν τό τε τῶν
 Ταβραισιῶν καὶ Γανδαριδῶν ἔθνος, τούτων δὲ βασι-
 λεύειν Ξανδράμην, ἔχοντα δισμυρίους μὲν ἵππεῖς, πεζῶν
 δὲ εἴκοσι μυριάδας, ἄρματα δὲ δισχίλια, ἐλέφαντας δὲ
 10 πολεμικῶς κεκοσμημένους τετρακισχιλλούς, ἀπιστήσας
 δὲ τοῖς λεγομένοις προσεκαλέσατο τὸν Πῶρον καὶ περὶ
 τῶν προσαγγελλομένων τάκριβες διεπυνθάνετο. ὁ δὲ 3
 τὰλλα μὲν ὑπάρχειν ἅπαντα ἀληθῆ διεβεβαιοῦτο, τὸν
 δὲ βασιλέα τῶν Γανδαριδῶν ἔφησεν εὐτελῆ παντελῶς
 15 εἶναι καὶ ἄδοξον ὡς ἂν κουρέως υἱὸν νομιζόμενον
 233 εἶναι. εὐπρεπῆ γὰρ ὄντα τὸν τούτου πατέρα μεγάλως
 ὑπὸ τῆς βασιλευσσης ἀγαπηθῆναι καὶ τοῦ βασιλέως διὰ
 τῆς γυναικὸς δολοφονηθέντος εἰς τοῦτον περιστῆναι
 τὴν βασιλείαν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος, κάλπερ ὄρων δυσ- 4

2 [Ἰνδοῦ] recte iam deletit Anspach II p. 39 a. 248; πέραν
 τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ coni. Muetzell ad Curt. IX 2, 2. δώδεκα]
 cf. Curt. IX 2, 2; ep. Mett. p. 107, 11. 4 τριάκοντα II 37, 2;
 idem Arr. Ind. IV 7; Plut. Alex. 62, 1; Strab. XV 1, 35; ep. Mett.
 p. 107, 12. 6 Ἰνδικήν] Ἰνδιάν X. 7 Ταβραισιῶν codd.;
 Πραισιῶν Wess.; cf. Plut. Alex. 62; Just XII 8, 9; Πράσιοι Strab.
 XV 1, 36; Ptol. VII 1, 53; Curt. IX 2, 3; ep. Mett. p. 107, 12.
 8 Ξανδράμην] Aggrammes (vel Agrames) Curt. IX 2, 3; Sacrames
 ep. Mett. p. 107, 12; cf. Anspach II p. 40 a. 251. δισμ.] δισ-
 μυρίων πλήθος ἵππεων X; cf. Curt. IX 2, 3; aliter Plut. Alex. 62.
 9 εἴκοσι μ.] cf. Curt. l. l.; Plut. l. l.; ep. Mett. 107, 13. δισχίλια]
 idem Curt. l. l. et ep. Mett.; ὀκτακισχ. Plut. 10 τετρακισχ.]
 τριακισχιλλούς scribi voluit Anspach II p. 40 a. 251 sec. Curtium
 IX 2, 4. 20; ἑξακισχ. Plut. 11 περὶ] παρὰ F, corr. 2. m.
 13 ὑπάρχειν ἅπαντα] πάντα ὑπάρχειν F. 14 ἔφησε πανευτελῆ F.
 16 εἶναι om. F. εὐπρεπῆ γὰρ ὄντα] τὸν ἐκπρεπῆ γὰρ ὄντα F.

επίτευκτον τὴν ἐπὶ τοὺς Γανδαρίδας στρατείαν οὐσαν, ὅμως οὐκ ἀφίστατο τῆς φιλοτιμίας, ἀλλὰ πιστεύων ταῖς τῶν Μακεδόνων ἀρεταῖς καὶ τοῖς χρησμοῖς ἐλπιδας εἶχε κρατήσῃ τῶν βαρβάρων· τὴν μὲν γὰρ Πυθίαν ἀνίκητον αὐτὸν ὠνομακέναι, τὸν δ' Ἄμμωνα ⁵ συγκεχωρημέναι τὴν ἀπάσης τῆς γῆς ἐξουσίαν.

- 94 Ὅρων δὲ τοὺς στρατιώτας ταῖς συνεχέσι στρατείαις καταπεπονημένους καὶ σχεδὸν διαταετῆ χρόνον ἐν πόνοις καὶ κινδύνοις τεταλαιπωρηκότας ὑπέλαβεν ἀναγκαῖον εἶναι τὰ πλήθη τοῖς ἀρμόζουσι λόγοις προ- ¹⁰ τρέφασθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοὺς Γανδαρίδας στρατείαν.
- 2 πολλὴ μὲν γὰρ φθορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐγγόνει καὶ λύσις οὐδεμία τῶν πολέμων ἠλπίζετο· καὶ τῶν μὲν ἵππων διὰ τὴν συνέχειαν τῆς ὁδοιπορίας τὰς ὀπλὰς ὑποτετριφθῆαι συνέβαινε, τῶν δὲ ὄπλων τὰ πλεῖστα ¹⁵ κατεξάνθαι καὶ τὸν μὲν Ἑλληνικὸν ἱματισμὸν ἐκλελοιπέναι, συναναγκάζεσθαι δὲ βαρβαρικοῖς ὑφάσμασι χρῆσθαι, συντεμόντας τὰ τῶν Ἰνδῶν περιβλήματα.
- 3 κατὰ τύχην δὲ καὶ χειμῶνες ἄγριοι κατερράγησαν ἐφ' ἡμέρας ἑβδομήκοντα καὶ βρονταὶ συνεχεῖς καὶ ²⁰ κεραυνοὶ κατέσκηπτον. ἃ δὲ λογιζόμενος ἐναντιοῦσθαι ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς μίαν εἶχεν ἐλπίδα τῆς ἐπιθυμίας <τυχεῖν>, εἰ τοὺς στρατιώτας διὰ τῆς
- 4 εὐεργεσίας εἰς εὐνοίαν μεγάλην προαγάγοιτο. διόπερ ²⁵ λεηλατεῖν μὲν αὐτοῖς συνεχώρησε τὴν πολεμίαν χώραν, γέμουσαν παντοίας ὠφελείας· ἐν αἷς δ' ἡμέραις ἡ

2 πιστεύων] πρωτεύων codd.; confisus Cosp.; corr. Rhod.
 6 τῆς γῆς] τῆς ἡγεμονίας F, corr. 2. m. in marg. 7 στρατιῶν F.
 9 ἐμπόνοις X. 22 τῆς ἐπιθυμίας <τυχεῖν>] τῆς ἐπιθυμίας codd.; τοῦ ἐπιτυχεῖν Bezzel p. 36; <τυχεῖν> add. ex Stob. Flor. I p. 112. 23 διὰ τὰς εὐεργ. R.X. 24 προαγάγοιτο F, corr. 2. m.
 25 πολεμίαν] παραποταμίαν F, corr. 2. m. in marg.

δύναμις περὶ τὴν προνομίην ἡσχολεῖτο, συναγαγὼν τὰς
 γυναικάς τῶν στρατιωτῶν καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γεγυνο-
 τας παῖδας ταύταις μὲν συνεστήσατο κατὰ μῆνα
 διδόναι σίτον, τοῖς δὲ παισὶν ἐπιφορὰς ταγματικὰς
 5 ἀπένειμε κατὰ τοὺς τῶν πατέρων συλλογισμούς. ὥς 5
 δ' ἐπανήλθον οἱ στρατιῶται πολλῶν πλήθος ἀγαθῶν
 ἐκ τῆς προνομίης εὐρηκότες συνηγε πάντας εἰς ἐκκλη-
 σίαν. διελθὼν δὲ λόγον πεφροντισμένου περὶ τῆς
 ἐπὶ τοὺς Γανδαρίδας στρατείας καὶ τῶν Μακεδόνων
 10 οὐδαμῶς συγκαταθεμένων ἀπέστη τῆς ἐπιβολῆς.

Κρίνας δ' ἐπὶ ταύτης* τοὺς ὄρους θέσθαι τῆς 95
 234 στρατείας πρῶτον μὲν τῶν δώδεκα θεῶν βωμοὺς
 πεντήκοντα πηγῶν ᾠκοδόμησεν, ἔπειτα τριπλασίαν τῆς
 προὔπαρχούσης στρατοπεδείαν περιβαλόμενος ἔρριξε
 15 τάφρον τὸ μὲν πλάτος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ
 βάθος τεσσαράκοντα· τὴν δ' ἀναβολὴν ἐντὸς τῆς τάφρου
 σωρεύσας τείχος ἀξιόλογον ᾠκοδόμησε. προσέταξε δὲ 2
 τοῖς μὲν πεζοῖς κατασκευάσεις ἐκάστῳ δύο στιβάδας
 πενταπήχεις <ἐχούσας> οἰκοδομῆσαι, τοῖς δ' ἵππεῦσι
 20 πρὸς ταύταις καὶ δύο φάτνας τῶν εἰθισμένων διπλα-
 σίας, ἀκολούθως δὲ καὶ τᾶλλα τὰ καταλείπεσθαι μέλ-
 λοντα τοῖς μεγέθεσιν ἀυξῆσαι. ταῦτα δὲ πράττειν
 ἡμελλεν, ἅμα μὲν ἡρωικὴν βουλόμενος ποιήσασθαι
 στρατοπεδείαν, ἅμα δὲ τοῖς ἐγγωρίοις ἀπολιπεῖν σημεῖα

1 περὶ] ἐπὶ codd.; corr. Wess. (cf. II 40, 4; XVII 99, 5).
 5 συλλογισμούς] συλλογισμούς Madv. I p. 507. 9 Μακεδ.]
 στρατιωτῶν F. 10 συγκατατιθεμένων F. 11 ἐπὶ ταύτης*]
 quid exciderit non audeo pro certo dicere fort. legendum
 ἐπὶ τούτοις τοῖς <τόποις> ὄρους θέσθαι (cf. Strab. III 5, 5);
 ἐπὶ τῷ Ἰπάνι Madv. I p. 507. θέσθαι τοὺς ὄρους F. 14 στρα-
 τοπεδείας F. 15 μὲν om. F. cf. Ansp. II p. 43 a. 266.
 19 <ἐχούσας> addendum videtur (cf. XVII 85, 5). τοῖς δ' ἵπ-
 πεῦσι] ἵππεῦσι δὲ F. 23 ἡμελλε F. 24 ἀπολείπειν F.

μεγάλων ἀνδρῶν, ἀποφαίνοντα βώμας σωματίων ὑπερ-
 3 φρεῖς. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος μετὰ πάσης τῆς
 δυνάμεως ταῖς αὐταῖς ὁδοῖς πορευθεὶς ἀνέκαμψεν ἐπὶ
 τὸν Ἀνεσίην ποταμόν· καταλαβὼν δὲ τὰ σιάφη
 νεανηγηγμένα καὶ ταῦτα καταρτίσας ἕτερα προσ- 5
 4 εναυπηγήσατο. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἦκον ἐκ
 τῆς Ἑλλάδος σύμμαχοι καὶ μισθοφόροι διὰ τῶν στρα-
 τηῶν ἡγμένοι, πεζοὶ μὲν πλείους τρισμυρίων, ἵππεις
 δ' οὐ πολὺν λείποντες τῶν ἑξαμισχιλίων, ἐκομίσθησαν
 δὲ καὶ πανοπλῖαι διαπρεπεῖς πεζοῖς μὲν δισμυρίοις 10
 καὶ πενταμισχιλίοις, φαρμάκων δ' ἰατρικῶν ἑκατὸν
 τάλαντα. ταῦτα μὲν οὖν διέδωκε τοῖς στρατιώταις.
 5 τῆς δὲ ναυτικῆς παρασκευῆς συντελεσθείσης καὶ δια-
 κοσίων μὲν ἀφράκτων ἡτοιμασμένων, ὀκτακοσίων δὲ
 ὑπηρετικῶν τὰς μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν κτισθείσας 15
 πόλεις ὠνόμασε τὴν μὲν διὰ τὸ τῷ πολέμῳ κρατήσαι
 Νίκαιαν, τὴν δ' ἀπὸ τοῦ τελευτήσαντος ἵππου κατὰ
 96 τὴν πρὸς Πῶρον μάχην Βουκεφάλαν. αὐτὸς δὲ μετὰ
 τῶν φίλων ἐμβὰς εἰς τὰς ναῦς τὸν διὰ τοῦ ποταμοῦ
 πλοῦν ἐπὶ τὸν Ὠκεανὸν τὸν κατὰ μεσημβρίαν ἐποιεῖτο. 20
 τὸ δὲ πολὺ μέρος τῆς δυνάμεως παρὰ τὸν ποταμὸν

1 μεγάλην X. βώμην . . . ὑπερφρεῖ X βώμη . . . ὑπερφρεῖς F.
 3 ὁδοῖς πορευθεῖς] ὁδοιπορίας F. 5 καταρτήσας F. 6 κατὰ
 τοῦτον δὲ τὸν χρ. X. 8 τρισμ.] VII millia Curt. IX 3, 21; cf.
 Droysen I³ 2 p. 171 a. 2 (Heerw. p. 77); Niese l. l. p. 140 a. 4;
 Anspach I p. 9. ἵππεις δ' οὐ πολὺν λείποντες τῶν ἑξαμισχιλίων
 om. F, suppl. 2. m. in marg.; V millia Curt. l. l. 10 idem
 Curt. l. l. 11 post πενταμισχ. addi iubet Madv. I p. 507
 ἵππεσσι δὲ (δισ)χιλίοις; at nihil huius modi apud Curtium.
 13. 14 biremes DCCC penarias CCC ep. Mett. p. 107, 23; mille
 navigia Curt. IX 3, 22; aliter Arr. Anab. VI 1, 1; 2, 4; Ind. XIX 7.
 18 Πῶρον F. Βουκεφάλαν] cf. Ptol. VII 1, 46; Curt. IX 3, 23;
 Just. XII 8, 8; ep. Mett. p. 106, 10; Βουκεφάλα Arr. V 19, 4;
 Plut. Alex. 61 et Strab. XV 1, 35 Βουκεφαλῖαν; Βουκεφάλεια
 Steph. Byz.

ᾧδοιπόρει, προηγουμένου Κρατεροῦ καὶ Ἡφαιστίωνος.
 ὡς δ' ἦλθον ἐπὶ τὴν Ἀκελίνου καὶ Ἰθάσπου συμβολήν,
 ἐκβιβάσας τοὺς στρατιώτας προῆγεν ἐπὶ τοὺς ὀνομαζο-
 μένους Σίβους. τούτους δὲ φασιν ἀπορόνους εἶναι 2
 5 τῶν μεθ' Ἡρακλέους ἐπὶ τὴν Ἄοριν πύργον στρατευ-
 σάντων καὶ τῆς μὲν πολιορκίας ἀποτυχόντων, ἐν τούτῳ
 δὲ τῷ τόπῳ κατοικισθέντων ὑφ' Ἡρακλέους. τοῦ δ'
 Ἀλεξάνδρου καταστρατοπεδεύσαντος πλησίον ἐπιφανε-
 στάτης πόλεως προῆλθον οἱ δόξη πρωτεύοντες τῶν
 10 πολιτῶν. ἐντυχόντες δὲ τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν συγγένειαν
 ἀνανεωσάμενοι πάντα ποιήσειν ἔφασαν μετὰ προ-
 235 θυμίας ὡς ἂν συγγενεῖς ὄντες καὶ δῶρα προσεκόμισαν
 μεγαλοπρεπῆ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀποδεξάμενος αὐτῶν 3
 τὴν εὐνοίαν καὶ τὰς πόλεις ἀποδείξας ἐλευθέρως προ-
 15 ῆγεν ἐπὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἐθνῶν. καταλαβὼν δὲ
 τοὺς ὀνομαζομένους Ἀγαλασσεῖς ἠθροικώτας πεζοὺς μὲν
 τετρακισμυροὺς, ἵππεις δὲ τρισχιλίους, συνάψας αὐτοῖς
 μάχην καὶ νικήσας τοὺς μὲν πλείστους κατέκοψεν, τοὺς
 δὲ λοιποὺς συμφυγόντας εἰς τὰς πλησίον πόλεις ἐκπο-
 20 λιορκήσας ἐξηνδραποδίσατο. τῶν δὲ ἄλλων ἐγγωρίων 4
 συναθροισθέντων δισμυροὺς μὲν καταφυγόντας εἰς
 πόλιν μεγάλην κατὰ κράτος εἴλε, τῶν δ' Ἰνδῶν δια-
 φραξάντων τοὺς στενωποὺς καὶ ἀπὸ τῶν οἰκίῳ μαχο-
 μένων εὐρώστως βιαζόμενος ἀπέβαλε τῶν Μακεδόνων
 25 οὐκ ὀλίγους. διὰ δὲ τὴν ὄργην ἐμπρήσας τὴν πόλιν 5

1 ᾧδοιπόρον F. 4 Σίβους] Ἰβους codd.; corr. Salm.; cf. Curt. IX 4, 1; Steph. Byz.; Σίβαι Arr. Ind. V; Strab. XV 1, 33.
 5 Ἄοριν F. 9 τῇ δόξη πρωτεύοντες F. 16 Ἀγαλασσεῖς F.; cf. Curt. IX 4, 5 (ex Wess. et Zumpti con.). πεζοὺς] στρα-
 τιώτας F, corr. 2. m. in marg. 17 τετρακισμ.] cf. Curt. I. l.
 19 εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πλ. π. X.

συγκατέκαυσε τοὺς πλείστους· τῶν δ' [ἐγγχωρίων τῶν]
 ὑπολειπομένων εἰς τρισχιλίους συμφυγόντας εἰς τὴν
 ἀκρόπολιν καὶ μεθ' ἱκετηρίων δεηθέντας ἀπέλυσεν.

- 97 Αὐτὸς δὲ πάλιν μετὰ τῶν φίλων ἐμβὰς εἰς τὰς
 ναῦς διὰ τοῦ ποταμοῦ τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο μέχρι τῆς 5
 συμβολῆς τῶν προειρημένων ποταμῶν καὶ τοῦ Ἰνδοῦ.
 μεγάλων δὲ ῥείθρων εἰς ἓνα τόπον συρραττόντων
 ἴλιγγες πολλαὶ καὶ φοβεραὶ συνίσταντο καὶ τὰ σκάφη
 συστρέφουσαι διέφθειρον. τῆς δὲ τοῦ ῥεύματος βίας
 ὀξείας καὶ σφοδρᾶς οὔσης καὶ τῆς τῶν κυβερνητῶν 10
 τέχνης κατισχυομένης δύο μὲν μακρὰι ναῦς κατέδυσαν,
 τῶν δὲ ἄλλων πλοίων οὐκ ὀλίγα πρὸς τὴν γῆν ἐξέπεσε.
 2 τῆς δὲ ναυαρχίδος καταρράκτη μεγάλῳ περιπεσοῦσης
 ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν ἕσχατον ἤλθε κίνδυνου. διὸ καὶ
 τοῦ θανάτου πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντος ὁ μὲν Ἀλέξανδρος 15
 ἀποθέμενος τὴν ἐσθῆτα γυμνῷ τῷ σώματι τῆς ἐνδεχο-
 μένης ἀντείχετο βοήθειας, οἱ δὲ φίλοι παρηνήχοντο,
 σπεύδοντες ὑποδέξασθαι περιτρεπομένης τῆς νεῶς τὸν
 3 βασιλέα. πολλῆς δὲ ταραχῆς περὶ τὴν ναῦν οὔσης
 καὶ τῶν μὲν ἀνδρῶν ἀντιτακτομένων τῇ τοῦ ῥεύματος 20
 βίᾳ, τοῦ δὲ ποταμοῦ κατισχύοντος πᾶσαν ἀνθρωπίνην
 ἐπινοιάν τε καὶ δύναμιν μόγις ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ
 τῶν νεῶν εἰς τὴν γῆν ἐξέπεσεν. σωθεὶς δὲ παρα-
 δόξως τοῖς θεοῖς ἔθυσεν ὡς μεγίστους ἐκπεφευγῶς
 κινδύνους καὶ πρὸς ποταμὸν ὁμοίως Ἀχιλλεῖ διαγωνι- 25
 σάμενος.

1 τῶν δ' ἐγγ. ὑπολειπομένων R^X; ἐγγ. ex p. 281 v. 20 inepte
 repetitum videtur. 3 δεηθέντων F. ἀπέλυσεν] <τῆς τιμωρίας>?
 cf. XVII 103, 8. 7 συραττόντων F, corr. 2. m. 9 στρέφουσαι
 F. 10 κυβερνητῶν F, c. 2. m. 13 καταρράκτη F, corr. 2. m.
 14 κίνδυνον ἤλθε F. 15 ὁ μέγας Ἀλέξ. X. 16 γυμνός F.
 18 δέξασθαι R^X. 24 ἔθυσεν <σωτήρια> addi voluit
 Stephanus (cf. XVII 100, 1).

Μετὰ δὲ ταῦτα στρατεύσας ἐπὶ Συδράκας καὶ τοὺς 98
 ὀνομαζομένους Μαλλούς, ἔθνη πολυάνθρωπα καὶ μά-
 χιμα, κατέλαβε τοὺς ἐγγωρίους ἠθροικότητας πεζοὺς μὲν
 πλείους τῶν ὀκτακισμυρίων, ἱππεῖς δὲ μυρίους, ἄρματα
 5 δ' ἑπτακόσια. οὗτοι πρὸ μὲν τῆς Ἀλεξάνδρου παρου-
 236 σίας ἐπολέμουν ἀλλήλοις, ὡς δ' ὁ βασιλεὺς ἤγγισε τῇ
 χώρα, συνεφρόνησαν καὶ μυρίας παρθένους δόντες καὶ
 λαβόντες διὰ τῆς ἐπιγαμίας ταύτης διηλλάγησαν. οὐ 2
 μὴν συγκατέβησαν εἰς παράταξιν, ἀλλὰ πάλιν στασιά-
 10 σαντες ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας εἰς τὰς σύνεγγυς πόλεις
 ἀπεχώρησαν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τῇ πρώτῃ πόλει πλη-
 σιάσας ἐξ ἐφόδου διενοεῖτο πολιορκεῖν ταύτην. ἔνθα 3
 δὴ τῶν τερατοσκοπῶν τις Δημοφῶν ὄνομα προσελθὼν
 αὐτῷ διὰ τινῶν οἰωνῶν ἔφη προσδηλοῦσθαι τῷ βασιλεῖ
 15 μέγαν κίνδυνον ἐκ τραύματος ἐσόμενον ἐν τῇ πο-
 λιορκίᾳ. διόπερ ἤξιον τὸν Ἀλέξανδρον ἀφεῖναι μὲν
 ταύτην τὴν πόλιν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐφ' ἑτέρας δὲ
 πράξεις ἐπιβάλλειν τὸν νοῦν. ὁ δὲ βασιλεὺς τούτῳ 4
 μὲν ἐπέπληξεν ὡς ἐμποδίζοντι τὴν ἀρετὴν τῶν ἀγω-
 20 νιζομένων, αὐτὸς δὲ διατάξας τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν
 πρῶτος ἤγειτο πρὸς τὴν πόλιν, φιλοτιμούμενος αὐτὴν
 διὰ τῆς βίας χειρῶσασθαι. τῶν δὲ μηχανικῶν ὀργά-
 νων ὑστερούντων πρῶτος διακόψας πυλλίδα καὶ παρ-
 εισπεσῶν εἰς τὴν πόλιν πολλοὺς μὲν κατέβαλε, τοὺς
 25 δὲ λοιποὺς τρεψάμενος συνεδίωξεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν.

1 στρατοπεδεύσας F. Συδράκας] Συρακούσας codd.; Ὀξυ-
 δράκας Cosp.; at Συδράκαι vocantur etiam apud Strab. XV 1, 33;
 Curt. IX 4, 15; Just. XII 9, 3. 2 Μαλλούς X; om. F. 4. 5 ὀκτα-
 κισμ.] cf. Just. XII 9, 3 (aliter Curt. IX 4, 15); μυρίους] idem
 Curt. l. l. (aliter Just.); ἑπτακόσια] nongentae quadr. Curt.
 13 Δημοφῶν] cf. Curt. IX 4, 28. 14 προσδηλοῦσθαι F.
 16 ἤξιον X. 19 ἐμποδίζοντι τὴν] ἐμποδῶν γινόμενῳ πρὸς
 τὴν F.

5 τῶν δὲ Μακεδόνων περὶ τὴν τειχομαχίαν ἔτι δια-
 τριβόντων ἀρπάσας κλίμακα καὶ τοῖς τῆς ἄκρας τείχεσι
 προσερείσας καὶ τὴν πέλτην ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχων
 προσανέβαινε. τῆς δὲ κατὰ τὴν ἐνέργειαν δξύτητος
 φθανούσης τοὺς προμαχομένους τῶν βαρβάρων ταχέως 5
 6 ἐπέβη τῷ τείχει. τῶν δ' Ἰνδῶν εἰς χεῖρας μὲν ἐλθεῖν
 οὐ τολμώντων, ἐκ διαστήματος δὲ ἀκοντιζόντων καὶ
 τοξεύοντων ὁ μὲν βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
 βελῶν κατεπονείτο, οἱ δὲ Μακεδόνες δύο κλίμακας
 προσθέντες διὰ τούτων προσανέβαινον ἀθρόοι καὶ 10
 συντριβεισῶν ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν γῆν κατηνέχθησαν.
 99 ὁ δὲ βασιλεὺς ἐρημωθεὶς πάσης βοήθειας ἐτόλμησεν
 ἐπιτελέσαι πρᾶξιν παράδοξον καὶ μνήμης ἀξίαν. τὸ
 γὰρ ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπελθεῖν ἄπρακτον πρὸς τοὺς
 ἰδίους ἀνάξιον κρίνας ὑπάρχειν τῆς ἰδίας εὐπραξίας 15
 2 κατήλατο μετὰ τῶν ὄπλων μόνος εἰς τὴν πόλιν. συν-
 δραμόντων δ' ἐπ' αὐτὸν τῶν Ἰνδῶν ὑπέστη τεθαρρη-
 κώτως τὴν τῶν βαρβάρων ἐπιφορὰν· προβαλλόμενος
 δ' ἐκ τῶν δεξιῶν δένδρον τι παρ' αὐτὸ τὸ τεῖχος
 ἐρριζωμένον, ἐκ δὲ τῶν εὐωνύμων αὐτὸ τὸ τεῖχος 20
 ἤμύνετο τοὺς Ἰνδοὺς, οὕτω τῷ θυμῷ παραστάς ὡς ἂν
 τις βασιλεὺς τηλικούτων ἤδη ἀπειργασμένων ἀνδραγα-
 θήσειε, τὴν ἐσχάτην τοῦ βίου καταστροφὴν εὐκλεεστά-
 3 την γενέσθαι φιλοτιμούμενος. πολλὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ
 κρᾶνος ἐλάμβανε πληγὰς, οὐκ ὀλίγας δὲ εἰς τὴν 25

3 προσερείσας F. 10 ἀθρόοι ast. not. Steph. 15 εὐδο-
 ξίας F. 17 τεθαρρηκῶς F, corr. 2. m. 18 προβαλλόμενος F.
 19 δένδρον τι παρ' αὐτὸ τὸ τ.] δένδρον δ ἦν παρὰ τὸ τ. F.
 20 ἐρριζόμενον F, corr. 2. m. 21 ἤμύνετο τοὺς Ἰνδοὺς] ἤμύ-
 νετο τοὺς δ' Ἰνδοὺς κατέπληξε F. οὕτω] τοῦτῳ codd.; corr.
 ex XVII 43, 6. 22 ἀνδραγαθήσαι F, corr. 2. m. 24 γὰρ
 om. F.

237 *πέλιτην ἐδέχετο· τέλος δὲ τοξευθεὶς ὑπὸ τὸν μαστὸν*
ἔπεσεν εἰς γόνυ, κατισχυθεὶς ὑπὸ τῆς πληγῆς. εὐθὺς
δ' ὁ μὲν τοξεύσας Ἴνδὸς καταφρονήσας προσέδραμε
καὶ καταφέροντος αὐτοῦ πληγὴν ὁ Ἀλέξανδρος ὑπ-
 5 *έθηκε τῇ λαγόνι τὸ ξίφος καὶ καιροῦ γενομένου τοῦ*
τραύματος ὁ μὲν βάρβαρος ἔπεσεν, ὁ δὲ βασιλεὺς
ἐπιλαβόμενος τοῦ πλησίον κλάδου καὶ διαναστάς προ-
εκαλεῖτο τῶν Ἴνδῶν τοὺς βουλομένους διαγωνίσασθαι.
κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Πενκέστης, εἰς τῶν 4
 10 *ὑπασπιστῶν, δι' ἑτέρας κλίμακος προσαναβὰς πρῶτος*
ὑπερήσπισε τὸν βασιλέα· μετὰ δὲ τοῦτον ἕτεροι
πλείους ἐπιφανέντες καὶ καταπληξάμενοι τοὺς βαρβά-
ρους διέσωσαν τὸν Ἀλέξανδρον. τῆς δὲ πόλεως ἀλού-
σης κατὰ κράτος οἱ μὲν Μακεδόνες διὰ τὸν ὑπὲρ τοῦ
 15 *βασιλέως θυμὸν πάντας τοὺς περιτυχόντας ἀνήρουν*
καὶ τὴν πόλιν νεκρῶν ἐπλήρωσαν. ἐπὶ πολλὰς δὲ 5
ἡμέρας τοῦ βασιλέως ἀσχοληθέντος περὶ τὴν θεραπείαν
οἱ κατὰ τὴν Βακτριανὴν καὶ Σογδιανὴν κατοικοισθέντες
Ἕλληνες ἐκ πολλοῦ μὲν τὸν ἐν τοῖς βαρβάροις κατ-
 20 *οικισμὸν χαλεπῶς ἔφερον, τότε δὲ φήμης προσπεσούσης*
αὐτοῖς ὅτι τρωθεὶς ὁ βασιλεὺς τετελεύτηκεν ἀπέστησαν
ἀπὸ τῶν Μακεδόνων. ἀθροισθέντες δὲ εἰς τρισχι- 6
λίους, κατὰ τὴν εἰς οἶκου ἀνακομιδὴν πολλὰ πονή-
σαντες, ὕστερον ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν
 25 *μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν.*

1 τέλος δὲ] τὸ δὲ τέλος F. ὑπὸ] cf. Just. XII 9, 12; ὑπὲρ
 Arr. VI 10, 1; περὶ τὸν μαστὸν Plut. Alex. 63. 2 εἰς τὸ γόνυ F.
 4 ὑπέθηκε fort. depravatam. 7 προσεκαλεῖτο F. 9 κατὰ τοῦ-
 τον δὲ τὸν χρ. X. 11 ὑπερήσπισε τὸν β.] ὑπερεφάνη πρὸς
 τὸν β. F, in marg. corr. 2. m. 12 καὶ om. F, suppl. 2. m.
 21 sqq. cf. XVIII 7.

100 Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος διασωθεὶς ἐκ τοῦ τραύματος
καὶ θύσας τοῖς θεοῖς σωτήρια μεγάλας ἐστιάσεις τῶν
φίλων ἐποιεῖτο. παρὰ δὲ τὸν πότον ἰδιόν τι συνέβη
2 γενέσθαι καὶ μνήμης ἄξιον. ἐν γὰρ τοῖς ἑταίροις
παραληφθεὶς τις Μακεδῶν, ὄνομα Κόραγος, ῥώμη 5
σώματος διαφέρων καὶ πολλάκις ἐν ταῖς μάχαις ἠνδρα-
γαθηκῶς, παροξυνθεὶς ὑπὸ τῆς μέθης προεκαλέσατο
μονομαχῆσαι Διωξίππου τὸν Ἀθηναῖον, ἀθλητὴν ἄνδρα
3 καὶ ταῖς ἐπιφανεστάταις νίκαις ἐστεφανωμένον. τῶν
δὲ παρακεκλημένων ἐπὶ τὸν πότον, ὡς εἰκός, συν- 10
επιλαβομένων τῆς φιλοτιμίας καὶ τοῦ μὲν Διωξίππου
συγκαταθεμένου, τοῦ δὲ βασιλέως ἡμέραν τῆς μάχης
τάξαντος, ὡς ὁ τῆς μονομαχίας χρόνος ἦκεν, πολλὰ
4 μυριάδες ἀνδρῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὴν θέαν. καὶ τῶν
μὲν Μακεδόνων ὁμοεθνῶν ὄντων τῷ Κοράγῳ καὶ τοῦ 15
βασιλέως συμφιλοτιμουμένου, τῶν δὲ Ἑλλήνων τῷ
Διωξίππῳ συναγωνιῶντων προῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα
ὁ μὲν Μακεδὼν πολυτελέσειν ὄπλοις κεκοσμημένος, ὁ
5 δ' Ἀθηναῖος γυμνὸς ὑπαληλιμμένος, ἔχων ῥόπαλον
σύμμετρον. ἀμφοτέρων δὲ τῆ τε τοῦ σώματος ῥώμη 20
καὶ τῆ τῆς ἀλκῆς ὑπεροχῇ θαυμαζομένων οἶονεῖ τις 238
θεομαχία μέλλουσα γίνεσθαι προσεδοκήθη· ὁ μὲν γὰρ
Μακεδὼν διὰ τε τὴν φύσιν τοῦ σώματος καὶ τὴν
λαμπρότητα τῶν ὄπλων μεγάλην ἐπιφέρων κατάπληξιν
Ἄρει παρεμφερῆς ὑπελαμβάνετο, ὁ δὲ Διωξίππος ὑπερ- 25

3 τι om. F. 5 Κόραγος] Κόραγος Aelian h. v. X 22; Horratas Curt. IX 7, 17. 7 μέθης] μάχης F. 10 ἐπιλαβομένων F, corr. 2. m. 12 συγκατατιθεμένου R^X. τῆ μάχη F. 15 μὲν om. F. 19 ὑπαληλιμμένος X ὑπηλιμμένος F, cuius 2. m. ^{λει} ὑπαλημιμένος. ῥόπαλον] πῖλον codd. (sertum Cosp.); corr. Hemsterh. ad Luc. Nec. 8; cf. Curt. IX 7, 20; ἀγριέλαιον aut πρίνον Unger?

έχων τε τῇ ῥώμῃ καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀθλήσεως μελέ-
 την, ἔτι δὲ διὰ τὴν περὶ τὸ ῥόπαλον ιδιότητα τὴν
 πρόσοφιν Ἡρακλεωτικὴν εἶχεν. ὡς δ' ἐπῆγον ἀλλή- 6
 λοις, ὁ μὲν Μακεδῶν ἐκ συμμέτρου διαστήματος
 5 λόγῃν ἠκόντισεν, ὁ δ' ἕτερος βραχὺ παρεγκλίνας τὴν
 ἐπιφερομένην πληγὴν ἐξένευσεν. εἶθ' ὁ μὲν τὴν Μα-
 κεδονικὴν σάρισαν προβεβλημένος ἐπεπορεύετο, ὁ δ'
 ἐγγρίσαντος αὐτοῦ τῷ ῥοπάλῳ πατάξας τὴν σάρισαν
 ἀπέθραυσεν. ὁ δὲ δυσὶν ἐλαττώμασι περιπεσὼν ἐπὶ 7
 10 τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους μάχην κατήντησεν. μέλλοντος δ'
 αὐτοῦ σπᾶσθαι τὴν μάχαιραν ἔφθασε προπηδήσας καὶ
 τῇ μὲν εὐωνύμῳ κατέλαβε τὴν ἔλκουσαν τὸ ξίφος
 χεῖρα, τῇ δ' ἄλλῃ κινήσας ἐκ τῆς βάσεως τὸν ἀντι-
 παλον ὑπέσυρε τὰ σκέλη. ῥιφέντος δ' ἐπὶ γῆν ἐπιβὰς 8
 15 ἐπὶ τὸν τραχὺλῶν ποδὶ καὶ τὸ ῥόπαλον ἀνατεινά-
 μενος ἀνέβλεψεν πρὸς τοὺς θεωμένους. ἀναβοήσαντος 101
 δὲ τοῦ πλήθους διὰ τε τὸ παραδόξον καὶ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀνδραγαθίας ὁ μὲν βασιλεὺς προσέταξεν
 ἀφείναι καὶ τὴν θέαν διαλύσας ἀπηλλάγη, δυσφορῶν
 20 ἐπὶ τῇ τοῦ Μακεδόνοιο ἡττῇ. ὁ δὲ Διώξιππος ἀφείς 2
 τὸν πεπτωκότα καὶ περιβόητον νίκην ἀπενεγκάμενος
 ἀπῆει ταινιούμενος ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων, ὡς κοινὴν
 πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι παρεσχημένος εὐδοξίαν. οὐ μὴν ἡ
 τύχη γε εἶασεν ἐπὶ πολὺν χρόνον καυχῆσασθαι τὸν
 25 ἄνδρα τῇ νίκῃ. ὃ τε γὰρ βασιλεὺς ἀλλοτριώτερον 3
 αἰεὶ διετέθη πρὸς αὐτόν, οἳ τε φίλοι τοῦ Ἀλεξάνδρου
 καὶ πάντες οἱ περὶ τὴν ἀδελφὴν Μακεδόνες, φθονοῦντες

1 τε om. F. 5 παρεγκλίνας Hertl. III p. 29. 7 σάρισαν F.
 8 σάρισαν F, corr. 2. m. 10 ὑπὸ F, corr. 2. m. 11 ἔφθασε]
 scil. <ὁ Διώξιππος> quod haud scio an addendum sit.
 16 πρὸς] ἐπὶ RX. 19 ἀφίεναι F. 22 ταινιούμενος F in ras.
 ὁμοφύλων] ὁμοφώνων RF. 26 αἰεὶ om. F.

αὐτοῦ τῇ ἀρετῇ, ἔπεισαν μὲν τὸν ἐπὶ τῆς διακονίας
 τεταγμένον ὑποβαλεῖν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον χρυσοῦν
 ποτήριον, αὐτοὶ δὲ κατὰ τὸν ἐξῆς πότον καταιτιασά-
 μενοι κλοπῆν καὶ ποτήριον εὐρηκέναι προσποιηθέντες
 4 εἰς αἰσχύνην καὶ ἀδοξίαν ἤγαγον τὸν Διώξιππον. ὁ 5
 δὲ θεωρῶν τὴν ἐπ' αὐτὸν συνδρομὴν τῶν Μακεδόνων
 τότε μὲν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πότου, μετ' ὀλίγον δὲ ἐπὶ
 τὴν ἰδίαν κατάλυσιν παραγενόμενος καὶ γράψας πρὸς
 τὸν Ἀλέξανδρον ἐπιστολὴν περὶ τῶν καθ' αὐτοῦ μεμη-
 χανημένων ταύτην μὲν ἐνετείλατο τοῖς ἰδίοις δοῦναι 10
 τῷ βασιλεῖ, αὐτὸν δ' ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησεν, ἀβούλως
 μὲν εἰς τὴν μονομαχίαν συγκαταβάς, πολὺ δ' ἀφρονε-
 5 στέραν τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν ποιησάμενος. διὸ
 καὶ πολλοὶ τῶν καταμεμφομένων αὐτοῦ τὴν ἄνοιαν 239
 ἐπιπλήττοντες ἔφασαν χαλεπὸν εἶναι δύναιμι μὲν 15
 6 σώματος ἔχειν μεγάλην, νοῦν δὲ μικρόν. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς ἀναγνούς τὴν ἐπιστολὴν χαλεπῶς μὲν ἠνεγκεν
 ἐπὶ τῇ τάνδρῳς τελευτῇ καὶ πολλάκις ἐπεξήτησε τὴν
 ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ παρόντι μὲν οὐ χρησάμενος, ἀπόντα
 δὲ ἐπιποθήσας ὅτε οὐδὲν ὄφελος ἔγνω τὴν καλοκάγα- 20
 θίαν τάνδρῳς ἐκ τῆς τῶν διαβαλόντων κακίας.
 102 Ὁ δ' οὖν Ἀλέξανδρος τὴν μὲν στρατιὰν προσ-
 ἔταξεν παρὰ τὸν ποταμὸν ἀντιπαράγειν ταῖς ναυσίν,
 αὐτὸς δὲ τὸν διὰ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὸν Ὠκεανὸν
 πλοῦν ποιούμενος κατήρεν εἰς τὴν χώραν τῶν ὄνο- 25
 2 μαζομένων Σαμβαστῶν. οὗτοι δὲ τῷ τε πλήθει τῶν

2 ὑποβαλεῖν χρυσοῦν ποτήριον ὑπὸ τὸ π. F. 9 κατ' αὐτοῦ
 codd.; corr. edd. 10 ἐστεύλατο X. 11 ἐαντόν F. 15 ἐπι-
 πλήττεσθαι F. 17 μὲν om. F. 18 ἀνεξήτησε F. 20 ὅτε
 ὅταν X. 21 διαβαλλόντων F. 22 στρατεῖαν F, corr. 2. m.
 23 παρὰ] ἐπὶ codd.; corr. Hertl. II, 2 p. 5 et Madv. I p. 507.
 τᾶς ναῦς F. 26 Σαμβαστῶν] Sabarcae Curt. IX 8, 4; Ἀβαστανοί
 Arr. VI 15, 1; cf. Droysen I² 2 p. 189 a. 2. τς om. F.

ἀνδρῶν καὶ ταῖς ἀρεταῖς οὐδενὸς τῶν Ἰνδικῶν ἔθνῶν
 λείπονται· οἰκοῦντες δὲ πόλεις δημοκρατουμένας καὶ
 τὴν ἔφοδον τῶν Μακεδόνων πυνθανόμενοι στρατιώ-
 τας ἤθροισαν πεζοὺς μὲν ἑξακισμυρίους, ἵππεις δὲ
 5 ἑξακισχιλλοὺς, ἄρματα δὲ πεντακόσια. τοῦ δὲ στόλου 3
 <προσ>πλέοντος τῷ ξένῳ καὶ παραδόξῳ τῆς παρουσίας
 πτοηθέντες καὶ τὴν διαβεβοημένην δόξαν τῶν Μακε-
 δόνων καταπλαγέντες, ἔτι δὲ τῶν πρεσβυτέρων συμ-
 βουλευσάντων μὴ διαγωνίζεσθαι πευτήκοντα τοὺς
 10 ἐπιφανεστάτους πρεσβευτὰς ἑξαπέστειλαν, ἀξιοῦντες
 φιλανθρώπως αὐτοῖς προσενεχθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς 4
 ἐπαινέσας τοὺς ἄνδρας καὶ συγχωρήσας τὴν εἰρήνην
 δωρεαῖς τε μεγάλαις καὶ τιμαῖς ἡρωικαῖς ὑπὸ τῶν
 ἐγγχωρίων ἐτιμήθη. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς παρὰ τὸν
 15 ποταμὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν κατοικοῦντας, ὀνο-
 μαζομένους δὲ Σόδρας καὶ Μασσανοὺς, προσηγάγετο.
 περὶ δὲ τούτους τοὺς τόπους ἔκτισε πόλιν Ἀλεξάν-
 δρειαν κατὰ τὸν ποταμὸν, μυρίους καταλέξας οἰκήτο-
 ρας. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Μουσικάνου τοῦ βασιλέως 5
 20 χώραν κατανήσας τὸν τε δυνάστην ὑποχείριον λαβῶν
 ἀπέκτεινε καὶ τὸ ἔθνος *ὑποχείριον ἐποίησεν. ἐξῆς
 δ' εἰς τὴν Πορτικάνου δυναστείαν ἐμβαλὼν δύο μὲν

1 τῶν Ἰνδικῶν F in ras. ab 2. m. 2 οἰκοῦντες—καὶ τὴν
 ἔφοδον om. F, add. 2. m. 4 iidem numeri ap. Curt. l. l.
 6 πλέοντος codd.; corr. Dind. καὶ παραδόξῳ om. F, suppl. 2. m.
 10 πρεσβύτας X. ἀπέστειλαν F. 12 ἄνδρας] πρέσβεις F.
 16 δὲ om. RX. Σόδρας] iidem esse videntur ἑτάθροι Arriani
 (VI 15, 1); cf. Lassen J. A. II p. 173. Μασσανοὺς (Μασσάνους XF)]
 num Ὀσσάδιοι Arriani l. l.? 17 Ἄλ. πόλιν F. 19 Μουσικα F,
 corr. 2. m.; Μουσικάνος Arr. VI 15, 5; Strab. XV 1, 33. 21 ὑπο-
 χείριον ex anteced. versu repetitum; scripserim ὑπήκοον (cf.
 XVII 105, 1). 22 Πορτικάνου] cf. Curt. IX 8, 11; Strabo XV
 1, 33 ubi Πορτικανός (ut infra X); Ὀξυκανός Arr. VI 16, 1; cf.
 Lassen II p. 178. ἐπιβαλὼν F, corr. 2. m.

ἐξ ἐφόδου πόλεις ἐξεπολιόρησε καὶ τοῖς στρατιώταις ἐφείδ' διαρπάσαι τὰς οἰκίας ἐνέπρησεν, αὐτὸν δὲ τὸν Πορτικᾶνον εἰς χωρὶον ὄχυρόν καταφυγόντα χειρωσάμενος ἀπέκτεινε μαχόμενον. τὰς δὲ πόλεις ἀπάσας τὰς ὑπὸ τοῦτου τεταγμένας ἐκπολιορήσας κατέσκαψε καὶ 5 πολὺν φόβον τοῖς πλησιοχώροις ἐπέστησεν.

6 Ἐξῆς δὲ τὴν τε Σάμβον βασιλείαν ἐξεπόρθησε καὶ τὰς πλείστας πόλεις ἐξανδραποδισάμενος καὶ κατασκάψας κατέσκαψε τῶν βαρβάρων ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ 7 μυριάδας. τὸ μὲν οὖν ἔθνος τῶν ὀνομαζομένων 10 Βραχμάνων τοιαύταις περιέπεσε συμφοραῖς· τῶν δὲ λοιπῶν μεθ' ἰκετηριῶν δεηθέντων τοὺς αἰτιωτάτους κολάσας τοὺς λοιποὺς ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δὲ 240 βασιλεὺς Σάμβος μετὰ τριάκοντα ἐλεφάντων φυγῶν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰνδοῦ χώραν διέφυγε τὸν κίνδυνον. 15 103 Τῆς δ' ἐσχάτης τῶν Βραχμάνων πόλεως, ἣν ὀνομάζουσιν Ἀρματήλια, πεφρονηματισμένης ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ δυσχωρίαις ἀπέστειλεν ὀλίγους τῶν ψιλῶν, προστάξας ἐξάπτεσθαι τῶν πολεμίων καὶ ἐὰν ἐπεξίωσιν 2 ὑποφύγειν. οὗτοι μὲν οὖν ὄντες πεντακόσιοι καὶ 20 προσμαχόμενοι τοῖς τεύχεσι κατεφρονήθησαν. ἐπεξελθόντων δ' ἐκ τῆς πόλεως στρατιωτῶν τρισχιλίων προσποιηθέντες καταπεπλήχθαι πρὸς φυγὴν ᾤρησαν. 3 ὁ δὲ βασιλεὺς μετ' ὀλίγων ὑποστὰς τοὺς διώκοντας

6 ὀπέστησε F, corr. 2. m. 7 Σάμβον] cf. Arr. VI 16, 3; Curt. IX 8, 13; ep. Mett. p. 108, 17; Σάβος Strab. I. I.; Σάββας Plut. Alex. 64; Ἄμβος Just. XII 10, 2. 9 ὀκτὼ μ.] cf. Curt. IX 8, 15. 12 μεθ' ἰκετηρίας R. 13 ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ ἀφείδ' τῶν ἐγκλημάτων XQ. 16 δ' om. F, suppl. 2. m. 17 Ἀρματήλια] Ἀρματα RX (cf. § 8); Ἀρματα πόλις Ἰνδικῆς ap. Steph. Byz. πεφρονηματισμένος F, ... μένοις 2. m. 18 καὶ ἐν δυσχ. F. δυσχωρίαι RX. ψιλῶν] φίλων X. 19 ὀπεξίωσιν X. 20 πενταν.] quinquaginta Cosp. 24 μετ' ὀλίγων Rhod.

τῶν βαρβάρων καὶ μάχην καρτερὰν συστησάμενος οὐδὲ
 μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, οὐδὲ δ' ἐξώγησε. τῶν
 δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως οὐκ ὀλίγοι τραθέντες εἰς τοὺς
 ἐσχάτους ἤλθον κινδύνους· ὁ γὰρ τῶν βαρβάρων 4
 5 σίδηρος κεχρισμένος ἦν φαρμάκου θανασίμου δυνάμει,
 ἧ πεποιθότες κατέβησαν εἰς τὴν διὰ τῆς μάχης κρήνην.
 κατεσκεύαστο δὲ ἡ τοῦ φαρμάκου δύναμις ἐκ τινῶν
 ὕφρων θηρευομένων καὶ τούτων εἰς τὸν ἥλιον νεκρῶν
 τιθεμένων. τῆς δ' ἐκ τοῦ καύματος θερμοσίας τηκούσης 5
 10 τὴν τῆς σαρκὸς φύσιν ἰδρωτὰς ἐκπίπτειν συνέβαινε
 καὶ διὰ τῆς νοτίδος συνεκκρίνεσθαι τὸν τῶν θηρίων
 ἰόν. διὸ καὶ τοῦ τραθέντος εὐθύς ἐνάρα καὶ τὸ σῶμα
 καὶ μετ' ὀλίγον ὀξεῖαι συνηκολούθουν ὀδύνη καὶ
 σπασμὸς καὶ τρόμος τὸν ὅλον ὄγκον κατεῖχεν, ὃ τε
 15 χρῶς ψυχρὸς καὶ πελιδνὸς ἐρίνετο καὶ διὰ τῶν ἐμέτων
 ἐξέπιπτεν χολή, πρὸς δὲ τούτοις ἀπὸ τοῦ τραύματος
 μέλας ἀφρὸς ἀπέρρει καὶ σηπεδῶν ἐγεννᾶτο. αὕτη δὲ
 νεμομένη ταχέως ἐπέτρεχε τοῖς καιρίοις τόποις τοῦ
 σώματος καὶ δεινὸς θανάτος ἀπειργάζετο. διὸ συν-
 20 ἐβαινε τὰ ἴσα τοῖς μεγάλα τραύματ' εἰληφόσι καὶ τοῖς
 μικρὰν καὶ τὴν τυχοῦσαν ἀμυχήν ἀναδεξαμένοις. τοι-
 αὕτη δ' ἀπωλεία τῶν τραθέντων ἀπολλυμένων ἐπὶ
 μὲν τοῖς ἄλλοις οὐχ οὕτως ὁ βασιλεὺς ἐλυπήθη, ἐπὶ
 δὲ Πτολεμαίῳ τῷ ὕστερον μὲν βασιλεύσαντι, τότε δὲ
 25 ἀγαπωμένῳ μεγάλως ἠχθέσθη. ἴδιον γὰρ τι καὶ παρά- 7

1 καὶ μάχην—2 βαρβάρων om. X. 2 οὐδὲ μὲν ἀπέκτεινε—
 4 κινδύνους om. F, suppl. 2. m. in marg.; in textu ita pergit F:
 ἐπεὶ καὶ ὁ ἐν τοῖς βέλεσι σίδηρος κεχρ. ἦν. 6 ἧ] τούτοις F,
 corr. 2. m. 7 κατεσκεύαζετο F. 10 ἐκπίπτειν RX. 11 ἐκ-
 κρῖνεσθαι RX. 15 πελιδνὸς XQ. 17 αὕτη F. 18 νεμομένη]
 γενομένη codd.; corr. Dind. καιρίοις] κρηνοῖς codd; corr. ex
 Plut. apoph. Lac. 223 C. 19 διὸ συνέβαινε τὰ ἴσα] διὸ ταύτῃ
 6. F. 20 τοῖς καὶ μικρὰν F. 25 γὰρ τι] δέ τι Rhod.

δοξον συνέβη γενέσθαι περὶ τὸν Πτολεμαῖον, ὃ τινες εἰς θεῶν πρόνοιαν ἀνέπεμπον. ἀγαπώμενος γὰρ ὑφ' ἀπάντων διὰ τε τὴν ἀρετὴν καὶ ὑπερβολὴν τῆς εἰς πάντας εὐεργεσίας, οἰκείας τοῦ φιλανθρωποῦ βοηθείας ἔτυχεν. ὁ γὰρ βασιλεὺς ἴδεν ὕψιν κατὰ τὸν ὕπνου, ⁵ καθ' ἣν ἔδοξεν ἰδεῖν δράκοντα βοτάνην ἐν τῷ στόματι ²⁴¹ κρατεῖν καὶ δεῖξαι ταύτης τὴν φύσιν καὶ τὴν δύναμιν ⁸ καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ φύεται. ἐγερωθὲς οὖν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὴν βοτάνην ἀναζητήσας καὶ τρώσας τό τε σῶμα τοῦ Πτολεμαίου κατέπλασε καὶ πιεῖν δοῦς ὕγνῃ ¹⁰ κατέστησε. γνωσθείσης δὲ τῆς εὐχρηστίας καὶ οἱ λοιποὶ τυχόντες τῆς ὁμοίας θεραπείας διεσώθησαν. τὴν δὲ πόλιν τῶν Ἀρματηλίων, οὕσαν ὄχυρὰν καὶ μεγάλην, ἐπεβάλετο μὲν πολιορκεῖν, τῶν δ' ἐγγυρῶν ἀπαντησάντων μεθ' ἱκετηριῶν καὶ παραδόντων ἑαυτοὺς ἀπ- ¹⁵ ἔλυσεν αὐτοὺς τῆς τιμωρίας.

104 Αὐτὸς δὲ καταπλεύσας εἰς τὸν Ὠκεανὸν μετὰ τῶν φίλων καὶ δύο νήσους ἐνταῦθα κατιδὼν ἔθυσεν ἐν αὐταῖς τοῖς θεοῖς μεγαλοπρεπῶς καὶ πολλὰ μὲν ἐκπώματα καὶ μεγάλα χρυσᾶ κατεπόντισε ταῖς σπονδαῖς ²⁰ συναφίεις, βωμοὺς δὲ Τηθύος καὶ Ὠκεανοῦ κατασκευάσας ὑπέλαβεν τετελετημέναι τὴν προκεχειρισμένην στρατείαν. ἀναξεύξας δ' ἐντεῦθεν εἰς τοὺς Πάταλα διὰ τοῦ ποταμοῦ παρέπλευσεν εἰς Πάταλα, πόλιν ἐπι-

4 πάντας] τοῦτους RX. οἰκείας τῆς φιλανθρωποῦ β. codd.; corr. Wess. 5 ἴδεν F. 10 κατέπλασε] κατέπασσε Bekk.? 13 Ἀρματηλίων F. 15 ἱκετηρίας F. 18 κατιδὼν ἔθυσεν ἐν αὐταῖς τοῖς θεοῖς μ. RX ἐρῶν ἐν αὐταῖς ἔθυσεν τοῖς θεοῖς μ. F. 20 καὶ μεγάλα μὲν καὶ πολλὰ ἐκπώματα χρυσᾶ RX (idem vitium XVII 106, 6 in cod. R correctum) καὶ πολλὰ μὲν ἐκπώματα χρυσᾶ F, suprascr. ab 2. m. καὶ μεγάλα. 22 ὑπέλαβαν F. 24 εἰς τὰ ὕδατα R εἰς τὰ ὕδατα X ἐς τὰ ὕδατα F (2. m. in marg. τὰ ὕδατα); Πάταλα Arr. V 4, 1; VI 18, 3; Strab. XV 1, 33; ep. Mett.

σημον. αὕτη δὲ τὴν πολιτείαν εἶχε διατεταγμένην 2
 ὁμοίως τῇ Σπάρτῃ· ἀπὸ δύο γὰρ οἴκων ἐν αὐτῇ
 διεδέχοντο δύο βασιλεῖς, αἰεὶ τῶν κατὰ πόλεμον ἡγού-
 μνοι πραττομένων, <τὸ> δὲ τῶν γερόντων ἀρχεῖον
 5 τῶν ὄλων προεστῆκει. ὁ δ' οὖν Ἀλέξανδρος τὰ 3
 πεπονηκότα τῶν σκαφῶν ἐνέπρησε, τὸν δὲ λοιπὸν
 στόλον παραδοὺς Νεάρχῳ καὶ τισὶν ἄλλοις τῶν
 φίλων προσέταξε τὴν παραλίαν πᾶσαν παραπλεῦσαι
 δι' Ὠκεανοῦ καὶ πάντα κατασκεψαμένους ἀπαντᾶν ἐπὶ
 10 τὰς ἐκβολὰς τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ. αὐτὸς δὲ ἀναλα- 4
 βὼν τὴν δύναμιν ἐπῆλθε πολλὴν χώραν καὶ τοὺς μὲν
 ἐναντιομένους κατεπολέμησε, τοὺς δὲ πειθαρχοῦντας
 φιλανθρωπῶς προσεδέχετο. τοὺς μὲν γὰρ Ἀβρίτας
 ὀνομαζομένους καὶ τοὺς τὴν Κεδρωσίαν οἰκοῦντας
 15 χωρὶς κινδύνων προσηγάγετο, μετὰ δὲ ταῦτα πολλὴν 5
 μὲν ἄνδρον, οὐκ ὀλίγην δὲ ἔρημον διεληθὼν ἐπὶ τὰ
 Ὠρεΐτιδος ὄρια κατήντησεν. εἰς τρία δὲ μέρη τὴν
 δύναμιν διελόμενος τοῦ μὲν πρώτου μέρους ἀπέδειξεν
 ἡγεμόνα Πτολεμαίου, τοῦ δὲ δευτέρου Λεωνάτου,
 20 καὶ τὴν μὲν παραθαλαττίαν λεηλατεῖν προσέταξε 6
 Πτολεμαίου, τὴν μεσόγειον δὲ κατασῦραι Λεωνάτου,

p. 110, 4 (cf. Curt. IX 8, 28) quod Diodoro reddere cum aliis
 (cf. Niese l. 1 p. 146 a 3) non dubito. 4 *πραττομένων* δὲ τῶν γ.
 codd.; <τὸ> addidi; τῶν δὲ γ. Wess. 5 δ' om. R, suppl. 2. m.
 9 *κατασκεψάμενος* F. εἰς τὰς ἐκβ. F. 13 *Ἀβρίτας* R Ἀβρ. X
 Ἀμβρίτας F (Orbitas Cosp.); Ἀρβίται Ptol. VI 21, 4, Ἀρβίτες (cf.
 Strab. XV 2, 1) ἢ Ἀρβίται Steph. Byz.; Ἀραβίται Arr. VI 21, 4
 et Curt. IX 10, 4. 15 *κινδύνων* F. 17 *Ὠρεΐτιδος*] *Νεωτερίδας*
 RX *Νεωτερίδος* F (Oritarum Cosp.); corr. Wess. (cf. XVII 105, 8);
 cf. Arr. VI 22, 1; Strab. XV 2, 1; Plut. Alex. 66; Curt. IX 10, 6.
 δὲ om. RX. 18 *καὶ τοῦ* RX. 19 *τοῦ δὲ δευτέρου Λεωνάτου*
καὶ τὴν μὲν π. λ. προσέ (sic) *Πτολεμαίῳ* om. F, (suppl. 2. m. in
 marg.) qui ita pergit: *τὴν δὲ μεσόγειον*. 20 fort. addendum
 <τοῦ δὲ τρίτου ἡγεῖτο αὐτός>. 21 *Λεωνάτου* F.

τὴν δ' ὑπώρειαν καὶ τὴν ὄρεινὴν αὐτὸς ἐπόρθησεν.
 ἄμα δ' ὑφ' ἑνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν πολλῆς χώρας
 δηουμένης ἔγμε πᾶς τόπος πυρὸς καὶ διαρπαγῆς καὶ
 7 πολλῶν φόνων. διόπερ ταχέως οἱ μὲν στρατιῶται²
 πολλῆς λείας ἐκυρίευσαν, τῶν δ' ἀναιρεθέντων σωμά- 5
 των ἀριθμὸς ἐγένετο πολλῶν μυριάδων. τῇ δὲ τῶν
 ἔθνων τούτων ἀπωλεία πάντες οἱ πλησιόχωροι περι-
 8 φοβοὶ γενόμενοι προσεχώρησαν τῷ βασιλεῖ. ὁ δ'
 Ἀλέξανδρος παρὰ θάλατταν ἐφιλοτιμήθη κτεῖσαι πόλιν
 <καὶ> λιμένα μὲν εὐρὴν ἄκλυστον, πλησίον δ' αὐτοῦ¹⁰
 τόπον εὐθετον ἔκτισεν ἐν αὐτῷ πόλιν Ἀλεξάνδρειαν.
 105 εἰς δὲ τὴν τῶν Ὀρειτῶν χώραν διὰ τῶν παρόδων
 παρεισελθὼν ταχέως ἄπασαν ὑπήκοον ἐποίησατο. οἱ
 δὲ Ὀρεῖται τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσια τοῖς Ἰνδοῖς ἔχου-
 2 σιν, ἐν δὲ ἐξηλλαγμένον καὶ παντελῶς ἄπιστον. τῶν¹⁵
 γὰρ τελευτησάντων παρ' αὐτοῖς τὰ σώματα <ἐκ>-
 φέρουσιν οἱ συγγενεῖς γυμνοὶ λόγχας ἔχοντες, εἰς δὲ
 τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας δρυμοὺς θέντες τὸ σῶμα τὸν μὲν
 περικείμενον τῷ νεκρῷ κόσμον περιαιροῦνται, τὸ δὲ
 σῶμα τοῦ τελευτηκότος καταλείπουσι βορὰν τοῖς²⁰
 θηρίοις· τὰς δ' ἐσθήτας διελόμενοι θύουσι τοῖς κατὰ
 γῆν ἦρωσι καὶ τῶν οἰκείων ὑποδοχὴν ποιοῦνται.
 3 Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Ἀλέξανδρος προῆγεν ἐπὶ τὴν
 Κεδρωσίαν, παρὰ θάλατταν τὴν πορείαν ποιοῦμενος,
 καὶ κατήντησεν εἰς ἔθνος ἄξενον καὶ παντελῶς²⁵
 4 θηριῶδες. τοὺς τε γὰρ ὄνυχας οἱ τῆδε κατοικοῦντες

2 καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν F. 10 <καὶ> addidi;
 φιλοτιμήθεις Reiske. 12 Ὀρειτῶν] Νεωριτῶν R. Νεωρητῶν X
 Νεωρειτῶν F (Oritarum Cosp.). 14 Νεωρίται R. Νεωρεῖται F.
 16 <ἐκ> φέρουσιν necessarium esse duco (cf. Pol. I 80, 10).
 18 μὲν om. F. 20 καταλείπουσιν εἰς βορὰν X. 22 ἦρωσιν
 ὑποδοχὴν καὶ τῶν οἰκείων ποιοῦνται X. 24 Κεδρωσίαν F.

ἐκ γενετῆς αὐξουσι μέχρι γήρως καὶ τὸ τρίχωμα πεπι-
 λωμένον ἔωσι, τὸ δὲ χρῶμα διὰ τὴν τοῦ ἡλλίου θερμό-
 τητα κατακεκαυμένον ἔχουσι καὶ δορὰς θηρίων περι-
 βέβληνται. σιτοῦνται δὲ τὰ ἐκβαλλόμενα κήτη σαρκο- 5
 5 φαγοῦντες καὶ τὰς οἰκήσεις κατασκευάζουσι τοὺς μὲν
 τοίχους <ἐκ κόγχων> ἀνοικοδομοῦντες, τὰς δ' ὄροφας
 ἐκ τῶν τοῦ κήτους πλευρῶν, ἐξ ὧν ὀκτωκαιδεκαπήχεις
 δοκοὶ κατηρτίζοντο· ἀντὶ δὲ τῶν κεράμων ταῖς φολίσι
 τῶν ζώων τὰς στέργας κατεκάλυπτον. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 6
 10 διελθὼν τοῦτο τὸ ἔθνος ἐπιπόνως διὰ σπάνιν τροφῆς
 ἐνέβαλεν εἰς χώραν ἔρημον καὶ πάντων τῶν εἰς τὸ
 ζῆν χρησίμων σπανίζουσαν. πολλῶν δὲ διὰ τὴν ἔνδειαν
 διαφθειρομένων ἢ τε δύναμις τῶν Μακεδόνων ἠθύ-
 μησεν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐνέπεσεν οὐκ εἰς τὴν τυχοῦ-
 15 σαν λύπην τε καὶ φροντίδα· δεινὸν γὰρ ἐφαίνετο τοὺς
 ἀρετῇ καὶ τοῖς ὅπλοις ἅπαντας ὑπερβαλομένους ἐν
 ἐρήμῳ χώρῳ πάντων σπανίζοντας ἀκλεῶς ἀπόλλυ-
 σθαι. διόπερ εὐζώνους ἄνδρας ἐξέπεμψεν εἰς τὴν 7
 Παρθυαίαν καὶ Δραγγινὴν καὶ Ἀρίαν καὶ τὰς ἄλλας
 20 τὰς πλησιοχώρους τῆ ἐρήμῳ, προστάξας ταχέως ἀγαγεῖν
 ἐπὶ τὰς ἐμβολὰς τῆς Καρμανίας δρομάδας καμήλους
 καὶ τὰ νωτοφορεῖν εἰσθότα τῶν *φορτίων, γεμίσαντας
 σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. οὗτοι μὲν οὖν 8
 ὀξέως διανύσαντες πρὸς τοὺς σαυράπας τούτων τῶν

2 ἔωσι] ἔχουσι F. τὸ δὲ τρίχωμα RX. 6 <ἐκ κόγχων>
 addidi ex Arr. VI 23, 3; cf. III 19, 2. συνοικοδομοῦντες F. τοὺς
 δ' ὄροφους F. 12 τῶν πολλῶν δὲ R. 13 ἠθύμησεν] ἠσθένησε F.
 16 ὑπερβαλλομένους F. 19 Παρθυαίαν F, corr. 2. m. Δραγ-
 γινὴν RX Δραστίνην F. Ἀρίαν F. τὰς ἄλλας om. F; fort. post
 ἄλλας excidit <ἐπαρχίας> cf. XVIII 19, 5. 21 τὰς Καρμανίας R.
 22 *φορτίων] certe corruptum; ζώων Wess. et Madv. I p. 507
 (ὑποζυγίων Arr. VI 27, 6) vel φορταδίων Wess.; ego coniciam
 ὀρεικῶν <ζεύγων> (cf. II 11, 5; XVII 71, 2). 24 τῶν om. F.

ἐπαρχῶν ἐποίησαν παρακομισθῆναι πολλὴν ἀγορὰν ἐπὶ 243
τὸν ὠρισμένον τόπον. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸ μὲν πρῶ-
τον διὰ τὴν ἀβοήθητον ἔνδειαν πολλοὺς ἀπέβαλε τῶν
στρατιωτῶν, μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὴν πορείαν ὄντος
αὐτοῦ τῶν Ὠρειτῶν τινες ἐπιθέμενοι τοῖς περὶ τὸν 5
Λεοννάτον τεταγμένοις καὶ συχνοὺς καταβαλόντες ἀπ-
έφυγον εἰς τὴν ἐαυτῶν χώραν.

106 Μόγισ δὲ περάσας τὴν ἔρημον ἤκεν εἰς χώραν
οἰκουμένην καὶ πάντων τῶν χρησίμων εὐποροῦσαν.
ἐν ταύτῃ δὲ προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐφ' ἑπτὰ 10
μὲν ἡμέρας προῆει κεκοσμημένη τῇ δυνάμει πανηγυρι-
κῶς καὶ Διονύσῳ κῶμον ἤγαγεν ἑορτάζων καὶ μέθῃ
2 καὶ πότοις χρώμενος κατὰ τὴν ὁδοπορίαν. ἀπὸ τού-
των δὲ γενόμενος, ἀκούσας ὅτι *πολλοὶ τῶν βιαιῶς καὶ
ὑβριστικῶς κεχρημένων ταῖς ἐξουσίαις παρανενομήκασι, 15
πολλοὺς τῶν τε σατραπῶν καὶ στρατηγῶν τιμωρίας
ἤξιωσεν. τῆς δ' εἰς τοὺς παρανενομηκότας ἡγεμόνας
μισοπονηρίας διαβοηθείσης πολλοὶ τῶν στρατηγῶν
συνειδότες ἑαυτοῖς ὕβρεις καὶ παρανομίας εἰς φόβον
ἐνέπιπτον καὶ τινὲς μὲν μισθοφόρους ἔχοντες ἀφ- 20
λίταντο τοῦ βασιλέως, τινὲς δὲ χρήματα συσκευασά-
3 μενοι δρασμοὺς ἐποιοῦντο. ταῦτα δὲ πυνθανόμενος
ὁ βασιλεὺς πρὸς πάντας τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν στρατη-

5 Ὠρειτῶν] ὀρήων F. 7 ἐαυτῶν 2. m. in cod. F. 10 ἀπὸ τῆ F.
ἑπτὰ] cf. Plut. Alex. 67; Curt. IX 10, 27. 12 ἑορτάζων δὲ
μέθῃ F. 13 χρώμενος ἦν F. 14 ἀκούσας τε ὅτι F. πολλοὶ
τῶν βιαιῶς καὶ ὑβριστικῶς κεχρημένων ταῖς ἐξουσίαις παρα-
νενομήκασι, πολλοὺς τῶν τε σατρ. κ. στρατ. τιμωρίας ἤξιωσεν
codd.; κεχρημένοι iam Madv. I p. 507 qui post τῶν suppleri
iussit <τῶν ἀρχόντων vel ἐπαρχῶν>; ego suspicor fuisse ὅτι
πολλοὶ τῶν τε σατραπῶν καὶ στρατηγῶν βιαιῶς καὶ ὑβρ. κεχρη-
μένοι ταῖς ἐξουσίαις παρανενομήκασι, τιμωρίας ἤξιωσεν. 20 μὲν
om. F. 21 συσκευασμένοι F.

γούς καὶ σατράπας ἔγραψεν, ἐπειδὴν ἀναγνώσι τὴν ἐπιστολήν, παραχρῆμα πάντας τοὺς μισθοφόρους ἀπολύσαι.

Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως διατρέ- 4
 5 βουτος ἐν τινὶ παραθαλαττίῳ πόλει ὀνομαζομένη Σαλ-
 μοῦντι καὶ σκηνικοὺς ἀγῶνας ἐν τῷ θεάτρῳ ποιοῦντος
 κατέπλευσαν οἱ δι' Ὀκεανοῦ πλεῖν τὴν παραθαλάττιον
 ἀπεσταλμένοι καὶ παραχρῆμα εἰς τὸ θέατρον παρ-
 ελθόντες τὸν τε Ἀλέξανδρον ἠσπάσαντο καὶ περὶ τῶν
 10 πεπραγμένων ἀπήγγειλαν. οἱ δὲ Μακεδόνες ἠσθέντες 5
 τῇ παρουσίᾳ τῶν ἀνδρῶν κρότῳ μεγάλῳ τὸ γερονὸς
 ἐπεσημήναντο καὶ πᾶν τὸ θέατρον μεστὸν ἦν χαρᾶς
 ἀνυπερβλήτου. οἱ δὲ καταπεπλευκότες ἀπήγγειλλον 6
 ἀμπώτεις τε καὶ πλήμας παραδόξους γίνεσθαι κατὰ
 15 τὸν Ὀκεανὸν καὶ κατὰ μὲν τὰς ἀμπώτεις [παραδόξους]
 νήσους τε ὄρασθαι πολλὰς καὶ μεγάλας ἐπ' ἄκρας τῆς
 παραθαλαττίου χώρας, κατὰ δὲ τὰς πλήμας ἅπαντας
 τοὺς προειρημένους τόπους κατακλύζεσθαι, πολλοῦ καὶ
 βιαίου ῥεύματος φερομένου πρὸς τὴν χέρσον, τῆς δ'
 20 ἐπιφανείας ἀφρῶ πολλῶ λευκαιομένης. τὸ δὲ παρα-
 δοξότατον, κήτεσι πολλοῖς καὶ τὸ μέγεθος ἀπίστοις
 συγκεκυρηκέναι· ταῦτα δὲ φοβηθέντας αὐτοὺς τὸ μὲν 7
 πρῶτον ἀπελπίσαι τὸ ζῆν ὡς αὐτίκα μάλα μετὰ τῶν
 σκαφῶν διαφθαρσομένους, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξ ἀπάντων
 25 μιᾶς φωνῆς γινομένης καὶ διὰ τῶν ὄπλων πολλοῦ

5 Σαλμοῦντι] urbs ignota. 7 πλεῖν om. RX. 9 τε om. F.
 11 τὴν παρουσίαν F. 12 ἐσημήναντο F, corr. 2. m. 14 πλημ-
 μύρας F. παραδόξως F. 15 ἀναπότεις F, corr. 2. m. [παρα-
 δόξους] del. Wess. 16 μεγάλας καὶ πολλὰς R (corr. 1. m.) X.
 ἐπ' ἄκρας om. F. 17 πλημμύρας F. 19 ῥεύματος] πνεύματος
 codd.; corr. ex Pol. X 14, 8. 20 παραδοξότατον F. 22 συγ-
 κηρυκέναι F.

συντελουμένου φόφου, πρὸς δὲ τούτοις τῶν σαλπύγ-244
γων ἐνιευμένων τῷ παραδόξῳ πτοηθῆναι τὰ θηρία καὶ
δῦναι πρὸς βυθόν.

107 Ὁ δὲ βασιλεὺς περὶ τούτων διακούσας τοῖς μὲν
ἡγουμένοις τοῦ στόλου παρήγγειλεν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην 5
καταπλεῦσαι, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως πολλὴν
χώραν διελθὼν συνῆψε τοῖς Σουσιανοῖς ὄροις. περὶ
δὲ τοὺς καιροὺς τούτους Κάρανος ὁ Ἰνδός, ἐν φιλο-
σοφίᾳ μεγάλην ἔχων προκοπὴν καὶ τιμώμενος ὑπ’
Ἀλεξάνδρου, παράδοξον ἐποιήσατο τὴν τοῦ βίου κατα- 10
2 στροφὴν. βεβιωκῶς γὰρ ἔτη τρία πρὸς τοῖς ἑβδομή-
κοντα καὶ πάντα τὸν χρόνον ἀπειρατος γεροντῶς ἀρρω-
στίας ἔκρινεν ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι ὡς τὸ
τέλειον τῆς εὐδαιμονίας παρὰ τε τῆς φύσεως καὶ τῆς
3 τύχης ἀπειληφώς. καταπειραθεὶς δ’ ὑπ’ ἀρρωστίας καὶ 15
καθ’ ἡμέραν αἰεὶ μᾶλλον βαρυνόμενος ἤξιωσε τὸν βα-
σιλέα πυρὰν αὐτῷ μεγάλην κατασκευάσαι καὶ προσ-
αναβάντος ἐπὶ ταύτην αὐτοῦ προστάξαι τοῖς ὑπηρέταις
4 πῦρ ἐνεῖναι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸν
ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο ταύτης τῆς ἐπιβολῆς, ὡς δ’ οὐχ 20
ὑπήκουσεν, ὠμολόγησε συντελέσειν περὶ ὧν ἤξιωκῶς
ἦν. διαγγελθείσης δὲ τῆς πράξεως ἡ μὲν πυρὰ κατ-
εσκευάσθη, τὸ δὲ πλῆθος κατήτησεν ἐπὶ τὴν παρὰ-
5 δοξον θέαν. ὁ δὲ Κάρανος ἀκολουθήσας τοῖς ἰδίοις 25
δόγμασι τεθαρρηκότως ἐπέστη τῇ πυρᾷ καὶ μετὰ ταύ-
της καταφλεχθεὶς ἐτελεύτησεν. τῶν δὲ παρόντων οἱ
μὲν μανίαν αὐτοῦ κατέγνωσαν, οἱ δὲ κενοδοξίαν ἐπὶ

3 δῦναι B in ras. 7 Σουσιανῆς Steph. 8. 24 Κάρανος]
ita codd. semper; Κάλανος Arr. VII 3, 1sq.; Plut. Alex. 69;
Strab. XV 1, 68; alii. 15 ὑπέρ X. 18 προστάξας F. 21 ὑπ-
ήκουεν Kallenb. philol. XLIV p. 729; I p. 16. 27 καινοδοξίαν
F, corr. 2. m.

καρτερίᾳ, τινὲς δὲ τὴν εὐψυχίαν καὶ τὴν τοῦ θανάτου
καταφρόνησιν ἐθαύμασαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον μὲν 6
ἔθαψε πολυτελῶς, αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Σοῦσα τὴν
μὲν πρεσβυτέραν τῶν Δαρείου θυγατέρων Στάτειραν
5 ἔγγημεν, τὴν δὲ νεωτέραν Ἐφαιστίῳ συνώκησε Δρυ-
πίτην. ἔπεισε δὲ καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν φίλων
γῆμαι καὶ συνώκησεν αὐτοῖς τὰς εὐγενεστάτας παρ-
θένους Περσίδας.

Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἦκον εἰς τὰ Σοῦσα τρισ- 108
10 μύριοι τῶν Περσῶν, νέοι μὲν παντελῶς ταῖς ἡλικίαις,
ἐπιλελεγμένοι δὲ ταῖς τῶν σωμάτων εὐπρεπέαις τε
καὶ ῥώμαις. κατὰ δὲ τινὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως 2
ἠθροισμένοι, χρόνον ἱκανὸν ἐπιστάτας καὶ διδασκάλους
ἐσχηκότες τῶν πολεμικῶν ἔργων, πάντες δὲ Μακε-
15 δονικαῖς πανοπλίαις πολυτελῶς κεκοσμημένοι, παρ-
εμβολὴν μὲν ἐποιήσαντο πρὸ τῆς πόλεως, ἐπιδειξάμενοι
δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἄσκησιν καὶ μελέτην
245 ἐτιμῆθησαν διαφερόντως. τῶν γὰρ Μακεδόνων πρὸς 3
τὴν τοῦ Γάγγου ποταμοῦ διάβασιν ἀντειπόντων καὶ
20 πολλάκις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καταβοώντων καὶ τὴν ἐξ
Ἄμμωνος γένεσιν διασυρόντων τοῦτο τὸ σύστημα κατ-
εσκεύασεν ἐκ μιᾶς μὲν ἡλικίας τῶν Περσῶν καὶ ὁμοίας
συνεστηκός, δυνάμενον δὲ ἀντίταγμα γενέσθαι τῇ
Μακεδονικῇ φάλαγγι. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀλέξανδρον
25 ἐν τούτοις ἦν.

2 ἐθαύμαζον F. 3 αὐτός] ἀδθις F. Σούσαν RX. 4 τοῦ
Δαρείου θυγατέρα X. 5. 7 συνώκησε F. Δρυπίτην F;
Δρύπειτις Arr. VII 4, 5; cf. Justi Ir. Nb. 11 δὲ ταῖς—13 ἠθροισ-
μένοι om. F, suppl. 2. m. in marg. τρισμ.] cf. Arr. VII 6, 1; Plut.
Alex. 71. 15 κεκοσμημένοι X. 16 μὲν om. F, suprascr. 2. m.
19 τῷ Γάγγω ποταμῷ F, ἐν add. 2. m. 21 τούτων F. 23 συν-
εστηκώς F, corr. 2. m. δυναμένους F.

4 Ἄρπαλος δὲ τῶν ἐν Βαβυλῶνι θησαυρῶν καὶ τῶν
 προσόδων τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος, ἐπειδὴ τάχιστα
 ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἐστράτευσεν, ἀπέγνω τὴν
 ἐπάνοδον αὐτοῦ, δοὺς δ' ἐαυτὸν εἰς τροφὴν *καὶ
 πολλῆς γῶρας ἀποδεδειγμένος σατραπῆς τὸ μὲν πρῶ- 5
 του εἰς ὕβρεις γυναικῶν καὶ παρανόμους ἔρωτας βαρ-
 βάρων ἐξετρόπη καὶ πολλὰ τῆς γάξης ἀκρατεστάταις
 ἡδοναῖς κατανόησεν, ἀπὸ δὲ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης
 πολὺ διάστημα κομίζων ἰχθύων πλῆθος καὶ δαιταν 5
 5 πολυδάπανον ἐνιστάμενος ἐβλασφημεῖτο. μετὰ δὲ 10
 ταῦτ' ἐκ τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐπιφανεστάτην τῶν ἑταίρων
 ὄνομα Πυθιονίην μετεπέμψατο καὶ ζῶσάν τε αὐτὴν
 βασιλικαῖς δωραῖς ἐτίμησε καὶ μεταλλάξασαν ἔθαψε
 πολυτελῶς καὶ τάφον κατὰ τὴν Ἀττικὴν κατεσκευάσε 6
 6 πολυδάπανον. μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλην ἑταίραν Ἀττικὴν 15
 ὄνομα Γλυκίραν μεταπεμψάμενος ἐν ὑπερβαλλούσῃ
 τροφῇ καὶ πολυδαπάνῳ διαιτήματι διεξῆγεν· εἰς δὲ
 τὰ παράλογα τῆς τύχης καταφυγὰς ποριζόμενος εὐερ-
 γέτει τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου
 μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοδον πολλοὺς τῶν σατραπῶν 20
 20 κατηγορηθέντας ἀνελόντος φοβηθεῖς τὴν τιμωρίαν καὶ
 συσκευασάμενος ἀργυρίου μὲν τάλαντα πεντακισχίλια,
 μισθοφόρους δ' ἀθροίσας ἑξακισχιλλοὺς ἀπῆρεν ἐκ τῆς
 7 Ἀσίας καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν Ἀττικὴν. οὐδενὸς δὲ

2 ἐπειδὴ τάχιστ' Kaelker p. 315. 4 αὐτὸν εἰς τὴν τρο-
 φὴν F. καὶ πολλῆς γῶρας ἀποδεδειγμένος σατραπῆς] malim
 transponas haec verba post πεπιστευμένος (v. 2). 6 an εἰς
 ὕβρεις καὶ π. ἔρωτας βαρβάρων γυναικῶν? 8 κατηνόησεν F.
 10 ἐβλασφημεῖτο („male apud omnes audiebat“; cf. Plut. Alex.
 41) vix sanum. 12 Πυθιονίην] (Πυθιονίην Cosp.); cf. Plut.
 Phoc. 22; Πυθιονίην Paus. I 37, 5 et Athen. XIII 67 semper.
 μεταπεμψάμενος X. 16 ἢ ὄνομα Γλυκίρα RX. 18 κατα-
 φυγὴν F. 22 συσκευασάμενος F. 25 ἑξακισχ.] ἑπτακισχ.
 XVIII 19, 2; at cf. Arr. Phot. c. 92. ἀπῆρεν . . καὶ] ἀπάρως F.

αὐτῷ προσέχοντος τοὺς μὲν μισθοφόρους ἀπέλιπε περὶ
 Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, αὐτὸς δὲ μέρος τῶν χρημά-
 των ἀναλαβὼν ἰκέτης ἐγένετο τοῦ δήμου. ἔξαιτούμενος
 δὲ ὑπ' Ἀντιπάτρου καὶ Ὀλυμπιάδος καὶ πολλὰ χρήματα
 5 διαδοὺς τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δημηγοροῦσι φήτορσι διέδρα
 καὶ κατήρεν εἰς Ταίναρον πρὸς τοὺς μισθοφόρους.
 ἐκεῖθεν δὲ πλεύσας εἰς Κρήτην ὑπὸ Θίβρωνος ἐνὸς 8
 τῶν φίλων ἐδολοφονήθη. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῶν τοῦ
 Ἀρπάλου χρημάτων λόγον ἀναζητοῦντες Δημοσθένην
 10 καὶ ἄλλους τινὰς τῶν φητόρων κατεδίκασαν ὡς
 εἰληφότας τῶν Ἀρπάλου χρημάτων.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τῶν Ὀλυμπίων ὄντων ἐκήρουξεν 109
 ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς φυγάδας πάντας εἰς τὰς πατρίδας
 246 κατιέναι πλὴν τῶν ἱεροσύλων καὶ φονέων. αὐτὸς δ'
 15 ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέλυσε τῆς
 στρατείας, ὄντας ὡς μυρίους. πυνθανόμενος δὲ πολ-
 λούς αὐτῶν εἶναι καταδανείους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὰ
 δάνεια βραχὺ λείποντα τῶν μυρίων ταλάντων διέλυσεν.
 τῶν δ' ἀπολειπομένων Μακεδόνων ἀπειθούντων καὶ
 20 κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καταβοώντων παροξυνθεὶς κατ-
 ηγόρησεν αὐτῶν τεταρορηκότως. καταπληξάμενος δὲ
 τὸ πλῆθος ἐτόλμησεν αὐτὸς καταβὰς ἀπὸ τοῦ βήματος
 τοὺς αἰτιωτάτους τῆς ταραχῆς ταῖς ἰδίαις χερσὶ παρα-
 δοῦναι τοῖς ὑπηρέταις πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἐπὶ πολὺ 3
 25 δὲ τῆς διαφορᾶς ἀξαναομένης ὁ μὲν βασιλεὺς ἐκ τῶν
 ἐκλελεγμένων Περσῶν ἡγεμόνας κατέστησε καὶ τούτους

8 cf. XVIII 19, 2. 12 Ἀλέξανδρος δὲ F. 16 μυρίους]
 cf. XVIII 4, 1; 16, 4; 12, 1 (ex con. Wess.); cf. Arr. VII 12, 1;
 Curt. X 4, 3; Just. XII 12, 7. 17 εἶναι καταδανείους] ὀποθα-
 νείους F. 18 λιπόντα F. μυρίων] idem Plut. Alex. 70; Curt.
 X 2, 10; δισμυρίων Arr. VII 5, 1; Just. XII 11, 3. 19 ἀπολιπο-
 μένων F. 23 αἰτίους RX. 24 ἐπὶ om. F, suppl. 2. m.
 25 ἀξομένης F.

προῆγεν ἐπὶ τὸ πρωτεῖον· οἱ δὲ Μακεδόνες μετα-
νοήσαντες καὶ πολλὰ μετὰ δακρύων δεηθέντες μόγῃς
ἔπεισαν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτοῖς διαλλαγήναι.

- 110 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντικλέους Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κορνήλιον καὶ Κόιντον ⁵
Ποπίλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλέξανδρος [εἰς] τὸν τῶν
ἀπολελυμένων ἀριθμὸν ἀνεπλήρωσεν ἐκ τῶν Περσῶν
καὶ χιλίους αὐτῶν εἰς τοὺς περὶ τὴν αὐλήν ἔταξεν
ὑπασπιστὰς καὶ τὸ σύνολον οὐχ ἥττους εἰς πίστιν τῶν
² Μακεδόνων ὑπέλαβεν. ἦκεν δὲ κατὰ τοῦτου τὸν και-
ρὸν καὶ Πευκέστης ἄγων Πέρσας τοξότας καὶ σφεν-
δονήτας δισμυρίους· καταμιξίας δὲ τούτους τοῖς προ-
ὑπάρχουσι στρατιώταις τῇ *καινότητι τῆς καινοτομίας
κατεσκεύασε τὴν δλην δύναμιν κερραμένην καὶ ἀρμό-
³ ζουσαν τῇ ἰδίᾳ προαιρέσει. τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ
τῶν αἰχμαλωτῶν γεγεννηγῶτων υἱοὺς τὸν ἀριθμὸν
τῶν παίδων ἀκριβῶς ἐσκέψατο, ὄντων δ' αὐτῶν σχεδὸν
μυρίων ἕκασι τὰς ἀρμοζούσας πρὸς τροφήν ἐλευθέρου
συντάξεις ἀπομερίσας τούτοις μὲν παιδευτὰς ἐπέστησε
τοὺς διδάξοντας τὴν ἀρμόζουσαν παιδείαν, αὐτοὺς δὲ ¹⁵
ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν προῆγεν ἐκ τῶν Σούσων καὶ
διαβὰς τὸν Τίγριν ἐν ταῖς Κάραις καλουμέναις κόμαις
⁴ κατεστρατοπέδευσεν. ἐξῆς δ' ἐν ἡμέραις τέτταρασι τὴν
Σιττακινὴν διανύσας ἦκεν εἰς τὰ καλούμενα Σάμβανα.

⁵ Λεύκιον Κορνήλιον Λέντιον XVII 112, 1. ⁶ Ποπίλλιον
codd. omnes; cf. Liv. VIII 22 (aliter ep.; Cass.). [εἰς] del. Steph.
⁸ χιλίους] cf. Just. XII 12, 4. ⁹ εἰς πίστιν οὐχ ἥττους F.
¹¹ Πευκέτης F. ¹² δισμ.] Arr. VII 23, 1. ¹³ καινότητι F,
corr. 2. m.; καινότητι Madv. I p. 507; fort. τῇ τοῦ συμβαίνοντος
καινοτομίας (Pol. I 23, 10). ¹⁹ τούτοις] αὐτοῖς F. ²² Τίγριν]
Πασιτίγριν Palm.; at cf. XVII 67, 1. ²⁴ Σιττακινὴν] Σίτταν RX
Σίττα F; corr. Wess.; cf. XVII 65, 2. Σάμβανα] de Plinii
(VI 27) Sabata cog. Wess.

ἐνταῦθα δὲ μείνας ἡμέρας ἑπτὰ καὶ προσαναλαβὼν
 τὴν δύναμιν τριταῖος εἰς τοὺς Κέλωνας προσαγορευο-
 μένους ἦκεν, ἐν ᾧ μέχρι νῦν διαμένει γένος Βοιωτίου,
 κατὰ μὲν τὴν Ξέρξου στρατείαν ἀνάστατον γενοῦς,
⁵ 247 μεμνημένον δ' ἔτι τῶν πατρῶων νόμων· ὄντες γὰρ 5
 οὗτοι δίφωνοι τῇ μὲν ἐτέρᾳ διαλέκτῳ ἐξωμοιώθησαν
 τοῖς ἐγγωροῖς, τῇ δ' ἐτέρᾳ πλείστας τῶν Ἑλληνικῶν
 λέξεων διετήρουν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἕνια διεφύ-
 λαττον. τέλος δὲ προσμείνας ἡμέρας <μὲν τινάς>
 10 ἀνέβηξεν καὶ παρεγκλίνας τὴν ὑποκειμένην ὁδὸν θεάς
 ἔνεκεν ἦλθεν εἰς τὴν ὀνομαζομένην Βαγιστάνην,
 θεοπρεπεστάτην τε χώραν οὖσαν καὶ πλήρη καρπύμων
 δένδρων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν
 ἀνηκόντων. μετὰ δὲ ταῦτα παρελθὼν εἰς τινα χώραν 6
 15 δυναμένην ἐκτρέφειν ἀγέλας παμπληθεῖς ἵππων, ἐν
 ᾗ τὸ παλαιὸν ἔφασαν ἑκαίδεκα μυριάδας ἵππων
 γενοῦναι φορβάδων, κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου παρ-
 ουσίαν ἕξ μόναι μυριάδες ἠριθμύθησαν, ἐνταῦθα δια-
 μένας ἡμέρας τριάκοντα ἑβδομαῖος διήνυσεν εἰς Ἐκ-
 20 βάτανα τῆς Μηδείας. ταύτης δὲ φασὶ διακοσίων μὲν 7
 καὶ πενήκοντα σταδίων τὴν περίμετρον ὑπάρχειν,
 βασιλεία δ' ἔχειν τῆς ὅλης Μηδείας καὶ θησαυροῦς

2 Κέλωνας RX Κελῶνας F; cf. Droysen Hell. I² 2 p. 308; Niese l. l. p. 262 a. 4. 3 μέχρι τοῦ νῦν F. Βοιωτίου] an Εὐβοϊκόν? Dind. (cf. Her. VI 119). 8 τῶν om. F, suppl. 2. m. 9 <μὲν τινάς> suppl. Kallenb. I p. 17, nisi mavis numerum suppleri cum Steph., Wess., Madvigio (I p. 507). 10 προσ- εγκλίνας F; παρεγκλίνας τῆς ὑποκειμένης ὁδοῦ Hertl. III p. 29. 11 Βαγιστάμην libri; Βαγιστάνην Wess. (cf. II 13, 1); Βαγιστανήν Mein. ad Steph. Byz. s. v. Βαγίστανα. 13 ἀπάντων πρὸς R, corr. 2. m. 16 ἑκαίδεκα F; πεντεκαίδεκα Arr. VII 13, 1. 18 ἕξ] πέντε Arr. l. l. (cf. Strab. XI 13, 7). διαμείνας] δὲ μείνας F. 20 Μηδείας RXF (suprascr. 2. m. l); cf. XVIII 3, 1; 5, 4; 39, 6. 21 cf. Pol. X 24. 22 Μηδίας F.

πολλῶν χρημάτων. ἔνθα δὴ χρόνον τινα τὴν δύναμιν ἀναλαβῶν ἀγῶνάς τε θυμεικοὺς ἐποίει καὶ πότους 8 συνεχεῖς τῶν φίλων, ἐν οἷς Ἑφαιστίων ἀκαίροις μέθαις χρησάμενος καὶ περιπεσὼν ἀρρωστία τὸν βίον ἐξέλιπεν· ὁ δὲ βασιλεὺς χαλεπῶς ἐνέγκας τὸ συμβᾶν 5 τὸ σῶμα τοῦ τετελευτηκότος Περδίκκῃ παρέδωκεν εἰς Βαβυλώνα κομίσαι, βουλόμενος ἐπιφανεστάτην αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν ταφήν.

111 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἑλλάδα ταραχαὶ συνίσταντο καὶ πραγμάτων καινῶν κινήσεις, 10 ἐξ ὧν ὁ Λαμιακὸς πόλεμος κληθεὶς ἔλαβε τὴν ἀρχήν, ἐκ τοιαύτης τινὸς αἰτίας. τοῦ βασιλέως προστάξαντος τοῖς σατράπαις ἅπασιν ἀπομίσθους ποιῆσαι τοὺς μισθοφόρους καὶ τούτων τὸ πρόσταγμα συντελεσάντων πολλοὶ τῆς στρατείας ἀπολελυμένοι ξένοι διέτρεχον 15 καθ' ὅλην τὴν Ἀσίαν πλανώμενοι καὶ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς ἐκ τῶν προνομῶν ποριζόμενοι. μετὰ δὲ ταῦτα πανταχόθεν διήραν ἐπὶ Ταύναρον τῆς Λακωνικῆς. 2 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Περσικῶν σατραπῶν καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων οἱ περιλειφθέντες χρήματά τε καὶ 20 στρατιώτας ἀθροίζοντες ἔπλεον ἐπὶ Ταύναρον καὶ 3 κοινὴν δύναμιν ἤθροίζον. τὸ δὲ τελευταῖον Λεωσθένην τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα ψυχῆς λαμπρότητι διάφορον καὶ μάλιστα ἀντικείμενον τοῖς Ἀλεξάνδρου πράγμασιν, εἶλοντο στρατηγὸν αὐτοκράτορα. οὗτος δὲ τῇ βουλῇ 25 διαλεχθεὶς ἐν ἀπορρήτοις πεντήκοντα μὲν ἔλαβε τά-

2 γυμνικοὺς καὶ μουσικοὺς Arr. VII 14, 1. καὶ τοὺς F, corr. 2. m. 3 τῶν φίλων, ἐν οἷς Ἡ. ἀκαίροις μέθαις χρησ.] ἐν οἷς καιροῖς τῶν φίλων H. μέθαις χρησ. RX. 9 ἄμα] ὁμοίως F. 10 καινῶν] πολλῶν F, corr. 2. m. 13 ἅπασιν τοῖς σατράπαις F. ποιῆσθαι F. 14 πρόσταγμα] σύνταγμα R. 18 ἀπήραν F. 22 Λεωσθένη F. 23 διαφέροντα F. 25 εἶλοντο F, corr. 2. m. βολῇ X.

λαυτα πρὸς τὴν μισθοδοσίαν, ὄπλων δὲ πλῆθος ἱκανὸν
 248 εἰς τὰς κατεπειγούσας χρείας, πρὸς δὲ Αἰτωλοὺς ἄλλο-
 τρώως ἔχοντας πρὸς τὸν βασιλέα περὶ συμμαχίας διε-
 πρεσβεύσατο καὶ πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον παρ-
 5 εσκευάζετο.

Λεωσθένης μὲν οὖν προορώμενος τὸ μέγεθος τοῦ
 πολέμου περὶ ταῦτα διέτριβεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τῶν
 Κοσσαίων ἀπειθούτων ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς εὐ-
 ζώνῳ τῇ δυνάμει. τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος ἀλκῇ διαφέρον
 10 κατοικεῖ μὲν τῆς Μηδείας τὴν ὄρεινὴν, πεποιθὸς δὲ
 τῇ τῶν τόπων δυσχωρίᾳ καὶ ταῖς κατὰ πόλεμον ἀρε-
 ταῖς οὐδέποτε δεσπότην ἔπηλυν προσεδέδεκτο, ἀλλὰ
 καὶ κατὰ τὴν Περσῶν βασιλείαν διέμεινεν ἀνάλωτον
 καὶ τότε πεφρονηματισμένον οὐ κατεπλάγη τὴν τῶν
 15 Μακεδόνων ἀρετῇ. ὁ δὲ βασιλεὺς προκαταλαβόμενος
 τὰς παρόδους καὶ τῆς Κοσσαίας τὴν πλείστην πορ-
 θήσας καὶ κατὰ πάσας τὰς συμπλοκὰς προτερῶν πολ-
 λούς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, πολλαπλασίους δ'
 ἐξώγησεν. οἱ δὲ Κασσαῖοι πάντῃ νικώμενοι καὶ διὰ
 20 τὸ πλῆθος τῶν ἐαλωκότων χαλεπῶς φέροντες ἠναγκά-
 σθησαν τῆς τῶν αἰχμαλώτων σωτηρίας τὴν δουλείαν
 ἀλλάξασθαι. διὸ καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς ἐπιτρέψαντες
 6 ἐτύγχανον εἰρήνης σὺν τῷ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον
 τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις
 25 τεσσαράκοντα καταπολεμήσας τὸ ἔθνος καὶ πόλεις
 ἀξιολόγους ἐν ταῖς δυσχωρίαις κτίσας ἀνελάμβανε τὴν
 δύναμιν.

* * *

2 εἰς] πρὸς RX. 3 πρὸς om. F, add. 2. m. 10 Μηδείας F.
 17 πρότερον F. 19 πάντες F, corr. 2. m. 22 τὸ καθ' αὐτοὺς F.
 24 ὁ δ' Α.] ὁ δὲ βασιλεὺς F. ἐν ἡμέραις] ἡμέραις F. 27 la-
 cuna perisse dierum numerum suspicatur Kallenb. I p. 17.

112 [Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι . . . ἐν Ῥώμῃ κα-
 εστάθησαν ὑπατοὶ Λεύκιος Κορνήλιος Λέντος καὶ
 Κύντος Ποπίλλιος. ἐπὶ δὲ τούτων] Ἀλέξανδρος
 καταπεπολεμηκῶς τὸ τῶν Κοσσαιῶν ἔθνος ἀνέξενξε
 μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ προῆγεν ἐπὶ Βαβυλώνας, 5
 αἰεὶ δὲ κατὰ τὰς στρατοπεδείας διαλείπων καὶ τὴν
 2 δύναμιν ἀναλαμβάνων ἡσυχῇ προῆγεν. ἀπέχοντος
 δὲ αὐτοῦ τριακοσίου σταδίου τῆς Βαβυλώνας οἱ
 Χαλδαῖοι καλούμενοι, μερίστην μὲν δόξαν ἐν ἀστρο-
 λογίᾳ περιπεποιημένοι, διὰ δὲ τινος αἰωνίου παρα- 10
 τηρήσεως προλέγειν εἰσθότες τὰ μέλλοντα, προσχειρί-
 σαντο μὲν ἐξ ἑαυτῶν τοὺς πρεσβυτάτους καὶ μερίστην
 ἐμπειρίαν ἔχοντας, διὰ δὲ τῆς τῶν ἀστέρων μαντείας
 γνόντες τὴν μέλλουσαν γίνεσθαι τοῦ βασιλέως τε-
 λευτήν ἐν Βαβυλώνι προσέταξαν μηνῦσαι τῷ βασιλεῖ 15
 τὸν κίνδυνον καὶ παρακελεύσασθαι μηδενὶ τρόπῳ τὴν
 3 εἰς τὴν πόλιν εἴσοδον ποιήσασθαι· δύνασθαι δὲ αὐτὸν
 ἐκφυγεῖν τὸν κίνδυνον, εἰάν ἀναστήσῃ τὸν καθρη-
 μένου ὑπὸ Περσῶν τοῦ Βήλου τάφον καὶ τὴν βεβου-
 λευμένην ὁδὸν ἐπιστήσας παρέλθῃ τὴν πόλιν. τῶν δὲ 20
 ἀποσταλέντων Χαλδαίων ὁ προκριθεὶς, ὄνομα Βελεφάν-
 τῆς, τῷ μὲν βασιλεῖ συνελθεῖν εἰς λόγους οὐκ ἐτόλ-
 μησε διὰ τὸν φόβον, Νεάρχῳ δ' ἐνὶ τῶν Ἀλεξάνδρου
 φίλων κατ' ἰδίαν ἐντυχὼν καὶ τὰ κατὰ μέρος ἀπαγγέλ-
 4 λας ἠέλου δηλώσαι τῷ βασιλεῖ. ὁ δ' Ἀλέξανδρος 25

1 sqq. archontis nomen omissum est in omnibus libris; cf. XVII 110, 1; ineptum hoc additamentum unde originem duxerit docent Wess.; Droysen Hell. I² 2 p. 363. 6 αἰεὶ F. διαλιπὼν F, corr. 2. m. 7 προῆγεν] προσῆγεν F. 8 σταδίου τριακοσίου F. 9 μὲν om. F, s. 2. m. 11 προσεχ. F, corr. 2. m. 12 ἐξ αὐ-
 τῶν R. X. 14 γίνεσθαι R. X. 15 ἐν Βαβυλώνι τελευτήν F. 16 παρασκευάσασθαι codd.; corr. Dind. 18 aliter Arr. VII 17, 4. 20 ἐπιστήσας ἢν παρέλθῃ F. 21 Βελεφάντις F. 23 Νεάρχῳ δὲ τινὶ F.

ἀκούσας παρὰ τοῦ Νεάρχου τὴν τῶν Χαλδαίων πρό-
 ρησιν κατεπλάγη καὶ μᾶλλον ἀεὶ τὴν ἀρχίνοιαν τῶν
 ἀνδρῶν καὶ δόξαν ἀναλογιζόμενος ἐταράττετο τὴν
 ψυχὴν. τέλος δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν φίλων ἀποστείλας
 5 εἰς τὴν πόλιν αὐτὸς εἰς ἄλλην ἀτραπὸν <μεταβαλὼν>
 παρήλλαξε τὴν Βαβυλῶνα καὶ καταστρατοπεδύσας ἀπὸ
 σταδίων διακοσίων ἡσυχίαν εἶχεν. πάντων δὲ θαυμα-
 ζόντων ἤκον πρὸς αὐτὸν ἄλλοι τε πλείους τῶν Ἑλλή-
 νων καὶ τῶν φιλοσόφων οἱ περὶ τὸν Ἀνάξαρχον.
 10 οὗτοι δὲ μαθόντες τὴν αἰτίαν καὶ τοῖς ἐκ φιλοσοφίας 5
 χρησάμενοι λόγοις ἐνεργῶς τοσοῦτον μετέθηκαν αὐτὸν
 ὥστε καταφρονῆσαι μὲν πάσης μαντικῆς, μάλιστα δὲ
 τῆς παρὰ Χαλδαίους προτιμωμένης. διόπερ ὁ βασιλεύς,
 ὡςπερ εἶ τετραμμένος τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς τῶν φιλο-
 15 σόφων ὑγιασθεῖς λόγοις, εἰς τὴν Βαβυλῶνα μετὰ τῆς
 δυνάμεως εἰσῆλθεν. τῶν δ' ἐγχωρίων, καθάπερ καὶ 6
 πρότερον, φιλανθρώπως ὑποδεχομένων τοὺς στρα-
 τιώτας ἅπαντες ὥρμησαν πρὸς ἔνεσιν καὶ τρυφήν,
 πολλῆς τῶν ἐπιτηδείων παρεσκευασμένης δαφιλείας.
 20 ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀγησίου Ῥωμαῖοι κατ- 113
 ἔστησαν ὑπάτους Γάιον Πόπλιον καὶ Παπίριον, ὀλυμ-
 πιάς δ' ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα, καθ'
 ἦν ἐνίκα στάδιον Μικίνας Ῥόδιος. κατὰ δὲ τοῦτον
 25 τὸν χρόνον ἐξ ἀπάσης σχεδὸν τῆς οἰκουμένης ἤκον

1 παρὰ om. F, s. 2. m. 5 εἰς ἄλλην ἀτραπὸν παρήλλαξε RX
 εἰς ἄλλην ἀτραπὸν μεταπαρήλλαξε F; inde concludo excidisse vel
 μεταβάς vel μεταβαλὼν. 9 cf. Diog. Laert. IX 58; Just. XII
 13, 5. 14 ὡςπερ F. καὶ om. F. 15 ὑπαχθεῖς λόγοις RX
 λόγοις ὑγιασθεῖς F. 18 πάντες F. 21 Ἀγησίον codd.;
 iustam nominis formam Ἰγησίον esse (Wess.) inscr. evincitur.
 22 Πόπλιον RX Ποπίλιον FQ; Παπίριον F; cf. Liv. VIII 23.
 24 στάδιον om. R. Μικίνας F; Μικίννας Eus.

πρόσβεις, οἱ μὲν συγκαίροντες ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν,
 οἱ δὲ στεφανοῦντες, ἄλλοι δὲ φιλίας καὶ συμμαχίας
 τιθέμενοι, πολλοὶ δὲ δωρεὰς μεγαλοπρεπεῖς κομί-
 ζοντες, τινὲς δὲ ὑπὲρ τῶν ἐγκαλουμένων ἀπολογού-
 2 μνοι. χωρὶς γὰρ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἔθνων καὶ 5
 πόλεων, ἔτι δὲ δυναστῶν πολλοὶ καὶ τῶν ἐκ τῆς
 Εὐρώπης καὶ Λιβύης κατήντησαν, ἐκ μὲν Λιβύης
 Καρχηδόνιοι καὶ Λιβυφοίνικες καὶ πάντες οἱ τὴν
 παράλιον οἰκοῦντες μέχρι τῶν Ἡρακλείων στηλῶν, ἐκ
 δὲ τῆς Εὐρώπης αἱ τε τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἐξέπεμψαν 10
 καὶ Μακεδόνες, ἔτι δὲ Ἰλλυριοὶ καὶ τῶν περὶ τὸν
 Ἄδριαν οἰκούντων οἱ πλείους, τὰ τε Θράκια γένη καὶ
 τῶν πλησιοχώρων Γαλατῶν, ὧν τότε πρῶτον τὸ γένος
 3 ἐγνώσθη παρὰ τοῖς Ἑλλησιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπο-
 γραφὴν λαβὼν τῶν πρόσβεων διέταξε τοῖς μὲν πρώτοις 15
 διδόναι τὰς ἀποκρίσεις καὶ τοῖς ἐξῆς ἅπασιν. καὶ πρῶ-
 τοις μὲν ἐχρημάτισε τοῖς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν παρα-
 γεγενημένοις, δευτέροις δὲ τοῖς περὶ τῶν δωρεῶν
 ἤκουσιν, ἐξῆς δὲ τοῖς ἀμφισβητήσεις ἔχουσι πρὸς τοὺς
 ὁμόρους, τετάρτοις δὲ τοῖς περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἤκουσι, 20
 πέμπτοις δὲ τοῖς ἀντιλέγουσι περὶ τῆς καθόδου τῶν
 4 φρυγᾶδων. τοῖς μὲν οὖν Ἡλείοις πρώτοις ἐχρημάτισεν,
 εἶτα Ἀμμωνιεῦσι καὶ Δελφοῖς καὶ Κορινθίοις, ἔτι δὲ 250
 Ἐπιδαυροῖς καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ τὴν δόξαν τῶν ἱερῶν
 προκριτῶν τὰς ἐντεύξεις. πάσαις δὲ ταῖς προεσβείαις 25
 φιλοτιμηθεῖς κεχαρισμέναις δοῦναι τὰς ἀποκρίσεις
 εὐαρεστομέναις ἀπέλυσε κατὰ τὸ δυνατόν.

2 3 ἄλλοι δὲ—τιθέμενοι iterum post κομίζοντες add. R,
 del. 1. m. 5 γάρ] δέ X. 8 Λιβυφ. F. 10 malim post πόλεις
 addas πρόσβεις; aliter XVIII 54, 2. ἐπεμψαν F. 15 διέταξε
 τοῖς μὲν om. F. suprascr. 2. m. 19 τὰς ἀμφισβητήσεις F.
 23 Ἀμμώνιοι XVII 50, 3.

Ἀπολύσας δὲ τὰς πρεσβείας περὶ τὴν ταφήν ἐγίνετο 114
 τοῦ Ἡφαιστίωνος, τοσαύτην δὲ σπουδὴν ἐποιήσατο
 πρὸς τὴν τῆς ἐκφορᾶς ἐπιμέλειαν ὥστε μὴ μόνου τὰς
 προγεγενημένους παρ' ἀνθρώποις ταφὰς ὑπερβαλέσθαι,
 5 ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσομένοις μηδεμίαν ὑπέρθεσιν κατα-
 λιπεῖν. καὶ γὰρ ἠγάπησεν αὐτὸν *ταῖς τῶν ἐν στοργῇ
 φίλων δοξαζομένων καὶ μετὰ τὴν τελευταίην ἐτίμησεν
 αὐτὸν ἀνυπερβλήτως. ζῶντα μὲν γὰρ προετίμησε
 πάντων τῶν φίλων, καίπερ Κρατεροῦ φίλαν ἔχοντος
 10 ἐνάμιλλον. ἐπεὶ γὰρ τις τῶν εἰαίρων εἶπεν μηδὲν 2
 καταδεέστερον Ἡφαιστίωνος τὸν Κρατερὸν στέργεσθαι,
 ἐπεφθέρξατο Κρατερὸν μὲν γὰρ εἶναι φιλοβασιλέα,
 Ἡφαιστίωνα δὲ φιλαλέξανδρον. τῆς δὲ Δαρείου μη-
 τρὸς κατὰ τὴν πρώτην ἔντευξιν διὰ τὴν ἄγνοιαν
 15 προσκυνούσης τὸν Ἡφαιστίωνα ὡς ὄντα βασιλέα καὶ
 μετὰ τὴν ἐπίγνωσιν διατρεπομένης εἶπεν, Μηδὲν
 φροντίσης, ὦ μήτερος καὶ γὰρ <καὶ> οὗτος Ἀλέξαν-
 δρος. καθόλου γὰρ ὁ Ἡφαιστίων τοσαύτης ἐξουσίας 3
 καὶ φιλικῆς ἐκοινώνει παρρησίας ὡς τῆς Ὀλυμπιάδος
 20 ἀλλοτρίως ἐχούσης πρὸς αὐτὸν διὰ τὸν φθόνον καὶ
 κατὰ τὰς ἐπιστολὰς ἐπιτιμώσης αὐτῷ σκληρότερον καὶ
 ἀπειλούσης τὰ τε ἄλλα γράψαι πρὸς αὐτὴν ἐπιπληκτι-
 κῶς καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τελευταίᾳ θεῖναι ταῦτα.
 »Καὶ πρὸς ἡμᾶς παύου διαβαλλομένη καὶ μὴ χαλέπαινε
 25 μηδὲ ἀπέλει· εἰ δὲ μή, μετρίως ἡμῖν μελήσει· οἶδας

2. 15 Ἡφαιστίωνος F, corr. 2. m. 3 ἐκ φορᾶς (sic) F.
 4 ὑπερβάλλεσθαι F. 5 ταῖς ἐσομέναις F. 6 αὐτὸν ταῖς
 τῶν R αὐτὸν τῶν XF; μάλιστα τῶν Reiske; πλεῖον αὐτὸ μάλλον
 Wess.; <ζῶντα μάλιστα> coniectio. ἐν] ἐπὶ Hertl. II, 1 p. 20;
 at cf. e. g. XII 11, 3. 8 αὐτὸν om. F, s. 2. m. 12 γὰρ om. F.
 13 τῆς Δαρείου δὲ μητρὸς F. 16 εἶπεν ὁ βασιλεὺς X. 17 <καὶ>
 addidit: cf. XVII 37, 6; Arr. II 12, 7; (Curt. III 12, 17). 18 ὁ om. F.
 19 τῆς om. R, s. 2. m.

4 γὰρ ὅτι Ἀλέξανδρος κρείττων ἀπάντων.« ὁ δ' οὖν βασιλεὺς τὰ πρὸς τὴν ἐκφορὰν παρασκευαζόμενος ταῖς μὲν πλησίον πόλεσι προσέταξε κατὰ δύναμιν συμβάλλεσθαι πρὸς τὸν τῆς ἐκφορᾶς κόσμον, πᾶσι δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν οἰκοῦσι προσέταξεν τὸ παρὰ τοῖς 5 Πέρσαις ἱερὸν πῦρ καλούμενον ἐπιμελῶς σβέσαι, μέχρι ἂν τελέσῃ τὴν ἐκφορὰν· τοῦτο δὲ εἰώθασιν οἱ Πέρσαι 5 ποιεῖν κατὰ τὰς τῶν βασιλέων τελευτάς. τὸ δὲ πλήθος χαλεπὸν οἰωνὸν ἐτίθετο τὸ πρόσταγμα καὶ τὸ θεῖον ὑπελάμβανον προσημαίνειν τὸν τοῦ βασιλέως θάνατον. 10 ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλα σημεῖα παράδοξα προδηλοῦντα τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν, περὶ ὧν μικρὸν ὕστερον ἐροῦμεν, ὅταν τὸν περὶ τῆς ἐκφορᾶς λόγον ἀποδώμεν.

115 Τῶν γὰρ ἡγεμόνων καὶ φίλων ἕκαστος στοχαζόμενος τῆς τοῦ βασιλέως ἀρεσκείας κατεσκεύαζεν εἶδωλα 15 δι' ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν θυμαζομένων παρ' ἀνθρώποις, αὐτὸς δὲ τοὺς ἀρχιτέκτονας ἀθροίσας καὶ λεπτοουργῶν πλήθος τοῦ μὲν τείχους καθείλεν ἐπὶ δέκα σταδίους, τὴν δ' ὀπτὴν πλίνθιν ἀναλεξάμενος καὶ τὸν δεχόμενον τὴν πυρὰν τόπον 20 ὁμαλὸν κατασκευάσας ἑκοδόμησε τετράπλευρον πυρᾶν, 251 2 σταδιαίας οὔσης ἐκάστης πλευρᾶς. εἰς τριάκοντα δὲ δόμους διελόμενος τὸν* τόπον καὶ καταστρώσας τὰς ὀροφᾶς φοινίκων στελέχεσι τετράγωνον ἐποίησε πᾶν τὸ κατασκευάσμα. μετὰ δὲ ταῦτα περιετίθει τῷ περι- 25 βόλῳ παντὶ κόσμον, οὗ τὴν μὲν κρηπίδα χρυσαῖ

3 κατὰ τὴν δύναμιν F. 6 μέχρις F. 7 εἰώθασιν codd.; rectius εἰώθεσαν Wess. 8 τελευτάς X. 16 δι' ἐλέφαντος κατασκευασμένα F. 17 ἀρχιτέκτονας F. 18 λεπτοουργῶν Madv. I p. 507. 8. 20 ἀναλεξάμενος F. 22 σταδιαίαν X. 23 τὸν τόπον ex v. 20 falso repetitum esse opinor; proponam τοὺς τοίχους (I 64, 7). 26 κρηπίδα F, c. 2. m.

πεντηρικαὶ προῦραι συνεπλήρουν, οὔσαι τὸν ἀριθμὸν
 διακόσiai τεσσαράκοντα, ἐπὶ δὲ τῶν ἐπωτίδων ἔχουσαι
 δύο μὲν τοξότας εἰς γόνυ κεναθικότητας τετραπήχεις,
 ἀνδριάντας δὲ πενταπήχεις καθωπλισμένους, τοὺς δὲ
 5 μεταξὺ τόπους φοινικίδες ἀνεπλήρουν πηληταί. ὑπερ- 3
 ἄνω δὲ τούτων τὴν δευτέραν ἐπανεῖχον χώραν δᾶδες
 πεντεκαίδεκαπήχεις, κατὰ μὲν τὴν λαβὴν ἔχουσαι χρυ-
 σοῦς στεφάνους, κατὰ δὲ τὴν ἐμφλόρωσιν ἀετοὺς δια-
 πεπετακότητας τὰς πτέρυγας καὶ κάτω νεύοντας, παρὰ
 10 δὲ τὰς βάσεις δράκοντας ἀφορῶντας τοὺς ἀετούς. κατὰ
 δὲ τὴν τρίτην περιφορὰν κατεσκεύαστο ζῶων παντοδα-
 πῶν πλήθος κυνηγουμένων. ἔπειτα ἡ μὲν τετάρτη 4
 χώρα κενταυρομαχίαν χρυσῆν εἶχεν, ἡ δὲ πέμπτη
 λέοντας καὶ ταύρους ἐναλλὰξ χρυσοῦς. τὸ δ' ἀνάτε-
 15 ρον μέρος ἐπεπλήρωτο Μακεδονικῶν καὶ βαρβαρικῶν
 ὄπλων, ὧν μὲν τὰς ἀνδραγαθίας, ὧν δὲ τὰς ἤττας
 σημαίνοντων. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐφειστήκεισαν Σειρήνες
 διάκοιλοι καὶ δυνάμεναι λεληθότως δέξασθαι τοὺς ἐν
 αὐταῖς ὄντας καὶ ἄδοντας ἐπικῆδιον θρήνον τῷ τετε-
 20 λευτηκότι. τὸ δ' ὕψος ἦν ὄλου τοῦ κατασκευάσματος 5
 πήχεις πλείους τῶν ἑκατὸν τριάκοντα. καθόλου δὲ
 τῶν τε ἡγεμόνων καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπάντων καὶ
 τῶν πρέσβων, ἔτι δὲ τῶν ἐγχωρῶν φιλοτιμηθέντων
 εἰς τὸν τῆς ἐκφορᾶς κόσμον φασὶ τὸ πλήθος τῶν
 25 ἀναλωθέντων χρημάτων γεγονέναι πλείω τῶν μυρίων
 καὶ δισχιλλίων ταλάντων. ἀκολούθως δὲ ταύτῃ τῇ 6
 μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῶν ἄλλων γενομένων κατὰ τὴν

1 πλώραι F. 5 φοινικίδαις F. πηληταί, c. 2. m. 8 δια-
 πεπτακότητας R \bar{X} ; cf. XVII 10, 2. 10 ἀφορῶντας περὶ τοὺς
 ἀετούς F. 11 τρίτην om. F, s. 2. m. 15 ἐπληροῦτο X ἀπο-
 πεπλήρωτο F. 16 τὰς ἤττας] τὰ F, corr. 2. m. 19 ἐπικῆδιον
 codd.; ἐπικῆδειον Dind. τελευτήσαντι X. 26 cf. Plut. Alex. 72.

ἐκφορὰν τιμῶν τὸ τελευταῖον προσέταξεν ἅπασιν θύειν Ἑφαιστίωνι θεῷ παρέδρα· καὶ γὰρ κατὰ τύχην ἦκεν εἰς τῶν φίλων Φίλιππος, χρησμὸν φέρων παρ' Ἀμμωνος θύειν Ἑφαιστίωνι θεῷ. διόπερ γενόμενος περιχαρῆς ἐπὶ τῷ καὶ τὸν θεὸν κεκυρωκέναι τὴν αὐτοῦ 5 γνῶμην πρῶτος τὴν θυσίαν ἐπετέλεσεν καὶ τὸ πλῆθος λαμπρῶς ὑπεδέξατο, μύρια τὸν ἀριθμὸν θύσας ἱερεῖα παντοδαπά.

116 Μετὰ δὲ τὴν ἐκφορὰν εἰς ἀνέσεις καὶ πανηγυρικὸν βίον ἐντραπέυτος τοῦ βασιλέως, δοκοῦντος ἰσχύειν τότε 10 πλείστον καὶ μάλιστα εὐδαιμονεῖν, ἢ πεπωμένη σὺν-ἡρεῖ τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῷ συγκεχωρημένον τοῦ ζῆν χρόνον. εὐθὺ δὲ καὶ τὸ θεῖον ἐσήμαινε τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, πολλῶν καὶ παραδόξων οἰωνῶν καὶ 2 σημεῖων συντελουμένων. τοῦ γὰρ βασιλέως ἀλειφο- 15 μένου καὶ τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος καὶ διαδήματος ἐπί252 τινος θρόνου τεθέντος τῶν ἐγγωρίων τις δεδεμένος ἐλύθη τὰς πέδας αὐτομάτως καὶ λαθῶν τοὺς φύλακας διήλθε διὰ τῶν τῆς αὐλῆς θυρῶν ἀνεπικωλύτως. 3 προσελθὼν δὲ τῷ θρόνῳ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐνδυσά- 20 μένος ἐσθῆτα καὶ τὸ διάδημα περιθέμενος ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ τὴν ἡσυχίαν ἤγε. γνωσθείσης δὲ τῆς πράξεως ὁ βασιλεὺς καταπλαγείς τὸ παράδοξον προσῆλθε τῷ θρόνῳ καὶ χωρὶς καταπλήξεως ἡσυχῆ τὸν ἄνθρωπον ἀνέκρινε τίς ἦν καὶ τί βουλόμενος 25 4 τοῦτο ἔπραξε. τοῦ δὲ εἰπόντος μηδὲν ἀπλῶς γινώσκειν τοῖς μάντεσι προσαναθέμενος περὶ τοῦ σημείου τοῦτου

1 ἅπασιν Ἑφ. θύειν X. 2 παρέδρα] προσέδρα codd.; corr. Blanc. (ex Luc. de cal. non cred. 17). 5 ἐπὶ τῷ θεῷ κωρόσαντι τὴν αὐτοῦ (codd. o) γνῶμην X. αὐτοῦ Dind. 6 τὰ πλῆθη F. 13 εὐθύς F. 20 ἐνδύς F. 22 ἐπὶ τὸν θρόνον codd (cf. XVII 66, 3). γνωρισθείσης F. 24 καταπλήξεως] ἐπιπλήξεως Madv. I p. 508.

μὲν κατὰ τὴν ἐκείνων κρίσιν ἀπέκτεινεν, ὅπως τὰ
 σημαινόμενα δυσχερῆ εἰς ἐκείνον τρέπηται, αὐτὸς δὲ
 ἀναλαβὼν τὴν ἐσθῆτα καὶ θεοῖς ἀποτροπαλοῖς θύσας
 ἐν ἀγωνίᾳ καθειστήκει καὶ τῆς τῶν Χαλδαίων προο-
 5 ρήσεως ἐμνημόνευσε καὶ τοὺς μὲν συμπεύσαντας φιλο-
 σόφους παρελθεῖν εἰς τὴν Βαβυλῶνα κατεμέμφετο, τὴν
 δὲ τέχνην τῶν Χαλδαίων καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἀγγίνοιαν
 ἐθαύμαζε, καθόλου δὲ τοὺς ταῖς εὐρησιλογίαις κατα-
 σοφίζομένους τὴν δύναμιν τῆς πεπερωμένης ἐβλασφήμει.
 10 μετ' ὀλίγον δὲ ἄλλο σημεῖον αὐτῷ περὶ τῆς * βασιλείας 5
 τοῦ δαιμόνιου ἐπέστησε. βουλομένου γὰρ αὐτοῦ θεά-
 σασθαι τὴν περὶ τὴν Βαβυλῶνα λίμνην καὶ πλέοντος
 μετὰ τῶν φίλων ἐν τισιν ἀκάτοις ἐφ' ἡμέρας μὲν τινὰς
 ἀποσχισθείσης τῆς νεῶς ἀπὸ τῶν ἄλλων σκαφῶν
 15 ἐπλανήθη μόνος, ὥστε καὶ τὴν σωτηρίαν ἀπογνῶναι·
 ἔπειτα διὰ τινος αὐλῶνος στενοῦ καὶ συμπεπνυκασμένου 6
 δένδρου διαπλέοντος καὶ τῶν μὲν ὑπερκειμένων, τοῦ
 δὲ διαδήματος ὑπὸ τούτων ἀρθέντος καὶ πάλιν εἰς
 τὴν λίμνην πεσόντος εἰς τῶν ἔρετων προσνηξάμενος
 20 καὶ βουλόμενος ἀσφαλῶς σῶσαι τὸ διάδημα προσέθετο
 τῇ κεφαλῇ καὶ προσενήξατο τῷ πλοίῳ. τρεῖς δὲ ἡμέρας 7
 καὶ τὰς ἴσας νύκτας διαπλανηθεὶς διεσώθη καὶ τὸ
 διάδημα περιθήμενος ἀνεπίστως πάλιν τοῖς μάντεσι
 προσανέφερε περὶ τῶν προσημαινομένων. τούτων δὲ 117
 25 παρακελευομένων θυσίας ἐπιτελεῖν τοῖς θεοῖς μεγαλο-
 πρεπεῖς μετὰ πάσης σπουδῆς παρεκλήθη πρὸς τινὰ
 τῶν φίλων Μήδιον τὸν Θετταλὸν ἐπὶ κῶμον ἐλθεῖν·

5 ἐμνημόνευσε F. συμπεύσαντες X. 6 Βαβυλωνίαν RX.
 8 εὐρησιλογίαις F. 10 βασιλείας libri; scripserat D. haud dubie
 τελευτῆς (cf. § 1; Arr. VII 22, 5). 11 ἔστησε F. 12 Βαβυ-
 λωνίαν R. 16 αὐλῶνος om. F, suprascr. 2. m. 19 ὄπηρετων F.
 22 πλανηθεὶς F, corr. 2. m. 25 πάλιν παρακελευομένων X.

ἀκακίᾳ πολλὸν ἄκρατον ἐμφορηθεὶς ἐπὶ τελευτῆς Ἡρα-
 2 κλέους μέγα ποτήριον πληρώσας ἐξέπιεν. ἄφρων δὲ
 ὥσπερ ὑπὸ τινος πληγῆς ἰσχυρᾶς πεπληγμένος ἀν-
 εστέναξε μέγα βοήσας καὶ ὑπὸ τῶν φίλων ἀπηλλάττετο²⁵³
 χειραγωγούμενος. εὐθύς δ' οἱ μὲν περὶ τὴν θεραπείαν⁵
 ἐκδεξάμενοι κατέκλιναν αὐτὸν καὶ προσήδρευον ἐπι-
 3 μελῶς, τοῦ δὲ πάθους ἐπιτείνοντος καὶ τῶν ἰατρῶν
 συγκληθέντων βοηθῆσαι μὲν οὐδεὶς ἐδυνήθη, πολλοῖς
 δὲ πόνοις καὶ δειναῖς ἀλγηδόσι συσχεθεὶς, ἐπειδὴ τὸ
 4 ξῆν ἀπέγνω, περιελόμενος τὸν δακτύλιον ἔδωκε Περ-
 10 δίκκᾳ. τῶν δὲ φίλων ἐπερωτῶντων, Τίμι τὴν βασι-
 λείαν ἀπολείπεις; εἶπεν, Τῷ κρατίστῳ, καὶ προσ-
 εφθέγγετο, ταύτην τελευταίαν φωνὴν προέμενος, ὅτι
 μέγαν ἀγῶνα αὐτῷ ἐπιτάφιον συστήσονται πάντες οἱ
 5 πρωτεύοντες τῶν φίλων. οὗτος μὲν οὖν τὸν προειρη-
 μένου τρόπου ἐτελεύτησε βασιλεύσας ἔτη δώδεκα καὶ
 μῆνας ἑπτὰ, πράξεις δὲ μεγίστας κατεργασάμενος οὐ
 μόνον τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ὕστερον ἐσομένων μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου.

Ἐπεὶ δὲ τινες τῶν συγγραφέων περὶ τῆς τελευτῆς²⁰
 τοῦ βασιλέως τούτου διαπεφωνήκασιν, ἀποφαινόμενοι
 διὰ φαρμάκου θανάσιμον γεγρονέναι τὸν θάνατον, ἀναγ-
 18 καίον ἡγούμεθα δεῖν μὴ παραλιπεῖν αὐτῶν τοὺς λό-
 γους. φασὶ γὰρ Ἀντίπατρον ἐπὶ τῆς Εὐρώπης στρα-
 τηγὸν ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα διενεχθῆναι πρὸς²⁵
 Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ τὸ μὲν

4 καὶ μεγάλα βοήσας ὑπὸ τ. φ. F. 8 ἠδυνήθη X. 12 τῷ
 ἀρίστῳ XVII 1, 4. 14 συστήσονται] ποιήσασθαι F, corr. 2. m.
 in marg. 17 ἑπτὰ] cf. Eus. chr. I 169; alii aliter (cf. Arr.
 VII 28, 1; Droysen Hell. I² 2 p. 849); ἐννέα coniecit Unger
 philol. XLI p. 82 a. 6; Diodori numerum defendit Schrader de
 A. M. vitae tempore (1889) p. 24. 19 ἐσομένων] γενομένων Klueber
 Eos I p. 256 et Herbl. II, 2 p. 10; at cf. XVII 114, 1.

πρῶτον καταφρονεῖν αὐτῆς διὰ τὸ μὴ προσδέχεσθαι τὸν Ἀλέξανδρον τὰς κατ' αὐτοῦ διαβολάς, ὕστερον δ' αἰεὶ τῆς ἐχθρας ἀξιομένης, τοῦ βασιλέως διὰ τὸ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβὲς πάντα βουλομένου τῇ μητρὶ χαρῶ-
 5 ζεσθαι, πολλὰς ἐμφάσεις διδόναι τῆς πρὸς αὐτὸν ἀλλοτριότητος· πρὸς δὲ τούτοις τῆς Παρμενίωνος καὶ Φιλώτου σφαγῆς φρίκην ἐμποιούσης τοῖς φίλοις διὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ τεταγμένου περὶ τὸν κύαθον δοῦναι πιεῖν θανάσιμον φάρμακον τῷ βασιλεῖ. μετὰ δὲ τὴν τελευ-
 10 τὴν πλείστον ἰσχύσαντος τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μετὰ ταῦτα Κασάνδρου τοῦ υἱοῦ διαδεξαμένου τὴν βασιλείαν πολλοὺς συγγραφεῖς μὴ τολμᾶν γράψαι περὶ τῆς φαρμακείας. φανερὸν δὲ γεγρονέναι Κάσανδρον δι' αὐτῶν τῶν πράξεων ἀλλοτριώτατα διακείμενον τοῖς
 15 Ἀλεξάνδρου πράγμασι· τὴν τε γὰρ Ὀλυμπιάδα φονεύσαντα ἄταφον εἶψαι καὶ τὰς ὑπ' ἐκείνου κατασκαφείσας Θήβας <ἀν>οικίσαι μετὰ πολλῆς σπουδῆς.

Μετὰ δὲ τὴν τοῦ βασιλέως τελευτὴν Σισύγαμβρις 3 ἢ Δαρείου μήτηρ, πολλὰ καταθρονησάσα τὴν τε Ἀλε-
 20 ξάνδρου τελευτὴν καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐρημίαν, ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ βίου γραμμῆς <πρὸς τροφήν> ἐγκαρτε-
 25 ῆσασα πεμπταία κατέστρεψε τὸν βίον, ἐπιλύπως μὲν, οὐκ ἀκλεῶς δὲ προεμένη τὸ ζῆν. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τὴν 4 Ἀλεξάνδρου τελευτὴν παρόντες κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς
 25 βίβλου πρόθεσιν τὰς τῶν διαδεξαμένων πράξεις ἐν ταῖς ἐπομέναις βίβλοις πειρασόμεθα διεξιέναι.

4 βουλόμενος F. τῇ om. F, add. 2. m. 5 τῇ—ἀλλοτριότητι F. 13 δὲ om. F. 15 φονεύσας F. 17 οἰκῆσαι RX οἰκίσαι F; <ἀν>οικίσαι scripsi (cf. XVI 90, 1). 18 Σισύγαμβρις codd. 21 <πρὸς τροφήν> addendum censeo; cf. Plut. bruta rat. uti 4 (987 E). 23 οὐκ ἀκλεῶς] οὐ καλῶς F. subscr.: Διοδώρου Σικελιώτου ἱστοριῶν ιζ' RX; subscr. deest in cod. F.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου 255
βύβλων.

- α'. Ἡ γενομένη ταραχὴ καὶ στάσις μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν
ἐν ταῖς δυνάμεσιν.
- β'. Περδίκκον παρὰλληψις τῆς κατὰ τὴν βασιλείαν ἐπιμελείας
καὶ διαίρεσις τῶν σατραπειῶν.
- γ'. Ἀπόστασις τῶν ἐν ταῖς ἔνω σατραπείαις Ἑλλήνων καὶ ἀπο- 5
στολὴ στρατηγοῦ Πίδωνος ἐπ' αὐτούς.
- δ'. Ἀπαγγελία τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν θέσεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
σατραπειῶν.
- ε'. Ὡς Πίδων κατεπολέμησε τοὺς ἀποστάτας Ἑλληνας.
- ς'. Ὡς Ἀθηναῖοι πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς Ἀντίπατρον τὸν ὄνο- 10
μασθέντα Λαμιακόν.
- ζ'. Ὡς Λεωσθένης ἀναδειχθεὶς στρατηγὸς καὶ συστησάμενος
δύναμιν ἐνίκησε μάχῃ τὸν Ἀντίπατρον καὶ συνέκλεισεν εἰς
πόλιν Λάμιαν.
- η'. Λεωσθένηνος τοῦ στρατηγοῦ τελευτὴ καὶ ἐπιτάφιος. 15
- θ'. Παρὰλληψις τῶν σατραπειῶν ὑπὸ τῶν μεμερισμένων αὐτάς.
- ι'. Ἰππομαχία τῶν Ἑλλήνων πρὸς Λεοννάτου καὶ νίκη τῶν
Ἑλλήνων.
- ια'. Ὡς Ἀντίπατρος Λεοννάτου σφαγέντος ἐν τῇ μάχῃ παρέλαβε 20
τὴν Λεοννάτου δύναμιν.
- ιβ'. Ὡς Κλεῖτος ὁ τῶν Μακεδόνων ναύαρχος ἐνίκησε δυοὶ ναυ-
μαχίαις τοὺς Ἑλληνας.

βίβλων F. 5. 6 ἀπόστασις—αὐτούς dittographia sunt
illoꝝ ὡς—Πίδων—Ἑλληνας (v. 9) et loco praepostero po-
nuntur.' Dind. 6 Πίδωνος RX semper Πύθωνος F; cf. Niese l. l.
I p. 199 a. 2; Ausfeld Rhein. Mus. LVl p. 523 a. 3. 15 στρα-
τηγοῦ om. F, suppl. 2. m. 16 μερισάντων F. 17 Λεώννατον
F; cf. XVII 37, 3.

- ιγ'. Ὡς Περδικκας Ἀριαράθην τὸν βασιλέα παρατάξει μεγάλη νικήσας ἐξώγησε τὸν βασιλέα μετὰ καὶ πολλῶν ἄλλων.
- ιδ'. Ὡς Κρατερός βοηθήσας Ἀντιπάτρω ἐνίκησε τοὺς Ἕλληνας καὶ κατέλυσε τὸν Λαμιακὸν πόλεμον.
- 5 ιε'. Περὶ τῶν ὑπ' Ἀντιπάτρου πραχθέντων πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.
- 256 ις'. Περὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῷ κατὰ Κυρήνην πολέμῳ Πτολεμαίῳ.
- ιζ'. Ὡς Περδικκας ἐμβαλὼν εἰς τὴν Πισιδίαν Λαρανθεῖς μὲν
10 ἐξηνδραποδίσαστο, Ἰσαυρεῖς δὲ πολιορκήσας συνηνάγκασεν ἑαυτούς τε κατασφάζει καὶ τὴν πόλιν ἐμπρῆσαι.
- ιη'. Ἀντιπάτρου καὶ Κρατεροῦ στρατεία εἰς Αἰτωλίαν.
- ιδ'. Κατακομιδὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματος ἐκ Βαβυλῶνος εἰς
15 Ἀλεξάνδρειαν καὶ τῆς κατὰ τὴν ἀρμάμαξαν πολυτελείας ἀπαγγελία.
- κ'. Ὡς Εὐμενῆς παρατάξει νικήσας Κρατερόν κατέσφαξεν ἐν τῇ μάχῃ καὶ Νεοπτόλεμον.
- κα'. Ὡς Περδικκας εἰς Αἴγυπτον στρατεύσας ὑπὸ τῶν φίλων ἀνῆρέθη.
- 20 κβ'. Ὡς τῶν βασιλέων ἐπιμελητῆς ἠρέθη Πίθων καὶ μετ' αὐτοῦ Ἀρριδαῖος, ὕστερον δ' Ἀντίπατρος.
- κγ'. Ὡς Ἀντίπατρος ἡγεμῶν κατασταθεὶς τῶν ὄλων ἐμερίσαστο τὰς σατραπείας ἐξ ἀρχῆς ἐν Τριπαραδείῳ τῆς Συρίας.
- κδ'. Ὡς Ἀντίγονος ὑπ' Ἀντιπάτρου κατασταθεὶς στρατηγὸς κατε-
25 σπολέμησε τὸν Εὐμένην.
- κε'. Περὶ Εὐμενοῦς καὶ τῶν περὶ αὐτὸν γενομένων παραδόξων μεταβολῶν.
- κς'. Ὡς Πτολεμαῖος τὴν τε Φοινίκην καὶ τὴν Κοίλην Συρίαν προσεκτήσαστο.

2 καὶ om. F. 7 πολέμῳ] τόπῳ codd.; corr. Dind. (cf. XVIII 19, 1). 11 ἑαυτοῖς καταφλέξει τὴν πόλιν σὺν τοῖς φίλο-
τάτοις F. 14 καὶ ἡ—ἀπαγγελία (corr. ex ἀπαγγελία) F. 16 ὡς Εὐμενῆς (RF; Εὐμένης X semper) νικήσας καταπατηθέν-
τος καὶ ἀποθανόντος Κρατεροῦ κατέσφαξεν F. 17 καὶ Νεοπτό-
λεμον om. R, ast. not. Steph. 20 βασιλειῶν F. 22 ἐπεμερί-
σαστο R. 23 Τριπαραδείῳ scr. (cf. XVIII 39, 1); ἐν τινι
παραδείῳ RX ἐν τριδιπ. F, suprascr. ab 2. m. ἐν τινι. 26 γινο-
μένων R.

- κζ'. Ὡς Ἀντίγονος Ἀλέξανδρον ἐνίκησεν ἐπιφανεῖ παρατάξει.
 κη'. Ἀντιπάτρου θάνατος καὶ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως παράληψις
 ὑπὸ Πολυπέργοντος.
 κθ'. Ὡς Ἀντίγονος μετεωρισθεὶς ἐπὶ τε τῇ Ἀντιπάτρου τελευτῇ
 καὶ τοῖς ὑφ' αὐτοῦ κατειργασμένοις ἀντεποιήσατο τῆς βασι- 5
 λείας.
 λ'. Εὐμενοῦς αὐξήσις παράδοξος καὶ παράληψις τῆς τε τῶν
 βασιλέων ἐπιμελείας καὶ τῆς Μακεδονικῆς δυνάμεως.
 λα'. Κασάνδρου αὐξήσις καὶ πόλεμος πρὸς Πολυπέργοντα τὸν
 ἐπιμελητὴν τῶν βασιλέων καὶ κοινοπραγία πρὸς Ἀντίγονον. 10
 λβ'. Ὡς Εὐμενῆς ἐν Κιλικίᾳ τοῖς ἀργυράσπιδας παραλαβὼν εἰς
 τὰς ἄνω σατραπείας ἀπήλθε καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παρ-
 εσκευάσατο.
 λγ'. Περὶ τῆς Εὐμενοῦς ἀγχινοίας καὶ στρατηγίας καὶ τῶν ὑπ'
 αὐτοῦ παραθέντων μέχρι τῆς τελευτῆς. 15
 λδ'. Τὰ συμβάντα περὶ Κασάνδρον κατὰ τὴν Ἀττικὴν καὶ Νικιά-
 νορα τὸν φρουροῦντα τὴν Μουνυχίαν.
 λε'. Φωκίωτος τοῦ χρηστοῦ προσαγορευθέντος θάνατος.
 λς'. Ὡς Πολυπέργων Μεγαλοπολίτας πολιορκήσας καὶ πολλὰ
 παθὼν καὶ θράσας ἄπρακτος ἐπανήλθεν. 20
 λζ'. Ὡς Κλεῖτος ὁ Πολυπέργοντος ναύαρχος ἐνίκησε ναυμαχίᾳ
 Νικάνορα τὸν Κασάνδρου ναύαρχον.
 λη'. Ὡς Ἀντίγονος ἐπιφανῶς νικήσας ναυμαχίᾳ τὸν Κλεῖτον
 ἐδαλαττοκράτησεν.
 λθ'. Ὡς Εὐμενῆς ὑπὸ Σελεύκου περὶ τὴν Βαβυλωνίαν συγκλεισθεὶς 25
 εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ἐσώθη διὰ τὴν ἰδίαν ἀγχινοίαν.
 μ'. Ὡς Πολυπέργων καταφρονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ
 ταπεινωθεὶς διεπολέμει πρὸς Κασάνδρον.

2 θανάτος F. 3 II.] cf. XVII 57, 2. 8 βασιλειῶν codd.;
 corr. Rhod. καὶ τῶν Μακεδονικῶν δυνάμεων F. 10 βασιλειῶν
 codd.; corr. Rhod. 14 καὶ τῶν παραθέντων ὑπ' αὐτοῦ F.
 λγ' et λδ' inter se coniungit (addito καὶ) R. 25 περὶ τὴν
 Βαβυλωνίαν F.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

257

ΒΙΒΛΟΣ ΟΚΤΩΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Πυθαγόρας ὁ Σάμιος καὶ τινες ἕτεροι τῶν πα- 1
 λαιῶν φυσικῶν ἀπεφήναντο τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώ-
 πων ὑπάρχειν ἀθάνατους, ἀκολουθῶν δὲ τῷ δόγματι
 τούτῳ καὶ προγινώσκειν αὐτὰς τὰ μέλλοντα καθ' ὃν
 5 ἂν καιρὸν ἐν τῇ τελευτῇ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισ-
 μὸν ποιῶνται. τούτοις δὲ ἔοικε συμφωνεῖν καὶ ὁ 2
 ποιητῆς Ὅμηρος, παρεισάγων τὸν Ἔκτορα κατὰ τὸν
 τῆς τελευτῆς καιρὸν προλέγοντα τῷ Ἀχιλλεῖ τὸν μέλ-
 λοντα συντόμως αὐτῷ συνακολουθήσειν θάνατον.
 10 ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπὶ πολ- 3
 λῶν καταστρεφόντων τὸν βίον ἱστορεῖται γερονένοι
 τὸ προειρημένον καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ
 Μακεδόνοιο τελευτῆς. οὗτος γὰρ ἐν Βαβυλῶνι μετ- 4
 ἀλλάττων τὸν βίον, κατὰ τὴν ἐσχάτην ἀναπνοὴν ἐρω-
 15 τηθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων τίνοι τὴν βασιλείαν ἀπολείπει,
 εἶπεν Τῷ ἀριστῷ· προορῶμαι γὰρ ἐπιτάφιον μέγαν
 ἀγῶνα γενησόμενόν μοι τῶν φίλων. ὅπερ καὶ πρὸς 5
 ἀλήθειαν ἐξέβη· οἱ γὰρ ἐπιφανέστατοι τῶν φίλων ὑπὲρ
 τοῦ πρωτείου διενεχθέντες πολλοὺς [πολέμους] καὶ

4 προγινώσκειν RX; cf. Winer-Schm. p. 65. 8 cf. II. X 359.
 10 ὁμοίως δὲ κατὰ τῶν τοῦς ν. χρ. F. 12 μάλιστα' F. 15 παρὰ
 τῶν φ. F. 16 τῷ κρατίστῳ XVII 117, 4. 19 [πολέμους] del.
 Dind.

μεγάλους ἀγῶνας συνεστήσαντο μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου
 τελευτήν. τὰς δὲ συντελεσθείσας ὑπ' αὐτῶν πράξεις
 ἢ βύβλος αὕτη περιέχουσα ποιήσει φανερὸν τὸ ζηθὲν
 6 τοῖς φιλαναγνωστοῦσιν. ἢ μὲν γὰρ πρὸ ταύτης [συν-
 τελεσθεῖσα] βύβλος τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἀπάσας 5
 περιέληψε μέχρι τῆς τελευτῆς· αὕτη δὲ τὰ τοῖς δια-
 δεξαμένοις τὴν τούτου βασιλείαν πεπραγμένα περι-
 εχούσα τελευτήν μὲν ἔχει τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν
 τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος, περιέληφεν δ' ἔτη ἑπτὰ.
 2 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδώρου Ῥωμαῖοι 10
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Δεύκιον Φρούριον καὶ Δέκιον
 Ἰούνιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως
 τετελευτηκότος ἄπαιδος ἀναρχία καὶ πολλὴ στάσις
 2 ἐγένετο περὶ τῆς ἡγεμονίας. ἢ μὲν γὰρ τῶν πεζῶν 258
 φάλαγξ Ἀριδαῖον τὸν Φιλίππου μὲν υἱόν, ψυχικοῖς 15
 δὲ πάθει συνεχόμενον ἀνιάτοις προήγεν ἐπὶ τὴν βα-
 σιλείαν· οἱ δὲ μέριστον ἔχοντες ἀξίωμα τῶν φίλων
 καὶ σωματοφυλάκων συνεδρεύσαντες καὶ προσλαβό-
 μενοι τὸ τῶν ἱππέων τῶν ἑταίρων ὀνομαζομένων
 σύστημα τὸ μὲν πρῶτον διαγωνίξεσθαι τοῖς ὄπλοις 20
 πρὸς τὴν φάλαγγα διέγνωσαν καὶ πρόσβεις ἀπέστειλαν
 πρὸς τοὺς πεζοὺς ἐκ τῶν ἀξίωμα ἔχόντων ἀνδρῶν, ὧν
 ἦν ἐπιφανέστατος Μελέαγρος, ἀξιοῦντες πειθαρχεῖν
 3 αὐτοῖς. ὁ δὲ Μελέαγρος ὡς ἦεν πρὸς τοὺς φαλαγγί-

1 συνέστησαν F. 3 βύβλος R. ποιήσει φανερὸν — 7 περι-
 εχούσα om. F, suppl. 2. m. in marg. 4 [συντελεσθεῖσα] del.
 Dind. 9 ἑπτὰ] cf. Reuss, Jahrb. f. Phil. XLII (1896) p. 641.
 10 Κηφισιδώρου F. 11 Φρούριον libri omnes. Δέκιμον F.
 11. 12 aliter Liv. VIII 29 ex quo D.—i nomina corrigebant vv. dd.
 15 alii Ἀριδαῖος; cf. Kaerst (P.-W. s. v.). ψυχικοῖς δὲ om. F,
 suppl. 2. m. 16 προσήγεν X. 24 πρὸς] εἰς X. πρὸς τοὺς
 [πεζοὺς ἐκ τῶν ἀξίωμα ἔχόντων ἀνδρῶν ὧν ἦν ἐπιφανέστατος]
 φαλαγγίτας codd., (del. uncis circumclusa R); del. iam Wess.
 (praeunte Castellione) et Dind.

τας, τῆς μὲν πρεσβείας οὐδεμίαν ἐποιήσατο μνείαν,
 τοῦναντίον δ' ἐπαινέσας αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς δεδομένοις
 παρώξυνε κατὰ τῶν ἐναντιουμένων. διόπερ οἱ Μακε-
 δόνες ἡγεμόνα καταστήσαντες ἑαυτῶν τὸν Μελέαγρον
 5 προῆγον πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας μετὰ τῶν ὅπλων.
 τῶν δὲ σωματοφυλάκων ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς Βαβυ- 4
 λῶνος καὶ παρασκευαζομένων εἰς πόλεμον οἱ χαριέστα-
 τοι τῶν ἀνδρῶν ἐπεισαν αὐτοὺς ὁμοιοῆσαι. εὐθὺ δὲ
 βασιλέα κατέστησαν τὸν Φίλιππον υἱὸν Ἀρριδαίου καὶ
 10 μετωνόμασαν Φίλιππον, ἐπιμελητὴν δὲ τῆς βασιλείας
 Περδίκκην, ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον τελευ-
 τῶν δεδώκει, τοὺς δὲ ἀξιολογωτάτους τῶν φίλων
 καὶ σωματοφυλάκων παραλαβεῖν τὰς σατραπείας καὶ
 ὑπακούειν τῷ τε βασιλεῖ καὶ τῷ Περδίκκῃ.
 15 Οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν 3
 καὶ συνεδρεύσας μετὰ τῶν ἡγεμόνων Πτολεμαῖω μὲν
 τῷ Λάγῳ τὴν Ἀγυπτὸν ἔδωκεν, Λαομέδοντι δὲ τῷ
 Μιτυληναῖω Συρίαν, Φιλώτῃ δὲ Κιλικίαν καὶ Πύθωνι
 μὲν Μηδίαν, Εὐμένει δὲ Παφλαγονίαν καὶ Καππα-
 20 δοκίαν καὶ πάσας τὰς συνοριζούσας ταύταις χώρας,
 ὡς Ἀλέξανδρος οὐκ ἐπῆλθεν ἐκκλεισθεὶς ὑπὸ τῶν και-
 ρῶν, ὅτε διεπολέμει πρὸς Δαρεῖον, Ἀντιγόνη δὲ
 Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν καὶ τὴν μεγάλην καλουμένην
 Φρυγίαν, μετὰ δὲ ταῦτα Κασάνδρῳ μὲν Καρίαν,

1 ἐποιήσαντο X. 8 αὐτόν R (corr. 2. m.) XF. 12 δε-
 δάκει codd.; cf. Winer-Schm. p. 99. ἀξιολόγους X. 16 Πτ.
 μὲν τὴν Ἀγ. ἔδωκε τῷ Λάγῳ X. 18 Μντιλ. Dind. Πύθωνι F;
 cf. Arr. (Phot. c. 92; cf. Arr. Did. p. 241); Dex. fr. 1 (FHG. III
 p. 668); Curt. X 10, 4; Just. XIII 4, 13; Niese l. l. p. 199 a. 2.
 Μηδίαν] Μυσίαν vel Πισιδίαν scribi iubet Hertl. Π, 2 p. 6 ni
 malis καὶ Π. μὲν Μηδίαν deleri; at cf. ll. ll.; Niese p. 196 a. 4.
 20 πάσας om. F, suppl. 2. m. 24 Κασάνδρῳ codd. omnes
 (cf. XVIII 39, 6); idem Arr. l. l.; Curt. X 10, 2; Just. XIII 4, 15;
 rectius Ἀσάνδρῳ (cf. Dex. l. l.) quod Wess. Diodoro reddi voluit.

Μελεάγρω δὲ Ἀυδίαν, Λεοννάτω δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλη-
 σπόντω Φρυγίαν. αὐταὶ μὲν οὖν αἱ σατραπείαι τοῦ-
 2 του τὸν τρόπον ἐμερσίθησαν. κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην
 Ἀσιμιάχῳ μὲν ἐδόθη Θράκη καὶ τὰ συνορίζοντα τῶν
 ἔθνων παρὰ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν, ἢ δὲ Μακεδονία 5
 καὶ τὰ πλησιόχωρα τῶν ἔθνων Ἀντιπάτρῳ προσωρσίθη.
 τὰς δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν παραλελειμμένας σατραπείας²⁵⁹
 ἔδοξε μὴ κινεῖν, ἀλλ' ἔαν ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς ἡγεμό-
 νας τεταγμένας < ὁμοίως δὲ καὶ Ταξιλήν καὶ Πῶρον
 κυρίους εἶναι τῶν ἰδίων βασιλείων, καθάπερ αὐτοῖς 10
 3 Ἀλέξανδρος ἦν τεταχώς. > τούτων δὲ τὴν συνορίζου-
 σαν σατραπείαν τοῖς περὶ Ταξιλήν βασιλεῦσι συν-
 εχώρησε· τὴν δὲ παρὰ τὸν Κανύασον κειμένην, ὀνομα-
 ζομένην δὲ Παροπανισαδῶν προσώρισεν Ὁξυάρτη τῷ
 Βακτριανῷ [βασιλεῖ], οὗ τὴν θυγατέρα Ῥωξάνην γεγα- 15
 μηώς ἦν Ἀλέξανδρος. καὶ Συβριτίῳ μὲν ἔδωκεν
 Ἀραχωσίαν καὶ Κεδρωσίαν, Στασάνορι δὲ τῷ Σολίῳ
 τὴν Ἀρίαν καὶ Δραγγινὴν, Φιλίππῳ δὲ προσώρισε
 Βακτριανὴν καὶ Σογδιανὴν, Φραταφέρῳ δὲ Παρθυαίαν
 καὶ Ἰρκανίαν καὶ Πενκίστη μὲν Περσίδα, Τληπολέμῳ 20
 δὲ Καρμανίαν, Ἀτροπάτη δὲ Μηδίαν, Ἀρχωνὶ δὲ τὴν

1 Μελεάγρω codd. omnes; Μενάνδρω Wess.; cf. Arr. (Phot. c. 92); Dex. l. 1.; Curt. X 10, 2; Just. XIII 4, 15. 9 <ὁμοίως— τεταχώς (τεταγμένος καὶ τεταχώς X)> hic ommissa et falso loco (§ 4 post Σέλευκος) in textum recepta transposui cum Kallenbergio (Philol. XXXVI p. 498 sq.; I p. 17); Madv. I p. 508 scribi iusserat Πύθωνι δὲ; Hertl. II, 2 p. 7 τούτων δὲ <Πύθωνι μὲν τῷ Ἀγήμερος>. 14 Παροπανισ. cf. XVII 82, 2. 15 Βακτριανῶν F. βασιλεῖ del. Wess. 16 Συβριτίῳ R (corr. 2. m.) F. 17 Γεδρωσίαν F. Σολιάτη F. 18 Ἀρίαν F. Δραγγινὴν F. 19 Σογδιανὴν] Σαρδιανὴν R (corr. 2. m.) XF. Παρθυαίαν F. 21 Ἀτροπάτη] Ἀτροπία RX Ἀτροπία F; corr. Bongarsius; cf. Arr. IV 18, 3; Just. XIII 4, 13. Μηδίαν F. Ἀρχωνι] cf. Just. XIII 4, 23; alii veluti Dex. l. 1. Bab. Seleuco contribuunt.

Βαβυλωνίαν, Ἀρκεσιλάφ δὲ Μεσοποταμίαν. Σέλευνον 4
 δ' ἔταξεν ἐπὶ τὴν ἰσπαρχίαν τῶν ἑταίρων, οὐσαν ἐπι-
 φανεστάτην· ταύτης γὰρ Ἑφαιστίων πρῶτος μὲν ἠγή-
 σατο, μετὰ δὲ τοῦτον Περδίκκας, τρίτος δ' ὁ προειρη-
 5 μένος Σέλευκος. ἐπὶ δὲ τὴν κατακομιδὴν τοῦ σώματος 5
 καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς ἀρμαμάξης τῆς μελλούσης
 κομίζειν τὸ σῶμα τοῦ τετελευτηκότος βασιλέως εἰς
 Ἄμμωνα ἔταξαν Ἀρριδαῖον.

Κρατερός δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων <ἀνδρῶν> ὑπάρ- 4
 10 χων ἔτυχε προαπεσταλμένος εἰς Κιλικίαν ὑπ' Ἀλεξάν-
 δρου μετὰ τῶν ἀπολυθέντων τῆς στρατείας, ὄντων
 μυρίων. ἅμα δ' εἰληφῶς ἐντολὰς ἦν ἐγγράπτους, ὡς
 ἔδωκε μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ συντελέσαι, μεταλλάξαντος
 δ' Ἀλεξάνδρου τοῖς διαδόχοις ἔδοξε μὴ συντελεῖν τὰ
 15 βεβουλευμένα. ὁ γὰρ Περδίκκας παραλαβὼν ἐν τοῖς 2
 ὑπομνήμασι τοῦ βασιλέως τὴν τε συντέλειαν τῆς
 Ἑφαιστίωνος πυρᾶς, πολλῶν δεομένην χρημάτων, τὰς
 τε λοιπὰς αὐτοῦ ἐπιβολὰς πολλὰς καὶ μεγάλας οὐσας
 καὶ δαπάνας ἀνυπερβλήτους ἐχούσας ἔκρινε συμφέρειν
 20 ἀκύρους ποιῆσαι. ἵνα δὲ μὴ δόξη διὰ τῆς ἰδίας 3
 γνώμης καθαιρεῖν τι τῆς Ἀλεξάνδρου δόξης ἐπὶ τὸ
 κοινὸν τῶν Μακεδόνων πλῆθος ἀνήνεγκε τὴν περὶ
 τούτων βουλήν. ἦν δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὰ μέγιστα
 καὶ μνήμης ἄξια τάδε, χιλίας μὲν ναῦς μακρὰς μείζους 4
 25 τριήρων ναυπηγήσασθαι κατὰ τὴν Φοινίκην καὶ Συρίαν

3 μὲν om. F. 8 Ἀρριδαῖον] cf. XVIII 26, 1; 28, 2; Ἀρριδ.
 vel Ἀριδαῖος auctores omnes nec non inscriptiones (cf. Wilhelm
 MAJ. XXII p. 190); Ἀριββαῖος Polyæn. VII 30; cf. Droysen II² 1
 p. 13 a. 2 (Niese I p. 198 a. 2) qui genuinam nominis formam
 Ἀρραβαῖον esse docet. 9 malim addas <ἀνδρῶν> (cf. e. g.
 IV 21, 2; XVIII 4, 8). 12 μυρίων] cf. XVII 109, 1. εἰληφῶς ἦν
 ἐντολὰς F. 17 δεομένης F. 20 δὲ om. X. πάνυ post δόξη
 add. F. 21 γνώμης] δόξης RX. διὰ τοῦτο post δόξης add. X.

καὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον πρὸς τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ
 Καρχηδονίους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρὰ θάλατταν
 κατοικοῦντας τῆς τε Λιβύης καὶ Ἰβηρίας καὶ τῆς
 ὁμόρου χώρας παραθαλαττίου μέχρι Σικελίας, ὁδο-260
 ποιῆσαι δὲ τὴν παραθαλάττιον τῆς Λιβύης μέχρι 5
 στηλῶν Ἡρακλείων, <ἀκολούθως δὲ τῷ τηλικούτῳ
 στόλῳ λιμένας καὶ νεώρια κατασκευάσαι κατὰ τοὺς
 ἐπιβαίρους τῶν τόπων>, ναοὺς τε κατασκευάσαι πολυ-
 τελεῖς ἕξ, ἀπὸ ταλάντων χιλίων καὶ πεντακοσίων
 ἕκαστον, πρὸς δὲ τούτοις πόλεων συνομισμοὺς καὶ 10
 σωματίων μεταγωγὰς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην
 καὶ κατὰ τοῦναντίου ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν,
 ὅπως τὰς μεγίστας ἡπείρους ταῖς ἐπιγαμίαις καὶ ταῖς
 οἰκισέσεσιν εἰς κοινὴν ὁμόνοιαν καὶ συγγενικὴν φιλλαν
 5 καταστήσῃ. τοὺς δὲ προειρημένους ναοὺς ἕδει κατα- 15
 σκευασθῆναι ἐν Δήλῳ καὶ Δελφοῖς καὶ Δωδώνῃ, κατὰ
 δὲ τὴν Μακεδονίαν ἐν Δίῳ μὲν τοῦ Διός, ἐν Ἀμφι-
 πόλει δὲ τῆς Ταυροπόλου, ἐν Κύρῳ δὲ τῆς Ἀθηναῶς·
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἰλίῳ ταύτης τῆς θεᾶς κατα-
 σκευασθῆναι ναὸν ὑπερβολὴν ἑτέρω μὴ καταλείποντα. 20
 τοῦ δὲ πατρὸς Φιλίππου τάφον πυραμίδι παραπλήσιον
 μᾶ τῇ μεγίστῃ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ὡς ἐν τοῖς ἐπιτά
 6 τινες μεγίστοις ἔργοις καταριθμοῦσιν. ἀναγνωσθέντων
 δὲ τῶν ὑπομνημάτων οἱ Μακεδόνες, καίπερ ἀποδεδειγ-
 μένοι καλῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅμως ὑπερόγκους καὶ 25

5 Λυβίης X. 6 ἀκολούθως—τόπων anteposui; codd. ex-
 hibent post ἕκαστον (v. 10). 8 κατασκευάσασθαι F. 18 Ταυρο-
 πόλου RX. Κύρῳ codd.; rectius Κύρῳ Gron. et Wess. (cf.
 Thuc. II 100; Ptol. III 12, 36). 20 καταλιπόντα F. 22 τῇ
 κατὰ τὴν Αἴγ. F; τῶν κ. τ. Αἴγ. Schaefer ad Eur. Orest. v. 910
 (Pors. ed. 3). ἐπιταῖς X. 24 ἀποδεδειγμένοι RX.

δυσεφίλους τὰς ἐπιβολὰς ὀρῶντες ἔκριναν μηδὲν τῶν εἰρημένων συντελεῖν.

Περδίκκας δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ταραχώδεις 7
τῶν στρατιωτῶν καὶ μάλιστα ἀλλοτρίως ἔχοντας τὰ
5 πρὸς αὐτὸν ἀπέκτεινεν, ὄντας τριάκοντα. μετὰ δὲ
ταῦτα καὶ Μελέαγρον ἐν τῇ στάσει καὶ πρεσβείᾳ προ-
δότην γεγενημένον, ἐπιβαλόμενος οἰκείας διαβολὰς καὶ
κατηγορίας, ὡς ἐπιβουλήν κατ' αὐτοῦ πεποιημένον
ἐκόλασε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ταῖς ἕνω σατραπείαις τῶν 8
10 κατοικισθέντων Ἑλλήνων ἀποστάντων καὶ δύναμιν
ἀξιόλογον συστησαμένων ἕνα τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν
ἐξέπεμψε Πίθωνα, διαπολεμήσουσα πρὸς αὐτούς. ἡμεῖς 5
δὲ πρὸς τὰς μελλούσας ἱστορεῖσθαι πράξεις οἰκείου
εἶναι νομίζομεν ἐκθεῖναι πρότερον τὰς τε αἰτίας τῆς
15 ἀποστάσεως καὶ τῆς ὅλης Ἀσίας τὴν θέσιν καὶ τῶν
σατραπειῶν τὰ μεγέθη καὶ τὰς ιδιότητας. οὕτως γὰρ
μάλιστα εὐπαρακολούθητος τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἢ
διήγησις ἔσται, πρὸ ὀφθαλμῶν τεθείσης τῆς ὅλης
τοποθεσίας καὶ τῶν διαστημάτων.
20 Ἀπὸ τοίνυν τοῦ κατὰ Κιλικίαν Ταύρου συνεχὲς 2
ὄρος δι' ὅλης τῆς Ἀσίας διήκει μέχρι τοῦ Κανκάσου
καὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς Ὠκεανοῦ· τοῦτο δὲ παν-
τοδαποῖς ἀναστήμασι λόφων διελημμένον ἰδίας καθ'
ἕκαστον ἔχει προσηγορίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον εἰς 3
25 δύο μέρη διαιρουμένης τῆς Ἀσίας τὸ μὲν πρὸς τὰς
ἄρκτους αὐτῆς νένευκεν, τὸ δὲ πρὸς τὴν μεσημβρίαν.
ἀκολουθῶς δὲ τούτοις τοῖς κλίμασι τῶν ποταμῶν τὰς

5 τριάκοντα] trecenti Curt. X 9, 18. 7 ἐπιβαλόμενος (ἐπι-
βαλλόμενος F) οἰκείας διαβολῆς codd.; corr. Wess. (cf. XVIII 23, 4);
ἐπιλαβόμενος—διαβολῆς Steph. 13 οἰκείον εἶναι ν.] οἰκείον
τε ν. F. 23 πρὸς ἕκαστον F. 25 διαιρουμένων F, corr. 2. m.

ῥύσεις ἔχοντων ἀντιπροσώπους οἱ μὲν εἰς τὴν Κασπίαν
 θάλατταν, οἱ δὲ εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον, ἔνιοι δὲ
 εἰς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους Ὠκεανὸν ἐξερεύονται. οἱ
 δ' ἀντικείμενοι τούτοις οἱ μὲν εἰς τὸν κατὰ τὴν
 Ἰνδικήν, οἱ δ' ἐπὶ τὸν συνεχῆ τῆς ἠπείρου ταύτης⁵
 κείμενον Ὠκεανὸν ἐκβάλλουσιν, ἔνιοι δ' εἰς τὴν καλου-
⁴ μένην Ἐρυθρὰν θάλατταν καταφέρονται. ὁμοίως δὲ
 τούτοις διειλημμένων τῶν σατραπειῶν αἱ μὲν ἐπὶ τὴν
 ἄρκτον, αἱ δ' ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἔχουσι τὰς κλίσεις.
 καὶ πρώτη μὲν τῶν πρὸς τὴν ἄρκτον ἐστραμμένων¹⁰
 κεῖται παρὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν Σορδιανὴ καὶ
 Βακτριανὴ καὶ τούτων ἐχομένη Ἀρία καὶ Παρθυαία
 <καὶ Ἰρκανία>, δι' ἧς συμβαίνει περιέχεσθαι τὴν
 Ἰρκανίαν θάλατταν, οὕσαν καθ' αὐτήν· μετὰ δὲ ταῦτα¹⁵
 Μηθία, πολλὰς μὲν ἔχουσα τόπων προσηγορίας, μερίστη
 δ' οὕσα πασῶν τῶν σατραπειῶν· ἐξῆς δ' Ἀρμενία καὶ
 Ἀνναουρία καὶ Καππαδοκία, πᾶσαι τὸν ἀέρα δυσχεμερον
 ἔχουσαι· ταύταις δὲ συνορίζουσαι κατ' εὐθείαν μὲν ἢ
 τε μεγάλη Φρυγία καὶ ἢ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ κειμένη, ἐκ²⁰
 δὲ τῶν πλαγίων Ἀσδία καὶ Καρία, ὑπερδέξιός δὲ τῆς
 Φρυγίας καὶ παράλληλος ἢ Πισιδικὴ καὶ ταύτης ἔχο-
⁵ μένη Ἀσία. ἐν δὲ τοῖς παρὰ θάλασσαν τόποις τού-
 των τῶν σατραπειῶν αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις καθ-
 ἰδρύνται, ὧν τὰς προσηγορίας γράφειν οὐκ ἀναγκαῖον
 πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν. αἱ μὲν οὖν πρὸς²⁵
 τὴν ἄρκτον ἐστραμμέναι σατραπεῖαι τὸν εἰρημένον
⁶ τρόπον καθίδρυνται. τῶν δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμ-

⁴ εἰς τὴν κατὰ τ. I. F. ¹⁰ τῆς—ἐστραμμένης F, corr. 2. m.
¹² Ἀρσία F. ¹³ <καὶ Ἰρκανία> addidi (cf. XVIII 3, 3;
 XVII 75, 3). περιέχεσθαι F. ¹⁷ ἄπασαι F. ¹⁸ συνορίζουσιν F.
²¹ Πισιδικὴ F. ²⁴ ὧν—²⁷ καθίδρυνται om. F, suppl. 2. m.
 in marg. ²⁶ ἐστραμμέναι] ἰδρυνόμεναι F.

μένων πρώτη μὲν παρὰ τὸν Καύκασόν ἐστιν Ἰνδική,
 βασιλεία μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, οἰκουμένη δ' ὑπὸ
 πλείονων Ἰνδικῶν ἔθνῶν, ὧν ἐστὶ μέγιστον τὸ τῶν
 Γανδαριδῶν ἔθνος, ἐφ' οὗς διὰ τὸ πλῆθος τῶν παρ'
 5 αὐτοῖς ἐλεφάντων οὐκ ἐπεστράτευσεν ὁ Ἀλέξανδρος.
 ὁρίζει δὲ τὴν χώραν ταύτην καὶ τὴν ἐξῆς Ἰνδικὴν 2
 ποταμὸς ὁ <ὀνομαζόμενος Γάγγης>, μέγιστος ὢν τῶν
 περὶ τοὺς τόπους καὶ τὸ πλάτος ἔχων σταδίων τριά-
 κοντα. ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ λοιπὴ τῆς Ἰνδικῆς, ἣν
 10 κατεπολέμησεν ὁ Ἀλέξανδρος, [παρὰ] ποταμίους ὕδασι
 κατάρρυντος καὶ κατὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἐπιφανεστάτη,
 καθ' ἣν ὑπῆρχε σὺν ἄλλαις πλεοσι βασιλείαις ἡ τε
 τοῦ Πάρου καὶ Ταξιλλίου δυναστεία, δι' ἧς συμβάλνει
 15 ἕξειν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἀφ' οὗ τὴν προσηγορίαν
 ἔσχεν ἡ χώρα. ἐχομένη δὲ τῆς Ἰνδικῆς ἀφώριστο 3
 σατραπείας Ἀραχωσία καὶ Κεδρωσία καὶ Καρμανία,
 πρὸς δὲ ταύταις Περσίς, ἐν ἣ τὴν Σουσιανὴν καὶ
 Σιτακινὴν κείσθαι συμβέβηκεν· ἐξῆς δὲ Βαβυλωνία
 μέχρι τῆς κατὰ τὴν Ἀραβίαν ἀοικήτου· ἐκ δὲ θατέρου
 20 μέρους, ἀφ' οὗ ποιοῦμεθα τὴν ἀνάβασιν, Μεσοποταμία
 περιειλημμένη δυσὶ ποταμοῖς, τῷ τε Εὐφράτῃ καὶ
 Τίγριδι, δι' οὗς τέτευχε ταύτης τῆς προσηγορίας· ἐχο-
 μένη δὲ τῆς Βαβυλωνίας Συρία ἡ ἄνω καλουμένη καὶ
 αἱ συνεχεῖς ταύτη παραθαλάττιοι Κιλικία καὶ Παμ-

3 ὢν τὸ μέγιστον F. 4 Γανδαριδῶν codd.; corr. edd.; cf. II 37, 3; XVII 93, 2. 6 ἐξῆς om. F, suppl. 2. m. 7 ὁ <ὀνομαζόμενος Γάγγης> suppl. ex II 37, 1; de Gange cogitari iam viderant Wess. et Cobet p. 249. τῶν om. F. 8 τριάκοντα] cf. II 37, 2; XVII 93, 2. 10 ποταμίους] παραποταμίους codd.; corr. Reiske (cf. II 39, 3). 13 Ταξιλλίου F. 15 ἐχομένης F. 16 σατραπεία F, corr. 2. m. 18 Σιτακινὴν codd.; cf. XVII 65, 2. 19 ἐκ θατέρου δὲ μέρους δι' οὗ. F. 20 ποιοῦμεθα Madv. I p. 508. 24 Παμφιλία X.

φυλία καὶ ἡ Κόλλη Συρία, καθ' ἣν ἡ Φοινίκη περι-
είληπται. παρὰ δὲ τὰ πέρατα τῆς Κόλλης Συρίας καὶ
τὴν συνεχῶς κειμένην ἔρημον, καθ' ἣν ὁ Νείλος φερό-
μενος ὀρίζει Συρίαν τε καὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀπεδέδεικτο
σατραπεία πασῶν ἀρίστη καὶ προσόδους ἔχουσα μεγάλας⁵ 262

4 Αἴγυπτος. πᾶσαι δ' αὐταὶ ναυματώδεις εἰσίν, ὡς ἀντι-
πνέοντος τοῦ κατὰ μεσημβρίαν ἀέρος τῷ πρὸς ἄρκτους
καθήμεναι. αἱ μὲν οὖν ὑπ' Ἀλεξάνδρου καταπολεμη-
θεῖσαι σατραπείαι τὸν εἰρημένον τρόπον κείμεναι
διεμερίσθησαν τοῖς ἀξιολογωτάτοις τῶν ἀνδρῶν. 10

7 Οἱ δ' ἐν ταῖς ἔνω καλουμέναις σατραπείαις κατ-
οικισθέντες Ἕλληνες ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ποθοῦντες μὲν
τὴν Ἑλληνικὴν ἀγωγὴν καὶ διαίταν, ἐν δὲ ταῖς ἐσχα-
τιαῖς τῆς βασιλείας ἐξεριμμένοι, ζῶντος μὲν τοῦ βασι-
λέως ὑπέμενον διὰ τὸν φόβον, τελευτήσαντος δὲ ἀπ- 15

2 ἔστησαν. συμφρονήσαντες δὲ καὶ ἐλόμενοι στρατηγὸν
Φίλωνα τὸν Αἰνιᾶνα δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσαντο.
πεζοὺς μὲν γὰρ εἶχον πλείους τῶν δισμυρίων, ἵππεις
δὲ τρισχιλλίους, πάντας δὲ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀγῶ-
νων πολλάκις πείραν εἰληφότες καὶ διαφόρους ταῖς 20

3 ἀνδραγαθίαις. Περδικκας δὲ πυθόμενος τὴν τῶν Ἑλλή-
νων ἀπόστασιν ἐκλήρωσεν ἐκ τῶν Μακεδόνων πεζοὺς
μὲν τρισχιλλίους, ἵππεις δὲ ὀκτακοσίους. τοῦ δὲ πλή-
θους ἐλόμενος στρατηγὸν Πίθωνα τὸν σωματοφύλακα
μὲν Ἀλεξάνδρου γεγυότα, φρονήματος δὲ πλήρη καὶ 25
δυνάμενον στρατηγεῖν παρέδωκε τούτῳ τοὺς ἀπο-
κληρωθέντας. δοὺς δ' αὐτῷ πρὸς τοὺς σατράπας ἐπι-

4 ἀποδέδεικτο R. 6 εἰσίν om. F. ὡς <ἄν> Dind. ἀντι-
πνέοντος] ἀντιπεπονθότος libri; correxi ex II 38, 2. 11 sqq. cf.
XVII 99, 5. 14 ἐξεριμμένοι F. 16 στρατηγὸν ἐλόμενοι F.
18 πλείους εἶχον F. 19 τὸν . . ἀγῶνα F. 22 ἐκ τῶν] ἐκ
τῆς F. 24 ἐλομένου RX. Πίθωνα F (v mut. ex ι).

στολὰς, ἐν αἷς γεγραμμένον ἦν στρατιώτας δοῦναι τῷ Πίθωνι μυρίους μὲν πεζούς, ἵππεις δὲ ὀκτακισχιλλίους, ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τοὺς ἀποστάτας. ὁ δὲ Πίθων μεγαλ- 4 ἐπιβολὸς ὢν ἀσμένως ὑπήκουσεν εἰς τὴν στρατείαν, 5 διανοούμενος τοὺς μὲν Ἑλληνας ταῖς φιλανθρωπίαις προσάγεσθαι, τὴν δὲ δύναμιν τῇ τούτων συμμαχίᾳ μεγάλην ποιήσας ἰδιοπραγεῖν καὶ τῶν ἕνω σατραπειῶν δυναστεύειν. ὁ δὲ Περδίκκας ὑφορώμενος αὐτοῦ τὴν 5 ἐπιβολὴν διεκελεύσατο καταπολεμήσαντα τοὺς ἀφεστη- 10 κότητας ἅπαντας ἀποκτείνειν καὶ τὰ λάφυρα διαδοῦναι τοῖς στρατιώταις. ὁ δὲ Πίθων ἀναξεύξας μετὰ τῶν δεδομένων αὐτῷ στρατιωτῶν καὶ παρὰ τῶν σατραπῶν προσλαβόμενος τοὺς συμμάχους ἤμεν μετὰ πάσης τῆς 15 δυνάμεως ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότητας. διὰ δέ τινος Αἰ- νιᾶνος διαφθείρας Αἰητόδωρον, ἐπὶ τρισχιλλίων στρα- 20 τιωτῶν παρὰ τοῖς ἀποστάταις τεταγμένον, τοῖς ὅλοις προετέρησε. γινομένης γὰρ τῆς παρατάξεως καὶ τῆς 6 νίκης ἀμφιδοξουμένης ὁ προδότης ἐγκαταλιπὼν τοὺς συμμάχους ἀλόγως ἀπῆλθεν ἐπὶ τινα λόφον, ἔχων 20 τρισχιλλίους. οἱ δ' ἄλλοι δόξαντες τούτους πρὸς φυγὴν ὠρμημένοι διεταράχθησαν καὶ τραπέντες ἔφυγον. ὁ δὲ 7 Πίθων νικήσας τῇ μάχῃ διεκηρύξατο πρὸς τοὺς ἡττη-

2 Πύθωνι F (v mut. ex ei); idem v. 3. 5 φιλανθρω-
πίαις F. 7 τῶν ἄλλων σ. R. 9 ἐπιβολὴν F. καταπολεμή-
σαντας Rhod. 10 ἅπαντας om. RX. 11 Πείθων F. 12 καὶ
παρὰ τῶν σατραπῶν om. F, suppl. 2. m. 13 τοὺς συμμάχους]
συμμαχίας F. 14 ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότητας μετὰ π. τ. δ. X. ἐπί]
πρός F. Αἰνιᾶνος F, mut. 2. m. in Αἰνειᾶνος. 15 Αἰητόδωρον]
Αἰπόδωρον RX Αἰεπόδ. F; corr. Dittenberger Herm. XXXI p. 320
(SIG. 6, 36); Νικόδωρον Dind. (V p. 512); Διόδωρον vel Ἀσκλη-
πιόδωρον Niese I p. 199 a. 4. 17 γενομένης Hultsch pr. Pas.
p. 9. 20 malim cum Dind. <τοὺς> τρισχ. 22 Πίθων R
(ι mut. 2. m. in ει) X Πείθων F. τῇ μάχῃ om. F, add. 2. m.
ἐκηρύξατο F, corr. 2. m. πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν ἡττημένων XQ.

μένους, κελεύων τὰ μὲν ὄπλα καταθέσθαι, αὐτοὺς δὲ
 τὰ πιστὰ λαβούτας ἐπὶ τὰς ἰδίας κατοικίας ἀναχωρήσαι.
 8 γενομένων δ' ἐπὶ τούτοις ὄρκων καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀνα-263
 μιχθέντων τοῖς Μακεδόσιν ὁ μὲν Πίθων περιχαρῆς ἦν,
 κατὰ νοῦν αὐτῷ προχωρούντων τῶν πραγμάτων, οἱ δὲ 5
 Μακεδόνες μνησθέντες μὲν τῆς τοῦ Περδίκκου παραγ-
 γελίας, οὐδὲν δὲ φροντίσαντες τῶν γεγενημένων ὄρκων
 9 παρεσπόνθησαν τοὺς Ἕλληνας. ἀπροσδοκῆτως γὰρ
 αὐτοῖς ἐπιθέμενοι καὶ λαβόντες ἀφυλάκτους ἅπαντας
 κατηκόντισαν καὶ τὰ χρήματα διήρπασαν. ὁ μὲν οὖν 10
 Πίθων διαψευθεὶς τῶν ἐλπίδων ἀπῆλθε μετὰ τῶν
 Μακεδόνων πρὸς τὸν Περδίκκον. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.
 8 Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Ῥόδιοι μὲν ἐκβαλόντες τὴν
 Μακεδονικὴν φρουρὰν ἠλευθέρωσαν τὴν πόλιν, Ἀθη- 15
 ναῖοι δὲ πρὸς Ἀντίπατρον πόλεμον ἐξήνεγκαν τὸν
 ὀνομασθέντα Λαμιακόν. τούτου δὲ τὰς αἰτίας ἀναγ-
 καῖόν ἐστι προεκθέσθαι χάριν τοῦ σαφεστεράς γενέσθαι
 2 τὰς ἐν αὐτῷ συντελεσθείσας πράξεις. Ἀλέξανδρος γὰρ
 βραχεὶ χρόνῳ πρότερον τῆς τελευτῆς ἔκρινε κατὰγειν 20
 ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς Ἑλληνίσιν πόλεσι φυγάδας, ἅμα
 μὲν δόξης ἔνεκεν, ἅμα δὲ βουλόμενος ἔχειν ἐν ἐκάστῃ
 πόλει πολλοὺς ἰδίους ταῖς εὐνοίαις πρὸς τοὺς νεω-
 3 τερισμοὺς καὶ τὰς ἀποστάσεις τῶν Ἑλλήνων. διόπερ
 ὑπογύων ὄντων τῶν Ὀλυμπίων ἐξέπεμψεν εἰς τὴν 25
 Ἑλλάδα Νικάνορα τὸν Σταγειρίτην, δοὺς ἐπιστολὴν
 περὶ τῆς καθόδου· ταύτην δὲ προσέταξεν ἐν τῇ πανη-

2 πλεῖστα F. 4 Πίθων R (corr. 2. m. in ει) X Πειθων
 (sic) F. 9 ἀφυλάκτως F. 11 Πειθων F. 14 τῆς Μακε-
 δονικῆς φρουρᾶς F (corr. 2. m. M—ν φ—ν). 16 δὲ om. F.
 25 ὀπογυῖων F.

γύρει διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος ἀναγνωσθῆναι
 τοῖς πλήθεσιν. τούτου δὲ ποιήσαντος τὸ προσταχθῆν 4
 λαβῶν ὁ κῆρυξ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν τήνδε. «Βασι-
 λεὺς Ἀλέξανδρος τοῖς ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων
 5 φυγάσι. τοῦ μὲν φεύγειν ὑμᾶς οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι
 γερόναμεν, τοῦ δὲ κατελθεῖν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας
 ἡμεῖς ἐσόμεθα πλὴν τῶν ἐναργῶν. γεγράφαμεν δὲ
 Ἀντιπάτρῳ περὶ τούτων, ὅπως τὰς μὴ βουλομένας
 τῶν πόλεων κατάρειν ἀναγκάσῃ.» κηρυχθέντων δὲ 5
 10 τούτων μεγάλῳ κρότῳ ἐπεσήμηνε τὸ πλήθος· ἀποδε-
 ξάμενοι γὰρ οἱ κατὰ τὴν πανήγυριν τὴν χάριν τοῦ
 βασιλέως διὰ τὴν χάριν ἡμεῖς βοντο τὴν εὐεργεσίαν τοῖς
 ἐπαίνοις. ἦσαν δ' οἱ φυγάδες ἀπηνητήκοτες ἕπαντες
 ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὄντες πλείους τῶν δισμυρίων. οἱ 6
 15 μὲν οὖν πολλοὶ τὴν κἀθοδὸν τῶν φυγάδων ὡς ἐπ'
 ἀγαθῷ γινομένην ἀπεδέχοντο, Αἰτωλοὶ δὲ καὶ Ἀθηναῖοι
 δυσχεραίνοντες τῇ πράξει χαλεπῶς ἔφερον. Αἰτωλοὶ
 μὲν γὰρ τοὺς Οἰτιάδας ἐκβεβληκότες ἐκ τῆς πατρίδος
 προσεδόκων τὴν ἐπὶ τοῖς παρανομήμασιν ἐπακολου-
 20 θοῦσαν κόλασιν· καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἠπειληκῶς ἦν
 ὡς οὐκ Οἰτιάδων παῖδες, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιθήσει τὴν
 δίκην αὐτοῖς· ὁμοίως δὲ τούτοις Ἀθηναῖοι τὴν Σάμον 7
 κατακεκληρουχηκότες οὐδαμῶς τὴν νῆσον ταύτην προ-
 ἔεντο. οὐκ ὄντες δ' ἀξιόμαχοι ταῖς τούτου δυνάμεσι
 25 κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἡσυχίαν ἤγρον, ἐπιτηροῦντες καιρὸν
 264

1 νικήσαντος κήρυκος] vix sanum (Luc. de m. per. 32; Suet. Ner. 24; (cf. Schaefer Dem. III² p. 315 a. 1); f. διὰ τοῦ <ἀνα-
 γορεύοντος τοῦς> νικήσαντας κ. 4 ἐκ τῶν Ἑλλήνων RX. πόλεων
 om. RX; F (suppl. 2. m.). 7 ἡμεῖς om. F, suppl. 2. m. πλὴν τῶν
 ἐναργῶν] cf. XVII 109, 1. γέγραφα F, corr. 2. m. 9 καταγαγεῖν F.
 10 ἐπεσήμηνε F. 12 διὰ τῆς χάρις libri; corr. Dind. an τοῖς
 <ἀρμόδουσι> ἐπαίνοις? cf. XVIII 18, 7. 14 πανήγυριν] ἐο-
 τήν X. 21 Οἰτιάδων libri; Οἰνιαδῶν Dind. (cf. XIX 67, 4).

9 εὐθτετον, ὃν ἢ τύχη ταχέως αὐτοῖς παρεσκευάσε· μετ' ὀλίγον γὰρ τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς βασιλείας υἱοῦς διαδόχους οὐκ ἔχοντος ἐτόλμησαν ἀντιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας. ἀφορμὰς δὲ ἔσχον εἰς τὸν πόλεμον 5 τό τε πλήθος τῶν καταλειφθέντων ὑφ' Ἀρπάλου χρημάτων, περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τῇ πρὸ ταύτης βύβλῳ διήλθομεν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἀμισθούς γενομένους ὑπὸ τῶν σατραπῶν μισθοφόρους, ὅντας μὲν ὀκτακισχιλλούς, διατρίβοντας δὲ 10 2 περὶ Ταύραρον τῆς Πελοποννήσου. διὸ καὶ τούτους προσέταξαν ἐν ἀπορρήτοις Λεωσθένει τῷ Ἀθηναίῳ τὸ μὲν πρῶτον ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ὡς ἰδιοπραγοῦντα χωρὶς τῆς τοῦ δήμου γνώμης, ὅπως ὁ μὲν Ἀντίπατρος ῥαθυμότερον διατεθῆ πρὸς τὰς παρασκευάς, κατα- 15 φρονῶν τοῦ Λεωσθένους, οἱ δ' Ἀθηναῖοι σχολὴν λάβωσι καὶ χρόνον προκατασκευάσαι τι τῶν εἰς τὸν 3 πόλεμον χρησίμων. διὸ καὶ Λεωσθένης μετὰ πολλῆς ἡσυχίας μισθωσάμενος τοὺς προειρημένους παραδόξως ἐτόλμη ἐσχέ πρὸς τὰς πράξεις ἀξιόλογον δύναμιν· 20 ἐστρατευμένοι γὰρ κατὰ τὴν Ἀσίαν πολὺν χρόνον καὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων μετεσχηκότες ἀθληταὶ 4 τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων ἐγεγένητο. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐπράττετο μήπω καλῶς ἐγνωσμένης τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· ἐπεὶ δὲ τινες ἐκ Βαβυλῶνος ἤκουον 25 αὐτόπται γεγυότες τῆς τοῦ βασιλέως μεταλλαγῆς, τότε φανερώς ὁ δῆμος ἀπεκαλύψατο πρὸς τὸν πόλεμον καὶ

3 ἔχοντος scripsi; libri ἐχούσης. 8 cf. XVII 108, 4sqq. 9 ἀμισθούς] ἀπομισθούς Cobet ex XVII 111, 1; at cf. XI 94, 1; XVIII 21, 1. ὑπὸ] ἀπό F. 10 aliter Paus. VIII 52, 5. 12 Λεωσθένει F. 13 αὐτὸν Madv. I p. 508. ἰδιοπραγοῦντας R. 23 κατὰ τὸν πόλεμον F. γεγένητο F.

τῶν μὲν Ἀρπάλου χρημάτων μέρος ἐξέπεμψε τῷ Λεω-
 σθένει καὶ πανοπλίας οὐκ ὀλίγας καὶ παρήγγειλε
 μηκέτι παρακρύπτειν, ἀλλὰ φανερώς πράττειν τι τῶν
 συμφερόντων. ὁ δὲ διαδοὺς τοῖς μισθοφόροις τὰς 5
 5 συντάξεις καὶ καθοπλίσας τοὺς ἀνόπλους παρήλθεν
 εἰς Αἰτωλίαν, συνθησόμενος κοινοπραγίαν. ἀσμένως
 δὲ τῶν Αἰτωλῶν συνυπακουσάντων καὶ διδόντων
 αὐτῷ στρατιώτας ἑπτακισχιλλούς ὁ μὲν Λεωσθένης
 διαπεμπόμενος πρὸς τε τοὺς Λοκροὺς καὶ Φωκεῖς καὶ
 10 τοὺς ἄλλους τοὺς πλησιοχώρους παρεκάλει τῆς αὐτο-
 νομίας ἀντέχεσθαι καὶ τῆς τῶν Μακεδόνων δεσποτείας
 ἐλευθερώσαι τὴν Ἑλλάδα· ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, 10
 τῶν μὲν κτηματικῶν συμβουλευόντων τὴν ἡσυχίαν
 ἄγειν, τῶν δὲ δημοκόπων ἀνασειόντων τὰ πλήθη καὶ
 15 παρακαλούντων ἐρωμένως ἔχεσθαι τοῦ πολέμου, πολὺ
 τοῖς πλήθεσιν ὑπερεῖχον οἱ τὸν πόλεμον αἰρούμενοι
 265 καὶ τὰς τροφὰς εἰωθότες ἔχειν ἐκ τοῦ μισθοφορεῖν·
 οἷς ποτ' ἔφησεν ὁ Φίλιππος τὸν μὲν πόλεμον εἰρήνην
 ὑπάρχειν, τὴν δὲ εἰρήνην πόλεμον. εὐθὺς οὖν οἱ μὲν 2
 20 ῥήτορες τὰς τῶν δημοτικῶν ὁρμὰς σωματοποιούντες
 ἔγραψαν ψήφισμα τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας
 φροντίσαι τὸν δῆμον καὶ τὰς μὲν φρουρουμένας πόλεις
 ἐλευθερώσαι, ναῦς δὲ παρασκευάσαι τετρήρεις μὲν
 τεσσαράκοντα, τριήρεις δὲ διακοσίας, στρατεύσασθαι
 25 δὲ πάντας Ἀθηναίους τοὺς μέχρι ἐτῶν τεσσαράκοντα
 καὶ τρεῖς μὲν φυλὰς τὴν Ἀττικὴν παραφυλάττειν, τὰς
 δ' ἑπτὰ πρὸς τὰς ὑπερορίους στρατείας ἐτοίμους εἶναι.

3 παρακρύπτειν F, corr. 2. m. 7 ὑπακουσάντων F, corr. 2. m.
 9 πρὸς τοὺς Λοκροὺς F. 23 τριήρεις μὲν ᾤ, τετρήρεις δὲ ὁ
 codd.; corr. Wess.; cf. Schaefer Dem. III² p. 360 a. 2; cf. XVIII
 15, 8. 27 ὑπαιθρίους F, corr. 2. m.

3 ἐκπέμψαι δὲ καὶ πρέσβεις τοὺς ἐπελευσομένους τὰς
 Ἑλληνίδας πόλεις καὶ διδάξοντας ὅτι καὶ πρότερον
 μὲν ὁ δῆμος, τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν κοινὴν εἶναι πατρίδα
 κρῖνων τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ἐπὶ δουλείᾳ στρατευσα-
 μένους βαρβάρους ἡμίνατο κατὰ θάλασσαν καὶ νῦν 5
 οἴεται δεῖν ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας
 καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ προκινδυνεύειν.
 4 κυρωθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος προχειρότερον ἢ συν-
 ἔφερον οἱ μὲν συνέσει διαφέροντες τῶν Ἑλλήνων
 ἔφασαν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων τὰ μὲν πρὸς εὐδο- 10
 ξίαν εὖ βεβουλεῦσθαι, τοῦ δὲ συμφέροντος διημαρ-
 τηκέναι· προεξανίστασθαι γὰρ αὐτὸν τῶν καιρῶν καὶ
 πρὸς ἀνικήτους καὶ μεγάλας δυνάμεις ἐπιβάλλεσθαι
 διακινδυνεύειν μηδεμιᾶς ἀνάγκης κατεπειγούσης καὶ
 φρονήσει δοκοῦντα διαφέρειν μηδὲ ταῖς περιβοήτοις 15
 5 τῶν Θηβαίων συμφοραῖς νενουθετῆσθαι. οὐ μὴν
 ἀλλὰ τῶν πρέσβεων ἐπιπορευομένων τὰς πόλεις καὶ
 τῇ συνήθει τῶν λόγων δεινότητι παρορμώντων πρὸς
 τὸν πόλεμον αἱ πλείσται μὲν συνέθεντο τὴν συμμα-
 11 χίαν, αἱ μὲν κατ' ἔθνος, αἱ δὲ κατὰ πόλιν. τῶν δ' 20
 ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν πρὸς Μακεδόνας ἀπέκλινον,
 οἱ δὲ τὴν ἡσυχίαν εἴλοντο. Αἰτωλοὶ μὲν οὖν ἅπαντες
 πρῶτοι συνέθεντο τὴν συμμαχίαν, καθάπερ προείρηται,
 μετὰ δὲ τούτους Θετταλοὶ μὲν πάντες πλὴν Πελι-
 ναίων, Οἰταῖοι δὲ πλὴν Ἡρακλεωτῶν, Ἀχαιοὶ δὲ 25

3 κοινὴν τε πατρίδα F. 4 στρατευσομένους F. 6 post
 δεῖν add. F προστάξας ἐαυτὸν quod 2. m. punctis superne ap-
 positis del. 13 ἐπιβαλέσθαι F; cf. Hultsch pr. Pas. p. 12.
 16 νενουθετῆσθαι F. 21 ἀπέκλιναν F. 24 Πελληναίων R XV
 Πελληνέων F; corr. frequens codicum vitium (cf. Strab. IX 5, 17;
 Polyæn. IV 2, 19; Steph. Byz. s. v.) Palmerius. 25 Ἀχαιῶν
 libri; corr. Hertl. II, 2 p. 28; cf. Bürgel pyl.-delph. Amph.
 p. 60 a. 15.

Φθιώται πλὴν Θηβαίων, Μηλιεῖς δὲ πλὴν Λαμιέων,
 ἐξῆς δὲ Λωριεῖς ἅπαντες καὶ Λοκροὶ καὶ Φωκεῖς, ἔτι
 δ' Αἰνιᾶνες καὶ Ἀλυζαῖοι καὶ Δόλοπες, πρὸς δὲ τού-
 τοις Ἀθαμᾶνες καὶ Λευκάδιοι καὶ Μολοττῶν οἱ περὶ
 5 Ἀρυνταίων· οὗτος δ' ὕπουλον συμμαχίαν συνθέμενος
 ὕστερον διὰ προδοσίας συνήργησε τοῖς Μακεδόσι. τῶν
 τ' Ἰλλυριῶν καὶ Θρακῶν ὀλίγοι συνέθεντο συμ-
 μαχίαν διὰ τὸ πρὸς τοὺς Μακεδόνας μῖσος. ἐξῆς δὲ 2
 266 συνελάβοντο τοῦ πολέμου Καρύστιοι μὲν ἐξ Εὐβοίας,
 10 τελευταῖοι δὲ τῶν Πελοποννησίων Ἀργεῖοι, Σικυῶνιοι,
 Ἡλεῖοι, Μεσσήνιοι καὶ οἱ τὴν Ἀκτὴν κατοικοῦντες.
 οἱ μὲν οὖν συμμαχίαν συνθέμενοι τῶν Ἑλλήνων
 ὑπῆρχον οἱ προειρημένοι. ὁ δὲ δῆμος ἀπέστειλε 3
 στρατιώτας τῷ Λεωσθένει βοηθήσοντας πολιτικούς
 15 μὲν πεζοὺς πεντακισχιλίους, ἵππεις δὲ πεντακοσίους,
 μισθοφόρους δὲ διςχιλίους. τούτων δὲ πορευομένων
 διὰ τῆς Βοιωτίας ἄλλοτρους συνέβαινε εἶναι τοὺς
 Βοιωτοὺς τοῖς Ἀθηναίοις διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας.
 Ἀλέξανδρος Θήβας κατασκάψας τὴν χώραν τοῖς πε-
 20 ριοικοῦσι Βοιωτοῖς ἔδωκεν. οὗτοι δὲ κατακληρου- 4
 χήσαντες τὰς τῶν ἠτυχηκότων κτήσεις ἐκ τῆς χώρας
 μεγάλας ἐλάμβανον προσόδους. διόπερ εἰδότες ὅτι
 κρατήσαντες Ἀθηναῖοι τῷ πολέμῳ τοῖς Θηβαίοις ἀπο-

1 Μηλιεῖς (δὲ πλὴν) Λαμιέων] ἠλιεῖς R (prima littera erasa)
 XV Μηλιεῖς F (δὲ πλὴν) Μαλέων codd.; corr. Palm. et Eckhelius
 (cf. CIA II 184; Droysen H. II² 1 p. 54 a. 3; Niese p. 202). 3 Ἀλυ-
 ζαῖοι] Κλοζαῖοι RXV Λυζαῖοι F; corr. Palm., Wassius, Wess.,
 quorum coniectura confirmatur inscriptione laudata; cf. Mueller
 G. Gr. M. I p. 37; ad Ptol. III 13, 4. καὶ οἱ Δόλοπες F.
 4 Ἀθαμᾶντες libri omnes; corr. Wess.; cf. XIV 82, 7; XVI 29, 1.
 5 Ἀρυνταῖος ignotus; cf. Niese p. 203 a. 1. 7 Ἰλλυριῶν F.
 <ὄνα> ὀλίγοι Rhod.; at cf. Hünerwadel Lysim. p. 17. 9 εὐ-
 νοίας F. 14 στρατιώτας <τοὺς> βοηθήσοντας Radermacher
 Rhein. Mus. XLIX p. 164. 17 εἶναι om. F, suppl. 2. m.

καταστήσουσι τὴν τε πατρίδα καὶ τὴν χώραν, ἀπέκλινον
 5 πρὸς τοὺς Μακεδόνας. στρατοπεδεύοντων δ' αὐτῶν
 περὶ τὰς Πλαταιὰς ὁ Λεωσθένης μέρος τῆς ἰδίας
 δυνάμεως ἀναλαβὼν ἤκεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. μετὰ δὲ
 τῶν Ἀθηναίων παραταξάμενος πρὸς τοὺς ἐγγυρόλους 5
 μάχη τε ἐνίκησε καὶ τρόπαιον στήσας ταχέως ἐπανήλθεν
 εἰς Πύλας· ἐνταῦθα γὰρ διατρέψων χρόνον τινὰ προ-
 κατέλληπτο τὰς παρόδους καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων
 δύναμιν ἀνεδέχετο.

12 Ἀντίπατρος δ' ἀπολελειμμένος ὑπ' Ἀλεξάνδρου 10
 στρατηγὸς τῆς Εὐρώπης ὡς ἐπύθετο τὴν τε τοῦ βα-
 σιλέως ἐν Βαβυλώνι τελευτήν τὴν τε τῶν σατραπειῶν
 διαίρεσιν, πρὸς μὲν Κρατερόν εἰς Κιλικίαν διεπέμπετο
 παρακαλῶν τὴν ταχίστην βοηθῆσαι (οὗτος γὰρ προ-
 απεσταλμένος εἰς Κιλικίαν ἤμελλε κατάγειν εἰς Μακε- 15
 δονίαν τοὺς ἀπολελυμένους τῆς στρατείας Μακεδόνας,
 ὄντας ὑπὲρ τοὺς μυρίους), πρὸς δὲ Φιλώταν τὸν
 εἰληφότα σατραπείαν τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν,
 ὁμοίως ἀξιῶν καὶ τοῦτον βοηθῆσαι καὶ μίαν τῶν
 2 ἑαυτοῦ θυγατέρων συνοικεῖν ἐπαγγελλόμενος. πυθό- 20
 μενος δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων συνδρομῆν ἐπ' αὐτὸν
 γεγενημένην τῆς μὲν Μακεδονίας ἀπέλιπε στρατηγὸν
 Σίππαν, δοὺς στρατιώτας τοὺς ἱκανοὺς καὶ παραγ-
 γείλας στρατολογεῖν ὡς πλείστους· αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν
 Μακεδόνας μὲν μυρίους καὶ τρισχιλίους, ἵππεις δὲ 25

1 ἀπέκλιναν F. 4 ἤκεν om. F, add. 2. m. 16 ἀπολελειμ-
 μένους τῆς στρατιᾶς F. 17 τοὺς μυρίους] τρισμυρίους codd.
 omnes; corr. Wess. (cf. XVII 109, 1; XVIII 4, 1; 16, 4). Φιλώταν
 libri omnes; Λεωνάτων Wess. (cf. XVIII 3, 1; 14, 4; Droysen
 II² 1 p. 52 a. 3; Schaefer Dem. III² p. 378 a. 1); at scriptoris
 error esse videtur. 20 αὐτοῦ R^X ἑαυτοῦ F. συνοικεῖν F, corr.
 2. m. 21 ὑπὸ om. F. 23 Σίππας ign. τοὺς om. X.

ἑξακοσίους (ἑσπάνυξε γὰρ ἡ Μακεδονία στρατιωτῶν
 πολιτικῶν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπεσταλμένων εἰς τὴν
 Ἀσίαν ἐπὶ διαδοχὴν τῆς στρατείας) ἀνέξευξεν ἐκ τῆς
 Μακεδονίας εἰς Θετταλίαν, συμπαραπλέοντος αὐτῷ
 5 τοῦ στόλου παντός, ὃν ἀπεσταλκῶς ἦν Ἀλέξανδρος
 παραπέμψοντα πλῆθος χρημάτων ἐκ τῶν βασιλικῶν
 θησαυρῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, οὓσων τῶν πασῶν
 τριήρων ἑκατὸν καὶ δέκα. οἱ δὲ Θετταλοὶ τὸ μὲν 3
 πρῶτον συμμαχοῦντες τῷ Ἀντιπάτρῳ πολλοὺς καὶ
 10 ἀγαθοὺς ἵππεῖς ἐξέπεμψαν αὐτῷ· ὕστερον δ' ὑπὸ τῶν
 Ἀθηναίων μεταπεισθέντες ἀφίππευσαν πρὸς Λεωσθένην
 καὶ μετὰ τῶν Ἀθηναίων ταχθέντες διεπολέμου ὑπὲρ
 267 τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας. μεγάλῃ δὲ δυνάμει 4
 ταύτης τοῖς Ἀθηναίοις προσγεγενημένης οἱ μὲν Ἑλ-
 15 ληνες ἐκράτουσιν πολὺ τῶν Μακεδόνων ὑπερέχοντες, ὁ
 δὲ Ἀντίπατρος μάχῃ λειφθεὶς καὶ τὸ λοιπὸν οὔτε
 παρατάξασθαι τολμῶν οὔτ' εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐπαν-
 ελθεῖν ἀσφαλῶς δυνάμενος κατέφυγεν εἰς πόλιν
 Λάμιαν. ἐν ταύτῃ δὲ τὴν δύναμιν συνέχων καὶ τὰ
 20 τείχη κατασκευάζων, ἔτι δὲ παρασκευάσας ὄπλων καὶ
 καταπελιτῶν καὶ σίτου ποιούμενος ἐκαραδόκει τοὺς
 ἀπὸ τῆς Ἀσίας συμάχους. Λεωσθένης δὲ μετὰ πάσης 13
 τῆς δυνάμειος παρελθὼν πλησίον τῆς Λαμίας καὶ τὴν
 παρεμβολὴν ὄχρωσάμενος τάφρῳ βαθείᾳ καὶ χάρακι
 25 τὸ μὲν πρῶτον ἐκτάξας τὴν δύναμιν προσῆγγε τῇ πόλει
 καὶ τοὺς Μακεδόνας εἰς μάχην προουκαλεῖτο. μὴ τολ-
 μώντων δὲ αὐτῶν διαγωνίσασθαι προσβολὰς καθ'

3 στρατείας] σατραπείας R (corr. 2. m. in marg.) X. 7 τὴν
 om. F. πασῶν τῶν libri; corr. Kallenb. I p. 17. 14 προ-
 γεγενημένης X. 16 ληφθεὶς F, corr. 2. m. 18 εἰς τὴν πόλιν F.
 20 κατεσκεύαζεν F. 21 καὶ σιτοποιούμενος F. 23 τῆς om. F.
 25 προσεῖχε F.

2 ἡμέραν τοῖς τείχεσιν ἐκ διαδοχῆς ἐποιεῖτο. ἀμυνο-
 μένων δὲ τῶν Μακεδόνων εὐρώστως πολλοὶ τῶν
 προπετῶς βιαζομένων Ἑλλήνων ἀπώλλυντο· δυνάμεως
 γὰρ ἀξιολόγου κατὰ τὴν πόλιν οὔσης καὶ βελῶν παν-
 τοδαπῶν ἀφθουίας, ἔτι δὲ τείχους πολυτελοῦς κατ- 5
 εσκευασμένου ῥαδίως οἱ πολιορκούμενοι περιεγίνοντο.
 3 ὁ δὲ Λεωσθένης ἀπογνοὺς τὴν ἐκ βίας ἄλωσιν τῆς
 πόλεως τὰς ἀγομένας εἰς ταύτην ἀγορὰς παρηγεῖτο,
 νομίζων ῥαδίως τῇ σιτοδείᾳ καταπολεμήσειν τοὺς
 ἐγκλεισμένους ἐν τῇ πόλει. κατεσκευάζε δὲ καὶ τείχος 10
 καὶ τάφρον ἄρτυττον μεγάλην καὶ βαθεῖαν, εἴργων
 4 τοὺς πολιορκουμένους ἀπὸ τῆς ἐξόδου. μετὰ δὲ ταῦτα
 Αἰτωλοὶ μὲν ἀξιώσαντες τὸν Λεωσθένην διὰ τινὰς
 ἔθνικὰς χρείας κατὰ τὸ παρὸν ἀπελθεῖν ἐπ' οἴκου
 πάντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Αἰτωλίαν· οὕτως δὲ τῶν 15
 περὶ Ἀντίπατρον καταπονηθέντων καὶ τῆς πόλεως
 κινδυνευούσης ἀλῶναι διὰ τὴν προσδοκωμένην σιτο-
 δεῖαν ἢ τύχῃ τι παράδοξον ἀπένειμε τοῖς Μακεδόσιν
 5 εὐκλήρημα. τοῦ γὰρ Ἀντιπάτρου τοῖς τὰς τάφρους
 ὀρύττονσιν ἐπιθεμένου καὶ συμπλοκῆς γενομένης ὁ 20
 [μὲν] Λεωσθένης παραβοηθῶν τοῖς ἰδίοις καὶ πληγεὶς
 εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ παραχρῆμα μὲν ἔπεσεν καὶ
 λιποψυχήσας εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπεκομίσθη, τῇ τρίτῃ
 δ' ἡμέρᾳ τελευτήσαντος αὐτοῦ καὶ ταφέντος ἡρωικῶς
 διὰ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ δόξαν ὁ μὲν δῆμος τῶν 25
 Ἀθηναίων τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον εἰπεῖν προσέταξεν

8 αὐτὴν F. 10 καὶ τείχος] κατὰ τάχος τείχος X.
 11 βαθεῖαν καὶ μεγάλην F. 18 τι] libri τὸ; corr. Steph.
 19 εὐκλήρημα F, corr. 2. m. 20 ὁ [μὲν] Λεωσθένης codd.; del.
 Dind. 22 παραχρῆμα ἔπεσεν εἰς τὴν παρεμβολὴν κομισθεὶς
 λιποψυχήσας X. 23 λειποψ. F, corr. 2. m. τῇ] cf. Kallenb. I
 p. 17. 25 τῷ om. X.

Ἵπερείδῃ τῷ πρωτεύοντι τῶν ῥητόρων τῇ τοῦ λόγου
 δεινότητι καὶ τῇ κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀλλοτριότητι·
 κατ' ἐκείνον γὰρ τὸν καιρὸν ὁ μὲν κορυφαῖος τῶν 6
 Ἀθήνησι ῥητόρων Δημοσθένης ἐπεφεύγει, καταδεδι-
 5 κασμένος ὡς εἰληφῶς τῶν Ἀρπαλείων χρημάτων. ἀντὶ
 δὲ τοῦ Λεωσθένους κατεστάθη στρατηγὸς Ἀντίφιλος,
 ἀνὴρ συνέσει στρατηγικῇ καὶ ἀνδρείᾳ διαφέρων. καὶ
 τὰ μὲν κατὰ τὴν Εὐρώπην ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν τῶν μεμερισμένων τὰς σατρα- 14
 10 πείας Πτολεμαῖος μὲν ἀκινδύνως παρέλαβε τὴν Αἴγυ-
 πτον καὶ τοῖς μὲν ἐγχωρίοις φιλανθρωπῶπως προσεφέρετο,
 268 παραλαβὼν δὲ ὀκτακισχίλια τάλαντα μισθοφόρους
 ἤθροξε καὶ δυνάμεις παρεσκευάζετο· συνέτρεχε δὲ καὶ
 φίλων πλῆθος πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ἐπιείκειαν. πρὸς 2
 15 δὲ Ἀντίπατρον διαπρεσβευόμενος κοινοπραγίαν συν-
 ἔθετο, σαφῶς εἰδὼς ὅτι Περδίκκας ἐπιβαλεῖται παρ-
 ελέσθαι τὴν τῆς Αἰγύπτου σατραπείαν. Ἀνσίμαχος δ'
 ἐπιβαλὼν τοῖς κατὰ τὴν Θράκην τόποις καὶ καταλαβὼν
 Σεύθην τὸν βασιλέα κατεστρατοπεδευκότα πεζοῖς μὲν
 20 δισμυροῖς, ἵππεῦσι δ' ὀκτακισχιλίοις οὐ κατεπλάγη τὸ
 μέγεθος τῆς δυνάμεως. ἔχων δὲ τοὺς σύμπαντας πε-
 ζοὺς μὲν οὐ πλείους τῶν τετρακισχιλίων, ἵππεις δὲ
 δισχιλίους συνῆψε μάχην τοῖς βαρβάροις. ταῖς μὲν 3
 οὖν ἀνδραγαθίαις προεΐχεν αὐτῶν, τοῖς δὲ πλήθεσι
 25 λειπόμενος καρτερὰν μάχην συνεστήσατο καὶ πολλοὺς
 μὲν τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν, πολλαπλασίους δ' ἀποκτείνας
 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν στρατοπεδείαν ἀμφίδοξον ἔχων τὴν

1 Ἵπερείδει F. 2 κατὰ om. F. 5 Ἀρπαλείων F, corr. 2. m.
 6 Ἀντίφιλος om. F, s. 2. m. 8 τὰ μὲν τὰ F. 9 insigniorem
 hoc loco lacunam esse statuerunt Krebs et Kallenb. (Philol.
 XXXVI l. l.).

4 *νίκην*. τότε μὲν οὖν ἐχωρίσθησαν ἐκ τῶν τόπων αἱ
 παρ' ἀμφοτέροις δυνάμεις καὶ παρασκευὰς μελζους
 ἐποιούντο πρὸς τὴν τῶν ὄλων ἐπίθεσιν. Λεοννάτος
 δέ, παραγενομένου πρὸς αὐτὸν Ἐκαταίου πρεσβευτοῦ
 καὶ δεομένου βοηθῆσαι τὴν ταχίστην Ἀντιπάτρω καὶ 5
 5 Μακεδόσιν, ἐπηγγέλματο συμμαχήσειν. διαβὰς οὖν εἰς
 τὴν Εὐρώπην καὶ κατακτῆσας εἰς Μακεδονίαν προσ-
 ελάβετο πολλοὺς στρατιώτας Μακεδόνας· ἀθροίσας δὲ
 τοὺς ἅπαντας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δισμυρίων, ἵπ-
 πεῖς δὲ χιλίους καὶ πεντακοσίους προῆγεν διὰ τῆς Θεττα- 10
 15 λίας ἐπὶ τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ Ἕλληνες λύσαντες τὴν
 πολιορκίαν καὶ τὴν στρατοπεδείαν ἐμπρήσαντες τὸν
 μὲν ἀχρεῖον εἰς παράταξιν ὄχλον καὶ τὰς παρασκευὰς
 εἰς Μελίτιαν πόλιν ἐξέπεμψαν, αὐτοὶ δ' εὗζωνοὶ καὶ
 πρὸς μάχην ὄντες ἔτοιμοι προῆγον, ἀπαντήσουσες τοῖς 15
 περὶ Λεοννάτου πρὸ τοῦ τὸν Ἀντίπατρον συμμύξαι
 καὶ τὰς δυνάμεις ἀμφοτέρας εἰς ἓνα τόπον συνελθεῖν.
 2 εἶχον δὲ τοὺς σύμπαντας πεζοὺς μὲν δισμυρίους καὶ
 δισχιλλίους· οἱ γὰρ Αἰτωλοὶ πάντες προαπηλλαγότες
 ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οὐκ 20
 ὀλλοὶ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ὑπῆρχον εἰς τὰς
 πατρίδας κευρωσμένοι· ἵππεῖς δὲ συνεστρατεύοντο
 πλείους τῶν τρισχιλλίων καὶ πεντακοσίων, ὧν ἦσαν
 Θετταλοὶ δισχιλλιοὶ διάφοροι ταῖς ἀρεταῖς, ἐν οἷς εἶχον
 3 μάλιστα τὰς τῆς νίκης ἐλπίδας. γενομένης δ' ἵππομα- 25

1 τότε μὲν οὖν τὴν νίκην ἐχωρίσθησαν F. 3 ἐπίθεσιν] διάθεσιν libri; corr. Klueber, Eos I p. 256 (cf. II 24, 5); διά-
 κρισιν Madv. I p. 508. Λεοννάτου F. 4 παραγενομένου X.
 cf. XVIII 12, 1; Plut. Eum. 3. 10 ἵππεῖς δὲ δισχιλλίους F.
 14 Μελίτιαν] codd. omnes (nisi quod in marg. cod. R' ab 2. m.
 adscriptum legitur Μελίτιαν: οὕτω Στεφ.); Μελίτιαν legi iussit
 Wess.; usitatior sane haec nominis forma; sed extat etiam ap.
 Thuc. IV 78 Μελίτια (cf. Mueller ad Ptol. III 12, 43).

χίας ἰσχυρᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ τῶν Θετταλῶν διὰ
 τὰς ἀρετὰς ἐπικρατούντων ὁ μὲν Λεονάτος λαμπρῶς
 ἀγωνισάμενος καὶ διακλεισθεὶς εἰς τόπον τελευτώδη
 τοῖς ὄλοις ἤλαττοῦτο, πολλοῖς δὲ τραύμασι περιπεσὼν
 5 καὶ τελευτήσας ὑπὸ τῶν ἰδίων ἤρθη καὶ πρὸς τὴν
 ἀποσκευὴν ἀπηνέχθη τετελευτηκῶς· τῇ δ' ἰππομαχίᾳ 4
 λαμπρῶς τῶν Ἑλλήνων νευικηκότων Μένωνος ἰππαρ-
 χοῦντος τοῦ Θετταλοῦ, εὐθύς ἢ τῶν Μακεδόνων φά-
 λαγξ φοβουμένη τοὺς ἵππεις ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ πεδίου
 10 πρὸς τὰς ὑπερκειμένας δυσχωρίας καὶ τῇ τῶν τόπων
 269 ὀχυρότητι τὴν ἀσφάλειαν περιεποιήσατο. τῶν δὲ Θετ-
 ταλῶν ἱππέων προσμαχομένων καὶ διὰ τὴν δυσχωρίαν
 ἀπράκτων γινομένων οἱ μὲν Ἕλληνες τρόπαιον στήσαντες
 καὶ τῶν νεκρῶν κυριεύσαντες ἀπηλλάγησαν ἐκ τῆς
 15 μάχης, τῇ δ' ὑστεραία παραγενηθέντος Ἀντιπάτρου 5
 μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ συμμίζαντος τοῖς ἠττημένοις
 μίαν οἱ πάντες Μακεδόνες ἐποίησαντο τὴν στρατο-
 πεδείαν καὶ τὴν τῶν ὄλων στρατηγίαν παρέλαβεν
 Ἀντίπατρος. οὗτος δὲ κρίνας ἐπὶ τοῦ παρόντος 6
 20 ἡσυχίαν ἔχειν καὶ θεωρῶν τοὺς πολεμίους ἵππο-
 κρατοῦντας τὴν μὲν διὰ τῶν ὄμαλῶν ἀποχώρησιν
 ἀπέγνω, διὰ δὲ τῆς δυσχωρίας προάγων καὶ τοὺς
 ὑπερδεξιλοὺς τόπους προκαταλαμβανόμενος ἀπεχώρησεν
 ἐκ τούτων τῶν τόπων. Ἀντίφιλος δὲ ὁ τῶν Ἑλλήνων 7
 25 στρατηγὸς ἐπιφανεῖ μάχῃ νικήσας τοὺς Μακεδόνας

1 διὰ τὰς ἀρετὰς] ταῖς ἀρεταῖς F. 2 λαμπρός F. 3 καὶ
 om. F. usitatus συγκλεισθεὶς (cf. XVI 31, 4). 4 ὄλοις] ὄπλοις
 codd.; corr. Wess. (cf. XIII 37, 3). 5 ἤρθη] ἠρπάγη F, corr.
 1. m. 7 Μένωνος RXV; at cf. XVIII 17, 6; Μένωνος etiam
 Plut. Pyrrh. 1 et Phoc. 25. 11 περιεποιήσαντο RX. 12 καὶ
 om. F. 13 γενομένων F. 21 διὰ τῶν ὄμαλῶν] διὰ τῶν ὄπλων
 libri; corr. Dind. (cf. Pol. I 30, 13). προσχώρησιν F. 23 ἠπ-
 εχώρησεν F. 25 στρατηγός] βασιλεύς X, corr. 2. m.

ἐφήδρευε περὶ Θετταλλαν διατρέβων καὶ καρδοκῶν
 τὴν τῶν πολεμίων ὁρμήν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς
 8 Ἕλληνας ἐν τοιαύταις ἐθημερίαις ὑπῆρχε. τῶν δὲ
 Μακεδόνων θαλασσοκρατούντων οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς ταῖς
 ὑπαρχούσαις ναυσὶν ἕλλας κατεσκεύασαν, ὥστε γε- 5
 νέσθαι τὰς πάσας ἑκατὸν ἑβδομήμοντα. τῶν δὲ Μακε-
 δονικῶν νεῶν οὐσῶν διακοσίων καὶ τεσσαράκοντα τὴν
 9 ναυαρχίαν εἶχε Κλεῖτος. οὗτος δὲ ναυμαχήσας πρὸς
 Ἡετίωνα τὸν Ἀθηναίων ναύαρχον ἐνίκησε δυσὶν
 ναυμαχίαις καὶ συγχρᾶς τῶν πολεμίων νεῶν διέφθιρε 10
 περὶ τὰς καλουμένας Ἐχινάδας νήσους.

16 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Περδίκκας, ἔχων
 μεθ' ἑαυτοῦ τὸν τε βασιλέα Φίλιππον καὶ τὴν βα-
 σιλικὴν δυνάμιν, ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἀριαράθην τὸν
 Καππαδοκίας δυνάστην. οὗτος γὰρ οὐ προσέχων τοῖς 15
 Μακεδόσιν ὑπὸ μὲν Ἀλεξάνδρου παρεωράθη διὰ τοὺς
 περὶ Ἀρρείου ἀγῶνας καὶ περισπασμούς, ἀναστροφὴν
 2 δὲ πολυχρόνιον εἶχε κυριεύων τῆς Καππαδοκίας. διὸ
 καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν προσόδων χρήματα ἤθροισε,
 δυνάμεις δ' ἐγγωρίους καὶ ξενικὰς μεγάλας συνεστήσατο. 20
 διὸ καὶ βασιλείας ἀντιποιούμενος ἔτοιμος ἦν πρὸς τὸν
 Περδίκκαν διαγωνίζεσθαι, πεξοὺς μὲν ἔχων τρισμυρίους,

1 ἐφήδρευσε F. 6 ἑκατὸν ἑβδομήμοντα] cf. XVIII 10, 2; unde
 διακοσίας καὶ ἑβδ. scribendum esse coniecit Wess.; cf. Droysen
 Rhein. Mus. II p. 525 sq.; Schaefer Dem. III² 381 a. 2; Schaefer
 Lam. Kr. p. 66; Kallenb. Phil. XXXVI p. 504. 7 οὐσῶν νεῶν codd.;
 corr. Dind. 8 ναυμαχήσας F. 9 Ἡετίωνα] rectius Ἐθετίωνα
 quod ex inscr. iam viderat Boeckhiius (St. III Verb. p. XI; CJA
 II 270); cf. Droysen II² 1 p. 66; Schaefer Dem. III² p. 381 a. 2;
 Niese I p. 207 a. 3. νενίκηκεν XV. δυσὶν ν.] cf. Beloch Gr. G.
 III, 1 p. 76 a. 11 Ἐχινάδας] Ἐχινώδας X; Ἀρχάδας Grauert
 Anal. p. 337 (cf. Schaefer Dem. III² p. 382 a. 1; Beloch l. l.);
 equidem nil mutandum censeo (sicuti Droysen l. l. p. 68. 71 et
 Niese l. l. p. 207 a. 4). 18 ἔσχε F. 19 ἤθροισε] περιήγε F,
 corr. 2. m. in marg.

ἰππεῖς δὲ μυρίους πεντακισχιλλούς. ὁ δὲ Περδίκκας
 συνάψας αὐτῷ μάχην καὶ τῇ παρατάξει νικήσας ἀνείλε
 μὲν εἰς τετρακισχιλλούς, ἐξώγησε δὲ ὑπὲρ τοὺς πεν-
 τακισχιλλούς, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριαράθης. τοῦτον ³
⁵ μὲν οὖν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ πάντα αἰκισάμενος
 ἀνεσταύρωσε· τοῖς δ' ἠττηθεῖσι συγχωρήσας τὴν ἀσφά-
 λειαν καὶ καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Καππαδοκίαν
 παρέδωκε τὴν σατραπείαν Εὐμενεῖ τῷ Καρδιανῷ,
 καθάπερ ἐξ ἀρχῆς ἦν μεμερισμένος.
¹⁰ Ἐπὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς καὶ Κρατερὸς ἐκ ⁴
 Κιλικίας ἀναξεύξας ἦκεν εἰς Μακεδονίαν, βοηθήσων
 τοῖς περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ διορθωσόμενος τὰς
 γεγενημένας ἤττας τῶν Μακεδόνων. ἦγε δὲ πεζοὺς
 μὲν τῶν εἰς Ἀσίαν Ἀλεξάνδρῳ συνδιαβεβηκότων
¹⁵ ἑξακισχιλλούς, τῶν δ' ἐν παρόδῳ προσειλημμένων
 τετρακισχιλλούς, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας
²⁰ 270χιλλούς, ἰππεῖς δὲ χιλίους καὶ πεντακοσίους. παρελθὼν ⁵
 δ' εἰς τὴν Θετταλίαν καὶ τοῦ πρωτείου παραχωρήσας
 ἑκουσίως Ἀντιπάτρῳ κοινῇ μετ' αὐτοῦ κατεστρατο-
²⁵ πέδευσε παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν. οἱ δὲ πάντες
 ἠθροίσθησαν σὺν τοῖς μετὰ Λεωνάτου παραγεγενη-
 μένοις πεζοὶ μὲν πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἐν τοῖς
 βαρέσιν ὄπλοις, τοξόται δὲ καὶ σφενδονῆται τρισχίλιοι,
 ἰππεῖς δὲ πεντακισχίλιοι. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τοῦτον ¹⁷
²⁵ τὸν καιρὸν ἀντεστρατοπέδευσαν πολὺ τοῖς πλήθεσι
 λειπόμενοι· πολλοὶ γὰρ αὐτῶν διὰ τὰς προγεγενημένας
 εὐημερίας καταφρονοῦντες τῶν πολεμίων εἰς τὰς πα-

1 μυρίους om. F, s. 2. m. in marg. πεντακισχιλλούς om. RX.
 3 ἐξώγησε—πεντακισχιλλούς om. F, s. 2. m. in marg. 4 ὁ
 om. RX. 10 καιροὺς om F, s. 2. m. 21 Λεωνάτου F, corr.
 2. m. 25 post καιρὸν excidit f. <ἐν Κρανανῶν> (cf. Plut.
 Phok. 26; Paus. VII 10, 5; Schaefer Dem. III² p. 384 a. 2).

τριτάδας ἦσαν ἀπεληλυθότες πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἐπι-
 2 σκεψιν. δι' ἃς αἰτίας [πολλοὶ] τῶν στρατιωτῶν ἀτακ-
 τούντων ὑπολοίπους εἶχον ἐν τῇ παρεμβολῇ πεζοὺς
 μὲν διςμυροὺς καὶ πενταμισχιλλοὺς, ἵππεις δὲ τρισ-
 5 χιλίους καὶ πεντακοσίους, ἐν οἷς μάλιστα εἶχον τὰς
 τῆς νίκης ἐλπίδας διὰ τε τὰς τῶν ἀνδρῶν ἀρετὰς καὶ
 3 διὰ τὸ πεδινὴν ὑποκείσθαι χώραν. τέλος δὲ τῶν περὶ
 Ἀντίπατρον καθ' ἡμέραν προαγόντων τὰς δυνάμεις
 καὶ προκαλουμένων εἰς μάχην τὸ μὲν πρῶτον ἀνέμενον
 τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων παραγεννησομένους, τῶν δὲ 10
 καιρῶν κατεπειγόντων ἠναγκάζοντο συγκαταβαίνειν εἰς
 τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων κίνδυνον. ἐκτάξαντες δὲ τὴν
 δύναμιν καὶ σπεύδοντες διὰ τῶν ἵππέων κοῦναι τὸν
 πόλεμον τοῦτους πρὸ τῆς τῶν πεζῶν φάλαγγος ἔστησαν.
 4 γενομένης δὲ ἵππομαχίας καὶ τῶν Θετταλῶν ἵππέων 15
 πλεονεκτούντων διὰ τὰς ἀρετὰς οἱ περὶ τὸν Ἀντί-
 πατρον ἐπήγαγον τὴν ἰδίαν φάλαγγα καὶ τοῖς πεζοῖς
 τῶν πολεμίων ἐπιρράξαντες πολὺν ἐποιοῦντο φόνον.
 οἱ δ' Ἕλληνες τὸ βάρος καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων
 οὐ δυνάμενοι φέρειν εὐθὺς ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς 20
 δυσχωρίας, τηροῦντες τὰς τάξεις ἐπιμελῶς. διὸ καὶ
 δραξάμενοι τόπων ὑπερδέξιων ῥαδίως ἠμύναντο τοὺς
 5 Μακεδόνας, ὑπερδέξιον ἔχοντες τὴν στάσιν. οἱ δὲ τῶν
 Ἑλλήνων ἵππεις ἐπὶ τοῦ προτερήματος ὄντες, ὡς
 ἔγνωσαν τὴν τῶν πεζῶν ἀποχώρησιν, εὐθὺς πρὸς 25
 ἐκείνους ἀφίππευσαν. τότε μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον
 ἀγωνισάμενοι διελύθησαν, δεπούσης τῆς νίκης πρὸς

2 [πολλοὶ] ex antecedentibus iteratum del. Wess. ἀτακ-
 τούντων depravatam esse opinatur Kallenb. Phil. XXXVI p. 509
 a. 24. 17 καὶ τοῖς πεζοῖς μὲν τῶν π. F. 18 ἐποίουν Dind.
 25 εὐθύ F.

τοὺς Μακεδόνας· ἀπέθανον δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν
 Ἑλλήνων πλείους τῶν πεντακοσίων, τῶν δὲ Μακε-
 δόνων ἑκατὸν καὶ τριάκοντα. τῇ δ' ὑστεραία Μένων 6
 μὲν καὶ Ἀντίφιλος οἱ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες συν-
 5 ἐδρεύσαντες ἐβουλεύσαντο πότερον ἀναμείναντες τοὺς
 ἀπὸ τῶν πόλεων συμμάχους καὶ καταστάντες ἀξιόμαχοι
 περὶ τῶν ὄλων διακρίνονται ἢ τῷ παρόντι καιρῷ
 συνελθάντες πρεσβεύονται περὶ διαλύσεως. ἔδοξεν οὖν
 ἀποστέλλειν κήρυκας περὶ τῆς τοῦ πολέμου καταλύσεως.
 10 προξάντων δ' αὐτῶν τὸ δόξαν ἀπεκρίθησαν οἱ περὶ 7
 271 τὸν Ἀντίπατρον κατὰ πόλεις πρεσβεύειν· οὐδενὶ γὰρ
 τρόπῳ κοινὴν σύλλυσιν ποιήσεσθαι. τῶν δὲ Ἑλλήνων
 οὐ προσδεχομένων τὰς κατὰ πόλιν διαλύσεις οἱ μὲν
 περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Κρατερόν ἐπολιόρουν τὰς
 15 ἐπὶ Θετταλίας πόλεις καὶ κατὰ κράτος ἤρουν, μὴ δυ-
 ναμένων τῶν Ἑλλήνων βοηθεῖν. διὸ καὶ τῶν πόλεων
 περιφρόβων οὐσῶν καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστης πρεσβευούσης
 περὶ διαλύσεως πάσαις συγχωρῶν τὴν εἰρήνην ἐπιεικῶς
 προσεφέρετο. διόπερ ἐμπεσοῦσης ὁρμῆς εἰς τὰς πόλεις 8
 20 ἰδίᾳ προλξεσθαι τὴν σωτηρίαν ταχὺ πάσαι τῆς εἰρήνης
 ἔτυχον. οἱ δ' ἄλλοτριώτατα διακείμενοι πρὸς τοὺς
 Μακεδόνας Αἰτωλοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, συμμάχων ὄντες
 ἔρημοι, μετὰ τῶν ἰδίων στρατηγῶν ἐβουλεύοντο περὶ
 τοῦ πολέμου.

5 ἐβουλεύοντο F. πότερον F, corr. 2. m. 7 διακρίνον-
 ται codd.; corr. edd. (cf. Blass Gr. nt. Gr. p. 215). καιρῷ om. F,
 s. 2. m. 8 ἀξιόλογον πρεσβεύονται X πρεσβεύονται RF. 12 ποιή-
 σασθαι R^X. 14 ἐπολιόρουν F. 15 ἐπὶ Θετταλίας scr. (cf.
 e. gr. XVI 71, 1); ἐπὶ Θετταλίαν codd.; περὶ Θ. Dind. 17 κατ-
 ἰδίᾳ F. 18 f. addendum post πάσαις <ὁ Ἀντίπατρος>.
 19 ὁρμῆς X, corr. 2. m. 21 ἄλλοτριώτατον F. 23 μετὰ τῶν
 ἰδίων στρατιωτῶν R, corr. 1. m.; μ. τ. ἰ. στρατηγῶν ἐπ' ἀνὸδόν F;
 ἐπανελθόντες vel ἐπανιόντων conl. vv. dd. (cf. Schaefer Lam.
 Kr. p. 67).

18 Ἀντίπατρος δὲ διὰ ταύτης τῆς στρατηγίας δια-
 λύσας τὸ σύστημα τῶν Ἑλλήνων ἤγαγε τὴν δύναμιν
 πᾶσαν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους. ὁ δὲ δῆμος ἐρημωθεὶς
 τῆς τῶν συμμάχων βοήθειας ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ καθε-
 στήκει· πάντων δὲ καταφερομένων ἐπὶ τὸν Δημάδην 5
 καὶ βοώντων τοῦτον ἐκπέμπειν πρεσβευτὴν πρὸς Ἀντί-
 πατρον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης οὗτος μὲν καλούμενος σύμ-
 2 βουλος οὐχ ὑπήκουσεν· ἦν γὰρ τρὶς ἡλικίως παρα-
 νόμων καὶ διὰ τοῦτο γενοῦσθε ἄτιμος καὶ κωλυόμενος
 ὑπὸ τῶν νόμων συμβουλεύειν· ἀπολαβὼν δὲ τὴν ἐπι- 10
 τιμίαν ὑπὸ τοῦ δήμου παραχρηῖμα ἐξεπέμφθη πρεσβευ-
 3 τῆς μετὰ Φωκίωνος καὶ τινων ἐτέρων. τοῦ δ' Ἀντι-
 πάτρου διακούσαντος τῶν λόγων καὶ δόντος ἀπόκρισιν
 ὡς ἄλλως οὐ μὴ συλλύσεται τὸν πρὸς Ἀθηναίους πό-
 λεμον, ἐὰν μὴ τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ (καὶ 15
 γὰρ ἐκείνους συγκλείσαντας εἰς Λάμιαν τὸν Ἀντίπατρον
 τὰς αὐτὰς ἀποκρίσεις πεποιῆσθαι πρεσβεύσαντος αὐ-
 τοῦ περὶ τῆς εἰρήνης) ὁ δῆμος οὐκ ὦν ἀξιόμαχος
 ἠναγκάσθη τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν πᾶσαν
 4 Ἀντιπάτρῳ δοῦναι περὶ τῆς πόλεως. ὁ δὲ φιλανθρω- 20
 πῶς αὐτοῖς προσενεχθεὶς συνεχώρησεν ἔχειν τὴν τε
 πόλιν καὶ τὰς κτήσεις καὶ τᾶλλα πάντα· τὴν δὲ πολι-
 τείαν μετέστησεν ἐκ τῆς δημοκρατίας καὶ προσέταξεν
 ἀπὸ τιμῆσεως εἶναι τὸ πολίτευμα καὶ τοὺς μὲν κεκτη-
 μένους πλείω δραχμῶν δισχιλίω κυρίους εἶναι τοῦ 25

2 ἦγε F. 8 τρὶς] ἐπτάκις Plut. Phoc. 26; δις Suid. s. v. Δημάδης (cf. Droysen l. l. p. 48 a. 1; Schaefer Dem. III² p. 361 a. 3; Niese p. 208 a. 4); Diodorus recte; cf. Kallenb. Philol. XXXVI p. 510 a. 26. 10 ἀπολαβὼν F, suprascr. 1. m. (ἀποβαλὼν). 11 παραχρηῖμα F. 18 ὁ δὲ δῆμος R (punctis superne positis) XF (cf. Madv. I p. 508). 19 ἠναγκάσθη Ἀντιπάτρῳ τὴν ἐπιτρο. X. 24 ἀπὸ τῆς τιμῆσεως F; cf. XVIII 74, 3. 25 πλείω] cf. Wess. ad I 92, 2; πλέον Dind.; τῶν δισχ. δρα. F. εἶναι] τε F.

πολιτεύματος καὶ τῆς χειροτονίας, τοὺς δὲ κατωτέρω
 τῆς τιμῆσεως ἅπαντας ὡς ταραχώδεις ὄντας καὶ πολε-
 μικοὺς ἀπῆλασε τῆς πολιτείας καὶ τοῖς βουλομένοις
 χώραν ἔδωκεν εἰς κατοίκησιν ἐν τῇ Θοράκῃ. οὗτοι μὲν 5
 5 οὖν ὄντες πλείους τῶν [δισ]μυρίων καὶ δισχιλίων
 μετεστάθησαν ἐκ τῆς πατρίδος, οἱ δὲ τὴν ὠρισμένην
 τίμησιν ἔχοντες περὶ ἑννακισχιλίους ἀπεδείχθησαν
 κύριοι τῆς τε πόλεως καὶ χώρας καὶ κατὰ τοὺς Σόλω-
 272νος νόμους ἐπολιτεύοντο· πάντες δὲ τὰς οὐσίας εἰάθη-
 10 σαν ἔχειν ἀναφαιρέτους. φρούραρχον δὲ Μένυλλον
 καὶ φρουρὰν ἠναγκάσθησαν δεξασθαι τὴν οὐκ ἐπιτρέ-
 ψουσαν οὐδενὶ νεωτερίζειν. περὶ δὲ τῆς Σάμου τὴν 6
 ἀναφορὰν ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἐποίησαντο. Ἀθηναῖοι
 μὲν οὖν παρ' ἐλπίδα φιλανθρωπευθέντες ἔτυχον τῆς
 15 εἰρήνης καὶ τὸ λοιπὸν ἀταράχως πολιτευόμενοι καὶ
 τὴν χώραν ἀδεῶς καρπούμενοι ταχὺ ταῖς οὐσίαις
 προσανέδραμον. ὁ δ' Ἀντίπατρος ἐπανελθὼν εἰς τὴν 7
 Μακεδονίαν τὸν μὲν Κρατερόν ταῖς ἀρμοζούσαις τιμαῖς
 τε καὶ δωρεαῖς ἐκόσμησε καὶ τῶν θυγατέρων μίαν
 20 συνοικίσας αὐτῷ τὴν πρεσβυτάτην Φίλαν τὴν εἰς τὴν
 Ἀσίαν ἐπάνοδον συγκατεσκεύασεν. ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς 8
 ἄλλαις Ἑλληνίσιν πόλεσιν ἐπιεικῶς προσενεχθεῖς καὶ
 τὰ πολιτεύματα συναγαγὼν καὶ καλῶς καταστήσας ἐπαί-
 νων καὶ στεφάνων ἔτυχεν. ὁ δὲ Περγίτικας ἀποκατα- 9
 25 στήσας τοῖς Σαμίσις τὴν τε πόλιν καὶ χώραν κατήγαγεν

5 [δισμ]υρίων καὶ δισχιλίων] ὅπερ μυρίους καὶ δισχιλίους
 Plut. Phoc. 28 unde μυρίων Diodoro reddidit Wess. recte (cf.
 Kallenb. Philol. XXXVI p. 512; Boeckh (-Fränkel) St. d. Ath. I
 p. 46 a. f. p. 571); μυρίων καὶ χιλίων Bergk Jahrb. f. Philol. 1852
 p. 399. 8 τῆς χώρας F. 10 Μενύλλον F; cf. Plut. Phoc. 28.
 13 ἐποίησατο Hertl. II, 2 p. 8. 17 ἀνέδραμον F, corr. 2. m.
 20 συνοικήσας F, corr. 2. m. Φίλαν τὴν] φιλανθρω ποτάτην F,
 corr. 2. m. 23 σ. καὶ καλῶς κ.] libri σ. καλῶς καὶ κ.

αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα, πεφευγότας ἔτη τρισὶ πλείω τῶν τεσσαράκοντα.

- 19 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰς κατὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον ἐπιτελεσθείσας πράξεις διήλθομεν, μεταβησόμεθα πρὸς τὸν ἐν τῇ Κυρήνῃ γενόμενον πόλεμον, ἵνα μὴ μακρὰν 5 τοῖς χρόνοις ἀποπλανῶμεν τὸ σύνεχες τῆς ἱστορίας. ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ βραχὺ τοῖς χρόνοις προσαναδραμεῖν, ὅπως σαφεστέρως ποιήσωμεν τὰς κατὰ μέρος πράξεις.
- 2 Ἀρπάλου γὰρ τὸν ἐκ τῆς Ἀσίας δρασμὸν ποιησαμένου καὶ καταπλεύσαντος εἰς Κρήτην μετὰ τῶν μισθοφόρων, 10 καθάπερ ἐν τῇ πρὸ ταύτης βύβλῳ δεδηλώκαμεν, Θίβρων, εἰς τῶν φίλων νομιζόμενος, δολοφονήσας τὸν Ἀρπαλον κύριος ἐγένετο τῶν τε χρημάτων καὶ τῶν στρατιωτῶν, 3 ὄντων ἑπτακισχιλίων. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν νεῶν ἐγκρατῆς γενόμενος καὶ τοὺς στρατιώτας εἰς ταύτας 15 θύμενος κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Κυρηναίων. ἀνειληφὸς δὲ μεθ' αὐτοῦ τοὺς ἐκ τῆς Κυρήνης φεγάδας καὶ τούτους ἔχων καθηγουμένους τῆς ἐπιβουλῆς διὰ τὴν τῶν τόπων ἐμπειρίαν, ἀπαντησάντων τῶν Κυρηναίων καὶ μάχης γενομένης ὁ Θίβρων νικήσας 20 πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, οὐκ ὀλίγους δ' ἐξώγησε.
- 4 κυριεύσας δὲ τοῦ λιμένος καὶ πολιορκήσας καὶ καταπληξάμενος τοὺς Κυρηναίους ἠνάγκασεν ὁμολογίας ποιήσασθαι ὥστε αὐτοὺς δοῦναι ἀργυρίου τάλαντα

1 ἔτη τρισὶ πλείω τῶν τεσσαράκοντα] recte; cf. Curtius Inscr. u. Stud. z. Gesch. v. Samos p. 6; (aliter iudicaverunt Wess., Boeckh, Droysen (Hell. II² 1 p. 81 a. 4). 3 Λαμιακόν F. 5 ἵνα δὲ μὴ F. 7 δ' om. F. προαναδρ. F. 10 τῶν om. F. 11 cf. XVII 108, 8. 12 νομιζόμενος] ὀνομαζόμενος Hertl. III p. 30. 14 ἑπτακισχ. libri; ἑξακισχ. Blanc. (cf. XVII 108, 6; Arr. Phot. c. 92); at cf. XVIII 21, 1. 17 μετ' αὐτοῦ libri; corr. Dind. τῆς Κυρήνης F in ras. 18 ἐπιβουλῆς libri, F in ras. 22 καὶ πολιορκήσας] ἐκπολιορκήσας libri; in cod. R corr. 2. m.

πεντακόσια, τῶν δὲ ἀρμάτων τὰ ἡμίση πρὸς τὰς
 στρατείας συνεκπέμπειν. διεπρεσβεύσατο δὲ καὶ πρὸς 5
 τὰς ἄλλας πόλεις, ἀξιῶν συμμαχεῖν ὡς μέλλοντος
 αὐτοῦ τὴν πλησιόχωρον Λιβύην καταστρέφεσθαι. διήρ-
 5 πασε δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων τὰ καταληφθέντα χρήματα
 ἐν τῷ λιμένι καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς διαρπαγὴν ἔδω-
 273 κεν, ἐκκαλούμενος αὐτῶν τὰς προθυμίας εἰς τὸν πόλε-
 μον. οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων τῷ Θίβρωνι προχωροῦν- 20
 των ἡ τύχη ταχὺ μεταβαλοῦσα ἐταπείνωσεν αὐτὸν διὰ
 10 τοιαύτας αἰτίας. τῶν ἡγεμόνων τῶν παρ' αὐτῷ τις
 Κρής μὲν τὸ γένος, ὄνομα δὲ Μνασικλῆς, ἐμπειρίαν
 δ' ἔχων τῶν πολεμικῶν πράξεων διηρέχθη πρὸς αὐτόν,
 ἐγκαλέσας [μὲν] περὶ τοῦ μερισμοῦ τῶν λαφύρων, καὶ
 φύσει ταραχώδης ὢν καὶ θρασὺς ἠὲτομόλησε πρὸς
 15 τοὺς Κυρηναίους. κατηγορήσας δὲ πολλὰ τοῦ Θίβρων- 2
 νος εἰς ὠμότητα καὶ ἀπιστίαν ἔπεισε λῦσαι τὰς ὁμο-
 λογίας καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι. διὸ καὶ ταλάν-
 των ἐξήκοντα μόνον ἀποδομένων, τῶν δὲ λοιπῶν
 χρημάτων οὐ διδομένων ὁ μὲν Θίβρων ἐγκαλέσας
 20 τοῖς ἀφροσθηκόσι συνέλαβε τῶν Κυρηναίων τοὺς παρόν-
 τας ἐν τῷ λιμένι, ὄντας περὶ ὀγδοήκοντα, εὐθὺς δὲ
 τὴν δύναμιν ἐπαγαγὼν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπολιόρκει τὴν
 Κυρήνην· οὐδὲν δὲ δυνάμενος πρᾶξαι πάλιν πρὸς τὸν
 λιμένα ἐπανήλθε. τῶν δὲ Βαρκαίων καὶ τῶν Ἑσπερι- 3
 25 τῶν συμμαχούντων τῷ Θίβρωνι Κυρηναῖοι μέρος μὲν

1 ἡμίσει F. 6 τοῖς om. F, s. 2. m. 8 οὕτως F. 9 μετα-
 λαβοῦσα F, corr. 2. m. 10 παρ' αὐτοῦ F. 11 Κρής R, corr.
 2. m. 13 [μὲν] del. Bekk. 17 διὸ καὶ] καὶ διὰ τοῦτο X.
 18 μόνον] μόνων libri, o super ω pos. F. τῶν δὲ λοιπῶν—
 διδομένων om. F, in marg. add. 2. m. 21 εὐθύς F. 22 ἐπὶ
 τὴν πόλιν om. F. 24 Βαρκαίων RX; cf. Mueller ad Ptol. IV 4, 6.
 Ἑσπεριῶν] cf. Steph. Byz.; usitatius Ἑσπερίδες (cf. Strab. XVII
 3, 20; Ptol. IV 4, 3).

τῆς δυνάμεως ἀπέλιπον ἐν τῇ Κυρήνῃ, [τῷ] μέρει δὲ
 στρατεύσαντες ἐπόρθουν τὴν τῶν ἀστυγειτόνων χώραν.
 4 τούτων δ' ἐπικαλεσαμένων βοηθεῖν τὸν Θίβρωννα
 ἕπαντας τοὺς στρατιώτας ἐξήγαγεν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν.
 καθ' ὃν δὴ χρόνον ὁ Κρής συλλογισάμενος τὴν ἐρη- 5
 μίαν τοῦ λιμένος ἔπεισε τοὺς ἐν Κυρήνῃ καταλειφθέν-
 5 τας ἐπιθέσθαι τῷ λιμένι. ὑπακουσάντων δ' εὐδὲς
 αὐτὸς καθηγούμενος ἐπέθετο τῷ λιμένι καὶ διὰ τὴν
 ἀπουσίαν τοῦ Θίβρωννος ῥαδίως ἐγκρατῆς γενόμενος
 τὰ περιλειπόμενα τῶν φορτίων ἀποκατέστησε τοῖς 10
 6 ἐμπόροις καὶ τὸν λιμένα φιλοτίμως ἐτήρει. ὁ δὲ
 Θίβρωνν τὸ μὲν πρῶτον ἀθύμως εἶχεν, ἀπολωλεκῶς
 τόπον ἐπὶ κείρον καὶ τὰς τῶν στρατιωτῶν ἀποσκευάς·
 μετὰ δὲ ταῦτα θαρσύνσας καὶ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζο-
 μένην Ταύχειρα ἐμπολιορκήσας ἀνέδραμε ταῖς ἐλλίπαι. 15
 μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν αὐτὸν συνέβη περιπεσεῖν μεγάλαις
 7 ἐλαττώμασιν. οἱ γὰρ ἐν ταῖς ναυσὶν ὄντες τοῦ λιμένος
 ἐστερημένοι, τροφῆς δὲ ἀποροῦντες εἰσώθισαν καθ'
 ἡμέραν ἐπὶ τὴν χώραν ἐξιέναι καὶ τὰς τροφάς ἐκ
 ταύτης πορίζεσθαι. οἱ δὲ Λίβρες ἐνεδρεύσαντες αὐτοὺς 20
 πλανωμένους κατὰ τὴν χώραν πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν,
 οὐκ ὀλίγους δ' ἐξώγησαν· οἱ δὲ περιλειφθέντες ἐκ
 τοῦ κινδύνου καταφυγόντες εἰς τὰς ναῦς ἀπέπλεον εἰς
 τὰς συμμαχίδας πόλεις. ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου

1 ἀπελειπον F, corr. 2. m. [τῷ] μέρει RX τῶν ἐν μέρει F;
 art. uncis circumclusi. 3 τῷ Θίβρωνν F, corr. 2. m. 4 ἐξή-
 γαγον codd.; corr. Rhod. 10 ἀπεκατέστησε F, mut. 2. m.
 12 ἀπολωλεκῶς F. 14 μετὰ ταῦτα δὲ F. θαρσύνσας F.
 15 Ταύχειρα] Τάχειρα R (corr. 2. m. in Ταύχειρα) X Τεύχειρα F
 (in ras.); Ταύχειρα Strab. XVII 3, 20. 21; Steph. Byz.; Τεύχειρα
 Arr. Ph. c. d.; Ptol. IV 4, 3; Plin. IV 32. 18 τροφῆς δὲ ἀπο-
 ροῦντες om. F, suppl. 2. m. in marg. 22 περιφθέντες X.
 23 καὶ φυγόντες F.

πνεύματος αἱ πλείσται μὲν ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατε-
 πόθησαν, τῶν δ' ἄλλων αἱ μὲν εἰς Κύπρον, αἱ δ' εἰς
 274 Αἴγυπτον ἀπεροίφθησαν. ὁ δὲ Θίβρων τηλικαύτη 21
 συμφορᾷ περιπεσὼν ὁμοῦς ἀντείχετο τοῦ πολέμου, προ-
 5 χειρισάμενος δὲ τῶν φίλων τοὺς εὐθέτους ἔπεμψεν εἰς
 τὴν Πελοπόννησον ἀναληφομένους τῶν ξένων τοὺς
 ἐνδιατρίβοντας περὶ Ταίναρον. ἔτι γὰρ <τῶν>
 ἀμισθῶτων γενομένων πολλοὶ διεπλανῶντο ζητοῦντες
 τοὺς μισθοδοτήσοντας καὶ τότε περὶ Ταίναρον ὑπῆρχον
 10 πλείους τῶν δισχιλίων καὶ πεντακοσίων. τούτους δὲ 2
 οἱ πεμφθέντες ἀνέλαβον, τὸν δὲ εἰς Κυρήνην πλοῦν
 ἐποιοῦντο. τῆς δὲ τούτων <πρότερον> παρουσίας
 οἱ μὲν Κυρηναῖοι θαρρήσαντες τοῖς γεγυνοῦσι προτερ-
 ῆμασι μάχην συνῆψαν καὶ νικήσαντες τὸν Θίβρωνα
 15 πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέκτειναν. διὰ δὲ τὰς 3
 ἐλαττώσεις ὁ Θίβρων ἀπογινώσκων ἤδη τὰ κατὰ τὴν
 Κυρήνην παραδόξως πάλιν ἐθάρρησε. τῶν γὰρ ἀπὸ
 Ταινάρου στρατιωτῶν καταπλευσάντων καὶ μεγάλης
 αὐτῷ χειρὸς προσγενομένης εὐελπίς ἐγένετο τῇ ψυχῇ.
 20 οἱ δὲ Κυρηναῖοι πάλιν θεωροῦντες τὸν πόλεμον ἀνέξο- 4
 μενον μετεπέμψαντο τὴν συμμαχίαν παρὰ τῶν πλησιο-
 χῶρων Λιβύων καὶ παρὰ τῶν Καρχηδονίων, ἀθροί-
 σαντες δὲ τοὺς ἅπαντας μετὰ τῶν πολιτικῶν στρατιώ-
 τας τρισμυροὺς ἠτοιμάζοντο παρατάξει περὶ τῶν ὄλων

1 ὑπὸ τοῦ πνεύματος F. κατεπόθησαν] κατεπονήθησαν R
 κατεποντίσθησαν XF; κατεπόθησαν Wess. (cf. Pol. II 41, 7).
 7 περὶ] ἐπί codd.; corr. Reiske; ἐπὶ Ταινάρῳ XX 104, 2. <τῶν>
 add. Wess. 8 ἀμισθῶτων libri; usitatus ἀμισθων Wess.; ἀπο-
 μίσθων Cobet (cf. XVIII 9, 1). 12 τῆς δὲ τούτων <πρότερον>
 παρουσίας scripsi (cf. Pol. II 57, 2); τῇ δὲ τούτων παρουσία R
 (suprascr. 2. m. ἀπουσία) XF; περὶ δὲ τῆς τούτων παρουσίας
 Rhod.; τῇ δὲ τούτων ἀπουσία—θαρρήσαντες <καὶ> τοῖς γ. π.
 Wess.

διακριθῆναι. γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης ὁ μὲν
 Θίβρων νικήσας τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς ἀνελὼν περι-
 χαρῆς ἦν, ὡς ἀντίκα μάλα κυριεύσων τῶν πλησίον
 5 πόλεων, οἱ δὲ Κυρηναῖοι τῶν στρατηγῶν ἀπάντων
 ἀνηρημένων ἐν τῇ μάχῃ τὸν Κοῦτα Μνασικλῆν μεθ' 5
 ἑτέρων εἴλοντο στρατηγόν. Θίβρων δ' ἐπαρθεὶς τῇ
 νίκῃ τὸν λιμένα τῶν Κυρηναίων ἐπολιόρησε καὶ τῇ
 6 Κυρήνη καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιεῖτο. χρονίζοντας
 δὲ τοῦ πολέμου Κυρηναῖοι μὲν σπανίζοντες τροφῆς
 ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους· ἐπικρατούντων δὲ τῶν 10
 δημοτικῶν καὶ τοὺς κτηματικούς ἐβαλλόντων οἱ τῆς
 πατρίδος στερηθέντες ἔφυγον οἱ μὲν πρὸς Θίβρωνα,
 7 οἱ δ' εἰς Αἴγυπτον. οὗτοι δὲ πείσαντες τὸν Πτολε-
 μαῖον κατάγειν αὐτοὺς ἤμον ἄγοντες δύναμιν ἀξιό-
 λογον πεζικὴν τε καὶ ναυτικὴν καὶ στρατηγὸν Ὀφέλ- 15
 λαν· ὃν τὴν παρουσίαν ἀκούσαντες οἱ παρὰ τῷ Θί-
 βρωνι φυγάδες, νυκτὸς ἐπιχειρήσαντες πρὸς τοὺτους
 8 ἀπιέναι λάθρα, φωραθέντες ἅπαντες κατεκόπησαν. οἱ
 δὲ τῆς Κυρήνης στρατηγοῦντες δημοτικοί, φοβηθέντες
 τὴν τῶν φυγάδων ἀπόδοον, διελύσαντο πρὸς τὸν Θί- 20
 βρωνα καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς τὸν Ὀφέλλαν παρε-
 9 σκευάζοντο. Ὀφέλλας δὲ καταπολεμήσας τὸν Θίβρωνα
 καὶ ζωργήσας, ἔτι δὲ τῶν πόλεων ἐγκρατῆς γενόμενος
 παρέδωκε τὰς τε πόλεις καὶ τὴν χώραν Πτολεμαῖω τῷ
 βασιλεῖ. οἱ μὲν οὖν Κυρηναῖοι καὶ αἱ περιοικοῦσαι 25
 πόλεις τοῦτον τὸν τρόπον ἀποβαλοῦσαι τὴν ἐλευθερίαν
 ὑπὸ τὴν Πτολεμαϊκὴν βασιλείαν ἐτάχθησαν.

5 Μνασικλῆν R.X. μεθ' ἑτέρων <τινῶν>? cf. XVIII 18, 2.
 9 τῆς τροφῆς F. 15 πεζὴν Dind. Ὀφέλλαν libri semper;
 rectius Ὀφέλλαν (cf. Niese l. l. p. 216 a. 3; Wilhelm MAJ. XXII
 (97) p. 194). 17 τοῦτον F. 20 συνελύσαντο F.

Περδίκκας δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς Φίλιππος καταπεπολε- 22
 275μηκότες Ἀριαράθην καὶ τὴν σατραπείαν αὐτοῦ Εὐμενεῖ
 παραδόντες ἐχωρίσθησαν ἐκ τῆς Καππαδοκίας. καταστή-
 σαντες δὲ εἰς τὴν Πισιδικὴν ἔκριναν ἀναστάτους
 5 ποιῆσαι δύο πόλεις, τὴν τε τῶν Λαραυδέων καὶ τὴν
 τῶν Ἰσαυρέων· αὐταὶ γὰρ ἔτι ζῶντος Ἀλεξάνδρου
 Βάλακρον τὸν Νικάνορος ἀπέκτειναν, ἀποδεδειγμένου
 στρατηγὸν ἅμα καὶ σατράπην. τὴν μὲν οὖν τῶν Λα- 2
 ραυδέων πόλιν ἐξ ἐφόδου χειρωσάμενοι καὶ τοὺς
 10 ἠβῶντας κατασφάξαντες, τοὺς δ' ἄλλους ἐξανδραποδι-
 σάμενοι κατέσκαψαν· τὴν δὲ τῶν Ἰσαυρέων, οὕσαν
 ὄχυράν καὶ μεγάλην, ἔτι δὲ πλήθουσαν ἀλκίμων ἀν-
 δρῶν, ἐπὶ μὲν ἡμέραις δύο πολιορκήσαντες ἐνεργῶς
 καὶ πολλοὺς τῶν ἰδίων ἀποβαλόντες ἀνεχώρησαν· οἱ 3
 15 γὰρ ἐγγύριοι βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς πολιορ-
 κίαν ἀνηκόντων εὐποροῦντες, ἔτι δὲ ταῖς ψυχαῖς ὑπο-
 μένουτες τὸ δεινὸν παραστατικῶς ἐτοίμως ὑπὲρ τῆς
 ἐλευθερίας ἀπέθνησκον. τῇ δὲ τρίτῃ πολλῶν μὲν 4
 ἀνηρημένων, τῶν δὲ τειχῶν ἐλλειπεῖς ἐχόντων τὰς
 20 φυλακὰς διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνδρῶν ἐπετελέσαντο
 πρᾶξι οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἠρωικὴν καὶ μνήμης ἀξίαν.
 ὄρωντες γὰρ ἀπαράλιτον οὕσαν τὴν κατ' αὐτῶν τιμω-
 ρίαν καὶ δύναμιν οὐκ ἔχοντες ἀξιόχρεων τὴν ἀμυνο-
 μένην τὸ μὲν ἐγχειρῆσαι τὴν πόλιν καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς
 25 ἐπιτρέψαι τοῖς πολεμίοις οὐκ ἔκριναν, ἐμφανοῦς οὔσης
 τῆς μεθ' ὕβρεως τιμωρίας, νυκτὸς δ' ἠμοθυμαδὸν πρὸς

5. 8 Λαραυδαίων et Ἰσαυραίων RX; at cf. infra §§ 5. 7;
 St. Byz. ss. vv.; BCH. XI p. 67. 11 Ἰσαυραίων R (corr. 2. m.)
 Ἰσαυραίων X. 13 ἡμέρας Hertl. II, 2 p. 8. 19 ἐλλειπεῖς R
 (corr. 2. m.) XF. 22 καθ' αὐτῶν Dind. 23 ἀμυνομένην
 Dind. (cf. Raderm. Rh. Mus. XLIX p. 164). 24 ἐγχειρήσαι F.
 καθ' αὐτοὺς Dind. 25 τοὺς πολεμίους F.

τὸν εὐγενῆ θάνατον δομήσαντες τέκνα μὲν καὶ γυναί-
 κας καὶ γονεῖς εἰς τὰς οἰκίας ἐγκλείσαντες ἐνέπρησαν,
 κοινὸν θάνατον καὶ τάφον διὰ τοῦ πυρὸς ἐλόμενοι.
 5 τῆς δὲ φλογὸς ἄφνω πρὸς ὕψος αἰρομένης οἱ μὲν
 Ἴσαυρεῖς τὰ κτήματα καὶ πάντα τὰ δυνάμενα τοῖς 5
 κρατοῦσιν ἀφελείας παρέχεσθαι τῷ πυρὶ παρέβαλον,
 οἱ δὲ περὶ τὸν Περδίκκην θαυμάσαντες τὸ γινόμενον
 περιέστησαν τὴν δύναμιν καὶ κατὰ πάντα τόπον
 6 ἐβιάζοντο παρεισπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. τῶν δ' ἐγγω-
 ρίων ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνομένων καὶ πολλοὺς τῶν 10
 Μακεδόνων καταβαλλόντων ἔτι μᾶλλον ὁ Περδίκκας
 καταπληττόμενος ἐξήτει τὴν αἰτίαν δι' ἣν οἱ τὰς οἰκίας
 καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῷ πυρὶ παραδεδοκότες φιλοτίμως
 7 τὰ τεῖχη φυλάττουσι. τέλος δὲ τοῦ Περδίκκου καὶ
 τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποχωρησάντων οἱ 15
 Ἴσαυρεῖς εἰς τὸ πῦρ ἑαυτοὺς ὄψαντες ἐν ταῖς οἰκίαις
 8 συνετάφησαν τοῖς οἰκείοις. Περδίκκας δὲ νυκτὸς
 διεληθούσης ἔδωκε τοῖς στρατιώταις τὴν πόλιν εἰς διαρ-
 παγήν. οὗτοι δὲ τὴν φλόγα κατασβέσαντες πολλὴν
 ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν εὔρου, ὥς ἂν πόλεως γεγενη- 20
 μένης εὐδαίμονος ἐκ πολλῶν χρόνων.
 23 Μετὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν τῶν πόλεων ἦκον δύο
 γυναῖκες εἰς συνοικισμὸν τῷ Περδίκκῃ, Νικαῖά τε
 ἢ Ἀντιπάτρου θυγάτηρ, ἣν αὐτὸς ὁ Περδίκκας ἦν
 μεμνηστευκώς, καὶ Κλεοπάτρα ἢ Ἀλεξάνδρου μὲν 25

3 διὰ πυρός F. 4 ἄφνω] ἐμφανῶς F. αἰρομένης] φερο-
 μένης F. 6 παρέβαλλον F. 7 περὶ τὸν Π. ὄντες F. γινόμε-
 νον] γενόμενον libri; corr. Hertl. II, 2 p. 8. 13 τὰ λοιπὰ]
 τἄλλα F. 16 ἑαυτοὺς εἰς τὸ πῦρ q. F. 17 <τῆς> νυκτὸς δ.
 Dind.; at cf. XVIII 36, 3. 18 τοὺς στρατιώταις F. 19 πολλὴν
 εὔρου ἂ. τε κ. χρ. F. 20 πόλεως] artic. desid. Dind. 22 πό-
 λεων] πολεμίων codd.; corr. Dind. 25 ἢ Κλεοπάτρα F. cf.
 XVI 91, 4.

ἀδελφή γνησία, θυγάτηρ δὲ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου.
 276 ὁ δὲ Περδίκκας πρότερον μὲν ἦν κερρικῶς κοινο- 2
 πράγαν Ἀντιπάτρῳ καὶ διὰ τοῦτο τὴν μνηστείαν
 ἐπεποίητο, μήπω τῶν κατ' αὐτὸν πραγμάτων βεβαίως
 5 ἔστρεωμένων· ὡς δὲ παρέλαβε τὰς τε βασιλικὰς δυνά-
 μεις καὶ τὴν τῶν βασιλείων προστασίαν, μετέπεσε τοῖς
 λογισμοῖς. ὀρεγόμενος γὰρ βασιλείας ἔσπευδε τὴν 3
 Κλεοπάτραν γῆμαι, νομίζων διὰ ταύτης προτρέψασθαι
 τοὺς Μακεδόνας συγκατάσκειν αὐτῷ τὴν τῶν ὄλων
 10 ἔξουσίαν. οὐπω δὲ βουλόμενος ἀποκαλύψασθαι πρὸς
 τὴν ἐπιβολὴν κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἤγε τὴν Νίκαιαν,
 ὅπως μὴ τὸν Ἀντίπατρον ἀλλότριον ἔχη ταῖς ἰδίαις
 ἐπιβολαῖς· μετὰ δὲ ταῦτα Ἀντιγόνου τὴν προαίρεσιν
 αὐτοῦ κατανοήσαντος καὶ φίλλαν ἔχοντος πρὸς Ἀντί-
 15 πατρον, ἔτι δὲ ὅντος τοῦ ἀνδρὸς τούτου πρακτικω-
 τάτου τῶν ἡγεμόνων ἔκρινεν αὐτὸν ἐκποδῶν ποι-
 ῆσασθαι. ἐπιβαλὼν οὖν αὐτῷ διαβολὰς ψευδεῖς καὶ 4
 κατηγορίας ἀδίκους φανεροὺς ἦν ἀναιρήσων αὐτόν. ὁ δ'
 Ἀντίγονος συνέσει καὶ τόλμη διαφέρων φανερωῶς μὲν
 20 ἀπεφαίνετο βούλεσθαι περὶ τῶν ἐγκαλουμένων ἀπολο-
 γήσασθαι, λάθρᾳ δὲ παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν
 δρασμὸν ἔλαθε μετὰ τῶν ἰδίων φίλων καὶ τοῦ υἱοῦ
 Δημητρίου νυκτὸς εἰσβάς εἰς τὰς Ἀττικὰς ναῦς. ἐν
 δὲ ταύταις κομισθεῖς εἰς τὴν Εὐρώπην προῆγε συμ-
 25 μίξων Ἀντιπάτρῳ. κατὰ δὲ τούτους τοὺς καιροὺς 24
 Ἀντίπατρος καὶ Κρατερός ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς ἐστρά-
 τευσαν, ἔχοντες πεζοὺς μὲν τρισμυροὺς, ἵππεῖς δὲ

3 μνηστείαν F. 6 βασιλείων RX. 8 προτρέψασθαι RX.
 18. 19 φανερός—διαφέρων om. X. 23 εἰς τὰς Ἀ. ναῦς] malim
 εἰς τινὰς Ἀ. ν. (cf. Hake, Beitr. z. Historiogr. Diodors p. 4).
 24 συμίξων F.

δισχιλίους καὶ πεντακοσίους· οὗτοι γὰρ τῶν ἐν τῷ
 Λαμιακῷ πολέμῳ διαπολεμησάντων ὑπόλοιποι διέμενον
 2 ἀχείρωτοι. οἱ δὲ Αἰτωλοὶ τηλικούτων δυνάμεων ἐπ'
 αὐτοὺς ὤρμημένων οὐ κατεπλάγησαν ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ
 τοὺς μὲν ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις ἀθροίσαντες εἰς 5
 μυροὺς κατέφυγον εἰς τοὺς ὄρεινους καὶ τραχεῖς
 τόπους, εἰς οὓς τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τοὺς γενη-
 ρακότητας καὶ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος ἀπέθεντο, καὶ
 τὰς μὲν ἀνωχέτους πόλεις ἐξέλιπον, τὰς δὲ ὀχυρότητι
 διαφερούσας φρουραῖς ἀξιολόγοις διαλαβόντες εὐτόλμως 10
 25 ὑπέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον. οἱ δὲ περὶ τὸν
 Ἀντίπατρον καὶ Κρατερόν εἰσβαλόντες εἰς τὴν Αἰτωλίαν
 καὶ τὰς εὐχειρώτους πόλεις ὀρῶντες ἐρήμους ὤρμησαν
 ἐπὶ τοὺς ἀνακεχωρηκότητας εἰς τὰς δυσχωρίας. τὸ μὲν
 οὖν πρῶτον οἱ Μακεδόνες πρὸς τόπους ὀχυροὺς καὶ 15
 τραχεῖς βιαζόμενοι πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλον·
 ἢ γὰρ τόλμα τῶν Αἰτωλῶν προσλαβοῦσα τὴν ἐν τοῖς
 τόποις ὀχυρότητα ἡδύνητο τοὺς διὰ τὴν προ-
 πέτειαν εἰς ἀβοηθήτους κινδύνους προπίπτοντας· μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν περὶ Κρατερόν στεγνὰ κατασνευσάντων 20
 καὶ συναναγκάζοντων τοὺς πολεμίους μένειν τὸν χει-
 μῶνα καὶ διακαρτερεῖν ἐν τόποις χιονοβολουμένοις καὶ
 τροφῆς ἐνδεέσιν εἰς τοὺς ἐσχάτους ἦλθον κινδύνους· 277
 2 ἀναγκαῖον γὰρ ἦν ἢ καταβάντας ἀπὸ τῶν ὄρεων
 διαγωνίσασθαι πρὸς δυνάμεις πολλαπλασίους καὶ 25
 στρατηγούς ἐπιφανεῖς ἢ μένοντας ὑπ' ἐνδείας καὶ

1 δισχ.] χιλίους Q.Bas. 5 μὲν om. F, suppl. 2. m.
 6 ὄρεινός F. 9 ἀνωχέτους F. 16 ἀπέβαλλον F. 19 προσ-
 πίπτοντας codd.; corr. Dind. 22. 23 ἐν τόποις χιονοβολου-
 μένοις καὶ τροφῆς ἐνδεέσιν] ἐν τοῖς χιονοβολουμένοις (χιονο-
 βόλοις F, corr. 2. m.) καὶ τροφῆς ἐνδεεῖς codd.; corr. Madv. I
 p. 509. 24 ἀπό] ἐκ F.

κρυμοῦ διαφθαρήναι. ἤδη δ' αὐτῶν ἀπογινωσκόντων
 τὴν σωτηρίαν αὐτόματός τις λύσις τῶν κακῶν ἐφάνη,
 καθάπερ θεῶν τινος ἔλεοῦντος αὐτῶν τὴν εὐψυχίαν.
 Ἀντίγονος γὰρ ὁ πεφευγὼς ἐκ τῆς Ἀσίας συμμίξας ³
⁵ τοῖς περὶ τὸν Ἀντίπατρον ἐδίδαξεν αὐτοὺς περὶ τῆς
 ὄλης ἐπιβουλῆς τοῦ Περδίκκου καὶ διότι τὴν Κλεο-
 πάτραν γαμήσας εὐθὺς ἤξει μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς
 Μακεδονίαν ὡς βασιλεὺς καὶ τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν
 παραιρήσεται. οἱ δὲ περὶ τὸν Κρατερόν καὶ Ἀντί- ⁴
¹⁰ πατρον διὰ τὸ παράδοξον τῆς προσαγγελίας καταπλα-
 γέντες συνήδρευσαν μετὰ τῶν ἡγεμόνων. προτεθείσης
 οὖν βουλῆς περὶ τούτων ἔδοξεν ὁμογνωμόνως πρὸς
 μὲν Αἰτωλοὺς ἐφ' οἷς ἦν δυνατὸν διαλυθῆναι, τὰς δὲ
 δυνάμεις κατὰ τάχος περαιεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τῷ
¹⁵ μὲν Κρατερῷ τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν περιτιθέναι,
 τῷ δ' Ἀντιπάτρῳ τὴν τῆς Εὐρώπης, πρεσβεύειν δὲ
 καὶ πρὸς Πτολεμαῖον περὶ κοινοπραγίας, ὄντα τοῦ
 μὲν Περδίκκου παντελῶς ἀλλότριον, ἑαυτοῖς δὲ φίλον,
 κοινῇ δὲ ἐπιβουλευόμενον. εὐθὺς οὖν πρὸς μὲν ⁵
²⁰ Αἰτωλοὺς διάλυσιν ἐποιήσαντο, διεγνωκότες ὕστερον
 αὐτοὺς καταπολεμῆσαι καὶ μεταστῆσαι πανοικίους
 ἅπαντας εἰς τὴν ἐρημίαν καὶ πορρωτάτῳ τῆς Ἀσίας
 κειμένην χώραν, αὐτοὶ δὲ δόγμα γράψαντες ἀκόλουθον
 τοῖς προειρημένοις παρεσκευάζοντο τὰ πρὸς τὴν στρα-
²⁵ τελίαν. Περδίκκας δὲ τοὺς τε φίλους καὶ τοὺς ἡγε- ⁶
 μόνας ἀθροίσας προέθηκε βουλὴν πότερον ἐπὶ τὴν

6 ἐπιβολῆς Rhod. 7 γήμας Dind. τῆς om. F. 11 προσ-
 τεθείσης F. 15 περιτεθῆναι R^X. 17 καὶ om. F. 21 κατα-
 πολεμῆσαι πανοικίους καὶ μεταγαγεῖν ἅπαντας εἰς F. 22 εἰς
 τὴν ἐρημίαν codd.; εἰς τινα ἐρήμην Madv. I p. 509. Ἀσίας]
 οἰκείας propositum a vv. dd.; at noli quidquam mutare; cf.
 Schaefer Lam. Kr. p. 69. 24 τὰ om. F. στρατιάν F, corr. 2. m.

Μακεδονίαν χρηὴ στρατεύειν ἢ πρότερον ἐπὶ τὸν Πτολεμαῖον ὀρμηῆσαι. πάντων δ' ἐπενεχθέντων ἐπὶ τὸ πρότερον καταπολεμῆσαι τὸν Πτολεμαῖον, ὅπως μηδὲν ἐμπόδιον ἔχωσι τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ὀρμῆς, Εὐμενῆ μὲν ἐξέπεμψε μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, προσ- 5 τάξας ἐφειδρεύειν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τόποις καὶ τὴν διάβασιν κωλύειν, αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν <τὴν δύναμιν> ἐκ τῆς Πισιδικῆς τὴν πορείαν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐποιεῖτο. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 10

26 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλοκλέους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Γάιος Σουλπίκιος καὶ Γάιος Αἴλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρριδαῖος ὁ κατασταθεὶς ἐπὶ τὴν κατακομιδὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματος, συντε- 15 τελετικῶς τὴν ἀρμάμαξαν ἐφ' ἧς ἔδει κατακομισθῆναι τὸ βασιλικὸν σῶμα, παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν 2 κοιμίδην. ἐπεὶ δὲ τὸ κατασκευασθὲν ἔργον, ἄξιον ὑπάρχον τῆς Ἀλεξάνδρου δόξης, οὐ μόνον κατὰ τὴν δαπάνην διήνεγκε τῶν ἄλλων, ὡς ἀπὸ πολλῶν τα- 3 λάντων κατασκευασθὲν, ἀλλὰ καὶ τῆ κατὰ τὴν τέχνην 20 περιττότητι περιβόητον ὑπῆρξε, καλῶς ἔχειν ὑπολαμβά- 3 νομεν ἀναγράψαι περὶ αὐτοῦ. πρῶτον μὲν γὰρ τῷ 278 σῶματι κατεσκευάσθη χρυσοῦν σφυρήλατον ἀρμόζον καὶ τοῦτ' ἀνὰ μέσον ἐπλήρωσαν ἀρωμάτων τῶν ἅμα

2 ἐπενεχθέντων τῶν F. 7 <τὴν δύναμιν> addidi ex usu Diodoreo; <τὴν στρατείαν> Reiske. 12 Σουλπ. F; cf. Liv. VIII 37. 13 cf. XVIII 3, 5. 17 ἄξιον] ἀξιόλογον codd.; corr. Dind. 19 ὡς <ἔν> Hertl. II, 2 p. 33. 22sq. cf. Mueller d. Leichenwagen Al. d. Gr. Lpzg. 1905. 23 <φέρετρον> suppl. Rhod. (cf. Ael. v. h. XII c. ult.), <ἄγος> Madv. I p. 509; ego addiderim <ἀγγεῖον> (cf. XIX 44, 2) et scripserim πρῶτον μὲν γὰρ ἀρμόζον τῷ σῶματι κατεσκευάσθη χρυσοῦν σφυρήλατον <ἀγγεῖον>. 24 ἐπλήρωσαν RX. τῶν δ' ἅμα F.

δυναμένων τὴν εὐωδίαν καὶ τὴν διαμονὴν παρέχεσθαι
 τῷ σώματι. ἐπάνω δὲ τῆς θήκης ἐπετίθειτο καλυπτῆρ 4
 χρυσοῦς, ἀρμόζων ἀκριβῶς καὶ περιλαμβάνων τὴν
 ἀνωτάτω περιφέρειαν. ταύτης δ' ἐπάνω περιέκειτο
 5 φοινικῆς διαπρεπῆς χρυσοποικιλτος, παρ' ἣν ἔθεσαν
 τὰ τοῦ μετηλλαχότος ὄπλα, βουλόμενοι συνοικειοῦν
 τὴν ὄλην φαντασίαν ταῖς προκατειργασμέναις πράξεσι.
 μετὰ δὲ ταῦτα παρέστησαν τὴν τοῦτο κομοῦσαν 5
 ἀρμάμαξαν, ἣς κατεσκευάστο κατὰ μὲν τὴν κορυφὴν
 10 καμάρα χρυσοῦ, ἔχουσα φολίδα λιθοκόλλητου, ἣς ἦν τὸ
 μὲν πλάτος ὀκτὼ πηχῶν, τὸ δὲ μῆκος δώδεκα, ὑπὸ δὲ
 τὴν ὑπωροφίαν παρ' ὅλον τὸ ἔργον θριγκὸς χρυσοῦς,
 τῷ σχήματι τετράγωνος, ἔχων τραγελάφων προτομὰς
 ἐκτύπους, ἐξ ὧν ἤρτηντο κρῖνοι χρυσοὶ διπάλαιστοι,
 15 δι' ὧν κατακεκρέμαστο στέμμα πομπικόν, χρώμασι
 παντοδαποῖς διαπρεπῶς κατηνθισμένον. ἐπὶ δὲ τῶν 6
 ἄκρων ὑπῆρχε θύσανος δικτυωτός, ἔχων εὐμεγέθεις
 κώδωνας, ὥστ' ἐκ πολλοῦ διαστήματος προσπίπτειν
 τὸν ψόφον τοῖς ἐγγίξουσι. κατὰ δὲ τὰς τῆς καμάρας
 20 γωνίας ἐφ' ἐκάστης ἦν πλευρᾶς Νίκη χρυσοῦ τροπαιο-
 φόρος. τὸ δ' ἐκδεχόμενον τὴν καμάραν περιστύλον
 χρυσοῦν ὑπῆρχεν, ἔχων Ἰωνικὰ κιονόκρανα. ἐντὸς δὲ
 τοῦ περιστύλου δίκτυον ἦν χρυσοῦν, τὸ πάχος τῆ
 πλοκῆ δακτυλιαῖον καὶ πίνακας παραλλήλους ζφο-
 25 φόρους τέσσαρας ἴσους τοῖς τοίχοις ἔχον. τούτων δ' 27
 ὁ μὲν πρῶτος ἦν ἔχων ἄρμα τορευτὸν καὶ καθήμενον

2 ἐπετίθειτο codd.; corr. Dind. 8 παρέστησαν f. depr.
 10 φολίδα] codd. (cf. Mueller p. 50); an ψαλίδα (cf. II 9, 2)?
 12 ὑπωροφίαν X ὑποροφίαν F. θριγκός] θρόνος libri; θράνος
 Ussing Z. f. A. VI p. 494; emend. C. Wachsmuth (cf. Mueller p. 57).
 14 διπάλαιστοι F. 13 κατακεκρέμαστο X; κατεκεκρέμαστο Dind.
 16 διαπρεπέειν RX. 25 ἴσας F, corr. 2. m. 26 ἔχων F, c. 2. m.

ἐπὶ τούτου τὸν Ἀλέξανδρον, μετὰ χειρας ἔχοντα
 σκῆπτρον διαπρεπές· περὶ δὲ τὸν βασιλέα μὴ μὲν
 ὑπῆρχε θεραπεία καθωπλισμένη Μακεδόνων, ἄλλη δὲ
 Περσῶν μηλοφόρων καὶ πρὸ τούτων ὀπλοφόροι· ὁ δὲ
 δεύτερος εἶχε τοὺς ἐπακολουθοῦντας τῇ θεραπείᾳ 5
 ἐλέφαντας κεκοσμημένους πολεμικῶς, ἀναβάτας ἔχοντας
 ἐκ μὲν τῶν ἔμπροσθεν Ἰνδοῦς, ἐκ δὲ τῶν ὑπισθεν
 Μακεδόνας καθωπλισμένους τῇ συνήθει σκευῇ, ὁ δὲ
 τρίτος ἰσπέων εἴλας μιμουμένας τὰς ἐν ταῖς παρατάξεσι
 συναγωγάς, ὁ δὲ τέταρτος ναῦς κεκοσμημένας πρὸς 10
 ναυμαχίαν. καὶ παρὰ μὲν τὴν εἰς τὴν καμάραν
 εἴσοδον ὑπῆρχον λέοντες χρυσοῖ, δεδορκότες πρὸς τοὺς
 2 εἰσπορευομένους· ἀνὰ μέσον δὲ ἐκάστου τῶν κίωνων
 ὑπῆρχε χρυσοῦς ἄκανθος ἀνατείνων ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 μέγρι τῶν κιονοκράνων. ἐπάνω δὲ τῆς καμάρας κατὰ 15
 μέσην τὴν κορυφὴν φοινικὶς ὑπῆρχεν ὑπαλθριος, ἔχουσα
 χρυσοῦν στέφανον ἐλαίας εὐμεγέθη, πρὸς ὃν ὁ ἥλιος
 προσβάλλων τὰς ἀκτῖνας κατεσκεύαζε τὴν ἀγρὴν ἀπο-
 στίλβουσαν καὶ σειομένην, ὥστ' ἐκ μακροῦ διαστή-
 ματος ὁρᾶσθαι τὴν πρόσοψιν ἀστραπῇ παραπλησίαν. 20
 3 ἢ δ' ὑπὸ τὴν καμάραν καθέδρα δύο εἶχεν ἄξονας, οὓς
 περιεδίνευον τροχοὶ Περσικοὶ τέσσαρες, ὧν ὑπῆρχε τὰ
 μὲν πλάγια καὶ αἱ κνημίδες κατακεχρυσωμέναι, τὸ δὲ
 προσπίπτον τοῖς ἐδάφεσι μέρος σιδηροῦν. τῶν δ' ἄξό-
 νων τὰ προέχοντα χρυσοῖ κατεσκεύαστο, προτομὰς 25
 4 ἔχοντα λεόντων σιβύνην ὁδᾶξ κατεχούσας. κατὰ δὲ

1 τοῦτο F. 8 καθωπλισμ. X. 13 ἐκάστοτε coni. C. Wachsmuth (cf. Mueller p. 68). 16 φοινικίς (cf. Mueller p. 51) Nlueh Reiske. 21 οὕτως ἐδίνευον libri; corr. Dind. 22 τὰ μὲν πλάγια] vix sanum; αἱ μὲν πλήμναι Wess. 23 κνημίδες codd. 26 σιβύνην RX σιβύνην 2. m. in marg. cod. F, qui in textu σὺν; (cf. XX 33, 6).

μέσον τὸ μῆκος εἶχον πόλον ἐνηρμοσμένον μηχανικῶς
ἐν μέσῃ τῇ καμάρα, ὥστε δύνασθαι διὰ τούτου τὴν
καμάραν ἀσάλευτον εἶναι κατὰ τοὺς σεισμοὺς καὶ
ἀνωμάλους τόπους. τεσσάρων δ' ὄντων ὅσων ἐκάστῳ 5
5 τετραστοιχία ζευγῶν ὑπέξενυτο, τεσσάρων ἡμιόνων
ἐκάστῳ ζεύγει προσδεδεμένων, ὥστε τοὺς ἅπαντας
ἡμιόνους εἶναι ἐξήκοντα καὶ τέσσαρας, ἐπιλελεγμένους
ταῖς τε ῥάμαις καὶ τοῖς ἀναστήμασιν. ἕκαστος δὲ
τούτων ἐστεφάνωτο κεχρυσωμένῳ στεφάνῳ καὶ παρ'
10 ἑκατέρῳ τῶν σιαγόνων εἶχεν ἐξηρητημένον κώδωνα
χρυσοῦν, περὶ δὲ τοὺς τραχήλους χλιδῶνας λιθο-
κολλήτους. ἡ μὲν οὖν ἀρμάμαξα, τοιαύτην ἔχουσα 28
τὴν κατασκευὴν καὶ διὰ τῆς ὀράσεως μᾶλλον ἢ τῆς
ἀπαγγελίας φαινομένη μεγαλοπρεπεστέρα, πολλοὺς
15 ἐπεσπάτο θεωροὺς διὰ τὴν περιβόητον δόξαν· οἱ γὰρ
ἐκ τῶν πόλεων καθ' ἃς αἰεὶ γίνοντο πανδημεῖ συνήν-
των καὶ πάλιν προέπεμπον, οὐκ ἐμπιπλάμενοι τῆς
κατὰ τὴν θεωρίαν τέρψεως. ἀκολούθως δὲ ταύτῃ τῇ 2
μεγαλοπρεπεῖα παρηκολούθει πλῆθος ὁδοποιῶν καὶ
20 τεχνιτῶν, ἔτι δὲ τῶν στρατιωτῶν παραπεμπόντων.
Ἀρριδαῖος μὲν οὖν σχεδὸν ἔτη δύο καταναλώσας
περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων ἀπεκόμισε τὸ σῶμα
τοῦ βασιλέως ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον· Πτολεμαῖος 3
δὲ τιμῶν τὸν Ἀλέξανδρον ἀπήνητησε μετὰ δυνάμει
25 μέγρι τῆς Συρίας καὶ παραλαβὼν τὸ σῶμα τῆς μεγίστης

1 κατὰ δὲ τὸ μέσον X. μηχανικόν F, corr. 2. m. 3 σει-
μοῦς] vix sanum; fort. κατὰ τοὺς βουνοειδεῖς καὶ ἀνωμάλους
τόπους (cf. V 40, 5; Pol. V 22, 1). 5 τεσσάρων—6 προσδεδεμένων
del. Studniczka (cf. Mueller p. 72). 7 τριάκοντα καὶ δύο Stud-
niczka l. l. 11 χλιδῶνας F χλιδῶνας Dind. 14 ἀπαγγελίας F,
corr. 2. m. 15 ἐπεσπάσατο X. 16 γίνονται RX γένοιτο F.
17 ἐμπιπλάμενοι F. 20 τῶν del. Dind. 22 παρασκευὴν F.
24. 25 ἀπήνητησε—καὶ om. F, s. 2. m. in marg. 24 μετὰ τῆς δ. F.

φροντίδος ἤξιωσεν. ἔκρινε γὰρ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς
 μὲν Ἄμμωνα μὴ παρακομίζειν, κατὰ δὲ τὴν ἐκτισμένην
 ὑπ' αὐτοῦ πόλιν, ἐπιφανεστάτην οὖσαν σχεδόν τι τῶν
 4 κατὰ τὴν οἰκουμένην, ἀποθέσθαι. κατεσκεύασεν οὖν
 τέμενος κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν 5
 τῆς Ἀλεξάνδρου δόξης ἄξιον, ἐν ᾧ κηδεύσας αὐτὸν
 καὶ θυσίαις ἡρωικαῖς καὶ ἀγῶσι μεγαλοπρεπέσι τιμήσας
 οὐ παρ' ἀνθρώπων μόνου, ἀλλὰ καὶ παρὰ θεῶν καλὰς
 5 ἀμοιβὰς ἔλαβεν. οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι διὰ τὸ τῆς
 ψυχῆς εὐχάριστον καὶ μεγαλόψυχον συνέτρεχον πάν-¹⁰
 τοθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ προθύμως ἑαυτοὺς²⁸⁰
 εἰς τὴν στρατείαν παρέλχοντο, καίπερ τῆς βασιλικῆς
 δυνάμεως μελλούσης πολεμεῖν πρὸς Πτολεμαίου, καὶ
 κινδύνων προδήλων καὶ μεγάλων ὄντων ὅμως ἅπαντες
 τὴν τούτου σωτηρίαν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις ἐπουσίως 15
 6 περιεποιήσαντο· οἱ δὲ θεοὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς
 πάντας τοὺς φίλους ἐπιείκειαν ἐκ τῶν μεγίστων κιν-
 δύνων παραδόξως αὐτὸν διέσωσαν.

29 Περδίκκας γὰρ ὑφορώμενος αὐτοῦ τὴν αὔξειν
 αὐτὸς μὲν ἔκρινε μετὰ τῶν βασιλέων τῷ πλείστῳ 20
 μέρει τῆς δυνάμεως στρατεύειν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον,
 Εὐμένῃ δ' ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον κωλύσονται
 τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Κρατερόν διαβαίνειν
 εἰς τὴν Ἀσίαν, δοὺς αὐτῷ τὴν ἀρμόζουσαν δύναμιν.
 2 συνεξέπεμψε δὲ καὶ τῶν ἀξιολόγων ἡγεμόνων τοὺς 25
 ἱκανοὺς, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Ἀλκίτας ὁ ἀδελφὸς
 καὶ Νεοπτόλεμος, καὶ τούτοις παρεκελεύσατο πάντα

3 τι om. F. 4 κατασκευάσας F. 6 ἄξιαν X. 10 παντα-
 χόθεν F. 11 προθύμως R. 14 ὁμοίως F, corr. 2. m.
 22 Εὐμένει X. 23 τὸν om. F. cf. XVIII 25, 6. 24 αὐτῷ
 τὴν ἀρμόζουσαν αὐτῷ δ. F. 25 ἐξέπεμψε F, corr. 2. m.

πειθαρχεῖν Εὐμενεὶ διὰ τε τὴν στρατηγίαν αὐτοῦ καὶ
 διὰ τὴν τῆς πίστεως βέβαιότητα. ὁ δ' Εὐμενῆς μετὰ 3
 τῆς δοθείσης δυνάμεως παρελθὼν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον
 καὶ προκατασκευασάμενος ἐκ τῆς ἰδίας σατραπείας
 5 ἵππων πλῆθος ἐκόσμησε τὴν στρατιάν, ἔλλιπῆ καθε-
 στῶσαν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος. τῶν δὲ περὶ Κρατερόν 4
 καὶ Ἀντίπατρον περαιωσάντων τὰς δυνάμεις ἐκ τῆς
 Εὐρώπης ὁ μὲν Νεοπτόλεμος φθονήσας τῷ Εὐμενεὶ
 καὶ περὶ αὐτὸν ἔχων Μακεδονικὴν δύναμιν ἀξιόλογον
 10 λάθρᾳ διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον
 καὶ συνθιέμενος κοινοπραγίαν ἐπεβούλευσε τῷ Εὐμενεὶ.
 καταφανῆς δὲ γενόμενος καὶ συναναγκασθεὶς μάχην
 συνάψαι αὐτὸς τε ἐκινδύνευσεν ἀναιρεθῆναι καὶ τὴν
 δύναμιν σχεδὸν ἄπασαν ἀπέβαλεν· ὁ γὰρ Εὐμενῆς 5
 15 νικήσας καὶ πολλοὺς ἀνελὼν τὸ λοιπὸν τε πλῆθος τῶν
 στρατιωτῶν προσηγάγετο καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἰδίαν
 οὐ μόνον διὰ τῆς νίκης ἐπηύξησεν, ἀλλὰ καὶ προσ-
 λαβόμενος Μακεδόνων ἀγαθῶν ἀνδρῶν πλῆθος. Νεο- 6
 πτόλεμος μὲν οὖν μετὰ τριακοσίων ἰππέων διασωθεὶς
 20 ἐκ τῆς παρατάξεως ἀφίππευσεν μετὰ τούτων πρὸς τοὺς
 περὶ τὸν Ἀντίπατρον· οὗτοι δὲ συνεδρεύσαντες περὶ 7
 τοῦ πολέμου διέγνωσαν τὰς δυνάμεις εἰς δύο μέρη
 διελεῖν καὶ τὸ μὲν ἕτερον Ἀντίπατρον ἀναλαβόντα
 προάγειν ἐπὶ Κιλικίας, διαπολεμήσοντα πρὸς Περδίκκην,
 25 τὸ δὲ ἄλλο μέρος ἔχοντα Κρατερόν ἐπιβαλεῖν τοῖς
 περὶ τὸν Εὐμενῆ καὶ τούτους καταπολεμήσαντα καταν-
 τᾶν πρὸς Ἀντίπατρον, ὅπως εἰς ταὐτὸ συναχθεῖσῶν

4 προκατασκευασάμενος Dind. 5 στρατιάν F, corr. 2. m.
 ἔλλιπῆ XF. 8 τὸν Εὐμενῆ F. 9 περὶ αὐτόν R. 15 τε om. F.
 16 προσηγάγετο F, corr. 2. m. καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἰδίαν] καὶ
 τὴν ἰδίαν δύναμιν F. 17 καὶ προσλ.] προσλ. καὶ X; καὶ om. F.
 25 τὸ δὲ ἄλλον ἔχοντα X. 26 καταπολεμήσοντα F.

τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ Πτολεμαίου προσληφθέντος εἰς τὴν συμμαχίαν δυνατοὶ γένωνται περιγεγεσθαι τῶν βασιλικῶν δυνάμεων.

30 Εὐμενῆς δὲ πυνθανόμενος προάγειν ἐπ' αὐτὸν τοὺς πολεμίους ἤθροισε πανταχόθεν τὰς δυνάμεις καὶ 5 μάλιστα τὴν ἱππικὴν· τοῖς γὰρ πεζοῖς οὐ δυνάμενος ἐξισωθῆναι τῇ Μακεδονικῇ φάλαγγι κατεσκευάζεν ἀξιόλογον σύστημα τῶν ἱππέων, δι' ὧν ἤλπιζε κρατήσειν 2 τῶν ἐναντίων. ὡς δ' ἤγγισαν ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις, ὁ μὲν Κρατερός συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸ πλῆθος¹⁰ καὶ παρορήσας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῖς οἰκειοῖς λόγοις²⁸¹ ἔφησε διδόναι τοῖς στρατιώταις, εἰάν κρατήσῃ τῇ μάχῃ, διαρπάσαι τῶν πολεμίων πάσας τὰς ἀποσκευάς. 3 πάντων δὲ προθύμων γενομένων <ἐξ>έταξε τὴν δύναμιν, τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρατος αὐτὸς ἡγούμενος, 15 τοῦ δ' εὐωνύμου τὴν ἡγεμονίαν παραδοὺς Νεο- 4 πτολέμῳ. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας πεζοὺς μὲν δισμυροῦς, ὧν ἦσαν οἱ πλείους Μακεδόνες, διαβεβοημένοι ταῖς ἀνδραγαθίαις, ἐν οἷς εἶχε μάλιστα τὰς ἐλπίδας τῆς νίκης· ἱππεῖς δὲ συνηκολούθουν πλείους τῶν 20 5 δισχιλίων. Εὐμενῆς δ' εἶχε πεζοὺς μὲν δισμυροῦς, παντοδαποὺς τοῖς γένεσιν, ἱππεῖς δὲ πεντακισχιλίους, δι' ὧν τὸν κίνδυνον κρίνειν διεγνώκει. ἀμφοτέρων δὲ τὸς ἱππεῖς <δι>ελομένων ἐπὶ τὰ κέρατα καὶ πολὺ πρὸ τῆς φάλαγγος προῖκπευσάντων ὁ μὲν Κρατερός 25 πρῶτος μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἐπιρράξας τοῖς πολεμίους ἠγωνίσαστο μὲν περιβλέπτως, σφαλέντος δὲ τοῦ ἵππου

9 ἀλλήλοισ F, corr. 2. m. 11 καὶ om. RX. 12 τὴν μάχην F, corr. 2. m. 14 <ἐξ>έταξε] ἔταξε libri; corr. Hertl. II, 2 p. 9. 18 Μακεδόνες] Μακεδόνων libri; corr. Bekk. διαβεβοημένων X. 24 <δι>ελομένων] ἐλομένων codd.; corr. Wess. (cf. XIX 40, 1).

ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν, διὰ δὲ τὸν φουρμὸν καὶ τὴν
 πυκνότητα τῶν ἐφιππευόντων ἀγνοηθεὶς ὃς ἦν συν-
 επατήθη καὶ τὸν βίον ἀλόγως κατέστρεψεν. τῇ δὲ 6
 τούτου τελευτῇ τῶν πολεμίων ἐπαρθέτων καὶ τῷ
 5 πλήθει πανταχόθεν περιγεομένων πολὺς ἐγένετο φόβος.
 καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κέρας τοῦτον τὸν τρόπον θλιβόμενον
 ἠναγκάσθη καταφυγεῖν πρὸς τὴν τῶν πεζῶν φάλαγγα,
 κατὰ κράτος ἠττημένου, κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Νεο-31
 πτολέμου κατ' αὐτὸν τὸν Εὐμενεῖ τεταγμένου συνέστη
 10 φιλοτιμία μεγάλη τῶν ἡγεμόνων ἐπ' ἀλλήλους ὀρμη-
 σάντων. γνωρισθέντες γὰρ ἀπὸ τε τῶν ἵππων καὶ 2
 τῶν ἄλλων ἐπισήμων συνεπλάκησαν ἀλλήλοις καὶ τῇ
 καθ' αὐτοὺς μονομαχίᾳ τὴν νίκην ἐποίησαν ἀκολου-
 θῆσαι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τοῖς ξίφεσιν ἀλλήλων
 15 καθικόμενοι παράδοξον καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένην
 μονομαχίαν συνεστήσαντο· ἐκφερόμενοι γὰρ τῷ θυμῷ
 καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους δυσμενείᾳ ταῖς ἀριστεραῖς
 χερσὶν ἀφέντες τὰς ἡνίας ἀλλήλων ἐδράξαντο. οὗ
 συμβάντος οἱ μὲν ἵπποι κατὰ τὴν ὀρμὴν <ὕπ>εξέδρα-
 20 μον, αὐτοὶ δ' ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. τῆς δ' ἐπαναστά- 3
 σεως διὰ τὴν ὀξύτητα καὶ βίαν τοῦ πτώματος χαλεπῶς
 γινομένης ἀμφοτέροις, ἅτε καὶ τῶν ὄπλων ἐμποδι-
 ζόντων τὰ σώματα, ὁ μὲν Εὐμενεὺς ἔφθασε, πρότερος
 διαναστάς, τοῦ Νεοπτολέμου τὴν ἰγνὴν πατάξει.

2 ἐφιππευόντων] ἀφιππευόντων libri; corr. Wess. 5 περι-
 γεομένων] περιγεομένων libri; corr. Wess. (cf. XVI 80, 1).
 ἐγένετο F. 8 κατὰ κράτος ἠττημένου (-ων F) ante κατα-
 φυγεῖν ponit X (ἠττημένου κατὰ κρ.). 11 ἵππων F, corr.
 2. m.; fort. ὄπλων (cf. XIX 5, 3). 12 ἀλλήλους RX. 13 ἐποίησαν
 F, corr. 2. m. 19 ὁ μὲν ἵππος — ἐξέδραμον F, corr. 2. m.
 <ὕπ>εξέδραμον] ἐξέδραμον codd.; correxi ex Plut. Eum. 7.
 22 γενομ. libri; corr. Dind. 23 πρότερος] πρότερος ἐκεῖ τὸ
 πρότερον F. 24 διαναστάς] δ. καὶ F. πατάξας F.

4 μεγάλης δὲ γενομένης διαιρέσεως καὶ σφαλείσης τῆς
 βάσεως ὁ μὲν πληγείς παραλελυμένος ἔκειτο, καλυό-
 μενος ὑπὸ τοῦ τραύματος διαναστῆναι· ὁμοίως δὲ τῆς
 εὐψυχίας ὑπεραγούσης τὴν τοῦ σώματος ἐλάττωσιν ἐν
 γόνασι βεβηκῶς ἔτρωσε τὸν ἀντίπαλον εἰς τε τὸν 5
 5 βραχίονα καὶ τοὺς μηροὺς τρισὶ πληγαῖς. οὐδεμιᾶς δ'
 οὔσης πληγῆς καιροῦ καὶ τῶν τραυμάτων ἔτι θερμοῦν
 ὄντων ὁ Εὐμενῆς δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τὸν τράχηλον
 32 ἐπενέγκας ἀπέκτεινε τὸν Νεοπτόλεμον. ἅμα δὲ τοῦτοις
 πραττομένοις καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν ἰππέων συμ-¹⁰
 πεσὸν εἰς μάχην πολὺν ἐπολεῖ φόνου. διὸ καὶ τῶν
 μὲν πιπτόντων, τῶν δὲ τραυματιζομένων τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἰσόρροπος ἦν ὁ κλυδυνος, μετὰ ταῦτα δὲ φανερώς
 γενομένης τῆς τοῦ Νεοπτολέμου τελευτῆς καὶ τῆς ἐπὶ
 θατέρου κέρατος τροπῆς ἅπαντες πρὸς φυγὴν ὤρμησαν 15
 καὶ καθάπερ πρὸς τείχος ὄχυρον <πρὸς> τὴν τῶν
 2 πεζῶν φάλαγγα κατέφυγον. ὁ δ' Εὐμενῆς ἀρκεσθεῖς
 τῷ προτεργήματι καὶ τῶν στρατηγικῶν σωμάτων ἀμφο-
 τέρων κυριεύσας ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρα-
 τιώτας. στήσας δὲ τρόπαιον καὶ τοὺς νεκροὺς θάψας 20
 διεπέμψατο πρὸς τὴν τῶν ἠττημένων φάλαγγα, παρα-
 καλῶν ἑαυτῷ προσθέσθαι καὶ διδοὺς ἐξουσίαν ἐκάστοις
 3 ὅποι βούλονται τὴν ἀποχώρησιν ποιήσασθαι. δεξα-
 μένων δὲ τὰς διαλύσεις τῶν Μακεδόνων καὶ δόντων
 τὰς διὰ τῶν ὄρκων πῖστεις ἔλαβον ἐξουσίαν ἐν τισὶ 25
 κώμαις πλησίον κειμέναις ἐπισιτίσασθαι καὶ παρεκρού-
 σαντο τὸν Εὐμενῆ· ἀναλαβόντες γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὰς

1 διαιρέσεως] cf. Herw. p. 227. 2 ἔκειτο καλυόμενος om.
 F, s. 2. m. 3 ἐκ τοῦ τραύματος. F. 7 ἔτι] ἐπὶ ἔτι F; cf. XIII 79, 3.
 13 μετὰ δὲ ταῦτα F. 16 <πρὸς> addendum censeo.
 23 ὅποι] ὅσοι codd.; corr. Steph. 24 δὲ τὰς bis F. 27 ἀνα-
 λαβόντας F.

τροφὰς παρασκευασάμενοι νυκτὸς ἀπηλλάγησαν καὶ
 λαθραίως ἀπεχώρουν πρὸς τὸν Ἀντίπατρον. ὁ δ' ⁴
 Εὐμενῆς ἐπεβάλετο μὲν κολάσαι τὴν ἀθεσίαν τῶν
 παραβεβηκότων τοὺς ὄρκους καὶ διώκειν ἐκ ποδῶν
⁵ τὴν φάλαγγα, οὐδὲν δὲ δυνάμενος προᾶξει διὰ τε τὰς
 ἀρετὰς τῶν ἀποχωρούντων καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν τραυ-
 μάτων ἐλάττωσιν ἀπέγνω τὸν διωγμὸν. οὗτος μὲν
 οὖν ἐπιφανεῖ μάχῃ νικήσας καὶ δύο μεγάλους ἡγεμόνας
 ἀνελὼν μεγάλης ἔτυχε δόξης.
¹⁰ Ἀντίπατρος δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς φυγῆς διασωθέντας ³³
 ἐκδεξάμενος καὶ προσαναλαβὼν προῆγεν ἐπὶ Κιλικίαν,
 σπεύδων βοηθῆσαι τῷ Πτολεμαίῳ. Περδίκκας δὲ πνθό-
 μενος τὴν κατὰ τὸν Εὐμενῆ νίκην πολλῷ θρασύτερος
 ἐγένετο πρὸς τὴν εἰς Αἴγυπτον στρατείαν· ὡς δ' ἐγγὺς
¹⁵ ἐγένετο τοῦ Νείλου, κατεστρατοπέδευεν οὐ μακρὰν
 πόλιν Πηλουσίον. ἐπιχειρήσας δὲ διώρυγὰ τινα πα- ²
 λαιὰν ἀνακαθαίρειν καὶ τοῦ ποταμοῦ λάβρως ἐκραινέτος
 καὶ τὰ ἔργα λυμνηαμένου πολλοὶ τῶν φίλων ἐγκατα-
 λιπόντες ἀπεχώρησαν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον· καὶ γὰρ ³
²⁰ φοινικὸς ἦν καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων περικιρούμενος
 τὰς ἐξουσίας καὶ καθόλου πάντων βουλόμενος ἄρχειν
 βιαίως, ὁ δὲ Πτολεμαῖος τὸνναντίον εὐεργητικὸς καὶ
 ἐπιεικὴς καὶ μεταδιδὸς πᾶσι τοῖς ἡγεμόσι τῆς παρ-
 ρησίας, πρὸς δὲ τούτοις διειληφῶς πάντας τοὺς ἐπι-
²⁵ καιροτάτους Αἰγύπτου τόπους φυλακαῖς ἀξιολόγοις καὶ
 βέλεσι παντοδαποῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εὖ κατ-
 εσκευασμένος. διὸ καὶ κατὰ τὰς ἐπιβολὰς κατὰ τὸ ⁴

² λαθραίως F. ἀνεχώρουν F. ⁴ ἐκ ποδῶν F. ¹¹ ἐπὶ
 Κιλικίαν] cf. XVIII 29, 7. ¹⁶ παλαιὰ F. ¹⁷ καθαίρειν R.X.
²⁰ φοινικὸς] φοινικὸς Bezzel p. 36; καταφρονητικὸς Madv. I
 p. 509. ²⁶ κατεσκευασμένοις libri (κατασκ. F); corr. Dind.;
 κατεσκευασμέναις Dind. ed. 2. ²⁷ ἐπιβουλὰς X εἰσβολὰς F.

πλείστον ἐπλεονέκτει, πολλοὺς ἔχων εὐνοοῦντας καὶ
 5 προθύμως διακινδυνεύοντας. ὁ δ' οὖν Περδίκκας
 διορθούμενος τὰς ἐλαττώσεις συνήγαγε τοὺς ἡγεμόνας
 καὶ τοὺς μὲν δωρεαῖς, τοὺς δ' ἐπαγγελίαις μεγάλαις,
 πάντας δὲ φιλανθρωποῖς ὀμιλίαις ἐξειδιοποιησάμενος 5
 προετρέψατο πρὸς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύνους.
 παραγγέλλας δὲ ἑτοίμους εἶναι πρὸς ἀναξυγὴν ὄρησε
 μετὰ τῆς δυνάμεως ἀφ' ἐσπέρας, οὐδενὶ δηλώσας τὸν
 6 τόπον εἰς ὃν διεγνώσκως ἦν κατακταῖν. τὴν δὲ νύκτα²⁸³
 πᾶσαν ὀδοιπορήσας ἐν τάχει κατεστρατοπέδευσε παρὰ 10
 τὸν Νεῖλον πλησίον φρουροῦ τινος ὃ προσηγορεύετο
 Καμήλων τεῖχος. διαφαινούσης δὲ τῆς ἡμέρας διεβίβαξε
 τὴν δύναμιν ἡγουμένων τῶν ἐλεφάντων, ἐπακολουθού-
 των δὲ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ κλιμακοφόρων καὶ τῶν
 ἄλλων δι' ὧν ἔμελλε τὴν τειχομαχίαν ποιεῖσθαι. ἐπὶ 15
 πᾶσι δὲ ἐπεβάλλοντο οἱ κράτιστοι τῶν ἰππέων, οὓς διε-
 νοεῖτο <ἐπι>πέμπειν τοῖς περὶ τὸν Πτολεμαῖον, ἔαν
 34 τύχῳσιν ἐπιφαινόμενοι. μεσοποροῦντων δ' αὐτῶν ἐπ-
 εφάνησαν οἱ περὶ τὸν Πτολεμαῖον δρόμῳ προσιόντες
 πρὸς τὴν τοῦ πολίσματος ἐπικουρίαν. φθασάντων δ' 20
 αὐτῶν καὶ παρεισπεσόντων εἰς τὸ χωρὶον καὶ διὰ τε
 τῶν σαλπύγγων καὶ βοῆς φανεράν ποιησάντων τὴν
 ἑαυτῶν παρουσίαν οἱ μὲν περὶ τὸν Περδίκκαν οὐ κατ-
 ἐπλάγησαν, ἀλλὰ τολμηρῶς προσῆγον τοῖς τειχίσμασιν.
 2 εὐθὺ δ' οἱ μὲν ὑπασπισταὶ προσθήμενοι τὰς κλιμακὰς 25
 ἀνέβαινον, οἱ δ' ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων τὸν χάρακα διέσπων
 καὶ τὰς ἐπάλλξεις ἐρρίπτουν. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἔχων

corr. in marg. 2. m. 5 ἐξειδιοποιησάμενος F, corr. 2. m. 10 πᾶς
 F, corr. 2. m. 11 προσηγορεύετο X. 13 ἡγουμένων <μὲν>
 Rhod. 16 ἐπέβαλον Dind.; at cf. XIX 55, 9. 17 <ἐπι>πέμ-
 πειν] πέμπειν codd.; corr. Wess. 21 διὰ τε τῆς τῶν σαλπύγγων
 βοῆς F. 25 εὐθύς F. 27 ἐρρίπτουν F; cf. XVII 25, 5.

περὶ αὐτὸν τοὺς ἀρίστους καὶ βουλόμενος προτρέψα-
 σθαι τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας καὶ φίλους προσιέναι τοῖς
 δεινοῖς αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν σάρισαν καὶ στάς ἐπ'
 ἄκρον τοῦ προτειχίσματος τὸν μὲν ἡγούμενον τῶν
 5 ἑλεφάντων ἐξετύφλωσεν, ὑπερδέξιον ἔχων τὴν στάσιν,
 τὸν δὲ ἐπικαθήμενον Ἰνδοὺν τραυματίαν ἐποίησεν, τοὺς
 δὲ διὰ τῆς κλίμακος ἀναβαλόντας καταπεφρονηκότως
 τύπτων καὶ κατατραυματίζων περιεκύλισεν εἰς τὸν
 ποταμὸν μετὰ τῶν ὄπλων. ἀκολουθῶς δὲ τούτῳ καὶ 3
 10 τῶν φίλων τοῦ Πτολεμαίου διαγωνιζομένων τὸ μὲν
 ἐχόμενον θηρίον κατακοντισθέντος τοῦ κυβερνήτου
 αὐτοῦ Ἰνδοῦ παντελῶς ἄχρηστον ἐγένετο. ἐπὶ πολὺν 4
 δὲ χρόνον τῆς τειχομαχίας συνεστῶσης οἱ μὲν περὶ τὸν
 Περδίκκην ἐκ διαδοχῆς προσβάλλοντες πᾶσαν σπουδὴν
 15 εἰσεφέρουτο κατὰ κράτος εἰλεῖν τὸ χωρίον, ὃ δὲ Πτολε-
 μαῖος, αὐτὸς ἀριστεύων καὶ τοὺς φίλους παρακαλῶν
 ἐνδείξασθαι τὴν εὐνοίαν ἅμα καὶ τὴν ἀρετὴν, ἡρωικοὺς
 ἀγῶνας συνεστήσατο. πολλῶν δ' ἀπολλυμένων παρ' 5
 ἀμφοτέροις διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τῶν ἡγεμόνων
 20 φιλοτιμίας καὶ τῶν περὶ τὸν Πτολεμαῖον ταῖς ὑπερ-
 οχαῖς τῶν τόπων πλεονεκτούντων, τῶν δὲ περὶ τὸν
 Περδίκκην τοῖς πλήθεσιν ὑπερεχόντων, τὸ τελευταῖον
 ἀμφοτέρων διημερευσάντων <έν> τοῖς κινδύνοις ὃ μὲν
 Περδίκκας λύσας τὴν πολιορκίαν ἐπανήλθεν εἰς τὴν
 25 ἰδίαν στρατοπεδείαν.

1 αὐτὸν Dind. 3 σαρίσαν F. στάς] τὰς X. 6 ἐπικί-
 μενον F. 7 διὰ κλίμακος IV 65, 8; cf. XIX 7, 3. 8 περι-
 εἰλεισεν F. 14 προσβάλόντες F. 16 καὶ om. F, suppl. 2. m.
 19 διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῶν ἡγεμόνων φιλοτιμίαν F. 23 ἀμ-
 φοτέρων—κινδύνοις om. F, suppl. 2. m. in marg. <έν> add.
 Dind.; cf. XII 61, 5; XVI 46, 9.

6 *Νυκτὸς δ' ἀναξεύξας λαθραῖαν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν καὶ κατήντησεν εἰς τὸν ἀπέναντι τόπον τῆς Μέμφεως, πρὸς ἣν συμβαίνει σμίξασθαι τὸν Νεῖλον καὶ ποιεῖν νήσον θυμαμένην ἀσφαλῶς δεξασθαι στρατοπεδείαν τε 7 καὶ δύναμιν τὴν μεγίστην. εἰς ταύτην οὖν διεβίβαξε 5 τὴν δύναμιν ἐπιπόνως τῶν στρατιωτῶν περαιουμένων διὰ τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ· μέχρι γὰρ τοῦ γενείου τὸ ῥεῦμα προσπίπτον ἐσάλευε τὰ σώματα τῶν διαβαινόντων, ἅτε καὶ τῶν ὄπλων ἐμποδιζόντων τοὺς ἄνδρας.*
 35 ὁ δὲ Περδίκκας κατανοήσας τὴν δυσκολίαν τοῦ ῥεῖθρου¹⁰ τοὺς μὲν ἐλέφαντας *[τοῦ ποταμοῦ] ἐκ τῶν εὐωνύμων²⁸⁴ ἐπέστησεν, ἐκδεχόμενος τὴν καταφορὰν τοῦ ποταμοῦ, καταπραῦνοντάς τὸ ῥεῖθρον, τοὺς δ' ἵππεῖς ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους ἔταξε, δι' ὧν ἐξεδέχετο τοὺς παραφερομένους ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ διέσωξεν εἰς τὸ πέραν. 15
 2 ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν διάβασιν τῆς δυνάμεως ταύτης. τῶν πρώτων γὰρ ἀσφαλῶς διαβάτων οἱ μετὰ ταῦτα περαιούμενοι μεγάλοις περιέπιπτον κινδύνοις· ὁ γὰρ ποταμὸς οὐδεμιᾶς οὔσης αἰτίας φανερᾶς πολλῷ βαθύτερος ἐγίνετο καὶ 20 τῶν σωμάτων ὄλων καταδυομένων ἅπαντες εἰς πολλὴν 3 ἀμηχανίαν περιέπιπτον. τῆς δὲ κατὰ τὴν πλήρωσιν αἰτίας ἐπιζητουμένης τὸ μὲν ἀληθὲς ἀσυλλόγιστον ἦν, ἔφρασαν δ' οἱ μὲν ἐν τοῖς ἄνω τόποις ἐγκεχωσμένην

2 ἀπεναντίον RX; F (corr. 2. m.); cf. Pol. I 86, 3. 3 πρὸς ἦν F. 5 ταύτην] τὴν αὐτήν F. διεβίβαξε codd. omnes. 10 δυσκολίαν] malim δυσπορίαν (cf. Xen. Anab. IV 3, 7). 11 [τοῦ ποταμοῦ] recte del. Dind.; at quae deinceps sequuntur ἐκδεχόμενος τὴν καταφορὰν τοῦ ποταμοῦ hoc loco ponenda esse censeo. 12. 13 ἐκδεχόμενος — καὶ καταπραῦνοντάς Rhod. 13 καταπραῦνοντάς RX. 20 ἐγένετο XF. 21 εἰς τὴν π. ἀ. περιεγίνοντο F; παρεγίνοντο Dind. 24 ἐν om. F, s. 2. m. ἐγκεχωσμένην ἦν (del. 2. m.) διώρυγα F.

διώρυγα πάλιν ἐκφραχθῆναι καὶ συμμιχθεῖσαν τῷ πο-
 ταμῷ βαθύτερον πεποιημέναι τὸν πόρον, οἱ δ' ὄμβρους
 ἐν τοῖς ἄνω τόποις γενομένους ἀξέῃσαι τὸ μέγεθος
 τοῦ Νείλου. τούτων δ' οὐδέτερον ἦν, ἀλλὰ τοῦ πόρου 4
 5 τὴν μὲν πρώτην διάβασιν ἀσφαλεστέραν συνέβαινε
 γεγονέναι ἀκεραίου τῆς κατὰ τὴν διάβασιν ἄμμου
 γεγενημένης, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ὑπὸ τῶν προδιαβεβη-
 κότων ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων, ἔτι δὲ πεζῶν τοῖς μὲν
 10 ποσὶ τὴν ἄμμον πατουμένην καὶ κινουμένην ὑπὸ τοῦ
 ῥεῖθρου κατενεχθῆναι καὶ διὰ τοῦτο κοιλωθέντος τοῦ
 πόρου βαθύτεραν γενέσθαι τὴν διάβασιν κατὰ μέσον
 τὸν ποταμόν. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀδυνατούσης 5
 τῆς λοιπῆς δυνάμεως διαβῆναι τὸν ποταμὸν ὁ Περδίκ-
 κας εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐνέπιπτεν <καὶ> τῶν μὲν δια-
 15 βεβηκότων οὐκ ἀξιωμαχῶν ὄντων τοῖς πολεμίοις, τῶν
 δ' ἐν τῷ πέραν μὴ δυναμένων βοηθεῖν τοῖς ἰδίοις
 προσέταξεν εἰς τοῦπίσω πάλιν ἀπιέναι πάντας. διόπερ 6
 ἀναγκασθέντων ἀπάντων περαιοῦσθαι τὸ ῥεῖθρον οἱ
 μὲν ἐπιστάμενοι καλῶς νεῖν καὶ τοῖς σώμασιν ἰσχυ-
 20 ρότατοι μετὰ πολλῆς κακοπαθείας διενήξαντο τὸν
 Νεῖλον, πολλὰ τῶν ὄπλων ἀποβαλόντες, τῶν δ' ἄλλων
 διὰ τὴν ἀπειρίαν οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ ῥεῖθρου κατεπόθησαν,
 οἱ δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐξέπεσον, οἱ πλείστοι δὲ
 25 παρνεχθέντες ἐπὶ πολὺν τόπον ὑπὸ τῶν ἐν τῷ πο-
 ταμῷ θηρίων κατεβρώθησαν. ἀπολομένων δὲ πλειόνων 36

5 διάβασιν in ras. F. 10. 11 καὶ — γενέσθαι om. X.
 11 γενέσθαι] γεγονέναι F. 13 ὁ <μὲν> Περδ. in cod. F
 add. 2. m. 14 <καὶ> add. Wess. 17 διόπερ προσέταξεν
 Bekk. 18 fort. <ἀντι> περαιοῦσθαι. 19 νεῖν] βάλειν F
 2. m. ἰσχυρότεροι F. 20 κακοπαθείας F. 22 fort. addendum
 <τοῦ κολυμβᾶν>; cf. XIX 18, 7. 24 ἐπὶ (ὑπὸ F) πολὺν χρόνον
 codd. (cf. XIX 76, 2); corr. Dind. 25 ἀπολομένων F.

ἢ δισχίλιων, ἐν οἷς καὶ τῶν ἐπιφανῶν τινας ἡγεμόνων ὑπῆρχον, ἀλλοτριῶς τὸ πλῆθος ἔσχε πρὸς τὸν Περδίκκην. ὁ δὲ Πτολεμαῖος τὰ σώματα τῶν πρὸς αὐτὸν ἐκπεσόντων καύσας καὶ τῆς ἀρμοξοῦσης κηδείας ἀξιώσας ἀπέστειλε τὰ ὄσπᾶ πρὸς τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τῶν τετελευτηκότων.

- 2 Τούτων δὲ παραχθέντων οἱ παρὰ τῷ Περδίκκῃ Μακεδόνες πρὸς μὲν τοῦτον πολλῶ μᾶλλον ἀπεθροισθῆσαν, πρὸς δὲ τὸν Πτολεμαῖον ἀπέκλιναν ταῖς εὐνοίαις. ἐπιγενομένης δὲ νυκτὸς πλήρης ἦν ἡ παραμβολὴ κλαυθμοῦ καὶ πένθους, τοσοῦτων μὲν ἀνδρῶν ἀλόγως ἀπολωλότων ἄνευ πολεμίας πληγῆς καὶ τούτων οὐκ ἔλαττόνων ἢ χιλίων θηριοβορῶτων γεγυότων.
- 4 πολλοὶ μὲν <οῦν> τῶν ἡγεμόνων συνίσταντο καὶ κατηγοροῦν τοῦ Περδίκκου, πᾶσα δ' ἡ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἀπαλλοτριωθεῖσα φανερὰν διὰ τῆς ἀπειλοῦσης φωνῆς τὴν ἰδίαν κατεσκεύασεν ἀλλοτριότητα. διόπερ πρῶτοι τῶν ἡγεμόνων ἀπέστησαν ὡς ἑκατόν, ἔνθα ἦν ἐπιφανέστατος Πίθων ὁ τοὺς ἀποστάντας Ἑλλήνας καταπολεμήσας, οὐδενὸς δὲ τῶν Ἀλεξάνδρου λειπόμενος φίλων ἀρετῇ τε καὶ δόξῃ· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἰππέων τινὲς συμφρονήσαντες ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Περδίκκου κατήντησαν καὶ προσπεσόντες ἄθροοι κατέσφαξαν τὸν Περδίκκην. τῇ δ' ὕστερα γενομένης ἐκκλησίας ὁ Πτολεμαῖος καταβὰς καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀσπασάμενος περὶ τε τῶν καθ' αὐτὸν ἀπελογήσατο καὶ

6 τελευτηκότων F, corr. 2. m. 9 ἀπέκλινον F. 14 <οῦν> add. Dind. 16 φανερώς F. 17 διόπερ] διότι F. 19 Πίθων libri omnes. ἀποστάντας] ἐπάντας R ἄπαντας rell. 21 φίλων om. F, s. 2. m. 25 καταβὰς susp.; cf. Arr. (Phot. 71 a 20). 26 cf. Π 46, 4.

τῶν ἐπιτηδείων ἐκλελοιπότων ἐχορήγησε σίτον τε δαψιλῆ
 ταῖς δυνάμεσι καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἐπλήρωσε τὴν
 παρεμβολήν. μεγάλης δὲ τυγχάνων ἀποδοχῆς καὶ δυνά-
 5 μενος παραλαβεῖν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν βασιλέων διὰ
 τὴν τοῦ πλήθους εὐνοίαν τούτου μὲν οὐκ ὠρέχθη, τῷ
 δὲ Πύθωνι καὶ Ἀρριδαίῳ χάριτας ὀφείλων συγκα-
 εσκεύασε τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν· οἱ γὰρ Μακεδόνες 7
 βουλῆς προτεθείσης περὶ τῆς ἡγεμονίας καὶ συμβου-
 λεύσαντος Πτολεμαίου πάντες προθύμως εἴλαντο τῶν
 10 βασιλέων ἐπιμελητὰς αὐτοκράτορας Πύθωνα καὶ Ἀρ-
 ριδαῖον τὸν τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως κατακομίσαντα.
 Περδίκκας μὲν οὖν ἄρξας ἔτη τρία τοῦτον τὸν τρόπον
 ἀπέβαλε τὴν ἡγεμονίαν ἕμα καὶ τὴν ψυχὴν.

Μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτὴν εὐθύς ἤκόν τινες 37
 15 ἀπαγγέλλοντες ὅτι παρατάξεως γενομένης περὶ Καπ-
 παδοκίαν Εὐμενῆς νεύκηκε, Κρατερὸς δὲ καὶ Νεοπτό-
 λεμος ἠττηθέντες ἀνήρηνται. τοῦτο δ' εἰ δυοῖ προτέρον
 ἡμέραις ἐγένετο τῆς Περδίκκου τελευτῆς, οὐδεὶς ἂν
 ἐτόλμησε τὰς χεῖρας Περδίκκα προσενεγκεῖν διὰ τὸ
 20 μέγεθος τῆς εὐημερίας. οἱ δ' οὖν Μακεδόνες πνυθό-
 μενοι τὰ περὶ τὸν Εὐμενῆ κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον
 καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν πεντήκοντα, ἐν
 οἷς ἦν καὶ Ἀλκίτας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Περδίκκου. ἀπ-
 ἐκτειναν δὲ καὶ τῶν φίλων τοῦ Περδίκκου τοὺς μάλιστα
 25 πιστοτάτους καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἀταλάντην, ἣν
 ἦν γεγαμηκῶς Ἄτταλος ὁ τοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν
 παρειληφώς.

1 τε om. RX. 4 διὰ τὴν τοῦ πλήθους εὐνοίαν βιαζόμενος F.
 6 Πύθωνι F (v ab 2. m. mut. ex i). 9 εἴλοντο F. 17 ἀνήρην-
 το R; ἀνήρηντο δὲ ἠττηθέντες Kq. κ. N. X. 19 Περδίκκα om. F,
 s. 2. m. προσενεγκεῖν F, corr. 2. m. 22 καὶ τὸν X. πεντήκ.]
 cf. Arr. (Phot. 71a 30). 23 Ἀλκίτας F. 26 ἦν om. X.

3 Μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Περδίκκου Ἄτταλος ὁ τοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχων διέτριβε μὲν περὶ τὸ Πηλούσιον, ὡς δ' ἐπύθετο τὴν τῆς γυναικὸς ἀναίρεσιν καὶ τοῦ Περδίκκου, τὸν στόλον ἀναλαβὼν 4 ἐξέπλευσε καὶ κατήντησεν εἰς Τύρον. ὁ δὲ τῆς πόλεως 5 αὐτῆς φρούραρχος Ἀρχέλαος, Μακεδὼν τὸ γένος, τὸν Ἄτταλον φιλοφρόνως ὑπεδέξατο καὶ τὴν τε πόλιν παρέδωκεν αὐτῷ καὶ τὰ χρήματα, δεδομένα μὲν ὑπὸ Περδίκκου φυλάττειν, τότε δὲ δικαίως ἀποδοσθέντα, τὸ δὲ πλῆθος ὄντα ταλάντων ὀκτακοσίων. ὁ δ' Ἄτταλος ἐν τῇ Τύρῳ διατρίβων ἀνελάμβανε τῶν 286 Ἄτταλος ἐν τῇ Τύρῳ διατρίβων ἀνελάμβανε τῶν Περδίκκου φίλων τοὺς διασωζομένους ἐκ τῆς πρὸς τῇ Μέμφει στρατοπεδείας.

38 Ἀντιπάτρου δ' εἰς τὴν Ἀσίαν διαβεβηκότες Αἰτωλοὶ κατὰ τὰς πρὸς Περδίκκην συνθήκας ἐστράτευσαν εἰς 15 τὴν Θετταλίαν, ἀντιπερισπᾶσαι βουλόμενοι τὸν Ἀντίπατρον. εἶχον δὲ στρατιώτας πεζοὺς μὲν μυρίους καὶ δισχιλλίους, ἵππεις δὲ τετρακοσίους, ὧν ἦν στρατηγὸς 2 Ἀλέξανδρος Αἰτωλός. ἐν παρόδῳ δὲ τοὺς Ἀμφισσεῖς Λοκροὺς πολιορκήσαντες τὴν τε χώραν αὐτῶν κατ- 20 ἔδραμον καὶ τινὰ τῶν πλησίον πολισμάτων εἶλον. ἐνίκησαν δὲ μάχῃ τὸν Ἀντιπάτρου στρατηγὸν Πολυκλῆν καὶ τοῦτόν τε καὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ὀλίγους ἀνεῖλον· τῶν δὲ ζωρηθέντων οὓς μὲν ἀπέδοντο, οὓς δὲ ἀ- 3 ἐλύτρωσαν. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς Θετταλίαν ἐμβαλόντες 25 τοὺς πλείστους τῶν Θετταλῶν ἐπεισαν κοινωνεῖν τοῦ πρὸς Ἀντίπατρον πολέμου· καὶ ταχέως ἠθροίσθησαν

7 τε om. F. 8 τὰ δεδομένα F. ὑπὸ τοῦ Π. F. 9 τότε δέ] τὰ τε F. 16 ἀντιπαρασπᾶσαι F. 18 τετρακισχιλλίους RX (in marg. cod. F adscripsit 2. m., sed deletit eadem): cf. § 3. 19 Ἀμφισσεῖς F, corr. 2. m. 23 καὶ τούτου τε τῶν στρατιωτῶν F.

οἱ πάντες πεζοὶ μὲν δισμύριοι πεντακισχίλιοι, ἵππεῖς
 δὲ χίλιοι πεντακόσιοι. τούτων δὲ προσαγομένων τὰς 4
 πόλεις Ἀκαρνανεὺς ἀλλοτρίως ἔχοντες πρὸς Αἰτωλοὺς
 ἐνέβαλον εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ τὴν τε χώραν ἐδήουν
 5 καὶ τὰς πόλεις ἐπολιόρκουν. οἱ δὲ Αἰτωλοὶ πυθόμενοι 5
 τὰς ἰδίας πατρίδας κινδυνεύειν τοὺς μὲν ἄλλους
 στρατιώτας ἀπέλιπον ἐν Θετταλίᾳ, Μένωνα τὸν Φαρ-
 σάλιον ἐπιστήσαντες στρατηγόν, αὐτοὶ δὲ τοὺς πολι-
 τικοὺς ἀναλαβόντες ἦκον συντόμως εἰς τὴν Αἰτωλίαν
 10 καὶ τοὺς Ἀκαρνανεὺς καταπληξάμενοι τὰς πατρίδας
 ἤλευθέρωσαν τῶν κινδύνων. τούτων δὲ περὶ ταῦτα 6
 ἀσχολουμένων Πολυπέργων ὁ καταλειμμένος ἐν
 Μακεδονίᾳ στρατηγὸς ἦκεν εἰς τὴν Θετταλίαν μετὰ
 δυνάμεως ἀξιολόγου, νικήσας δὲ παρατάξει τοὺς πολε-
 15 μίους τὸν τε στρατηγὸν Μένωνα ἀνείλε καὶ τῶν
 ἄλλων κατέκοψε τοὺς πλείστους καὶ τὴν Θετταλίαν
 ἀνεκτήσατο.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ἀρριδαῖος καὶ Πύθων οἱ τῶν 39
 βασιλέων ἐπιμεληταὶ ἀναξεύξαντες ἀπὸ τοῦ Νείλου
 20 μετὰ τῶν βασιλέων καὶ τῆς δυνάμεως ἦκον εἰς Τρι-
 παράδεισον τῆς ἄνω Συρίας. ἐνταῦθα δὲ Εὐρυδίκης 2
 τῆς βασιλίσσης πολλὰ περιεγραζομένης καὶ ταῖς τῶν
 ἐπιμελητῶν ἐπιβολαῖς ἀντιπραττούσης οἱ μὲν περὶ τὸν
 Πύθωνα δυσχρηστούμενοι καὶ τοὺς Μακεδόνας ὀργῶντες
 25 τοῖς ἐκείνης προστάγμασιν ἀεὶ μᾶλλον προσέχοντας
 συνήγαγον ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἀπέπαινον,
 οἱ δὲ Μακεδόνες ἐπιμελητὴν εἴλαντο τὸν Ἀντίπατρον 3

3 αἱ πόλεις X. 7 Μένωνα] Μένονα F; cf. XVIII 15, 4.
 10 Ἀκαρνανεὺς XF saepe. 18. 24 Πύθων F (v ex ei corr.).
 21 cf. Beloch Gr. G. III, 1 p. 93 a. 2. 24 cf. Arr. 26 ἐπι-
 μέλειαν ἐν ἀπέπαινον F. 27 εἴλοντο F.

αὐτοκράτορα. οὗτος δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας καταντήσας
 εἰς Τριπαράδεισον κατέλαβε τὴν Εὐρυδικὴν στασιάζουσαν
 καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀπαλλοτριούσαν ἀπὸ τοῦ
 4 Ἀντιπάτρου. ταραχῆς δὲ μεγάλης οὔσης ἐν ταῖς
 δυνάμεσι καὶ κοινῆς ἐκκλησίας συναχθείσης ὁ μὲν 5
 Ἀντίπατρος διαλεχθεὶς τοῖς πλήθεσι τὴν μὲν ταραχὴν 287
 κατέπαυσε, τὴν δ' Εὐρυδικὴν καταπληξάμενος ἔπεισε
 5 τὴν ἡσυχίαν ἔχειν. μετὰ δὲ ταῦτα τὰς σατραπείας ἕξ
 ἀρχῆς ἐμερίσαστο καὶ Πτολεμαῖοι μὲν τὴν προὔπαρχουσαν
 προσώρισεν· ἀδύνατον γὰρ ἦν τοῦτον μετα- 10
 θεῖναι διὰ τὸ δοκεῖν τὴν Αἴγυπτον διὰ τῆς ἰδίας
 6 ἀνδρείας ἔχειν οἰοῦναι δορίκτητον. καὶ Λαομέδοντι μὲν
 τῷ Μιτυληναίῳ Συρίαν ἔδωκε, Φιλοξένῳ δὲ τὴν
 Κιλικίαν, τῶν δ' ἄνω σατραπειῶν Μεσοποταμίαν μὲν
 καὶ τὴν Ἀρβηλίτιν Ἀμφιμάχῳ, τὴν δὲ Βαβυλωνίαν 15
 Σελεύκῳ, Ἀντιγένει δὲ τὴν Σουσιανὴν διὰ τὸ τοῦτον
 πρῶτον πεποιθῆσθαι τὴν ἐπὶ τὸν Περδικίαν ἐπίθεσιν,
 Πευκίστῃ δὲ τὴν Περσίδα, Τληπολέμῳ δὲ τὴν Καρ-
 μανίαν, Πίθωνι δὲ Μηδίαν, Φιλίππῳ δὲ τὴν Παρ-
 θυαίαν, Ἀρίαν δὲ καὶ Δραγγηνὴν Στασάνδρῳ τῷ 20
 Κυπρίῳ, τὴν δὲ Βακτριανὴν καὶ Σογδιανὴν Στασάνορι
 τῷ Σολίῳ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἔντι νήσου. Παροπανισάδας
 δὲ Ὀξυάργῳ προσώρισε τῷ Ῥωξάνῃ πατρὶ τῆς Ἀλε-
 ξάνδρου γυναικός, τῆς δὲ Ἰνδικῆς τὰ μὲν συνορίζοντα

12 ἀνδρείας F. δορίκτητον F. 13 Μυτιληναίῳ F. 14 ἄνω] ἔλλον R (suprascr. 2. m. ἄνω) XF. 15 Ἀρβηλίτιν RX Ἀρβε-
 λείτιν F; cf. Ptol. VI 1, 2. Ἀμφιμάχῳ] cf. Arr. Ph. 71 b 27; Droysen Hell. II² 1 p. 143 a. 1. 16 Ἀντιγένει] Ἀντιγόνῳ codd. omnes; at cf. p. 377 v. 7; XVIII 62, 4 sqq.; corr. ex Arr. l. 1. Freinsh. 19 Φιλίππῳ] Φιλώττα (sic) in marg. cod. R 2. m. 20 Ἀρίαν F, mut. 2. m. in εἰ. Δραγγηνὴν RX Δρογγίνῃ F. 22 Παροπανισάδας F. 23 δὲ om. F, s. 2. m.

Παροπανισάδαις Πίδωνι τῷ Ἀγήνορος, τὰς δ' ἐχομένας
 βασιλείας τὴν μὲν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν Πόρφ,
 τὴν δὲ παρὰ τὸν Ὑδάσπην Ταξίλλη (οὐ γὰρ ἦν τούτους
 τοὺς βασιλεῖς μετακινήσαι χωρὶς βασιλικῆς δυνάμεως
 5 καὶ ἡγεμόνος ἐπιφανοῦς), τῶν δὲ πρὸς τὴν ἄρκτον
 κεκλιμένων Καππαδοκίαν μὲν Νικάνορι, Φρυγίαν δὲ
 τὴν μεγάλην καὶ Λυκίαν Ἀντιγόνῳ, καθάπερ πρότερον
 ἔσχε, Καρίαν δὲ Κασάνδρῳ, Λυδίαν δὲ Κλείτῳ, Φρυ-
 γίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Ἀρριδαίῳ. στρατηγὸν 7
 10 δὲ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως ἀπέδειξεν Ἀντίγονον, ᾧ
 προστεταγμένον ἦν καταπολεμῆσαι Εὐμενῆ τε καὶ
 Ἀλκίταν· παρῆξευξε δὲ τῷ Ἀντιγόνῳ χιλίαρχον τὸν
 υἱὸν Κάσανδρον, ὅπως μὴ δύνηται διαλαθεῖν ἰδιοπρα-
 γῶν. αὐτὸς δὲ τοὺς βασιλεῖς ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἰδίαν
 15 δύναμιν προῆγεν ἐπὶ Μακεδονίαν, κατὰξων τοὺς βασι-
 λεῖς ἐπὶ τὴν πατρίδα.

Ἀντίγονος δὲ [ἐπὶ] τῆς Ἀσίας ἀποδεδειγμένος 40
 στρατηγὸς διαπολεμῆσων πρὸς Εὐμενῆ ἠθροίσεν ἐκ
 τῆς χειμασίας τὰς δυνάμεις. παρασκευασάμενος δὲ τὰ
 20 πρὸς τὴν μάχην προῆγεν ἐπὶ τὸν Εὐμενῆ, διατρέβοντα
 περὶ Καππαδοκίαν. ὁ δ' Εὐμενῆς, ἀποστάντος ἀπ' 2
 αὐτοῦ τινος τῶν ἐπιφανῶν ἡγεμόνων ὀνόματι Περ-

1 Παροπανισάδαις F. Πίδωνι F (corr. ex ει). 2 Πόρφ F.
 5 ἡγεμόνος F (in marg. 2. m. ἡγεμονίας) ἡγεμονίας rell. (cf.
 XVIII 43, 2). 6 Νικάνορι] cf. Droysen Hell. II² 1 p. 145 a. 2.
 8 Κασάνδρῳ libri omnes (cf. XVIII 3, 1); idem Arr. Λυδίαν]
 Λυκίαν R (corr. 2. m.) XF (suprascr. 2. m. Κιλικίαν); Λυδίαν
 Arr. 1. 1.; cf. XVIII 52, 5. 13 καὶ ἀνδρῶν R (corr. 2. m.) F
 (corr. 2. m.); cf. XVII 17, 4. 14 τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τὴν πατρίδα
 ἀναλαβὼν F. 15 ἐπὶ τὴν M. F. 17 lacuna hic quaedam
 perisse statuerunt vv. dd. (cf. Droysen Hell. II² 1 p. 157); at cf.
 Kallenb. Philol. XXXVI p. 321. [ἐπὶ] ex antecedentibus repeti-
 tum delevi; cf. XVIII 50, 1 saepius. 18 διαπολεμῆσαι RX.
 21 ἀπ' om. R, suppl. 1. m. 22 ἡγεμόνος RX. ὄνομα F.

δίκκου, στρατοπεδεύοντος ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ὁδοῦ
 μετὰ τῶν συναποστάντων στρατιωτῶν πεζῶν μὲν τρισ-
 χιλίων, ἰππέων δὲ πεντακοσίων, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτὸν
 Φόλυκα τὸν Τενέδιον, ἔχοντα πεζοὺς μὲν ἐπιλέκτους
 3 τετρακισχιλλοὺς, ἰππεῖς δὲ χιλίους. οὗτος δὲ νυκτο- 5
 πορῶν συντόμῳ χρησάμενος προσέπεσε τοῖς ἀποστάταις
 ἀπροσδοκίτως περὶ δευτέραν φυλακὴν νυκτερινήν·
 καταλαβὼν δ' αὐτοὺς κοιμωμένους τὸν τε Περδίκκων 288
 4 ἐξώργησε καὶ τῆς δυνάμεως ἐγκρατῆς ἐγένετο. Εὐμενῆς
 δὲ τοὺς αἰτιωτάτους τῆς ἀποστάσεως ἡγεμόνας ἐθανά- 10
 τωσε· τοὺς δὲ στρατιώτας τοῖς ἄλλοις ἀναμίξας καὶ
 φιλανθρωπῶς προσενεχθεῖς ἰδίους ταῖς εὐνοίαις ἐποι-
 5 ἤσατο. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Ἀντίγονος διαπεμφάμενος
 πρὸς Ἀπολλωνίδην τινά, τῶν ἰππέων ἀφηγούμενον
 παρ' Εὐμενεῖ, μεγάλαις ἐπαγγελίαις δι' ἀπορρήτων 15
 ἔπεισε προδότην γενέσθαι καὶ κατὰ τὴν μάχην αὐτο-
 6 μολῆσαι. τοῦ δ' Εὐμενοῦς στρατοπεδεύοντος τῆς
 Καππαδοκίας ἐν τισιν εὐθέτοις πεδίοις πρὸς ἰππο-
 μαχίαν ἐπιβαλὼν ὁ Ἀντίγονος μετὰ πάσης τῆς δυνά-
 μεως κατελάβετο τὴν ὑπερκειμένην τῶν πεδίων ὕψω- 20
 7 ρίαν. εἶχε δ' ὁ μὲν Ἀντίγονος κατ' ἐκείνους τοὺς
 καιροὺς πεζοὺς μὲν πλείω τῶν μυρίων, ὧν ἦσαν οἱ
 ἡμίσεις Μακεδόνες, θυμαστοὶ κατὰ τὰς ἀνδραγαθίας,
 ἰππεῖς δὲ δισχιλλοὺς, ἐλέφαντας δὲ τριάκοντα, ὁ δ'
 Εὐμενῆς πεζοὺς μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν δισμυρίων, 25

2 μετὰ τῶν ἐπιφανῶν (del. 2. m.) ἀποστάντων F. 6 συν-
 τόμῳς F, corr. 2. m. in marg. 13 ταῦτα XF. 14 πρὸς om. F.
 16 ἔπεισε] ἐποίησε libri; corr. Steph. (cf. XVIII 49, 2). κατὰ
 μάχην F. 17 στρατοπεδεύοντος πόλιόρμειν F. 18 ἐν τοῖς F;
 cf. Plut. Eum. 9. 19 ἐπιβαλὼν om. RX; ast. not. Steph.
 20 ὕψωρίαν RXF (mut. 2. m. in ει). 22 πλείους F; cf. Wess.
 ad I 92, 2. ὧν ἦσαν om. F, add. 2. m.

ἰππεῖς δὲ πεντακισχιλλούς. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυ- 8
 ρᾶς καὶ τοῦ Ἀπολλωνίδου μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν
 ἰππέων ποιήσαντος ἀλόγως ἀπὸ τῶν ἰδίων διάστασιν
 ἐνίκησεν ὁ Ἀντίγονος καὶ ἀνείλεν τῶν ἐναντίων εἰς
 5 ὀκτακισχιλλούς. ἐκυρλευσε δὲ καὶ τῆς ἀποσκευῆς
 ἀπάσης, ὥστε τοὺς περὶ τὸν Εὐμενῆ στρατιώτας διὰ
 μὲν τὴν ἤτταν καταπλαγῆναι, διὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν
 τῆς ἀποσκευῆς ἀθυμῆσαι.

Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Εὐμενῆς ἐπεβάλετο φεύγειν 41
 10 εἰς Ἀρμενίαν καὶ τῶν ἐν ταύτῃ κατοικούντων τινὰς
 πρὸς τὴν συμμαχίαν συλλαβέσθαι· καταταχόμενος δὲ
 καὶ τοὺς στρατιώτας ὄρων ἀποχωροῦντας πρὸς τὸν
 Ἀντίγονου κατελάβετο χωρίου ὄχυρον ὃ προσηγορεύετο
 Νῶρα. ἦν δὲ τὸ φρούριον τοῦτο παντελῶς μικρὸν 2
 15 διὰ τὸ τὸν περίβολον ἔχειν μὴ πλείω δυεῖν σταδίων,
 κατὰ δὲ τὴν ἐρυμνότητα θαυμαστόν· ἐπὶ γὰρ πέτρας
 ὑψηλῆς εἶχε τὰς οἰκίας συνωκοδομημένας καὶ τὰ μὲν
 ὑπὸ τῆς φύσεως, τὰ δ' ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν χειρῶν κατα-
 20 σκευῆς θαυμαστῶς ἀχύρωτο. εἶχε δὲ καὶ παραθέσεις 3
 σίτου πολλοῦ καὶ ξύλων καὶ ἄλλων ὥστ' εἰς ἔτη πολλὰ
 δύνασθαι χορηγῆσαι πάντα τοῖς εἰς αὐτὴν κατα-
 φυγοῦσι. συνέφυγον δὲ μετ' αὐτοῦ τῶν φίλων οἱ
 ταῖς εὐνοίαις διαφέροντες καὶ κεραιότες συναπο-
 25 θνήσκειν αὐτῷ κατὰ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους· οἱ δὲ
 πάντες ὑπῆρχον ἰππεῖς τε καὶ πεζοὶ περὶ ἑξακοσίους.
 Ἀντίγονος δὲ παραλαβὼν τὴν μετ' Εὐμενοῦς δύναμιν 4

8 ἀθυμῆσαι RF οὐ τοληῆσαι XQ. 10 ἐν τῇ ταύτῃ F.
 12 πρὸς Ἀντίγ. F. 14 cf. Plut. Eum. 10; Strab. XII 2, 6; cf.
 Droysen Hell. II² 1 p. 161 a. 3. παντελῶς] παντί F, corr. 2. m.
 15 πλείων F. 17 συνωκοδομημένας F. 20 καὶ ἄλλων libri;
 correxi ex Plut. Eum. 11. 21 καταφεύγουσι F. 26 cf. XVIII
 53, 7; Plut. Eum. 10.

καὶ τῶν σατραπειῶν καὶ τῶν ἐν ταύταις προσόδων
κύριος γενόμενος, ἔτι δὲ παραλαβὼν πλῆθος χρημάτων
μειζόνων πραγμάτων ᾠρέγετο· οὐκέτι γὰρ οὐδεὶς τῶν
κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡγεμόνων ἀξιόμαχον εἶχε δύναμιν
5 διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν πρωτείων. διὸ ⁵
καὶ πρὸς Ἀντίπατρον κατὰ μὲν τὸ παρὸν προσεποιεῖτο ²⁸⁹
φιλικῶς διακείσθαι, διεγνώκει δὲ τὰ καθ' αὐτὸν ἀσφα-
λισάμενος μηκέτι προσέχειν μήτε τοῖς βασιλεῦσι μήτε
6 Ἀντιπάτρῳ. τὸ μὲν οὖν πρῶτον περιέλαβε τοὺς
καταπεφευγότας εἰς τὸ φρούριον διπλοῖς τοῖς τεύχεσι ¹⁰
καὶ τάφροις καὶ χαρακώμασι θαυμαστοῖς· μετὰ ταῦτα
δ' εἰς σύλλογον ἐλθὼν Εὐμενεὶ καὶ τὴν προϋπάρ-
χουσαν φιλίαν ἀνανεωσάμενος ἔπειθεν αὐτὸν κοινο-
πραγεῖν. ὁ δὲ εἰδὼς τὴν τύχην ὀξέως μεταβάλλουσαν
μειζονας ἦντε φιλανθρωπίας τῆς περὶ αὐτὸν οὔσης ¹⁵
7 περιστάσεως· ᾤετο γὰρ δεῖν αὐτῷ συγχωρηθῆναι τὰς ἐξ
ἀρχῆς δεδομένας σατραπείας καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπάν-
των ἀπόλυσιν. ὁ δὲ Ἀντίγονος περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τὸν
Ἀντίπατρον τὴν ἀναφορὰν ἐποίησατο, τοῦ δὲ χωρίου
τὴν ἱκανὴν φυλακὴν ἀπολιπὼν ᾤρησεν ἐπὶ τοὺς ²⁰
<ἐπι>πορευομένους ἡγεμόνας τῶν πολεμίων καὶ δυνά-
μεις ἔχοντας Ἀλλέταν τε τὸν ἀδελφὸν τοῦ Περδίκκου
καὶ Ἄτταλον τὸν τοῦ στόλου παντὸς κυριεύοντα.

42 Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Εὐμενὴς πρὸς τὸν Ἀντίπατρον
πρεσβευτὰς ἀπέστειλε περὶ τῶν ὁμολογιῶν, ἃν ἦν ²⁵
ἡγούμενος Ἰερώνυμος ὁ τὰς τῶν διαδόχων ἱστορίας

7 τὰ] libri τό; corr. Dind. (cf. XVII 111, 6; XVIII 18 3).
κατ' αὐτὸν R.X. 10 καταφεύγοντας F. 13 αὐτῷ F. 17 διδο-
μένους F. 21 <ἐπι> πορευομένους] πορευομένους libri; corr.
Rhod. (cf. Pol. II 18, 7); πλανωμένους (XVIII 53, 6) vel ὀπολειπο-
μένους (XVIII 44, 1) Unger SB. d. bayr. G. d. W. 1878 p. 408 a. 12.
25 ἦν om. F, s. 2. m.

γεγραφώς. αὐτὸς δὲ πολλαῖς καὶ ποικίλαις κεχρημένος
 τοῦ βίου μεταβολαῖς οὐκ ἐταπεινοῦτο τῷ φρονήματι,
 σαφῶς εἰδὼς τὴν τύχην ὀξείας τὰς εἰς ἀμφοτέρω τὰ
 μέρη ποιουμένην μεταβολάς. ἑώρα γὰρ τοὺς μὲν τῶν 2
⁵ Μακεδόνων βασιλεῖς κενὸν ἔχοντας τὸ τῆς βασιλείας
 πρόσχημα, πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους τοῖς φρονήμασιν
 ἄνδρας διαδεχομένους τὰς ἡγεμονίας, πάντας δὲ ἰδιο-
 πραγεῖν βουλομένους. ἤλπιζεν οὖν, ὅπερ ἦν πρὸς
¹⁰ ἀλήθειαν, πολλοὺς αὐτοῦ χρεῖαν ἔξειν διὰ τε τὴν
 φρόνησιν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πολεμικῶν, ἔτι δὲ τὴν
 ὑπερβολὴν τῆς ἐν τῇ πίστει βεβαιότητος. ὄρων δὲ 3
 τοὺς ἵππους, διὰ τὴν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ τραχύτητα μὴ
 δυναμένους γυμνάζεσθαι, πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἵππο-
 μαχίαις χρεῖαν ἀχρήστους ἔσομένους ἐπενοήσατό τινα
¹⁵ ξένην καὶ παρηλλαγμένην τῶν ἵππων γυμνασίαν. τὰς 4
 γὰρ κεφαλὰς αὐτῶν ταῖς σειραῖς ἀναδεσμεύων ἔκ-
 τινων δοκίων ἢ παττάλων <καὶ> δύο ἢ τρεῖς διχάδας
 ἐωρήσας συνηνάγκαζεν τοῖς ὀπισθίοις ποσὶν ἐπι-
 βεβηκέναι, τοῖς δ' ἐμπροσθεν μόγισ ψάθειν τῆς γῆς
²⁰ μικρὸν ἀπολείποντας· εὐθὺς οὖν ὁ μὲν ἵππος βουλό-
 μενος στηρίζεσθαι τοῖς ἐμπροσθίοις διεπονεῖτο τῷ τε
 σώματι παντὶ καὶ τοῖς σκέλεσι, συμπασχόντων ἀπάν-
 των τῶν κατὰ τὸν ὄγκον μελῶν· τοιαύτης δὲ γυνο-
 μένης κινήσεως ἰδρῶς τε πολὺς ἐκ τοῦ σώματος ἐξ-
²⁵ εχεῖτο καὶ τῇ τῶν πόνων ὑπερβολῇ τὴν ἀκρότητα τῶν
 γυμνασίων τοῖς ζῴοις περιεποιεῖτο. τοῖς δὲ στρατιώ- 5

1 οὗτος R. 3 τὰ om. F, s. 2. m. 10 πολεμίων F.
 17 <καὶ> δύο ἢ τρεῖς διχάδας ἐωρήσας συνηνάγκαζεν] codd.
 δύο ἢ τρεῖς δοκίδας ἐωρήσας καὶ συνηνάγκαζον; cf. Plut. Eum. 11.
 18 αἰωρήσας Rhod. (cf. XVII 66, 3). 19 μόγισ] μόνοις codd.;
 corr. Dind. 20 ἀπολιπόντας F; τοῖς δ' ἔμπρ. ἀπολείποντας
 μικρὸν μόνοις ψάθειν τῆς γῆς X. 23 κατὰ τὸν <ὄγκον> ὄγκον
 III 27, 2. 24 ἐξηχεῖτο F.

ταῖς ἅπασιν τὰς αὐτὰς τροφὰς παρείχετο, μετέχων αὐτοῖς^{29c}
 τῆς λιτότητος, καὶ διὰ τῆς ὁμοίας συμπεριφορᾶς
 πολλὴν εὐνοίαν ἑαυτῷ, τοῖς δὲ συμπεφευγόσι πᾶσιν
 ὁμόνοιαν συγκατεσκεύασε. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν Εὐμενῆ
 καὶ τοὺς συμπεφευγότας εἰς τὴν πέτραν ἐν τούτοις ἦν. ⁵
⁴³ Κατὰ δὲ τὴν Αἴγυπτον Πτολεμαῖος παραδόξως
 ἀποτετριμμένος τὸν τε Περδίκκην καὶ τὰς βασιλικὰς
 δυνάμεις τὴν μὲν Αἴγυπτον ὥσανει τινα <βασιλείαν>
 δορίκτητον εἶχεν. ὄρων δὲ τὴν τε Φοινίκην καὶ τὴν
 Κόλλην ὀνομαζομένην Συρίαν εὐφυῶς κειμένας κατὰ ¹⁰
 τῆς Αἰγύπτου πολλὴν εἰσεφέρετο σπουδὴν κυριεῦσαι
² τούτων τῶν τόπων. ἐξαπέστειλεν οὖν τὴν ἱκανὴν
 δύναμιν καὶ στρατηγόν, ἕνα τῶν φίλων προχειρισά-
 μενος, Νικάνορα. οὗτος δὲ στρατεύσας εἰς τὴν
 Συρίαν Λαομέδοντα μὲν τὸν σατράπην ἐξώγησε, τὴν ¹⁵
 δὲ Συρίαν ἅπασαν ἐχειρώσατο. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς
 κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεις προσαγαγόμενος καὶ ποιήσας
 ἐμφρούρους ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, σύντομον
 τὴν στρατείαν καὶ πρακτικὴν πεποιημένος.
⁴⁴ Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι ²⁰
 κατέστησαν ὑπάτους Κόιντου Ποπίλλιον καὶ Κόιντου

³ δὲ om. F. πᾶσι (R) καὶ ὁμόνοιαν F. ⁴ ἐγκατεσκεύασε
 Dind. κατὰ] περι F. ⁸ <βασιλείαν> recte add. Nitsche,
 „König Philipps Brief an d. Athener u. Hier. v. Kardia“ p. 17
 a. 1 et Kallenb. I p. 18. ⁹ δορίκτητον F. τε om. F. ¹⁰ εὐ-
 φυῶς] εὐκλεῶς F, corr. 2. m. in marg. ¹² τόπων] πόλεων
 libri; corr. Dind. (cf. XIX 44, 5). ¹³ προχειρισάμενος F, corr.
 2. m. ¹⁷ κατὰ Φοινίκην F. ¹⁹ στρατιάν F, corr. 2. m.
²⁰ exciderunt biennii res gestae; de quaestione chronologica
 cf. Reuss (Hier. v. Kard. p. 162; Jahrb. f. Philol. XLII p. 671);
 Kallenb. l. l.; Nissen, Rh. Mus. XXV p. 25. 34; Mommsen, Röm.
 Forsch. II p. 232; Binneboessel, Unters. über Quellen u. Gesch.
 d. 2. Samniterkr. p. 26. ²¹ Ποπίλλιον R XV Ποπίλλιον F;
 cf. Liv. IX 7.

Πόπλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀντίγονος καταπεπολεμηκῶς
 τοὺς περὶ τὸν Εὐμενῆ ἔκρινε στρατεύειν ἐπὶ τὸν
 Ἀλκίταν καὶ Ἄτταλον· οὗτοι γὰρ ὑπελείποντο τῶν
 Περδίκκου φίλων καὶ οἰκείων ἡγεμόνες μὲν ἀξιόλογοι,
 5 στρατιώτας δ' ἔχοντες ἱκανοὺς ἀμφισβητῆσαι πραγ-
 μάτων. ἀναξεύξας οὖν μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ
 Καππαδοκίας προῆγεν ἐπὶ τὴν Πισιδικὴν, ἐν ἣ συν-
 ἔβαινε διατρέβειν τοὺς περὶ τὸν Ἀλκίταν. ὀξείαν δὲ 2
 καὶ παντελεῶς ἐπιτεταμένην τὴν πορείαν ποιησάμενος
 10 ἐν ἡμέραις ἑπτὰ καὶ ταῖς ἴσαις νυξὶ διήνυσε σταδίους
 δισχιλλίους καὶ πεντακοσίους εἰς τὴν ὀνομαζομένην
 Κρητῶν πόλιν. λαθῶν δὲ τοὺς πολεμίους διὰ τὴν
 ὀξύτητα τῆς πορείας καὶ γενόμενος πλησίον αὐτῶν
 ἀγνοούντων τὴν παρουσίαν ἔφθασεν ἀκρολοφίας τινὰς
 15 καὶ δυσχωρίας προκαταλαβόμενος. οἱ δὲ περὶ τὸν 3
 Ἀλκίταν πυθόμενοι τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων τὴν
 μὲν φάλαγγα ταχέως ἐξέταξαν, τοῖς δ' ἰππεῦσι προσ-
 πεσόντες τοῖς τὴν ἀκρόρειαν προκατέχουσιν ἐφιλο-
 τιμοῦντο βίᾳ κρατῆσαι καὶ ἀπὸ τῆς ἀκρολοφίας ἐκ-
 20 βαλεῖν. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς καὶ πολλῶν 4
 παρ' ἀμφοτέρων πεσόντων ὁ μὲν Ἀντίγονος ἔχων ἰπ-
 291 πείσ ἐξακισχιλλίους ἀπὸ κράτους ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν τῶν
 ἐναντίων φάλαγγα, σπεύδων ἀποκόψαι τῶν περὶ τὸν
 Ἀλκίταν τὴν ἐπὶ ταύτην καταφυγῆν. οὗ συντελε- 5
 25 σθέντος οἱ μὲν ἐπὶ τῆς ἀκρορείας ὄντες, πολὺ τοῖς τε
 πλήθεισιν ὑπερέχοντες καὶ τῇ δυσχωρίᾳ τῶν τόπων

5 ἔχοντας F, c. 2. m. <τῶν> vel <μειζόνων> πραγμ.
 Kallenb. I p. 18; at cf. XVIII 49, 1; XIX 70, 2. 12 Κρητῶν
 πόλις] cf. Pol. V 72, 5; Κρητόπολις Ptol. V 5, 5; Droysen Hell.
 II² 1 p. 168 a. 4. 17 ἔταξαν R, corr. 1. m. 18 προκατέχουσιν]
 προκαταλαβοῦσιν F. 21 ἀμφοτέροις F. 24 ταύτη F. 25 πολ-
 λοί F. 26 δυσχωρία F.

πλεονεκτοῦντες, ἐτρέψαντο τοὺς προσμαχομένους. οἱ
 δὲ περὶ τὸν Ἀλκίταν τῆς μὲν ἐπὶ τοὺς πεζοὺς κατα-
 φυγῆς ἀποκεκλισμένοι, τῷ δὲ πλήθει τῶν πολεμίων
 εἰς μέσον ἀπειλημένοι πρόδηλον εἶχον τὴν ἀπώλειαν.
 διὸ καὶ τῆς σωτηρίας δυσβοηθήτου γενομένης ὁ μὲν ⁵
 Ἀλκίτας πολλοὺς ἀποβαλὼν μόλις διεξέπεσε πρὸς τὴν
 45 τῶν πεζῶν φάλαγγα, ὁ δ' Ἀντίγονος ἐξ ὑπερδεξίων
 τόπων ἐπαγαγὼν τοὺς τε ἐλέφαντας καὶ πᾶσαν τὴν
 δύναμιν κατεπλήξατο τοὺς πολεμίους πολὺ τοῖς πλή-
 θεσι λειπομένους· ἦσαν γὰρ οἱ σύμ[μαχοι] πάντες ¹⁰
 πεζοὶ μὲν μύριοι καὶ ἑξακισχίλιοι, ἵππεις δὲ ἑννα-
 κόσιοι, οἱ δ' Ἀντιγόνου χωρὶς τῶν ἐλεφάντων πεζοὶ
 μὲν πλείους τῶν τετρακισμυρίων, ἵππεις δὲ ὑπὲρ τοὺς
 2 ἑπτακισχιλίους. ἅμα δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐπιόντων κατὰ
 μέτωπον καὶ τῶν ἱππέων διὰ τὸ πλήθος πανταχῇ ¹⁵
 περιγεομένων, ἔτι δὲ τῶν πεζῶν πολλαπλασίων καὶ
 κρειττόνων ὕψτων ταῖς ἀρεταῖς καὶ τὴν στήσιν ὑπερ-
 δεξιῶν ἐχόντων πολλὸς θόρυβος καὶ φόβος κατεῖχε τοὺς
 περὶ τὸν Ἀλκίταν· διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὀξύτητος
 καὶ τῆς ἐνεργείας οὐδ' ἐντάξει καλῶς τὴν φάλαγγα ²⁰
 3 κατίσχυσε. τροπῆς δὲ παντελοῦς γενομένης Ἀττάλος
 μὲν καὶ Λόκιμος καὶ Πολέμων καὶ πολλοὶ τῶν ἀξιο-
 λόγων ἠγεμόνων ἐξωργήθησαν, Ἀλκίτας δὲ μετὰ τῶν
 ἰδίων ὑπασπιστῶν καὶ παιδῶν ἔφυγε μετὰ τῶν Πισι-
 δῶν τῶν συστρατευομένων εἰς πόλιν Πισιδικὴν ὕνομα ²⁵

1 τοὺς μαχομένους R^X τοὺς προμαχομένους F; corr. Dind.
 3 ἀποκεκλισμένοι F, c. 2. m.; ἀποκεκλιμένοι Dind. 6 μόλις
 Dind. 10 σύμμαχοι corr. (cf. Hertl. III p. 30); scribam σύμ-
 παντες. 16 περιγεομένων] περιγεομένων codd.; corr. Wess.
 21 κατίσχυσε F. 24 τῶν παιδῶν F; μετὰ τῶν ἰδίων ὑπασ-
 πιστῶν καὶ τῶν Πισιδῶν τῶν σ. Bezzel p. 36.

Τερμησσόν. ὁ δ' Ἀντίγονος τούτους μὲν καθ' ὁμολο- 4
 γίαν παραλαβών* τοὺς λοιποὺς εἰς τὰ ἴδια τάγματα
 κατέταξε καὶ φιλανθρώπως αὐτοῖς χρησάμενος ἠύξησε
 τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐ μετρίως. οἱ δὲ Πισίδαι τὸν 5
 5 ἀριθμὸν ὄντες εἰς ἑξακισχιλλοὺς καὶ ταῖς ἀλκαῖς δια-
 φέροντες παρεκάλουν τὸν Ἀλκέατα θαρρεῖν, ἐπαγγελλό-
 μενοι μὴδ' ἐνὶ τῷ τρόπῳ ἐγκαταλείψειν αὐτόν. διέκειντο
 γὰρ πρὸς αὐτὸν εὐνοικῶς καθ' ὑπερβολὴν διὰ τοιαύτας
 τινὰς αἰτίας.
 10 Ἀλκέτας μετὰ τὸν Περδίκκου θάνατον οὐκ ἔχων 46
 συμμάχους κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔκρινε τοὺς Πισίδας εὐερ-
 γετεῖν, νομίζων ἔξειν συμμάχους πολεμικοὺς ἄνδρας
 292 καὶ χώραν ἔχοντας δυσέμβολον καὶ μεστὴν ὄχυρῶν
 φρουρίων. διόπερ ἐν ταῖς στρατείαις παρὰ πάντας 2
 15 τοὺς συμμάχους ἐτίμα περιττότερον τούτους καὶ τὰς
 μὲν ἐκ τῆς πολεμίας ὠφελείας ἐμέριζεν αὐτοῖς, διδοὺς
 τῶν λαφύρων τὰ ἡμίση, κατὰ δὲ τὰς ἡμίλιας λόγοις
 φιλανθρώποις χρώμενος καὶ κατὰ τὰ σύνδειπνα καθ'
 ἡμέραν τοὺς ἀξιολογωτάτους ἐν μέρει παραλαμβάνων
 20 ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις, ἔτι δὲ τιμῶν πολλοὺς δωρεαῖς ἀξιο-
 λόγοις ἰδίους ταῖς εὐνοίαις κατεσκεύασεν. διόπερ καὶ 3
 τότε τὰς ἐλπίδας ἔχοντας ἐν τούτοις Ἀλκέτου τῶν ἐλπί-
 δων αὐτὸν οὐ διεψεύσαντο. τοῦ γὰρ Ἀντιγόμου μετὰ πά-
 σης τῆς δυνάμεως πλησίον τῆς Τερμησσοῦ καταστρατο-

1 Τερμισσόν F, corr. 2. m.; cf. Ptol. V 5, 5; Droysen Hell.
 II² 1 p. 170 a. 3. τούτους (τοὺς F, corr. 2. m.) depravatam esse
 arbitratur Hertlein II, 2 p. 9 aut lacunam post μὲν statuendam
 esse; ego post παραλαβών perisse quaedam censeo quae licet
 suppleas ex eis quae leguntur XIX 16, 1 <καὶ τοὺς ἡγεμόνας
 ἐν τινι φρουρίῳ καθ' ὑπερβολὴν ὄχυρῶ φυλάττων>. 5 εἰς ἑξα-
 κισχιλλοὺς] ἑξακισχιλίου F. 8 διὰ τοιαύτης τινὸς (τινὰς 2. m.)
 αἰτίας F. 11 Πισιδούς X. 15 τὰ μὲν F. 16 ὠφελίας R,
 corr. 2. m. 24 Τερμισσοῦ F.

πεδεύσαντος καὶ τὸν Ἀλκέταν ἐξαίτοῦντος, ἔτι δὲ τῶν
 πρεσβυτέρων συμβουλευόντων ἐκδοῦναι συστραφέντες οἱ
 νεώτεροι πρὸς τοὺς γονεῖς διαστάντες ἐψηφίσαντο πᾶν
 4 ὑπομένειν δεινὸν ἔνεκα τῆς τούτου σωτηρίας. οἱ δὲ
 πρεσβύτεροι τὸ μὲν πρῶτον πείθειν ἐπεχείρουν τοὺς 5
 νέους μὴ δι' ἓνα Μακεδόνα περιδεῖν τὴν πατρίδα
 γινομένην δοριάλατον· ἐπεὶ δ' ἀμετάθετον αὐτῶν τὴν
 ὀρμὴν ἐώρων, λάθρα συμφρονήσαντες ἐξέπεμψαν νυκτὸς
 πρεσβείαν πρὸς Ἀντίγονον, ἐπαγγελλόμενοι τὸν Ἀλκέ-
 5 ταν ἢ ζῶντα παραδώσειν ἢ τετελευτηηότα. ἤξιουν δ' 10
 αὐτὸν ἐφ' ἡμέρας τιναὺς προσβάλλοντα τῇ πόλει καὶ δι'
 ἀκροβολισμῶν ἐλαφρῶν προαγόμενον τοὺς ἐκ τῆς
 πόλεως ὑποχωρεῖν ὡς φεύγοντα· τούτου γὰρ γενομένου
 καὶ τῶν νεωτέρων περὶ τὴν μάχην ἐκτὸς τῆς πόλεως
 ἀσχολουμένων λήψεσθαι καιρὸν οἰκτεῖον ταῖς ἰδίαις 15
 6 ἐπιβολαῖς. ὁ δ' Ἀντίγονος πεισθεὶς ὑπ' αὐτῶν καὶ
 μακρὰν τῆς πόλεως μεταστρατοπεδεύσας διὰ τῶν ἀκρο-
 βολισμῶν προσεπᾶτο τοὺς νέους εἰς τὸν ἐκτὸς τῆς
 7 πόλεως ἀγῶνα. οἱ δὲ πρεσβύτεροι μεμονωμένον
 ὄρῳντες τὸν Ἀλκέταν καὶ τῶν τε δούλων τοὺς πιστο- 20
 τάτους καὶ τῶν ἀκμαζόντων πολιτῶν ἐπιλέξαντες τοὺς
 μὴ συστρατευομένους τῷ Ἀλκέτᾳ τὴν ἐπιθεσίαν ἐποιή-
 σαντο κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν νέων. ζωορῆσαι μὲν
 οὖν αὐτὸν οὐ κατέσχυσαν (ἔφθασε γὰρ αὐτὸν δια-
 χειρισάμενος, ὅπως μὴ ζῶν ὑποχείριος γένηται τοῖς 25
 πολεμοῖς), τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ θέντες ἐπὶ κλινίδιον καὶ
 συγκατακαλύψαντες εὐτελεῖ τρίβωνι κατὰ τὰς πόδας

4 ἔνεκεν F. 5 τοὺς μὲν νέους F. 9 Ἀλκέτα F, ν add.
 2. m. 11 προσβαλόντα F. 12 προαγόμενον RX προαγαγό-
 μενον F. 22 συνεστρατευμένους Hertl III p. 30. 24 αὐτὸν XF.
 27 συγκατακαλύψαντες F, corr. 2. m. τρίβωνι F.

ἐξήνεγκαν καὶ λαθόντες τοὺς ἀκροβολιζομένους παρ-
 ἔδωκαν Ἀντιγόνῳ. διὰ δὲ τῆς ἰδίας ἐπινοίας ἐκ τῶν⁴⁷
 κινδύνων ἐξελόμενοι τὴν πατρίδα τὸν μὲν πόλεμον
 ἀπεστρέψαντο, τὴν δὲ πρὸς τοὺς νέους ἀλλοτριότητα
⁵ φρυγεῖν οὐ κατίσχυσαν· οὗτοι γὰρ ἀπὸ τῆς μάχης ἐπαν-
 ελθόντες καὶ τὸ πεπραγμένον ἀκούσαντες πρὸς τοὺς
 ἰδίους ἀπηγριώθησαν διὰ τὴν πρὸς Ἀλκίταν ὑπερ-
 βολὴν τῆς εὐνοίας. καὶ τὸ μὲν πρῶτον καταλαβόμενοι ²
 μέρος τῆς πόλεως ἐψηφίσαντο τὰς μὲν οἰκίας ἐμπρῆσαι,
¹⁰ μετὰ δὲ τῶν ὄπλων ἐκχυθέντας ἐκ τῆς πόλεως καὶ
²⁹³ τῆς ὀρεινῆς ἐχομένους πορθεῖν τὴν ὑπ' Ἀντίγονου
 τεταγμένην χώραν, ὕστερον δὲ μετανοήσαντες τοῦ μὲν
 ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν ἀπέσχοντο, δόντες δ' ἑαυτοὺς εἰς
 ληστείας καὶ καταδρομὰς πολλὴν τῆς πολεμίας χώραν
¹⁵ κατέφθειραν. ὁ δ' Ἀντίγονος παραλαβὼν τὸ σῶμα καὶ ³
 κατακισσάμενος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ τοῦ νεκροῦ σῆψιν
 λαβόντος ἀφείς αὐτὸν ἄταφον ἀνέξευξεν ἐκ τῆς Πισι-
 δικῆς. οἱ δὲ τῶν Τερμησέων νέοι φυλάττοντες τὴν
 πρὸς τὸν ἡμισμῆνον εὐνοίαν τό τε σῶμα ἀνείλαντο
²⁰ καὶ λαμπρῶς ἐκήδευσαν. οὕτως ἢ τῆς εὐεργεσίας
 φύσις, ἴδιόν τι φίλτρον ἔχουσα πρὸς τοὺς εἰς πεποιτη-
 κότας, ἀμετάθετον διαφυλάττει τὴν εἰς αὐτοὺς εὐνοίαν.
 ὁ δ' οὖν Ἀντίγονος ἀναξεύξας ἐκ τῆς Πισιδικῆς προῆγεν ⁴
 ἐπὶ Φρυγίας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. ὡς δὲ κατήν-
²⁵ τησεν εἰς Κρητῶν πόλιν, ἤκεν πρὸς αὐτὸν Ἀριστόδημος
 ὁ Μιλήσιος ἀπαγγέλλων ὅτι Ἀντίπατρος μὲν τετελεύ-
 τηκεν, ἢ δὲ τῶν ὄλων ἡγεμονία καὶ τῶν βασιλέων ἢ

⁴ ἀπεστρέψαντο codd. (cf. XVII 43, 5); ἀπετρίψαντο Wess.
⁵ οὐκ ἴσχυσαν F. ¹⁰ ἐκχυθέντες F. ¹¹ ἐχομένοις F.
¹⁶ σίψην F. ²² πρὸς αὐτούς F. ²⁶ ἀπαγγείλας F. ²⁷ βασι-
 λέων ἐπιμέλεια F.

ἐπιμέλεια μεταπέπτωκεν εἰς Πολυπέρχοντα τὸν Μακε-
 5 δόνα. ἡσθεῖς δ' ἐπὶ τοῖς γεγυνοῖσι μετέωρος ἦν ταῖς
 ἐλπίσι καὶ διανοεῖτο τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔχουσθαι
 πραγμάτων καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἡγεμονίας μηδενὶ παρα-
 χωρεῖν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν. 5
 48 Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀντιπάτρου περιπεσόντος
 ἀρρωστίᾳ βαρυτέρῃ καὶ τοῦ γήρωος συνεργοῦντος πρὸς
 τὴν ἀπόλυσιν τοῦ βίου Ἀθηναῖοι μὲν ἐξέπεμψαν πρεσ-
 βευτὴν πρὸς Ἀντίπατρον Δημάδην, δοκοῦντα καλῶς
 πολιτεύεσθαι τὰ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ἀξιοῦντες τὸν 10
 Ἀντίπατρον, καθάπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς ἀμολογηκώς, ἐξ-
 2 ἀγαγεῖν τὴν φρουρὰν ἐκ τῆς Μουνηχίας. ὁ δ' Ἀντί-
 πατρος τὸ μὲν πρῶτον εὐνοικῶς διέκειτο πρὸς τὸν
 Δημάδην, ὕστερον δὲ Περδίκκου τελευτήσαντος καὶ
 τινῶν [βασιλικῶν] ἐπιστολῶν εὐρεθεισῶν ἐν τοῖς βασι- 15
 λικοῖς γράμμασιν, ἐν αἷς ἦν ὁ Δημάδης παρακαλῶν
 τὸν Περδίκκον κατὰ τάχος διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώ-
 πην ἐπ' Ἀντίπατρον, ἀπηλλοτριώθη πρὸς αὐτὸν καὶ
 3 κεκρυμμένην ἐτήρει τὴν ἔχθραν. διόπερ τοῦ Δημάδου
 κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ δήμου δεδομένας ἐντολὰς ἀπαιτοῦν- 20
 τος τὴν ἐπαγγελίαν καὶ παρρησιωδέστερον ἀπειλή-
 σαντος περὶ τῆς φρουρᾶς ὁ μὲν Ἀντίπατρος οὐδεμίαν
 δοῦς ἀπόκρισιν παρέδωκε τοῖς ἐπὶ τὰς τιμωρίας τεταγ-
 μένοις αὐτόν τε τὸν Δημάδην καὶ τὸν υἱὸν Δημέαν
 4 συμπρεσβεύοντα τῷ πατρὶ. οὗτοι μὲν οὖν ἀπαχθέντες 25
 εἰς τι οἴκημα εὐτελὲς ἐθανατώθησαν διὰ τὰς προειρη-

1 Πολυπέρχοντα F, σ add. 2. m. 5 ἦν om. F. 15 [βασι-
 λικῶν] codd. omnes (post ἐπιστολῶν F); recte del. Dind.
 16 αἷς] οἷς libri; corr. Dind. 18 ἀπηλλοτριώθη F. καὶ κε-
 κρυμμένην ἐτήρει τὴν ἔχθραν] κεκρυμμένην ἔχων τὴν ἔχθραν F.
 24 Δημάδιαν K (ε suprascr. 2. m.) X Δημέαν F; Δημέαν Plut.
 Phoc. 30. Dem. 31; Athen. XIII 591 f.; Suid.

μένας αἰτίας. ὁ δ' Ἀντίπατρος ἐσχάτως ἤδη διακεί-
 μενος ἀπέδειξεν ἐπιμελητὴν τῶν βασιλέων Πολυπέρ-
 χοντα καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα, πρεσβύτατον σχεδὸν
 ὄντα τῶν Ἀλεξάνδρῳ συνεστρατευμένων καὶ τιμώμενον
 5 ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν Μακεδουίαν, τὸν δ' υἱὸν Κάσσανδρον
 χιλιάρχον καὶ δευτερεύοντα κατὰ τὴν ἔξουσίαν. ἡ δὲ 5
 τοῦ χιλιάρχου τάξις καὶ προαγωγή τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ
 τῶν Περσικῶν βασιλέων εἰς ὄνομα καὶ δόξαν προήχθη,
 294 μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπ' Ἀλεξάνδρου μεγάλης ἔτυχεν
 10 ἔξουσίας καὶ τιμῆς, ὅτε καὶ τῶν ἄλλων [τῶν] Περ-
 σικῶν νομίμων ζηλωτῆς ἐγένετο. διὸ καὶ Ἀντίπατρος
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν τὸν υἱὸν Κάσσανδρον ὄντα
 νέον ἀπέδειξε χιλιάρχον. οὐ μὴν ὁ Κάσσανδρός γε τῆ 49
 [τοῦ πατρὸς] τάξει συνευδοκήθη, δεινὸν ἠγούμενος εἰ
 15 τὴν τοῦ πατρὸς ἡγεμονίαν ὁ μὴ προσήκων κατὰ γένος
 διαδέξεται καὶ ταῦθ' υἱοῦ <γ' ὄντος τοῦ> δυναμένου
 πραγμάτων ἠγείσθαι καὶ δεδωκότος ἤδη πείραν ἱκανὴν
 ἀρετῆς τε καὶ ἀνδρείας. τὸ μὲν οὖν πρῶτον εἰς 2
 ἀργὸν βαδίσας μετὰ τῶν φίλων τούτοις [τε] διελέγετο
 20 πολλὴν ἔχων εὐκαιρίαν καὶ σχολὴν περὶ τῆς τῶν ὄλων
 ἡγεμονίας· ἕκαστον δ' αὐτῶν ἐκλαμβάνων κατ' ἰδίαν
 προετρέπετο συγκατασκιευνάξειν αὐτῷ τὴν δυναστείαν
 καὶ μεγάλας ἐπαγγελίας πείσας ἐτοίμους ἐποιήσατο
 πρὸς τὴν κοινοπραγίαν. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ πρὸς 3

2 τῶν βασιλέων] τοῦ βασιλέως F, corr. 2. m. 4 τῷ Ἀλ. F.
 7 προαγωγή RX προαγωγή F (σ ab 2. m. addito); corr. Wess.
 (cf. XVIII 62, 3). 10 [τῶν] del. 14 [τοῦ πατρὸς] r. del. Dind.
 15 κατὰ τὸ γένος F (cf. Kallenb. I p. 18; at cf. II 47, 7; IV 55, 2).
 16 <γ' ὄντος τοῦ> add. cum Hertl. III p. 31 (cf. XVIII 50, 2).
 18 οὖν om. X. 19 [τε] del. Dind. 20 πολλὴν ἔχων εὐκαιρίαν]
 πολλὴν τὴν εὐκαιρίαν F. ὄλων om. F lacuna punctis expleta;
 Μακεδόνων Q. 22 προέτρεπε F. 24 κοινωνίαν καὶ κοινο-
 πραγίαν X.

Πτολεμαῖον λάθρα πρεσβευτάς, τὴν τε φίλιαν ἀνα-
 νεύμενος καὶ παρακαλῶν συμμαχεῖν αὐτῷ καὶ ναυ-
 τικὴν δύναμιν πέμψαι τὴν ταχίστην ἐκ τῆς Φοινίκης
 ἐπὶ τὸν Ἑλλάσποντον. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς
 ἄλλους ἡγεμόνας καὶ πόλεις ἐξέπεμψε τοὺς προτρεψο- 5
 μένους ἑαυτῷ συμμαχεῖν. αὐτὸς δὲ κυνηγίαν ἐπὶ
 4 πολλὰς ἡμέρας συστησάμενος ἀνύποπτον ἑαυτὸν ἐποίει
 τῆς ἀποστάσεως. Πολυπέρχων δὲ παραλαβὼν τὴν τῶν
 βασιλέων ἐπιμέλειαν καὶ συνεδρεύσας μετὰ τῶν φίλων
 Ὀλυμπιάδα μὲν σὺν τῇ τῶν συνέδρων γνώμῃ μετ- 10
 επέμπετο, παρακαλῶν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Ἀλεξάνδρου
 υἱοῦ παιδὸς ὄντος παραλαβεῖν καὶ διατρέβειν ἐν Μακε-
 δονίᾳ τὴν βασιλικὴν ἔχουσαν προστασίαν· ἢ δ' Ὀλυμ-
 πιάς ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις ἐτύγγανεν εἰς Ἡπειρον
 πεφευγυῖα διὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον ἀλλοτριότητα. 15
 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐν τούτοις ἦν.
 50 Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν διαβοηθείσης τῆς Ἀντιπάτρου
 τελευτῆς ἀρχὴ πραγμάτων καινῶν ἐγίνετο καὶ κίνησις,
 τῶν ἐν ἔξουσίαις ὄντων ἰδιοπραγεῖν ἐπιβαλομένων.
 τούτων δὲ πρῶτος μὲν Ἀντίγονος προουενικῶς Εὐμενῆ 20
 περὶ Καππαδοκίαν καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ δυνάμεις παρ-
 ειληφώς, καταπεπολεμηκῶς δ' Ἀλκίταν καὶ Ἄτταλον
 περὶ τὴν Πισιδικὴν καὶ τὰς δυνάμεις τὰς μετ' αὐτῶν
 ἀνειληφώς, πρὸς δὲ τούτοις ὑπ' Ἀντιπάτρου τῆς Ἀσίας
 στρατηγὸς αὐτοκράτωρ ἡρημένος, ἕμα δὲ καὶ μεγάλης 25
 δυνάμεως ἡγεμῶν ἀποδεδειγμένος πλήρης ἦν ὄγκου
 2 καὶ φρονήματος. περιβαλλόμενος δὲ ταῖς ἐλπίσι τὴν
 τῶν ὄλων ἡγεμονίαν ἔγνω μὴ προσέχειν μήτε τοῖς

7 αὐτὸν F. 11 τὴν ἐπιμέλειαν παραλαβεῖν F. 13 ἔχουσα F.
 14 ἐπάνω] ἔμπροσθεν F. 17 διαφημισθείσης F. 19 καινο-
 πραγεῖν F. ἐπιβαλλόμενων F (cf. Hultsch pr. Pas. p. 12).

βασιλεῦσι μήτε τοῖς ἐπιμεληταῖς αὐτῶν· ὑπελάμβανε
 γὰρ αὐτὸν κρείττω δύναμιν ἔχοντα τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν θησαυρῶν κύριον ἔσεσθαι, μηδενὸς ὄντος τοῦ
 δυναμένου πρὸς αὐτὸν ἀντιτάξασθαι. εἶχε γὰρ κατ' 3
 5 ἐκείνου τὸν χρόνον στρατιώτας πεζοὺς μὲν ἑξακισ-
 μυρίους, ἵππεις δὲ μυρίους, ἐλέφαντας δὲ τριάκοντα·
 χωρὶς δὲ τούτων ἐτοίμας ποιήσασθαι καὶ ἄλλας δυνά-
 μεις ἤλπιζεν, ἂν ἡ χρεῖα, δυναμένης τῆς Ἀσίας χορη-
 295 γεῖν ἀνεκλείπτως τοῖς στρατολογουμένοις ξένοις τὰς
 10 μισθοφορίας. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς Ἰερώνυμον μὲν 4
 τὸν τὰς ἰστορίας γράψαντα μετεπέμψατο, φίλον ὄντα
 καὶ πολίτην Εὐμενοῦς τοῦ Καρδιανοῦ τοῦ συμπεφευ-
 γότος εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Νῶρα. τοῦτον δὲ
 μεγάλαις δωρεαῖς προκαλεσάμενος ἐξαπέστειλε πρε-
 15 σβευτήν πρὸς τὸν Εὐμενῆ, παρακαλῶν τῆς μὲν περὶ
 Καπαδοκίαν μάχης γενομένης πρὸς αὐτὸν ἐπιλαθέ-
 σθαι, γενέσθαι δὲ φίλον καὶ σύμμαχον αὐτῷ καὶ λαβεῖν
 δωρεὰς πολλαπλασίους ὧν πρότερον ἦν ἐσχηκώς καὶ
 σατραπείαν μελίζονα καὶ καθόλου πρωτεύοντα τῶν παρ'
 20 ἑαυτοῦ φίλων κοινωνῶν ἔσεσθαι τῆς ὅλης ἐπιβολῆς.
 εὐθύς δὲ καὶ τῶν φίλων συναγαγὼν συνέδριον καὶ 5
 περὶ τῆς τῶν ὅλων ἐπιβολῆς κοινοσάμενος διέγραψε
 τῶν ἀξιολόγων φίλων οἷς μὲν σατραπείας, οἷς δὲ
 στρατηγίας· πᾶσι δὲ μεγάλας ἐλπίδας ὑποθεὶς προθύ-
 25 μους κατεσκεύασε πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιβολάς. διενοεῖτο
 γὰρ ἐπελθεῖν τὴν Ἀσίαν καὶ τοὺς μὲν προὔπαρχοντας

2 αὐτόν XF. κρείττω ἔχοντα δύναμιν F. 7 ἐτοίμους F,
 corr. 1. m. ποιήσεσθαι Dind. καὶ <τὰς> ἄλλας Rhod. δυνά-
 μεις ὅς ἤλπιζεν F. 10 μισθοφορίας F. 14 προκαλεσάμενος F.
 20 ἑαυτῷ F. ἔσεσθαι] γενέσθαι Hertl. II, 2 p. 10. ὅλης om. F.
 21 συνάγων F. 22 ἐπιβολῆς (ἐπιβουλῆς X) libri (cf. Pol. I 3, 6);
 ἐπιθέσεως Dind. 26 προὔπαρχοντας] ἄρχοντας F.

σατράπας ἐκβαλεῖν, πρὸς δὲ τῶν ἑαυτοῦ φίλων καθ-
ιστάναι τὰς ἡγεμονίας.

51 Τούτου δὲ περὶ ταῦτ' ὄντος Ἀρριδαῖος <ὁ> τῆς ἐφ'
Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας σατράπης, γνούς αὐτοῦ τὴν ἐπι- 5
βολήν, ἐκρινεν ἀσφαλίσάμενος τὰ κατὰ τὴν ἰδίαν
σατραπείαν καὶ τὰς ἀξιολογωτάτας πόλεις φρουραῖς
περιλαμβάνειν. οὔσης δὲ τῆς τῶν Κυζικηνῶν πόλεως
ἐπικαιροτάτης καὶ μεγίστης ἀνέξουξεν ἐπ' αὐτὴν ἔχων
πεζοὺς μὲν μισθοφόρους πλείους τῶν μυρίων, Μακε- 10
δόνας δὲ χίλους, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας
πεντακισίους, ἱππεῖς δὲ ὀκτακισίους, βέλη δὲ παντο-
δαπὰ καὶ καταπέλτας ὀξυβελεῖς τε καὶ πετροβόλους
καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν πᾶσαν τὴν ἀνήκουσαν πρὸς
2 πολιορκίαν. ἄφνω δὲ προσπεσὼν τῇ πόλει καὶ τὸν
πολὺν ὄχλον ἀπολαβὼν ἐπὶ τῆς χώρας εἴχετο τῆς 15
πολιορκίας καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει καταπληξάμενος
ἠνάγκαζε δέχεσθαι φρουράν. οἱ δὲ Κυζικηνοὶ παρα-
δόξου τῆς ἐπιθέσεως γενομένης καὶ τῶν μὲν πλείστων
ἐπὶ τῆς χώρας ἀπειλημμένων, ὀλίγων δ' ὄντων τῶν
ὑπολειμμένων ἀπαράσκεινοι παντελῶς ὑπῆρχον πρὸς 20
3 τὴν πολιορκίαν. ὅμως δὲ κριναντες ἀντέχεσθαι τῆς
ἐλευθερίας φανερωῶς μὲν πρέσβεις ἐξέπεμψαν τοὺς
διαλεξομένους τῷ Ἀρριδαίῳ λῦσαι τὴν πολιορκίαν·
ποιήσειν γὰρ πάντα τὴν πόλιν Ἀρριδαίῳ πλὴν τοῦ
δέξασθαι φρουράν· λάθρα δὲ τοὺς νέους ἀθροίζουτες 25
καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς εὐθέτους ἐπιλεγόμενοι καθ-

2 καθιστάναι RX. 3 <ὁ> add. Dind. 4 ὁ σατράπης F.
ἐπιβολήν X. 7 διαπαρалаβάνειν F; διαλαμβάνειν Dind.
9 μυρίων] ante μ. litterae quaedam erasae F. 12 τε om. F.
14 τὸν πολὺν ὄχλον — 16 ἐν τῇ πόλει om. F, suppl. 2. m. in marg.
15 ἀπολαβὼν] ἀναλαβὼν libri; corr. Wess. ex v. 19; καταλαβὼν
Rhod. 17 ἠνάγκαζε RX. 22 ἀνέπεμψαν F, corr. 2. m.

ὠπλιζον καὶ τὸ τεῖχος ἀνεπλήρουν τῶν ἀμυνομένων.
 τοῦ δὲ Ἀρριδαίου βιαζομένου δέχεσθαι φρουρὰν ἔφη- 4
 σαν βούλεσθαι τῷ δήμῳ προσανενεργεῖν περὶ τούτου.
 συγχωρήσαντος δὲ τοῦ σατραπῆος λαβόντες ἀνοχὴν
 5 ταύτην τε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα βέλτιον
 παρεσκευάσαντο τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν. ὁ δ' Ἀρρι- 5
 δαῖος καταστρατηγηθεὶς καὶ τὸν οἰκεῖον ἑαυτῷ προ-
 ἔμενος καιρὸν διεσφάλῃ τῆς ἐλπίδος· οἱ γὰρ Κυζικηνοὶ
 296 πόλιν ἔχοντες ὄχυρὰν καὶ παντελῶς εὐφύλακτον ἀπὸ
 10 τῆς γῆς διὰ τὸ χερρόνησον αὐτὴν εἶναι καὶ θαλαττοκρα-
 τοῦντες ῥαδίως ἠμύνοντο τοὺς πολεμίους. μετεπέμ- 6
 ποντο δὲ καὶ παρὰ Βυζαντίων στρατιώτας καὶ βέλη
 καὶ τᾶλλα τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν πολιορκίαν· ὧν ἅπαντα
 συντόμως καὶ προθύμως χορηγησάντων ἀνέλαβον ἑαυ-
 15 τοὺς ταῖς ἐλπίσι καὶ πρὸς τοὺς κινδύνους εὐθαρσεῖς
 κατέστησαν. εὐθὺ δὲ καὶ μακρὰς ναῦς καθελκύσαντες 7
 παρέπλεον τὴν παραθαλάττιον καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας
 ἀναλαμβάνοντες ἀπεκόμιζον εἰς τὴν πόλιν. ταχὺ δὲ
 στρατιωτῶν εὐπορήσαντες καὶ πολλοὺς τῶν πολιορκ-
 20 κούντων ἀποκτείναντες ἀπετρίψαντο τὴν πολιορκίαν.
 Ἀρριδαῖος μὲν οὖν καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ τῶν Κυζι-
 κηνῶν ἄπρακτος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν σατραπείαν.
 Ἀντίγονος δὲ πνθόμενος τὴν τῶν Κυζικηνῶν πόλιν 52
 πολιορκουμένην ἔτυχε μὲν ἐν Κελαιναῖς διατρίβων,
 25 κρίνας δὲ τὴν κινδυνεύουσαν πόλιν ἰδίαν κατα-
 σκευάσασθαι πρὸς τὰς μελλούσας ἐπιβολὰς ἀπέλεξεν ἐξ
 ἀπάσης τῆς δυνάμεως τοὺς ἀρίστους, πεζοὺς μὲν δισ-

1 ἀμυνομένων Dind. 6 τὰ om. F. 7 αὐτῷ F. 13 τὰ
 om. F. 16 εὐθύς F. 17 παραθαλασσίαν F. 18 παραλαμβάν-
 οντες F. 20 ἀπετρίψαντο F. 23 πόλιν πολιορκουμένην]
 πολιορκίαν F. 24 Κελαιναῖς F. 26 ἀπέλεξεν libri; ἐπέλεξεν
 Dind.

2 μυρίους, ἰππεῖς δὲ τρισχιλλούς. τούτους δὲ ἀναλαβὼν
 ἐν τάχει προῆγε βοηθήσων τοῖς Κυζικηνοῖς. βραχὺ
 δὲ τῶν καιρῶν ὑστερήσας φανερὰν μὲν ἔσχε τὴν εἰς
 τὴν πόλιν εὐνοίαν, τῆς δὲ ὅλης ἐπιβολῆς ἀπέφυγε.
 3 πρὸς δὲ Ἀρριδαίου ἐξέπεμψε πρεσβευτάς, ἐγκαλῶν ὅτι 5
 πρῶτον μὲν Ἑλληνίδα πόλιν σύμμαχον οὔσαν καὶ
 μηδὲν ἀδικοῦσαν ἐτόλμησε πολιορκεῖν, ἔπειθ' ὅτι
 φανερός ἐστιν ἀποστατήσων καὶ τὴν σατραπείαν ἐαντιῶ
 δυναστείαν κατασκευαζόμενος· τὸ δὲ τελευταῖον προσ-
 4 ἐτάττε τῆς σατραπείας παραχωρεῖν καὶ μίαν λαβόντα 10
 πόλιν εἰς καταβίωσιν τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. ὁ δ' Ἀρρι-
 δαῖος διακούσας τῶν πρέσβεων καὶ τὸ τῶν λόγων
 ὑπερήφανον καταμεμψάμενος οὐκ ἔφη παραχωρήσειν
 τῆς σατραπείας, τὰς δὲ πόλεις φρουραῖς διαλαμβάνων
 5 πειράσασθαι τοῖς ὄπλοις διαγωνίζεσθαι πρὸς αὐτόν. 15
 ἀκολούθως δὲ ταῖς ἀποκρίσεσι τὰς πόλεις ἀσφαλισά-
 μενος μέρος τῆς δυνάμεως ἐξέπεμψε καὶ στρατηγὸν ἐπ'
 αὐτῆς. τούτῳ δὲ προσέταξε συνάπτειν τοῖς περὶ τὸν
 Εὐμενῆ καὶ λύειν τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουροῦ καὶ
 6 τὸν Εὐμενῆ τῶν κινδύνων ἀπαλλάξαντα ποιήσασθαι 20
 σύμμαχον. Ἀντίγονος δὲ σπεύδων ἀμύνασθαι τὸν
 Ἀρριδαίου ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτὸν δύναμιν τὴν διαπολε-
 μήσουσαν, αὐτὸς δὲ τὴν ἱκανὴν στρατιάν ἀναλαβὼν
 προῆγεν ἐπὶ Αὐδίας, βουλόμενος ἐμβαλεῖν τὸν ἐν
 6 αὐτῇ σατραπὴν Κλείτον. ὁ δὲ προιδόμενος τὴν ἔφοδον 25
 αὐτοῦ τὰς μὲν ἀξιολογωτάτας πόλεις φρουραῖς ἠσφαλί-
 σατο, αὐτὸς δὲ εἰς Μακεδονίαν ἐξέπλευσε, δηλώσων

2 Κυζικηνοῖς F (ι ex η f. 2. m.). 3 ἔσχε μὲν X.
 S ἀποστατήσων] ἀποστάτης ἄν F. 15 πειράσθαι libri; corr.
 Dind. (cf. Herl. II, 1 p. 4). 17 nomen f. excidit. 23 δὲ]
 τς R. στρατείαν XF (c. 2. m.).

τοῖς τε βασιλεῦσι καὶ Πολυπέρχοντι τὴν Ἀντιγόνου
 τόλμαν καὶ ἀπόστασιν καὶ ἀξιόσων ἑαυτῷ βοηθεῖν.
 ὁ δ' Ἀντίγονος τὴν μὲν Ἐφεσον ἐξ ἐφόδου παρέλαβε 7
 συνεργησάντων αὐτῷ τινων ἐκ τῆς πόλεως· μετὰ δὲ
 5 ταῦτα καταπλεύσαντος εἰς Ἐφεσον Αἰσχύλου τοῦ
 297 Ῥοδίου καὶ κομίζοντος ἐκ Κιλικίας ἐν τέσσαρσι ναυσὶν
 ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια ἀπεσταλμένα εἰς Μακε-
 δουλίαν πρὸς τοὺς βασιλεῖς παρείλετο, φάσκων ἑαυτῷ
 χρεῖαν ἔχειν πρὸς τὰς τῶν ξένων μισθοφορίας. τοῦτο 8
 10 δὲ πράξας φανερὸς ἐγένετο πρὸς ἰδιοπραγίαν ὀρη-
 μένος καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐναντιούμενος. μετὰ δὲ
 ταῦτα *συμπολιορκήσας ἐπήει τὰς ἐξῆς πόλεις, ἃς μὲν
 βία χειρούμενος, ἃς δὲ πειθοῖ προσαγόμενος.

Ἡμεῖς δὲ διεληλυθότες τὰ περὶ Ἀντιγόνου μεταβι- 53
 15 βάσομεν τὴν ἀναγραφὴν ἐπὶ τὰ συμβάντα περὶ Εὐμενῆ.
 οὗτος γὰρ μεγάλαις καὶ παραδόξοις μεταβολαῖς χρώ-
 μενος διετέλεσεν ἀεὶ παρ' ἐλπίδας ἀγαθῶν τε καὶ
 κακῶν μεταλαμβάνων. πρὸ μὲν γὰρ τούτων τῶν 2
 καιρῶν συναγωνιζόμενος Περδίκα τε καὶ τοῖς βασι-
 20 λεῦσιν ἔλαβε σατραπείαν Καππαδοκίαν καὶ τοὺς συν-
 ορίζοντας ταύτῃ τόπους, ἐν οἷς μεγάλων δυνάμεων καὶ
 πολλῶν χρημάτων κυριεύσας περιβόητον ἔσχε τὴν
 εὐτυλίαν. Κρατερόν μὲν γὰρ καὶ Νεοπτόλεμον, διωνο- 3
 μασμένους ἡγεμόνας καὶ τὰς ἀνικήτους τῶν Μακεδόνων
 25 ἔχοντας δυνάμεις, ἐνίκησε παρατάξει καὶ αὐτοὺς κατὰ
 τὴν μάχην ἀνεΐλεν. δόξας δὲ ἀνυπόστατος εἶναι τηλι- 4

1 τε om. RX. 2 αὐτῷ F. 8 παρείλατο F. ἑαυτῷ
 χρεῖαν ἔχειν] aut αὐτῶν aut εἶναι scribendum censet Dind.; at
 cf. Pol. VI 25, 10. 9 μισθοφορίας F. 12 συμπολιορκήσας RX
 συμπολιορκήσασθαι F; certe corruptum; συμπολιορκήσων vel
 συμπολιορκῆσαι Wess.; Κόμην ἐκπολιορκήσας Madv. I p. 509;
 del. Hertl. III p. 31. 15 ἐπὶ] εἰς F. 21 μεγάλης δυνάμεως F.

κούτης ἐπειράθη μεταβολῆς ὥστε ὑπ' Ἀντιγόνου μεγάλη
 παρατάξει λειφθῆναι καὶ μετ' ὀλίγων φίλων ἀναγκασθῆναι
 καταφυγεῖν εἰς τι χωρίου παντελῶς μικρόν. εἰς τοῦτο δ' ἐγκλεισθεὶς καὶ περιληφθεὶς ὑπὸ τῶν
 πολεμίων διπλοῖς τέχεσιν οὐδένα βοηθὸν ἔσχε τῆς
 5 ἰδίας συμφορᾶς. ἐνιαυσίου δ' οὔσης τῆς πολιορκίας καὶ τῆς σωτηρίας ἀπογινωσκομένης ἄφνω παράδοξος
 λύσις ἐφάνη τῶν ἀτυχημάτων. ὁ γὰρ πολιορκῶν τὸν
 Εὐμενῆ καὶ σπεύδων ἀνελεῖν Ἀντίγονος ἐκ μεταβολῆς
 παρεκάλεσεν αὐτὸν πρὸς κοινοπραγίαν καὶ λαβῶν διὰ
 6 τῶν ὄρκων τὰς πλίστεις τῆς πολιορκίας ἀπελύθη. μετὰ
 δέ τινα χρόνον ἀνεπιπίστως διασωθεὶς τότε μὲν περὶ
 τὴν Καππαδοκίαν διέτριβεν ἀναλαμβάνων τοὺς προγε-
 γονότας φίλους καὶ τοὺς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους
 τῶν συνεστρατευκότων αὐτῷ πρότερον. ἀγαπώμενος
 15 δὲ διαφερόντως ταχὺ πολλοὺς ἔσχε κοινωνοὺς τῶν
 αὐτῶν ἐλπίδων καὶ πρὸς τὴν μετ' αὐτοῦ στρατείαν
 7 ὑπακούοντας. τέλος δὲ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις χωρὶς τῶν
 ἐν τῷ φρουρίῳ συμπεπολιορκημένων φίλων πεντακο-
 σίων ἔσχε στρατιώτας ἐθελουτὶ ὑπακούοντας πλείους
 20 τῶν δισχιλίων. τῆς τύχης δ' αὐτῷ συνεργοῦσης τηλικαύ-
 την ἔλαβεν αὔξησιν ὥστε παραλαβεῖν τὰς βασιλικὰς δυνά-
 μεις καὶ προστῆναι τῶν βασιλέων πρὸς τοὺς καταλύειν
 αὐτῶν τὴν ἀρχὴν τετολμηκότας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μικρὸν
 ὕστερον ἀκριβέστερον διεξιμεν ἐν τοῖς οἰκείοις καιροῖς. 25

2 ἀναγκασθῆναι καταφυγεῖν] διασωθῆναι καὶ καταφ. F.
 5 διπλοῖς] πολλοῖς F. οὐδὲ F. 6 ἐνιαυσίου] aliter Nep. Eum.
 5, 7. 15 ἀγαπώμενος δὲ διαφερόντως] γενόμενος δὲ διαφερόν-
 τως σπουδαῖος F; in fine pag. 2. m. ἀγαπώμενος. 17 καὶ τὴν
 πρὸς ταῦτ' στρατείαν F. 20 cf. XVIII 41, 3. ἐθελουτὰς F;
 ἐθελουτὴν Kaelker p. 319. 21 χίλιοι Plut. Eum. 12. 22 αὔξη-
 σιν] ἰσχύον F, corr. 2. m. in marg. 25 ὕστερον μικρόν R;
 μικρὸν ὕστερον post διεξιμεν pos. F. οἰκείοις] ἰδίοις X.

Νυνὶ δ' ἀρκοῦντως τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν διελη- 54
 λυθότες μεταβησόμεθα πρὸς τὰς κατὰ τὴν Εὐρώπην
 συντελεσθείσας πράξεις. Κάσανδρος γὰρ ἀποτετευχῶς
 τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἡγεμονίας οὐκ ἔπιτηξεν, ἀλλ'
 5 ἔκρινεν ἀντέχεσθαι ταύτης, αἰσχροὺς εἶναι διαλαμβάνων
 298 τὴν τοῦ πατρὸς ἀρχὴν ὑφ' ἐτέρων διοικεῖσθαι. ὄρων 2
 δὲ τὴν τῶν Μακεδόνων ὁρμὴν κεκλιμένην πρὸς τὸν
 Πολυπέρχοντα τῶν μὲν φίλων οἷς ἐπίστευε κατ' ἴδιαν
 προσδιαλεγόμενος ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον
 10 ἀνυπόπτως, αὐτὸς δ' ἐφ' ἡμέρας τινὰς σχολάσας ἐπὶ
 τῆς χώρας καὶ κυνήγια συνιστάμενος ἐγέννησε περὶ
 αὐτοῦ διάληψιν ὡς οὐκ ἀντιποιοῦμενος τῆς ἀρχῆς. ὡς 3
 δ' εὐτρεπῆ πάντα ἦν αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν,
 ἔλαθεν ἀναξεύξας ἐκ τῆς Μακεδονίας. καταντήσας δ'
 15 εἰς τὴν Χερρόνησον κάκειθεν ἀναξεύξας παρήλθεν εἰς
 Ἑλλήσποντον. διαπλεύσας δ' εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς
 Ἀντίγονον ἠξίου βοηθεῖν αὐτῷ, φήσας καὶ Πτολεμαῖον
 ἐπηγγέλλθαι συμμαχήσειν. ὁ δ' Ἀντίγονος προθύμως
 αὐτὸν προσδεξάμενος ἐπηγγέλλατο πάντα συμπράξειν
 20 προθύμως αὐτῷ καὶ δύναμιν παραχορήμα δώσειν πεζικὴν
 τε καὶ ναυτικὴν. ταῦτα δ' ἔπραττε προσποιοῦμενος 4
 διὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον φιλίαν συνεργεῖν, τῇ δ'
 ἀληθείᾳ βουλόμενος τοὺς περὶ Πολυπέρχοντα πολλοὺς
 καὶ μεγάλους περισπασμοὺς ἔχειν, ὅπως αὐτὸς ἀκιν-
 25 δύνως τὴν Ἀσίαν ἐπέλθῃ καὶ τὴν τῶν ὄλων ἡγεμονίαν
 εἰς αὐτὸν περιστήσῃ.

1 νῦν X. 4 ἀλλὰ R. 7 πρὸς Πολ. F. 8 ἐπίστευσε F.
 12 αὐτοῦ XF. 15 εἰς τὴν Ἑλλήσποντον F. 19 πάντας RX.
 20 αὐτῷ om. RX (at cf. XVIII 59, 3 saepius). 23 πολλοὺς καὶ
 μεγάλους π.] πολέμους καὶ (om. F) μεγάλους π. codd.; corr.
 Dind. 26 εἰς αὐτόν (ἐαυτόν F)] ὡς αὐτόν RX.

55 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ μὲν τὴν Μακε-
 δουλίαν Πολυπέρχων ὁ τῶν βασιλέων ἐπιμελητῆς μετὰ
 τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ Κασάνδρου προεώρα μὲν τὸ μέ-
 γεθος τοῦ πρὸς Κασάνδρον ἐσομένου πολέμου, οὐδὲν
 δ' ἔνευ τῆς τῶν φίλων γνώμης κρινῶν πράττειν 5
 συνήγαγε τοὺς τε ἡγεμόνας ἅπαντας καὶ τῶν ἄλλων
 2 Μακεδόνων τοὺς ἀξιολογωτάτους. φανεροῦ δ' ὄντος
 ὅτι Κασάνδρος μὲν σωματοποιηθεὶς ὑπ' Ἀντιγόνου τῶν
 κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἀνθ' ἕξειται διὰ τὸ τὰς μὲν
 αὐτῶν πατρικαῖς φρουραῖς φυλάττεσθαι, τὰς δ' ὑπ' 10
 ὀλιγαρχῶν διοικεῖσθαι, κυριευόμενας ὑπὸ τῶν Ἀντι-
 πάτρου φίλων καὶ ξένων, πρὸς δὲ τούτοις συμμαχήσειν
 τῷ Κασάνδρῳ Πτολεμαῖόν τε τὸν Αἰγύπτου κρατοῦντα
 καὶ Ἀντίγονον τὸν φανερωῶς ἤδη γενόμενον ἀποστάτην
 τῶν βασιλέων, ἀμφοτέρους δὲ καὶ δυνάμεις μεγάλας 15
 καὶ χρημάτων ἔχειν πλῆθος, ἔτι δὲ πολλῶν ἔθνων καὶ
 πόλεων ἀξιολόγων κυριεύειν — προτεθείσης οὖν βουλῆς
 πῶς τούτοις πολεμητέον ἐστὶ καὶ πολλῶν καὶ ποικίλων
 λόγων περὶ τοῦ πολέμου δηθέντων ἔδοξεν αὐτοῖς τὰς
 μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις ἐλευθεροῦν, τὰς δ' ἐν 20
 αὐταῖς ὀλιγαρχίας καθεσταμένους ὑπ' Ἀντιπάτρου κατα-
 3 λύειν· οὕτως γὰρ ἂν μάλιστα τὸν μὲν Κασάνδρον
 ταπεινώσειν, ἑαυτοῖς δὲ μεγάλην δόξαν καὶ πολλὰς
 4 συμμαχίας ἀξιολόγους περιποιήσειν. εὐθὺς οὖν τοὺς
 ἀπὸ τῶν πόλεων παρόντας πρεσβευτὰς προσκαλέσά- 25
 μενοι καὶ θαρρεῖν παρακαλέσαντες ἐπηγγέλλαντο τὰς

3 προεωραμένος τὸ μ. X προεωράτο μὲν τὸ μ. F (cf. XVIII 60, 1). 4. 8 Κασάνδρον F. 6 πάντας F. τῶν ἄλλων πάντων Μακ. F. 10 ὑπ' ὀλιγαρχίαν R.X. 13 τε] μὲν F. 14 φανερωῶς ἤδη γενόμενον] φανερωῶς προσγενόμενον F. 19 τὰς μὲν-- 21 αὐταῖς om. X. 22 οὕτω F. ἂν del. Dind. 24. 25 τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ τῶν ἄλλων πόλεων πρεσβευτὰς X. 26 παρα- κελευσάμενοι F.

δημοκρατίας ἀποκαταστήσειν ταῖς πόλεσι καὶ τὸ κυρω-
 299 θέν δόγμα γράψαντες ἔδωκαν τοῖς πρεσβευταῖς, ὅπως
 κατὰ τάχος εἰς τὰς πατρίδας ἐπανελθόντες ἀπαγγείλωσι
 τοῖς δήμοις τὴν τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἡγεμόνων εἰς
 5 τοὺς Ἕλληνας εὐνοίαν. ἦν δὲ τὸ διάγραμμα τοιοῦτον.
 »Ἐπειδὴ συμβέβηκε τοῖς προγόνοις ἡμῶν πολλὰ τοὺς 56
 Ἕλληνας εὐεργετηκέναι, βουλόμεθα διαφυλάττειν τὴν
 ἐκείνων προαίρεσιν καὶ πᾶσι φανερὰν ποιῆσαι τὴν
 ἡμετέραν εὐνοίαν ἣν ἔχοντες διατελοῦμεν πρὸς τοὺς
 10 Ἕλληνας. πρότερον μὲν οὖν Ἀλεξάνδρου μεταλλά- 2
 ξαντος ἐξ ἀνθρώπων καὶ τῆς βασιλείας εἰς ἡμᾶς
 καθηκούσης, ἡγούμενοι δεῖν ἐπαναγαγεῖν πάντα ἐπὶ
 τὴν εἰρήνην καὶ τὰς πολιτείας ἄς Φίλιππος ὁ ἡμέτερος
 πατὴρ κατέστησεν, ἐπεστείλαμεν εἰς ἀπάσας τὰς πόλεις
 15 περὶ τούτων. ἐπεὶ δὲ συνέβη, μακρὰν ἀπόντων ἡμῶν, 3
 τῶν Ἑλλήνων τινὰς μὴ ὀρθῶς γινώσκοντας πόλεμον
 ἐξευεγκεῖν πρὸς Μακεδόνας καὶ κρατηθῆναι ὑπὸ τῶν
 ἡμετέρων στρατηγῶν καὶ πολλὰ καὶ δυσχερῆ ταῖς πό-
 20 λεσι συμβῆναι, τούτων μὲν τοὺς στρατηγούς αἰτίους
 ὑπολάβετε γεγενῆσθαι, ἡμεῖς δὲ τιμῶντες τὴν ἐξ ἀρχῆς
 προαίρεσιν κατασκευάζομεν ὑμῖν εἰρήνην, πολιτείας δὲ
 τὰς ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τᾶλλα πράττειν
 κατὰ τὰ διαγράμματα τὰ πρότερον ὑπ' ἐκείνων γρα-
 φέντα. καὶ τοὺς μεταστάντας ἢ φυγόντας ὑπὸ τῶν 4
 25 ἡμετέρων στρατηγῶν ἐκ τῶν πόλεων ἀφ' ὧν χρόνων
 Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη κατάγομεν· καὶ τοὺς
 ὑφ' ἡμῶν κατελθόντας πάντα τὰ αὐτῶν ἔχοντας καὶ

1. 2 καὶ τὸ κυρωθὲν δόγμα γράψαντες ἔδωκαν] ἔδωκαν δὲ
 τὸ κυρωθὲν δόγμα γράψαντες X. 4 ἡγεμόνων] δήμων RX.
 8 φανερόν F. 9 διατελοῦμεν R, corr. 1. m. 13 ἄς] ἦν F.
 ὁ Φίλιππος ἡμ. π. X. 14 εἰς] πρὸς F. 25 ἀφ' ὧν χρόνον F,
 corr. 1. m. 27 αὐτῶν codd.; corr. edd.

ἀστασιάστους καὶ ἀμνησικακουμένους ἐν ταῖς ἑαυτῶν
 πατρίσι πολιτεύεσθαι· καὶ εἴ τι κατὰ τούτων ἐψήφιστο,
 ἄκυρον ἔστω, πλὴν εἴ τινες ἐφ' αἵματι ἢ ἀσεβείᾳ κατὰ
 5 νόμον πεφεύγασι. μὴ κατιέναι δὲ μηδὲ Μεγαλοπο-
 λιτῶν τοὺς μετὰ Πολυαινέτου ἐπὶ προδοσίᾳ φεύγοντας 5
 μηδ' Ἀμφισσειῖς μηδὲ Τρικκαίους μηδὲ Φαρκαδωνίους
 μηδὲ Ἡρακλεώτας· τοὺς δ' ἄλλους καταδεχέσθωσαν
 6 πρὸ τῆς τριακάδος τοῦ ξανθικοῦ μηνός. εἰ δέ τινα
 τῶν πολιτευμάτων Φίλιππος ἢ Ἀλέξανδρος ἀπέδειξαν
 ἑαυτοῖς ὑπεναντία, παραγινέσθωσαν πρὸς ἡμᾶς, ἵνα 10
 διορθωσάμενοι τὰ συμφέροντα καὶ ἡμῖν καὶ ταῖς
 πόλεσι πράττωσιν. Ἀθηναίοις δ' εἶναι τὰ μὲν ἄλλα
 καθάπερ ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, Ὠρωπὸν δὲ
 7 Ὠρωπίους ἔχειν καθάπερ νῦν. Σάμον δὲ δίδομεν
 Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ καὶ Φίλιππος ἔδωκεν ὁ πατήρ. 15
 ποιήσασθαι δὲ δόγμα πάντας τοὺς Ἕλληνας μηδένα
 μήτε στρατεύειν μήτε πράττειν ὑπεναντία ἡμῖν· εἰ δὲ
 μή, φεύγειν αὐτὸν καὶ γενεὰν καὶ τῶν ὄντων στέρε-
 σθαι. προστετάχαμεν δὲ καὶ περὶ τούτων καὶ τῶν
 8 λοιπῶν Πολυπέρχοντι πραγματεύεσθαι. ὑμεῖς οὖν, ³⁰
 καθάπερ ὑμῖν καὶ πρότερον ἐγράψαμεν, ἀκούετε τούτου·
 τοῖς γὰρ μὴ ποιούσι τι τῶν γεγραμμένων οὐκ ἐπι-
 τρέψομεν.

57 Τούτου δὲ τοῦ διαγράμματος ἐκδοθέντος καὶ πρὸς
 ἀπάσας τὰς πόλεις ἀποσταλέντος ἔγραψεν ὁ Πολυπέρ- 25
 χων πρὸς τε τὴν Ἀργείων πόλιν καὶ τὰς λοιπὰς,

5 cf. Droysen Hell. II² 1 p. 55 a. 2. 6 Φαρκαδωνίους
 libri omnes; Φαρκαδωνίους Dind.; Φαρκαδῶν Strab. IX 5, 17;
 Φαρκηδῶν St. Byz. (τὸ ἔθνικόν Φαρκηδόνιος); cf. Polyæn. IV
 2, 18. 8 ξανθικοῦ] in cod. R adscr. 2. m. ἀπριλλίου; cf.
 Droysen l. l. p. 212 a. 4. 10 αὐτοῖς Dind. παραγινέσθωσαν F.
 14 δὲ om. R.X. 17 ὑπεαντίον F, corr. 1. m. 19 καὶ om. F.

προστάτων τοὺς ἀφηγησαμένους ἐπ' Ἀντιπάτρου τῶν
 πολιτευμάτων φρυγαδεῦσαι, τινῶν δὲ καὶ θάνατον
 καταγνῶναι καὶ δημεῦσαι τὰς οὐσίας, ὅπως ταπεινω-
 θέντες εἰς τέλος μηδὲν ἰσχύσωσι συνεργεῖν Κασάνδρῳ.
 5 ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν Ἀλεξάνδρου 2
 μητέρα, διατρέβονσαν ἐν Ἡλείῳ διὰ τὴν πρὸς
 Κασάνδρου ἔχθραν, ἵνα τὴν ταχίστην εἰς Μακεδονίαν
 κατανήσῃ καὶ παραλαβοῦσα τὸ Ἀλεξάνδρου παιδίον
 ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ποιῆται, μέχρι ἂν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ
 10 καὶ τὴν πατρῴαν βασιλείαν παραλάβῃ. ἔπεμψε δὲ καὶ 3
 πρὸς Εὐμενῆ, γράψας ἐπιστολὴν ἐκ τοῦ τῶν βασιλέων
 ὀνόματος, ὅπως πρὸς μὲν Ἀντίγονον μὴ διαλύσῃται
 τὴν ἀλλοτριότητα, πρὸς δὲ τοὺς βασιλεῖς ἀποκλίνῃς
 εἴτε βούλεται καταστῆναι εἰς Μακεδονίαν καὶ μετ' αὐτοῦ
 15 κοινοπραγῶν ἐπιμελητῆς εἶναι τῶν βασιλέων, εἴτε
 μᾶλλον προαιρεῖται μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας καὶ λαβὼν
 δύναμιν καὶ χρήματα διαπολεμεῖν πρὸς Ἀντίγονον,
 φανερῶς ἤδη γεγενημένου ἀποστάτην τῶν βασιλέων.
 ἀποκαθιστάνειν δ' αὐτῷ τοὺς βασιλεῖς τὴν τε σατρα-
 20 πείαν, ἣν Ἀντίγονος ἀφῆρηται, καὶ τὰς δωρεὰς ἀπάσας
 ὅσας πρότερον εἶχε κατὰ τὴν Ἀσίαν. τὸ δ' ὅλον 4
 ἀπεφαίνετο μάλιστα πάντων πρέπειν Εὐμενῆ τῆς βασι-
 λικῆς οἰκίας κηδεσθαι καὶ φροντίζειν, ἀκολουθοῦντα
 τοῖς ὑπ' αὐτοῦ <προ>πεπολιτευμένοις πρὸς τὴν
 25 βασιλικὴν οἰκίαν. εἰάν δὲ μείζονος δυνάμεως προσ-
 δέχεται, καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν βασιλέων ἀναξεύξειν ἐκ
 Μακεδονίας μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς δυνάμεως. ταῦτα
 μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

9 μέχρις F. 22 πάντων om. F. 24 <προ>πεπολιτευ-
 μένοις scripsi; πεπολιτευμένοις RF πολιτευομένοις X; cf. IV 17, 3;
 Pol. IV 14, 7.

58 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Αἴλιον καὶ Λεύκιον Παπύριον. ἐπὶ δὲ τούτων Εὐμενῆς μὲν ἄρτι τὴν ἐκ τοῦ φρουρίου πεπονημένος ἀποχώρησιν ἐκομίσατο τὰς ἐπιστολάς τὰς ἀποσταλείσας ὑπὸ Πολυπέρχοντος, ἐν αἷς ἦν γεγραμμένον χωρὶς τῶν προειρημένων ὅτι πεντακόσια μὲν τάλαντα διδόνασιν αὐτῷ δωρεὰν οἱ βασιλεῖς εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν γεγενημένων περὶ αὐτὸν ἐλαττωμάτων καὶ διότι γράμματα ἀπέστειλαν οἱ βασιλεῖς πρὸς τοὺς ἐν τῇ Κιλικίᾳ στρατηγούς καὶ θησαυροφύλακας, ὅπως αὐτῷ τὰ πεντακόσια τάλαντα δῶσι καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων ὅσα ἂν αἰτήσῃ πρὸς τε τὰς ξενολογίας καὶ τὰς ἕλλας τὰς κατεπειγούσας χρείας, τοὺς τε τῶν ἀργυρασπίδων Μακεδόνων τρισχιλίων ἀφηγούμενους, ἵνα παραδώσιν αὐτοὺς Εὐμενεὶ καὶ τἄλλα 15 συμπράττωσι προθύμως, ὡς ἂν ἀποδεδειγμένῳ στρατη- 20 2 γὰρ τῆς ὅλης Ἀσίας αὐτοκράτορι. ἤκειν δὲ καὶ παρ' Ὀλυμπιάδος αὐτῷ γράμματα, δεομένης καὶ λιπαρούσης βοηθεῖν τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἑαυτῇ· μόνον γὰρ ἐκείνον πιστότατον ἀπολελείφθαι τῶν φίλων καὶ δυνάμενον 3 διορθώσασθαι τὴν ἐρημίαν τῆς βασιλικῆς οἰκίας. ἤξιλον δ' αὐτὸν ἢ Ὀλυμπιάς συμβουλευθεῖσαι πότερον αὐτῷ δοκεῖ συμφέρειν μένειν αὐτὴν ἐν Ἡπείρῳ καὶ μὴ πιστεύειν τοῖς αἰεὶ δοκοῦσι μὲν ἐπιμεληταῖς εἶναι, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτοὺς μεθιστῶσιν, ἢ 25

1 de quaest. chron. cf. ad XVIII 44, 1. 2 Αἴλιον] Aulium Liv. IX 15. Παπύριον F. 5 ὑπὸ] ἀπὸ RX. 6 πεντακ.] cf. XVIII 60, 2; Plut. Eum. 13. 9 διότι] διὰ τοῦτο F. 10 τῇ om. F. 11 δάσειν F. 12 τε om. F. 15 παραδώσειν F. αὐτοὺς X. τὰ ἕλλα F. 16 ὡς ἂν om. RX; ἂν del. Hertl. III p. 29. 17 τῆς Ἀσίας ὅλης F. 21 τὴν ἐρημίαν τῆς βασιλικῆς οἰκίας] τῆς βασιλικῆς οἰκίας τὰς ἀποστασίας F. 25 μεθισταμένους F. ἢ ἐπανέρχεσθαι om. RX.

ἐπανερχεσθαι. ὁ δ' Εὐμενῆς πρὸς μὲν τὴν Ὀλυμπιάδα 4
 παραχρῆμα ἀντέγραψε, συμβουλευῶν κατὰ τὸ παρὸν
 μένειν ἐν Ἠπείρῳ, μέχρι ἂν ὁ πόλεμος λάβῃ τινὰ
 κρίσιν. αὐτὸς δ' αἰεὶ τὴν εὐνοίαν βεβαιοτάτην πρὸς
 5 τοὺς βασιλεῖς τετηρηκῶς ἔκρινεν Ἀντιγόῳ μὲν μὴ
 προσέχειν ἐξιδιαζομένῳ τὴν βασιλείαν, τοῦ δὲ Ἀλεξάν-
 δρου παιδὸς προσδεομένου βοηθείας διὰ τε τὴν ὀρ-
 φανίαν καὶ διὰ τὴν τῶν ἡγεμόνων πλεονεξίαν διέλαβεν
 ἀρμόζειν ἑαυτῷ πάντα κίνδυνον ἀναδέχεσθαι τῆς τῶν
 10 βασιλέων σωτηρίας ἕνεκα. εὐθύς οὖν παραγγείλας 59
 τοῖς περὶ αὐτὸν ἀναξενγνύειν προῆγεν ἐκ Καππαδοκίας,
 ἔχων ἵππεις μὲν περὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ πλείους
 τῶν δισχιλίῳ· οὐ γὰρ ἔσχεν ἀναστροφὴν προσδέξασθαι
 τοὺς ἀφυστεροῦντας τῶν ἐπηγγελημένων συστρατεύ-
 15 σεσθαι διὰ τὸ προσάγειν παρ' Ἀντιγόου δύναμιν
 ἀξιόλογον καὶ στρατηγούς τοὺς περὶ Μένανδρον,
 καλύσοντας αὐτὸν ἐνδιατρέβειν τῇ Καππαδοκίᾳ, πολέ-
 μιον γενόμενον τοῖς περὶ Ἀντίγονου. ἀλλὰ γὰρ ἡ 2
 δύναμις αὖτις τρισὶν ὕστερον ἡμέραις παραγενομένη
 20 καὶ τῶν καιρῶν ὕστεροῦσα ἐπεβάλετο μὲν διώκειν
 τοὺς μετ' Εὐμενοῦς προάγοντας, οὐ δυναμένη δὲ
 καταλαβεῖν ἐπανήλθεν εἰς Καππαδοκίαν. ὁ δ' Εὐμενῆς 3
 συντόνους τὰς ὁδοπορίας ποιησάμενος καὶ ταχὺ τὸν
 Ταῦρον ὑπερβαλὼν ἦγεν εἰς τὴν Κιλικίαν. οἱ δὲ τῶν
 25 ἀργυρασπίδων ἡγεμόνες Ἀντιγένης καὶ Τεύταμος, πει-
 θαρχοῦντες ταῖς παρὰ τῶν βασιλέων ἐπιστολαῖς, ἀπάν-

1 τὴν om. F. 3 μέχρις F. 9 αὐτῷ F. 12 περὶ om. F.
 12. 13 aliter Plut. Eum. 12. 16 Μένανδρον] Λέανδρον F; at
 cf. Plut. Eum. 9. 18 γενόμενον] γινόμενον codd.; corr. Dind.
 21 προάγοντας R προσάγ. X προάγοντας F. 22 εἰς τὴν Καπ-
 παδοκίαν F. 23 τὰς om. F, qui συντόνωσ. 25 Τεύταμος
 (Πεύτ. F, corr. 2. m.)] cf. Plut. Eum. 13; Polyæn. IV 8, 2.

τησιν ἐποιήσαντο τῷ Εὐμενεὶ μετὰ τῶν φίλων ἐκ
 πολλοῦ διαστήματος. ἀσπασάμενοι δὲ φιλοφρόνως καὶ
 συγκαρῆντες ἐπὶ τῷ διασεσῶσθαι παραδόξως αὐτὸν ἐκ
 τῶν μεγίστων κινδύνων ἐπηγγέλλοντο πάντα συμπρά-
 ξειν αὐτῷ προθύμως· οἳ τε ἀργυράσπιδες Μακεδόνες, ⁵
 ὄντες περὶ τρισχιλλούς, ὁμοίως ἀπήντησαν μετὰ φιλο-
⁴ φροσύνης τε καὶ ὁρμῆς. πάντες δ' ἐθαύμαζον τὸ τῆς
 τύχης εὐμετάβολον καὶ παραδόξον, ὁρῶντες τοὺς τε
 βασιλεῖς καὶ τοὺς Μακεδόνας ὀλίγη μὲν χρόνῳ πρό-
 τερον κατεγνωκότας Εὐμενοῦς καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ¹⁰
 θάνατον, τότε δὲ ἐπιλαθομένους τῆς ἰδίας κρίσεως μὴ
 μόνον ἀθῶον ἀφεικότας τῆς τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ πάσης
 τῆς βασιλείας τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ παραδεδοκότας.
⁵ καὶ τοῦτ' εὐλόγως ἔπασχον ἕπαντες οἱ τότε τὰς Εὐμε-
 νοῦς ἐπισκοπούμενοι περιπετείας. τίς γὰρ οὐκ ἂν ¹⁵
 λαβῶν ἔννοιαν τῆς κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀνω-³⁰²
 μαλίας καταπλαγείη τὴν ἐπ' ἀμφοτέρω τὰ μέρη τῆς
 τύχης παλαιοῖαν; ἢ τίς ἂν ταῖς κατὰ τὴν εὐτυχίαν
 ἐξουσίαις πιστεύσας ἀναλάβοι φρόνημα μείζον τῆς
⁶ ἀνθρωπίνης ἀσθενείας; ὁ γὰρ κοινὸς βίος ὥσπερ ὑπὸ ²⁰
 θεῶν τινοσὶν οἰαμιζόμενος ἐναλλάξ ἀγαθοῖς τε καὶ κακοῖς
 κυκλεῖται πάντα τὸν αἰῶνα. διόπερ παραδόξόν ἐστιν
 οὐκ εἰ γέγονέν τι παράλογον, ἀλλ' εἰ μὴ πᾶν ἐστὶ τὸ
 γινόμενον ἀνέλπιστον. διὸ καὶ τὴν ἱστορίαν προσ-
 ηκόντως ἂν τις ἀποδέξαιτο· τῇ γὰρ τῶν πράξεων ²⁵
 ἀνωμαλίᾳ καὶ μεταβολῇ διορθοῦται τῶν μὲν εὐτυ-
 χούντων τὴν ὑπερηφανίαν, τῶν δ' ἀκληροῦντων τὴν
 ἀτυχίαν.

⁴ πάντες RX. ¹² ἀφεικότας RX. ¹⁵ ἐπισκοπούμενοι F.
¹⁷ καταπλαγοίη F. τὰ om. F. ²³ πᾶν] in marg. codicis R
 2. m. πάνν. ²⁸ ἀτυχίαν] ἀθυμίαν Hertl. III p. 31.

Ἄ καὶ τότε διανοούμενος Εὐμενῆς ἐμφρόνως τὰ 60
 καθ' ἑαυτὸν ἠσφαλίσατο, προορώμενος τὴν τῆς τύχης
 καινοτομίαν. ὄρων γὰρ ἑαυτὸν μὲν ξένου ὄντα καὶ
 μηδὲν προσήκοντα βασιλικαῖς ἐξουσίαις, τοὺς δ' ὑπο-
 5 ταττομένους Μακεδόνας θάνατον αὐτοῦ προκατεγνω-
 κότας, τοὺς δ' ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς ἡγεμονίαις διατρέ-
 βοντας φρονήματος πλήρεις ὑπάρχοντας καὶ μεγάλων
 πραγμάτων ὀρεγομένους ὑπέλαβεν ἔσεσθαι περὶ αὐτὸν
 συντόμως καταφρόνησιν ἅμα καὶ φθόνον καὶ τὸ τελευ-
 10 ταίον τὸν περὶ τοῦ ζῆν κίνδυνον· μηδένα γὰρ ποι-
 ῆσειν ἐκουσίως τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἡττύων
 εἶναι δοκούντων μηδὲ καρτερήσειν δεσποζόμενον ὑπὸ
 τῶν ὀφειλόντων ἐτέροις ὑποτάττεσθαι. δοὺς δὲ αὐτῷ 2
 περὶ τούτων λόγον πρῶτον μὲν διδομένων αὐτῷ τῶν
 15 πεντακοσίων ταλάντων κατὰ τὰς τῶν βασιλέων ἐπιστο-
 λὰς εἰς ἀνάληψιν καὶ κατασκευὴν* οὐκ ἔφησε λήψεσθαι·
 μὴ γὰρ προσδεῖσθαι τηλικαύτης δωρεᾶς, ὡς ἂν μηδε-
 μιᾶς αὐτοῦ σπένδοντος τυχεῖν ἡγεμονίας. καὶ γὰρ 3
 νῦν οὐχ ἐκουσίως αὐτὸν ὑπακηκοῦναι πρὸς ταύτην τὴν
 20 χρεῖαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν βασιλέων συνηναγκάσθαι προσ-
 δεῖξασθαι τὴν τοιαύτην λειτουργίαν. καθόλου γὰρ διὰ
 τὴν συνέχειαν τῆς στρατείας μηκέτι δύνασθαι φέρειν
 τὰς κακοπαθείας καὶ πλάνας, καὶ ταῦτα μηδεμιᾶς ὑπο-
 κειμένης ἀρχῆς ξένῳ καὶ τῆς ὁμοεθνοῦς τοῖς Μακε-
 25 δόσις ἐξουσίας κεχωρισμένῳ. ἀπεφαίνετο δὲ αὐτὸν 4

1 ἐμόφρονως F. 3 ξένον μὲν ὄντα F. 4 ὑποταττομένους F.
 7 πλήρης R.X. 8 αὐτὸν codd.; αὐτόν edd. 15 πεντακ.] cf.
 XVIII 58, 1. 16 κατασκευὴν*] desiderari quaedam censeo
 (cf. Pol. VIII 9, 3 κατασκευὴ τῶν φίλων καὶ τῶν συμμάχων).
 17 ἂν del. Hertl. III p. 29. 23 κακοπαθείας F. 24 ἀρχῆς
 om. F. 25 ἐξουσίας ὄντι καὶ κεχωρισμένῳ F. δέ] γὰρ R.X.
 αὐτόν RF.

ἐωρακέναι κατὰ τὸν ὕπνον ὕψιν παράδοξον, ἣν ἀναγκαι-
 ον ἠγείσθαι δηλῶσαι πᾶσι· δοκεῖν γὰρ αὐτὴν πολλὰ
 5 συννεργήσειν πρὸς τε δμόνοιαν καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον.
 δόξαι γὰρ κατὰ τὸν ὕπνον ὄραν Ἀλέξανδρον τὸν
 βασιλέα ζῶντα καὶ τῇ βασιλικῇ σκευῇ κεκοσμημένον 5
 χρηματίζειν καὶ τὰ προστάγματα διδόναι τοῖς ἡγεμόσι
 καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν διοικεῖν ἐνεργῶς.
 6 »διόπερ οἶμαι δεῖν ἐκ τῆς βασιλικῆς γάξης κατα-
 σκευάσαι χρυσοῦν θρόνον, ἐν ᾧ τεθέντος τοῦ δια-
 δήματος καὶ σκήπτρου καὶ στεφάνου καὶ τῆς ἄλλης 10
 κατασκευῆς ἐπιθύειν ἅμ' ἡμέρα πάντας αὐτῷ τοὺς 303
 ἡγεμόνας καὶ πλησίον τοῦ θρόνου συνεδρεύειν καὶ τὰ
 προστάγματα λαμβάνειν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως,
 ὡς ζῶντος καὶ προεστιγῆτος τῆς ἰδίας βασιλείας.«
 61 πάντων δ' ἀποδεξαμένων τοὺς λόγους ταχέως ἅπαντα 15
 κατεσκευάσθη τὰ πρὸς τὴν χρείαν, ὡς ἂν πολυχρύσου
 τῆς βασιλικῆς οὔσης γάξης. εὐθὺς οὖν κατασκευα-
 σθείσης μεγαλοπρεποῦς σκηνῆς ὃ τε θρόνος ἔχων τὸ
 διάδημα καὶ τὸ σκήπτρον ἐτέθη καὶ τὰ ὄπλα οἷς
 εἰώθει χρῆσθαι καὶ κειμένης ἐσχάρας ἐχούσης πῦρ 20
 ἐπέθρου ἐκ κιβωτίου χρυσοῦ πάντες οἱ ἡγεμόνες τὸν
 τε λιβανωτὸν καὶ τῶν ἄλλων <θυμιαμάτων> εὐδωδῶν
 τὰ πολυτελέστατα καὶ προσεκύουν ὡς θεὸν τὸν Ἀλέ-
 2 ξανδρον. ἀκολούθως δὲ τούτοις δίφρων πολλῶν κει-
 μένων ἐκάθιζον ἐπὶ τούτων οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχοντες 25
 καὶ συνεδρεύοντες ἐβουλευόντο περὶ τῶν ἀεὶ κατεπει-
 γόντων. ὁ δ' Εὐμενῆς ἐν πᾶσι τοῖς χρηματιζομένοις

1 ἦν om. F, suprascr. 2 m. ἀναγκαιον δ' ἠγείσθαι F.

3 συννεργήσειν αὐτῷ F. 7 ἐνεργῶς F. 8 οἶμαι codd.; οἷσθαι Dind. 15 καταδεξαμένων F, corr. 1. m. 16 κατεσκευάσε F. πολλοῦ χρυσοῦ F. 22 <θυμιαμάτων> add. ex I 62, 4; cf. Polyæn. IV 8, 2.

ἴσον ἑαυτὸν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσιν ἀποδεικνύων καὶ
 πάντας ταῖς φιλανθρωποτάταις ὁμίλλαις δημαγωγῶν
 τὸν τε καθ' ἑαυτοῦ φθόρον ἀπετρέψατο καὶ πολλὴν
 εὐνοίαν ἐν τοῖς ἡγεμόσι πρὸς ἑαυτὸν κατεσκεύασεν.
 5 ἅμα δὲ καὶ τῆς κατὰ τὸν βασιλέα δεισιδαιμονίας ἐν- 3
 ἰσχυρούσης ἀγαθῶν ἐλπίδων ἅπαντες ἐπληροῦντο, καθά-
 περ θεοῦ τιнос αὐτῶν ἡγουμένου. ὁμοίως δὲ τούτοις
 καὶ πρὸς τοὺς ἀργυράσπιδας Μακεδόνας πολιτευόμενος
 ἀποδοχῆς μεγάλης ἐτύγχανεν παρ' αὐτοῖς, ὡς ἄξιός ὢν
 10 τῆς τῶν βασιλέων φροντίδος. προχειρισάμενος δὲ τῶν 4
 φίλων τοὺς εὐθιτωτάτους καὶ δοὺς χρήματα δαψιλῆ
 πρὸς τὴν ξενολογίαν ἐξέπεμψεν ὀρίσας ἀξιολόγους
 μισθούς. εὐθὺς δ' οἱ μὲν εἰς τὴν Πισιδικὴν καὶ
 Ἀναίαν καὶ τὴν πλησιόχωρον παρελθόντες ἐξενολογοῦν
 15 ἐπιμελῶς, οἱ δὲ τὴν Κιλικίαν ἐπεπορεύοντο, ἄλλοι δὲ
 τὴν Κόλλην Συρίαν καὶ Φοινίκην, τινὲς δὲ τὰς ἐν τῇ
 Κύπρῳ πόλεις. διαβοηθείσης δὲ τῆς ξενολογίας καὶ 5
 τῆς μισθοφορᾶς ἀξιολόγου προκειμένης πολλοὶ καὶ ἐκ
 τῶν τῆς Ἑλλάδος πόλεων ἐθελοντὶ κατήντων καὶ πρὸς
 20 τὴν στρατείαν ἀπεγράφοντο. ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ συν-
 ἤχθησαν πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἵππεις δὲ
 δισχίλιοι χωρὶς τῶν ἀργυρασπίδων καὶ τῶν μετ'
 Εὐμενοῦς κατηντηκότων.

Παραδόξον δὲ καὶ ταχείας τῆς περὶ τὸν Εὐμενῆ 62
 25 γενομένης ἀνξήσεως Πτολεμαῖος μὲν μετὰ στόλου
 πλεύσας εἰς Ζεφύριον τῆς Κιλικίας διεπέμπετο πρὸς
 τοὺς τῶν ἀργυρασπίδων ἡγεμόνας, παρακαλῶν μὴ
 προσέχειν τῷ Εὐμενεῖ, καθ' οὗ πάντες Μακεδόνες

18 ἐκ τῶν] τῶν ἐκ libri; corr. Dind. 19 ἐθελονταί F.
 20 ἀπεγράφοντο F. 26 Ζεφύριον] cf. Ptol. V 7, 3. 28 τῷ
 om. XF.

2 θάνατον κατέγνωσαν. ὁμοίως δὲ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν
 ἐν Κυίνδοις φρουρῶν τεταγμένους ἐξέπεμψε, δια-
 μαρτυρόμενος μὴ διδόναι μηδὲν τῶν χρημάτων Εὐμε-
 νεῖ καὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῖς ἐπηγγελάτο παρῆξεσθαι.
 ἀλλὰ τούτῳ μὲν οὐδεὶς προσεῖχε διὰ τὸ τοὺς βασιλεῖς 5
 καὶ τὸν ἐπιμελητὴν αὐτῶν Πολυπέργοντα, ἔτι δὲ
 Ὀλυμπιάδα τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα γεγραφεῖναι πάντα 304
 ὑπηρετεῖν Εὐμενεῖ, ὡς ἔντι τῆς βασιλείας αὐτοκράτορι
 3 στρατηγῷ. μάλιστα δ' Ἀντιγόνῳ δυσηρέσκει τότε τὰ
 περὶ τὴν Εὐμενοῦς προαγωγὴν καὶ τὸ μέγεθος τῆς 10
 περὶ αὐτὸν συνισταμένης ἐξουσίας· ὑπελάμβανε γὰρ
 ὑπὸ τοῦ Πολυπέργοντος τοῦτον ἑαυτῷ κατασκευάζεσθαι
 μέγιστον ἀντίπαλον ἀποστάτη γεγονότι τῆς βασιλείας.
 4 διόπερ κρίνας ἐπιβουλήν συστήσασθαι κατ' αὐτοῦ
 προεχειρίσατο τῶν φίλων Φιλώταν καὶ τούτῳ μὲν 15
 ἔδωκεν ἐπιστολὴν γεγραμμένην πρὸς τε τοὺς ἀργυρ-
 ἀσπίδας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετ' Εὐμενοῦς Μακε-
 δόνας, συνεξέπεμψε δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλους τριάκοντα
 Μακεδόνας τῶν περιέργων καὶ λάλων, οἷς ἦν προσ-
 τεταγμένον κατ' ἰδίαν ἐντυχεῖν τοῖς ἡγεμόσι τῶν 20
 ἀργυρασπίδων Ἀντιγένοι καὶ Τευτάμῳ καὶ διὰ τούτων
 συστήσασθαι τινα κατ' Εὐμενοῦς ἐπιβουλήν, δωρεὰς τε
 μεγάλας ἐπαγγελλομένους καὶ σατραπείας μελζονας,
 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἀργυρασπίδων τοῖς γνωριζομένοις
 καὶ πολίταις ἐντυγχάνειν καὶ διαφθεῖρειν δωρεαῖς 25
 5 πρὸς τὴν κατ' Εὐμενοῦς ἐπιβουλήν. τῶν μὲν οὖν

2 Κυίνδοις] Ἰσῶν F, corr. 2. m. in marg.; cf. XIX 56, 5
 (Strab. XIV 5, 10); Κορίνθα XX 108, 2 (Plut. Eum. 13). 2 τεταγ-
 μένων RX. 4 ἐπηγγέλλοντο F. 5 διὰ τε τοὺς β. F. 9 τότε
 τὰ] τὰ τε Dind. 9. 10 μάλιστα δ' Ἀντιγόνῳ ἔχοντι μεγάλην
 προαγωγὴν F, corr. 2. m. in marg. 19 λάλων F. 23 ἐπαγγε-
 λλούμενος codd. (εἰσαγγελλόμενος F, corr. 2. m.); corr. Reiske.

ἄλλων οὐδένα πείσαι κατέσχεσαν, Τεύταμος δὲ ὁ τῶν
 ἀργυροσπίδων ἡγεμῶν διαφθαρεὶς ἐπεβάλετο καὶ τὸν
 συνάροχοντα Ἀντιγένην πείσαι κοινωῆσαι τῆς πράξεως.
 ὁ δ' Ἀντιγένης, συνέσει καὶ πίστεως βεβαιότητι δια- 6
 5 φέρων, οὐ μόνον ἀντεῖπεν, ἀλλὰ καὶ μετέπεισε τὸν
 προδιεφθαρμένον. ἐδίδαξε γὰρ αὐτὸν συμφέρειν ζῆν
 τὸν Εὐμενῆ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀντίγονον· ἐκείνον μὲν 7
 γὰρ εἰς πλείον ἰσχύσαντα παρελείσθαι τὰς σατραπείας
 αὐτῶν καὶ ἀντικαταστήσειν ἐκ τῶν αὐτοῦ φίλων,
 10 Εὐμενῆ δὲ ξένον ὄντα μηδέποτε ἰδιοπραγῆσαι τολ-
 μήσειν, ἀλλὰ στρατηγὸν ὄντα φίλοις αὐτοῖς χρῆσεσθαι
 καὶ συμπράξαι φυλάξειν αὐτοῖς τὰς σατραπείας, τάχα
 δὲ καὶ ἄλλας προσδώσειν. οἱ μὲν οὖν τὰς κατ' Εὐμε-
 νοῦς ἐπιβουλάς κατασκευάζοντες ἀπέτυχον τὸν προ-
 15 ειρημένον τρόπον· τοῦ δὲ Φιλώτου τὴν κοινὴν ἐπιστο- 63
 λὴν ἀναδόντος τοῖς ἡγεμόσι συνήχθησαν οἳ τε ἀργυρο-
 σπίδες καὶ οἱ ἄλλοι Μακεδόνες κατ' ἰδίαν ἄνευ τοῦ
 Εὐμενοῦς καὶ τὴν ἐπιστολὴν προσέταξαν ἀναγνω-
 σθῆναι. ἦν δ' ἐν αὐτῇ γεγραμμένη κατηγορία μὲν τοῦ 2
 20 Εὐμενοῦς, παράκλησις δὲ τῶν Μακεδόνων συλλαβεῖν
 τὸν Εὐμενῆ ταχέως καὶ ἀποκτεῖναι· ἐὰν δὲ ταῦτα μὴ
 πράξωσιν, ὅτι μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἤξει πολεμή-
 σων αὐτοῖς καὶ τοῖς μὴ πειθαρχοῦσι τὴν προσήκουσαν
 ἐπιθήσει τιμωρίαν. ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς 3
 25 εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐνέπεσον οἳ τε ἡγεμόνες καὶ οἱ

7 ἐκείνον μὲν γὰρ] ἐκείνον γὰρ μέγαν ὄντα F. 8 εἰς
 πλείον] ἐπὶ πλείον Hertl. II, 2 p. 5; III p. 32. παρελείσθαι RX;
 F 2. m. 9 αὐτοῦ F. 10 ἰδιοπραγῆσαι] δικαιοπραγῆσαι
 στρατηγήσασθαι F. τολμήσαι RX. 11 χρῆσθαι X. 12 συμπράξαν-
 τα F. 16 ἀναδιδόντος R, corr. 1. m. 18 προσέταξεν F.
 19 ἐν αὐτῇ γεγραμμένη] ἀναγεγραμμένη F, corr. 2. m. in marg.
 21 καί] ἢ καὶ F. 23 πειθαρχησάσθαι F.

Μακεδόνες πάντες· ἀναγκαῖον γὰρ ἦν αὐτοῖς ἢ πρὸς³⁰⁵
τοὺς βασιλεῖς ἀποκλινασθαι ὑπ' Ἀντιγόνου τιμωρίας
τυχεῖν ἢ πειθαρχήσαντας Ἀντιγόνῳ ὑπὸ Πολυπέ-
⁴ ρουτος καὶ τῶν βασιλέων κολασθῆναι. τοιαύτης δὲ
συγκύσεως ἐπεχούσης τὰ πλήθη ἤμεν ὁ Εὐμενῆς καὶ ⁵
τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς παρεκάλεσε τοὺς Μακεδόνας
πράττειν τὰ τοῖς βασιλεῦσι δεδομένα, τῷ δὲ ἀπο-
⁵ στάτη γερονότι μὴ προσέχειν. πολλὰ δὲ διαλεχθεῖς
οἰκεία τῆς ὑποθέσεως οὐ μόνον αὐτὸς ἀπελύθη τῶν
ἐνεστώτων κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τὸ πλήθος εἰς εὐνοίαν ¹⁰
⁶ μείζονα τῆς προὔπαρχούσης παρεστήσατο. οὗτος μὲν
οὖν πάλιν εἰς ἀνεπιπίστους κινδύνους ἐμπεσὼν παρα-
δόξως ἰσχυροτέραν κατεσκεύασε τὴν περὶ αὐτὸν δύ-
ναμιν. διὸ καὶ τοῖς στρατιώταις παραγγελίας ἀνα-
¹⁵ ξευγνύειν προῆγεν ἐπὶ Φοινίκης, σπεύδων τὰς ναῦς
ἐξ ἀπασῶν τῶν πόλεων ἀθροῖσαι καὶ στόλον ἀξιόλογον
κατασκευάσαι, ὅπως Πολυπέρουτος μὲν προσλαβόμενος
τὰς ἐκ τῆς Φοινίκης ναῦς θαλαττοκρατῆ καὶ δύνηται
διαβιβάζειν ἀσφαλῶς, ὅταν βούληται, τὰς ἐκ τῆς
Μακεδονίας δυνάμεις εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπ' Ἀντιγόνου. ²⁰
οὗτος μὲν οὖν ἐν Φοινίκη διέτριβε κατασκευαζόμενος
τὴν ναυτικὴν δύναμιν.

⁶⁴ Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Νικάνωρ ὁ τὴν
Μουνυχίαν κατέχων ἀκούων τὸν μὲν Κάσανδρον ἐκ
Μακεδονίας κενωρῆσθαι πρὸς Ἀντιγόνου, τὸν δὲ ²⁵
Πολυπέρουτον προσδόκιμον εἶναι συντόμως ἤξειν εἰς
τὴν Ἀττικὴν μετὰ τῆς δυνάμεως ἠξίου τοὺς Ἀθηναίους
² διαφυλάττειν τὴν πρὸς τὸν Κάσανδρον εὐνοίαν. οὐ-

1 αὐτοῖς F. 5 ἐπεχούσης F. 13 αὐτὸν X. 25 κενω-
ρησθαι F. 26 συντόμως] αὐτομάτως F. 28 πρὸς Κάσαν-
δρον F.

θενός δὲ αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ καὶ τὴν φρουρὰν
 πάντων οἰομένων δεῖν ἐξάγειν τὴν ταχίστην τὸ μὲν
 πρῶτον παρακρουσάμενος τὸν δῆμον ἔπεισεν ὀλίγας
 ἡμέρας ἐπισχεῖν· πράξειν γὰρ αὐτὸν τὰ συμφέροντα
 5 τῆ πόλει· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τινὰς
 ἡμέρας ἡσύχιαν ἐχόντων ἔλαθε νυκτὸς κατ' ὀλίγους
 στρατιώτας εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Μουνυχίαν, ὥστε γενέ-
 σθαι δύναμιν ἀξιόχρεων τηρεῖν τὴν φυλακὴν καὶ
 διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς ἐπιβαλλομένους πολιορκεῖν
 10 τὴν φρουρὰν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι γινόντες τὸν Νικάνορα 3
 μηδὲν ὑγιὲς πράττοντα πρὸς μὲν τοὺς βασιλέας καὶ
 Πολυπέρχοντα πρεσβείαν ἐξέπεμψαν, ἀξιοῦντες βοηθεῖν
 αὐτοῖς κατὰ τὸ διάγραμμα τὸ γραφὲν ὑπὲρ τῆς τῶν
 Ἑλλήνων αὐτονομίας· αὐτοὶ δὲ πλεονάκις ἐκκλησίαν
 15 συναγαγόντες ἐβουλεύοντο πῶς χρηστέον εἴη περὶ τοῦ
 πρὸς Νικάνορα πολέμου. τούτων δ' ἔτι περὶ ταῦτ' 4
 ἀσχολουμένων ὁ Νικάνωρ, πολλοὺς ἐξενολογηκώς, λά-
 θρα νυκτὸς ἐξαγαγὼν τοὺς στρατιώτας κατελάβετο τὰ
 τεῖχη τοῦ Πειραιέως καὶ τοῦ λιμένος τὰ κλειθρα. οἱ
 20 δὲ Ἀθηναῖοι τὴν μὲν Μουνυχίαν οὐκ ἀπειληφότες,
 τὸν δὲ Πειραιᾶ προσαποβεβληκότες χαλεπῶς ἔφερον.
 διόπερ ἐλόμενοι πρέσβεις τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν καὶ 5
 306 φιλλίαν ἐχόντων πρὸς Νικάνορα Φωκίωνα τὸν Φώκου
 καὶ Κόνωνα τὸν Τιμοθέου καὶ Κλέαρχον τὸν Ναυσι-
 25 κλέους ἐξαπέστειλαν, ἐγκαλοῦντες μὲν ἐπὶ τοῖς πεπραγ-
 μένοις, ἀξιοῦντες δὲ ἀποδοῦναι τὴν αὐτονομίαν αὐτοῖς
 κατὰ τὸ γεγενημένον διάταγμα. ὁ δὲ Νικάνωρ ἀπο- 6

4 αὐτὸν Dind. 8 ἀξιόχρεω F. 9 ἐπιβαλλομένους Hultsch
 pr. Pas. p. 12. 11 τοὺς βασιλέας scripsi (cf. XVIII 65, 1); τὸν
 βασιλέα codd. 14 cf. XVII 56. 19 Πειραιῶς Dind.; cf. infra
 XVIII 65, 5. 21 Πειραιέα F.

κρίσεις ἔδωκε πρεσβεύειν αὐτοὺς πρὸς Κάσανδρον·
 ὅπ' ἐκείνου γὰρ καθεσταμένον φρούραρχον μηδαμῶς
 65 ἔχειν ἐξουσίαν ἰδιοπραγεῖν. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν
 καιρὸν ἤκειν ἐπιστολὴ Νικάνορι παρ' Ὀλυμπιάδος, ἐν
 ἣ ἠ προσέταττεν ἀποδοῦναι Ἀθηναίοις τὴν τε Μουνυχίαν 5
 καὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ Νικάνωρ ἀκούων ὅτι μέλλουσιν
 οἱ βασιλεῖς καὶ Πολυπέρχων κατάγειν εἰς Μακεδονίαν
 τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ τοῦ τε παιδίου τὴν ἐπιμέλειαν
 ἐκείνη παραδιδόναι καὶ τὴν προὔπαρχουσαν ἀποδοχὴν
 καὶ τιμὴν Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἀποκαθιστάναι Ὀλυμ- 10
 πιάδι, φοβηθεὶς ἐπηγγέλματο μὲν παραδώσειν, ἀεὶ δὲ
 2 προφάσεις τινας ποιούμενος παρήγε τὴν πρᾶξιν. οἱ
 δὲ Ἀθηναῖοι πεπολυωρηκότες ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρό-
 νοῖς τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ νομίσαντες τὰς μὲν ταύτη
 δεδογμένας τιμὰς ὄντως γεγυμέναι, τὴν δὲ ἀπόληψιν 15
 τῆς αὐτονομίας διὰ ταύτης ἐλπίζοντες ἀκινδύνως ἔσε-
 3 σθαι περιχαρεῖς ἦσαν. ἀτελέστων δ' ἔτι τῶν ἐπαρ-
 γελῶν οὐσῶν ἤκειν Ἀλέξανδρος ὁ Πολυπέρχοντος υἱὸς
 μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀττικὴν. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι
 διέλαβον αὐτὸν ἠκειν ἀποκαταστήσουσα τῷ δήμῳ τὴν 20
 τε Μουνυχίαν καὶ τὸν Πειραιᾶ, τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ
 οὕτως εἶχεν, ἀλλὰ τοῦναντίον αὐτὸς ἰδίᾳ παραλη-
 ψόμενος ἀμφοτέρω πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας.
 4 τῶν γὰρ Ἀντιπάτρῳ γεγυμένων φίλων τινές, <ὧν>
 ὑπῆρχον καὶ οἱ περὶ Φωκίωνα, φοβούμενοι τὰς ἐκ 25

5 προσέταττε δοῦναι F. 6 Πειραιέα F. 8 τὴν om. F.
 9 παραδοῦναι F. ἀποδοχὴν F. 10 ὡς Ἀ. ζῶντος F. 11 αἰεὶ F.
 15 δεδογμένας libri omnes; δεδομένας Dind. ὄντως suspectum;
 ὀρθῶς an <συμφερ> ὄντως (cf. XVIII 69, 3)? 17 δ' ἔτι τῶν]
 δὲ τινῶν RX δὲ τῶν F. 21 Πειραιέα F. 22 παραληψόμενος]
 καταλ. Plut. Phoc. 33. 23 τῷ om. F. post χρείας quaedam
 (ἤκειν vel simile aliquid) deesse statuit Dind. 24 Ἀντι-
 πάτρου F. <ὧν> add. Reiske.

τῶν νόμων τιμωρίας ὑπήντησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ
 διδάξαντες τὸ συμφέρον ἐπεισαν αὐτὸν ἰδίᾳ κατέχειν
 τὰ φρούρια καὶ μὴ παραδιδόναι τοῖς Ἀθηναίοις, μέχρι
 ἂν ὁ Κάσανδρος καταπολεμηθῆ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 5
 5 πλησίον τοῦ Πειραιῶς καταστρατοπεδεύσας τοὺς μὲν
 Ἀθηναίους οὐ παρελάμβανε πρὸς τὰς ἐντεύξεις τὰς
 πρὸς τὸν Νικάνορα, ἰδίᾳ δὲ συνιῶν εἰς λόγους καὶ ἐν
 ἀπορητοῖς διαπραττόμενος φανερός ἦν ἀδικεῖν μέλλων
 τοὺς Ἀθηναίους. ὁ δὲ δῆμος εἰς ἐκκλησίαν συνελθὼν 6
 10 τὰς μὲν ὑπαρχούσας ἀρχὰς κατέλυσεν, ἐκ δὲ τῶν
 δημοτικωτάτων τὰ ἀρχεῖα καταστήσας τοὺς ἐπὶ τῆς
 ὀλιγαρχίας γενοτάς ἀρχοντας κατεδίκασε τοὺς μὲν
 θανάτῳ, τοὺς δὲ φυγῆ καὶ δημεύσει τῆς οὐσίας· ἐν
 οἷς ἦν καὶ Φωκίων ὁ ἐπ' Ἀντιπάτρου τὴν τῶν ὄλων
 15 ἀρχὴν ἐσχηκώς.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐβληθέντες ἐκ τῆς πόλεως κατ-66
 ἐφυγον πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Πολυπέρχοντος καὶ διὰ
 τούτου τὴν σωτηρίαν ἑαυτοῖς πορίζειν ἐφιλοτιμοῦντο.
 προσδεχθέντες δὲ ὑπ' αὐτοῦ φιλοφρόνως γράμματα
 20 ἔλαβον πρὸς τὸν πατέρα Πολυπέρχοντα, ὅπως μηδὲν
 πάθωσιν οἱ περὶ Φωκίωνα, τὰ κείνου πεφρονηκότες καὶ
 νῦν ἐπαγγελλόμενοι πάντα συμπράξειν. ἀποστειλάντος 2
 307 δὲ καὶ τοῦ δήμου πρεσβείαν πρὸς τὸν Πολυπέρχοντα
 τὴν κατηγοροῦσαν μὲν τῶν περὶ Φωκίωνα, παρα-
 25 καλοῦσαν δὲ τὴν Μουνυχίαν αὐτοῖς δοῦναι μετὰ τῆς
 αὐτονομίας ὁ Πολυπέρχων ἔσπευδε μὲν φρουρᾷ κατ-
 ἔχειν τὸν Πειραιᾶ διὰ τὸ πολλὰ δύνασθαι χρησιμεύειν

2 διδάξαντας X. 3 παραδοῦναι F. μέχρις F. 5 Πει-
 ραιῶς F. 6 οὐ om. F. 9 ἐλθὼν F. 10 προυπαρχούσας X.
 20 πατέρα om. F, suprascr. 1 m. 24 κατηγοροῦσαν libri (cf.
 XII 41, 4); κατηγορήσουσαν Madv. I p. 509 (cf. Plut. Phoc. 33).
 27 Πειραιέα F.

τὸν λιμένα πρὸς τὰς ἐν τοῖς πολέμοις χρείας· αἰσχυνό-
 μενος δ' ἐναντία πράττειν τῷ ὕφ' ἑαυτοῦ γεγραμμένῳ
 διαγράμματι καὶ νομίξων ἕπιςτος κριθῆσεσθαι παρὰ
 τοῖς Ἑλλησιν, ἐὰν εἰς τὴν ἐπιφανεστάτην παρανομίῃ
 3 πόλιν, μετενόησε τῇ γνώμῃ. διακούσας δὲ τῶν πρέ- 5
 σβων τοῖς μὲν παρὰ τοῦ δήμου πρεσβεύουσι φιλαν-
 θρώπως κεχαρισμένας ἔδωκεν ἀποκρίσεις, τοὺς δὲ περὶ
 Φωκίωνα συλλαβῶν ἀπέστειλε δεσμίους εἰς τὰς Ἀθή-
 νας, διδοὺς τὴν ἐξουσίαν τῷ δήμῳ εἴτε βούλεται
 4 θανατοῦν εἴτ' ἀπολύσαι τῶν ἐγκλημάτων. συναχθείσης 10
 οὖν ἐκκλησίας ἐν ταῖς Ἀθήναις καὶ προτεθείσης κρι-
 σεως τοῖς περὶ τὸν Φωκίωνα πολλοὶ τῶν τε φυγάδων
 γεγονότων ἐπ' Ἀντιπάτρου καὶ τῶν ἀντιπολιτευομένων
 5 κατηγορήσαν ἀντῶν θανάτου. ἦν δ' ὁ σύμπαρ τῆς
 κατηγορίας λόγος ὅτι οὗτοι παραίτιοι γεγέννηται μετὰ 15
 τὸν Λαμιακὸν πόλεμον τῆς τε δουλείας τῇ πατρίδι καὶ
 τῆς καταλύσεως τοῦ δήμου καὶ τῶν νόμων. ὥς δὲ
 τοῖς ἀπολογουμένοις ὁ καιρὸς παρεδόθη τῆς ἀπολογίας,
 ὁ μὲν Φωκίων ἤρξατο ποιεῖσθαι τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 λόγον, τὸ δὲ πλῆθος τοῖς θορύβοις ἐξέσεισε τὴν ἀπο- 20
 λογίαν, ὥστ' εἰς πολλὴν ἀπορίαν παραγενέσθαι τοὺς
 6 ἀπολογουμένους. λήξαντος δὲ τοῦ θορύβου πάλιν ὁ
 μὲν Φωκίων ἀπελογεῖτο, ὁ δὲ ὄχλος κατεβόα καὶ τὴν
 φωνὴν τοῦ κινδυνεύοντος ἐκώλυεν ἐξακούεσθαι· τὸ
 γὰρ πλῆθος τῶν δημοτικῶν, ἀπωσμένον τῆς πολιτείας 25
 καὶ παρ' ἐλπίδας τετευχὸς τῆς καθόδου, πικρῶς δι-
 ἐκειτο πρὸς τοὺς ἀφηρημένους τὴν αὐτονομίαν.

1 πολέμοις F. 6 φιλανθρώπους καὶ κεχ. F. 8 ἀπέστειλεν
 ἐν φυλακῇ δεσμίους F. 19. 20 τῶν—λόγων F, corr. 1. m.
 19 αὐτοῦ F. 25 ἀπεωσμένον F. 26 ἐλίδια F. τῆς
 om. R.

Βιαζομένου δὲ τοῦ Φωκίωτος καὶ πρὸς περίστασιν 67
 ἀπεγνωσμένην ὑπὲρ τοῦ ζῆν ἀγωνιζομένου οἱ μὲν
 πλησίον ὄντες ἤκουον τῶν τῆς ὑποθέσεως δικαίων, οἱ
 δὲ μακρότερον διεστηγότες διὰ τὸ μέγεθος τῆς κραυγῆς
 5 τῶν θορυβούντων ἤκουον μὲν οὐδέν, αὐτὴν δὲ μόνην
 ἐθεώρουν τὴν τοῦ σώματος κίνησιν, γινομένην ἐναγώ-
 νιον καὶ ποικίλην διὰ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου.
 τέλος δὲ ἀπογνοὺς τὴν σωτηρίαν ὁ Φωκίων ἀνεβόησε, 2
 δεόμενος αὐτοῦ μὲν καταψηφίσασθαι τὸν θάνατον,
 10 τῶν δ' ἄλλων φείδεσθαι. ἀμεταθέτου δὲ τῆς τοῦ
 πλήθους ὀρμῆς καὶ βίας οὔσης παρεπορεύοντό τινες
 τῶν φίλων συνηγορήσαντες τῷ Φωκίωτι, ὧν τὰς μὲν
 ἀρχὰς τῶν λόγων ἤκουον, ὅποτε δὲ προβαίνοντες
 φανεροὶ καθίσταντο τὴν ἀπολογίαν διεξιόντες, ἐξ-
 15 ἐβάλλοντο τοῖς θορύβοις καὶ ταῖς ἐναντιομέναις κραυ-
 γαῖς. τὸ δ' ἔσχατον πανδήμῳ φωνῇ καταχειροτονη- 3
 θέντες εἰς τὸ δεσμοτήριον ἤγοντο τὴν ἐπὶ θανάτῳ.
 συνηκολούθουν δὲ αὐτοῖς πολλοὶ τῶν σπουδαίων ἀν-
 δρῶν, ὀδυρόμενοι καὶ συμπάσχοντες ἐπὶ τῷ μεγέθει
 20 τῶν ἀτυχημάτων· τὸ γὰρ πρωτεύοντας ἄνδρας ταῖς 4
 δόξαις καὶ ταῖς εὐγενεαῖς, πολλὰ πεπραχότας ἐν τῷ
 308 ζῆν φιλόανθρωπα, μήτε λόγου μήτε κρῖσεως δικαίας
 τυγχάνειν πολλοὺς ἤγεν εἰς ἐπίστασιν διανοίας καὶ
 φόβου, ἀστάτου [δὲ] καὶ κοινῆς ἅπασι τῆς τύχης
 25 οὔσης. πολλοὶ <δὲ> καὶ τῶν δημοτικῶν καὶ μικρῶς 5
 διακειμένων πρὸς αὐτὸν ἐλοιδόρουν τε ἀνηλεῶς καὶ

9 αὐτοῦ Dind. 11 βιαίας R. παρεπορεύοντο mirum.
 14 καθίσταντο Dind. 17 τὴν om. R. 20 ἀτυχημάτων]
 ἀδικημάτων F. 21 καὶ ταῖς εὐγενεαῖς] καὶ ταῖς εὐσεβείαις
 καὶ ταῖς εὐγενεαῖς X. 24. 25 [δὲ] post ἀστάτου transtulit
 post πολλοὶ Dind. 25 δημοτικῶς F. 26 τε om. F.

πικρῶς ὠνειδίζον αὐτῷ τὰς συμφοράς· τὸ γὰρ ἐν ταῖς
 εὐτυχίαις σιωπώμενον μῖσος, ὅταν ἐκ μεταβολῆς ἐν
 ταῖς ἀτυχίαις ἐκραγῆ, ταῖς ὀργαῖς ἀποθηριοῦται
 6 πρὸς τοὺς μισουμένους. διὰ δὲ τῆς τοῦ κανέλου
 πόσεως κατὰ τὸ πάτριον ἔθος τὸν βίον καταλύσαντες ⁵
 ἐρρίφησαν ἄταφοι πάντες ἐκ τῶν τῆς Ἀττικῆς ὄρων.
 ὁ μὲν οὖν Φωκίων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διαβληθέντες
 τοιαύτην ἔσχον τὴν τοῦ βίου καταστροφήν.

68 Κάσανδρος δὲ παρ' Ἀντιγόνου λαβὼν ναῦς μακρὰς
 τριάκοντα καὶ πέντε, στρατιώτας δὲ τετρακισχιλλοὺς ¹⁰
 κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. προσδεχθεὶς δ' ὑπὸ
 Νικάνωρος τοῦ φρουράρχου παρέλαβε τὸν Πειραιᾶ καὶ
 τὰ κλειῖθρα τοῦ λιμένος· τὴν δὲ Μουνυχίαν αὐτὸς ὁ
 Νικάνωρ κατεῖχεν, [μὲν] ἔχων ἰδίους στρατιώτας ἰκα-
 2 νουὺς εἰς τὸ τηρεῖν τὸ φρούριον. Πολυπέργων δὲ μετὰ ¹⁵
 τῶν βασιλέων ἔτυχε μὲν διατρίβων περὶ τὴν Φωκίδα,
 πυθόμενος δὲ τὸν εἰς Πειραιᾶ κατάπλου τοῦ Κασάν-
 δρου παρήλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ πλησίον τοῦ
 3 Πειραιῶς κατεστρατοπέδευσεν. εἶχεν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ
 στρατιώτας πεζοὺς μὲν Μακεδόνας δισμυροὺς, τῶν δ' ²⁰
 ἄλλων συμμάχων περὶ τετρακισχιλλοὺς, ἱππεῖς δὲ
 χιλιοὺς, ἐλέφαντας δὲ ἐξήκοντα πέντε. ἐπεβάλετο μὲν
 οὖν πολιορκεῖν τοὺς περὶ τὸν Κάσανδρον, σπανίζων
 δὲ τροφῆς καὶ τὴν πολιορκίαν ὑπολαμβάνων ἔσεσθαι
 πολυχρόνιον ἠναγκάσθη μέρος τῆς δυνάμεως ἀπολιπεῖν ²⁵
 κατὰ τὴν Ἀττικὴν τὸ δυνάμενον ἔχειν τὴν τοῦ στότου
 χορηγίαν, ἡγουμένου τοῦ υἱοῦ Ἀλεξάνδρου, αὐτὸς δὲ

1 ὠνειδίζον] ὀνειδίζοντες F. αὐτῷ om. F. 4 τοῦ om. F.
 κανέλου R, corr. 2 m. (cf. XIV 37, 7). 6 ἄταφοι om. F.
 ἔπαντες F. 11 Πειραιᾶ F semper. 14 κατεῖχε μὲν ἔχων
 libri; corr. edd. 21 ἱππεῖς δὲ χιλιοὺς om. R.X. 23 σπανίζόν-
 των libri; corr. edd.

τὸ πλεῖστον τῆς δυνάμεως ἀναλαβὼν παρήλθεν εἰς Πελοπόννησον, συναναγκάσων τοὺς Μεγαλοπολίτας πειθαρχεῖν τοῖς βασιλεῦσιν, οἳ ἐτύγγανον μὲν τὰ Κασάνδρου φρονοῦντες καὶ διὰ τῆς ὑπ' Ἀντιπάτρου
5 καθεσταμένης ὀλιγαρχίας διοικούμενοι.

Τοῦ δὲ Πολυπέρχουτος περὶ ταῦτα διατρέβοντος ὁ 69
Κάσανδρος ἀναλαβὼν τὸν στόλον Αἰγυπίας μὲν προσ-
ηγάγετο, τοὺς δὲ Σαλαμινίους ἀλλότρια φρονοῦντας
εἰς πολιορκίαν συνέκλεισε. καθ' ἡμέραν δὲ συνεχεῖς
10 ποιούμενος προσβολὰς καὶ βελῶν καὶ στρατιωτῶν
εὐπορῶν εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ἤγαγε τοὺς
Σαλαμινίους. κινδυνευούσης δὲ τῆς πόλεως ἀλῶναι 2
κατὰ κράτος ὁ Πολυπέρχων ἐξέπεμψε δύναμιν ἀξιόλο-
γον πεζικὴν τε καὶ ναυτικὴν τὴν ἐπιθησομένην τοῖς
15 πολιορκουῦσι. διόπερ ὁ Κάσανδρος καταπλαγείς καὶ
λύσας τὴν πολιορκίαν ἀπέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ.
Πολυπέρχων δὲ βουλόμενος τὰ κατὰ τὴν Πελοπόννησον 3
309 διοικῆσαι συμφερόντως παρήλθε καὶ συναγαγὼν ἐκ
τῶν πόλεων συνέδρους διελέχθη περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν
20 συμμαχίας. ἐξέπεμψε δὲ καὶ πρὸς τὰς πόλεις πρε-
σβευτάς, προσιάττων τοὺς μὲν δι' Ἀντιπάτρου καθ-
εσταμένους ἄρχοντας ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας θανατῶσαι,
τοῖς δὲ δήμοις ἀποδοῦναι τὴν αὐτονομίαν. πολλῶν δ' 4
ὑπακουσάντων καὶ κατὰ τὰς πόλεις φόνων γινομένων
25 καὶ τινων φυγαδευομένων οἱ μὲν Ἀντιπάτρου φίλοι
διεφθάρησαν, τὰ δὲ πολιτεύματα τὴν ἐκ τῆς αὐτονο-
μίας παρρησίαν ἀπέλαβον καὶ συνεμάχουν τοῖς περὶ
τὸν Πολυπέρχοντα. μόνων δὲ τῶν Μεγαλοπολιτῶν

3 οἳ ἐτύγγανον μὲν] διετύγγανον γὰρ F. 4 ὑπ' om. F.
13 ὁ om. F. 14 πεζικὴν καὶ ναυτικὴν τε X. ἐπιτεθησο-
μένην F.

διατηρούντων τὴν πρὸς Κάσανδρον φιλίαν ἔκρινε
 70 πολιορκῆσαι τὴν πόλιν αὐτῶν. οἱ δὲ Μεγαλοπολίται
 γνόντες τὴν ἐπιβουλήν τοῦ Πολυπέροχτος ἐψηφίσαντο
 τὰ μὲν ἀπὸ τῆς χώρας κατέγειν εἰς τὴν πόλιν, τῶν δὲ
 πολιτῶν καὶ ξένων καὶ δούλων ἀριθμὸν ποιησάμενοι 5
 μυρίους καὶ πενταμισχιλλίους εὗρον τοὺς δυναμένους
 παρέχεσθαι τὰς πολεμικὰς χρείας. εὐθὺς οὖν τοὺς
 μὲν εἰς τάξεις κατελόχιζον, οὓς δὲ πρὸς τὰς ὑπηρεσίας
 τοῖς ἔργοις καθίστανον, οὓς δ' ἐπὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν
 2 τειχῶν ἔταττον. ὑφ' ἓνα δὲ καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἱ 10
 μὲν περὶ τὴν πόλιν τάφρον ὄρυττον βαθεῖαν, οἱ δὲ
 ἀπὸ τῆς χώρας χάρακα παρεκόμεζον, τινὲς δὲ τὰ
 πεπονημότα τῶν τειχῶν κατεσκεύαζον, ἄλλοι δὲ περὶ
 τὰς ὀπλοποιίας καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὄξυβελῶν
 καταπελτῶν ἐγίνοντο, πᾶσα δ' ἡ πόλις ἐν ἔργοις 15
 καθειστήκει διὰ τε τὴν προθυμίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ
 3 διὰ τοὺς προσδοκωμένους κινδύνους· διεβεβόητο γὰρ
 τό τε μέγεθος τῆς βασιλικῆς δυνάμεως καὶ τὸ πλῆθος
 τῶν συνακολουθούντων ἐλεφάντων καὶ δοκούντων
 ἀνυπόστατον ἔχειν τὴν τε ἀλκὴν καὶ τὴν τοῦ σώματος 20
 4 ὀρμὴν. ταχὺ δὲ πάντων εὐτρεπῶν γενομένων ὁ μὲν
 Πολυπέροχτος ἦκε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως καὶ πλη-
 σίον τῆς πόλεως ἐστρατοπέδευσε δύο θήμενος παρεμ-
 βολάς, τὴν μὲν τῶν Μακεδόνων, τὴν δὲ τῶν συμμά-
 χων. κατασκευάσας δὲ πύργους ξυλλίλους ὑψηλοτέρους 25

1 φιλίαν] εὐνοίαν F. 4 καταγαγεῖν F. 10 ὑφ' ἓν δὲ
 καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν F. 12 τινὲς τὰ X. 13 κατ-
 σκεύαζον libri; usitatus ἐπεσκεύαζον (Hertl. II, 2 p. 29).
 14 ὄξυβελῶν καὶ καταπελτῶν R^X. 15 ἐγίνοντο R^X. 16 τε
 om. F. 18 τε om. F. καὶ πλῆθος F. 20 τοῦ σώματος τὴν
 ὀρμὴν F; ὀρμὴν? Wess. et Bekk. (cf. XVIII 71, 3). 21 ταχὺ
 δὲ πάντων εὐτρ. γεν.] πάντων δ' εὐτρ. γεν. F. 22 τῆς om. R^X.

τῶν τειχῶν προσῆγε τῇ πόλει κατὰ τοὺς εὐθέτους
 τόπους καὶ βέλη παντοδαπὰ καὶ τοὺς ἀγωνιζομένους
 ἐπιστήσας ἀνέστειλε τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων ἀντιτεταγ- 5
 μένους. ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις διὰ τῶν μεταλ-
 5 λευόντων ὑπορύξας τὰ τείχη καὶ τὰς στήριγγας ἐμ-
 πρήσας κατέβαλε τρεῖς πύργους τοὺς μερίστους καὶ
 μεσοπύργια τὰ ἴσα. μεγάλου δὲ τοῦ πτώματος καὶ
 παραδόξου γενομένου τὸ μὲν πλῆθος τῶν Μακεδόνων
 ἀνεβόησεν, οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν διὰ τὴν δεινότητα
 10 τῆς πράξεως κατεπλάγησαν. ἔνθα δὴ τῶν Μακεδόνων 6
 διὰ τοῦ πτώματος εἰσπιπτόντων εἰς τὴν πόλιν οἱ
 Μεγαλοπολίται διεΐλον σφᾶς αὐτοὺς καὶ τῷ μὲν ἐνὶ
 μέρει τοὺς πολεμίους ὑποστάντες καὶ τὴν ἐν τῷ πτώ-
 ματι δυσχωρίαν συνεργὸν ἔχοντες καρτερὰν μάχην
 15 συνίσταντο, τῷ δ' ἑτέρῳ χάρακι διελάμβανον τὸν ἐντὸς
 310 τοῦ πτώματος τόπον καὶ τείχος ἕτερον ἀντωκοδόμουν,
 συνεχῶς ἐργαζόμενοι καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. ταχὺ 7
 δὲ τῶν ἔργων συντελουμένων διὰ τε τὴν πολυχειρίαν
 καὶ τὸ πλῆθος τῆς εἰς ἅπαντα παρασκευῆς τὸ μὲν διὰ
 20 τοῦ πτώματος ἐλάττωμα συντόμως οἱ Μεγαλοπολίται
 διωρθώσαντο, πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τῶν ξυλίνων πύργων
 ἀγωνιζομένους τοῖς τε ὀξυβελέσι καταπέλταις ἐχρῶντο
 καὶ τοῖς σφενδονήταις καὶ τοξόταις πολλοὺς τῶν πολε-
 μίων κατετίτρωσκον. πολλῶν δὲ πιπτόντων παρ' ἄμ- 71
 25 φοτέροις καὶ κατατραυματιζομένων καὶ τῆς νυκτὸς
 περικαταλαβούσης ὁ μὲν Πολυπέρχων ἀνακαλεσάμενος
 τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν

1 προσῆγε] προσεῖχε F. 2 καὶ τοὺς ἀγ.] κατὰ τοὺς ἀγ. F.
 5 στήριγγας] στήριγίας F τερηπᾶς RX; corr. Scal. (cf. Hes. s. v.).
 7 τὰ om. F. 12 διεΐλον σφᾶς αὐτοὺς] <εἰς δύο μέρη> add.
 Kallenb. I p. 18; at cf. XIX 62, 9. 19 πάντα F. διὰ om. R,
 suppl. 1. m. 23 σφενδονήταις F.

2 στρατοπεδείαν. τῇ δ' ὑστεραία τὸν τοῦ πτώματος
τόπον ἀνακαθάρσας ἐποίησε βάσιμον τοῖς θηρίοις καὶ
διενοεῖτο χρῆσασθαι ταῖς τούτων θώμαις πρὸς τὴν
ἄλωσιν τῆς πόλεως. οἱ δὲ Μεγαλοπολίται Δάμιδος
ἠγουμένου καὶ τούτου γεγονότος κατὰ τὴν Ἀσίαν μετ' 5
Ἀλεξάνδρου καὶ περὶ τὰς φύσεις καὶ χρείας τῶν ἐλε-
φάντων ἐμπειρίαν ἔχοντος οὐ μετρῶς προετέθησαν.
3 οὗτος γὰρ τὴν ἰδίαν ἐπλύνειαν ἀντίταγμα τῇ τῶν
θηρίων βία κατασκευάσας ἀχρήστους ἐποίησε τὰς τῶν
σωμάτων θώμας. θύρας γὰρ μεγάλας πλείονας ἤλοις 10
ἔξεσι καταπυκνώσας καὶ ταύτας ἐν ὀρύγμασι ταπεινοῖς
καταστρώσας καὶ τὰς ἐξοχὰς τῶν κέντρων ἐπικρυψά-
μενος κατέλιπε διὰ τούτων δίοδον εἰς τὴν πόλιν καὶ
κατὰ μέτωπον μὲν οὐδένα τῶν στρατιωτῶν ἔστησεν,
ἐκ δὲ τῶν πλαγίων ἔταξε πλῆθος ἀκοντιστῶν καὶ 15
4 τοξοτῶν καὶ τῶν καταπελτικῶν βελῶν. τοῦ δὲ Πολυ-
πέρχοντος ἀνακαθαίροντος πάντα τὸν τόπον τοῦ πτώ-
ματος καὶ τοῖς θηρίοις ἀθρόοις διὰ τούτου τὴν ἔφοδον
ποιουμένου παράδοξος ἐγένετο πρῶξις περὶ τοὺς ἐλέ-
φαντας. οὐδενὸς γὰρ ἀπαντῶντος κατὰ στόμα τοῖς 20
θηρίοις οἱ μὲν Ἴνδοι συνηγάγκαζον εἰσπίπτειν εἰς τὴν
πόλιν, οἱ δ' ἐλέφαντες τῇ ῥύμῃ προπίπτουτες ἐνέπιπτον
5 εἰς τὰς κατακεκεντρωμένας θύρας. τραυματιζόμενοι
δὲ τοὺς πόδας ὑπὸ τῶν ἤλων καὶ διὰ τὸ βάρος περι-
πειρόμενοι τοῖς κέντροις οὔτε προϊέναι πορρώτερον 25
οὔτε ἀναστρέφειν διὰ τὴν δυσκινησίαν ἠδύναντο. ἅμα
δὲ καὶ βελῶν παντοδαπῶν ἐκ πλαγίων φερομένων οἱ
μὲν ἀπέθνησκον τῶν Ἴνδων, οἱ δὲ κατατραυματιζό-

2 ἀνακαθήρας Dind. 10 πλείονας] πλείστοις F. 15 ἐξ-
έταξε F. 17 ἀνακαθήραντος F. 21 συνηγαγκάζοντο F.
22 ῥύμη] ῥώμη libri; corr. Reiske. 24 βάθος F. 26 οὗτ' F.

μενοι τῆς ἐνδεχομένης χρείας ὕστεροῦντο. τὰ δὲ θηρία 6
 διὰ τε τὸ πλῆθος τῶν βελῶν καὶ τὴν ιδιότητα τῆς
 τῶν ἡλῶν πληγῆς περιώδυνα γινόμενα τὴν διὰ τῶν
 φίλων ἐπιστροφὴν ἐποιοῦντο καὶ πολλοὺς αὐτῶν κατ-
 5 ἐπάτουν. τέλος δὲ τὸ μὲν ἀνδρειότατον αὐτῶν καὶ
 πλείστην ἔχον κατάπληξιν ἔπεσε, τῶν δὲ ἄλλων τὰ
 μὲν ἄχρηστα παντελῶς ἐγένετο, τὰ δὲ πολλοῖς τῶν
 ἰδίων θάνατον ἐπήνεγκεν.

Μετὰ δὲ τὴν εὐήμεριαν ταύτην οἱ μὲν Μεγαλο-72
 10 πολῖται ταῖς ψυχαῖς ἐθάρρησαν, ὁ δὲ Πολυπέρχων
 μετανοηθεὶς ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ καὶ πολὺν χρόνον ἐπι-
 μένειν οὐ δυνάμενος ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας ἀπέλιπε
 μέρος τῆς δυνάμεως, αὐτὸς δ' ἐφ' ἐτέρας ἀναγκαιοτέρας
 πράξεις ἐτρέπετο. καὶ Κλεῖτον μὲν τὸν ναύαρχον 2
 15 μετὰ τοῦ στόλου παντὸς ἐξέπεμψε, προστάξας ἐφ-
 εδρεύειν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τόποις καὶ κωλύειν
 τὰς ἐκ τῆς Ἀσίας διαβιβαζομένας δυνάμεις εἰς τὴν
 Εὐρώπην, προσλαβέσθαι δὲ καὶ Ἀρριδαῖον τὸν συμ-
 πεφευγότα μὲν μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν τῶν
 20 Κιανῶν πόλιν, ἐχθρὸν δ' ὄντα τοῖς περὶ Ἀντίγονον.
 τούτου δὲ πλεύσαντος ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ προσ- 3
 αγαγομένου τὰς ἐν τῇ Προποντίδι πόλεις, ἔτι δὲ προσ-
 δεξαμένου τὴν μετ' Ἀρριδαίου δύναμιν κατέπλευσεν
 εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους Νικάνωρ ὁ τῆς Μουνυχίας
 25 φρούραρχος, ἔξαπεσταλμένος ὑπὸ Κασάνδρου μετὰ
 παντὸς τοῦ στόλου· προσελάβετο δὲ καὶ τὰς παρ' Ἀντι-

2 διὰ τὴν ιδιότητα F. τῆς τῶν ἡλῶν πληγῆς] τῆς τῶν
 ὄλων χρείας RX. 3 περιώδυνα F. 4 φίλων libri; corr. edd.
 11 μένειν R, corr. 1. m. 14 καὶ Κλεῖτον μὲν τὸν ναύαρχον]
 καὶ τὸν μὲν ναύαρχον F. 18 Ἀρριδαῖον F semper. 20 Κια-
 νῶν] Κύνων F; cf. Strab. XII 4, 4; St. B. s. v. Προῦσα; Mueller
 ad Ptol. V 1, 2. 21 προσαγομένου R.

γόνου ναῦς, ὥστε τὰς πάσας ἔχειν πλείους τῶν ἑκατόν.
 4 γενομένης δὲ ναυμαχίας οὐ μακρὰν τῆς τῶν Βυζαντίων
 πόλεως ἐνίκα ὁ Κλείτος καὶ κατέδυσε μὲν τῶν ἑνα-
 τῶν ναῦς ἑπτακαίδεκα, εἶλε δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀν-
 δράσιον οὐκ ἐλάττω τῶν τεσσαράκοντα· αἱ δὲ λοιπαὶ 5
 5 κατέφυγον εἰς τὸν τῶν Χαλκηδονίων λιμένα. τοιαύτης
 δ' εὐημερίας γενομένης τοῖς περὶ τὸν Κλείτον οὗτος
 μὲν ὑπέλαβε μηκέτι τολμήσειν τοὺς πολεμίους ναυμα-
 χήσειν διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἥττης, ὁ δ' Ἀντίγονος
 πυνθόμενος τὰ περὶ τὸν στόλον ἐλαττώματα παραδόξως 10
 διὰ τῆς ἰδίας ἀρχινοίας καὶ στρατηγίας ἀνεμαχέσατο
 6 τὸ γεγονός ἐλάττωμα. παρὰ γὰρ Βυζαντίων μετα-
 πεμφάμενος νυκτὸς ναῦς ὑπηρετικὰς ταύταις μὲν δι-
 εβίβαξεν εἰς τὸ πέραν τοξότας τε καὶ σφενδονήτας καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν ψιλικῶν ταγματῶν τοὺς ἱκανοὺς. οὗτοι 15
 δὲ πρὸ ἡμέρας ἐπιθήμενοι τοῖς ἐκ τῶν πολεμίων νεῶν
 ἀποβεβηκόσιν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ πεζῇ κατεστρατο-
 πεδευκόσι κατεπλήξαντο τοὺς περὶ τὸν Κλείτον. ταχὺ
 δὲ πάντων διὰ τὸν φόβον τεταραγμένων καὶ εἰς τὰς
 ναῦς ἐμπεδώντων πολὺς ἐγένετο θόρυβος διὰ τε τὰς 20
 7 ἀποσκευὰς καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων. ἐν τοσοῦ-
 τῳ δὲ Ἀντίγονος ἐξαφύσας τὰς μακρὰς ναῦς καὶ τῶν
 ἀλκιμωτάτων πεζῶν πολλοὺς ἐπιβάτας ἐπιστήσας ἀπ-
 ἔστειλε, παρακαλέσας τεθαρρηκότως ἐπιθέσθαι τοῖς

1 πλείους (πλεία F) τῶν ἑκατόν] ἑκατὸν τριάκοντα Polyæn.
 IV 6, 8. 5 οὐκ om. F. ἐλάττους F. cf. Polyæn. IV 6, 8.
 6 Χαλκηδονίων] Χαλκιδονίων F; Καλχηδονίων Dind.; at cf.
 XII 82, 1; XIX 60, 3; cf. Mueller ad Ptol. V 1, 2. 7 τοῖς] τῆς F.
 8 τολμήσειν om. F. 11 διὰ τῆς ἰδίας—12 ἐλάττωμα post
 ὑπηρετικὰς (v. 13) ponit F, omisso παραδόξως. 12 παρὰ τῶν
 Βυζ. F. 13 νυκτὸς om. F; cf. Kallenb. I p. 18. ταύτας R.
 14 τε] δὲ X. σφενδονηστάς X. 15 τῶν ψιλῶν καὶ ψιλικῶν X.
 post ἱκανοὺς add. κατὰ νόκτα F. 19 καὶ om. F. 23 πεζοὺς RX.

πολεμίοις, ὡς πάντως καθ' ἑαυτοὺς ἐσομένου τοῦ νικη-
ματος. τοῦ δὲ Νικάνορος νυκτὸς ἀναχθέντος καὶ 8
διαφωσκούσης τῆς ἡμέρας οὗτοι μὲν ἐπιπεσόντες ἄφνω
τοῖς πολεμίοις τεθορυβημένοις εὐθύς κατὰ τὸν πρῶτον
5 ἐπίπλουν ἐτρέψαντο καὶ τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις τύπ-
τοντες ἀνέροητον, ὧν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσυρον,
ὧν δὲ αὐτάνδρων παραδιδομένων ἀκινδύνως ἐκυρίεον·
312 τέλος δὲ πλὴν μιᾶς τῆς ναυαρχίδος τῶν λοιπῶν πασῶν
αὐτάνδρων ἐκυρίευσαν. ὁ δὲ Κλεῖτος φυγῶν ἐπὶ τὴν 9
10 γῆν καὶ καταλιπὼν τὴν ναῦν ἐπεβάλετο μὲν διὰ Μακε-
δονίας ἀνασώζεσθαι, περιπεσῶν δὲ στρατιώταις τισὶ
τοῦ Λυσιμάχου διεφθάρη.

Ἀντίγονος μὲν οὖν τηλικαύτη συμφορᾷ περιβαλὼν 73
τοὺς πολεμίους μεγάλην ἐπὶ στρατηγίᾳ καὶ συνέσει
15 δόξαν ἀπηνέγκατο. θαλασσοκρατῆσαι δὲ ἔσπευδε καὶ
τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν ἀδήριτον περιποιήσασθαι.
διόπερ ἐξ ἀπάσης τῆς δυνάμεως ἐπιλέξας εὐζώνους
πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ἵππεῖς δὲ τετρακισχιλλοὺς
προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας, σπεύδων τοὺς περὶ τὸν Εὐμενῆ
20 κατακόψαι πρὸ τοῦ δύναιμι ἀθροτέραν ἀθροῖσαι.
Εὐμενῆς δὲ πυθόμενος τὴν ὁρμὴν τῶν περὶ τὸν Ἀντί- 2
γονου ἐπεβάλετο μὲν τὴν Φοινίκην ἀνακτᾶσθαι τοῖς
βασιλεῦσι, κατειλημμένην ἀδίκως ὑπὸ Πτολεμίου,
καταταχόμενος δ' ὑπὸ τῶν καιρῶν ἀνέξευξεν ἐκ τῆς
25 Φοινίκης καὶ διὰ τῆς Κοίλης Συρίας προῆγε μετὰ τῆς
δυνάμεως, σπεύδων τῶν ἄνω λεγομένων σατραπειῶν
ἄψασθαι. περὶ δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἐπιθεμένων 3
αὐτῷ τῶν ἐγγωρίων νυκτὸς ἀπέβαλέ τινας τῶν στρα-

3 διαφανσκούσης F. 6 ἀνέροητον RX. 7 παραδεδο-
μένων F. 20 ἀθροῖσαι F (cf. XVIII 15, 1) ἀθροίσειν RX;
ἀθροίζειν edd.

τιωτῶν. παραπλησίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν ἐπιθεμένον τοῦ Σελεύκου παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκινδύνευσε μὲν ἄπασαν ἀποβαλεῖν τὴν δύναμιν, διώρυγός τινος ῥαγείσης καὶ τῆς στρατοπεδείας ὅλης συγκλυσθείσης, ὅμως δὲ διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας, ἐπὶ τὴν χῶμα καταφυγὼν καὶ τὴν διώρυγα πάλιν ἀποστρέψας, 5 διέσωσεν αὐτόν τε καὶ τὴν δύναμιν. παραδόξως δὲ τὰς τοῦ Σελεύκου χεῖρας διαφυγῶν διήνυσεν εἰς τὴν Περσίδα μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔχων πεξοὺς μὲν μυρόλους καὶ πεντακισχιλλοὺς, ἱππεῖς δὲ τρισχιλλοὺς καὶ τριακοσίους. ἀναλαβὼν δὲ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς κακοπαθίας διεπέμπετο πρὸς τε τοὺς σατραπείας καὶ στρατηγούς τοὺς ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις, μεταπεμπόμενος στρατιώτας τε καὶ χρήματα. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν μέχρι τούτου προέβη <κατὰ> τοῦτον τὸν 15 ἐνιαυτόν.

74 Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Πολυπέργοντος διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς κατὰ τοὺς Μεγαλοπολίτας πολιορκίας καταφρονηθέντος αἱ πλεῖσται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀφιστάμεναι τῶν βασιλέων πρὸς Κάσανδρον ἀπέκλιναν. 20 Ἀθηναίων δὲ μὴ δυναμένων ἀποτρέψασθαι τὴν φρουρὰν μήτε διὰ τοῦ Πολυπέργοντος μήτε δι' Ὀλυμπιάδος ἀπετόλμησέ τις τῶν ἐπαινουμένων πολιτῶν εἰπεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ διότι συμφέρει πρὸς Κάσανδρον διαλύσασθαι. 2 τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐγένετο θόρυβος, τῶν μὲν ἀντι- 25 λεγόντων, τῶν δὲ συγκρατατιθεμένων τοῖς λόγοις· ὥς

1 καὶ πρὸς τὴν Βαβυλωνίαν ὁρμῶντος ἐπιθεμένου τ. Σ. F. 7 αὐτόν X. 10 τρισχιλλοὺς] χιλίους F. 11 κακοπαθείας F. 12 τε om. F. 15 τούτων F. <κατὰ> add. Kallenb. I p. 19 ex constanti Diodori usu. 20 ἀπέκλινον F. 22 τοῦ om. X. 23 ἐπαινουμένων suspectum; f. addendum <ἐπὶ συνέσει> vel scribendum εὐδοκιμουμένων (cf. IV 24, 3).

δὲ ἀνεθεωρήθη τὸ συμφέρον, ἔδοξε τοῖς πᾶσι πρε-
 313 σβεύειν πρὸς Κάσανδρον καὶ τίθεισθαι τὰ πρὸς αὐτὸν
 ὡς ἂν ἦ δυνατόν. γενομένων δὲ πλειόνων ἐντεύξεων 3
 συνέθεντο τὴν εἰρήνην ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν
 5 πόλιν τε καὶ χώραν καὶ προσόδους καὶ ναῦς καὶ ἄλλα
 πάντα φίλους ὄντας καὶ συμμάχους Κασάνδρον, τὴν
 δὲ Μουνυχίαν κατὰ τὸ παρὸν κρατεῖν Κασάνδρον, ἕως
 ἂν διαπολεμήσῃ πρὸς τοὺς βασιλεῖς, καὶ τὸ πολίτευμα
 διοικεῖσθαι ἀπὸ τιμῆσεων ἄχρι μῶν δέκα, καταστήσαι
 10 δ' ἐπιμελητὴν τῆς πόλεως ἕνα ἄνδρα Ἀθηναῖον ὃν ἂν
 δόξῃ Κασάνδρῳ· καὶ ἤρέθη Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς.
 οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν ἐπιμέλειαν τῆς πόλεως ἤρχεν
 εἰρηρικῶς καὶ πρὸς τοὺς πολίτας φιλανθρώπως.

Μετὰ δὲ ταῦτα Νικάνορος καταπλεύσαντος εἰς τὸν 75
 15 Πειραιᾶ κεκοσμημένῳ τῷ στόλῳ τοῖς ἀπὸ τῆς νίκης
 ἀκροστολίοις τὸ μὲν πρῶτον ἀποδοχῆς αὐτὸν ἤξιωσε
 μεγάλης ὁ Κάσανδρος διὰ τὰς εὐημερίας, μετὰ δὲ
 ταῦτα ὄρων αὐτὸν ὄγκου πλήρη καὶ πεφρουηματισ-
 μένον, ἔτι δὲ τὴν Μουνυχίαν διὰ τῶν ἑαυτοῦ στρατι-
 20 ωτῶν φρουροῦντα, κρίνας αὐτὸν ἀλλότρια φρουεῖν
 ἐδολοφόνησεν. ἐστράτευσε δὲ καὶ εἰς Μακεδονίαν καὶ
 πολλοὺς ἔσχε τῶν ἐγγχωρίων ἀφισταμένους πρὸς αὐτόν.
 ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰς Ἑλληνίδας πόλεις ἐνέπεσέν τις 2
 ὄρμη τῆς *Ἀντιπάτρου συμμαχίας. ὁ μὲν γὰρ Πολυ-
 25 πέρχων ἀργῶς ἐδόκει καὶ ἀφρόνως προστατεῖν τῆς τε
 βασιλείας καὶ τῶν συμμάχων, ὁ δὲ Κάσανδρός ἐπεικῶς

1 τοῖς om. F. 9 cf. XVIII 18, 4. μηνῶν F. 10 Ἀθη-
 ναῖον — 11 Κασάνδρῳ om. F. 15 Πειραιέα F. 16 ἀκροστό-
 λιοις F. 17 διὰ τὴν εὐημερίαν F. 22 εἰς αὐτόν F. 24 Ἀντι-
 πάτρου codd.; Κασάνδρου Rhod. (cf. XVIII 48; 49, 1); at fort.
 Diodori ipsius error est.

προσφερόμενος πᾶσι καὶ κατὰ τὰς πράξεις ἐνεργὸς ὢν πολλοὺς εἶχεν αἰρετιστὰς τῆς αὐτοῦ δυναστείας.

3 Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν ἐπόμενον ἐνιαυτὸν Ἀγαθοκλῆς ἐγένετο τύραννος τῶν Συρακοσίων, ταύτην μὲν τὴν βύβλον αὐτοῦ περιγράφομεν κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν, τῆς δ' ἐχομένης τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος ποιησάμενοι διέξιμεν τὰς οἰκείας τῇ γραφῇ πράξεις.

2 αὐτοῦ RX. 5 παραγράφωμεν XF. subscr.: Διοδώρου Σικελιώτου ἱστοριῶν ιη RX; Δ. Σ. ἱστορικῆς βιβλιοθήκης ὀκτωκαιδέκατον F.